Id	Data otrzymania uwagi/wniosku	Forma otrzymania	Rodzaj podmiotu	Nazwa dokumentu, którego dotyczy zgłaszana uwaga/wniosek	Numer rozdziału/podrozdziału lub numer załącznika, którego dotyczy zgłaszana uwaga/wniosek	Treść zgłoszonej uwagi/wniosku	Propozycja zmian	Uzasadnienie zgłaszanej uwagi/wniosku	Sposób rozpatrzenia uwagi/wniosku (uwzględniono/nieuwzględniono/wyjaśniono) [propozycja Wykonawcy]	Odpowiedź
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	02.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)	Wariant OP I trzeba poszerzyć na działania wspierające małą retencję w krajobrazie. Uzyskamy wówczas większą retencję, która będzie chronić od powodzi i suszy w rolnictwie. Dlatego działania powinny być rozdrobnione na większy obszar zlewni Wisły. Inaczej rolnicy z kilku województw będą jeździć beczkowozami po wodę do Szczurowej	Tworzenie małych zbiorników retencyjnych ze strefą ekotonów dostosowanych do potrzeb bobrów. Uzyskamy małą retencję, ekologiczne oczyszczenie biogenów rolniczych a poprzez nowe strefy ekotonów wokół zbiorników uzyskamy możliwość akumulowania CO2. Obecnie Ministerstwo Rolnictwa zleciło badania do instytutu ITP w Falentach na mój wniosek dotyczący wykorzystania retencji bobrów w celach przeciwdziałania suszy rolniczej. Możemy poszerzyć współpracę z MR i instytutem ITP	Potrzebujemy retencji która chroni przed suszą i powodzią.	wyjaśniona	W każdym z analizowanych wariantów Programu działań (OPI, OP II, OP III) zaproponowano realizację pilotażowych inwestycji związanych z uzyskaniem dodatkowej objętości retencyjnej w krajobrazie. Rozwiązania stanowią inicjalny pakiet działań ze wskazaną lokalizacją i rekomendowanym zakresem prac, który wymaga opracowania odpowiedniej dokumentacji technicznej w ramach kolejnego etapu realizacji Projektu - fazy wdrożeniowej. Działania te stanowią element rozważanych wariantów, w tym OP I i obejmują: • Odtworzenie starorzeczy, • Retencję rolniczą na gruntach zmeliorowanych, • Retencję bagien i mokradeł, • Zalesienia. Celem zadań pilotażowych ukierunkowanych na odtworzenie naturalnej retencji jest wykreowanie dobrych praktyk w zakresie m.in. rozwiązań technicznych i technologicznych, instytucjonalnych, metodyki powtarzalności przyjętych rozwiązań (osiągnięcie efektywności i korzyści skali). Działania mają wysoki potencjał z punktu widzenia m.in. aspektów środowiskowych, hydraulicznych i zgodności z przepisami Komisji Europejskiej (Nature Restoration Law). Dodatkowo, w ramach Programu działań, zaproponowano do wdrożenia innowacyjny sposób zagospodarowania czaszy polderów, np. poprzez utworzenie specjalnych obszarów podmokłych dla ptaków i oczek wodnych dla płazów.
2	02.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)	Tworzenie małej retencji poprzez budowę zbiorników retencji rolniczej na rowach melioracji. Dopasowanie zbiorników retencyjnych do potrzeb bobrów. Oczyszczenie biogenów rolniczych. Akumulowanie CO2. Przeciwdziałanie suszy rolniczej i powodzią.	Poszerzenie działań o małą retencję na rowach melioracji.	Przeciwdziałanie zmianą klimatu i dostosowanie się do zmian klimatu	wyjaśniona	W ramach Programu działań w każdym z analizowanych wariantów (OPI, OP II, OP III) zaproponowano realizację pilotażowych działań związanych z uzyskaniem dodatkowej objętości retencyjnej w krajobrazie. Rozwiązania te stanowią inicjalny pakiet działań ze wskazaną lokalizacją i ogólnym zakresem prac, który wymaga opracowania odpowiedniej dokumentacji technicznej w ramach kolejnych etapów realizacji Projektu. Działania te stanowią element rozważanych wariantów i obejmują m.in.: retencję rolniczą na gruntach zmeliorowanych. Zaproponowano obszar dodatkowej retencji zlokalizowany na odcinku płaskiej i szerokiej doliny rzeki Wschodniej. Analizowany obszar, zgodnie z zapisami dokumentu Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy, opisano jako obszar silnie zagrożony suszą rolniczą. Gromadzenie wody w rowach melioracyjnych powinno odbywać się w taki sposób, aby możliwe było dalsze użytkowanie łąk i pastwisk, by jednocześnie nie doszło do zbytniego zabagnienia obszaru. Celem praktyk pilotażowych ukierunkowanych na odtworzenie naturalnej retencji jest wykreowanie dobrych praktyk w zakresie m.in. rozwiązań technicznych i technologicznych, metodyki powtarzalności przyjętych rozwiązań.
3	04.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Jako właścielka posesji nr działki xxx, położonej miedzy dwoma rzekami , Wisły i GRÓBKI , Wyrażam sprzeciw budowy polderu .	Propozycja jaką ja chciałabym wnieść , to polegała by na tym , aby domostwa położone w tej części pomiędzy wałami Wisły i Gróbki zostały również wysiedlone , począwszy od moje działki o nr xxx . Moim zdaniem polder , łatwiej było by zbudować w miejscowościach Dąbrówka Morska, Barczków, Popędzyna,	Uzasadnienie jest takie że; Mój dom jak i budynki gospodarcze postawione są miedzy wałami Wisły i Gróbki, podczas wezbranej wody na rzekach woda wdziera się na posesje nie przez wały lecz z pod wałów , z powodowanym ciśnieniem, to się dzieje przy wezbranej wodzie, to co by się działo przy polderze, gdy wody będzie ogrom, to mój do wystrzeli jak; korek od szampana;, spowodowanym ciśnieniem wody . Jestem żoną i matką czwórki małych dzieci w wieku 11 , 9 7 i 3 lat i nie chcę dla mojej rodziny życia w ciągłym strachu , co będzie gdy przyjdzie wielka woda. I jakie firmy ubezpieczeniowe będą ubezpieczać domy , jak z jednej strony Wisła a z drugiej strony polder, a jak będą , to ceny wzrosną NIEBOTYCZNIE ubezpieczenia domu jak i budynków. Jeśli państwo nie uwzględnicie mojej propozycji wysiedlenia tych działek począwszy od działki nr xxx czyli mojej , skazujecie mnie i	wyjaśniona	Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

								moją rodzinę na życiu w strachu i nie pewności a jednocześnie dając życie w spokoju i pewności na leprze jutro, miastom i wsiom którym ma zapewnić budowany polder , kosztem naszego bezpieczeństwa. Działki które będą położone koło polderu stracą w znacznym stopniu a nawet całkowitym na wartości, bo kto by sobie kupił dom lub działkę przy polderze, szanse znikome. Nasz dom, uwzględniając państwa budowę polderu, znalazłby się w ; OKU CYKLONU;. NIE może być tak , żeby jednych uszczęśliwiać kosztem drugich,		
4	12.12.2024	e-mail	osoba prywatna	Program działań		Jestem zainteresowana tematem budowy polderu w gminie Szczurowa ponieważ opiekuję się ciocią mieszkanką Górki xxx. Będąc na zebraniu a właściwie hucpie politycznej zorganizowanej przez polityków jestem zniesmaczona podejściem władz gminy do sprawy. Mam propozycję, a właściwie prośbę, aby konsultacje przeprowadzić indywidualnie z osobami które miałyby być przesiedlone. Osoby te są manipulowane, zastraszane, a patrząc na wiek jak moja ciocia 86 latka to wierzą we wszystko i się boją. A uważam, że jest to dla tych mieszkańców bardzo korzystne. Ciągłe zmartwienie podczas deszczu bo woda będzie w piwnicy, bo zaleje. Jednak ludzie boją się bo im się przekazuje że nie dostaną tyle pieniędzy aby móc zorganizować sobie dalsze życie. numer telefonu xxx xxx xxxx			wyjaśniona	Na etapie dalszych prac projektowych planowane jest przeprowadzenie indywidualnych spotkań z wywłaszczanymi osobami i przedsiębiorstwami, a także przedsiębiorstwami i osobami bezpośrednio dotkniętymi skutkami realizacji Polderu (nie wywłaszczanymi fizycznie). W takim przypadku spotkania rozpoczną się w momencie rozpoczęcia prac nad projektem budowlanym dla Polderu. Spotkania będą odbywały się w miejscu i terminie uzgodnionym odrębnie dla każdego interesariusza.

5	12.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	jestem przeciwko budowie tego polderu który poza pogorszeniem stanu bezpieczeństwa w czasie powodzi dla mieszkańców tych terenów nie wnosi dla nas nic dobrego(przykład ostatniej powodzi na Odrze) oprócz pozrywaniem więzów społecznych zubożeniem społeczeństwa,potraktowaniem jako tych gorszych i głupszych, aby obniżyć fale powodziową Połańca o około60cm,Sandomierza o około30 cm wg wód polskich (problematyczne) a obiecywanie jakichkolwiek korzyści jest po prostu kłamstwem. Hasło ratujemy Sandomierz kosztem Szczurowej, Koszyc i innych miejscowość na transparenty a klapy marynarek na odznaczenia.Decyzja czysto polityczna.	w związku z wnioskiem pierwszym brak		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.

6	12.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Jestem przeciwna.	Przeniesienie polderu w inne miejsce.	Dlaczego miasto Sandomierz ma być uratowane kosztem miast i ludności gmin Koszyce-Szczurowa? Co z ludźmi, którzy mieszkają bezpośrednio za wybudowanym wałem? Ludzie, których domy znajdują sie na terenie wybudowania polderu, dostaną odszkodowanie. Co z resztą ludzi? całe życie będą żyć jak na bombie? Widzielismy sytuację w Ustroniu Śląskim. Proszę zająć się systematycznym spuszczaniem wód ze zbiorników już powstałych, a nie trzymać ich na turystów, jak dobrze państwo wiedzą to miałoby sens. Dlaczego my mieszkańcy gminy Koszyc- Szczurowa, mamy poświęcać całe swoje życie dla mieszkańców gminy Sandomierz? Dlaczego to Sandomierz ma być chroniony? Proszę zająć się również regulacjami rzek. Nigdy nie było na to pieniędzy, nagle znajdzie się 2.5 miliarda złotych na polder?	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli

										przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
7	12.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Mieszkam w miejscowości Włostowice 185 m n.p.m. w miejscu gdzie planowy polder nie ma wałów i jest otwarty, w momencie podniesienia poziomu do wysokości 185 m n.p.m. mój dom , droga powiatowa, oraz domy moich sąsiadów zostaną zalane. Nie wyrażam zgody jako mieszkaniec na budowe tej inwestycji która zagraża mieszkańcom miejscowości Włostowice.	Mieszkam w miejscowości Włostowice 185 m n.p.m. w miejscu gdzie planowy polder nie ma wałów i jest otwarty, w momencie podniesienia poziomu do wysokości 185 m n.p.m. mój dom , droga powiatowa, oraz domy moich sąsiadów zostaną zalane. Nie wyrażam zgody jako mieszkaniec na budowe tej inwestycji która zagraża mieszkańcom miejscowości Włostowice.	Mieszkam w miejscowości Włostowice 185 m n.p.m. w miejscu gdzie planowy polder nie ma wałów i jest otwarty, w momencie podniesienia poziomu do wysokości 185 m n.p.m. mój dom , droga powiatowa, oraz domy moich sąsiadów zostaną zalane. Nie wyrażam zgody jako mieszkaniec na budowe tej inwestycji która zagraża mieszkańcom miejscowości Włostowice.	wyjaśniona	Na wysokości miejscowości Włostowice zaplanowano budowę nowego wału przeciwpowodziowego, do wysokości bezpiecznego piętrzenia polderu. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Obszar "otwarty" położony jest więc powyżej rzędnej piętrzenia terenu i nie zostanie zalany. Pozostałe tereny będę chronione planowanym wałem.
8	12.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Mieszkam w miejscowości Włostowice 185 m n.p.m. w miejscu gdzie planowy polder nie ma wałów i jest otwarty, w momencie podniesienia poziomu do wysokości 185 m n.p.m. mój dom , droga powiatowa, oraz domy moich sąsiadów zostaną zalane. Nie wyrażam zgody jako mieszkaniec na budowe tej inwestycji która zagraża mieszkańcom miejscowości Włostowice.	Mieszkam w miejscowości Włostowice 185 m n.p.m. w miejscu gdzie planowy polder nie ma wałów i jest otwarty, w momencie podniesienia poziomu do wysokości 185 m n.p.m. mój dom , droga powiatowa, oraz domy moich sąsiadów zostaną zalane. Nie wyrażam zgody jako mieszkaniec na budowe tej inwestycji która zagraża mieszkańcom miejscowości Włostowice.	Mieszkam w miejscowości Włostowice 185 m n.p.m. w miejscu gdzie planowy polder nie ma wałów i jest otwarty, w momencie podniesienia poziomu do wysokości 185 m n.p.m. mój dom , droga powiatowa, oraz domy moich sąsiadów zostaną zalane. Nie wyrażam zgody jako mieszkaniec na budowe tej inwestycji która zagraża mieszkańcom miejscowości Włostowice.	wyjaśniona	Na wysokości miejscowości Włostowice zaplanowano budowę nowego wału przeciwpowodziowego, do wysokości bezpiecznego piętrzenia polderu. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Obszar "otwarty" położony jest więc powyżej rzędnej piętrzenia terenu i nie zostanie zalany. Pozostałe tereny będę chronione planowanym wałem.

9	12.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Inne zagadnienia	Mieszkańcy Gminy Szczurowa są zdecydowanie przeciwni budowie polderu w tej lokalizacji, został zaprojektowany tak, że z każdej strony zbiornik będzie zlokalizowany w minimalnej odległości od budynków mieszkalnych, np. w terenie zwartej i gęstej zabudowy jaka jest w miejscowości Szczurowa, co będzie wzbudzać strach i niepokój w mieszkańcach przez całe życie. Nikt nie odpowiada na pytania co z ludźmi którzy zostaną z tym problemem, czy jakiekolwiek zaufane firmy ubezpieczeniowe jak PZU będą chciały ubezpieczać domy, które będą sąsiadować z takim polderem albo jak wysokie będą koszty takiego ubezpieczenia bo na pewno nie małe. Kto będzie opowiadał za sprzątanie po zalaniu: śmieci, ,martwych zwierząt i za zagrożenie epidemiologiczne jakie to stworzy. Kto będzie odpowiadał za smród i komary, które będą towarzyszyć zalaniu polderu. Czy na polach w środku polderu, które zostaną w rękach właścicieli lub będą dzierżawione po zalaniu będzie możliwość zasadzenia upraw, czy teren będzie tak skażony, że nie będzie takiej możliwości bo pewnie nie ma opcji wykupu całego terenu zaplanowanego pod polder. Kto będzie odpowiadał za rekompensaty dla mieszkańców poza polderem, które będą wiązały się z pozbawieniem ich terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, obniżeniem wartości gruntów i nieruchomości a także za wyludnienie gminy ponieważ nikt na takim terenie nie będzie chciał żyć. Kto odpowie za przeniesione zakłady pracy i brak chęci na inwestycje na tym terenie innych firm co doprowadzi do wyższego bezrobocia i skutkować będzie zubożeniem mieszkańców. A w końcu kto weźmie odpowiedzialność za możliwość pęknięcia polderu i zniszczenia jakie to spowoduje, czy ktoś da mieszkańcom gwarancje odszkodowań które będą pozwalać na pełną odbudowę, ponieważ nie zaplanowano żadnej strefy/buforu bezpieczeństwa który oddzielał by polder od domów mieszkalnych które zostaną tuż obok. Kto odpowie za degradację gminy i zerwanie więzi społecznych spowodowanych przesiedleniem mieszkańców.	Wybudowanie większej ilości mniejszych polderów na terenach niezamieszkałych, które nie będą stwarzać takiego zagrożenia i nie będą wpływać w takim stopniu na mieszkańców tylko jednej gminy.	Bezpieczeństwo gminy i jej mieszkańców.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, ze wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina Szczurowa, Koszyce), - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej, czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

10	12.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Nie zgadzam sie na wybudowanie polderu we wskazanych miejscach wariantu 3. Proponowane rozwiazanie zagraza mojej własności. Realizacja tego planu może doprowadzić do utraty dorobku życia mieszkańców, degradacji terenów zamieszkanych oraz ograniczenia możliwości dalszego rozwoju. Osoby zamieszkujące w obszarze planowanego polderu nie powinny być narażone na tak wysokie ryzyko kosztem ochrony innych obszarów. Niedostateczne konsultacje społeczne na jakie zostaliśmy zaproszeni są dowodem braku transparentności i uwzględnienia interesów lokalnych mieszkańców.Ochrona przeciwpowodziowa jest niezwykle ważna, jednak istnieją inne, mniej inwazyjne sposoby zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, np. zwiększenie retencji naturalnej wód, budowa mniejszych zbiorników retencyjnych czy modernizacja infrastruktury hydrotechnicznej w innych miejscach. Poldery zalewowe powinny być rozwiązaniem ostatecznym, stosowanym jedynie tam, gdzie brak jest alternatyw	Ochrona przeciwpowodziowa jest niezwykle ważna, jednak istnieją inne, mniej inwazyjne sposoby zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego , np. zwiększenie retencji naturalnej wód, budowa mniejszych zbiorników retencyjnych czy modernizacja infrastruktury hydrotechnicznej w innych miejscach. Poldery zalewowe powinny być rozwiązaniem ostatecznym, stosowanym jedynie tam, gdzie brak jest alternatyw.		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się

										przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.
11	12.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Absolutnie nie zgadzam się z budową polderu w gminie koszyce oraz Szczurowej. Nie rozumiem dlaczego nasze bezpieczeństwo jest ważniejsze od bezpieczeństwa Połańca i Sandomierza. Można taki polder zrobić bliżej nich a nie nas. Jakie my ponosimy korzyści z tego względu??? Żadnych !!!!! Tylko strach co się stanie. Zostawcie nas w spokoju !!!!	Brak budowy polderu!!!		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej;

										programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
12	12.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Opis obiektów z wariantu rekomendowanego: polder przepływowy Koszyce	Witam, jestem mieszkańcem gminy koszyce w miejscowości witów, mieszkam przy głównej drodze krajowej 79, z konsultacji wynika że wały na wiśle, szreniawie, mają być podniesione, w czasie ostatnich powodzi w latach 97 mimo że wały nie zostały przerwany to z powodu cofnięcia Wisły do rzeki szreniawa woda przelała się przez drogę krają zalewając również moja posesję i dom, więc jeśli jeszcze wały mają być podniesione a zapora będzie spietrzac wodę to znowu będę zagrożony powodzią i zalaniem, w takim razie jaki macie plan aby ta woda nie zalała mojej posiadłości? tym bardziej że wały mają być jeszcze podniesione, a droga krajowa ma być granicą tego polderu	Proszę o uwzględnienie mojej posiadłości jako terenu zagrożonego zalaniem w związku z budową polderu		wyjaśniona	Koncepcja polderu zakłada zarówno podniesienie wału cofkowego Wisła/Szreniawa do wysokości miejscowości Stara Wieś, jak i budowę nowego wału aż do miejscowości Włostowice. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Rzędna ta została ustalona tak, aby zabezpieczyć te tereny zarówno na potrzeby piętrzenia wody na Wiśle, jak i cofki na rzece Szreniawa. Szczegóły odnośnie rozwiązań technicznych zostaną sprecyzowane na etapie prac projektowych.

13	13.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Ten Polder jest bez sensu nie dość. Że nie uchroni Gmin Koszyce i Szczurowa to jeszcze zniszczy Koszycki Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Dolinę wisły	Zrezygnować z tej koncepcji i pomyśleć nad koncepcją która odpowiada mieszkancą	Koszyce Miasto które odzyskało nie dawno prawa miejskie, chce się rozwijać nie może gdyż wymyślono polder który nie uchroni nikogo ani Infrastruktury wokół	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, ze wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina Szczurowa, Koszyce), - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej, czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

14	11.12.2024	formularz kontaktowy	osoba prywatna			jestem mieszkańcem miejscowości Włostowice numer domu xx W dniu dzisiejszym odbyła się konsultacja społeczna odnośnie polderu m.in. w Koszycach. Proszę o wyjaśnienie w jaki sposób mój dom zostanie ochroniony przed powodzią po ewentualnym wybudowaniu takiego polderu. Proszę zwrócić uwagę w którym miejscu znajduje się mój dom i gdzie i w jaki sposób zakończony jest wał przeciwpowodziowy. Jest to jedyny punkt w oplocie polderu który nie ma żadnych zabezpieczeń, jest otwarty. Rzeka Szreniawa staje się realnym zagrożeniem dla naszych okolicznych domostw. To jest nierealne żeby mój dom nie znalazł się w strefie zagrożenia powodziowego. Jestem posiadaczem kredytu hipotecznego który jestem zobowiązany ubezpieczać, proszę mi powiedzieć który ubezpieczyciel będzie w stanie ubezpieczyć mój dom? Nadmienię że bank bez ubezpieczenia nieruchomości z automatu ma prawo do wypowiedzenia umowy kredytowej. Mój dom znajduje się na 185m n.p.m więc jest realne zagrożenie			wyjaśniona	Koncepcja polderu zakłada zarówno podniesienie wału cofkowego Wisła/Szreniawa do wysokości miejscowości Stara Wieś, jak i budowę nowego wału aż do miejscowości Włostowice. Rzędna tych wałów została ustalona tak, aby zabezpieczyć te tereny zarówno na potrzeby piętrzenia wody na Wiśle, jak i cofki na rzece Szreniawa. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Nieruchomość położona w Włostowicach nr XXX ulokowana jest na naturalnym wzniesieniu terenu - wysokość około 186.50 m n.p.m., czyli około 1.5 m powyżej korony polderu. Na etapie projektowania polderu możliwa jest optymalizacja przebiegu nowych wałów przeciwpowodziowych, jak i zaplanowanie dodatkowych zabezpieczeń tego terenu.
15	13.12.2024	formularz kontaktowy	osoba prywatna			Mieszkańcy Gminy Szczurowa są zdecydowanie przeciwni budowie polderu w tej lokalizacji, został zaprojektowany tak, że z każdej strony zbiornik będzie zlokalizowany w minimalnej odległości od budynków mieszkalnych, np. w terenie zwartej i gęstej zabudowy jaka jest w miejscowości Szczurowa, co będzie wzbudzać strach i niepokój w mieszkańcach przez całe życie. Nikt nie odpowiada na pytania co z ludźmi którzy zostaną z tym problemem, czy jakiekolwiek zaufane firmy ubezpieczeniowe jak PZU będą chciały ubezpieczać domy, które będą sąsiadować z takim polderem albo jak wysokie będą koszty takiego ubezpieczenia bo na pewno nie małe. Kto będzie opowiadał za sprzątanie po zalaniu: śmieci, ,martwych zwierząt i za zagrożenie epidemiologiczne jakie to stworzy. Kto będzie odpowiadał za smród i komary, które będą towarzyszyć zalaniu polderu. Czy na polach w środku polderu, które zostaną w rękach właścicieli lub będą dzierżawione po zalaniu będzie możliwość zasadzenia upraw, czy teren będzie tak skażony, że nie będzie takiej możliwości bo pewnie nie ma opcji wykupu całego terenu zaplanowanego pod polder. Kto będzie odpowiadał za rekompensaty dla mieszkańców poza polderem, które będą wiązały się z pozbawieniem ich terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, obniżeniem wartości gruntów i nieruchomości a także za wyludnienie gminy ponieważ nikt na takim terenie nie będzie chciał żyć. Kto odpowie za przeniesione zakłady pracy i brak chęci na inwestycje na tym terenie innych firm co doprowadzi do wyższego bezrobocia i skutkować będzie zubożeniem mieszkańców. A w końcu kto weźmie odpowiedzialność za możliwość pęknięcia polderu i zniszczenia jakie to spowoduje, czy ktoś da mieszkańcom gwarancje odszkodowań, które będą pozwalać na pełną odbudowę, ponieważ nie zaplanowano żadnej strefy / buforu bezpieczeństwa który oddzielał by polder od domów mieszkalnych poza polderem. Kto odpowie za zerwane więzi społeczne i degradacje Gminy Szczurowa. Czy samorząd gminy nie powinien być włączony w planowanie takiego polderu już w 2021 roku? Bo wychodzi na to że			wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, ze wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina Szczurowa, Koszyce), - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

						chcecie zrealizować taką inwestycje u nas bez nas. Proszę o odpowiedź na zadane pytania w protokole konsultacji projektu ,,Bezpieczna Wisła,, i w trybie wniosku o informację publiczną. Odpowiedź zwrotną proszę przesłać na wymienionego w formularzu maila.				Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej, czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.
16	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			Stanowisko i petycja korespondencja elektroniczna (ePUAP) UGIV.0002.2.2024 (id: 87009) Treść dokumentu Szanowni Państwo. W załączeniu przekazujemy bardzo WAŻNE dla mieszkańców Gminy Szczurowa: 1. Stanowisko Rady Gminy Szczurowa, wyrażone w załączonej uchwale; 2. treść protestu Mieszkańców podpisanego przez 3 549 osób – dotyczące planowanej na terenie praktycznie tylko jednej gminy - Gminy Szczurowa wielkiej inwestycji – budowy polderu zalewowego na 206 mln m3. Załączniki: PETYCJA_PROTEST mieszkańców przeciwko budowie POLDERU ZALEWOWEGO.pdf PREZES PGW Wody Polskie PANI J.KOPCZYŃSKA-Stanowisko Rady Gminy Szczurowa oraz Protest mieszkańców.pdf.pdf Uchwała Nr IX.49.2024 Rady Gminy Szczurowa z dnia 29 listopada 2024 roku.pdf			wyjaśniona	W odpowiedzi na pismo znak: UG.IV.0002.9.1.2024 z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie sprzeciwu Rady Gminy Szczurowa oraz protestu mieszkańców gminy Szczurowa wobec planowanej budowy polderu zalewowego wynikającej z Kontraktu 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość", Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarzad Gospodarki Wodnej w Krakowie odnosząc się do zawartego w piśmie zarzutu o braku wiedzy gminy co do planowanych działań związanych z ograniczeniem zagrożenia i ryzyka powodziowego na terenie gmin położonych na tzw. odcinku Wisły sandomierskiej informuje, że konferencja inaugurująca projekt „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość”, w ramach którego powstał ww. „Program działań retencyjnych…”, odbyła się już 23 maja 2023 r. w Krakowie. Uczestniczyli w niej przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, organizacji ekologicznych, administracji rządowej oraz naukowcy i eksperci. Na ww. konferencji poinformowano co będzie celem realizowanego projektu tj. opracowanie planu działań minimalizujących ryzyko powodziowe w gminach położonych na odcinku tzw. Wisły sandomierskiej. Jednocześnie od początku realizacji Projektu uruchomiona została strona https://bezpiecznawisla.pl/, gdzie na bieżąco można przeczytać informacje dotyczące poszczególnych etapów prac. W ramach projektu w okresie czerwiec-lipiec 2023 roku w Urzędach Wojewódzkich odbyły się również spotkania przedstawicieli RZGW w Krakowie oraz Konsultanta z przedstawicielami gmin, które leżą na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią objętym projektem oraz władzami województw małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego. Celem spotkań było omówienie problemów i możliwości rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i walki ze skutkami suszy. Uczestnicy spotkania, wraz z zaproszeniem wysłanym przez właściwy Urząd Wojewódzki poprzez system ePUAP, otrzymali ankietę, dotyczącą problematyki Projektu. Spotkanie w Krakowie odbyło się 7 lipca 2023 r. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim, przy ul. Basztowej 22, w którym brał udział również Wójt Gminy Szczurowa. 14 maja 2024 r. w Sandomierzu odbyła się II Konferencja, na której zaprezentowano wyniki przeprowadzonych analiz dotyczących ryzyka powodziowego i zagrożenia suszą na obszarze realizacji projektu oraz propozycje rozwiązań dla zdiagnozowanych problemów, w tym planowanego polderu przepływowego Szczurowa-Koszyce. W spotkaniu uczestniczyła m.in. Zastępca Wójta Gminy Szczurowa. Na ww. spotkania wysyłane były każdorazowo zaproszenia do wszystkich interesariuszy projektu, w tym do Gminy Szczurowa. Ponadto przed przystąpieniem do konsultacji społecznych, w dniu 4 października 2024 r. w Szczurowej przedstawiciele dyrekcji Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie zaprezentowali członkom Rady Gminy Szczurowa wstępne plany lokalizacji polderu przepływowego Szczurowa-Koszyce. Kolejnym krokiem, zgodnym z przyjętym w projekcie harmonogramem działań, były rozpoczęte w dniu 29 listopada 2024 r. szeroko promowane konsultacje społeczne, których ideą jest zaprezentowanie założeń projektu nie tylko samorządom, ale przede wszystkim mieszkańcom. Spotkania konsultacyjne, które odbywają się na terenach potencjalnej inwestycji są pierwszymi spotkaniami z mieszkańcami. Z uwagi na prośbę mieszkańców gminy Szczurowa proces konsultacji został wydłużony i zakończy się w dniu 17 stycznia 2025 r. Dodatkowo, wychodząc na przeciw oczekiwaniom mieszkańców, w miejscowości Szczurowa przewidziano dodatkowe spotkanie konsultacyjne w dniu 14 stycznia 2025 r. Kolejne spotkania, w tym indywidualne, będą odbywały się zgodnie z potrzebami samorządów i mieszkańców. Podkreślamy, że decyzja o planowanej inwestycji czy też jej zakresie nie jest przesądzona, a każdy mieszkaniec ma możliwość wnoszenia uwag i wniosków zarówno do przedmiotowej inwestycji, jak i całego projektu działań. Zwracamy uwagę, że analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze realizowanego Projektu, głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami

										Dyrektywy Powodziowej w ramach Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym oraz jego aktualizacji, wykazały, iż istniejąca ochrona czynna jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Projektu, aby nie transferować ryzyka na obszary położone poniżej, tj. do regionu wodnego Środkowej Wisły wraz z Warszawą. Ma to znaczenie zwłaszcza zważywszy na uwarunkowania hydrologiczno – meteorologiczne i orograficzne terenu południowych zlewni Górnej Wisły, gdzie duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów takich jak: Raba, Dunajec, Wisłoka i San. Zapewnić to mogą w skuteczny sposób obiekty retencyjne zlokalizowane bezpośrednio na rzece Wiśle, a nie jej dopływach. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie stojąc na stanowisku, że bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców doliny Wisły jest najważniejsze, w pierwszej kolejności we wcześniejszych latach opracował projekt tzw. 5.7.1., którego wynikiem jest opracowany „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”. W ramach programu jw. zaplanowano szereg polderów i zbiorników (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie powodziowe dla Krakowa. Działania te są w stanie zmniejszyć też w ograniczonym zakresie przepływy powodziowe poniżej Krakowa. Możliwości retencyjne wypracowane w ramach przedmiotowego programu nie są jednak wystarczające do zapewnienia tym terenom optymalnego poziomu bezpieczeństwa. W związku z powyższym celem RZGW w Krakowie jest znalezienie możliwych lokalizacji nowych, potencjalnych obiektów retencyjnych a następnie sprawdzenie ich skuteczności dla szeregu wariantów planistycznych. Potencjalna lokalizacja obiektów wybrana została w oparciu o wizyty terenowe, numeryczny model terenu, ortofotomapę, bazę danych obiektów topograficznych i skany map topograficznych. Istotnym aspektem przy wyborze lokalizacji działań retencyjnych było uzyskanie redukcji zagrożenia powodziowego w zidentyfikowanych obszarach problemowych wzdłuż Wisły. Wody Polskie szukając dodatkowych lokalizacji pod retencję biorą pod uwagę wszystkie ww. czynniki. Jednak z uwagi na istniejące już zagospodarowanie przestrzenne trudno jest zaplanować działania przeciwpowodziowe, które zostałyby zaakceptowane przez mieszkańców terenów wytypowanych do lokalizacji przyszłych inwestycji. Podkreślić należy, że podejmowanie decyzji o powstaniu takich inwestycji nie jest łatwe, jednak wrześniowa powódź w Kotlinie Kłodzkiej (2024), po raz kolejny pokazała jak ważne jest zrozumienie i solidarność z samorządami oraz mieszkańcami. Pamiętajmy, że podjęcie decyzji o realizacji inwestycji takich jak suchy polder może zapewnić w przyszłości bezpieczeństwo tysiącom mieszkańców. Jako inwestor mamy świadomość, że w przypadku przesiedleń musimy zapewnić przesiedlanym osobom oraz przedsiębiorcom warunki co najmniej takie jak przed realizacją inwestycji, zaś sama inwestycja powinna dawać gminom objętym inwestycją szanse na jeszcze lepszy rozwój regionu. Działania zaradcze w tym zakresie zostały przewidziane, w przypadku wspólnej decyzji o realizacji tego przedsięwzięcia. Jako Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie stoimy na stanowisku, że bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców doliny Wisły jest najważniejsze. Mając na uwadze, że zgodnie z art. 163. 1. Prawa Wodnego ochrona przed powodzią jest zadaniem nie tylko Wód Polskich, ale również organów administracji rządowej i samorządowej. Mimo Państwa sprzeciwu wobec rekomendowanych rozwiązań Programu zachęcamy do konsensualnych rozmów i dyskusji, celem wypracowania rozwiązania, które poprawi bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców na odcinku Wisły Sandomierskiej i jednocześnie będzie akceptowane społecznie. Jednocześnie RZGW Kraków podkreśla, iż będzie spotykał się z mieszkańcami zgodnie z ich potrzebami, nawet z każdą zainteresowaną osobą indywidualnie, tak aby wyjaśnić założenia Programu oraz możliwe rozwiązania w przypadku przesiedleń.

16,01	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			**Plik: Uchwała** Rada Gminy Szczurowa wraz z Wójtem Gminy Szczurowa, w związku z przedstawionymi nam planami budowy na terenie naszej Gminy polderu zalewowego, w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły, wyraża stanowczy sprzeciw wobec planów dotyczących powstania polderu na terenie Gminy Szczurowa. Na wstępie pragniemy podkreślić nasze oburzenie i rozczarowanie faktem, iż zarówno mieszkańcy Gminy Szczurowa, jak również Samorząd Gminy na żadnym etapie nie zostali włączeni w proces decyzyjny dotyczący lokalizacji planowanej inwestycji - budowy polderu zalewowego. Pomimo, iż to właśnie na mieszkańców naszej Gminy spada cały ciężar oraz skutki planowanych działań, dowiadują się oni o planowanej inwestycji jako ostatni. Podjęcie jednostronnej decyzji procedowania tak ogromnego przedsięwzięcia - z całkowitym pominięciem stanowiska mieszańców Gminy Szczurowa oraz Samorządu Gminy - jest działaniem niedopuszczalnym i w żadnej mierze nieakceptowalnym przez naszą lokalną społeczność.			wyjaśniona	Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

16,02	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			Należy zaznaczyć, iż budowa polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa niesie za sobą destrukcyjne dla naszej Gminy skutki zarówno pod względem społecznym, kulturowym, historycznym, przyrodniczym i gospodarczym, z tego powodu, iż między innymi: 1. prawie 20% powierzchni Gminy Szczurowa zostanie przeznaczone pod polder zalewowy;			wyjaśniona	Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Oddziaływania związane z realizacją polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa na obszary chronione oraz środowisko przyrodnicze wynikać będą głównie z zajęcia terenu pod zaporę czołową, obiekty towarzyszące oraz nowe obwałowania, a także zajęcia obszaru pod place budowy, drogi dojazdowe i zaplecza techniczne. Realizacja zapory czołowej wiązać się będzie z koniecznością wycinki drzew, krzewów i regulacją cieków. Dlatego na etapie opracowania prognozy wskazano działania minimalizujące, ograniczające wpływ etapu budowy na niniejsze obszary chronione i środowisko przyrodnicze. Pośrednim skutkiem funkcjonowania polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa będzie przywrócenie zalewów w części obszaru istniejącego międzywala (częściowa likwidacja obwałowań). W konsekwencji nastąpi przywrócenie aluwialnych warunków funkcjonowania cennych ekosystemów dolinowych, np. lasów łęgowych i pośredni pozytywny wpływ na występowanie w obszarze gatunków zwierząt związanych z terenami wodnymi i podmokłymi.
16,03	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			2. całkowicie znikną z powierzchni Gminy trzy miejscowości - Górka, Kopacze Wielkie oraz Rządkowa, co pociągnie za sobą wyburzenie blisko 235 budynków mieszkalnych wraz z towarzyszącymi im zabudowaniami gospodarczymi;			wyjaśniona	Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).
16,04	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			3. blisko 800 mieszkańców będzie zmuszonych do przesiedlenia, również poza teren Gminy Szczurowa - co z kolei spowoduje wyludnienie Gminy wskutek konieczności przesiedlenia oraz licznych ograniczeń dla pozostałych mieszkańców w bliskim sąsiedztwie polderu;			wyjaśniona	Obecny etap prac jest na poziomie strategicznym, co oznacza, że szczegóły dotyczące organizacji procesu relokacji będą opracowywane na dalszych etapach, w ścisłej współpracy z mieszkańcami. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy relokowany będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach wsi zastępczych przygotowywanych przez Inwestora Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców. Szczegółowe informacje, w tym dotyczące nowych lokalizacji i sposobu ich przygotowania, zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.
16,05	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			4. zmniejszą się możliwości rozwojowe Gminy Szczurowa poprzez spadek atrakcyjności i wartości terenów pod budownictwo jednorodzinne i przemysłowo-usługowe, a także terenów rolniczych;			wyjaśniona	Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna

										zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.
16,06	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			5. zostaną zlikwidowane setki miejsc pracy wskutek relokacji poza teren Gminy Szczurowa przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie przeznaczonym pod budowę polderu zalewowego;			wyjaśniona	Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.
16,07	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			6. degradacji oraz pogorszeniu ulegną warunki dla rolnictwa wskutek zmniejszenia powierzchni przeznaczonych pod uprawy oraz możliwego skażenia pól uprawnych;			wyjaśniona	Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: - w przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Rozwiązania dotyczące gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. W przypadku, w którym grunty w obszarze polderu nie będą podlegały wywłaszczeniu, nie wyklucza się możliwości prowadzenia gospodarki rolnej, na zasadach dostosowanych do wymogów gospodarowania wodą na polderze. Przy coraz częstszych wezbraniach rzek, występowania powodzi, istnieje potrzeba budowania zabezpieczeń przeciwpowodziowych dostosowanych do zmian klimatycznych. Jednym z takich działań jest budowa polderów, które oprócz ochrony przeciwpowodziowej mogą spełniać jeszcze inne funkcje, w tym funkcję rolniczą. Dodatkowo, jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.
16,08	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			7. dojdzie do trwałego zniszczenia zabytków, miejsc kultu religijnego, a także miejsc histoiycznych zlokalizowanych na terenach przeznaczonych pod polder;			wyjaśniona	Zabytki będą podlegały relokacji. Należy podkreślić, że wszystkie prace podejmowane na zabytkach wymagają wcześniejszego przygotowania dokumentacji konserwatorskiej, uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu prac konserwatorskich oraz programu zagospodarowania zabytku. Muszą być one także prowadzone zgodnie z ww. ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
16,09	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			8. z wielką siłą narastać będą problemy społeczno - gospodarcze oraz finansowe lokalnej społeczności.			wyjaśniona	Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

16,10	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			Wielki niepokój budzi również sprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańców Gminy. Wisła na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci - nie stanowiła zagrożenia dla życia i bezpieczeństwa mieszkańców tego terenu (za wyjątkiem sytuacji, kiedy nie dopilnowano należytego stanu technicznego wałów); zagrożenie stanowiły natomiast mniejsze rzeczki typu Uszwica, Raba, Uszewka, Gróbka itd. Płaskie ukształtowanie terenu Gminy Szczurowa (teren wybitnie równinny), przy jakimkolwiek przerwaniu wałów, z planowaną pojemnością polderu 206 milionów m3 spowoduje całkowite zatopienie nie tylko naszej Gminy, ale także miejscowości wchodzących w skład gmin sąsiadujących.			wyjaśniona	Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

16,11	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			Zadać należy pytanie, czy dokonując analizy terenów wzdłuż Wisły, nie znaleziono terenów niezamieszkałych lub też z mniejszą ilością zaludnienia, na których można by zlokalizować poldery bez tak ogromnych skutków obciążających wyłącznie jedną Gminę?			wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

16,12	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			Podkreślić należy, że w planowaniu budowy polderu zalewowego w ogóle nie uwzględniono stanowiska samorządu Gminy Szczurowa oraz stanowiska mieszańców tej Gminy. O planowanej inwestycji uzyskaliśmy lakoniczne informacje dopiero w maju 2024 roku. Na zaproszenie Samorządu Gminy Szczurowa, w dniu 4 października 2024 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz Kierownikiem Projektu SWECO Polska, którzy poinformowali nas o planowanej inwestycji oraz próbowali odpowiedzieć na pytania mieszkańców Gminy. Ponadto, należy zwrócić uwagę na fakt, iż pomimo kierowanych do Wód Polskich próśb o przedstawienie analiz i dokumentacji związanej z planowaniem budowy polderu na terenie Gminy Szczurowa nie zostały one samorządowi Gminnemu przedstawione do dnia dzisiejszego. Natomiast, jak wynika z korespondencji prowadzonej pomiędzy Wójtem Gminy Szczurowa, a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie decyzja o lokalizacji polderu zalewowego nie została poprzedzona szczegółowymi analizami. Planowanie budowy polderu zalewowego uwzględniać powinno udział społeczeństwa, a przynajmniej jej przedstawicieli, czego nie uczyniono w tym przypadku. Mając na uwadze powyższe argumenty, wyrażamy stanowczy sprzeciw wobec planów dotyczących powstania tak ogromnej inwestycji - polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa, jednocześnie apelujemy o dokonanie rzetelnej analizy związanej ze znalezieniem takich miejsc na lokalizację polderu, które nie będą wzbudzały tak ogromnego sprzeciwu społecznego. Apel ten kierujemy do wszystkich instytucji i organów, mających wpływ na procesy decyzyjne, realizacyjne oraz finansowe o rzetelną i zgodną z prawem analizę związaną z przedstawionymi w stanowisku argumentami dotyczącymi sprzeciwu przeciwko lokowaniu na terenie Gminy Szczurowa tak ogromnej inwestycji - polderu zalewowego.			wyjaśniona	W ramach projektu w okresie czerwiec-lipiec 2023 roku w Urzędach Wojewódzkich odbyły się spotkania przedstawicieli RZGW w Krakowie oraz Konsultanta z przedstawicielami gmin, które leżą na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią objętym projektem oraz władzami województw małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego. Celem spotkań było omówienie problemów i możliwości rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i walki ze skutkami suszy. Uczestnicy spotkania, wraz z zaproszeniem wysłanym przez właściwy Urząd Wojewódzki poprzez system ePUAP, otrzymali ankietę, dotyczącą problematyki Projektu. Spotkanie w Krakowie odbyło się 7 lipca 2023 r. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim, przy ul. Basztowej 22, w którym brał udział również Wójt Gminy Szczurowa. Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła”. W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje **Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.**

16,13	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			Petycja - Protest Jako mieszkańcy Gminy Szczurowa, stanowczo sprzeciwiamy się budowie na terenie naszej Gminy przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie” „WIELKIEGO” polderu zalewowego, w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Wnioskujemy kategorycznie o zaprzestanie procedowania jakichkolwiek postępowań związanych z tym przedsięwzięciem. W maju 2024 roku pojawiły się pierwsze lakoniczne informacje w przedmiotowej sprawie, nikomu nie przyszło do głowy by wcześniej zapytać mieszkańców o zdanie. Dopiero na zaproszenie samorządu 4 października 2024 r. - podczas wspólnego posiedzenia Komisji Rady Gminy Szczurowa - przedstawiciele Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie” oraz Kierownik Projektu SWECO Polska po raz pierwszy próbowali odpowiedzieć na pytania mieszkańców naszej Gminy. Należy zaznaczyć iż budowa polderu zakłada: · przeznaczenie prawie 20% terenu gminy Szczurowa pod polder zalewowy; · przesiedlenie mieszkańców miejscowości: Górka, Kopacze Wielkie, Rząchowa orazzachodniej części Szczurowej, tj. blisko 800 osób; · wyburzenia ok. 235 budynków wraz z zabudowaniami gospodarczymi; · wyburzenie kościoła; · wyburzenie obiektu zabytkowego itp. Przedsięwzięcie wzbudza silny sprzeciw społeczny, zarówno osób bezpośrednio zamieszkałych na terenach przeznaczonych pod polder zalewowy, jak i tych których życie będzie skupiać się w sąsiedztwie tego polderu. Budowa polderu spowoduje nieodwracalne szkody przyrodnicze, kulturowe, historyczne i gospodarcze. Powstanie polderu wiązać się będzie w szczególności z: · nieodwracalnym zniszczeniem więzi społecznych; · wyludnieniem Gminy; · wyłączeniem dużego obszaru gminy z dotychczasowego użytkowania; · utratą wartości nieruchomości; · utratą inwestorów i nowych miejsc pracy na terenie naszej Gminy; · relokacją poza teren naszej Gminy dotychczasowych zakładów pracy; · ograniczeniem działalności rolniczej wskutek możliwego skażenia pól uprawnych; · wstrzymaniem planowanych inwestycji społecznie użytecznych, których lokalizacja miała znajdować się na terenach przeznaczonych pod budowę polderu; · zubożeniem mieszkańców; · ograniczeniem rozwoju Gminy; · zniszczeniem powstałej na tym terenie sieci dróg.			wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość” (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem”) szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach

										przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

16,14	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			Perspektywa obarczenia mieszkańców Gminy Szczurowa całym ciężarem ochrony przeciwpowodziowej w regionie górnej Wisły między Krakowem, a Zawichostem budzi społeczny niepokój i stanowczy sprzeciw przeciwko takim działaniom. Budowa infrastruktury przeciwpowodziowej jest konieczna, jednak w tym wszystkim należy zachować zdrowy rozsądek, nie powodując tak daleko idących szkód dla jednej gminy. Niezależnie od powyższego, wielkim oburzeniem i zaniepokojeniem napawa nas fakt, iż my - mieszkańcy Gminy Szczurowa, praktycznie jako ostatni dowiadujemy się o planowanej inwestycji na terenie naszej Gminy. Zadać należy pytanie, czy nie powinno być tak, że pierwsze kroki i informacje o planowanej inwestycji winny być przekazane właśnie nam, mieszkańcom Gminy Szczurowa? Czujemy wielkie rozgoryczenie, rozczarowanie i frustrację z powodu marginalizacji nas, których w największym stopniu dotyka planowana przez „Wody Polskie" inwestycja. Nadmienić należy również, że Gmina Szczurowa kilkukrotnie wystosowała do Wód Polskich prośby o przekazanie materiałów, analiz oraz rzetelnych informacji potwierdzających zasadność i racjonalność budowy tak wielkiej inwestycji na jej terenie. Do dnia dzisiejszego taka dokumentacja nie została przekazana, co więcej z pozyskanych informacji wynika, że takowa dokumentacja jest dopiero w fazie opracowań. Tutaj należy zadać pytanie, skąd zatem pomysł i podjęte działania związane z lokalizacją tej inwestycji na terenie Gminy Szczurowa?			wyjaśniona	W ramach projektu w okresie czerwiec-lipiec 2023 roku w Urzędach Wojewódzkich odbyły się spotkania przedstawicieli RZGW w Krakowie oraz Konsultanta z przedstawicielami gmin, które leżą na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią objętym projektem oraz władzami województw małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego. Celem spotkań było omówienie problemów i możliwości rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i walki ze skutkami suszy. Uczestnicy spotkania, wraz z zaproszeniem wysłanym przez właściwy Urząd Wojewódzki poprzez system ePUAP, otrzymali ankietę, dotyczącą problematyki Projektu. Spotkanie w Krakowie odbyło się 7 lipca 2023 r. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim, przy ul. Basztowej 22, w którym brał udział również Wójt Gminy Szczurowa. Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu "Bezpieczna Wisła", która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu "Bezpieczna Wisła", które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła". W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka

										lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

16,15	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			**Wójt Gminy Szczurowa do Prezes PGWWP** Wypełniając nałożony na mnie przez Radę Gminy Szczurowa obowiązek, w załączeniu przekazuję sprzeciw Rady Gminy, Wójta Gminy oraz petycję Mieszkańców wobec planów budowy polderu zalewowego na terenie gminy Szczurowa, którego inwestorem jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. W imieniu mieszkańców oraz samorządu gminy Szczurowa wyrażam stanowczy sprzeciw dotyczący realizacji inwestycji, o której mowa wyżej. Argumenty i postulaty Mieszkańców oraz Rady Gminy Szczurowa, z którymi się w pełni utożsamiam, zostały usystematyzowane i przedstawione w załączonych stanowiskach. Planowana budowa polderu zalewowego wiąże się z likwidacją trzech miejscowości naszej gminy - wyburzeniem 235 domów, kościoła, zabytkowego dworu, zakładów pracy i budynków użyteczności publicznej, co będzie miało tragiczne skutki społeczne dla mieszkańców, którzy są związani z tym miejscem od wielu pokoleń. Obawy związane z utratą najważniejszego miejsca dla człowieka, jakim jest dom, brakiem poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji życiowej oraz koniecznością dostosowania się do niechcianych i wymuszonych nowych warunków, budzi lęk wśród mieszkańców. Sytuacja ta powoduje olbrzymie obciążenie psychiczne, co ma bezpośredni wpływ na zdrowie mieszkańców. Mieszkańcy gminy Szczurowa żyją w uzasadnionym lęku o swoje bezpieczeństwo. Budowa największego polderu w Polsce na płaskim terenie, na którym leży nasza gmina, zagraża nie tylko bezpieczeństwu gminy Szczurowa, ale także bezpieczeństwu sąsiednich gmin. Niedopuszczalne jest planowanie inwestycji, których mieszkańcy bardzo się obawiają i wyrażają wobec nich zdecydowany sprzeciw.			wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019). Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania

										dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
16,16	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			Dodatkowo, zupełnie nieakceptowalne jest, że mieszkańcy zostali pozostawieni z zaledwie 11-dniowym okresem na zapoznanie się przed konsultacjami z obszernymi dokumentami dotyczącymi planowanej inwestycji. Albowiem dnia 29 listopada 2024 r. (tj. w dniu obrad sesji Rady Gminy Szczurowa) na stronie Wód Polskich ukazały się dokumenty dla Projektu pn. : Program działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem. Autorzy tych dokumentów, zakładając tak wielką inwestycję, którą planują usytuować praktycznie na terenie jednej gminy, zupełnie pominęli w procesie analiz samorząd gminy Szczurowa - nie byliśmy dla nich partnerem do rozmów zapewne dlatego, że gmina Szczurowa pokazana jest w ich opracowaniach jako Gmina zdegradowana, a jej mieszkańcy jako ludzie niewykształceni - co jest oczywistym skandalem. Tego rodzaju praktyki nie sprzyjają rzetelnej analizie i współpracy, co budzi poważne wątpliwości dotyczące transparentności całego procesu.			wyjaśniona	Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła”. W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje **Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.** **W żadnym z opracowanych dokumentów dotyczących inwestycji w Gminie Szczurowa nie pojawiły się sformułowania mogące sugerować, że gmina jest w jakikolwiek sposób gorsza czy że jej mieszkańcy to jedynie niewykształceni rolnicy. W naszych materiałach wykorzystano wyłącznie określenia i dane statystyczne, które pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), wraz z przywołaniem ich źródła. Dane te dotyczą wykształcenia mieszkańców, struktury gospodarczej oraz innych wskaźników społeczno-ekonomicznych i są prezentowane w sposób obiektywny, a także zestawiane z odpowiednimi wskaźnikami dla całego kraju. Wszystkie gminy objęte inwestycjami analizowane były w analogiczny sposób. Celem takiego podejścia jest przedstawienie sytuacji gmin w szerszym kontekście, co pozwala na rzetelną ocenę lokalnych uwarunkowań.**

16,17	16.12.2024	ePUAP	administracja samorządowa			Zapoznając się z wypracowanymi analizami przedstawionymi w materiałach, które ukazały się 29 listopada 2024 r., pokazującymi zasadność poszczególnych wariantów, ma się nieodparte wrażenie, że są przygotowane pod z góry ustaloną tezę i nie mają nic wspólnegoze stanem faktycznym. Analizy te oparte są na przestarzałych danych i w żadnym stopniu nie uwzględniają zmian, jakie w ostatnich latach zaszły w gminie Szczurowa, nie biorą pod uwagę obecnego stanu faktycznego oraz planów na przyszłość. Mając na uwadze powyższe, zwracamy się z prośbą o poparcie naszych żądań natychmiastowego wstrzymania wszelkich działań związanych z budową polderu zalewowego na terenie gminy Szczurowa. Jesteśmy przekonani, że istnieją alternatywne rozwiązania, zakładające tego typu inwestycje na terenach niezamieszkałych, na których cały proces będzie można przeprowadzić nieporównywalnie mniejszymi kosztami społecznymi.			wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie

										jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.
17	14.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Opis obiektów z wariantu rekomendowanego: polder przepływowy Koszyce	Dla nas mieszkających bezpośrednio przy polder że to podwójne zagrożenie. Po pierwsze pęknięcie wałów zmiecie nas z powierzchni a drugi to epidemia robactwa i smród po wodzie która będzie spuszczana z polderu.Mam znajomych w Raciborzu więc wiem co piszę!!!Tak więc stanowczo sprzeciwiam się budowie tego polderu u nas!!!!!	Budowa gdzieś indziej	Obawa o zdrowie psychiczne i fizyczne swoje i mojej rodziny.	wyjaśniona	Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji,

										która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
18	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna	Program działań	8.1 Analiza kosztów i korzyści/strona 100 oraz 101	Na jakich zasadach będzie przeprowadzona wycena nieruchomości? Czy będzie obowiązywała wycena rynkowa czy też wycena na zasadach odtworzeniowych? Pytanie związane jest z wypowiedziami Pana Dyrektora Kozaka w Kronice Krakowskiej w TVP3 z dn. 22.20.2024 r., całkowicie inna informacja jest podawana na stronie internetowej www.bezpiecznwisla.pl w komunikacie z dn. 23.10.2024	Sprecyzowanie zasad rekompensaty za wywłaszczenie.	Komunikaty emitowane w lokalnych mediach nie pokrywają się z informacjami na stronie www.bezpiecznawisla.pl	wyjaśniona	Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Zakłada się ustalenie rekompensat w wysokości uwzględniającej pełne odtworzenie wartości majątku. Uzgodnienia w tym zakresie będą prowadzone indywidualnie z osobami i firmami narażonymi na skutki realizacji inwestycji.
19	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna	Program działań	8.1 Analiza kosztów i korzyści/strona 100 oraz 101	Na jakich zasadach będzie przeprowadzony mechanizm wywłaszczenia, akie opcje dostaną aktualni właściciele w zakresie rekompensaty. Która z poniższych opcji będzie dostępna: a) rekompensata pieniężna b) rekompensata w postaci działki w innym miejscu w gminie – KOWR jest wskazany jako instytucja, która ma możliwość zaproponowania gruntów zamiennych dla rolników c) rekompensata w postaci działki w innym miejscu w gminie oraz rekompensata pieniężna na zasadach odtworzeniowych za budynki, które mają być odtworzone	Sprecyzowanie zasad rekompensaty za wywłaszczenie.	Komunikaty emitowane w lokalnych mediach nie pokrywają się z informacjami na stronie www.bezpiecznawisla.pl	wyjaśniona	Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego.
20	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna	Program działań	8.1 Analiza kosztów i korzyści/strona 100 oraz 101	Czy właściciel otrzyma rekompensatę (pieniężną/nową działkę) przed terminem zobowiązującym go do opuszczenia nieruchomości objętej rekompensatą? Pytanie dotyczy sytuacji gdy dotychczasowy właściciel musi mieć czas na wybudowanie nowego domu.	a jakich zasadach będzie przeprowadzona wycena nieruchomości? Czy będzie obowiązywała wycena rynkowa czy też wycena na zasadach odtworzeniowych?	Komunikaty emitowane w lokalnych mediach nie pokrywają się z informacjami na stronie www.bezpiecznawisla.pl	wyjaśniona	Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i

										stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).
21	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	9.15 Zabytki/strona 221	Czy budynki objęte ewidencją gminną zabytków będą usunięte z tej listy? Czy tez będą przeniesione na inne miejsce i zostaną nadal w ewidencji?	Rozszerzenie listy zabytków o obiekty znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków.	Niewiadoma przyszłość obiektów, które znajdują się w gminnej ewidencji zabytków.	wyjaśniona	Zabytki uwzględnione w wykazie: NID, zabytek.gov.pl przedstawiono w Prognozie w rozdziale 9.15. i będą podlegały relokacji. Budynki uwzględnione w ewidencji gminnej zabytków zostaną przeniesione na inne miejsce i powinny zostać uwzględnione w ewidencji. Należy podkreślić, że wszystkie prace podejmowane na zabytkach wymagają wcześniejszego przygotowania dokumentacji konserwatorskiej, uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu prac konserwatorskich oraz programu zagospodarowania zabytku. Muszą być one także prowadzone zgodnie z ww. ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Charakterystyka obiektów cennych kulturowo stanowić będzie element ocen oddziaływania na środowisko prowadzonych na etapie wydania decyzji zezwalających na wykonanie poszczególnych przedsięwzięć.
22	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna	Program działań	8.1 Analiza kosztów i korzyści/strona 100 oraz 101	Jestem właścicielem budynku znajdującego się w ewidencji gminnej zabytków, dom jest z XIX w. czy jest możliwe otrzymanie w ramach rekompensaty: a) działki w gminie o podobnych parametrach (kształt, przeznaczenie, media, dostępność do drogi) oraz b) rekompensaty za koszty przeniesienia budynku oraz c) rekompensaty za odtworzenie tych elementów, które nie będą mogły być przeniesione i ulegną zniszczeniu w trakcie rozbiórki budynku i transportu do nowej lokalizacji	Sprecyzowanie zasad rekompensaty za wywłaszczenie.	Komunikaty emitowane w lokalnych mediach nie pokrywają się z informacjami na stronie www.bezpiecznawisla.pl	wyjaśniona	Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).
23	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	9.15 Zabytki/strona 221	Czy do listy interesariuszy będzie włączony Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie (delegatura Tarnowska)? WUOZ potwierdził (mailowo), że w żaden sposób Wody Polskie nie weryfikowały/zapraszały do rozmów wyżej wymienionego Urzędu.	Włączenie do dokumentu „Prognoza oddziaływania…” opinii Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.	Niewiadoma przyszłość obiektów, które znajdują się w gminnej ewidencji zabytków.	wyjaśniona	Na etapie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (dalej: SOOŚ), przeprowadzone zostały konsultacje społeczne, w ramach których zainteresowane strony mogły się wypowiedzieć, zgłosić uwagi i zastrzeżenia do konsultowanych dokumentów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940), zawiadamiano o przystąpieniu do konsultacji społecznych, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i wskazano sposób oraz możliwe miejsce zgłaszania uwag. W ramach procedury SOOŚ nie ma obowiązku konsultowania dokumentacji ze wszystkimi organami, oprócz wskazanych w ustawie, czyli w analizowanym przypadku Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Głównym Inspektorem Sanitarnym. Podkreślamy, że aktualnie jest to procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której nie są wskazywane konkretne rozwiązania projektowe wymagające konsultowania z odpowiednimi organami. Na dalszym etapie procedury środowiskowej, niezbędne będzie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wówczas na etapie opracowania dokumentacji nastąpi etap konsultacji w zakresie możliwego oddziaływania i kolizji z zabytkami. Urzędy Ochrony Zabytków miały możliwość wypowiedzenia się w ramach konsultacji społecznych.
24	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	9.15 Zabytki/strona 221	Proszę o udostępnienie list obiektów wskazanych do przeniesienia zgodnie z prezentacją ze strony www.bezpiecznawisla.pl Na liście do przeniesienia jest tylko 15 obiektów, jaka będzie przyszłość budynków nie objętych planem przeniesienia, które są ujęte w gminnej ewidencji zabytków.	Rozszerzenie listy zabytków o obiekty znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków.	Niewiadoma przyszłość obiektów, które znajdują się w gminnej ewidencji zabytków.	częściowo uzwględniona	Zabytki uwzględnione w wykazie: NID, zabytek.gov.pl przedstawiono w Prognozie w rozdziale 9.15. Lokalizację zabytków umieszczono na mapie nr 89. W celu dokładnej lokalizacji zabytków załączono dodatkową mapę, pokazującą występowanie zabytków w granicach polderu. Na dalszym etapie procedury środowiskowej, niezbędne będzie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wówczas na etapie opracowania dokumentacji nastąpi etap konsultacji w zakresie możliwego oddziaływania i kolizji z zabytkami.

25	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna	Program działań		Dlaczego poniższy obszar obejmujący miejscowość Sokołowice/Kępa Sokołowicka (wskazany żółtą strzałką) został wyłączony z obszaru polderu jeżeli biorąc pod uwagę Państwa dane jest tam potencjalny obszar zalewowy o wskaźniku h>4.0? W tym miejscu nie będą wymagane wały ponieważ jest tam wzniesienie kierujące się do mostu na Wiśle do wsi Sokołowice. W jakim celu została utworzona ta enklawa? Proszę o podanie szczegółowych powodów dla których zmieniono obszar polderu w tym miejscu. W załączniku podajecie jednozdaniowe wyjaśnienie „minimalizację oddziaływań społecznych budowy , zdecydowano o zmniejszeniu pierwotnej pojemności".	Podanie szczegółowych faktów/wyliczeń wspierających minimalizację oddziaływań społecznych budowy. Ilość mieszkańców, domostw, firm nieobjętych wysiedleniem lub wnioskodawcy na podstawie których podjęto decyzję o zmianie obszaru	Nie jest jasne dlaczego po północnej stronie Wisły miejscowość Sokołowice jest nieobjęta wysiedleniami. Po przeciwnej stronie mostu na Wiśle w miejscowości Rząchowa jest do likwidacji firma zatrudniająca ponad 100 osób, posiadająca certyfikaty ekologiczne zlokalizowana niedaleko tej samej drogi.	wyjaśniona	Zgodnie z treścią Programu działań starano się minimalizować oddziaływania społeczne. W opisanym przypadku istnieje możliwość zwiększenia zasięgu polderu o wymienione tereny, co będzie miało wpływ na wzrost pojemności Polderu, jednak wzrośnie też liczba osób do relokacji. W przypadku decyzji o realizacji Polderu, szczegółowe rozwiązania będą przedmiotem dalszych prac projektowych.
26	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna	Program działań	Załącznik 1/strona 26	W celu ograniczenia negatywnych skutków wywłaszczeń oraz utrzymanie zrównoważonego rozwoju gminy czy jest możliwość wyłączenie podobnego obszaru po południowej stronie Wisły w miejscowości Rząchowa (zaznaczone na poniższej mapie kolorem żółtym)? Znajduje się tam między innymi producent mrożonek posiadający certyfikaty produkcji ekologicznej (https://blueice.com.pl/) oraz wielu mieszkańców wybudowało nowe domy. Na tym terenie nie ma dużej absorbcji wody napływowej z Wisły.	Zmniejszenie pierwotnej pojemności/obszaru wysiedleni	Minimalizację oddziaływań społecznych budowy: likwidacja miejsc pracy/wysiedlenie z nowo wybudowanych domów.	wyjaśniona	Nie istnieje techniczna możliwość wygrodzenia terenu w obrębie istniejącego zakładu produkcji mrożonek Blue Ice z uwagi na fakt, że teren ten położony jest stosunkowo nisko i w przypadku napełnienia polderu znajdzie się ok. 6 m pod poziomem wody. W przypadku wygrodzenia tego obszaru poza teren polderu, konieczne by było wygrodzenie również terenów przyległych, tak by nie tworzyć sztucznej wyspy w obrębie zakładu. Takie rozwiązanie zmniejszyłoby znacznie pojemność planowanego polderu, jego efektywność, a tym samym zakres docelowej ochrony przeciwpowodziowej.
27	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna	Program działań	Środowisko społeczne - zagospodarowanie czaszy polderu/strona 58	Jaka jednostka będzie odpowiedzialna za zarządzanie polderem, pytanie nie dotyczy wrót ale przestrzeni objętej potencjalnym zalaniem/wysiedleniem. Kto będzie odpowiedzialny za podejmowanie decyzji dotyczących: a) pozwoleń a uprawy, wyrobiska kruszców b) sprzątanie śmieci naniesionych przez wody zalewowe c) utylizację zanieczyszczeń po cofnięciu się wód zalewowych	Sprecyzowanie odpowiedzialności za zarządzanie polderem w kontekście powierzchni zalewowej.	Kto weźmie odpowiedzialność za skutki środowiskowe. Czy to będą Wody Polskie czy tez Gmina /Starostwo?	wyjaśniona	Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. Budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej, przy czym może zajść konieczność zmiany gatunków uprawianych roślin lub sposobu ich pielęgnacji. Zmniejszenie powierzchni przeznaczonej pod uprawę ograniczone jest jedynie w przypadku wystąpienia powodzi oraz w okresie prowadzenia prac porządkowych i utrzymaniowych po powodzi. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Rozwiązania dotyczące gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. W przypadku, w którym grunty w obszarze polderu nie będą podlegały wywłaszczeniu, nie wyklucza się możliwości prowadzenia gospodarki rolnej, na zasadach dostosowanych do wymogów gospodarowania wodą na polderze. Za zarządzanie polderem opowiedzialne będzie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, w tym za przywrócenie czystości po przejściu wód zalewowych. Problem komarów, ewentualnego zapachu stojącej wody zostanie zminimalizowany przez zastosowanie odpowiednich metod zarządzania polderem. Przy coraz częstszych wezbraniach rzek, występowania powodzi, istnieje potrzeba budowania zabezpieczeń przeciwpowodziowych dostosowanych do zmian klimatycznych. Jednym z takich działań jest budowa polderów, które oprócz ochrony przeciwpowodziowej mogą spełniać jeszcze inne funkcje, w tym funkcję rolniczą. Dodatkowo, jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. W sytuacji wystąpienia powodzi właściciele gruntów zalanych znajdujących się w granicach polderu otrzymają odszkodowanie.
28	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Czy będą zwolnienia z podatku rolnego dla pól uprawnych znajdujących się wewnątrz polderu?			wyjaśniona	W przypadku podjęcia realizacji inwestycji grunty w czaszy polderu będą podlegały procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. W przypadku zrealizowania inwestycji grunty w obszarze polderu mogłyby zostać wydzierżawione. Na tej podstawie możliwym jest ewentualne kontynuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Zgodnie z ogólnymi przepisami do opłacenia podatku rolnego zobowiązane są osoby fizyczne lub prawne, które posiadają prawo do gruntu: właściel gruntu, posiadacz gruntu, który jest własnością skarbu państwa, użytkownik oraz użytkownik wieczysty. Dzierżawca jest zobowiązany do opłacenia podatku tylko w przypadku jeśli umowa pomiędzy właścicielem ziemi a dzierżawcą zostanie zawarta zgodnie z przepisami o ubezpieczeniu społecznym rolników lub przepisów o uzyskiwaniu rent strukturalnych.

										Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia ewentualnej budowy polderu Wody Polskie będą rozmawiać indywidualnie. Umowy dotyczące dzierżawy gruntów w czaszy polderu każdorazowo pozostaną sprawą indywidualną i tego typu kwestie będą rozpatrywane jednostkowo.
29	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Czy będą zwolnienia podatku dla osób odsprzedających „skarbowi Państwa" pola uprawne?			wyjaśniona	Tak, przy wywłaszczeniu nie płaci się podatku.
30	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Ile będzie wynosić odszkodowanie dla właścicieli gruntów? Przy czym zaznaczam, nie chodzi mi tutaj o „cenę rynkową" gruntu jaką wywłaszczy „skarb Państwa", ale o kwotę odszkodowania za to, ze Państwo potrzebuje te ziemie i musi je wywłaszczyć czyli" cena gruntu + jakie będzie odszkodowanie ?			wyjaśniona	Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię". Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).
31	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Jak będzie zorganizowany dojazd do gruntów w polderze: a. w jakich odległościach będą umieszczone rampy wjazdowo/zjazdowe b. czy utworzycie państwo nową sieć dróg dojazdowych? Oczywiście zakładam tu sytuacje, że właściciele się zmienią ponieważ jedni zgodzą się na wywłaszczenie, a inni pozostawią swoje grunty, jak to rozwiążecie ? scalanie? Nowe drogi?			wyjaśniona	Szczegółowa lokalizacja dojazdu do gruntów położonych w zasięgu polderu zostanie opracowana na etapie projektu. Wtedy też możliwa będzie odpowiedź na pytania dotyczące lokalizacji nowych dróg oraz ramp wjazdowych. Obecnie opracowany program stanowiący koncepcję lokalizacji polderu nie zawierał tak szczegółowych analiz.
32	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Co z systemem melioracji wewnątrz polderu? Zostanie jak był, będzie modernizowany?			wyjaśniona	Na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany istniejący system melioracyjny wewnątrz czaszy polderu oraz zostaną podjęte decyzje o tym w jaki sposób zostanie zmodernizowany/przebudowany. Należy podkreślić, że budowa polderu może przyczynić się do uporządkowania gospodarki wodnej w jego otoczeniu, co poprawi lokalne warunki odpływu wód z terenów zagospodarowanych.
33	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Jakie przewidujecie państwo odszkodowania dla mieszkańców którzy nie będą wywłaszczeni np. we wsi Szczurowa, a pojawi im się nie daleko od domów wał polderu, przez co obniży się wartość działek, możliwość rozwoju, zmniejszy się ogólnie nazywana atrakcyjność tych terenów w wielu aspektach, zostaną wypłacone jednorazowe odszkodowania z tego tytułu?			wyjaśniona	Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

34	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Jak zamierzacie państwo wynagrodzić gminie zahamowanie rozwoju z powodu powstania polderu i obniżenia jej atrakcyjności?			wyjaśniona	W przypadku realizacji polderu, proponowane są działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.
35	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Co z melioracją po zewnętrznej stronie polderu? W obecnej chwili jest z nią ogromny problem, w ciekach wodnych nie ma wody, a w pole uprawne czasem nie można wjechać, czy zdajecie sobie państwo sprawę z tych zaniedbań? Budowa nowego wału spowoduje ogromne zaburzenia w strukturach melioracyjnych, czy zamierzacie dociekać planów gminnej melioracji (których może nie być) czy odbudować system melioracji w północnej części miejscowości Szczurowa, na gruntach po zewnętrznej stronie polderu?			wyjaśniona	Na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany istniejący system melioracyjny wewnątrz czaszy polderu oraz zostaną podjęte decyzje o tym w jaki sposób zostanie zmodernizowany/przebudowany. Należy podkreślić, że budowa polderu może przyczynić się do uporządkowania gospodarki wodnej w jego otoczeniu, co poprawi lokalne warunki odpływu wód z terenów zagospodarowanych.
36	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Jak zamierzacie państwo odprowadzić wodę z cieków Korytnica (wasza własność) oraz przykopa/rów melioracyjny Łykorz (to gwarowa nazwa)? W tym momencie podczas kumulacji opadów mają one upust w polach uprawnych, przybliżenie wału, stworzenie śluz spowoduje, ze wody które kiedyś rozlewały się około 1km od Szczurowej, dawały tam swój upust bo po prostu były przepełnione, a jednocześnie zalewały przysiółek Brzezinki, będą zalewać domostwa w Szczurowej, oba cieki będą miały przepompownie? O ten rów mi chodzi:			wyjaśniona	Na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany istniejący w otoczeniu polderu system hydrograficzny w tym melioracyjny, warunki gruntowo-wodne, glebowe itd. Należy podkreślić, że budowa polderu może przyczynić się do uporządkowania gospodarki wodnej w jego otoczeniu, co poprawi lokalne warunki odpływu wód z terenów zagospodarowanych. Obecny stan cieków wodnych, w tym ich utrzymanie należy do właściciela cieku. Jeśli jest nim PGW WP, prosimy o przekazanie wniosku dotyczącego koniecznych do podjęcia działań.
37	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Do jakiej odległości od powstałego walu zamierzacie państwo zmodernizować małe cieki wodne?			wyjaśniona	Odpowiedź na pytanie będzie możliwa dopiero przy okazji przygotowywania szczegółowych projektów polderu. Modernizacja cieków zostanie przeprowadzona na niezbędnych odcinkach, zostaną one wytypowane w późniejszym etapie realizacji samej inwestycji. Analiza odcinków niezbędnych do modernizacji nie jest częścią realizowanego obecnie programu „Bezpieczna Wisła – ekologicznie w przyszłość".
38	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Na jakiej odległości - licząc od ujścia Uszwicy - kierując się w górę jej nurtu zamierzacie państwo zastosować przesłonę betonową wewnątrz wału?			wyjaśniona	Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na bardzo wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego.
39	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Dlaczego przedstawiliście państwo projekt ścieżki przyrodniczej po stronie Koszyc – konkretnie Sokołowice, a po stronie Szczurowej, w ciągu nowopowstałego wału od Strzelec do Włoszyna nie planujecie nawet ścieżki rowerowej korną wału, która była by naturalną kontynuacją obecnej ścieżki, wielką atrakcja rekreacyjną dla lokalnych mieszkańców oraz szansa dla rozwój małej turystyki dla samej Szczurowej??? Wzmianki są ale żadnych planów, a po stornie Koszyc jak wspomniałem są nawet wizualizacje. Czy będzie ścieżka od rzeki Gróbka w Dąbrówka Morska/Strzelce Małe prawym wałem Wisły/wał polderu do przysiołka Włoszyn i dalej wałem Uszwicy na północ w kierunku Wisły?			wyjaśniona	W projekcie Programu działań i Prognozie przedstawiono przykładowe zagospodarowanie polderów, uwzględniające aspekty przyrodnicze. Sposób zagospodarowania polderów, w tym przebieg ścieżki przyrodniczej jest propozycją możliwą do wykorzystania na dalszym etapie tj. etapie projektowania polderu i możliwego jego zagospodarowania. Etap procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której konsultowane są dokumenty nie jest etapem, na którym projektuje się konkretne rozwiązania. Zaproponowany przebieg ścieżki edukacyjnej uwzględnia aspekty przyrodnicze, w tym: użytki zielone, na których zaproponowano odtworzenie siedlisk łąk świeżych lub wilgotnych, adekwatnie do miejscowych warunków wilgotnościowych, obszary spontanicznego odtwarzania i regeneracji lasów łęgowych, uwzględniając również istniejące walory przyrodnicze (murawy kserotermiczne). Przebieg ścieżki jest jedną z propozycji i nie wyklucza zaprojektowania przebiegu innych ścieżek, w tym na terenie gminy Szczurowa.
40	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Czy jeżeli wał przetnie moją działkę, a więc część zostanie mi wewnątrz polderu, a część na zewnątrz to podzielicie mi ją państwo swoim kosztem na dwie osobne			wyjaśniona	W przypadku, gdy budowa wału przeciwpowodziowego spowoduje fizyczne przecięcie działki na dwie części – jedna znajdzie się wewnątrz polderu, a druga na zewnątrz – zgodnie z obowiązującymi procedurami ewidencyjnymi następuje podział nieruchomości. W wyniku

						działki (dwa osobne numery) czy dalej będzie to jedna działka podzielona na dwa kawałki wałem ale o jednym numerze działki?				tego procesu powstaną dwie odrębne działki geodezyjne, każda z osobnym numerem ewidencyjnym.
41	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Co w sytuacji kiedy zdecyduje się państwu wywłaszczyć grunty wewnątrz polderu, a na zewnątrz zostaje mi np. pas długości 5m gruntu, odkupicie i ten kawałek ode mnie czy zostanie mi taki „ogryzek”?			wyjaśniona	W przypadku, gdy w wyniku wywłaszczenia gruntów wewnątrz polderu, poza polderem pozostanie niewielka część nieruchomości, która nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele, inwestor ma obowiązek nabycia tej części nieruchomości (tzw. wykup resztówki). Wniosek o wykup resztówki musi być złożony przez właściciela lub użytkownika wieczystego.
42	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Ile od strony zewnętrznej wału planujecie państwo wywłaszczać? W metrach, np. 10m od wału to wciąż będzie wasz teren, 20m? 50? A może to będzie ciągle moje z zastrzeżeniem ze macie prawo np. w okresach nie wegetacyjnych dokonywać stosownych napraw poruszając się po moim gruncie, taka nie pisana umowa?			wyjaśniona	Na obecnym etapie realizacji projektu nie jesteśmy w stanie podać dokładnych informacji dotyczących szerokości terenu, który może być objęty wywłaszczeniem od strony zewnętrznej wału. Decyzje w tym zakresie będą podejmowane na etapie opracowywania szczegółowego projektu budowlanego. Możliwość poruszania się po Państwa terenie w celu prowadzenia napraw lub konserwacji wałów, w szczególności poza okresem wegetacyjnym, również będzie regulowana na późniejszych etapach. W takim przypadku ustalone będą konkretne zasady korzystania z nieruchomości oraz odszkodowania z tego tytułu. Uzgodnienia w tym zakresie będą prowadzone indywidualnie z właścicielami gruntów.
43	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Którędy i jak (nasyp? pale betonowe?) będzie biegła droga 768 od ronda w Szczurowej do mostu na Wiśle w Górce.			wyjaśniona	Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na bardzo wstępnym etapie planistycznym. Szczegółowe rozwiązania konstrukcyjne dotyczące budowy lub przeniesienia fragmentów dróg oraz technologia wykonania tych prac zostaną określone na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego.
44	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Którędy będzie biegła droga od mostu na Wiśle do Zaborowa?			wyjaśniona	Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na bardzo wstępnym etapie planistycznym. Szczegółowe rozwiązania konstrukcyjne dotyczące budowy lub przeniesienia fragmentów dróg oraz technologia wykonania tych prac zostaną określone na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego.
45	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Dwór w Górce będzie wykupiony czy odbudowany na nowo? Czy to już sprawa właściciela? Jego prywatna decyzja czy może konserwator zabytków ma tutaj decydujące zdanie?			wyjaśniona	Na etapie dalszych prac projektowych podjęta zostanie decyzja dotycząca dworu w Górce, w uzgodnieniu z właścicielem, konserwatorem zabytków oraz innymi zainteresowanymi stronami. Decyzja w tym zakresie będzie uzależniona od możliwości technicznych i prawnych, które zostaną szczegółowo przeanalizowane na etapie sporządzania projektu budowlanego po uzyskaniu stanowiska konserwatora zabytków.
46	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Kto będzie decydował gdzie zostaną przeniesione figurki przydrożne i polne?			wyjaśniona	Kapliczki, krzyże będą przenoszone w miejsca uzgodnione z mieszkańcami. W sytuacji, kiedy obiekt jest ujęty w rejestrze zabytków również z konserwatorem zabytków.
47	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Jeżeli nie zdecyduję się na sprzedaż gruntu, polder powstaje, i ja po czasie będę chciał sprzedać ten grunt w polderze, to mogę to sprzedać każdemu czy musi to być skarb Państwa?			wyjaśniona	Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych.
48	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Kto będzie zarządzą gruntami w polderze? ARiMR?			wyjaśniona	Możliwe jest, że dotychczasowi właściciele będą nadal użytkować swoje grunty, jeśli będzie to zgodne z zasadami funkcjonowania polderu. Alternatywnie, grunty te mogą być zarządzane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie i oddawane w dzierżawę.
49	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Czy grunty w polderze, wywłaszczone będzie można dzierżawić? Np. od ARiMR?			wyjaśniona	Możliwe jest, że dotychczasowi właściciele będą nadal użytkować swoje grunty, jeśli będzie to zgodne z zasadami funkcjonowania polderu. Alternatywnie, grunty te mogą być zarządzane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie i oddawane w dzierżawę.
50	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Czy w polderze będą obowiązywać takie same warunki ochrony roślin – opryski ochronne – czy inne, bardziej restrykcyjne?			wyjaśniona	Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. Nie wyklucza się możliwości prowadzenia gospodarki rolnej, na zasadach dostosowanych do wymogów gospodarowania wodą na polderze.
51	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Ile do tej pory kosztował projekt „Bezpieczna Wisła”?			wyjaśniona	Dotychczasowe (na dzień 22.05.2025 r.) płatności związane z realizacją Projektu wynosiły 9 621 908 PLN brutto
52	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Kiedy konkretnie poinformowaliście samorząd Gminy Szczurowa o planach budowy polderu? Czy w zaproszeniu do konferencji podsumowywującej dotychczasowe plany jaka odbyła się w maju 2024 roku w Sandomierzu opisywaliście państwo samorządowi Gminy czego dotyczy ta konferencja? Czy dopiero na miejscu dowiedzieli się na co zostali zaproszeni? P.S Bardzo mnie interesuje sprawa rzetelności z jednej i drugiej strony tzn. czy stanowisko Państwa o pierwszych oficjalnych wzmiankach pokrywa się z tym z samorządu Gminy Szczurowa?			wyjaśniona	Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w Kontraktu 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość", która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Kontraktu 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość", które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami projektu „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość”. W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow, - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow, - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje.
53	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Dlaczego nie udostępnicie Państwo dokładnych map, a tylko zarysy? Podawaliście Państwo na spotkaniu z mieszkańcami, że można takowe obejrzeć w gminie, dlaczego nie udostępnicie ich elektronicznie, lub prześlecie na mail?			wyjaśniona	Na obecnym etapie prac przedstawiane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Mapy lokalizacyjne były załącznikiem do Programu działań. Chcielibyśmy podkreślić, iż mapy z lokalizacją/zasięgiem polderu przepływowego zostały udostępnione w gminie, dodatkowo na spotkanie konsultacyjne (14.01.2025 r.) zostały wydrukowane mapy papierowe.
54	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Czy w polderze, bez względu na to, czyj to będzie grunt, skarbu Państwa, czy prywatny będą obowiązywać ściśle określone zasady co do zasiewów, rodzajów upraw? Czy prywatny rolnik, lub dzierżawca gruntów będzie mógł obsiewać			wyjaśniona	Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. Nie wyklucza się możliwości prowadzenia gospodarki rolnej, na zasadach dostosowanych do wymogów gospodarowania wodą na polderze.

						pola uprawne zgodnie z własną wolą wybranymi przez siebie gatunkami roślin?				
55	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Czy jeżeli pozostawią sobie grunty w polderze to mogę je zalesić?			wyjaśniona	Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych.
56	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Jeżeli polder zostanie w jakikolwiek sposób zalany, nawet minimalnie, czy będą odkomarzane te tereny?			wyjaśniona	Za zarządzanie polderem opowiedzialne będzie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, w tym za przywrócenie czystości po przejściu wód zalewowych. Problem komarów, ewentualnego zapachu stojącej wody zostanie zminimalizowany przez zastosowanie odpowiednich metod zarządzania polderem.
57	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Czy dopuszczacie państwo budowę polderu etapami? Tzn. pojawiają się pieniądze na wywłaszczenia to wykupujecie, pieniądze się kończą, kilka lat przerwy, po jakimś czasie się pojawiają i następuje kolejny etap?			wyjaśniona	Nie przewiduje się realizacji budowy polderu etapami w opisany sposób. Inwestycja będzie przeprowadzana w sposób kompleksowy, obejmujący zarówno proces wywłaszczeń, jak i budowę, zgodnie z harmonogramem i przy zapewnieniu odpowiednich środków finansowych.
58	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Dotyczy: Obaw epidemiologiczno-sanitarnych w związku z budową polderów przeciwpowodziowych w Koszycach/Szczurowej oraz Przykopie Szanowni Państwo, W nawiązaniu do planowanej budowy polderów przeciwpowodziowych w miejscowościach Koszyce/Szczurowa oraz Przykop, przewidzianej w ramach działań Programu przeciwpowodziowego, pragnę zaznaczyć, że inicjatywa zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego dla około 140 tysięcy mieszkańców regionu jest ważna. Jednocześnie chcę zwrócić uwagę na pewne aspekty związane z zagrożeniami epidemiologicznymi-sanitarnymi, które mogą wynikać z funkcjonowania polderów w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zamieszkałych. Poldery przeciwpowodziowe, choć niezwykle ważne dla ochrony przed skutkami powodzi, mogą prowadzić do negatywnych konsekwencji sanitarnych w ich otoczeniu, jeśli nie zostaną podjęte odpowiednie działania prewencyjne. W szczególności obawiam się: 1. Zwiększonego ryzyka zanieczyszczenia wód gruntowych i pitnych: Poldery przeciwpowodziowe, będące ważnym elementem systemu ochrony przeciwpowodziowej, mogą w niektórych przypadkach przyczynić się do degradacji jakości wód gruntowych i pitnych, szczególnie w sąsiedztwie terenów zamieszkałych lub rolniczych. Ryzyko to wynika z kilku czynników i procesów, które mogą prowadzić do skażenia wody.			wyjaśniona	Zgodnie z ekspertyzą wykonaną przez Centrum Innowacji Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie: Polder przeciwpowodziowy ma za zadanie odebrać nadmiar wody powodziowej pochodzącej najczęściej z wezbrań rzek. Woda powodziowa pochodząca z koryt rzecznych niesie ze sobą często osad (denny, rzeczny) oraz świeże namuły, poderwane z dna koryta rzeki, czy też zbiornika, które są naturalnym materiałem sedymentacyjnym. Osad denny pochodzący z wezbrań rzek, zbiorników jest materiałem naturalnym, a zatem nie jest materiałem odpadowym (Katalog odpadów 2020), więc nie podlega przepisom ustawy o odpadach (Ustawa o odpadach 2012). Polder przeciwpowodziowy ma zadanie przetrzymać wodę powodziową w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni) nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych. Woda czasowo zmagazynowana w polderach będzie zawierała pewne związki rozpuszczone w niej lub będzie nasycona związkami mineralnymi uwolnionymi z powierzchni ziemi oraz z dna koryt rzecznych, czy też zbiorników wodnych, a po cofnięciu się wody powodziowej, teren polderu szybko obsycha i powraca do swoich pierwotnych funkcji produkcyjnych, w tym szybko odtwarza się żyzność powierzchni ziemi. Powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Dodatkowo jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyźniejszym (efekt Nilu). W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), ale jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczyni się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi, polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017). Generalnie, największym źródłem zanieczyszczeń na terenach rolniczych w aspekcie budowy polderów przeciwpowodziowych będą biogeny takie jak azot (N) i fosfor (P) pochodzące z gospodarstw rolniczych, w których prowadzona jest intensywna hodowla zwierząt, lub intensywne nawożenie mineralne. W gospodarstwach, w których prowadzona jest hodowla zwierząt, największym źródłem biogenów będzie więc obornik (bydło, konie), gnojowica (pochodząca z produkcji trzody chlewnej), gnojówka, pomiot ptasi (produkcja drobiu). Badania naukowe wykazały, że największe zanieczyszczenie wód gruntowych, drenarskich, pitnych pochodzą z gospodarstw rolniczych, przenawożenia lub niewłaściwego stosowania nawozów naturalnych tj. obornika, gnojowicy, gnojówki, pomiotu ptasiego (Tkaczyk et al. 2018; Igras, Jadczyszyn 2008). Kolejnym problemem zanieczyszczenia wód gruntowych czy też wód pitnych może być niewłaściwe przechowywanie nawozów naturalnych, zwłaszcza na powierzchniach nie izolowanych. Migrujące biogeny z nawozów naturalnych trafiają do wód gruntowych, powodując zanieczyszczenie. Istotne więc jest, aby na polderach użytkowanych rolniczo wymagane było właściwe przechowywanie nawozów naturalnych — to jest w szczelnych zbiornikach i na uszczelnionych podłożach (Rozporządzenie MK 2020; Rozporządzenie RM 2020). Natomiast na terenach rolniczych w zasadzie nie występują zanieczyszczenia chemiczne, w tym metale ciężkie, węglowodory i inne polutanty pochodzące z przemysłu, więc w przypadku zalania polderu, nie ma obaw, co do zanieczyszczenia wód gruntowych i pitnych tymi substancjami (Kicińska 2010). Zasadniczą funkcją polderów jest ochrona przeciwpowodziowa terenów sąsiadujących, a także funkcja rolnicza i ekologiczna, ponieważ żyzne gleby terenów polderowych, wzbogacane przez wezbrania rzek, powinny być wykorzystane rolniczo, w sposób zrównoważony przy zachowaniu gospodarki obiegu zamkniętego (Warachowska, Zwoliński 2023). W wyniku realizacji Programu działań prognozuje się również ochronę ujęć wód powierzchniowych i podziemnych położonych poniżej planowanych polderów.

58,01	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			2. Rozwoju chorób zakaźnych: W polderach, gdzie woda jest magazynowana przez dłuższy czas, może dochodzić do jej stagnacji. W takich warunkach zaczynają się rozwijać mikroorganizmy, w tym bakterie chorobotwórcze (np. Escherichia coli, Salmonella) oraz wirusy. Zastoiska wodne mogą stać się siedliskiem wektorów chorób, takich jak komary przenoszące wirusy. Przy dłuższym okresie stagnacji woda może ulec rozkładowi beztlenowemu, co prowadzi do uwalniania nieprzyjemnych zapachów oraz związków toksycznych, takich jak siarkowodór czy metan. Woda stojąca w polderze może przesiąkać do gleby, transportując zanieczyszczenia organiczne i chemiczne do warstw wodonosnych. Szczególnie narażone są obszary o przepuszczalnych glebach (np. piaszczystych). W przypadku dużej ilości zanieczyszczeń (np. pestycydów z pól uprawnych, związki azotowe, metale ciężkie) naturalne mechanizmy filtracji glebowej mogą być niewystarczające, co prowadzi do skażenia wód gruntowych. Woda gromadzona w polderze może wejść w kontakt z miejscami składowania odpadów, takimi jak nielegalne wysypiska, które stanowią potencjalne źródło toksyn, takich jak oleje, pestycydy czy metale ciężkie. W czasie powodzi lub intensywnych opadów istnieje ryzyko, że ścieki z nieodpowiednio zabezpieczonych systemów kanalizacyjnych (szamba, nieszczelne rury) mogą zostać wprowadzone do polderów, a stamtąd do gleby i wód gruntowych. Woda w polderach może zawierać zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego, takie jak nawozy sztuczne i pestycydy. Ich obecność może prowadzić do eutrofizacji wód gruntowych, a tym samym obniżenia ich jakości.			wyjaśniona	Zgodnie z ekspertyzą wykonaną przez Centrum Innowacji Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie: Rozwój chorób na terenach zalewowych będzie zależał od czasu stagnowania wody, temperatury, prędkości i długości przepływu. Zasadniczą kwestią w tym wypadku jest długość okresu braku powietrza w polderze, gruncie, glebie, w którym mikroorganizmy (bakterie pożyteczne i chorobotwórcze, wirusy, grzyby) a także rośliny wyższe są w stanie prowadzić procesy fizjologiczne, przemiany metaboliczne (Błaszczyk 2007). W zależności od: rodzaju zalewu, rodzaju funkcji, morfometrii, położenia polderu i stopnia zurbanizowania, woda powodziowa może przepływać intensywnie (powódź błyskawiczna) lub ulec zatrzymaniu i stagnować przez określony czas (podtopienia krótkotrwałe - 2-3 dni lub długotrwałe — 2-3 tygodnie). Jeżeli stagnacja wód w polderze będzie krótka, to nie doprowadzi do wystąpienia chorób wywołanych mikroorganizmami, ponieważ nadmiar wody zostanie niezwłocznie odprowadzony, a przywrócone warunki tlenowe uniemożliwią rozwój organizmów chorobotwórczych. Wyżej wymienione bakterie chorobotwórcze takie jak Escherichia coli i Salmonella są względnie beztlenowe i nie namnażają się w warunkach tlenowych. Istotnym jest szybkie odprowadzenie wody z polderu, aby uniknąć warunków beztlenowych, w których rozwijają się wyżej wymienione bakterie chorobotwórcze. Ponadto rekomenduje się natychmiastowe dotlenienie gleby polderu poprzez orkę, kultywatorowanie czy też bronowanie. Kolejnym zabiegiem dezynfekującym teren polderu, o użytkowaniu rolniczym, będzie zabieg wapnowania, który w zasadzie zniszczy wszystkie chorobotwórcze mikroorganizmy oraz pasożyty przewodu pokarmowego. W warunkach naszego klimatu (umiarkowanego), a także zmian klimatycznych, tendencji do większego ocieplenia, spotykamy się z problemami środowiskowymi wywoływanymi przez komary. Komary, które przenoszą wirusy występują na każdym terenie, niezależnie od jego funkcji, a więc nie tylko na polderach, ale także na innych terenach rolniczych, kąpieliskach, bagnach, jeziorach, terenach miejskich, parkach, strefach przemysłowych. Naturalnym środowiskiem ich funkcjonowania jest stojąca woda, więc niezależnie od funkcji terenu, zawsze będziemy spotykali się z komarami, które są wektorami chorób. Jednakże odprowadzenie wody z polderu przyczyni się do redukcji jego wilgotności i pozwoli na ograniczenie występowania tych owadów, co stanowi kolejny argument za stosowaniem rozwiązań przeciwpowodziowych typu polderowego. Długotrwała stagnacja wody powyżej 2-3 tygodni będzie wywoływała skutki biologiczne, zwłaszcza na polderach, na których znajdują się potencjalne źródła zanieczyszczające. Skala problemu zanieczyszczeń biologicznych, w tym mikroorganizmów chorobotwórczych, będzie zależała w zasadzie od ich źródeł i wolumenu. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, które dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Nieprzyjemne zapachy, odory pojawiają się w wyniku długo stagnującej wody na polderze, zwłaszcza w warunkach beztlenowych i wysokiej temperatury. Zaskorupienie gleby następuje po ustąpieniu powodzi, cofnięciu lub/i opadnięciu wody. Wówczas najdrobniejsze frakcje mułu i szlamu pozostają na powierzchni gleby i tworzą warstwę nieprzepuszczalną. Konsekwencją stworzenia skorupy glebowej jest niedobór powietrza glebowego, zwłaszcza w glebie ciężkiej i zamulonej. Wymiana gazowa pomiędzy powietrzem atmosferycznym a glebowym jest wówczas utrudniona. Ogranicza to dostęp tlenu do korzeni roślin i do mikroorganizmów glebowych. W zaskorupionej glebie gromadzi się więcej toksycznego dwutlenku węgla (nawet 1 do 4%), zmniejsza się natomiast zawartość potrzebnego tlenu, odpowiedzialnego za oddychanie mikroorganizmów i korzeni roślin oraz następuje ograniczony rozkład materii organicznej w warunkach tlenowych. Aby zapobiec beztlenowemu rozkładowi materii organicznej, który w konsekwencji prowadzi do uwolnienia nieprzyjemnych zapachów, związków złowonnych, należy niezwłocznie dotlenić polder, poprzez orkę, kultywatorowanie, bronowanie. Niezwłoczne wykonanie zabiegów agrotechnicznych poprawi aktywność biologiczną gleby, która wymaga powietrza i optymalnej wilgoci. Optymalna aktywność drobnoustrojów występuje przy 60-procentowej wypełnionej wodą przestrzeni porów. W tych warunkach nie zachodzą procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej i nie dochodzi do uwalniania złowonnych substancji (odorów). W przypadku powodzi obejmujących duże powierzchnie nie zawsze można zidentyfikować zanieczyszczenia, bo intensywnie przepływająca woda często niesie różny ładunek zanieczyszczeń, z nieznanych źródeł. Natomiast ważnym podkreślenia jest fakt, że ładunek ten jest „rozcieńczony", co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Zanieczyszczenia chemiczne, które mogą dostać się do polderu muszą pochodzić z rejonów przemysłowych, gdzie dopływ zanieczyszczeń do polderu może być większy niż ubytki wynikające z wymywania, pobierania i akumulowania przez rośliny. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek et al. 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto wykazano, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek et al. 2014). Na polderach, w dolinach rzek, w pobliżu zbiorników wód śródlądowych i terenach rolniczych nie lokalizuje się składowisk odpadów (niebezpiecznych, innych niż niebezpiecznych, obojętnych) ze względu na walory środowiskowe polderów i duże prawdopodobieństwo oddziaływania tej budowli na otaczające wody i tereny zalewowe. Lokalizacja, budowa i prowadzenie składowisk odpadów na terenach zalewowy jest zabroniona prawnie (Rozporządzenie MŚ 2013; Ustawa o odpadach 2012). W przypadku nielegalnego składowania odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym należy zgłosić ten fakt do wójta, burmistrza i prezydenta miasta, czy regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

										Organy te z mocy prawa wyegzekwują usunięcie nielegalnych odpadów, które by miały potencjalny wpływ na zanieczyszczenie polderu. Usunięcie nielegalnych odpadów z miejsc nie przeznaczonych do tego celu wyeliminuje potencjalne źródła zanieczyszczenia wody zgromadzonej w polderze, wód gruntowych i gleby polderów. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym, które są niebezpieczne. Wprowadzone do gleby wraz z wodą odchody ludzkie, zwierzęce lub ścieki mogą zawierać duże ilości organizmów chorobotwórczych (wirusów, bakterii, grzybów, pierwotniaków) oraz jaj pasożytów jelitowych, np. glisty ludzkiej. W rezultacie woda staje się nośnikiem bakterii kałowych, w tym Escherichia coli, bakterii z rodzajów Salmonella i Shigella (będące miarą zanieczyszczenia wody), które mogą wystąpić także po ustąpieniu wody w glebie, osadach (Pawełek, Bugajski 2017). Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się tych zanieczyszczeń (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan et al. 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni i zieleńce. Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019). Na trenach rolniczych odnotowuje się duże rozproszenie domostw i częsty brak kanalizacji, dlatego też w wielu domostwach stosuje się przydomowe biologiczne oczyszczalnie ścieków, czy indywidualne szamba (Pawełek, Bugajski 2017). W takim przypadku przed wprowadzeniem wody do polderu, należy więc niezwłocznie opróżnić szamba, usunąć osady ze stawów ściekowych i roślinnych oczyszczalni ścieków. Powyższe działania zminimalizują wtórne ryzyko zanieczyszczenia bakteriami kałowymi.

58,02	16.12.2024	e-mail	osoba prywatna			3. Nasilenie problemów związanych z nieprzyjemnym zapachem i degradacją jakości powietrza: Szczególnie w okresach wysokiej temperatury, co może obniżać jakość życia mieszkańców. - Osady rzeczne i roślinność: Woda gromadzona w polderach często niesie ze sobą osady rzeczne bogate w materiały organiczne. Kiedy woda opada, osady te pozostają w zbiorniku, gdzie zaczynają się rozkładać, emitując nieprzyjemne zapachy. - Procesy beztlenowe: W przypadku długotrwałej stagnacji wody dochodzi do procesów rozkładu beztlenowego, które generują gazy o intensywnym zapachu, takie jak siarkowodór (H2S) i metan (CH4). - Warunki sprzyjające namnażaniu mikroorganizmów: Poldery mogą stanowić siedlisko dla mikroorganizmów i glonów, które w procesie rozkładu organicznych pozostałości wydzielają nieprzyjemne zapachy. - Zakwity glonów: Zastoiska wody w polderach, szczególnie w okresie wysokich temperatur, sprzyjają intensywnym zakwitom glonów, co może prowadzić do degradacji jakości wody i emisji odoru charakterystycznego dla rozkładających się sinic. - Pylenie osadów: Po opróżnieniu polderu i wyschnięciu osadów może dochodzić do ich pylenia, co nie tylko generuje dyskomfort zapachowy, ale także zanieczyszcza powietrze drobnym pyłem zawierającym związki organiczne i chemiczne. - Transport substancji toksycznych: Pyły mogą przenosić toksyny, bakterie lub metale ciężkie, które mogą wpływać negatywnie na zdrowie mieszkańców w postaci podrażnienia dróg oddechowych i alergii. - Wpływ na jakość życia: Intensywne zapachy i zanieczyszczenie powietrza mogą znacząco obniżyć komfort życia mieszkańców sąsiednich terenów, szczególnie w okresie letnim. - Problemy zdrowotne: Ekspozycja na nieprzyjemne zapachy i zanieczyszczone powietrze może prowadzić do dolegliwości zdrowotnych, takich jak bóle głowy, nudności, podrażnienia oczu i dróg oddechowych			wyjaśniona	Zgodnie z ekspertyzą wykonaną przez Centrum Innowacji Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie: - Osady rzeczne i roślinność: Osady rzeczne, denne, namuły zawierają w głównej mierze części mineralne, frakcje pylaste, ilaste a także substancję organiczną (w niewielkich ilościach). W wyniku zalania polderu dochodzi do naniesienia tych substancji do podłoża polderu, w konsekwencji osad rzeczny wnika w pory glebowe, tworząc skorupę nieprzepuszczalną. Aby przerwać warstwę osadu, zapobiec niedotlenieniu gleby polderu, wystarczy zaorać glebę, czy też wykonać kultywatorowanie i bronowanie. Mechaniczne przerwanie warstwy nieprzepuszczalnej osadu dotleni wierzchnią warstwę gleby, wpłynie na jej zwiększenie żyzności i zapobiegnie procesom gnilnym, z jednoczesnym ograniczeniem wydzielania się gazów złowonnych. Z europejskich badań naukowych wynika, że tereny po powodziach mają z reguły niższą zawartość materii organicznej w glebach, ponieważ te tereny są w zasadzie narażone na ciągłe przemywanie, wypłukiwanie substancji organicznych i mineralnych, a zatem po ustąpieniu powodzi, opadnięciu wody możemy się spodziewać, że nie wystąpi niebezpieczeństwo niekontrolowanego rozkładu materii organicznej naniesionej z wodą (Shen et al. 2024). Aby przyspieszyć regenerację gleby, nawet z naniesioną substancją organiczną, rekomenduje się stosowanie preparatów mikrobiologicznych, żeby przywrócić życie biologiczne gleby (Antonkiewicz, Gworek 2023; Błaszczyk 2007). - Procesy beztlenowe: Beztlenowy rozkład substancji organicznej zachodzi podczas długotrwałego stagnowania wody w polderze. Na polderach użytkowanych rolniczo woda powodziowa jest zatrzymywana przez krótki okres czasu i w związku z tym nie istnieje niebezpieczeństwo pojawienia się procesów rozkładu beztlenowego. Wysoka wilgotność i temperatura (okresy letnie) przyspieszają rozpad gnilny, natomiast brak wilgotności i niska temperatura (okresy jesienne, zimowe) spowalniają, a w niektórych przypadkach nawet całkowicie wstrzymują ten proces. W wyniku ewentualnego rozpadu gnilnego materii organicznej powstają związki o uciążliwym zapachu, takie jak siarkowodór, skatol, indol, ptomainy, a także bezwonny metan. Jednakże powyższe związki, w warunkach tlenowych mogą ulec przemianom do prostszych substancji przyswajalnych przez rośliny (Jędrczak 2007). Metan, jako produkt końcowy beztlenowego rozkładu materii organicznej w glebie, w warunkach tlenowych będzie mineralizowany do dwutlenku węgla i wykorzystywany przez rośliny w procesie fotosyntezy, który podobnie jak metan, jest związkiem bezwonnym (bez zapachu). Aby zapobiec procesom gnilnym, z jednoczesnym wydzielaniem się gazów złowonnych, wody z polderu należy niezwłocznie odprowadzić i następnie dotlenić glebę prostymi zabiegami agrotechnicznymi. - Warunki sprzyjające namnażaniu mikroorganizmów: Namnażanie mikroorganizmów zachodzi w warunkach tlenowych, gdzie zachodzą procesy tlenowego rozkładu materii organicznej. Procesy te mają charakter rozkładu materii organicznej do prostych związków mineralnych, które mogą być pobierane przez rośliny. Procesy namnażania mikroorganizmów zachodzą szybciej w warunkach tlenowych, a po opadnięciu wody, w tym odprowadzenia wody z polderu szybkość namnażania mikroorganizmów drastycznie spada. Istotnym parametrem wydaje się być temperatura wody, w okresie letnim szybciej będą się namnażały mikroorganizmy, a w okresie jesiennym i zimowym wolniej. W wyniku działalności mikroorganizmów mogą powstawać odory, substancje gazowe, złowonne, które ulatniają się do atmosfery. Aby zapobiec namnażaniu chorobotwórczych mikroorganizmów i powstawania złowonnych substancji, wodę długo stagnującą w polderze, można będzie zdezynfekować, poprzez stosowania związków wapna, czy też zastosować odpowiednie koagulanty strącające zanieczyszczenia (Chmist, Hammerling 2016). Powyższe zabiegi stosuje się podczas dezynfekowania studni i uzdatniania wody. Należy jednak pamiętać, iż na polderach użytkowanych rolniczo woda powodziowa jest zatrzymywana przez krótki okres czasu i w związku z tym niebezpieczeństwo pojawienia się nieprzyjemnych zapachów jest znikome. - Zakwity glonów: Eutrofizacja może w konsekwencji doprowadzić do pojawienia się masowych zakwitów sinic (Cyanobacteria), co jest szczególnie niebezpieczne w akwenach wykorzystywanych do celów wodociągowych i rekreacyjnych oraz do hodowli ryb. Wiele spośród gatunków sinic tworzących zakwity ma zdolność wytwarzania silnie trujących substancji zwanych toksynami sinicowymi (Kajak 2001). W przypadku polderów na terenach rolniczych, gdzie woda zatrzymywana jest na krótki okres nie istnieje niebezpieczeństwo występowania zakwitów i emisji odorów charakterystycznych dla rozkładających się sinic. Największe znaczenie mają zakwity wody, które są efektem masowego rozwoju fitoplanktonu ale w zbiornikach wodnych, natomiast w polderze przeciwpowodziowym nie istnieje niebezpieczeństwo występowania zakwitów, bo woda na tym terenie jest zatrzymywana przez krótki okres czasu (Kajak 2001; Górniak, Kajak 2020) - Pylenie osadów: Po opróżnieniu polderu zalegającą warstwę osadu należy niezwłocznie wymieszać z wierzchnią warstwą gleby, poprzez orkę, kultywatorowanie. Warstwa osadu zalegająca na powierzchni gleby polderu, szybko wysycha, zwłaszcza pod wpływem promieni słonecznych, a następnie łatwo pęka i ulega dezintegracji, a jej wymieszanie może być najprostszym zabiegiem zapobiegającym tworzeniu się skorupy glebowej. Zabieg mieszania wierzchniej warstwy gleby z osadem należy przeprowadzać w odzieży i maseczkach ochronnych, i w ten sposób zapobiegniemy wdychaniu cząstek pyłu pochodzącego z naniesionego osadu (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Paśmionka 2024 a,b). Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyźniejszym (efekt Nilu). W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Osad denny, namuły pochodzące z rzek, które zostały wprowadzone do polderu, zawierają dużo części mineralnych, frakcji pylastych, ilastych oraz mogą być źródłem zanieczyszczeń chemicznych (metale ciężkie, węglowodory). Dlatego osady

										te należy niezwłocznie wymieszać z glebą, żeby zapobiec pyleniu i wtórnemu rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń. W przypadku grubych warstw osadów dennych, namułów, można przeprowadzić badania składu chemicznego tego materiału, w celu identyfikacji substancji zanieczyszczających wykazanych w standardach glebowych (Rozporządzenie MS. 2016). Ich analiza pozwoli ocenić ryzyko środowiskowe oraz podjąć działania remediacyjne (Antonkiewicz, Gworek 2023; Karczewska 2012; Karczewska, Kabała 2017). - Transport substancji toksycznych: Pyły osadowe transportują zanieczyszczenia, ale niezwłocznie wymieszane z wierzchnią warstwą gleby, poprzez ich przyoranie, nie będą stanowiły problemu środowiskowego, ponieważ transport substancji toksycznych zostanie ograniczony do minimum. Należy mieć na uwadze, że niezależnie od powodzi oraz od miejsca prowadzenia gospodarstwa rolniczego (tereny polderów lub tereny nie podlegające polderyzacji), rolnicy, którzy orzą glebę są często narażeni na pylenie gleby uprawnej, która niosąc ze sobą frakcje pyłowe, na których są osadzone metale ciężkie i mikroorganizmy, może wywołać podrażnienia górnych dróg oddechowych. W związku z tym wszelkie zabiegi agrotechniczne rekomenduje się wykonywać w odzieży i maseczkach ochronnych, w ten sposób ograniczymy oddziaływanie pyłów na organizm człowieka i transport zanieczyszczeń drogą powietrzną. - Wpływ na jakość życia: W produkcji uciążliwych zapachów biorą udział między innymi mikroorganizmy, uczestniczące w rozkładzie martwej materii organicznej, np. rozkład węglowodorów, węglowodanów, białek. Tego typu przemiany węgla, azotu oraz siarki przyczyniają się do emisji odorów (Michalak et al. 2014). A zatem odory stanowią mieszaninę lotnych substancji chemicznych (organicznych i nieorganicznych), określanych jako złowonne gazy, które wyczuwalne są nawet przy niskich stężeniach (niskie progi wyczuwalności). Odczuwanie zapachów jest kwestią indywidualną. Ten sam zapach może wywołać różne reakcje, w zależności np. od oceny źródła zapachu i wrażliwości danej osoby. Na chwilę obecną w Polsce nie ma uregulowań prawnych, dotyczących standaryzacji zapachowej jakości powietrza. Na terenach miejskich, przemysłowych, głównym źródłem nieprzyjemnych zapachów są zakłady utylizacji odpadów, np. oczyszczalnie ścieków, kompostownie, składowiska odpadów, a także liczne punktowe emitery substancji zapachowych, które obniżają komfort życia mieszkańców na tych terenach. Natomiast na terenach rolniczych potencjalnym źródłem odorów mogą być zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego, biogazownie, które mogą obniżyć komfort życia mieszkańców (Kośmider et al. 2001). Najlepszym sposobem walki z odorami na polderach jest niezwłoczne odprowadzenie wody, zwłaszcza długo stagnującej, a także jej rekultywacja poprzez wapnowanie, dezynfekcja, usuwanie zanieczyszczeń mikrobiologicznych z wody. - Problemy zdrowotne: Nieprzyjemne zapachy, substancje odorowe w znacznych stężeniach wywołują zatrucia organizmu człowieka (toksyczny efekt), natomiast przy niskiej ich zawartości w powietrzu, ale powyżej progu zapachu, mogą powodować podrażnienia błon śluzowych oczu, nosa i gardła (Kośmider et al. 2001; Michalak et al. 2014). Niezwłoczne odprowadzenie wody z polderu, ograniczy powstawanie substancji odorowych, które mogą doprowadzić do dolegliwości zdrowotnych. Trzeba mieć na uwadze, że wiele substancji złowonnych może być emitowane nie tylko na zalanych i suchych polderach, ale także w licznych skupiskach ludzi — miasta — strefy przemysłowe, osiedla mieszkaniowe, stacje paliw, zakłady przemysłowe, oczyszczalnie ścieków, kompostownie, które obniżają komfort życia mieszkańców, wywołując wiele dolegliwości. Tylko działania naprawcze, modernizacja przyczyn, źródeł ich emisji może przynieść wymierne rezultaty, poprawiając komfort życia mieszkańców danego terenu.
58,03		e-mail	osoba prywatna			4. Wzrost ryzyka epidemiologicznego po zalaniach: Nagromadzenie osadów oraz ich skażenie biologiczne może powodować zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt. Z terenów rolniczych mogą być przenoszone do polderów patogeny, takie jak bakterie z odchodów zwierzęcych, co dodatkowo zwiększa zagrożenie epidemiologiczne. - Ryzyko chorób zakaźnych: Zanieczyszczona woda gruntowa lub pitna może powodować występowanie chorób takich jak biegunki bakteryjne, wirusowe zapalenie wątroby typu A czy choroby pasożytnicze. - Zatrucia chemiczne: Obecność toksycznych związków w wodzie pitnej może prowadzić do długotrwałych problemów zdrowotnych, takich jak zaburzenia neurologiczne, uszkodzenia wątroby i nerek.			wyjaśniona	Zgodnie z ekspertyzą wykonaną przez Centrum Innowacji Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie: Powodzie zwiększają występowanie chorób bakteryjnych, ale prawidłowa profilaktyka, działania ochronne, dezynfekcja może w bezpieczny sposób zapobiec oraz zminimalizować występowanie i rozprzestrzenianie się chorób zakaźnych. Wszelkie prace na polderze przeciwpowodziowym, po opadnięciu wody, należy wykonać wyłącznie w odzieży ochronnej. Zminimalizuje to ryzyko kontaktu z zanieczyszczoną wodą powodziową i glebą. Niezbędne będą przede wszystkim kalosze, rękawice gumowe, kombinezon ochronny lub fartuch, maseczka ochronna a także okulary ochronne. Należy pamiętać o dokładnym wypraniu odzieży ochronnej, umyciu i dezynfekcji gogli ochronnych przed ponownym użyciem. Użycie maseczki ochronnej będzie przydatne podczas prac z wykorzystaniem środków dezynfekujących na bazie chloru, środków grzybobójczych, wapna pylistego lub podczas przyorywania suchego, często pylącego osadu, który może być wtórnym nośnikiem zanieczyszczeń biologicznych. Nie wolno dotykać osadu, mułu ani innych zalanych przedmiotów gołymi rękami, bo mogą stanowić źródło wtórnego zakażenia naszego organizmu. Przy stosowaniu środków chemicznych, np. dezynfekujących, myjących, środków grzybobójczych, stabilizatorów i środków powierzchniowo-czynnych należy się kierować informacjami podanymi na etykiecie preparatów, gdyż wymagają dużej ostrożności podczas ich stosowania. - Zatrucia chemiczne Prawidłowa profilaktyka, w tym spożywanie wody pochodzącej z pewnych (bezpiecznych) źródeł, przegotowanej, butelkowanej zapobiegnie zatruciom organizmu. Pamiętać należy, że przegotowanie wody często nie wystarcza — zarażenie bakteriami lub innymi organizmami chorobotwórczymi możliwe jest także poprzez kontakt skóry z wodą, glebą czy korzystanie z naczyń opłukanych w nieprzegotowanej wodzie. Na polderach po odpłynięciu wody należy więc spożywać tylko wodę przegotowaną, dowożoną beczkowozami lub butelkowaną, aż do czasu dopuszczenia wody wodociągowej lub ze studni do spożycia. Owoce, warzywa, zioła i inne płody rolne, które miały choćby krótki okres kontaktu z wodą popowodziową, nie nadają się do spożycia, nawet jeśli nie mają oznak zepsucia. Dotyczy to także warzyw korzeniowych takich jak ziemniaki, marchew, pietruszka bądź buraki. Obróbka termiczna tych płodów nie jest wystarczająca, bo wiele drobnoustrojów tworzy formy przetrwalnikowe, odporne na wysokie temperatury. Wszystkie płody rolne należy poddać termicznej utylizacji, jako metody

										najbardziej bezpiecznej. Na terenach popowodziowych w razie skaleczenia, zranienia, urazu lub wystąpienia jakichkolwiek objawów chorobowych należy natychmiast skontaktować się z lekarzem, który podejmie decyzję o dalszym leczeniu i ewentualnej potrzebie podania szczepionki, np. przeciw tężcowi.
58,04		e-mail	osoba prywatna			Postulaty i działania prewencyjneMając na uwadze powyższe kwestie, wnoszę o uwzględnienie przez Inwestora - Wody Polskie mechanizmu wypłaty rekompensat dla mieszkańców oraz użytkowników terenów przylegających do polderów przeciwpowodziowych. Rekompensaty te mogłyby obejmować pokrycie strat lub kosztów związanych z potencjalnymi skutkami ubocznymi funkcjonowania polderów, takimi jak zanieczyszczenie wód gruntowych, obniżenie jakości życia czy straty w gospodarce rolnej wynikające z zalewania terenów oraz leczenia ludzi, którzy mieszkają w sąsiedztwie polderów.Propozycja ta ma na celu zapewnienie sprawiedliwości społecznej oraz zrównoważenie potencjalnych negatywnych skutków inwestycji, a także:1. Monitoring jakości wody i gleby: Regularne badania mające na celu ocenę jakości wód gruntowych i powierzchniowych oraz poziomu zanieczyszczeń biologicznych i chemicznych.2. Zarządzanie siedliskami wektorów chorób: Wdrożenie systematycznych działań dezynsekcyjnych i programów kontroli liczby komarów oraz gryzoni w rejonie polderów.3. Edukacja i wsparcie lokalnych społeczności: Prowadzenie kampanii informacyjnych o zagrożeniach epidemiologicznych i zasadach higieny po ewentualnych zalaniach.4. Infrastruktura sanitarna i jej zabezpieczenie: Upewnienie się, że systemy kanalizacyjne w rejonie polderów są odpowiednio zabezpieczone przed zanieczyszczeniem lub uszkodzeniami w trakcie działań powodziowych.5. Szczegółowy plan zarządzania kryzysowego: W tym procedury reagowania na potencjalne zagrożenia epidemiologiczne wynikające z funkcjonowania polderów.Uprzejmie proszę o uwzględnienie moich obaw oraz dialog z mieszkańcami i właścicielami działek.Proszę o rozwagę w odniesieniu do zgłoszonych uwag oraz włączenie działań prewencyjnych do planów budowy i eksploatacji polderów.Wierzę, że kompleksowe podejście do tej inwestycji przyniesie nie tylko korzyści w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, ale również zapewni zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców sąsiednich terenów.			częściowo uzwględniona	Na obecnym etapie realizacji projektu - faza koncepcyjna - działania skupione są na wyborze wariantu rekomendowanego do wdrożenia z jednoczesną oceną wpływu realizacji na społeczeństwo i środowisko. W związku z tym proponowane działania i rozwiązania koncentrują się na zapobieganiu i minimalizowaniu potencjalnych negatywnych skutków poprzez propozycje wdrożenia monitoringu środowiskowego.Ad.1. W ramach Prognozy wskazano działania monitoringowe obejmujące: stan wód powierzchniowych (wg metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska); oraz stan wód podziemnych (wg metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska); jak również monitoring jakości gleby i ziemi (wg metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska).Ad.2. W ramach Prognozy zaproponowano katalog działań minimalizujących wpływ eksploatacji polderu, odnosząc się do aspektów związanych z koniecznością: utrzymywania czystości w czaszy polderu, jak również czyszczenia obszaru polderu po przejściu wezbrań.Problem komarów, robactwa i ewentualnego zapachu stojącej wody zostanie zminimalizowany przez zastosowanie odpowiednich metod zarządzania polderem.Ad. 3-5. Kwestie poruszone w pkt. 3-5 zostaną podkreślone w ramach prognozy oddziaływania na środowisko.Nie przewiduje się mechanizmu wypłaty odszkodowań w związku z eksploatacją polderów.

59	18.12.2024	e-mail	osoba prywatna			Nazywam się xxxx mieszkam w Szczurowej ul. xxxxx Miejscowość Szczurowa nigdy nie była zalana ani zagrożona powodzią od Wisły, natomiast „Olszowy Koniec" był wielokrotnie zalewany wodami z Uszwicy przelewającymi się przez lewy wał Uszwicy. W 1960 roku znajdujący się wówczas jaz na rzece Uszwica w rejonie tzw. „Granic Bieleckich" na granicy Bielcza i Bożęcina Górnego spiętrzył wodę na którym zatrzymały się drzewa , sioła i woda wylała na lewą stronę i potokiem Podszumin do potoku Przyrowicie-Stawiska które krzyżują się w przysiółku Borek, przypłynęła do Szczurowej zalewając w znacznej części Olszowy Koniec. Po tej powodzi jaz został wyburzony a w Szczurowej na potoku Przyrowicie-Stawiska wybudowano Przepompownię. Wówczas powstał projekt wybudowania polderu suchego w miejscowości Gosprzydowa. Niestety przyszły powodzie z początkiem lat 70-tych na Wiśle i o zbiorniku zapomniano. Dopiero w 1997r. przypomniano sobie o tym zbiorniku i gotową na ówczesne czasy dokumentację zaczęto urealniać do wykorzystania po tej największej po 1934r. powodzi w powiecie brzeskim. W 1997r. Uszwica przerwała prawy wał w Bielczy (który w tym miejscu był przerwany również w 1960r.) i zalewając częściowo wieś od strony zachodniej przeszła przez Borzęcin. Lewy wał nie był przerwany w żadnym miejscu tylko w przysiółku Szczurowej we Włoszynie groził przerwaniem ale został wzmocniony workami z piaskiem i obroniony. Woda na lewą stronę rzeki przelała się niskim brzegiem w miejscowości Wokowice powyżej drogi powiatowej Mokrzyska-Radłów i nizinami przepłynęła przez Wokowice, Łęki częściowo Przyborów i doliną potoku Podszumin do Uszewki w rejonie Rudy Rysie i Niedzielisk przelewając się przez drogę wojewódzką Nr 768 która w tym rejonie była nieprzejezdna. Powódź ta na Olszowym Końcu nam nie zagrażała. Woda płynęła rowem Strumień wzdłuż zachodniej granicy mojej działki do potoku Strumień i do Ulgi Uszewki do przepompowni która właśnie została przebudowana i zwiększyła swoją wydajność przerzutu wody do Uszwicy, ja miałem zalaną tylko część działki nr xxx od zachodu. W 2010 roku lewy wał Uszwicy w rejonie starego jazu na tzw. Granicach Bieleckich został przekopany prze osoby trzecie, po koronie tego wału biegnie utwardzona droga do pól i występowały ślady przekopu w różnych miejscach aż znaleziono najsłabsze miejsce i woda zrobiła swoje. Woda zalała Olszowy Koniec w Szczurowej przelewając się przez prawy wał potoku Przyrowicie -Stawiska. Następnie przelewała się przez drogę wojewódzką Nr 964 i doliną potoku Strumień do Ulgi Uszewki do Przepompowni która nie przepompowywała bo musiała by dolewać wodę do Uszwicy która wyrwą wylewała na prawy brzeg zalewając Wole Przemykowską i Wole Rogowska. Przez moją posesje płynęła woda, w najniższych miejscach warstwą 70 cm, przy budynku mieszkalnym wysokość wody była powyżej 50cm. Woda płynęła przez trzy dni nie podnosząc się wyżej.(w załączeniu zdjęcia) W latach powojennych budowano na				wyjaśniona	Bardzo dziękujemy za przesłaną uwagę. Wskazane przez Pana działania nie są elementem konsultowanego projektu, a zaproponowane działania zostaną przekazane do PGW WP. Należy tu nadmienić, że wszelkie działania związane z wpływem planowanego Polderu Koszyce-Szczurowa na układ hydrograficzny oraz bezpieczeństwo powodziowe terenów przyległych do zbiornika, będą przedmiotem dalszych prac projektowych. Określone również wtedy zostaną ilość i zasięg relokacji.

						rzekach jazy które miał spiętrzać wodę i nawadniać pola uprawne, i w takim celu został wybudowany ten jaz na Uszwicy który został wyburzony ale sieć rowów i potoków które miały nawadniać pozostały dlatego potok Podszumin ma spad od lewego wał Uszwicy w Borzęcinie do Uszewki w Niedzieliskach po drodze krzyżuje się z potokiem Przyrowicie-Stawiska, który płynie do Szczurowej do przepompowni. Moje wnioski: 1. Należy podnieść wysokość prawego wału potoku Przyrowicie-Stawiska na odcinku od oczyszczalni kanalizacji Szczurowa do nasypu drogi wojewódzkiej Nr 768 aby nie występowały przelewy przez wał a woda z potoku płynęła do przepompowni Szczurowa. 2. W miejscu przecięcia wałem polderu, rowu Strumień który wpada do potoku Strumień w miejscowości Szczurowa wybudować stanowisko przepompowe na wystarczającą ilość pomp do przepompowywania ewentualnej wody powodziowej która może się pojawić tak jak w 2010r. 3. Jeżeli to możliwe to chciałbym być wywłaszczony. W załączeniu zdjęcia własne z powodzi w 2010 r. w Szczurowej- Olszowy Koniec. Na Zdjęciu nr 1 zaznaczona moja posesja. Na zdjęciu nr 2 zaznaczone miejsce proponowanego wału polderu około 300 m od mojej posesji				
60	18.12.2024	poczta tradycyjna	administracja samorządowa			W projekcie "Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem" oraz w załączniku nr 1 „Bezpieczna Wisła Ekologicznie w przyszłość”, planuje się w przyszłości ostatecznie realizację Wariantu OP III jako najbardziej efektywnego pod względem redukcji przepływu, a tym samym redukcji poziomu wód powodziowych. Wariant zakłada budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności 206 i budowę polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności 20,5m^3. Uzupełnieniem tego wariantu jest realizacja działań z zakresu zielonej hydrotechniki ukierunkowanej na zwiększenie retencji naturalnej (odtwarzanie starorzeczy, bagnisk i mokradeł, rowów melioracyjnych oraz zalesianie). Jednym z takich działań jest projekt „Retencja bagien i mokradeł położonych na skraju Puszczy Niepołomickiej, przynależących do zlewni Drwinki”, obejmujący oprócz terenu gminy Niepołomice także częściowo obszar gminy Drwinia. W związku z powyższym Urząd Gminy w Drwini zwraca się o udzielenie bliższych informacji na szczegółową lokalizację ewentualnego polderu w tym temacie. Prosimy o pokazanie na mapie bardziej retencyjnego obszaru „Puszczy Niepołomickiej”, przewidywane parametry i jego możliwie dokładny opis. Prosimy również o określenie zaawansowania prac planistycznych nad tym projektem.			wyjaśniona	W odpowiedzi na Państwa pismo znak: ZKP.5544.8.24 z dnia 12 grudnia 2024 r. dotyczące wniosku o pokazanie na mapie szczegółowej lokalizacji polderu retencyjnego „Puszcza Niepołomicka” oraz wskazanie przewidywanych parametrów i jego możliwie dokładnego opisu, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie przekazało w załączeniu mapę z proponowaną lokalizacją polderu Puszcza Niepołomicka. Proponowany polder miałby być zlokalizowany na prawym brzegu Wisły w km 807+500 – 802+500, mieć powierzchnię ok. 281 ha, maksymalną rzędną piętrzenia (MaxPP) równą 189,04 m n.p.m. oraz objętość równą 9,7 mln m3. Jednocześnie pragniemy zaznaczyć, iż polder Puszcza Niepołomicka jest jednym z 17 polderów proponowanych w ramach wariantu OP I, który nie jest rekomendowany w ramach „Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem”. Uszczegółowienie odpowiedzi przedstawiono w załączniku nr 2.

61	11.12.2024	spotkanie konsultacyjne	osoba prywatna			pytanie dot. udzielenie inforamcji na temat działki / domu P. xxx– czy będzie zalany? Czy będzie przesieldana? Sokołowice tuż przy wale przesyłam, nr działki: xxx i numer domu: xxxx prosi o kontakt telefoniczny, ponieważ **nie korzysta z internetu**			wyjaśniona	Wskazana w Programie lokalizacja polderu Koszyce-Szczurowa nie zakłada zalania domu położonego na działce XXX, Sokołowice XXX. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Biorąc pod uwagę zaproponowaną w Programie lokalizację Polderu Koszyce-Szczurowa, nieruchomość położona na działce nr XXX w Kępie Sokołowskiej (adres Kępa Sokołowska XXX) nie jest planowana do relokacji. Ostateczne kształt polderu oraz przebieg wałów będzie znany na na etapie dalszych prac projektowych. Wówczas prowadzone byłyby uzgodnienia indywidualne.
62	19.12.2024	e-mail	administracja samorządowa	Program działań		Uwzględnić mur oporowyp.powodziowy na wysokości Elektrowni Połaniec		Mur oporowy powinien być uwzględniony w programie działań zarządzania ryzykiem powodziowym. Mur oprowy wybudowany w latach 2012-2013. Mur oporowy uwidoczniony jest na stronie Deoportal staszowski	wyjaśniona	Istniejący mur oporowy na wysokości elektrowni Połaniec został uwzględniony w modelu hydraulicznym dla każdego z rozpatrywanych wariantów Projektu.
63	19.12.2024	e-mail	administracja samorządowa	Program działań		Uwzględnić podniesienie lewego wału rzeki Wisły m.in. w granicach gm. Połaniec. Korona lewego wału jest zaniżona w stosunku do korony prawego wału rzeki Wisły po stronie woj. Podkarpackiego.		Naszym zdaniem rzędne korony obu wałów powinny być jednakowe, bez względu, kto wykonał dane zadanie.	wyjaśniona	Wały w granicach gm. Połaniec stanowią inwestycje ujęte w aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla dorzecza Wisły. Są to inwestycje: Modernizacja lewego wału na rzece Czarna Staszowska w km 0+000-7+900, miejscowości Połaniec/Łęg W_GWZ_1182_2, Budowa nowego wału na prawym brzegu rzeki Czarna Staszowska w km 4+528 - 5+445, w miejscowości Połaniec W_GZW_608, Rozbudowa obwałowań Wisły, Łęg, Zawada, gm. Połaniec 0+000-1+100 W_GZW_1749, Rozbudowa obwałowań Wisły, Rybitwy, gm. Połaniec 0+000-2+100 Q_GZW_1750, Rozbudowa prawego wału rzeki Stary Breń w km 0+000-7+000 w miejscowościach Gawłuszowice, Sadkowa Góra, Gliny Małe W_GWW_2554, Rozbudowa wałów Wisły krakowskiej wymagających podwyższenia W_GZW_1274, Rozbudowa lewego wału rzeki Stary Breń w km 0+000- 4+123 w miejscowości Ostrówek, gm. Gawłuszowice W_GWW_2555. Ich potencjalna realizacja będzie przedmiotem oddzielnych projektów.
64	19.12.2024	e-mail	administracja samorządowa	Program działań		Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe zagrożonego rejonu Połańca, dużego węzła wodnego rzeki Wisły oraz innych cieków do niej wpływających takich jak rz. Czarna Staszowska, Kanał Strumień, Śmierdziączka i Ciek od Okrągłej w głównej mierze poprzez rozbudowę istniejących i budowę nowych obwałowań rz. Wisły, Czarnej staszowskiej, Wschodniej i Kanału Strumień poprzez budowę wrót uniemożliwiających wpływ cofki z rzeki Wisły do tego Kanału.		Wnioski te były zgłaszane przez kolejne 10 lat, jednakże bez rezultatu. Wymienione w tym punkcie zadania pozwolą w jakimś stopniu zabezpieczyć tereny przed powodzią tym samym ochrnić mienie występujące na tych terenach.	wyjaśniona	Wały w granicach gm. Połaniec stanowią inwestycje ujęte w aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla dorzecza Wisły. Są to inwestycje: Modernizacja lewego wału na rzece Czarna Staszowska w km 0+000-7+900, miejscowości Połaniec/Łęg W_GWZ_1182_2, Budowa nowego wału na prawym brzegu rzeki Czarna Staszowska w km 4+528 - 5+445, w miejscowości Połaniec W_GZW_608, Rozbudowa obwałowań Wisły, Łęg, Zawada, gm. Połaniec 0+000-1+100 W_GZW_1749, Rozbudowa obwałowań Wisły, Rybitwy, gm. Połaniec 0+000-2+100 Q_GZW_1750, Rozbudowa prawego wału rzeki Stary Breń w km 0+000-7+000 w miejscowościach Gawłuszowice, Sadkowa Góra, Gliny Małe W_GWW_2554, Rozbudowa wałów Wisły krakowskiej wymagających podwyższenia W_GZW_1274, Rozbudowa lewego wału rzeki Stary Breń w km 0+000- 4+123 w miejscowości Ostrówek, gm. Gawłuszowice W_GWW_2555. Ich potencjalna realizacja będzie przedmiotem oddzielnych projektów.
65	19.12.2024	e-mail	administracja samorządowa	Program działań		Likwidacja zawężenia w między walu rz. Wisły w m. Matiaszów gm. Osiek - przebieg toru LHS w nasypie ziemnym.		Powyższe zwężenie powoduje ograniczenie przepływu co powoduje podwyższenie stanu wód powodziowych, co może skutkować przelaniem lub uszkodzeniem wału.	wyjaśniona	Przekazano wniosek do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Poruszana kwestia z uwagi na skalę proponowanych działań nie wpisuje się w zakres Programu pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem”. Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętności wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa.

66	16.12.2024		administracja rządowa			W związku z rozpoczęciem konsultacji społecznych dotyczących projektu „Program działań retencyjnych stanowiącego element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem”, zwracam się z prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania: 1. Środki finansowe na realizację inwestycji 2. Czy w budżecie na najbliższe lata przewidziano zwiększenie środków finansowych na realizację inwestycji w ramach programu „Bezpieczna Wisła”, takich jak budowa polderu przeciwpowodziowego w dolinie Wisły na pograniczu gmin Szczurowa i Koszyce? Jeśli tak, to w jakiej wysokości i z jakich źródeł będą one pochodziły (budżet krajowy, środki unijne, inne fundusze)? 1. Zgodność z planami ochrony przyrody 2. Jakie działania przewidziano, aby realizacja programu, w tym budowa polderu przeciwpowodziowego o przewidywanej pojemności ok. 206 mln m³, była zgodna z krajowymi i unijnymi wymogami dotyczącymi ochrony środowiska i przyrody? W jaki sposób inwestycja będzie się wpisywać w plany ochrony obszarów Natura 2000 oraz ochronę różnorodności biologicznej? 1. Rekompensaty dla mieszkańców 2. Czy przewiduje się uruchomienie dodatkowych środków finansowych na rekompensaty dla mieszkańców terenów przeznaczonych pod wywłaszczenia związane z realizacją inwestycji? Jakie mechanizmy wsparcia zostaną zapewnione dla osób, które stracą swoje domy, gospodarstwa lub tereny rolnicze na rzecz budowy polderu? Zwracam uwagę, że skala planowanych inwestycji, jak również ich znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w regionie, budzi zarówno duże nadzieje, jak i obawy wśród mieszkańców. Dlatego szczególnie istotne jest zapewnienie pełnej transparentności oraz odpowiedniego wsparcia finansowego i prawnego dla wszystkich zainteresowanych stron.			wyjaśniona	Pyt 1. Środki finansowe na realizację inwestycji: Czy w budżecie na najbliższe lata przewidziano zwiększenie środków finansowych na realizację inwestycji w ramach programu „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość", takich jak budowa polderu przeciwpowodziowego w dolinie Wisły na pograniczu gmin Szczurowa i Koszyce? Jeśli tak, to w jakiej wysokości i z jakich źródeł będą one pochodziły (budżet krajowy, środki unijne, inne fundusze)? Dalsze prace projektowe bazujące na Projekcie będą mogły rozpocząć się po osiągnięciu konsensusu społecznego odnośnie do proponowanych rozwiązań. Przewidywany czas trwania etapu projektowania to około 4 lata, a kolejne 3-4 lata to realizacja inwestycji. Mając na względzie czas na osiągnięcie porozumienia ze stroną społeczną oraz pozyskania finansowania realizacja inwestycji rozpocznie się nie wcześniej niż w 2027 roku. W przypadku zgody na realizację inwestycji PGW WP RZGW w Krakowie będzie starało się pozyskać środki z funduszy międzynarodowych, np. Banku Światowego i Banku Rozwoju Rady Europy. Pyt 2. Zgodność z planami ochrony przyrody: Jakie działania przewidziano, aby realizacja programu, w tym budowa polderu przeciwpowodziowego o przewidywanej pojemności ok. 206 mln m³, była zgodna z krajowymi i unijnymi wymogami dotyczącymi ochrony środowiska i przyrody? W jaki sposób inwestycja będzie się wpisywać w plany ochrony obszarów Natura 2000 oraz ochronę różnorodności biologicznej? Na terenie planowanego polderu przepływowego występuje w niewielkim fragmencie Obszar Natura 2000 PLH120066 Dębówka nad rzeką Uszewką. Podstawowym założeniem planowanej inwestycji jest umożliwienie dotrzymania zapisów Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000, zarówno w jego granicach, jak i poza nimi, co pozwoli na zachowanie przedmiotów ochrony i wzrost bioróżnorodności obszaru polderu. Ponadto zaproponowano zagospodarowanie polderu umożliwiające odtwarzanie łąk (propozycja zagospodarowania polderu), co również będzie sprzyjać odtworzeniu cennych siedlisk i zachowaniu różnorodności biologicznej analizowanego obszaru, jak również cennych siedlisk chronionych w granicach obszaru Natura 2000. Zgodnie z celami działań ochronnych obszaru Natura 2000 PLH120066 Dębówka nad rzeką Uszewką: należy utrzymać lub przywrócić do właściwego stanu ochrony przedmioty ochrony: 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe czerwończyk nieparek, modraszek nausitous. W przypadku gatunku modraszek teleius, jako cel ochrony wskazano jedynie: uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku (weryfikacja statusu gatunku w obszarze) . W celu zminimalizowania oddziaływania na etapie realizacji polderu wskazano: • lokalizację zapleczy budowy oraz dróg i placów technologicznych poza obrębem stwierdzonych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk i miejsc występowania gatunków chronionych, w tym gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000; • planowane lokalizacje zapleczy budowy oraz dróg i placów technologicznych należy uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych, w tym m.in. z ekspertem fitosocjologiem; • w trakcie likwidacji obwałowań, należy ograniczyć do minimum ingerencję w siedliska przyrodnicze i gatunki chronione, i odpowiednio oznaczyć miejsca o cennych wartościach przyrodniczych, w celu zabezpieczania fragmentów, które nie zostały przeznaczone do usunięcia, • w obrębie płatów siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków zwierząt uznanych za przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 nie lokalizować miejsc zajęć czasowych, jak np. miejsca składowania mas ziemnych, itp. Zidentyfikowanymi, w ramach Planu Zadań Ochronnych, zagrożeniami dla siedliska 6410 oraz gatunku czerwończyk nieparek dla obszaru Natura 2000 PLH120066 Dębówka nad rzeką Uszewką jest: zmiana sposobu użytkowania gruntów (zmiana łąk na pola uprawne), wpływ inwazyjnych gatunków roślin oraz potencjalne zagrożenie związane z zaniechaniem koszenia i użytkowania (przekształcenie łąk w inne typy zbiorowisk roślinnych, zarastanie w wyniku sukcesji, itd.). W Planie Zadań Ochronnych określono także działania ochronne dla przedmiotów ochrony (6410, czerwończyk nieparek) polegające na: • ekstensywnym użytkowaniu kośnym, kośno-pastwiskowym lub pastwiskowym siedlisk bez nawożenia; • realizacji ekstensywnej gospodarki dla zachowania siedliska w stanie niepogorszonym poprzez powstrzymanie się od zalesienie, zaorywania, zabudowy, nawożenia namowami mineralnymi; • dopuszczeniu usuwania zarośli i zakrzaczeń w wieku nieprzekraczającym 20 lat, poza pasami drzew i krzewów i pojedynczymi drzewami rosnącymi wzdłuż rowów i na granicach albo bezpośrednio w sąsiedztwie granic działek i dróg. Na etapie eksploatacji polderu zalecono stosowanie się do powyższych zapisów Planu Zadań Ochronnych, w granicach obszaru Natura 2000, jak również poza obszarem, co pozwoli na zachowanie przedmiotów ochrony i wzrost bioróżnorodności obszaru polderu. Umożliwiając jednocześnie dotrzymanie zapisów planu ochrony obszaru Natura 2000. Ponadto zaproponowano zagospodarowanie polderu umożliwiające odtwarzanie łąk (propozycja zagospodarowania polderu), co również będzie sprzyjać odtworzeniu cennych siedlisk i zachowaniu różnorodności biologicznej. Mając na uwadze powyższe oraz zasięg planowanych prac (jedynie na niewielkim, fragmencie) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego wpływu realizacji polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Przyjęty kierunek działań (odpowiednie zagospodarowanie polderu) sprzyjać będzie funkcjonowaniu istniejących, a także tworzeniu nowych siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków zwierząt. Eksploatacja polderu w okresie występowania powodzi, przy zachowaniu utrzymywania wód w możliwie krótkim czasie i opróżniania w sposób podobny do naturalnego opadania wód ograniczy możliwość negatywnego wpływu na szatę roślinną i siedliska. Strefa zalewu polderu obejmuje ok. 11% powierzchni obszaru Natura 2000. Większość płatów chronionych siedliska 6410 znajduje się poza terenem czaszy polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa. W obrębie polderu występuje ok. 5,4% chronionego siedliska 6410. W efekcie może dojść do pogorszenia stanu siedlisk w wyniku stagnowania wody w obrębie wybranych płatów. Biorąc pod uwagę sporadyczny charakter zalewów, w skali powodującej zalanie całego polderu, a więc i płatów siedlisk w granicach obszaru Natura 2000 i typ siedliska objętego

										oddziaływaniem, nie przewiduje się, aby miało ono znaczący negatywny wpływ na obszar Natura 2000. Należy wziąć także pod uwagę, że zalewane będą siedliska związane z dolinami rzecznymi, które podlegają zalaniu także w naturalnie ukształtowanych dolinach rzecznych. Tym samym nie mamy do czynienia z sytuacją, kiedy zalewowi podlegać będą płaty siedlisk występujące w warunkach niskiego poziomu wód gruntowych i nietolerujące zupełnie zalewu wodami powierzchniowymi (tak byłoby np. w przypadku muraw napiaskowych i muraw kserotermicznych). Skutkiem funkcjonowania polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa będzie przywrócenie zalewów w części obszaru istniejącego międzywala (częściowa likwidacja obwałowań). W konsekwencji nastąpi przywrócenie aluwialnych warunków funkcjonowania cennych ekosystemów dolinowych, np. lasów łęgowych i pośredni pozytywny wpływ na występowanie w obszarze gatunków zwierząt związanych z terenami wodnymi i podmokłymi. W efekcie nastąpi wzrost bioróżnorodności i odtworzenie cennych siedlisk. Jednocześnie obecnie (zgodnie z przepisami art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112) PGW WP RZGW w Krakowie zwróciło się do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Głównego Inspektora Sanitarnego o wydanie opinii dot. Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem”. Pyt 3. Rekompensaty dla mieszkańców: Czy przewiduje się uruchomienie dodatkowych środków finansowych na rekompensaty dla mieszkańców terenów przeznaczonych pod wywłaszczenia związane z realizacją inwestycji? Jakie mechanizmy wsparcia zostaną zapewnione dla osób, które stracą swoje domy, gospodarstwa lub tereny rolnicze na rzecz budowy polderu? Rekompensaty ustalane będą w oparciu o skalę oddziaływań i rzeczywiste oddziaływania określone dla poszczególnych gospodarstw domowych. Przed ustaleniem pakietu kompensacyjnego przeprowadzone zostaną rozmowy z poszczególnymi gospodarstwami domowymi w celu ustalenia ich potrzeb, preferencji w zakresie formy odszkodowania, rodzaju rekompensaty i w przypadku przesiedlenia fizycznego, nowej lokalizacji zamieszkania. Dzięki temu możliwe będzie opracowanie rozwiązań, które będą bardziej dostosowane do oczekiwań i potrzeb mieszkańców. W celu minimalizacji negatywnych oddziaływań związanych z wywłaszczeniami zaproponowano budowę nowej wsi w lokalizacji lub lokalizacjach uzgodnionych z mieszkańcami, przy jednoczesnym umożliwieniu elastycznego wyboru alternatywnych form przesiedlenia, dostosowanych do indywidualnych potrzeb przesiedlonych rodzin. Innym modelem, który może być wybrany przez część mieszkańców w trakcie indywidualnych negocjacji jest samodzielne przesiedlenie i budowa. W tych przypadkach mieszkańcy otrzymają odszkodowanie pieniężne, aby samodzielnie znaleźć i kupić nieruchomość zastępczą lub wybudować nowy dom. Taki model umożliwi przenoszonym rodzinom wybór lokalizacji i dostosowanie jej do swoich indywidualnych potrzeb. W zakresie przesiedleń ekonomicznych podstawowym środkiem minimalizującym dla rolników powinna być ziemia zamienna oraz w zależności od potrzeb, programy wspierające adaptację do nowych warunków ekonomicznych. Ponadto informuje się, że istnieje strona www.bezpiecznawisla.pl, gdzie na bieżąco publikowane są informacje o etapach realizacji Projektu.

67	16.12.2024		administracja rządowa			działając na podstawie uprawnień wynikających z ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, zwracam się do Pana Ministra w sprawie budowy polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa i Koszyce. Na granicach dwóch ww. gmin planowana jest budowa potężnego polderu, którego zadaniem będzie przejęcie części wody spływającej Wisłą w trakcie powodzi. Inwestycja ma fundamentalne znaczenie dla wielu mieszkańców Gminy Szczurowa, bowiem konieczne będzie przesiedlenie ok. 750 mieszkańców, wyburzenia 240 domów, kilku dużych firm, kościoła i historycznych zabytków. Takie miejscowości, jak Rząchowa, Górka i Brzezinki przestaną istnieć. Przedsięwzięcie wzbudza silny sprzeciw społeczny, zarówno osób bezpośrednio zamieszkałych na terenach przeznaczonych pod polder zalewowy, jak i tych których życie będzie skupiać się w sąsiedztwie tego polderu. Budowa pochłonie prawie 20% terenów Gminu Szczurowa, co wiąże się z zubożeniem pozostałych mieszkańców i ograniczeniem rozwoju Gminy. Jednocześnie niepokoi fakt braku kampanii informacyjnej skierowanej do obywateli objętych zasięgiem inwestycji, przez co jakiekolwiek doniesienia medialne w tej sprawie trafiają do nich nie od rządu lub instytucji publicznych, jak powinno mieć to miejsce. Negatywne stanowisko Gminy w tej sprawie wyraża Uchwała nr IX/49/2024, będąca załącznikiem do niniejszej interpelacji. Mając to na uwadze, zwracam się z następującymi pytaniami: 1. Jakie działania zostały podjęte przez organy nadzorujące ten projekt w sprawie pozyskania informacji i opinii wśród obywateli dotkniętych tą inwestycją – mam na myśli zarówno mieszkańców terenów przeznaczonych do wysiedlenia, jak i organy zarządzające Gminą? 2. Jakie działania planowane są do podjęcia w przypadku realizacji inwestycji, które ograniczą wyludnianie Gminy? 3. Jakie działania planowane są do podjęcia w przypadku realizacji inwestycji, które ograniczą spadek wartości nieruchomości prywatnych i publicznych na terenie Gminy? 4. Jakie działania planowane są do podjęcia w przypadku realizacji inwestycji, które zrekompensują Gminie wpływy z podatków, jakie pozyskiwano od mieszkańców i firm na terenach przejętych pod budowę polderu i jego otulinę? 5. Na jakiej podstawie podjęto decyzję o lokalizacji ww. inwestycji na tak dużym obszarze Gminy Szczurowa? 6. Czy wysiedlani z ww. terenów rolnicy otrzymają w ramach rekompensaty identyczny areał rolny z KOWR w zbliżonych dla swojej			wyjaśniona	Pyt 1. Jakie działania zostały podjęte przez organy nadzorujące ten projekt w sprawie pozyskania informacji i opinii wśród obywateli dotkniętych tą inwestycją – mam na myśli zarówno mieszkańców terenów przeznaczonych do wysiedlenia, jak i organy zarządzające Gminą? Działania informacyjno-promocyjne skierowane do interesariuszy projektu Kontrakt 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" były prowadzone od momentu podpisania umowy. W ramach działań jw. zrealizowano do tej pory 2 konferencje ponadregionalne, na których uczestnicy mogli zadawać pytań, zgłaszać komentarze i ewentualne wątpliwości: • Konferencja nr 1 odbyła się 23 maja 2023 r. w Krakowie w trybie stacjonarnym oraz online. Zaproszenie wysłano do wszystkich JST z obszaru opracowania (3 województwa), jednostek naukowo- badawczych, administracji rządowej, organizacji pozarządowych, przedstawicieli WFOŚiGW i RDOŚ. Zaproszenia były wysyłane trzykrotnie przed datą konferencji. W konferencji udział wzięło 157 osób. Na konferencji omówiono istniejące w regionie zagrożenia powodziowe, przedstawiono aktualnie realizowane przez PGW WP działania w regionie, podsumowano ustalenia projektu 5.7.1 (na odcinku Oświęcim – Kraków) oraz przedłożono założenia metodyczne dla prac w projekcie Kontrakt 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość". Po konferencji na stronie projektu zamieszczono wszystkie wygłoszone prezentacje do pobrania. • Konferencja nr 2 odbyła się w dniu 14 maja 2024 r. w Sandomierzu w trybie stacjonarnym oraz online. Zaproszenie wysłano do wszystkich JST z obszaru opracowania (3 województwa), jednostek naukowo-badawczych, administracji rządowej, organizacji pozarządowych, przedstawicieli WFOŚiGW i RDOŚ. Zaproszenia były wysyłane trzykrotnie przed datą konferencji. Na konferencji zaprezentowano wyniki prac analitycznych projektu, w tym zostały proponowane warianty planistyczne, z uwzględnieniem konsultowanych obecnie polderów. Po konferencji na stronie projektu zamieszczono wszystkie prezentacje do pobrania, w tym te prezentujące planowane inwestycje. W zakresie pozyskania informacji od interesariuszy, na potrzeby zebrania potrzeb i oczekiwań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej gmin z obszaru opracowania, zrealizowano następujące działania: • Przeanalizowano dotychczasowe dokumenty i opracowania dla tego regionu wraz z wnioskami z konsultacji społecznych (jeśli takie były przeprowadzane, np. w ramach opracowania planów zarządzania ryzykiem powodziowym). • Przeanalizowano wnioski i ustalenia powołanego w 2021 roku Zespołu ds. Wisły Sandomierskiej. • Przygotowano dedykowaną ankietę online, poprzez którą interesariusze (przede wszystkich przedstawiciele JST i lokalnych NGOs) mogli zgłaszać swoje problemy powodziowe i pomysły w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego. Ankietyzacja rozpoczęła się w dniu 22 czerwca 2023 r. i trwała do 18 września 2023 r. • Zorganizowano trzy regionalne spotkania dedykowane dla JST pod auspicjami wojewodów – Kielce (28 czerwca 2023 r.), Kraków (7 lipca 2023 r.), Rzeszów (11 lipca 2023 r.). W ramach spotkań przedstawiono założenia projektu, jego cele i prowadzoną ankietyzację. • Dodatkowo PGW WP RZGW w Krakowie było otwarte na indywidualne spotkania i rozmowy z poszczególnymi samorządami. Należy ponadto pokreślić, iż niezwłocznie po potwierdzeniu wyników analiz i wyborze wariantu rekomendowanego, PGW WP RZGW w Krakowie podjęło starania w celu nawiązania współpracy i dialogu z przedstawicielami najbardziej dotkniętych działaniami obszarów. Zorganizowano robocze spotkania z wójtami gmin Szczurowa i Koszyce w październiku 2024 r. Ponadto, przedstawiciele RZGW i Konsultanta Projektu wzięli udział w Radzie Gminy w Szczurowej w dniu 4 października 2024 r. Przez cały czas trwania Projektu funkcjonuje dedykowana strona internetowa projektu (www.bezpiecznawisla.pl), na której zamieszczane były wszystkie bieżące informacje o postępach prac w Projekcie oraz o aktualnych wydarzeniach. Strona została uruchomiona w dniu 23 maja 2023 r. Jest głównym źródłem informacji o projekcie i jest na bieżąco aktualizowana. Poniżej podsumowujemy dodatkowo zrealizowane działania komunikacyjne w zakresie rozpoczęcia konsultacji społecznych prognozy OOŚ do programu działań: • Informacja na stronie projektu o planowanych konsultacjach – wpisy do aktualności: 23 października 2024 r., 29 października 2024 r., 12 listopada 2024 r., 25 listopada 2024 r., 29 listopada 2024 r. • Obwieszczenie – opublikowano w ogólnopolskim wydaniu Gazety Wyborczej w dniu 21 listopada 2024 r. • Opublikowanie dokumentów (Program działań oraz Prognoza OOŚ) na stronie internetowej projektu – podstrona projektu ‘konsultacje społeczne’ – 28 listopada 2024 r. • Spot radiowy – Radio Kraków, Radio Rzeszów, Radio Kielce, po 21 emisji w każdym radiu, 7 dni: 29 listopada – 5 grudnia – kampania ruszyła w dniu 16 grudnia 2024 r. • Spot TV – 30 emisji w TVP Kraków, TVP Rzeszów, TVP Kielce, po 10 emisji w każdej telewizji, 5 dni: 4 – 8 grudnia 2024 r. tuż przed spotkaniami konsultacyjnymi. • Spot TV opublikowany na stronie internetowej projektu oraz post ze spotem w mediach społecznościowych Zamawiającego. • Artykuł sponsorowany – w 3 portalach: nowiny24.pl, gazetakrakowska.pl, echodnia.eu – dostępne w portalach w dniach 29 listopada – 5 grudnia 2024 r. Artykuł z banerem śródtekstowym linkującym do podstrony konsultacje społeczne. • Kampania banerowa na stronie głównej portali – baner rotujący z linkiem do podstrony konsultacje w 3 portalach informacyjnych jw. w czasie trwania konsultacji – opublikowane dziś, 29 listopada – 5 grudnia 2024 r. • Filmik promujący konsultacje z aktorem Łukaszem Nowickim – „Zapraszamy na konsultacje społeczne „Bezpiecznej Wisły”” – publikacja w mediach społecznościowych Zamawiającego w

						działalności lokalizacjach, który zostanie im odebrany w ramach realizacji inwestycji? 7. Czy wysiedlani z ww. terenów przedsiębiorcy otrzymają w ramach rekompensaty miejsce na przeniesienie swojej działalności z zasobów państwowych w zbliżonych dla swojej działalności lokalizacjach? 8. Kiedy planowane są spotkania terenowe z osobami dotkniętymi tą inwestycją?				dniu 29 listopada 2024 r. • Mailing do interesariuszy z zaproszeniem na konsultacje – 29 listopada – 2 grudnia – przesłanych do wszystkich interesariuszy projektu (z wykorzystaniem bazy danych analogicznej jak na konferencje). Spotkania konsultacyjne, które odbywają się na terenach potencjalnej inwestycji są pierwszymi bezpośrednimi spotkaniami z mieszkańcami. Z uwagi na prośbę mieszkańców gminy Szczurowa proces konsultacji został wydłużony i zakończy się w dniu 17 stycznia 2025 r. Dodatkowo, wychodząc na przeciw oczekiwaniom mieszkańców, w miejscowości Szczurowa przewidziano dodatkowe spotkanie konsultacyjne w dniu 14 stycznia 2025 r. Kolejne spotkania, w tym indywidualne, będą odbywały się zgodnie z potrzebami samorządów i mieszkańców. Każdy mieszkaniec ma możliwość wnoszenia uwag i wniosków zarówno do przedmiotowej inwestycji, jak i całego projektu działań. Konkludując, w ramach projektu umożliwiono na szeroką skalę udział interesariuszy w planowaniu działań, zgłaszaniu swoich obaw i propozycji. Informacja o wyborze wariantu rekomendowanego została niezwłocznie po jego ustaleniu przedstawiona na konferencji (nr 2) oraz w bezpośrednich rozmowach z przedstawicielami władz gmin znajdujących się na obszarze proponowanych w wariancie działań. Pyt 2. Jakie działania planowane są do podjęcia w przypadku realizacji inwestycji, które ograniczą wyludnianie Gminy? Realizacja inwestycji może prowadzić do zmodernizowania infrastruktury publicznej, co przyniesie długoterminowe korzyści dla Gminy. Przebudowa dróg, instalacja nowych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz poprawa systemów energetycznych mogą znacząco podnieść standard życia mieszkańców oraz przyczynić się do rozwoju lokalnej gospodarki. Modernizacja infrastruktury może także zwiększyć dostępność usług publicznych, takich jak transport, opieka zdrowotna, edukacja czy rekreacja, co wpłynie na poprawę jakości życia. Docelowo, dzięki stworzeniu terenów zalewowych i dróg serwisowych przekształconych w ścieżki spacerowe i rowerowe, Gmina może stać się atrakcyjniejsza dla turystów, którzy poszukują terenów do aktywnego wypoczynku na łonie natury. Zwiększenie atrakcyjności rekreacyjnej terenów polderowych może sprzyjać rozwojowi lokalnej gospodarki, zwłaszcza w sektorze usług turystycznych, hotelarskich oraz gastronomicznych. Może to również wpłynąć na zatrzymanie odpływu ludności z Gminy oraz przyciągnięcie nowych mieszkańców i inwestorów, co przeciwdziałać będzie obecnym negatywnym trendom demograficznym. W ramach projektu przewiduje się realizację dodatkowego połączenia komunikacyjnego lewego i prawego brzegu Wisły. Pyt 3. Jakie działania planowane są do podjęcia w przypadku realizacji inwestycji, które ograniczą spadek wartości nieruchomości prywatnych i publicznych na terenie Gminy? W przypadku realizacji inwestycji nie przewiduje się negatywnego wpływu na wartość nieruchomości publicznych i prywatnych na terenie Gminy. Proponowane działania kompensacyjne, takie jak budowa nowej infrastruktury komunalnej, turystycznej i drogowej, programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży, utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mają na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Mogą one również przyczynić się do wzrostu wartości gruntów w Gminie, co korzystnie wpłynie na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji polderu. Pyt 4. Jakie działania planowane są do podjęcia w przypadku realizacji inwestycji, które zrekompensują Gminie wpływy z podatków, jakie pozyskiwano od mieszkańców i firm na terenach przejętych pod budowę polderu i jego otulinę? Realizacja inwestycji prowadzić będzie do modernizacji infrastruktury publicznej, turystycznej i drogowej, co przyniesie długoterminowe korzyści dla Gminy. Przebudowa dróg (w tym kolejna przeprawa przez Wisłę), instalacja nowych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz poprawa systemów energetycznych mogą znacząco podnieść standard życia mieszkańców oraz przyczynić się do rozwoju lokalnej gospodarki. Modernizacja infrastruktury może także zwiększyć dostępność usług publicznych, takich jak transport, opieka zdrowotna, edukacja czy rekreacja, świadczonych przez Gminę. Zakłada się, że realizacja inwestycji będzie miała także wpływ na rozwój lokalnych inicjatyw usługowych oraz budowlanych zarówno w okresie realizacji, jak i eksploatacji polderu (dodatkowe zatrudnienie). Należy nadmienić, iż jednym z przewidzianych elementów kompensacyjnych realizacji polderu jest budowa tzw. wioski zastępczej (vide nowa wioska Nieboczowy – budowa zbiornika Racibórz) z preferowaną lokalizacją w Gminie Szczurowa oraz utrzymanie działalności rolniczej w czaszy polderu. Zakłada się zatem zwiększenie wpływów podatkowych w Gminie Szczurowa i Koszyce w przyszłości. Ponadto realizacja inwestycji, zakładająca budowę i modernizację m.in. infrastruktury kanalizacyjnej nie będzie obciążała budżetu Gminy. Pyt 5. Na jakiej podstawie podjęto decyzję o lokalizacji ww. inwestycji na tak dużym obszarze Gminy Szczurowa? Wybór miejsca lokalizacji polderu przepływowego, którego celem jest redukcja zagrożenia powodziowego w dolinie Wisły pomiędzy Krakowem a Sandomierzem, nie był podyktowany względami administracyjnymi a opierał się na analizie topograficzno-hydrologicznej, tak by zlokalizować go przed ujściem Dunajca do Wisły. Jedynie taka lokalizacja polderu, na cieku głównym, pozwala na efektywną transformację fali powodziowej i retencję ponad 200 mln m3 wody (analogicznie do podobnych rozwiązań przeciwpowodziowych, które sprawdziły się podczas powodzi we wrześniu 2024 w dorzeczu Odry, czyli zbiornika Racibórz). Równie istotnym elementem analiz lokalizacyjnych było także zagospodarowanie terenu pod planowany polder (w tym ilości budynków i osób do potencjalnej relokacji, obecności obiektów użyteczności publicznej oraz kolizji z infrastrukturą techniczną) i zapewnienie jak najmniejszego oddziaływania społecznego realizacji inwestycji. Przy lokalizacji zbiornika lub polderu przepływowego kluczowym jest optymalne wykorzystanie potencjału retencyjnego szerokiej doliny rzecznej, która zostaje wykorzystana jako czasza do akumulacji wód powodziowych. Optymalnym rozwiązaniem jest w tym przypadku obecność węzła hydrograficznego, czyli miejsca, gdzie do Wisły uchodzą liczne dopływy m.in. Raba, Szreniawa, Uszwica. Dzięki temu odpływ z Wisły zostanie zredukowany o ok. 1000 m3/s dla przepływu wody stuletniej, zanim dojdzie do połączenia Wisły z Dunajcem, który jest istotnym elementem zasilającym Wisłę na odcinku powyżej Tarnobrzega oraz Sandomierza i wpływającym na wzrost zagrożenia powodziowego. Proponowana lokalizacja

										obejmuje naturalną przestrzeń tak powstałego wypłaszczenia dolinowego opartego o skłony rozległej doliny zalewowej, a także wykorzystuje w znacznym stopniu istniejące wały, które po modernizacji będą jednym z elementów tworzących polder w gminie Szczurowa. Pyt 6. Czy wysiedlani z ww. terenów rolnicy otrzymają w ramach rekompensaty identyczny areał rolny z KOWR w zbliżonych dla swojej działalności lokalizacjach, który zostanie im odebrany w ramach realizacji inwestycji? Zakłada się, że podstawowymi środkami minimalizującymi oddziaływania na rolników powinna być ziemia zamienna oraz w zależności od potrzeb, programy wspierające adaptację do nowych warunków ekonomicznych. W przypadku decyzji o realizacji zbiornika, kwestie dotyczące areału czy lokalizacji działek zamiennych będą ustalane indywidualnie z zainteresowanymi rolnikami. Pyt 7. Czy wysiedlani z ww. terenów przedsiębiorcy otrzymają w ramach rekompensaty miejsce na przeniesienie swojej działalności z zasobów państwowych w zbliżonych dla swojej działalności lokalizacjach? Zaleca się, aby w podstawowymi środkami minimalizującymi dla przedsiębiorców były rekompensaty pieniężne oraz w zależności od potrzeb, programy wspierające adaptację do nowych warunków ekonomicznych. Zaleca się również zapewnienie rekompensat za czasowe zakłócenia działalności gospodarczej oraz za dochody utracone w okresie przejściowym. W przypadku decyzji o realizacji zbiornika kwestie dotyczące formy rekompensaty (nieruchomość zamienna czy rekompensata pieniężna), sposobu realizacji tej rekompensaty i dodatkowych działań wspierających przedsiębiorców w procesie relokacji będą ustalane indywidualnie z poszczególnymi przedsiębiorcami. Pyt 8. Kiedy planowane są spotkania terenowe z osobami dotkniętymi tą inwestycją? W dniu 29 listopada 2024 rozpoczęły się konsultacje Projektu: Kontrakt 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość", których ideą jest zaprezentowanie założeń projektu samorządom i mieszkańcom. Do tej pory odbyły się cztery spotkania konsultacyjne: w dniu 9 grudnia 2024 r.w Sandomierzu, w dniu 10 grudnia 2024 r. w Szczurowej, w dniu 11 grudnia 2025 r. w Koszycach oraz w dniu 12 grudnia 2024 r. w Przykopie (gmina Padew Narodowa). Ww. spotkania konsultacyjne były pierwszymi spotkaniami z mieszkańcami, które odbyły się na terenach potencjalnej inwestycji. Z uwagi na prośbę mieszkańców gminy Szczurowa proces konsultacji został wydłużony i zakończy się w dniu 17 stycznia 2025 r. Dodatkowo, wychodząc na przeciw oczekiwaniom mieszkańców, w miejscowości Szczurowa przewidziano dodatkowe spotkanie konsultacyjne w dniu 14 stycznia 2025 r. Jednocześnie RZGW Kraków podkreśla, iż będzie spotykał się z mieszkańcami zgodnie z ich potrzebami, nawet z każdą zainteresowaną osobą indywidualnie, tak aby wyjaśnić założenia Programu oraz możliwe rozwiązania w przypadku przesiedleń.

67,01	16.01.2025		administracja rządowa			**STANOWISKO Rady Gminy Szczurowa wyrażające sprzeciw wobec planowanej budowy polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa** Gminy Szczurowa wyrażające sprzeciw wobec planowanej budowy polderu zalewowego na terenie Gminy SzczurowaRada Gminy Szczurowa wraz z Wójtem Gminy Szczurowa, w związku z przedstawionymi nam planami budowy na terenie naszej Gminy polderu zalewowego, w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły, wyraża stanowczy sprzeciw wobec planów dotyczących powstania polderu na terenie Gminy Szczurowa.Na wstępie pragniemy podkreślić nasze oburzenie i rozczarowanie faktem, iż zarówno mieszkańcy GminySzczurowa, jak również Samorząd Gminy na żadnym etapie nie zostali włączeni w proces decyzyjny dotyczącylokalizacji planowanej inwestycji - budowy polderu zalewowego. Pomimo, iż to właśnie na mieszkańcównaszej Gminy spada cały ciężar oraz skutki planowanych działań, dowiadują się oni o planowanej inwestycjijako ostatni. Podjęcie jednostronnej decyzji procedowania tak ogromnego przedsięwzięcia - z całkowitympominięciem stanowiska mieszańców Gminy Szczurowa oraz Samorządu Gminy - jest działaniemniedopuszczalnym i w żadnej mierze nieakceptowalnym przez naszą lokalną społeczność.			wyjaśniona	W odpowiedzi na pismo znak: UG.IV.0002.9.1.2024 z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie sprzeciwu Rady Gminy Szczurowa oraz protestu mieszkańców gminy Szczurowa wobec planowanej budowy polderu zalewowego wynikającej z Kontraktu 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość", Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarzad Gospodarki Wodnej w Krakowie odnosząc się do zawartego w piśmie zarzutu o braku wiedzy gminy co do planowanych działań związanych z ograniczeniem zagrożenia i ryzyka powodziowego na terenie gmin położonych na tzw. odcinku Wisły sandomierskiej informuje, że konferencja inaugurująca projekt „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość”, w ramach którego powstał ww. „Program działań retencyjnych…”, odbyła się już 23 maja 2023 r. w Krakowie. Uczestniczyli w niej przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, organizacji ekologicznych, administracji rządowej oraz naukowcy i eksperci. Na ww. konferencji poinformowano co będzie celem realizowanego projektu tj. opracowanie planu działań minimalizujących ryzyko powodziowe w gminach położonych na odcinku tzw. Wisły sandomierskiej. Jednocześnie od początku realizacji Projektu uruchomiona została strona https://bezpiecznawisla.pl/, gdzie na bieżąco można przeczytać informacje dotyczące poszczególnych etapów prac.W ramach projektu w okresie czerwiec-lipiec 2023 roku w Urzędach Wojewódzkich odbyły się również spotkania przedstawicieli RZGW w Krakowie oraz Konsultanta z przedstawicielami gmin, które leżą na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią objętym projektem oraz władzami województw małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego. Celem spotkań było omówienie problemów i możliwości rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i walki ze skutkami suszy. Uczestnicy spotkania, wraz z zaproszeniem wysłanym przez właściwy Urząd Wojewódzki poprzez system ePUAP, otrzymali ankietę, dotyczącą problematyki Projektu. Spotkanie w Krakowie odbyło się 7 lipca 2023 r. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim, przy ul. Basztowej 22, w którym brał udział również Wójt Gminy Szczurowa.14 maja 2024 r. w Sandomierzu odbyła się II Konferencja, na której zaprezentowano wyniki przeprowadzonych analiz dotyczących ryzyka powodziowego i zagrożenia suszą na obszarze realizacji projektu oraz propozycje rozwiązań dla zdiagnozowanych problemów, w tym planowanego polderu przepływowego Szczurowa-Koszyce. W spotkaniu uczestniczyła m.in. Zastępca Wójta Gminy Szczurowa. Na ww. spotkania wysyłane były każdorazowo zaproszenia do wszystkich interesariuszy projektu, w tym do Gminy Szczurowa.Ponadto przed przystąpieniem do konsultacji społecznych, w dniu 4 października 2024 r. w Szczurowej przedstawiciele dyrekcji Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie zaprezentowali członkom Rady Gminy Szczurowa wstępne plany lokalizacji polderu przepływowego Szczurowa-Koszyce.Kolejnym krokiem, zgodnym z przyjętym w projekcie harmonogramem działań, były rozpoczęte w dniu 29 listopada 2024 r. szeroko promowane konsultacje społeczne, których ideą jest zaprezentowanie założeń projektu nie tylko samorządom, ale przede wszystkim mieszkańcom. Spotkania konsultacyjne, które odbywają się na terenach potencjalnej inwestycji są pierwszymi spotkaniami z mieszkańcami. Z uwagi na prośbę mieszkańców gminy Szczurowa proces konsultacji został wydłużony i zakończy się w dniu 17 stycznia 2025 r. Dodatkowo, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, w miejscowości Szczurowa przewidziano dodatkowe spotkanie konsultacyjne w dniu 14 stycznia 2025 r. Kolejne spotkania, w tym indywidualne, będą odbywały się zgodnie z potrzebami samorządów i mieszkańców. Podkreślamy, że decyzja o planowanej inwestycji czy też jej zakresie nie jest przesądzona, a każdy mieszkaniec ma możliwość wnoszenia uwag i wniosków zarówno do przedmiotowej inwestycji, jak i całego projektu działań.Zwracamy uwagę, że analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze realizowanego Projektu, głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym oraz jego aktualizacji, wykazały, iż istniejąca ochrona czynna jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Projektu, aby nie transferować ryzyka na obszary położone poniżej, tj. do regionu wodnego Środkowej Wisły wraz z Warszawą. Ma to znaczenie zwłaszcza zważywszy na uwarunkowania hydrologiczno – meteorologiczne i orograficzne terenu południowych zlewni Górnej Wisły, gdzie duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów takich jak: Raba, Dunajec, Wisłoka i San. Zapewnić to mogą w skuteczny sposób obiekty retencyjne zlokalizowane bezpośrednio na rzece Wiśle, a nie jej dopływach.Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie stojąc na stanowisku, że bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców doliny Wisły jest najważniejsze, w pierwszej kolejności we wcześniejszych latach opracował projekt tzw. 5.7.1., którego wynikiem jest opracowany „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”. W ramach programu jw. zaplanowano szereg polderów i zbiorników (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie powodziowe dla Krakowa. Działania te są w stanie zmniejszyć też w ograniczonym zakresie przepływy powodziowe poniżej Krakowa. Możliwości retencyjne wypracowane w ramach przedmiotowego programu nie są jednak wystarczające do zapewnienia tym terenom optymalnego poziomu bezpieczeństwa.W związku z powyższym celem RZGW w Krakowie jest znalezienie możliwych lokalizacji nowych, potencjalnych obiektów retencyjnych a następnie sprawdzenie ich skuteczności dla szeregu wariantów planistycznych. Potencjalna lokalizacja obiektów wybrana została w oparciu o wizyty terenowe, numeryczny model terenu, ortofotomapę, bazę danych obiektów topograficznych i skany map topograficznych. Istotnym aspektem przy wyborze lokalizacji działań retencyjnych było uzyskanie redukcji zagrożenia powodziowego w zidentyfikowanych obszarach problemowych wzdłuż Wisły.Wody Polskie szukając dodatkowych lokalizacji pod retencję biorą pod uwagę wszystkie ww. czynniki. Jednak z uwagi na istniejące już zagospodarowanie przestrzenne trudno jest zaplanować działania przeciwpowodziowe, które zostałyby zaakceptowane przez mieszkańców terenów wytypowanych do lokalizacji przyszłych inwestycji. Podkreślić należy, że podejmowanie decyzji o powstaniu takich inwestycji nie jest łatwe, jednak wrześniowa powódź w Kotlinie Kłodzkiej (2024), po raz

										kolejny pokazała jak ważne jest zrozumienie i solidarność z samorządami oraz mieszkańcami. Pamiętajmy, że podjęcie decyzji o realizacji inwestycji takich jak suchy polder może zapewnić w przyszłości bezpieczeństwo tysiącom mieszkańców.Jako inwestor mamy świadomość, że w przypadku przesiedleń musimy zapewnić przesiedlanym osobom oraz przedsiębiorcom warunki co najmniej takie jak przed realizacją inwestycji, zaś sama inwestycja powinna dawać gminom objętym inwestycją szanse na jeszcze lepszy rozwój regionu. Działania zaradcze w tym zakresie zostały przewidziane, w przypadku wspólnej decyzji o realizacji tego przedsięwzięcia.Jako Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie stoimy na stanowisku, że bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców doliny Wisły jest najważniejsze. Mając na uwadze, że zgodnie z art. 163. 1. Prawa Wodnego ochrona przed powodzią jest zadaniem nie tylko Wód Polskich, ale również organów administracji rządowej i samorządowej. Mimo Państwa sprzeciwu wobec rekomendowanych rozwiązań Programu zachęcamy do konsensualnych rozmów i dyskusji, celem wypracowania rozwiązania, które poprawi bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców na odcinku Wisły Sandomierskiej i jednocześnie będzie akceptowane społecznie. Jednocześnie RZGW Kraków podkreśla, iż będzie spotykał się z mieszkańcami zgodnie z ich potrzebami, nawet z każdą zainteresowaną osobą indywidualnie, tak aby wyjaśnić założenia Programu oraz możliwe rozwiązania w przypadku przesiedleń.

67,02	16.12.2024		administracja rządowa			Należy zaznaczyć, iż budowa polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa niesie za sobą destrukcyjne dla naszej Gminy skutki zarówno pod względem społecznym, kulturowym, historycznym, przyrodniczym gospodarczym, z tego powodu, iż między innymi: 1. prawie 20% powierzchni Gminy Szczurowa zostanie przeznaczone pod polder zalewowy; 2. całkowicie znikną z powierzchni Gminy trzy miejscowości - Górka, Kopacze Wielkie oraz Rząchowaco pociągnie za sobą wyburzenie blisko 235 budynków mieszkalnych wraz z towarzyszącymi zabudowaniami gospodarczymi; 3. blisko 800 mieszkańców będzie zmuszonych do przesiedlenia, również poza teren Gminy Szczurowa co z kolei spowoduje wyludnienie Gminy wskutek konieczności przesiedlenia oraz licznych ograniczeń pozostałych mieszkańców w bliskim sąsiedztwie polderu; 4. zmniejszą się możliwości rozwojowe Gminy Szczurowa poprzez spadek atrakcyjności i wartości terenów pod budownictwo jednorodzinne i przemysłowo-usługowe, a także terenów rolniczych; 5. zostaną zlikwidowane setki miejsc pracy wskutek relokacji poza teren Gminy Szczurowa przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie przeznaczonym pod budowę polderu zalewowego; 6. degradacji oraz pogorszeniu ulegną warunki dla rolnictwa wskutek zmniejszenia powierzchni przeznaczonych pod uprawy oraz możliwego skażenia pól uprawnych; 7. dojdzie do trwałego zniszczenia zabytków, miejsc kultu religijnego, a także miejsc histoiycznych zlokalizowanych na terenach przeznaczonych pod polder; 8. z wielką siłą narastać będą problemy społeczno - gospodarcze oraz finansowe lokalnej społeczności			wyjaśniona	Ad.1.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Ad. 2. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Ad. 3. Obecny etap prac jest na poziomie strategicznym, co oznacza, że szczegóły dotyczące organizacji procesu relokacji będą opracowywane na dalszych etapach, w ścisłej współpracy z mieszkańcami. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy relokowany będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach wsi zastępczych przygotowywanych przez Inwestora Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców. Szczegółowe informacje, w tym dotyczące nowych lokalizacji i sposobu ich przygotowania, zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Ad. 4. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Ad. 5. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Ad. 6.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji

										inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: - w przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Rozwiązania dotyczące gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. W przypadku, w którym grunty w obszarze polderu nie będą podlegały wywłaszczeniu, nie wyklucza się możliwości prowadzenia gospodarki rolnej, na zasadach dostosowanych do wymogów gospodarowania wodą na polderze. Przy coraz częstszych wezbraniach rzek, występowania powodzi, istnieje potrzeba budowania zabezpieczeń przeciwpowodziowych dostosowanych do zmian klimatycznych. Jednym z takich działań jest budowa polderów, które oprócz ochrony przeciwpowodziowej mogą spełniać jeszcze inne funkcje, w tym funkcję rolniczą. Dodatkowo, jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Ad. 7. Zabytki będą podlegały relokacji. Należy podkreślić, że wszystkie prace podejmowane na zabytkach wymagają wcześniejszego przygotowania dokumentacji konserwatorskiej, uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu prac konserwatorskich oraz programu zagospodarowania zabytku. Muszą być one także prowadzone zgodnie z ww. ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ad. 8. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.
67,03	16.12.2024		administracja rządowa			Wielki niepokój budzi również sprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańców Gminy. Wisła - na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci - nie stanowiła zagrożenia dla życia i bezpieczeństwa mieszkańców tego terenu (za wyjątkiem sytuacji, kiedy nie dopilnowano należytego stanu technicznego wałów); zagrożenie stanowiły natomiast mniejsze rzeczki typu Uszwica, Raba, Uszewka, Gróbka itd. Płaskie ukształtowanie terenu Gminy Szczurowa (teren wybitnie równinny), przy jakimkolwiek przerwaniu wałów, z planowaną pojemnością polderu 206 milionów m3 spowoduje całkowite zatopienie nie tylko naszej Gminy, ale także miejscowości polderu 206 milionów m3 spowoduje całkowite zatopienie nie tylko naszej Gminy, ale także miejscowości wchodzących w skład gmin sąsiadujących.			wyjaśniona	Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec.

										Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. .
67,04	16.12.2024		administracja rządowa			Zadać należy pytanie, czy dokonując analizy terenów wzdłuż Wisły, nie znaleziono terenów niezamieszkałych lub też z mniejszą ilością zaludnienia, na których można by zlokalizować poldery bez tak ogromnych skutków obciążających wyłącznie jedną Gminę? Podkreślić należy, że w planowaniu budowy polderu zalewowego w ogóle nie uwzględniono stanowiska samorządu Gminy Szczurowa oraz stanowiska mieszańców tej Gminy. O planowanej inwestycji uzyskaliśmy lakoniczne informacje dopiero w maju 2024 roku. Na zaproszenie Samorządu Gminy Szczurowa, w dniu 4 października 2024 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz Kierownikiem Projektu SWECO Polska, którzy poinformowali nas o planowanej inwestycji oraz próbowali odpowiedzieć na pytania mieszkańców Gminy. Ponadto, należy zwrócić uwagę na fakt, iż pomimo kierowanych do Wód Polskich próśb o przedstawienie analiz i dokumentacji związanej z planowaniem budowy polderu na terenie Gminy Szczurowa nie zostały one samorządowi Gminnemu przedstawione do dnia dzisiejszego. Natomiast, jak wynika z korespondencji prowadzonej pomiędzy Wójtem Gminy Szczurowa, a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie decyzja o lokalizacji polderu zalewowego nie została poprzedzona szczegółowymi analizami. Planowanie budowy polderu zalewowego uwzględniać powinno udział społeczeństwa, a przynajmniej jej przedstawicieli, czego nie uczyniono w tym przypadku. Mając na uwadze powyższe argumenty, wyrażamy stanowczy sprzeciw wobec planów dotyczących powstania tak ogromnej inwestycji - polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa, jednocześnie apelujemy o dokonanie rzetelnej analizy			wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania

						związanej ze znalezieniem takich miejsc na lokalizację polderu, które nie będą wzbudzały tak ogromnego sprzeciwu społecznego.Apel ten kierujemy do wszystkich instytucji i organów, mających wpływ na procesy decyzyjne, realizacyjne oraz finansowe o rzetelną i zgodną z prawem analizę związaną z przedstawionymi w stanowisku argumentami dotyczącymi sprzeciwu przeciwko lokowaniu na terenie Gminy Szczurowa tak ogromnej inwestycji - polderu zalewowego.				ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. W ramach projektu w okresie czerwiec-lipiec 2023 roku w Urzędach Wojewódzkich odbyły się spotkania przedstawicieli RZGW w Krakowie oraz Konsultanta z przedstawicielami gmin, które leżą na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią objętym projektem oraz władzami województw małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego. Celem spotkań było omówienie problemów i możliwości rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i walki ze skutkami suszy. Uczestnicy spotkania, wraz z zaproszeniem wysłanym przez właściwy Urząd Wojewódzki poprzez system ePUAP, otrzymali ankietę, dotyczącą problematyki Projektu. Spotkanie w Krakowie odbyło się 7 lipca 2023 r. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim, przy ul. Basztowej 22, w którym brał udział również Wójt Gminy Szczurowa. Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu "Bezpieczna Wisła", która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu "Bezpieczna Wisła", które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła". W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.

68	16.12.2024		administracja samorządowa			Wypełniając nałożony na mnie przez Radę Gminy Szczurowa obowiązek, w załączeniu przekazuję sprzeciw Rady Gminy, Wójta Gminy oraz petycję Mieszkańców wobec planów budowy polderu zalewowego na terenie gminy Szczurowa, którego inwestorem jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. W imieniu mieszkańców oraz samorządu gminy Szczurowa wyrażam stanowczy sprzeciw dotyczący realizacji inwestycji, o której mowa wyżej. Argumenty i postulaty Mieszkańców oraz Rady Gminy Szczurowa, z którymi się w pełni utożsamiam, zostały usystematyzowane i przedstawione w załączonych stanowiskach. Planowana budowa polderu zalewowego wiąże się z likwidacją trzech miejscowości naszej gminy - wyburzeniem 235 domów, kościoła, zabytkowego dworu, zakładów pracy i budynków użyteczności publicznej, co będzie miało tragiczne skutki społeczne dla mieszkańców, którzy są związani z tym miejscem od wielu pokoleń. Obawy związane z utratą najważniejszego miejsca dla człowieka, jakim jest dom, brakiem poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji życiowej oraz koniecznością dostosowania się do niechcianych i wymuszonych nowych warunków, budzi lęk wśród mieszkańców. Sytuacja ta powoduje olbrzymie obciążenie psychiczne, co ma bezpośredni wpływ na zdrowie mieszkańców. Mieszkańcy gminy Szczurowa żyją w uzasadnionym lęku o swoje bezpieczeństwo. Budowa największego polderu w Polsce na płaskim terenie, na którym leży nasza gmina, zagraża nie tylko bezpieczeństwu gminy Szczurowa, ale także bezpieczeństwu sąsiednich gmin. Niedopuszczalne jest planowanie inwestycji, których mieszkańcy bardzo się obawiają i rażają wobec nich zdecydowany sprzeciw. Dodatkowo, zupełnie nieakceptowalne jest, że mieszkańcy zostali pozostawieni z zaledwie 11-dniowym okresem na zapoznanie się przed konsultacjami z obszernymi dokumentami dotyczącymi planowanej inwestycji. Albowiem dnia 29 listopada 2024 r. (tj. w dniu obrad sesji Rady Gminy Szczurowa) na stronie Wód Polskich ukazały się dokumenty dla Projektu pn.: Program działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem. Autorzy tych dokumentów, zakładając tak wielką inwestycję, którą planują usytuować praktycznie na terenie jednej gminy, zupełnie pominęli w procesie analiz samorząd gminy Szczurowa - nie byliśmy dla nich partnerem do rozmów zapewne dlatego, że gmina Szczurowa pokazana jest w ich opracowaniach jako Gmina zdegradowana, a jej mieszkańcy jako ludzie niewykształceni - co jest oczywistym skandalem. Tego rodzaju praktyki nie sprzyjają rzetelnej analizie i współpracy, co budzi poważne wątpliwości dotyczące transparentności całego procesu. Zapoznając się z wypracowanymi analizami przedstawionymi w materiałach, które ukazały się 29 listopada 2024 r., pokazującymi zasadność poszczególnych wariantów, ma się nieodparte wrażenie, że są przygotowane pod z góry ustaloną tezę i nie mają nic wspólnego ze stanem faktycznym. Analizy te oparte są na			wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

						przestarzałych danych i w żadnym stopniu nie uwzględniają zmian, jakie w ostatnich latach zaszły w gminie Szczurowa, nie biorą pod uwagę obecnego stanu faktycznego oraz planów na przyszłość. Mając na uwadze powyższe, zwracamy się z prośbą o poparcie naszych żądań natychmiastowego wstrzymania wszelkich działań związanych z budową polderu zalewowego na terenie gminy Szczurowa. Jesteśmy przekonani, że istnieją alternatywne rozwiązania, zakładające tego typu inwestycje na terenach niezamieszkałych, na których cały proces będzie można przeprowadzić nieporównywalnie mniejszymi kosztami społecznymi.				Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019). Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania

										dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

68,01			administracja samorządowa			**PETYCJA - PROTEST przeciwko budowie na terenie Gminy Szczurowa polderu zalewowego Jako mieszkańcy Gminy Szczurowa, stanowczo sprzeciwiamy się budowie na terenie naszej Gminy przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie" „WIELKIEGO" polderu zalewowego, w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Wnioskujemy kategorycznie o zaprzestanie procedowania jakichkolwiek postępowań związanych z tym przedsięwzięciem. W maju 2024 roku pojawiły się pierwsze lakoniczne informacje w przedmiotowej sprawie, nikomu nie przyszło do głowy by wcześniej zapytać mieszkańców o zdanie. Dopiero na zaproszenie samorządu 4 października 2024 r. - podczas wspólnego posiedzenia Komisji Rady Gminy Szczurowa - przedstawiciele Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie" oraz Kierownik Projektu SWECO Polska po raz pierwszy próbowali odpowiedzieć na pytania mieszkańców naszej Gminy. Należy zaznaczyć iż budowa polderu zakłada: · przeznaczenie prawie 20% terenu gminy Szczurowa pod polder zalewowy; · przesiedlenie mieszkańców miejscowości: Górka, Kopacze Wielkie, Rząchowa oraz zachodniej części Szczurowej, tj. blisko 800 osób; · wyburzenia ok. 235 budynków wraz z zabudowaniami gospodarczymi; · wyburzenie kościoła; · wyburzenie obiektu zabytkowego itp. Przedsięwzięcie wzbudza silny sprzeciw społeczny, zarówno osób bezpośrednio zamieszkałych na terenach przeznaczonych pod polder zalewowy, jak i tych których życie będzie skupiać się w sąsiedztwie tego polderu. Budowa polderu spowoduje nieodwracalne szkody przyrodnicze, kulturowe, historyczne i gospodarcze. Powstanie polderu wiązać się będzie w szczególności z: · nieodwracalnym zniszczeniem więzi społecznych; · wyludnieniem Gminy; · wyłączeniem dużego obszaru gminy z dotychczasowego użytkowania; · utratą wartości nieruchomości; · utratą inwestorów i nowych miejsc pracy na terenie naszej Gminy; · relokacją poza teren naszej Gminy dotychczasowych zakładów pracy; · ograniczeniem działalności rolniczej wskutek możliwego skażenia pól uprawnych; · wstrzymaniem planowanych inwestycji społecznie użytecznych, których lokalizacja miała znajdować się na terenach przeznaczonych pod budowę polderu; · zubożeniem mieszkańców; · ograniczeniem rozwoju Gminy; · zniszczeniem powstałej na tym terenie sieci dróg. Perspektywa obarczenia mieszkańców Gminy Szczurowa całym ciężarem ochrony przeciwpowodziowej w regionie górnej Wisły między Krakowem, a Zawichostem budzi społeczny niepokój i stanowczy sprzeciw przeciwko takim działaniom. Budowa infrastruktury przeciwpowodziowej jest konieczna, jednak w tym wszystkim należy zachować zdrowy rozsądek, nie powodując tak daleko idących szkód dla jednej gminy. Niezależnie od powyższego, wielkim oburzeniem i zaniepokojeniem napawa nas fakt, iż my - mieszkańcy Gminy Szczurowa, praktycznie jako ostatni dowiadujemy się o planowanej inwestycji na terenie naszej Gminy. Zadać należy**			wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach

						pytanie, czy nie powinno być tak, że pierwsze kroki i informacje o planowanej inwestycji winny być przekazane właśnie nam, mieszkańcom Gminy Szczurowa? Czujemy wielkie rozgoryczenie, rozczarowanie i frustrację z powodu marginalizacji nas, których w największym stopniu dotyka planowana przez „Wody Polskie" inwestycja. Nadmienić należy również, że Gmina Szczurowa kilkukrotnie wystosowała do Wód Polskich prośby o przekazanie materiałów, analiz oraz rzetelnych informacji potwierdzających zasadność i racjonalność budowy tak wielkiej inwestycji na jej terenie. Do dnia dzisiejszego taka dokumentacja nie została przekazana, co więcej z pozyskanych informacji wynika, że takowa dokumentacja jest dopiero w fazie opracowań. Tutaj należy zadać pytanie, skąd zatem pomysł i podjęte działania związane z lokalizacją tej inwestycji na terenie Gminy Szczurowa? W załączeniu, lista osób składających PETYCJĘ – PROTEST.				przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.W związku z powyższym celem RZGW w Krakowie jest znalezienie możliwych lokalizacji nowych, potencjalnych obiektów retencyjnych a następnie sprawdzenie ich skuteczności dla szeregu wariantów planistycznych. Potencjalna lokalizacja obiektów wybrana została w oparciu o wizyty terenowe, numeryczny model terenu, ortofotomapę, bazę danych obiektów topograficznych i skany map topograficznych. Istotnym aspektem przy wyborze lokalizacji działań retencyjnych było uzyskanie redukcji zagrożenia powodziowego w

										zidentyfikowanych obszarach problemowych wzdłuż Wisły.Wody Polskie szukając dodatkowych lokalizacji pod retencję biorą pod uwagę wszystkie ww. czynniki. Jednak z uwagi na istniejące już zagospodarowanie przestrzenne trudno jest zaplanować działania przeciwpowodziowe, które zostałyby zaakceptowane przez mieszkańców terenów wytypowanych do lokalizacji przyszłych inwestycji. Podkreślić należy, że podejmowanie decyzji o powstaniu takich inwestycji nie jest łatwe, jednak wrześniowa powódź w Kotlinie Kłodzkiej (2024), po raz kolejny pokazała jak ważne jest zrozumienie i solidarność z samorządami oraz mieszkańcami. Pamiętajmy, że podjęcie decyzji o realizacji inwestycji takich jak suchy polder może zapewnić w przyszłości bezpieczeństwo tysiącom mieszkańców.Jako inwestor mamy świadomość, że w przypadku przesiedleń musimy zapewnić przesiedlanym osobom oraz przedsiębiorcom warunki co najmniej takie jak przed realizacją inwestycji, zaś sama inwestycja powinna dawać gminom objętym inwestycją szanse na jeszcze lepszy rozwój regionu. Działania zaradcze w tym zakresie zostały przewidziane, w przypadku wspólnej decyzji o realizacji tego przedsięwzięcia.Jako Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie stoimy na stanowisku, że bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców doliny Wisły jest najważniejsze. Mając na uwadze, że zgodnie z art. 163. 1. Prawa Wodnego ochrona przed powodzią jest zadaniem nie tylko Wód Polskich, ale również organów administracji rządowej i samorządowej. Mimo Państwa sprzeciwu wobec rekomendowanych rozwiązań Programu zachęcamy do konsensualnych rozmów i dyskusji, celem wypracowania rozwiązania, które poprawi bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców na odcinku Wisły Sandomierskiej i jednocześnie będzie akceptowane społecznie. Jednocześnie RZGW Kraków podkreśla, iż będzie spotykał się z mieszkańcami zgodnie z ich potrzebami, nawet z każdą zainteresowaną osobą indywidualnie, tak aby wyjaśnić założenia Programu oraz możliwe rozwiązania w przypadku przesiedleń.

68,02			administracja samorządowa			**STANOWISKO Rady Gminy Szczurowa wyrażające sprzeciw wobec planowanej budowy polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa** Gminy Szczurowa wyrażające sprzeciw wobec planowanej budowy polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa Rada Gminy Szczurowa wraz z Wójtem Gminy Szczurowa, w związku z przedstawionymi nam planami budowy na terenie naszej Gminy polderu zalewowego, w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły, wyraża stanowczy sprzeciw wobec planów dotyczących powstania polderu na terenie Gminy Szczurowa. Na wstępie pragniemy podkreślić nasze oburzenie i rozczarowanie faktem, iż zarówno mieszkańcy Gminy Szczurowa, jak również Samorząd Gminy na żadnym etapie nie zostali włączeni w proces decyzyjny dotyczący lokalizacji planowanej inwestycji - budowy polderu zalewowego. Pomimo, iż to właśnie na mieszkańców naszej Gminy spada cały ciężar oraz skutki planowanych działań, dowiadują się oni o planowanej inwestycji jako ostatni. Podjęcie jednostronnej decyzji procedowania tak ogromnego przedsięwzięcia - z całkowitym pominięciem stanowiska mieszańców Gminy Szczurowa oraz Samorządu Gminy - jest działaniem niedopuszczalnym i w żadnej mierze nieakceptowalnym przez naszą lokalną społeczność.			wyjaśniona	W odpowiedzi na pismo znak: UG.IV.0002.9.1.2024 z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie sprzeciwu Rady Gminy Szczurowa oraz protestu mieszkańców gminy Szczurowa wobec planowanej budowy polderu zalewowego wynikającej z Kontraktu 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość", Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarzad Gospodarki Wodnej w Krakowie odnosząc się do zawartego w piśmie zarzutu o braku wiedzy gminy co do planowanych działań związanych z ograniczeniem zagrożenia i ryzyka powodziowego na terenie gmin położonych na tzw. odcinku Wisły sandomierskiej informuje, że konferencja inaugurująca projekt „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość”, w ramach którego powstał ww. „Program działań retencyjnych…”, odbyła się już 23 maja 2023 r. w Krakowie. Uczestniczyli w niej przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, organizacji ekologicznych, administracji rządowej oraz naukowcy i eksperci. Na ww. konferencji poinformowano co będzie celem realizowanego projektu tj. opracowanie planu działań minimalizujących ryzyko powodziowe w gminach położonych na odcinku tzw. Wisły sandomierskiej. Jednocześnie od początku realizacji Projektu uruchomiona została strona https://bezpiecznawisla.pl/, gdzie na bieżąco można przeczytać informacje dotyczące poszczególnych etapów prac. W ramach projektu w okresie czerwiec-lipiec 2023 roku w Urzędach Wojewódzkich odbyły się również spotkania przedstawicieli RZGW w Krakowie oraz Konsultanta z przedstawicielami gmin, które leżą na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią objętym projektem oraz władzami województw małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego. Celem spotkań było omówienie problemów i możliwości rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i walki ze skutkami suszy. Uczestnicy spotkania, wraz z zaproszeniem wysłanym przez właściwy Urząd Wojewódzki poprzez system ePUAP, otrzymali ankietę, dotyczącą problematyki Projektu. Spotkanie w Krakowie odbyło się 7 lipca 2023 r. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim, przy ul. Basztowej 22, w którym brał udział również Wójt Gminy Szczurowa. 14 maja 2024 r. w Sandomierzu odbyła się II Konferencja, na której zaprezentowano wyniki przeprowadzonych analiz dotyczących ryzyka powodziowego i zagrożenia suszą na obszarze realizacji projektu oraz propozycje rozwiązań dla zdiagnozowanych problemów, w tym planowanego polderu przepływowego Szczurowa-Koszyce. W spotkaniu uczestniczyła m.in. Zastępca Wójta Gminy Szczurowa. Na ww. spotkania wysyłane były każdorazowo zaproszenia do wszystkich interesariuszy projektu, w tym do Gminy Szczurowa. Ponadto przed przystąpieniem do konsultacji społecznych, w dniu 4 października 2024 r. w Szczurowej przedstawiciele dyrekcji Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie zaprezentowali członkom Rady Gminy Szczurowa wstępne plany lokalizacji polderu przepływowego Szczurowa-Koszyce. Kolejnym krokiem, zgodnym z przyjętym w projekcie harmonogramem działań, były rozpoczęte w dniu 29 listopada 2024 r. szeroko promowane konsultacje społeczne, których ideą jest zaprezentowanie założeń projektu nie tylko samorządom, ale przede wszystkim mieszkańcom. Spotkania konsultacyjne, które odbywają się na terenach potencjalnej inwestycji są pierwszymi spotkaniami z mieszkańcami. Z uwagi na prośbę mieszkańców gminy Szczurowa proces konsultacji został wydłużony i zakończy się w dniu 17 stycznia 2025 r. Dodatkowo, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, w miejscowości Szczurowa przewidziano dodatkowe spotkanie konsultacyjne w dniu 14 stycznia 2025 r. Kolejne spotkania, w tym indywidualne, będą odbywały się zgodnie z potrzebami samorządów i mieszkańców. Podkreślamy, że decyzja o planowanej inwestycji czy też jej zakresie nie jest przesądzona, a każdy mieszkaniec ma możliwość wnoszenia uwag i wniosków zarówno do przedmiotowej inwestycji, jak i całego projektu działań. Zwracamy uwagę, że analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze realizowanego Projektu, głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym oraz jego aktualizacji, wykazały, iż istniejąca ochrona czynna jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Projektu, aby nie transferować ryzyka na obszary położone poniżej, tj. do regionu wodnego Środkowej Wisły wraz z Warszawą. Ma to znaczenie zwłaszcza zważywszy na uwarunkowania hydrologiczno – meteorologiczne i orograficzne terenu południowych zlewni Górnej Wisły, gdzie duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów takich jak: Raba, Dunajec, Wisłoka i San. Zapewnić to mogą w skuteczny sposób obiekty retencyjne zlokalizowane bezpośrednio na rzece Wiśle, a nie jej dopływach. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie stojąc na stanowisku, że bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców doliny Wisły jest najważniejsze, w pierwszej kolejności we wcześniejszych latach opracował projekt tzw. 5.7.1., którego wynikiem jest opracowany „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”. W ramach programu jw. zaplanowano szereg polderów i zbiorników (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie powodziowe dla Krakowa. Działania te są w stanie zmniejszyć też w ograniczonym zakresie przepływy powodziowe poniżej Krakowa. Możliwości retencyjne wypracowane w ramach przedmiotowego programu nie są jednak wystarczające do zapewnienia tym terenom optymalnego poziomu bezpieczeństwa. W związku z powyższym celem RZGW w Krakowie jest znalezienie możliwych lokalizacji nowych, potencjalnych obiektów retencyjnych a następnie sprawdzenie ich skuteczności dla szeregu wariantów planistycznych. Potencjalna lokalizacja obiektów wybrana została w oparciu o wizyty terenowe, numeryczny model terenu, ortofotomapę, bazę danych obiektów topograficznych i skany map topograficznych. Istotnym aspektem przy wyborze lokalizacji działań retencyjnych było uzyskanie redukcji zagrożenia powodziowego w zidentyfikowanych obszarach problemowych wzdłuż Wisły. Wody Polskie szukając dodatkowych lokalizacji pod retencję biorą pod uwagę wszystkie ww. czynniki. Jednak z uwagi na istniejące już zagospodarowanie przestrzenne trudno jest

										zaplanować działania przeciwpowodziowe, które zostałyby zaakceptowane przez mieszkańców terenów wytypowanych do lokalizacji przyszłych inwestycji. Podkreślić należy, że podejmowanie decyzji o powstaniu takich inwestycji nie jest łatwe, jednak wrześniowa powódź w Kotlinie Kłodzkiej (2024), po raz kolejny pokazała jak ważne jest zrozumienie i solidarność z samorządami oraz mieszkańcami. Pamiętajmy, że podjęcie decyzji o realizacji inwestycji takich jak suchy polder może zapewnić w przyszłości bezpieczeństwo tysiącom mieszkańców. Jako inwestor mamy świadomość, że w przypadku przesiedleń musimy zapewnić przesiedlanym osobom oraz przedsiębiorcom warunki co najmniej takie jak przed realizacją inwestycji, zaś sama inwestycja powinna dawać gminom objętym inwestycją szanse na jeszcze lepszy rozwój regionu. Działania zaradcze w tym zakresie zostały przewidziane, w przypadku wspólnej decyzji o realizacji tego przedsięwzięcia. Jako Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie stoimy na stanowisku, że bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców doliny Wisły jest najważniejsze. Mając na uwadze, że zgodnie z art. 163. 1. Prawa Wodnego ochrona przed powodzią jest zadaniem nie tylko Wód Polskich, ale również organów administracji rządowej i samorządowej. Mimo Państwa sprzeciwu wobec rekomendowanych rozwiązań Programu zachęcamy do konsensualnych rozmów i dyskusji, celem wypracowania rozwiązania, które poprawi bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców na odcinku Wisły Sandomierskiej i jednocześnie będzie akceptowane społecznie. Jednocześnie RZGW Kraków podkreśla, iż będzie spotykał się z mieszkańcami zgodnie z ich potrzebami, nawet z każdą zainteresowaną osobą indywidualnie, tak aby wyjaśnić założenia Programu oraz możliwe rozwiązania w przypadku przesiedleń.

68,03			administracja samorządowa			Należy zaznaczyć, iż budowa polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa niesie za sobą destrukcyjne dla naszej Gminy skutki zarówno pod względem społecznym, kulturowym, historycznym, przyrodniczym gospodarczym, z tego powodu, iż między innymi: 1. prawie 20% powierzchni Gminy Szczurowa zostanie przeznaczone pod polder zalewowy; 2. całkowicie znikną z powierzchni Gminy trzy miejscowości - Górka, Kopacze Wielkie oraz Rząchowaco pociągnie za sobą wyburzenie blisko 235 budynków mieszkalnych wraz z towarzyszącymi zabudowaniami gospodarczymi; 3. blisko 800 mieszkańców będzie zmuszonych do przesiedlenia, również poza teren Gminy Szczurowa co z kolei spowoduje wyludnienie Gminy wskutek konieczności przesiedlenia oraz licznych ograniczeń pozostałych mieszkańców w bliskim sąsiedztwie polderu; 4. zmniejszą się możliwości rozwojowe Gminy Szczurowa poprzez spadek atrakcyjności i wartości terenów pod budownictwo jednorodzinne i przemysłowo-usługowe, a także terenów rolniczych; 5. zostaną zlikwidowane setki miejsc pracy wskutek relokacji poza teren Gminy Szczurowa przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie przeznaczonym pod budowę polderu zalewowego; 6. degradacji oraz pogorszeniu ulegną warunki dla rolnictwa wskutek zmniejszenia powierzchni przeznaczonych pod uprawy oraz możliwego skażenia pól uprawnych; 7. dojdzie do trwałego zniszczenia zabytków, miejsc kultu religijnego, a także miejsc histoiycznych zlokalizowanych na terenach przeznaczonych pod polder; 8. z wielką siłą narastać będą problemy społeczno - gospodarcze oraz finansowe lokalnej społeczności			wyjaśniona	Ad.1.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Ad. 2. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Ad. 3. Obecny etap prac jest na poziomie strategicznym, co oznacza, że szczegóły dotyczące organizacji procesu relokacji będą opracowywane na dalszych etapach, w ścisłej współpracy z mieszkańcami. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy relokowany będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach wsi zastępczych przygotowywanych przez Inwestora Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców. Szczegółowe informacje, w tym dotyczące nowych lokalizacji i sposobu ich przygotowania, zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Ad. 4. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Ad. 5. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Ad. 6.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji

										inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: - w przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Rozwiązania dotyczące gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. W przypadku, w którym grunty w obszarze polderu nie będą podlegały wywłaszczeniu, nie wyklucza się możliwości prowadzenia gospodarki rolnej, na zasadach dostosowanych do wymogów gospodarowania wodą na polderze. Przy coraz częstszych wezbraniach rzek, występowania powodzi, istnieje potrzeba budowania zabezpieczeń przeciwpowodziowych dostosowanych do zmian klimatycznych. Jednym z takich działań jest budowa polderów, które oprócz ochrony przeciwpowodziowej mogą spełniać jeszcze inne funkcje, w tym funkcję rolniczą. Dodatkowo, jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Ad. 7. Zabytki będą podlegały relokacji. Należy podkreślić, że wszystkie prace podejmowane na zabytkach wymagają wcześniejszego przygotowania dokumentacji konserwatorskiej, uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu prac konserwatorskich oraz programu zagospodarowania zabytku. Muszą być one także prowadzone zgodnie z ww. ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ad. 8. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.
68,04			administracja samorządowa			Wielki niepokój budzi również sprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańców Gminy. Wisła - na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci - nie stanowiła zagrożenia dla życia i bezpieczeństwa mieszkańców tego terenu (za wyjątkiem sytuacji, kiedy nie dopilnowano należytego stanu technicznego wałów); zagrożenie stanowiły natomiast mniejsze rzeczki typu Uszwica, Raba, Uszewka, Gróbka itd. Płaskie ukształtowanie terenu Gminy Szczurowa (teren wybitnie równinny), przy jakimkolwiek przerwaniu wałów, z planowaną pojemnością polderu 206 milionów m3 spowoduje całkowite zatopienie nie tylko naszej Gminy, ale także miejscowości polderu 206 milionów m3 spowoduje całkowite zatopienie nie tylko naszej Gminy, ale także miejscowości wchodzących w skład gmin sąsiadujących.			wyjaśniona	Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec.

										Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
68,05			administracja samorządowa			Zadać należy pytanie, czy dokonując analizy terenów wzdłuż Wisły, nie znaleziono terenów niezamieszkałych lub też z mniejszą ilością zaludnienia, na których można by zlokalizować poldery bez tak ogromnych skutków obciążających wyłącznie jedną Gminę? Podkreślić należy, że w planowaniu budowy polderu zalewowego w ogóle nie uwzględniono stanowiska samorządu Gminy Szczurowa oraz stanowiska mieszańców tej Gminy. O planowanej inwestycji uzyskaliśmy lakoniczne informacje dopiero w maju 2024 roku. Na zaproszenie Samorządu Gminy Szczurowa, w dniu 4 października 2024 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz Kierownikiem Projektu SWECO Polska, którzy poinformowali nas o planowanej inwestycji oraz próbowali odpowiedzieć na pytania mieszkańców Gminy. Ponadto, należy zwrócić uwagę na fakt, iż pomimo kierowanych do Wód Polskich próśb o przedstawienie analiz i dokumentacji związanej z planowaniem budowy polderu na terenie Gminy Szczurowa nie zostały one samorządowi Gminnemu przedstawione do dnia dzisiejszego. Natomiast, jak wynika z korespondencji prowadzonej pomiędzy Wójtem Gminy Szczurowa, a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie decyzja o lokalizacji polderu zalewowego nie została poprzedzona szczegółowymi analizami. Planowanie budowy polderu zalewowego uwzględniać powinno udział społeczeństwa, a przynajmniej jej przedstawicieli, czego nie uczyniono w tym przypadku. Mając na uwadze powyższe argumenty, wyrażamy stanowczy sprzeciw wobec planów dotyczących powstania tak ogromnej inwestycji - polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa, jednocześnie apelujemy o dokonanie rzetelnej analizy związanej ze znalezieniem takich miejsc na lokalizację polderu, które			wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w

						nie będą wzbudzały tak ogromnego sprzeciwu społecznego.Apel ten kierujemy do wszystkich instytucji i organów, mających wpływ na procesy decyzyjne, realizacyjne oraz finansowe o rzetelną i zgodną z prawem analizę związaną z przedstawionymi w stanowisku argumentami dotyczącymi sprzeciwu przeciwko lokowaniu na terenie Gminy Szczurowa tak ogromnej inwestycji - polderu zalewowego.				tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. W ramach projektu w okresie czerwiec-lipiec 2023 roku w Urzędach Wojewódzkich odbyły się spotkania przedstawicieli RZGW w Krakowie oraz Konsultanta z przedstawicielami gmin, które leżą na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią objętym projektem oraz władzami województw małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego. Celem spotkań było omówienie problemów i możliwości rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i walki ze skutkami suszy. Uczestnicy spotkania, wraz z zaproszeniem wysłanym przez właściwy Urząd Wojewódzki poprzez system ePUAP, otrzymali ankietę, dotyczącą problematyki Projektu. Spotkanie w Krakowie odbyło się 7 lipca 2023 r. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim, przy ul. Basztowej 22, w którym brał udział również Wójt Gminy Szczurowa. Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła”. W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.
69	23.12.2024	e-mail	inna	Program działań		W związku z uruchomieniem projektu „Bezpieczna Wisła", wiele elementów opisanych w „Programie działań retencyjnych stanowiących elementy zarządzania ryzykiem powodziowyrn w regionie wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem" (Kraków, listopad 2024) budzi wątpliwości związanych z rzetelnym podejściem do omawianego tematu. W związku z powyższym proszę o odpowiedzi na pytania przedstawione poniżej, a dotyczące dokumentu pn. „Kontrakt 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem" 1. Dokument nosi nazwę „Program działań retencyjnych stanowiących elementy zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem", jednak na stronie 12, „Rysunek 1 Mapa lokalizacji istotnych zbiorników przeciwpowodziowych na obszarze realizacji Programu" nie jest zaznaczony obszar od samego Krakowa.			wyjaśniona	1. Obszar realizacji projektu obejmuje prawy brzeg Wisły poniżej Niepołomic oraz lewy poniżej nowego Brzeska. Obszar pomiędzy Krakowem a Niepołomicami/Nowym Brzeskiem był objęty pracami w ramach projektu "Kontrakt 5.7.1 Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa". Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki.

						Dlaczego obszar projektu nie obejmuje odcinka rzeki Wisła od l<rakowa do Niepołomic? Dlaczego od Niepołomic do Nowego Brzeska obszar projektu w niektórych miejscach pokrywa się z rzeką Wisła? Dlaczego nie uwzględniono dodatkowych prac dotyczących poprawy wysokości i jakości wałów? Albo nazwa projektu wprowadza w błąd, albo obszar projektu jest niewłaściwie zaznaczony.				
69,01	23.12.2024	e-mail	inna	Program działań		2. Dalej na stronie 14 i 15 dokumentu, dotyczącym odcinka rzeki Wisła od stopnia wodnego Przewóz do ujścia Raby - km rz. 92+600 - 134+650, informujecie Państwo, że „Stan techniczny wałów na tym odcinku ma ocenę niedostateczną lub dostateczną. Wymaga to przeprowadzenia prac modernizacyjnych dla poprawy stanu bezpieczeństwa wałów. Na tym odcinku od powodzi w 2010 roku prowadzone są przez RZGW w Krakowie prace modernizacyjne w zakresie poprawy stanu technicznego wałów." Dalej informujecie Państwo, że „Wały brzegu prawego są już częściowo zmodernizowane lub w trakcie modernizacji, zwłaszcza na odcinku do Nowego Brzeska. Na tym odcinku wałów wzdłuż terenów doliny Wisły i Puszczy Niepołomickiej, dla celów rekreacyjnych, na koronach wałów wybudowano ścieżki rowerowe." Czy budowa ścieżki rowerowej na wale stanowi modernizację wału? Czy taka modernizacja poprzez budowę ścieżki rowerowej zwiększa bezpieczeństwo Niepołomickiej Strefy Inwestycyjnej w Niepołomicach?			wyjaśniona	Uwaga nie dotyczy Kontraktu 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość".
69,02	23.12.2024	e-mail	inna	Program działań		3. Strona 19 „Rysunek 2, Obszary problemowe" - nie zaznaczono na kolor obszaru od Krakowa do Niepołomic, a także do Nowego Brzeska. Dlaczego kolejny Rysunek wskazuje, że odcinek od Krakowa do Nowego Brzeska nie jest analizowany?			wyjaśniona	3. Jak wskazano w odpowiedzi pkt. 1, odcinek od Krakowa do Nowego Brzeska był analizowany w innym projekcie - Zadanie 5.7.1 Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa.
69,03	23.12.2024	e-mail	inna	Program działań		4. Strona 35 „Rysunek 9 Lokalizacja istotnych wodowskazów w dolinie Wisły i jej dopływów." No rysunku zaznaczono jako pierwszy wodowskaz w Sierosławicach tj. poniżej Nowego Brzeska. Dlaczego na kolejnym Rysunku nie wskazano poprzedniego wodowskazu „Kraków Bielany" jako istotnego?			wyjaśniona	4. Jak wskazano w odpowiedzi pkt. 1, odcinek od Krakowa do Nowego Brzeska był analizowany w innym projekcie - Zadanie 5.7.1 Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa.
69,04	23.12.2024	e-mail	inna	Program działań		5. Strona 91 „Obszar objęty Programem znajduje się w regionie charakteryzującym się niskim poziomem rozwoju gospodarczego, będąc jednym z najsłabiej rozwiniętych obszarów Polski... pomimo podejmowanych inwestycji w rozwój przemysłu, region wciąż boryka się z niskim poziomem industrializacji." Dlaczego Niepołomicka Strefa Inwestycyjna nie została objęta programem „Bezpieczna Wisła"?			wyjaśniona	5. Wyniki analiz modelowych związanych z projektem aktualizacji Map Zagrożenia Powodziowego oraz projektu 5.7.1. Niepołomicka Strefa Inwestycyjna nie leży w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Nie mniej jednak, informacja o możliwych przeciekach wskazanego wału zostanie sprawdzona i zbadana przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie. Zachęcamy również do informowania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie o innych tego typu sytuacjach, szczególnie związanych ze złym stanem technicznym infrastruktury przeciwpowodziowej. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie z całą swoją mocą, będzie reagować na wszelkie tego typu niebezpieczne sytuacje.

69,05	23.12.2024	e-mail	inna	Program działań		Biorąc wszystkie powyższe pod uwagę informujemy, że brak podjętych działań dotyczących prawobrzeżnego wału rzeki Wisła, gdzie stan tego wału jest niedostateczny, może w przyszłości spowodować przerwanie tego wału. Na obecną chwilę jesteśmy w posiadaniu informacji na temat miejsc przecieków wału przeciwpowodziowego pomiędzy mostem kolejowym na Wiśle (km 96+192), a mostem drogowym na ul. Brzeskiej (km 100+804): a. Przy szkole podstawowej nr 3 ul. Niepołomicka 2010 rok, b. Ul. Wałowa w Niepołomicach 2010 rok, c. Pasternik Wiklina 1965, 1997, 2010 rok. Zalanie Niepołomickiej Strefy Inwestycyjnej może spowodować katastrofę ekologiczną związaną z materiałami niebezpiecznymi chemicznymi, które są składowane i wykorzystywane przez lokalne firmy. W protokołach z kontroli okresowych wału przeciwpowodziowego z lat 2015 i 2020, zalecenia pokontrolne ujęte w protokołach pokrywają się. Wnioskować można, że przez 5 lat pomiędzy kontrolami nie przeprowadzono żadnych prac poprawiających bezpieczeństwo obwałowania. W ocenie z 2015 roku stwierdzono: obwałowanie nie spełnia wymogów Rozporządzenia MŚ z 2007 r. w zakresie bezpiecznego wzniesienia korony obwałowania. Biorąc wszystkie powyższe pod uwagę wnoszę o udzielenie odpowiedzi na wszystkie zadane powyżej pytania, a także wnoszę o włączenie odcinka Wisły pomiędzy Krakowem, a Nowym Brzeskiem do programu „Bezpieczna Wisła" z uwagi na fakt, że obwałowanie nie spełnia wymogów Rozporządzenia MŚ z 2007 r. w zakresie bezpiecznego wzniesienia korony obwałowania.			wyjaśniona	Uwaga nie dotyczy Kontraktu 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość".

70	22.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Wyrażam stanowczy sprzeciw dla polderu Szczurowa - Koszyce i wywłaszczeń tylu mieszkańców. Jestem za wariantem 1 - 17 mniejszych zbiorników.	Podejmijcie tego typu inwestycje na terenach, które nie są problemem społecznym. Stosujcie alternatywne rozwiązania bez ingerencji w lokalne społeczności.	Takim działaniem chcecie nam zabrać poczucie bezpieczeństwa i zostawić traumę do końca życia. Żądam wziąć pod uwagę głos społeczny a głos społeczny jest przeciw polderowi Szczurowa - Koszyce. Zbudujcie 17 zbiorników mniejszych.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak

										efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

71	22.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Nie dla polderu Szczurowa -Koszyce. Jestem za wariantem 1 -17 mniejszych zbiorników.	Skoro przed Krakowem planujecie budowę kilku mniejszych folderów, więc tak samo można to kontynuować na odcinku Kraków Sandomierz. Również sugestia profesora Stanisława Rybickiego jest taka, aby wybudować polder na Wiśle poniżej ujścia Dunajca.	Nie budujcie tak olbrzymiej inwestycji na krzywdzie tylu mieszkańców. Weźcie pod uwagę głos społeczny, który jest przeciwny tej budowie. W związku z tym jestem za wariantem 1.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak

										efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

72	22.12.2024	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Wyrażam stanowczy sprzeciw dla polderu Szczurowa - Koszyce i wywłaszczeń tylu mieszkańców. Jestem za scenariuszem pierwszym - 17 mniejszych zbiorników.	Podejmujcie tego typu inwestycje na terenach, które nie są problemem społecznym. Stosujcie alternatywne rozwiązania bez tak olbrzymiej ingerencji w lokalne społeczności.	Prowadząc takie inwestycje chcecie nam zabrać poczucie bezpieczeństwa i zostawić traumę do końca życia. Żądam wziąć pod uwagę głos społeczny, a głos społeczny jest przeciwny polderowi. Jestem za wariantem pierwszym.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak

										efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

73		ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Wyrażam swój stanowczy sprzeciw dla polderu Szczurowa -Koszyce i wypłaszczeń olbrzymiej liczby mieszkańców. Jestem za scenariuszem 1.	Moja sugestia: podejmujcie tego typu inwestycje na terenach, które nie są problemem społecznym. Stosujcie alternatywne rozwiązania bez tak wielkiej ingerencji w lokalne społeczności.	Prowadząc takie działania zabieracie nam poczucie bezpieczeństwa i zostawiacie traumę do końca życia. Żądam wziąć pod uwagę głos społeczny, a ten głos jest przeciw budowie polderu. Jestem za wariantem 1 - bez tak olbrzymiej szkody i ingerencji w społeczności lokalne i środowisko.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak

										efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

74	23.12.2024	poczta tradycyjna	osoba prywatna	Program działań	1.3 str 9,15	Wniosek o zamontowanie na stałe - w istniejącej komorze wału przy śluzie - pomp do wypomopowywania wody	W przebudowie - podwyższenie wału w Sandomierzu przy ul. Krakowskiej, umieszczenie na stale w istniejącej komorze wału przy śluzie pomop do wypompowywania wody	Wniosek dotyczy wału na Wiśle w lewobrzeżnym Sandomierzu, przy ul. Krakowskiej z ul. Krętą. Znajduje się tutaj ujście wody ze stawów hodowlanych połączonych ze zlewnią wód opadowych z ul. Salve Regina i ul. Krętej. Wysoki stan Wisły automatycznie zamyka śluzę w wale, blokując spływ wody do cieku biegnącego ul. Salve Regina i ul. Krętą do Wisły. Zamontowanie na stałe pomp przy śluzie, w istniejącej, wybudowanej podczas ostatniej modernizacji wału komorze. To działania zwiększy poziom bezpieczeństwa oraz zapobiegnie zalewaniu ul. Krętej oraz położonych przy niej domów.	wyjaśniona	Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym Programu działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość", jest zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost, co pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Realizacja tego celu wymusiła poszukiwanie jak największej możliwe do wykorzystania retencji powodziowej, która zmniejszyłaby zagrożenie powodziowe na analizowanym obszarze. Stąd wynikiem projektu są działania koncentrujące się głównie w dolinie samej Wisły. Wskazane w uwadze działanie nie wpływało bezpośrednio na osiągnięcie założonego celu projektu stąd ostatecznie nie są jego częścią. Niemniej jednak działania mogą znaleźć się w planach inwestycyjnych PGW WP. Zachęcamy do stałego zgłaszania do PGW WP podobnych pilnych do wykonania działań ograniczających ryzyko powodzi.
75		e-mail	osoba prywatna			W załączeniu plik uwagi w ramach konsultacji programu Bezpieczna Wisła 5.7.2 Poza uwagami w ramach konsultacji przesyłam jeszcze podziękowanie za możliwość rozmowy w Koszycach i jak pokazują wypowiedzi oraz doniesienia medialne (zbieżne z przekazanymi uwagami) podejmą Państwo kroki wychodzące naprzeciw woli nas – mieszkańców. Nasz głos nie może być pomijalny, mimo iż rozumiem konieczność ochrony większych miast i miasteczek to pozbawienie nas wyboru i informacji od samego początku procesu projektowego stawia nas „pod ścianą" pozorowanego „wyboru" jednego rekomendowanego wariantu. Nawet mając wolę rozmowy – to nie ma o czym, bo wariant jest jeden, a rozmowa o warunkach przesiedlenia to nie wybór wariantu, tylko jak wspomniał jeden sąsiad – to rozmowa o warunkach „kapitulacji". Pozdrawiam xxxx			wyjaśniona	Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na bardzo wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na etapie dalszych prac projektowych. W przypadku realizacji polderu, proponowane są działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej w ścisłej współpracy z mieszkańcami jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Mogą one również przyczynić się do wzrostu wartości gruntów w Gminie, co korzystnie wpłynie na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji polderu.

76	02.01.2025	e-mail	osoba prywatna	Program działań	Rozdział 5	Brak zgody na wielkość polderu i jego bliskie sąsiedztwo z zabudową mieszkalną wsi Szczurowa	Opracowanie wariantu OP I z dodatkowymi polderumi retencyjnymi/polderami na rzekach Raba przed Bochnią / Proszówkami i na rzece Uszwica w miejscowościach: Gosprzydowa i Lipnica Murowana, które już lata temu były planowane, i które uchronią kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców: powiatu brzeskiego, gminy Borzęcin i gminy Szczurowa przed wodami powodziowymi i analizę sumy zabezpieczeń dla chronionego regionu.	W ramach Projektu 5.7.1 „Od źródła Wisły do Krakowa" zaprojektowano 12 mniejszych zbiorników i polderów pozwalających (wg materiałów) obniżyć poziom Wisły o ok. 1 metr w sytuacji powodziowej przed Krakowem. Projektowany polder w Szczurowej nie ochroni mieszkańców okolic Bochni i Brzeska przed wylewami Raby i Uszwicy. Brak również opracowania takich rozwiązań w przedstawionym projekcie. Powodzie „błyskawiczne" charakteryzują się dużą sumą opadów w krótkim okresie czasu na stosunkowo niewielkiej powierzchni. Projektowanie dużego polderu przy ujściu rzek, które będą zbierały takie opady jest bezcelowe i nie spełnia podstawowego założenia ochrony terenów narażonych na efekty takich opadów (w przypadku Raby i Uszwicy są to miejscowości położone wzdłuż biegu rzek i to w ich sąsiedztwie należy planować miejsca lokalnych polderów zbierających wody opadowe. Należy rozważyć opcję o zasadności lokalizacji tak dużego polderu w naszej gminie po uwzględnieniu rozwiązań chroniących miejscowości położonych wzdłuż rzek Raby i Uszwicy, w połączeniu z zaplanowaniem i zrealizowaniem ochrony okolic Bochni i Brzeska. Być może po realizacji tamtych inwestycji, które przejmą nadmiar wód w Rabie i Uszwicy skala kolejnych inwestycji i ingerencji w infrastrukturę w naszej gminie (w kontekście długotrwałych opadów w regionie) będzie znacznie mniej konieczna i ograniczy się do terenów mniej lub niezamieszkałych.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Projektu, głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach PZRP i aPZRP, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Projektu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych powoduje transfer ryzyka powodziowego na obszary położone poniżej, zwiększając ryzyko awarii kolejnych obwałowań. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano szereg polderów wzdłuż Wisły i zbiorników na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. W ramach Projektu „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI) i aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP). Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na dwa aspekty: - Charakterystyczny układ hydrograficzny i ukształtowanie doliny Wisły, Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. - Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi strefami zagrożenia powodziowego. Zakres potencjalnych stref zalewu publikowany jest na mapach zagrożenia i ryzyka powodziowego prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Na Hydroportalu dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
77		e-mail	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	1.4.2. Charakterystyka polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa str 29	Błędne założenie w opisie i planie projektowym, cytat: „Materiał z rozbiórki wałów można będzie częściowo wykorzystać do budowy nowych obwałowań."	Wykreślenie błędnego założenia	Nie można nawet na czas budowy pozbawiać ochrony przeciwpowodziowej mieszkańców terenów sąsiadujących z polderem rozbierając nawet częściowo	wyjaśniona	Przebudowa obwałowań powiązanych z budową polderu Koszyce-Szczurowa będzie realizowana w myśl opisanej w zgłoszeniu zasady, że najpierw wykonywane będą odcinki wałów niezbędnych do ochrony mieszkańców na terenach przyległych a następnie rozbierane będą wały, które utracą swoją funkcję w wyniku budowy polderu. Zapis o możliwości wykorzystania gruntu z istniejących wałów jest prawdziwy, gdyż będą odcinki wałów, które będzie można rozebrać na terenach niezamieszkałych.

								istniejące wały przed usypaniem nowych.		
78	02.01.2025	e-mail	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	1.4.2. Charakterystyka polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa str 29	Błędne założenie długości istniejących wałów przeznaczonych do rozbudowy, cytat: „15,75 km – rozbudowa istniejących wałów”	Przyjęcie i opracowanie projektu na podstawie rzeczywistych założeń	Całość terenów od Ispiny na zachód po linię wiosek na południe: Drwinę - Bogucice - Okulice - Rudy Rysie - Borzęcin Górny - znajduje się poniżej wysokości piętrzenia (184m) w projektowanym polderze. Ilość kilometrów wałów do podniesienia, przebudowy i wzmocnienia tylko na dopływach Wisły w bezpośrednim sąsiedztwie planowanego polderu to: - rzeka Uszwica ok 16 km - rzeka Uszewka ok 15 km - rzeka Gróbka ok 20 km - rzeka Raba ok 10 km Do wymienionych rzek wpadają lokalne rowy i cieki (np. w Szczurowej Korytnica, Stawiska) odprowadzające wodę z pól i terenów wiosek. Należy wykazać ilość koniecznych do budowy wzmocnień, przepompowni i zapór przeciwcofkowych na nich, koszt instalacji, koszty związane z podniesieniem i wzmocnieniem szerokości wałów, koszty odszkodowań i wykupu terenów pod szersze wały i instalacje przeciwpowodziowe na dopływach Wisły. Od ich jakości i solidności będzie przez kolejne lata zależało bezpieczeństwo kilkudziesięciu tysięcy mieszkańców między Rabą i Uszwicą (od Ispiny po Wietrzychowice. Poziom wody w tych rzekach będzie tak samo wysoki jak w planowanym polderze, również czas ich obciążenia wodą wydłuży się przez cały okres pracy polderu, a obecnie są to słabe ziemne nasypy, które przemakają po kilku dniach obciążenia wodą. Chcę zaznaczyć, że od blisko 70 lat powodzie, które dotknęły naszą okolicę były wyłącznie skutkiem pękania wałów na tych mniejszych dopływach Wisły.	wyjaśniona	Wskazana ilość wałów do przebudowy wynika jedynie ze wstępnej analizy zasięgu poziomu gromadzenia wód w polderze. Na obszarze planowanego polderu wały wskazanych dopływów nie będą pełnić swojej funkcji i zostaną częściowo rozebrane, a częściowo podniesione. Szczegółowy zakres przebudowy wałów na dopływach będzie wynikał każdorazowo z ilości spływających wód, przyjętej klasy ważności wałów i wymaganego przepisami bezpiecznego wzniesienia korony wałów ponad przepływ wód obliczeniowych. Informacje te zostaną opracowane szczegółowo na etapie opracowywania dokumentacji projektowej budowy polderu Koszyce-Szczurowa. Wówczas też wskazana zostanie niezbędna liczba i lokalizacja budowy ewentualnych przepompowni, obiektów przeciwcofkowych i infrastruktury odwadniającej obszary odgrodzone wałami polderu.
79	02.01.2025	e-mail	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	Rozdział 13 PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI PROGRAMU DZIAŁAŃ	Brak oceny ryzyka, oddziaływania i skutków na środowisko, mieszkańców i infrastrukturę projektowanego polderu na bezpośrednie sąsiedztwo inwestycji.	Należy rozszerzyć kryterium oceny wariantu OP III i wnioskowanych w Lp.1 o prognozę ryzyka na otoczenie projektowanej inwestycji	Należy przedstawić ocenę ryzyka powodziowego, zasięgu i wysokości strat w przypadku przerwania wałów na dopływach Wisły w bezpośrednim sąsiedztwie projektowanego polderu uszkodzenia wałów polderu po stronie południowej i wschodniej w sytuacji maksymalnego spiętrzenia wody w projektowanym polderze.	wyjaśniona	Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

80	02.01.2025	e-mail	osoba prywatna	Program działań	Rozdział 6.1.5 Podstawowe parametry projektowanego obiektu	Brak zgody na prowadzenie działalności kopalni kruszyw	Wykreślenie możliwości prowadzenia działalności kopalń kruszyw na terenie polderu	Prowadzenie działalności przemysłowej stoi w sprzeczności z przedstawioną (w ROZDZIALE 13 Prognoza SOOŚ) oceną i programem ochrony środowiska naturalnego, ochroną walorów krajobrazowych, ochroną ziemi i gleb, ochroną fauny i flory, ochroną użytków zielonych.	wyjaśniona	Z założenia całość gruntów w czaszy polderu staje się gruntem Skarbu Państwa, co ułatwia zarządzanie obiektem, w tym umożliwia wykorzystanie potencjału przyrodniczego, nie wyklucza się jednak w indywidualnych wypadkach pozostawienia własności. Rozwiązania dotyczące gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. By móc prowadzić działalność związaną z wydobyciem kruszywa niezbędne będzie uzyskanie pozwoleń, w tym uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Należy jednak podkreślić, że w Prognozie zaproponowano możliwy sposób zagospodarowania polderu, wykorzystując potencjał przyrodniczy obszaru. Przykładowy sposób zagospodarowania polderów nie uwzględnia działalności gospodarczej np. kopalni kruszywa oraz został zaproponowany w celu możliwości zwiększenia potencjału przyrodniczego, w tym właśnie możliwości zapewnienia zachowania charakterystycznych dla doliny Wisły, cennych przyrodniczo siedlisk łąkowych i wzrostu walorów krajobrazowych.
81	06.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Analiza kosztów i korzyści	Czy brana jest pod uwagę rekompensata za utratę wartości domów, które są w bezpośrednim sąsiedztwie z wałami polderu?	Dogodne warunki ubezpieczenia od powodzi oraz rekompensata finansowa.	8 lat temu kupiłam swój wymarzony domek na wsi. Przenosząc się z Krakowa liczyłam na spokój i bezpieczeństwo. Oczywiście zdawałam sobie sprawę, że zakup domu na tym terenie jest obarczony ryzykiem wystąpienia powodzi. Obserwując jednakże konstrukcję obecnych wałów zdecydowałam się na zakup domu. zainwestowałam w modernizację domu dużo środków i pracy: ocieplenie dachu, ścian, ekologiczna oczyszczalnia ścieków, panele fotowoltaiczne, ogrzewanie na podczerwień, pozbycie się kopciucha i przejście na gaz. nie wspominając o wartościach rekreacyjnych, jak taras z deski norweskiej, rolety itp. w zeszłym roku wymieniłam całą więźbę dachu na garażu. W zeszłym roku również niestety z powodów zdrowotnych, zapadła decyzja o sprzedaży domu i przeniesienia się do córki. Miałam kupca, który oferował bardzo dobre pieniądze, ale zrezygnował jak wyszło, że powstanie polder tej wielkości. Aktualnie wartośc nieruchomości wyceniono na zero, ponieważ nikt nie bedzie chciał mieszkać w bliskiej odległości od zapory, której woda podczas opróżniania polderu będzie wymywać aktualne wały. Tym bardziej, że były nie konserwowane i rozjeżdzane są przez crossy i quady.	wyjaśniona	Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.
82	06.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	Przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji Programu działań (zdrowie i bezpieczeństwo ludzi)	utrata wartości nieruchomości, poczucie zagrożenie bezpieczeństwa, smród stojącej wody, robactwo, komary.	wysiedlić również mieszkańców będących w sąsiedztwie zapory na odcinku do 5 km wzdłóż wałów(za zaporą i przed zaporą)	wysiedlić również mieszkańców będących w sąsiedztwie zapory na odcinku do 5 km wzdłóż wałów(za zaporą i przed zaporą)	nieuwzględniona	Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). W trakcie powodzi o konieczności napełniania polderu wodą zostaną powiadomione lokalne

										samorządy oraz mieszkańcy. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.
83	06.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	Aktualny stan środowiska w obszarze planowanych działań	stan wałów to katastrofa- zniszczone przez zwierzęta i ludzi na motorach	założyć monitoring wzdłóż wałów, umocnić wały i dokonać totalnej inspekcji.	stan techniczny istniejących wałów jest katastrofalny. Może warto skorzystać z ustawy o ochronie infrastruktury krytycznej i przykładnie karać. Każdy wie kto jeździ i nieszczy, ale nikt nic nie powie, bo pewnie nawet dzieci policjantów sami jeżdżą motorami.	wyjaśniona	W dokumencie scharakteryzowany istniejący stan środowiska naturalnego obejmujący komponenty wskazywane w ramach obowiązującej ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.). Są to rozdziały stanowiące podstawę prowadzenia dalszych ocen, w ramach prognozy oddziaływania na środowisko. Monitoring stanu istniejących wałów nie jest przedmiotem analiz w niniejszych rozdziałach. W sytuacji realizacji polderów, w tym poszczególnych ich elementów (np. wałów) będą one kontrolowane i monitorowane przez administratora obiektów. Pomimo, że poruszane w uwadze zagadnienie nie dotyczy bezpośrednio Programu zachęcamy do informowania Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie o przypadkach niszczenia wałów.
84		ankieta on-line	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	Przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji Programu działań (zdrowie i bezpieczeństwo ludzi)	Dlaczego tylko wysiedleni mają dostać odszkodowania, a inni nie? To my tu zostaniemy ze smrodem, podniesionymi wodami gruntowymi, wybitymi studniami i robactwem.	odszkodowania lub wysiedlenie tych co zostaną w pobliżu wałów.	Moje dzieci tej ziemi nie psrzedadzą, nikt nie kupi gospodarki która nie ma przyszłości, bo śmierdzi trupem. Pamiętam powódź w 2010... smród był straszny i na zawsze zmienił tą wieś. ludzie potracili wszystko i poszli na umowy a nie w uprawe. Teraz taka ilośc wody? do tego podwyższone wały spowodują ze bedziemy żyć jak w norze.	wyjaśniona	Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.
85		ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	14.01.2025	Czy działka xxx xxx w Szczurowej znajdzie się na terenie polderu. Chcę wziąć udział w zabraniu 14.01.2025r. w Szczurowej			wyjaśniona	Konieczne jest przedłożenie mapy orientacyjnej wskazującej lokalizację działki, gdyż nie figuruje ona w dostępnych systemach informacji przestrzennej.
86	13.12.2024	poczta tradycyjna	osoba prywatna			W nawiązaniu do pisma K.RPI.542.2.16.2024.KP uprzejmie dziękuję za informację, że cyt. „Obecnie opracowywana jest koncepcja dla przedmiotowego zadania, która obejmuje obszar powiatu brzeskiego. Wyniki końcowych prac dotyczących proponowanych działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców przed ryzykiem powodzi przy zachowaniu najwyższych standardów ekologicznych, nie tylko w infrastrukturze hydrotechnicznej, ale także wokół niej, przy uwzględnieniu uwag zgłaszanych zarówno przez przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, jak i lokalną społeczność, zostaną przedstawione na początku 2025 r."			wyjaśniona	Uwaga nie dotyczy Kontraktu 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość".
86,01						W „Programie planowanych inwestycji w gospodarce wodnej PGW Wody Polskie" (tabela 4) znajduje się pięć zadań na obszarze powiatu brzeskiego. Jednak, jak wynika z informacji, obecnie nie mają one zapewnionego źródła finansowania. Jakie są rokowania, że te tak istotne zadania inwestycyjne znajdą swoje odzwierciedlenie w budżecie? Przypominam, że wykonana dokumentacja z 2014 roku jest możliwa do wykorzystania, co może nie być bez znaczenia przy kalkulacji kosztów. Zwracam się również z prośbą o informację, o jakie działania w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego wnioskowały do Was władze Powiatu Brzeskiego i władze gminy Brzesko w roku 2024?			wyjaśniona	Uwaga nie dotyczy Kontraktu 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość".

86,02						Jako były samorządowiec powiatu brzeskiego, który uczestniczył w działaniach związanych z pomocą mieszkańcom gminy Szczurowa podczas powodzi w 2010 roku, udałem się na spotkanie konsultacyjne. Z przykrością stwierdzam, że władze gminy Szczurowa tym razem nie stanęły na wysokości zadania, a ich zachowanie było infantylne i nieodpowiedzialne. W taki sposób się nie dyskutuje, nawet mając skrajnie różne opinie. Dyskusja to rzeczowa rozmowa na argumenty, a nie epatowanie egzaltacją. Na marginesie ośmielam się zauważyć, że mieszkańcom gminy Szczurowa byłoby o wiele łatwiej przyjąć empatyczną postawę solidarnościową w stosunku do miejscowości, które konsultowany folder ma zabezpieczać, gdyby sami czuli się bezpiecznie. Dotychczas byli oni wielokrotnie zalewani przez wody Uszwicy i dlatego poldery – usytuowane na południe od Brzeska, o których budowę występujemy już od powodzi z 1997 roku – mają tak istotne znaczenie. Wartość tej relatywnie niewielkiej – a tak ważnej – inwestycji to zaledwie kilka procent przedsięwzięcia, które ma być realizowane w ramach regionalnego projektu „Bezpieczna Wisła".			wyjaśniona	Dziękujemy za przesłaną opinię, spostrzeżenia.
87	09.01.2025	do protokołu	przedsiębiorca		Analiza społeczna - Uwarunkowania społeczno - ekonomiczne	Odnosząc się do opracowania „Bezpieczna Wisła Ekologicznie w przyszłość", w szczególności do: p. 7 Analiza społeczna 7.1 Uwarunkowania społeczno-ekonomiczne, proszę o informację, kiedy i jakie badania zostały przeprowadzone w celu oceny oddziaływania planowanej inwestycji na istniejące wokół tego przedsięwzięcia firmy, które nie będą przedmiotem wysiedlenia i wykupu. Firma MARGARIT Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowicach prowadzi działalność od 2014 roku w Szczurowej, Rynek 19 B. W przypadku konieczności udzielenia dodatkowych informacji proszę o kontakt. Tel. xxx xxx xxx			wyjaśniona	Badania dotyczące strategicznej oceny oddziaływania planowanej inwestycji na gospodarkę lokalną obejmowały: 1. Wizje terenowe: Odbyły się we wrześniu 2023 i 2024 roku. Podczas tych wizji zidentyfikowano charakter lokalnej działalności gospodarczej, infrastrukturę oraz potencjalne oddziaływania inwestycji na firmy prowadzące działalność na obszarze lub w bezpośrednim sąsiedztwie planowanego polderu. 2. Analiza statystyczna i przestrzenna: Dane z GUS, BDOT oraz Geoportalu umożliwiły ocenę struktury gospodarczej i rozmieszczenia firm, a także identyfikację potencjalnych zagrożeń związanych z ograniczeniem dostępności terenów lub zmianami w ich użytkowaniu. 3. Metoda ekspercka: Przeanalizowano oddziaływania inwestycji na gospodarkę lokalną, w tym potencjalne ryzyka dla funkcjonowania firm. Szczegółowe analizy dla konkretnych podmiotów gospodarczych będą przeprowadzane na kolejnych etapach procesu inwestycyjnego.
88		ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Opis obiektów z wariantu rekomendowanego: polder przepływowy Koszyce	W związku z projektem wybudowania polderu na terenie Gminy Koszyce nie wyobrażam sobie sytuacji jaką państwo proponują. Mam na myśli usytuowanie polderu względem posesji Witów xxx na działce nr xxx. Z mapy którą przekazali państwo do urzędu Gminy z projektem polderu wynika że zasięg polderu będzie znajdował się na mojej posesji a nie jest ona uwzględniona do wysiedlenia. Zasięg wody przedstawiony przez Państwa miał miejsce w 2010 roku kiedy został przerwany wał naprzeciwko mojej posesji. Przy planowanym podniesieniu wałów i napełnieniu polderu całe pierwsze piętro mojej posesji będzie zalane. Nie wyobrażam sobie sytuacji że gdyby powstał zbiornik moja posesja nie zostanie przesiedlona ponieważ to czy moja posesja będzie "pływać" będzie zależało tylko od osoby która będzie decydowała o spiętrzeniu wody.	W sytuacji gdy dojdzie do skutku budowa polderu jedyny wariant jaki akceptuje to przesiedlenie mojej posesji.	Nie mam zamiaru mieszkać na posesji, której zalanie będzie zależało od tego ile ktoś będzie chciał zebrać wody w zbiorniku. Przy obecnej sytuacji nawet przerwanie wału nie powoduje zalania posesji co miało miejsce w 2010 roku. Państwa propozycja mi tego nie gwarantuje ponieważ napełnienie polderu spowoduje zalanie pierwszej kondygnacji w moim domu. Nie mam też pojęcia kto nie uwzględnił tego domu do przesiedlenia jeśli w 2010 roku przy przerwaniu wału woda sięgała 1 m od posesji a po podniesieniu wałów będzie zalana cała pierwsza kondygnacja.	wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią).Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne -Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.

89	10.01.2025	poczta tradycyjna	administracja samorządowa			STANOWISKO Rady Miejskiej w Koszycach wyrażające sprzeciw wobec planowanej budowy polderu zalewowego na terenie Gminy Koszyce. Rada Miejska w Koszycach wraz z Burmistrzem Miasta i Gminy Koszyce, w związku z przedstawionymi nam planami budowy na terenie naszej Gminy polderu zalewowego, w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem, wyraża sprzeciw wobec planów dotyczących powstania polderu na terenie Gminy Koszyce. Podczas spotkania konsultacyjnego na terenie Gminy Koszyce w dniu 11 grudnia 2024 r. zgromadzeni mieszkańcy wyrazili sprzeciw dotyczący budowy polderu obejmującego część terenu gminy Koszyce. W związku z tym pragniemy przedstawić obawy związane z tak dużą inwestycją hydrologiczną, dotyczącą mieszkańców w aspekcie bezpieczeństwa, ochrony życia i zdrowia, jak również pod względem gospodarczym i społecznym, m.in.: 1. Zagrożenie mieszkańców gminy Koszyce w przypadku katastrofy spowodowanej awarią infrastruktury, tj. pęknięciem obwałowań czy zapory czołowej polderu. Planowana pojemność polderu 206 mln m3 zgromadzona na powierzchni ok. 3577 ha spowoduje spiętrzenie wody od 5 do 9 m do wysokości 184 m n.p.m. Opór zgromadzonej wody w przypadku awarii może spowodować katastrofalne w skutkach powodzie obejmujące teren miejscowości takich jak Koszyce, Włostowice, Sokołowice, Witów, Książnice Małe i Książnice Wielkie aż po granice administracyjne gminy Proszowice i Nowe Brzesko (Czajęczyce, Majkowice), jak również miejscowości poniżej zapory czołowej Przemyków, Piotrowice. Brak symulacji przedstawiającej zagrożone tereny w przypadku awarii infrastruktury hydrologicznej powoduje niepewność i obawy.			wyjaśniona	Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
89,01	10.01.2025	poczta tradycyjna	administracja samorządowa			2. Brak informacji o zabezpieczeniu miasta Koszyce od strony Rynku. Miasto zlokalizowane jest tuż przy rzece Szreniawie, nad którą w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się siedziba OSP Koszyce, zakład przemysłowy, usługi i budynki mieszkalne. Spiętrzenie wody bez zabezpieczenia Miasta spowoduje zalanie znacznej jego części. Niewyobrażalne jest również wybudowanie walu o nachyleniu 1:3, proponowanym w opracowaniach, z uwagi na brak miejsca czy posadowienie muru oporowego, gdyż mogłoby to spowodować konieczność wyburzeń znacznej części ulicy Kościuszki, ul. Moniuszki czy ul. Czystej w Koszycach. Cofka z rzeki Szreniawy stanowi bezpośrednie zagrożenie powodziowe od ujścia do Wisły w Sokołowicach po granice administracyjne gminy wzdłuż Szreniawy.			wyjaśniona	Z uwagi na wstępny etap koncepcji proponowanego polderu w dolinie Wisły nie rozpatrywano szczegółowo możliwości technicznych zabezpieczenia miasta Koszyce od wód Szreniawy. Na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu, równolegle będą prowadzone szczegółowe prace projektowe związane z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym miasta Koszyce od rzeki Szreniawy. Projektowane zabezpieczenia będą stanowić częściowo rolę wałów cofkowych polderu chroniących od zalewu wód Wisły. Na chwilę obecną nie jest przesądzone czy w tej lokalizacji będą to tylko wały ziemne o nachyleniu 1: 3.
89,02	10.01.2025	poczta tradycyjna	administracja samorządowa			3. Głównymi beneficjentami programu są miasta poniżej polderu: Nowy Korczyn, Połaniec, Sandomierz. Aktualnie mapy zagrożenia powodziowego obejmują znaczną część gminy Koszyce. W miejscowościach takich jak Wilów, Sokołowice, Koszyce, Włostowice, Małkowice, Śledziska, Przemyków zagrożenie powodziowe, zgodnie z ww. mapami, powoduje, że na tych terenach brak jest możliwości rozwoju: budowy nowych nieruchomości, przedsiębiorstw. Mapy określają zagrożenie powodziowe w wyniku awarii aktualnych obwałowań. W			wyjaśniona	W udzielonej odpowiedzi nr 1 wskazano, że wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. W wyniku realizacji polderu tereny, które zostaną zabezpieczone wałami polderu lub też zmniejszony zostanie zasięg wód powodziowych zyskają ochronę i możliwość rozwoju. Natomiast te grunty gminy Szczurowa i Koszyce, które są niezbędne do budowy i funkcjonowania polderu będą mogły być wykorzystane na cele rolnicze i środowiskowe. Program działań ma charakter wstępnej koncepcji, której celem jest przekazanie społeczeństwu informacji o zamierzeniach inwestycyjnych i rozpoczęcie dialogu z interesariuszami. Dokładne oddziaływanie planowanej infrastruktury i szczegółowy plan pozyskania nieruchomości będzie opracowany w trakcie wykonywania prac projektowych. W nakładach inwestycyjnych Projektu zostały ujęte koszty wyburzeń obecnej infrastruktury.

						przypadku budowy polderu jeszcze większa część miejscowości może być wyłączona z rozwoju. Zrozumiała jest ochrona ww. beneficjentów spoza regionów posiadających m.in. elektrociepłownie, hutę, jednak niekoniecznie „zatopienie" znacznej części dwóch gmin. Koncepcja jest niedoszacowana zarówno w obszarze oddziaływania, jak i wyburzeniach nieruchomości koniecznych do powstania planowanej infrastruktury.				
89,03	10.01.2025	poczta tradycyjna	administracja samorządowa			4. Brak informacji o lokalizacji wsi zastępczej. Na jakich gruntach, skąd zostaną pozyskane, w jakiej odległości od obecnych miejsc zamieszkania. Mieszkańcy nie mają pewności, co się z nimi stanie w przypadku wysiedlenia, gdzie trafią. Powoduje to stres i znaczne pogorszenie nastroju mieszkańców zarówno zagrożonych wysiedleniem, jak i tych, co zgodnie z koncepcją zostaną tuż za granicą polderu.			wyjaśniona	Na obecnym etapie prace nad projektem znajdują się na poziomie strategicznym, co oznacza, że konkretne lokalizacje nowej wsi oraz szczegóły dotyczące gruntów jeszcze nie zostały określone. Alternatywne lokalizacje będą dostosowane do potrzeb mieszkańców i powinny się znajdować co do zasady blisko obecnych miejsc zamieszkania, minimalizując tym samym zakłócenia w życiu społecznym i zawodowym, co będzie przedmiotem indywidulanych konsultacji z osobami narażonymi na skutki realizacji polderu. Planowanie nowej wsi będzie realizowane w ścisłej współpracy z mieszkańcami i gminami, aby uwzględnić ich potrzeby oraz zapewnić jak najwyższą jakość życia w nowych lokalizacjach. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy relokowany będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach nowej wsi przygotowywanych przez Inwestora. Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców oraz zapewnić jak najwyższą jakość życia w nowych lokalizacjach. Naszym priorytetem jest przeprowadzenie całego procesu w sposób maksymalnie przejrzysty i uwzględniający potrzeby społeczności lokalnych.
89,04	10.01.2025	poczta tradycyjna	administracja samorządowa			5. Zagrożenie mieszkańców brakiem dostępu do wody pitnej z wodociągu gminnego Witów. Studnie głębinowe zaopatrujące mieszkańców w wodę wodociągową zgodnie z koncepcją znajdują się w granicy polderu, co spowoduje wyłączenie studni z użytkowania. Budowa polderu wygeneruje dla Samorządu koszty poszukiwania i lokalizacji nowego ujęcia. Jednak z uwagi na trudny charakter gminy Koszyce pod względem występowania wód gruntowych, na których można zlokalizować nowe studnie, budowa ujęcia może być utrudniona, a nawet niemożliwa.			wyjaśniona	W przypadku realizacji polderu, na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu, Inwestor zobowiązany jest uwzględnić i rozwiązać skutecznie wszystkie zaistniałe kolizje z infrastrukturą techniczną, w tym również kolizje ze wskazanym ujęciem wody. Koszty przebudowy, budowy i likwidacji z kolidującą infrastrukturą techniczną zostaną sfinansowane przez inwestora odpowiedzialnego za budowę polderu zalewowego i są ujęte w szacowanym koszcie realizacji inwestycji.
89,05	10.01.2025	poczta tradycyjna	administracja samorządowa			6. Gmina Koszyce jest gminą typowo rolniczą, w związku z zajęciem gruntów pod polder pogorszeniu ulegną warunki dla rolnictwa wskutek zmniejszenia powierzchni przeznaczonych pod uprawy. Rolnictwo na terenie gminy stanowią zwykle małe gospodarstwa, jak również wielkoobszarowe gospodarstwa rolne, których praca na roli to główne źródło utrzymania. Budowa polderu może spowodować pogorszenie sytuacji finansowej tych gospodarstw. W opinii przedstawicieli Wód Polskich obszar polderu w okresie, w którym pozostaje suchy, można uprawiać rolniczo, jednakże ziemia w polderze może ulec skażeniu w wyniku naniesionych zanieczyszczeń, co wyklucza ich dalsze uprawy.			wyjaśniona	Budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mają za zadanie ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej oraz ochronę istniejących ekosystemów i krajobrazu. Zmniejszenie powierzchni przeznaczonej pod uprawę ograniczone jest jedynie w przypadku wystąpienia powodzi oraz w okresie prowadzenia prac porządkowych i utrzymaniowych po powodzi. W przypadku powodzi obejmujących duże powierzchnie, niosące przez wody powodziowe ew. zanieczyszczenia nie zawsze można zidentyfikować, bo intensywnie przepływająca woda często niesie różny ładunek zanieczyszczeń, z nieznanych źródeł. Natomiast ważnym podkreślenia jest fakt, że ładunek ten jest „rozcieńczony", co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (Kucharzewski A., Nowak L., Kruhlak A. 2003. Wpływ powodzi w 1997 roku na zawartość metali ciężkich w wierzchniej warstwie gleb województwa wrocławskiego. Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych, 492, 173-178), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek et al. 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto wykazano, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek et al. 2014). Istotnym działaniem jest szybkie odprowadzenie wody z polderu, aby uniknąć warunków beztlenowych, w których rozwijają się bakterie. Ponadto rekomenduje się natychmiastowe dotlenienie gleby polderu poprzez orkę, kultywatorowanie czy też bronowanie. Mechaniczne przerwanie warstwy nieprzepuszczalnej osadu dotleni wierzchnią warstwę gleby, wpłynie na jej zwiększenie żyzności i zapobiegnie procesom gnilnym, z jednoczesnym ograniczeniem wydzielania się gazów złowonnych. Kolejnym zabiegiem dezynfekującym teren polderu, o użytkowaniu rolniczym, będzie zabieg wapnowania, który w zasadzie zniszczy wszystkie chorobotwórcze mikroorganizmy oraz pasożyty przewodu pokarmowego. W warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe – powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi czyniąc go jeszcze żyźniejszym.

89,06	10.01.2025	poczta tradycyjna	administracja samorządowa			7. Gmina Koszyce zlokalizowana jest w dosyć specyficznym miejscu pod względem powodziowym. Na wysokości miejscowości Jaksice do Wisły ma ujście rzeka Raba (prawy dopływ), w Sokołowicach Szreniawa (lewy dopływ), w Przemykowie – Uszwica (prawy dopływ) a w Piotrowicach – Nidzica (lewy dopływ). Na odcinku tylko ok. 19 km rzeki Wisły wpływają do niej aż cztery duże rzeki, które zagrażają bezpieczeństwu powodziowemu zarówno mieszkańcom Gminy Koszyce, jak i mieszkańcom Gminy Szczurowa, co widoczne było zarówno w 1997 r., jak i w 2010 r. Zdając sobie sprawę z istniejącego zagrożenia powodziowego na naszym obszarze, ale także z ilości wody spiętrzonej w planowanym zbiorniku, który nie daje lokalnej społeczności bezpośredniego bezpieczeństwa powodziowego, wnosimy o przetężenie analizy i zabezpieczenie terenów naszej gminy, aby to także nasi mieszkańcy czuli się bezpiecznie pod względem zagrożenia powodziowego. Mając na uwadze powyższe, wyrażamy sprzeciw wobec budowy polderu zalewowego w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem na terenie Gminy Koszyce oraz wnosimy o ponowną analizę dotyczących lokalizacji miejsc, w których mogą powstać zbiorniki, które nie wzbudzą tak ogromnego sprzeciwu lokalnej społeczności, a będą mogły zapewnić bezpieczeństwo przeciwpowodziowe także tym regionom, w których zostaną zlokalizowane. Zbiornik w tej lokalizacji, w przedstawionej formie i zasięgu oddziaływania, nie przekłada się bezpośrednio na ochronę mieszkańców gminy Koszyce. Pamiętając historyczne powodzie w naszym regionie, wiemy, jak bardzo ważna jest ochrona przeciwpowodziowa, wobec czego konieczne jest, aby powstawała infrastruktura hydrologiczna zabezpieczająca region, nie budząca jednak tak wielu kontrowersji. Apelujemy o modernizację istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej, budowę nowej dającej bezpieczeństwo przeciwpowodziowe mieszkańcom na obszarze Gminy Koszyce oraz, co za tym idzie, aktualizację map zagrożenia powodziowego, dających możliwości rozwoju gminy. Powyższy apel przekazujemy do wszystkich instytucji i organów mających wpływ na procesy decyzyjne w stosunku do planowanej inwestycji budowy polderu na terenie Gminy Koszyce.			wyjaśniona	Pragniemy wyjaśnić, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach projektu „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość” (pełna nazwa:Kontrakt 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar projektu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów tego projektu są na bardzo wstępnym etapie. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogę zostać zmienione na późniejszych etapach realizacji, w szczególności przygotowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym, koncepcyjnym etapie celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. zgromadzenie jak największej pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na dwa aspekty - charakterystyczny układ hydrograficzny oraz ukształtowanie doliny Wisły (obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki). Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon antyfiltracyjnych co gwarantować będzie ich szczelność. We wszystkich elementach tworzących polder będą zlokalizowane również czujniki monitorujące na bieżąco stan bezpieczeństwa i szczelności całego obiektu. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Budowa Polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja projektu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.
90	14.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)	Uwaga dot. wariantu ochrony przed powodzią zwanego OP I, o którym mowa w Tabeli Nr 3 w pkt. 12, strona 41.	Ze względu na najbardziej efektywny hydraulicznie i z najmniejszym oddziaływaniem na środowisko proponuję wdrożenie wariantu OP III.	Planowany polder znajduje się na terenach zamieszkałych, rolniczych i inwestycyjnych. Lokalizacja polderu obniży atrakcyjność tego terenu. Wariant OP I jest najmniej efektywny hydraulicznie i ekonomicznie.	wyjaśniona	Przytoczony w uwadze Program Działań zawiera opis analizy wielokryterialnej, czyli oceny każdego z wariantów pod kątem efektywności - kosztów i korzyści społecznych. W podsumowaniu analizy wielokryterialnej zawarto stwierdzenie, że największą efektywnością wykazał się właśnie wariant OPIII. Ocenie w tej analizie podlega 8 kryteriów: skuteczność osiągania celów zarządzania ryzykiem powodziowym, efektywność ekonomiczna, źródło finansowania, zakres i stopień negatywnego oddziaływania na środowisko, możliwe konflikty społeczne, znaczenie strategii adaptacji do zmian klimatu i kryterium synergii - osiągnięcie celów z innych krajowych dokumentów planistycznych. Niemniej jednak należy nadmienić, że obecnie Program znajduje się w fazie koncepcyjnej i dopiero na etapie dalszych prac projektowych zostanie ostatecznie wskazany wariant przeznaczony do realizacji.

91	14.01.2025	ankieta on-line	administracja samorządowa	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)	Uwagi dotyczą wariantu ochrony przed powodzią zwanego OP I. Wariant zakłada budowę 17 polderów wzdłuż Wisły o łącznej pojemności 101,9 mln m3. W tabeli nr 3 w punkcie 12 na stronie 41 proponuje się utworzenie polderu na terenie Wielowsi w gminie Tarnobrzeg oraz Sandomierz.	Proponuje się wykreślenie punktu 12, tabela nr 3, strona 41 zapisu o utworzeniu polderu przeciwpowodziowego na terenie Wielowsi w wariancie OP I. A tym samym idąc dalej rezygnację z wariantu OP I jako całości.	Planowany polder spowoduje niekorzystne zmiany na danym terenie, oraz w jego najbliższym sąsiedztwie. Teren gdzie będzie się znajdował jest obszarem gdzie w tej chwili część terenów jest zamieszkałych, a na pozostałej części znajdują się tereny rolnicze. Poza tym w sąsiedztwie polderu znajdują się tereny które gmina w najbliższej przyszłości planuje przeznaczyć pod tereny inwestycyjne bądź mieszkaniowe. Fakt lokalizacji takiego polderu będzie znacznie obniżał atrakcyjność takiego terenu dla potencjalnych inwestorów, a co z za tym idzie będzie to dla Gminy realna strata. Poza tym powołując się na Państwa analizę projektu pt. "Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem" czytamy co następuje: „Mając na uwadze uzyskane wyniki modelowania hydraulicznego, należy uznać wariant OP III za najbardziej efektywny pod względem redukcji przepływu, a tym samym redukcji poziomu wód powodziowych. Wariant OP I jest najmniej efektywny hydraulicznie i nie zapewnia oczekiwanej ochrony przed powodzią, co wpływa na ograniczone i niezadowalające rezultaty jego potencjalnej realizacji. Różnice między Wariantem OP II a Wariantem OP III są stosunkowo niewielkie w aspekcie oddziaływania na społeczeństwo, jednakże z dużą przewagą efektywności hydraulicznej i zapewnienia ochrony przed powodzią na rzecz wariantu OP III. W wyniku analizy kosztów i korzyści najwyższe wartości wskaźników efektywności ekonomicznej wykazuje wariant OP III. Wariant ten chroni 83% tych przedsiębiorstw, takich jak Grupa Azoty, Pilkington Polska czy Elektrownia Połaniec, co zabezpiecza nie tylko miejsca pracy, ale również stabilność ekonomiczną regionu. ” Mając na uwadze powyższe wydaje się że wariant OP I jest opcją nie spełniającą założonych celów minimalizacji ryzyka wystąpienia powodzi na terenie naszej gminy, tym samym jego realizacja wydaje się być pozbawiona sensu.	wyjaśniona	Przytoczony w uwadze Program Działań zawiera opis analizy wielokryterialnej, czyli oceny każdego z wariantów pod kątem efektywności - kosztów i korzyści społecznych. W podsumowaniu tych analiz zawarto stwierdzenie, że największą efektywnością wykazał się wariant OP III. Wariant uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych, w tym polderu Wielowieś, był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Niemniej jednak należy nadmienić, że obecnie Program znajduje się w fazie koncepcyjnej i dopiero na etapie dalszych prac projektowych zostanie ostatecznie wskazany wariant przeznaczony do realizacji.

92	14.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Opis obiektów z wariantu rekomendowanego: polder przepływowy Koszyce	Zgłaszam stanowczy sprzeciw budowy polderu Koszyce- Szczurowa. Plan jest nie do przyjęcia. Zyski z budowy nie przewyższają straty, które są nieporównywalnie wielkie. Obniżenie poziomu wody w dalszej części Wisły o 20 do 60 cm nie poprawi bezpieczeństwa ani w Sandomierzu ani w miejscowościach przyległych. Przy dużych opadach deszczu, które towarzyszą powodzią stan wód i tak się podniesie o zakładaną wartość. Wyrzucenie ludzi z domów na terenie gminy Szczurowa i Koszyce jest nieporozumieniem oraz dużą niesprawiedliwością. Ratowanie województwa świętokrzyskiego kosztem nas. Wychodząc z założenia że jeśli ktoś się budował blisko rzeki ten zdaje sobie sprawę z konsekwencji jaką jest powódź jeśli się ktoś nie godzi z tym zawsze może się wyprowadzić w inne miejsce. Ja nie wyrażam zgody na odebranie mi domu, który budował mój pradziadek. Dom który przetrwał wojnę, PRL, zmiany ustroju po 89 roku, a który wody polskie chcą zniszczyć. Państwa statystyki są nie do szacowane gdyż uwzględniając ilość osób zamieszkujących gminę opieraliście się na danych ze spisu powszechnego. Nie każdy właściciel domu deklarował zamieszkiwanie gminy. Jest trochę osób które nie mieszkają na stałe, a które posiadają nieruchomości w gminie. Ponadto budowanie w polderze rekreacji typu ścieżki rowerowe albo wiaty jest wywalaniem pieniędzy w błoto i to dosłownie po jednej powodzi nie będzie się to nadawać do użytku. Polderowi mówię stanowcze nie.	Wyczyszczenie koryt rzek dopływowych Wisły gdyż są zamulone i zaśmiecone. Wycięcie tych krzaków, które rosną w korytach zajmują tylko cenne m3 a nie są w stanie wykorzystać na tyle tej wody która wzbiera. Od tych krzaków po przejściu większej wody śmierdzi i śmieci się zatrzymują. Poszerzenie rozlewiska Wisły w tych miejscach gdzie nie ma zabudowań. Cenne m3 można w ten sposób uzyskać mniejszymi kosztami społecznymi. Wybranie naniesionego piachu i mułu na Wiśle, kiedyś często stały barki i pobierały piach. Dziś już tego nie widać. Modernizacja wałów w tych miejscach gdzie jest to konieczne oraz modernizacja przelewów/ przepustów, które są porobione w wałach i woda stoi po 2 stronach.	Wszystko przemawia na nie. Względy społeczne, ekonomiczne, czasowe.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.
93	15.01.2025	ankieta on-line	administracja samorządowa	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)	Uwagi dotyczą wariantu ochrony przed powodzią zwanego OP I. Wariant zakłada budowę 17 polderów wzdłuż Wisły o łącznej pojemności 101,9 mln m3. W tabeli nr 3 w punkcie 12 na stronie 41 proponuje się utworzenie polderu "Wielowieś" na terenie gminy Tarnobrzeg oraz Sandomierz.	Wykreślenie punktu 12, tabela nr 3, strona 41 zapisu o utworzeniu polderu przeciwpowodziowego Wielowieś w wariancie OP I. A tym samym idąc dalej rezygnację z wariantu OP I jako całości.	Wariant OP I jest najmniej efektywny hydraulicznie i nie zapewnia oczekiwanej ochrony przed powodzią, co wpływa na ograniczone i niezadowalające rezultaty jego potencjalnej realizacji. Obrazuję to np tabela nr 18 na str 46. ilość osób objętych poprawą bezpieczeństwa w wyniku realizacji inwestycji w wariancie OP1 to 12 856 osób, to 10 razy mniej niż w wariancie OP3, który zapewni ochronę 138 661 osobom. Mając na uwadze powyższe wydaje się że wariant OP I jest opcją nie spełniającą założonych celów minimalizacji ryzyka wystąpienia powodzi na terenie naszej gminy, tym samym jego realizacja wydaje się być pozbawiona sensu. Planowany polder "Wielowieś" spowoduje niekorzystne zmiany na danym terenie, oraz w jego najbliższym sąsiedztwie. Teren gdzie będzie się znajdował jest obszarem gdzie w tej chwili część terenów jest zamieszkałych, a w sąsiedztwie	wyjaśniona	Przytoczony w uwadze Program Działań zawiera opis analizy wielokryterialnej, czyli oceny każdego z wariantów pod kątem efektywności - kosztów i korzyści społecznych. W podsumowaniu tych analiz zawarto stwierdzenie, że największą efektywnością wykazał się wariant OP III. Wariant uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych, w tym polderu Wielowieś, był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych (w tym realizacja polderu Wielowieś), na analizowanym odcinku Wisły posiada ograniczony zasięg oddziaływania, co wykazały analizy efektywności poszczególnych wariantów. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle o ww. prawdopodobieństwie. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z

								lokalizacji planowanego polderu znajdują się tereny które gmina w najbliższej przyszłości planuje przeznaczyć pod tereny inwestycyjne i mieszkaniowe. Mieszkańcy obawiają się wysiedleń oraz utraty wartości działek przylegających do planowanego polderu, a Gmina straci atrakcyjne tereny inwestycyjne i mieszkaniowe.		Dunajca i Wisłoki. W takim przypadku potencjalny polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Niemniej jednak należy nadmienić, że obecnie Program jest w fazie koncepcyjnej i dopiero na kolejnych etapach wybrany zostanie ostatecznie wariant przeznaczony do realizacji.
94	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Nie zgadzam się z propozycją utworzenia polderu zalewowego na terenie gminy Szczurowa, gdyż wyłączy on obszar 1/5 gminy z użytkowania terenów, zaburzy życie mieszkańców i zniszczy walory przyrodniczo - historyczne tej pięknej gminy	Proponuję Wodom Polskim w Krakowie czyszczenie wałów, rowów melioracyjnych, udrażnianie śluz i kanałów oraz wycinkę drzew i krzaków w korytach Wisły, Raby i Uszwicy.	Budowa polderu w gminie Szczurowa nie ma żadnego uzasadnienia ani ekonomicznego ani przyrodniczego ani przeciwpowodziowego. Jest nie potrzebna gdyż to nie Wisła jest dla nas groźna tylko mniejsze rzeki. Gdyby Wody Polskie od lat prowadziły racjonalną i przemyślana działalność to nie potrzebne by były dzisiejsze chaotyczne ich działania	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów

										realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących.
95	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Odstąpienie od rekomendowanego do realizacji wariantu OP III w ramach, którego ma powstać polder "Przykop"	Zwiększenie retencji na rzekach stanowiących dopływy Wisły przepływających przez lasy i inne tereny niezamieszkałe. Stanowczy sprzeciw wobec budowy polderu "Przykop" Lokalizacja polderu poza terenem gminy Padew Narodowa	Budowa polderu "Przykop" wpłynie negatywnie w wielu wymiarach na życie mieszkańców. Uniemożliwi prowadzenie działalności rolniczej, przyczyni się do szybkiej degradacji miejscowości Zaduszniki i Przykop, spowoduje spadek wartości nieruchomości.	wyjaśniona	Lokalizacja Polderu Przykop jest związana z koniecznością uzupełnienia retencji możliwej do zgromadzenia w Polderze Koszyce-Szczurowa. Wisła na odcinku będącym przedmiotem analiz Projektu - odcinek Wisły między Krakowem, a Zawichostem posiada wiele istotnych dopływów. Na tym odcinku poniżej zapory planowanego zbiornika Koszyce-Szczurowa wpadają Nidzica, Nida, Breń i Wisłoka. Osiągnięcie pożądanej redukcji zagrożenia powodziowego w szczególnie narażonym na powodzie rejonie wokół Sandomierza, wymagało znalezienia dodatkowej retencji. Warty wspomnienia jest fakt, że na całym odcinku Wisły między Krakowem, a Zawichostem przeważają tereny użytkowane rolniczo o wysokiej jakości, dobrych klasach bonitacji. Nadrzędnym celem przy lokalizowaniu działań, była też jak najmniejsza skala potencjalnych relokacji, przy możliwie największej do uzyskania pojemności retencyjnej. Pragniemy jednak nadmienić, że Projekt Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość jest na bardzo wczesnym etapie realizacji - etapie koncepcji. W przypadku realizacji inwestycji, szczególnie na etapie realizacji projektu budowlanego i wykonawczego lokalizacja i przebiegi działań mogą ulec zmianie.
96	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	Inne zagadnienia	Odstąpienie od rekomendowanego do realizacji wariantu OP III w ramach, którego ma powstać polder "Przykop"	Zwiększenie retencji na rzekach stanowiących dopływy Wisły przepływających przez lasy i inne tereny niezamieszkałe. Stanowczy sprzeciw wobec budowy polderu "Przykop" Lokalizacja polderu poza terenem gminy Padew Narodowa	Budowa polderu "Przykop" wpłynie negatywnie w wielu wymiarach na życie mieszkańców. Uniemożliwi prowadzenie działalności rolniczej, przyczyni się do szybkiej degradacji miejscowości Zaduszniki i Przykop, spowoduje spadek wartości nieruchomości.	wyjaśniona	Lokalizacja Polderu Przykop jest związana z koniecznością uzupełnienia retencji możliwej do zgromadzenia w Polderze Koszyce-Szczurowa. Wisła na odcinku będącym przedmiotem analiz Projektu - odcinek Wisły między Krakowem, a Zawichostem posiada wiele istotnych dopływów. Na tym odcinku poniżej zapory planowanego zbiornika Koszyce-Szczurowa wpadają Nidzica, Nida, Breń i Wisłoka. Osiągnięcie pożądanej redukcji zagrożenia powodziowego w szczególnie narażonym na powodzie rejonie wokół Sandomierza, wymagało znalezienia dodatkowej retencji. Warty wspomnienia jest fakt, że na całym odcinku Wisły między Krakowem, a Zawichostem przeważają tereny użytkowane rolniczo o wysokiej jakości, dobrych klasach bonitacji. Nadrzędnym celem przy lokalizowaniu działań, była też jak najmniejsza skala potencjalnych relokacji, przy możliwie największej do uzyskania pojemności retencyjnej. Pragniemy jednak nadmienić, że Projekt Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość jest na bardzo wczesnym etapie realizacji - etapie koncepcji. W przypadku realizacji inwestycji, szczególnie na etapie realizacji projektu budowlanego i wykonawczego lokalizacja i przebiegi działań mogą ulec zmianie.
97	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Planowany polder Szczurowa /Koszyce wbrew informacjom przedstawianym na „konsultacjach społecznych” obejmuje tereny przeznaczone pod zabudowę, które nie są wg map powodziowych ujęte w obszarze podwyższonego zagrożenia powodziowego – np. obszary przy centrum Szczurowej.	Budowa polderu na terenach niezamieszkałych i nieprzeznaczonych pod zabudowę	Planowanie polderu na terenach zamieszkałych i przeznaczonych pod zabudowę zwiększa i tak już bardzo wysoką szkodliwość społeczną polderu	wyjaśniona	Zgodnie z informacjami wynikającymi z obowiązujących Map Zagrożenia i Ryzyka Powodziowego dla tego odcinka Wisły, strefa zagrożenia powodziowego o prawdopodobieństwie 1% - raz na 100 lat, zajmuje niemal 75% powierzchni prawobrzeżnej części Polderu Koszyce-Szczurowa, niezalany pozostaje jedynie obszar użytkowany rolniczo między Ulgą Uszewską, Uszwicą i Uszewką oraz między wałami Uszewki i Wisły. Dla prawdopodobieństwa 0,2% - raz na 500 lat, całość prawobrzeżnej części polderu znajduje się pod wodą, podobnie w przypadku scenariusza całkowitego przerwania wału przeciwpowodziowego.

98	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Przedstawiciele Wód Polskich są nieprzygotowani na „konsultacjach społecznych”.	Położyć nacisk na przygotowanie do konsultacji przy propozycjach niszczenia kolejnych miejscowości.	Przedstawiane informacje są niespójne – np. raz mówi się, że odszkodowania będą wypłacane wg wartości rynkowej, innym razem, że wartości odtworzeniowej. Kompletnie nietrafione argumenty – np. osoba, która traci swoje miejsce na ziemi nie jest zainteresowana tym, aby do jego „nowej miejscowości” przyjeżdżały wycieczki z Europy. Wiele pytań pozostawało bez odpowiedzi lub było kwitowane przez pana Radonia słowami „będziemy rozmawiać”.	wyjaśniona	Zasady wyceny nieruchomości są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Wypłacane odszkodowania uwzględniają wartość rynkową nieruchomości, a w niektórych przypadkach również wartość odtworzeniową, gdy zachodzi potrzeba uwzględnienia kosztów umożliwiających odbudowanie utraconego mienia w innym miejscu. Wybór odpowiedniej metody jest uzależniony od charakteru nieruchomości oraz przepisów dotyczących konkretnego przypadku. W każdy wypadku wypłacone odszkodowanie ma pozwolić na odtworzenie utraconego majątku w nowym miejscu (niezależnie od przyjętej metody wyceny). Słowa „będziemy rozmawiać” nie oznaczają braku konkretów, lecz wyrażają nasze podejście oparte na dialogu i współpracy z mieszkańcami. Szczegóły dotyczące przesiedleń będą uzgadniane indywidualnie z osobami zainteresowanymi. Dodatkowo należy podkreślić, że na aktualnym etapie mamy do czynienia z oceną strategiczną. Oznacza to, że nie dysponujemy konkretnymi szczegółami projektu budowlanego. Nie możemy zatem przedstawić również odpowiedzi w stopniu szczegółowości oczekiwanym przez mieszkańców.
99	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Przedstawiciele Wód Polskich powinni dotrzeć z informacją do potencjalnie poszkodowanych mieszkańców, a nie wymagać od nich, którzy o planowanej inwestycji dowiadują się z mediów, dodatkowego działania.	W pierwszej kolejności przedstawiciele WP powinni dotrzeć ze szczegółową informacją do potencjalnych zainteresowanych.	Wymaganie, by potencjalni zainteresowani wybrali się do Urzędu Gminy lub przyjechali „na komputer” do Krakowa po informacje jest delikatnie mówiąc nie na miejscu. Drogi (koszty waszego utrzymania są duże) zarządzie pamiętaj, że to wy macie do nas sprawę, a nie my do was.	wyjaśniona	Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia ewentualnej realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Projektu. Spotkania będą odbywały się w miejscu i terminie uzgodnionym odrębnie dla każdego interesariusza. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach projektu „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość", która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Projektu „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość", które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami projektu „Bezpieczna Wisła”.
100	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Istnieją warianty (np. nr 1), które pomimo, że droższe, to nie powodują tak wysokich kosztów społecznych jak warianty 2 i 3.	Skupić się na wariantach nie wymagających wyburzeń w takiej skali.	Pieniądze to nie wszystko, liczy się też człowiek. A każda zabrana działka i każdy zburzony dom ma swojego człowieka.	wyjaśniona	Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo

										uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.
101	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Gmina Szczurowa nie sprawia wrażenia zdegenerowanej i składającej się jedynie z niewykształconych rolników.	Schować swoją wielkomiejską, krakoską dumę do kieszeni.	Oczekiwanie merytorycznej rozmowy po obrażeniu ludzi nie wydaje się strategicznie mądrym działaniem. W Szczurowej Wody Polskie są spalone.	wyjaśniona	W żadnym z opracowanych dokumentów dotyczących inwestycji w Gminie Szczurowa nie pojawiły się sformułowania mogące sugerować, że gmina jest w jakikolwiek sposób gorsza czy że jej mieszkańcy to jedynie niewykształceni rolnicy. W naszych materiałach wykorzystano wyłącznie określenia i dane statystyczne, które pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), wraz z przywołaniem ich źródła. Dane te dotyczą wykształcenia mieszkańców, struktury gospodarczej oraz innych wskaźników społeczno-ekonomicznych i są prezentowane w sposób obiektywny, a także zestawiane z odpowiednimi wskaźnikami dla całego kraju. Wszystkie gminy objęte inwestycjami analizowane były w analogiczny sposób. Celem takiego podejścia jest przedstawienie sytuacji gmin w szerszym kontekście, co pozwala na rzetelną ocenę lokalnych uwarunkowań.
102	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Budowa polderu zakłada obciążenie kosztami ochrony obszaru „gdzieś w Polsce” jednej gminy, zamieniając 1/5 jej powierzchni w dziurę w ziemi, bez konkretnej propozycji ochrony dla niej samej w czasie rzeczywistym, a nie w przyszłości – wiele z obietnic do dziś nie zostało spełnionych, więc brak jest podstaw, by im wierzyć.	Zbudować elementy ochrony przeciwpowodziowej na obszarze i kosztem chronionego obszaru, a nie gminy Szczurowa.	Niezrozumiałym jest decydowanie o zniszczeniu jednej gminy kosztem drugiej bez udziału i informowania tej poszkodowanej. Przedstawiciele WP twierdzili, że informowali przedstawicieli Gminy „już” w maju 2024, co i tak jest dużo za późno. Wg informacji, które wyciekają z mediów, zbiornik planowany jest od 2021 roku, a niektórzy twierdzą, że od 1997 roku.	wyjaśniona	Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących.

										Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.
103	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Planowany polder Szczurowa /Koszyce wbrew informacjom przedstawianym na „konsultacjach społecznych” obejmuje tereny przeznaczone pod zabudowę, które nie są wg map powodziowych ujęte w obszarze podwyższonego zagrożenia powodziowego – np. obszary przy centrum Szczurowej.	Budowa polderu na terenach niezamieszkałych i nieprzeznaczonych pod zabudowę	Planowanie polderu na terenach zamieszkałych i przeznaczonych pod zabudowę zwiększa i tak już bardzo wysoką szkodliwość społeczną polderu	wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne - Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu. Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Obecny etap prac jest na poziomie strategicznym, co oznacza, że szczegóły dotyczące organizacji procesu relokacji będą opracowywane na dalszych etapach, w ścisłej współpracy z mieszkańcami. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy relokowany będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach wsi zastępczych przygotowywanych przez Inwestora Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców. Szczegółowe informacje, w tym dotyczące nowych lokalizacji i sposobu ich przygotowania, zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji.

104	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Istnieją warianty (np. nr 1), które pomimo, że droższe, to nie powodują tak wysokich kosztów społecznych jak warianty 2 i 3.	Skupić się na wariantach nie wymagających wyburzeń w takiej skali.	Pieniądze to nie wszystko, liczy się też człowiek. A każda zabrana działka i każdy zburzony dom ma swojego człowieka.	wyjaśniona	Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

105	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Budowa polderu zakłada obciążenie kosztami ochrony obszaru „gdzieś w Polsce” jednej gminy, zamieniając 1/5 jej powierzchni w dziurę w ziemi, bez konkretnej propozycji ochrony dla niej samej w czasie rzeczywistym, a nie w przyszłości – wiele z obietnic do dziś nie zostało spełnionych, więc brak jest podstaw, by im wierzyć.	Zbudować elementy ochrony przeciwpowodziowej na obszarze i kosztem chronionego obszaru, a nie gminy Szczurowa.	Niezrozumiałym jest decydowanie o zniszczeniu jednej gminy kosztem drugiej bez udziału i informowania tej poszkodowanej. Przedstawiciele WP twierdzili, że informowali przedstawicieli Gminy „już” w maju 2024, co i tak jest dużo za późno. Wg informacji, które wyciekają z mediów, zbiornik planowany jest od 2021 roku, a niektórzy twierdzą, że od 1997 roku.	wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Obecny etap prac jest na poziomie strategicznym, co oznacza, że szczegóły dotyczące organizacji procesu relokacji będą opracowywane na dalszych etapach, w ścisłej współpracy z mieszkańcami. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy relokowany będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach wsi zastępczych przygotowywanych przez Inwestora Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców. Szczegółowe informacje, w tym dotyczące nowych lokalizacji i sposobu ich przygotowania, zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji.
106	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Planowany polder Szczurowa /Koszyce wbrew informacjom przedstawianym na „konsultacjach społecznych” obejmuje tereny przeznaczone pod zabudowę, które nie są wg map powodziowych ujęte w obszarze podwyższonego zagrożenia powodziowego – np. obszary przy centrum Szczurowej.	Budowa polderu na terenach niezamieszkałych i nieprzeznaczonych pod zabudowę	Planowanie polderu na terenach zamieszkałych i przeznaczonych pod zabudowę zwiększa i tak już bardzo wysoką szkodliwość społeczną polderu	wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią).Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne - Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu. Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Obecny etap prac jest na poziomie strategicznym, co oznacza, że szczegóły dotyczące organizacji procesu relokacji będą opracowywane na dalszych etapach, w ścisłej współpracy z mieszkańcami. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy relokowany będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach wsi zastępczych

										przygotowywanych przez Inwestora Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców. Szczegółowe informacje, w tym dotyczące nowych lokalizacji i sposobu ich przygotowania, zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji.
107	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Przedstawiciele Wód Polskich są nieprzygotowani na „konsultacjach społecznych”.	Położyć nacisk na przygotowanie do konsultacji przy propozycjach niszczenia kolejnych miejscowości.	Przedstawiane informacje są niespójne – np. raz mówi się, że odszkodowania będą wypłacane wg wartości rynkowej, innym razem, że wartości odtworzeniowej. Kompletnie nietrafione argumenty – np. osoba, która traci swoje miejsce na ziemi nie jest zainteresowana tym, aby do jego „nowej miejscowości” przyjeżdżały wycieczki z Europy. Wiele pytań pozostawało bez odpowiedzi lub było kwitowane przez pana Radonia słowami „będziemy rozmawiać”.	wyjaśniona	Zasady wyceny nieruchomości są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Wypłacane odszkodowania uwzględniają wartość rynkową nieruchomości, a w niektórych przypadkach również wartość odtworzeniową, gdy zachodzi potrzeba uwzględnienia kosztów umożliwiających odbudowanie utraconego mienia w innym miejscu. Wybór odpowiedniej metody jest uzależniony od charakteru nieruchomości oraz przepisów dotyczących konkretnego przypadku. W każdy wypadku wypłacone odszkodowanie ma pozwolić na odtworzenie utraconego majątku w nowym miejscu (niezależnie od przyjętej metody wyceny). Słowa „będziemy rozmawiać” nie oznaczają braku konkretów, lecz wyrażają nasze podejście oparte na dialogu i współpracy z mieszkańcami. Szczegóły dotyczące przesiedleń będą uzgadniane indywidualnie z osobami zainteresowanymi. Dodatkowo należy podkreślić, że na aktualnym etapie mamy do czynienia z oceną strategiczną. Oznacza to, że nie dysponujemy konkretnymi szczegółami projektu budowlanego. Nie możemy zatem przedstawić również odpowiedzi w stopniu szczegółowości oczekiwanym przez mieszkańców.
108	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Przedstawiciele Wód Polskich powinni dotrzeć z informacją do potencjalnie poszkodowanych mieszkańców, a nie wymagać od nich, którzy o planowanej inwestycji dowiadują się z mediów, dodatkowego działania.	W pierwszej kolejności przedstawiciele WP powinni dotrzeć ze szczegółową informacją do potencjalnych zainteresowanych.	Wymaganie, by potencjalni zainteresowani wybrali się do Urzędu Gminy lub przyjechali „na komputer” do Krakowa po informacje jest delikatnie mówiąc nie na miejscu. Drogi (koszty waszego utrzymania są duże) zarządzie pamiętaj, że to wy macie do nas sprawę, a nie my do was.	wyjaśniona	Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia ewentualnej realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Projektu. Spotkania będą odbywały się w miejscu i terminie uzgodnionym odrębnie dla każdego interesariusza. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach projektu „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość", która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Projektu „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość", które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami projektu „Bezpieczna Wisła”.

109	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Istnieją warianty (np. nr 1), które pomimo, że droższe, to nie powodują tak wysokich kosztów społecznych jak warianty 2 i 3.	Skupić się na wariantach nie wymagających wyburzeń w takiej skali.	Pieniądze to nie wszystko, liczy się też człowiek. A każda zabrana działka i każdy zburzony dom ma swojego człowieka.	wyjaśniona	Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.
110	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Gmina Szczurowa nie sprawia wrażenia zdegenerowanej i składającej się jedynie z niewykształconych rolników.	Schować swoją wielkomiejską, krakoską dumę do kieszeni.	Oczekiwanie merytorycznej rozmowy po obrażeniu ludzi nie wydaje się strategicznie mądrym działaniem. W Szczurowej Wody Polskie są spalone.	wyjaśniona	W żadnym z opracowanych dokumentów dotyczących inwestycji w Gminie Szczurowa nie pojawiły się sformułowania mogące sugerować, że gmina jest w jakikolwiek sposób gorsza czy że jej mieszkańcy to jedynie niewykształceni rolnicy. W naszych materiałach wykorzystano wyłącznie określenia i dane statystyczne, które pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), wraz z przywołaniem ich źródła. Dane te dotyczą wykształcenia mieszkańców, struktury gospodarczej oraz innych wskaźników społeczno-ekonomicznych i są prezentowane

										w sposób obiektywny, a także zestawiane z odpowiednimi wskaźnikami dla całego kraju. Wszystkie gminy objęte inwestycjami analizowane były w analogiczny sposób. Celem takiego podejścia jest przedstawienie sytuacji gmin w szerszym kontekście, co pozwala na rzetelną ocenę lokalnych uwarunkowań.
111	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Budowa polderu zakłada obciążenie kosztami ochrony obszaru „gdzieś w Polsce" jednej gminy, zamieniając 1/5 jej powierzchni w dziurę w ziemi, bez konkretnej propozycji ochrony dla niej samej w czasie rzeczywistym, a nie w przyszłości – wiele z obietnic do dziś nie zostało spełnionych, więc brak jest podstaw, by im wierzyć.	Zbudować elementy ochrony przeciwpowodziowej na obszarze i kosztem chronionego obszaru, a nie gminy Szczurowa.	Niezrozumiałym jest decydowanie o zniszczeniu jednej gminy kosztem drugiej bez udziału i informowania tej poszkodowanej. Przedstawiciele WP twierdzili, że informowali przedstawicieli Gminy „już" w maju 2024, co i tak jest dużo za późno. Wg informacji, które wyciekają z mediów, zbiornik planowany jest od 2021 roku, a niektórzy twierdzą, że od 1997 roku.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych

										Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu "Bezpieczna Wisła", która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu "Bezpieczna Wisła", które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z

										założeniami Programu „Bezpieczna Wisła”. W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.
112	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Planowany polder Szczurowa /Koszyce wbrew informacjom przedstawianym na „konsultacjach społecznych” obejmuje tereny przeznaczone pod zabudowę, które nie są wg map powodziowych ujęte w obszarze podwyższonego zagrożenia powodziowego – np. obszary przy centrum Szczurowej.	Budowa polderu na terenach niezamieszkałych i nieprzeznaczonych pod zabudowę	Planowanie polderu na terenach zamieszkałych i przeznaczonych pod zabudowę zwiększa i tak już bardzo wysoką szkodliwość społeczną polderu	wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne - Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu. Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Obecny etap prac jest na poziomie strategicznym, co oznacza, że szczegóły dotyczące organizacji procesu relokacji będą opracowywane na dalszych etapach, w ścisłej współpracy z mieszkańcami. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy relokowany będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach wsi zastępczych przygotowywanych przez

										Inwestora Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców. Szczegółowe informacje, w tym dotyczące nowych lokalizacji i sposobu ich przygotowania, zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji.
113	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Istnieją warianty (np. nr 1), które pomimo, że droższe, to nie powodują tak wysokich kosztów społecznych jak warianty 2 i 3.	Skupić się na wariantach nie wymagających wyburzeń w takiej skali.	Pieniądze to nie wszystko, liczy się też człowiek. A każda zabrana działka i każdy zburzony dom ma swojego człowieka.	wyjaśniona	Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna

										nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.
114	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Budowa polderu zakłada obciążenie kosztami ochrony obszaru „gdzieś w Polsce" jednej gminy, zamieniając 1/5 jej powierzchni w dziurę w ziemi, bez konkretnej propozycji ochrony dla niej samej w czasie rzeczywistym, a nie w przyszłości – wiele z obietnic do dziś nie zostało spełnionych, więc brak jest podstaw, by im wierzyć.	Zbudować elementy ochrony przeciwpowodziowej na obszarze i kosztem chronionego obszaru, a nie gminy Szczurowa.	Niezrozumiałym jest decydowanie o zniszczeniu jednej gminy kosztem drugiej bez udziału i informowania tej poszkodowanej. Przedstawiciele WP twierdzili, że informowali przedstawicieli Gminy „już" w maju 2024, co i tak jest dużo za późno. Wg informacji, które wyciekają z mediów, zbiornik planowany jest od 2021 roku, a niektórzy twierdzą, że od 1997 roku.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu

										lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka

										lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu "Bezpieczna Wisła", która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu "Bezpieczna Wisła", które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła". W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.

115	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne, usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu, będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

116	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Opis obiektów z wariantu rekomendowanego: polder przepływowy Koszyce	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji lub zmniejszenie polderu.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o nieprawdziwe założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest irracjonalne i kłócące się z zasadami ekonomicznymi. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna konstrukcja nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

117	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Obawa o nasze domy , rodziny i miejsca pracy . Obawa nas i naszych dzieci czy będą bezpieczne we własnych domach.	Wybudowanie kilku mniejszych polderów. Poprawa obecnych obwałowań.	Nasze dzieci utracą kolegów koleżanki z miejsc wysiedlenia . Nikt nie będzie chciał inwestować w naszej gminie co grozi utratą miejsc pracy . Nasze działki stracą na wartości.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.

118	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Strach o własne dobytki . Lęk o zdrowie psychiczne i życie najbliższych. Utrata rodzin i znajomych z miejsc wysiedleń.	Budowa mniejszych zbiorników. Poprawa obecnych obwałowań . pogłębienie obecnych koryt rzek .	Nasze dzieci stracą kolegów i koleżanki z miejscowości którym grozi wysiedlenie . Bliscy stracą prace w pobliskich firm które są wybudowane i które miały powstać bo nikt w naszej gminie nie będzie chciał zainwestować.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej obojętności wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

119	15.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna		Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Budowa polderu będzie miała bardzo negatywne skutki społeczne. Przyczyni się do degradacji gminy Szczurowa. Spowolni to wzrost gospodarczy w gminie. W rezultacie gmina będzie się wyludniać. Nie będzie atrakcyjna dla potencjalnych inwestorów. W tej chwili możemy zaobserwować bardzo dynamiczny rozwój tej gminy. Rozwija się edukacja. Ma powstać strefa gospodarcza, która zapewni pracę wielu mieszkańcom. Szkoda tego niszczyć. Stan obecny to rezultat pracy obecnych władz gminy Szczurowa.	Proponuję przenieść budowę tego polderu na inny teren, niezamieszkiwany przez ludzi.	Przeniesienie tej inwestycji na taki teren nie wyrządziłoby krzywdy nikomu. Ochroniłoby to dziedzictwo, które z trudem zostało wypracowane przez pokolenia.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz

										odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.

120	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Jako mieszkanka Gminy Szczurowa jestem zdecydowanie przeciwna budowie polderu w tej lokalizacji. Nie wzięto zupełnie pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy a w szczególności ci którzy zostaną pozbawieni terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową . Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców. Po ewentualnym zalaniu polderu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy, na polach uprawnych wewnątrz polderu, które zostaną w rękach właścicieli lub będą dzierżawione nie będzie możliwości ich uprawy ponieważ ziemia zostanie skażona. Polder został zaprojektowany w terenie zwartej i gęstej zabudowy jaka jest np. w miejscowości Szczurowa. Z każdej strony zbiornik będzie otoczony zabudową i został zlokalizowany w minimalnej odległości od budynków mieszkalnych. Przeniesione zostaną zakłady pracy a inne firmy nie wykażą chęci inwestycji na tym terenie, co doprowadzi do wyższego bezrobocia i skutkować będzie zubożeniem mieszkańców. Na terenie proponowanym pod polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich. W następstwie budowy nastąpi zerwane więzi społecznych i degradacja Gminy Szczurowa.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie

										rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych Intencją PGW WP jest wdrożenie infrastruktury przeciwpowodziowej, polderów, gdzie eksploatacja gruntów w ich czaszach będzie powszechną praktyką, która będzie się wiązała jedynie z częściowym wyłączeniem gruntów z użytkowania (tereny przeznaczone pod zabudowę zapory czołowej polderu i wałów polderu). Wartym podkreślenia jest fakt, że budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej.Przy coraz częstszych wezbraniach rzek, występowania powodzi, istnieje potrzeba budowania zabezpieczeń przeciwpowodziowych dostosowanych do zmian klimatycznych. Jednym z takich działań jest budowa polderów, które oprócz ochrony przeciwpowodziowej mogą spełniać jeszcze inne funkcje, w tym funkcję rolniczą. Dodatkowo, jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. W prezentowanym Programie działań i Prognozie przedstawiono przykładowe zagospodarowanie polderów, uwzględniające również aspekty przyrodnicze. Sposób zagospodarowania polderów jest propozycją możliwą do wykorzystania na dalszym etapie tj. etapie projektowania polderu i możliwego jego zagospodarowania. Etap procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której konsultowane są dokumenty nie jest etapem, na którym dostępne są już szczegółowe rozwiązania projektowe.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

121	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej lub kilku polderów o mniejszej pojemności, które nie będą powodować sprzeciwu społecznego.	W przedstawionej dokumentacji nie wzięto pod uwagę w ogóle sytuacji mieszkańców pozostających poza polderem. Jako mieszkanka Szczurowej czuję strach i obawę. Nie wyobrażam sobie życia w pobliżu takiego polderu, który będzie znajdował się niedaleko mojego domu. W przedstawionej dokumentacji nigdzie nie została opisana sytuacja co się stanie gdy polder jednak pęknie i zostaną zalane tereny i budynki znajdująca się poza nim, taki ogrom wody zrówna z ziemią całe miejscowości. Zalanie polderu wpłynie na komfort życia mieszkańców, będą rozprzestrzeniać się choroby, komary i nieprzyjemny zapach, stracą na wartości nieruchomości a gmina przestanie się rozwijać ponieważ nikt nie będzie chciał planować swojego życia w pobliżu takiego polderu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź

										raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych Intencją PGW WP jest wdrożenie infrastruktury przeciwpowodziowej, polderów, gdzie eksploatacja gruntów w ich czaszach będzie powszechną praktyką, która będzie się wiązała jedynie z częściowym wyłączeniem gruntów z użytkowania (tereny przeznaczone pod zabudowę zapory czołowej polderu i wałów polderu). Wartym podkreślenia jest fakt, że budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej. Przy coraz częstszych wezbraniach rzek, występowania powodzi, istnieje potrzeba budowania zabezpieczeń przeciwpowodziowych dostosowanych do zmian klimatycznych. Jednym z takich działań jest budowa polderów, które oprócz ochrony przeciwpowodziowej mogą spełniać jeszcze inne funkcje, w tym funkcję rolniczą. Dodatkowo, jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. W prezentowanym Programie działań i Prognozie przedstawiono przykładowe zagospodarowanie polderów, uwzględniające również aspekty przyrodnicze. Sposób zagospodarowania polderów jest propozycją możliwą do wykorzystania na dalszym etapie tj. etapie projektowania polderu i możliwego jego zagospodarowania. Etap procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której konsultowane są dokumenty nie jest etapem, na którym dostępne są już szczegółowe rozwiązania projektowe. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania

										suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

122	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

123	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ciężar ochrony przeciwpowodziowej terenów powyżej polderu został zrzucony na jedną gminę której mieszkańców ten zbiornik nie będzie chronił. - Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. - Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich. -Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. - Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. - Zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa, w dokumentacji została przedstawiona w złym świetle, która nie ma nic wspólnego z prawdą. - Na polach uprawnych wewnątrz polderu, które zostaną w rękach właścicieli lub będą dzierżawione nie będzie możliwości ich uprawy ponieważ ziemia zostanie skażona po zalaniu. - Polder został zaprojektowany w terenie zwartej i gęstej zabudowy jaka jest np. w miejscowości Szczurowa. Z każdej strony zbiornik będzie otoczony zabudową i został zlokalizowany w minimalnej odległości od budynków mieszkalnych. - Przeniesione zostaną zakłady pracy a inne firmy nie wykażą chęci inwestycji na tym terenie, co doprowadzi do wyższego bezrobocia i skutkować będzie zubożeniem mieszkańców. - W następstwie budowy nastąpi zerwane więzi społecznych i degradacja Gminy Szczurowa.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

124	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

125	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

126	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

127	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.
128	15.01.2025	poczta tradycyjna	osoba prywatna	Program działań	Rozdział 8, podrozdział 8.1, strona 100	Proszę o wskazanie sposobu ustalania ceny nabycia gruntów objętych MPZP, które zostaną objęte inwestycją	Przekazanie gruntów o tej samej powierzchni oraz objęte takim samym PMZP w najbliższej okolicy	Uniknięcie rozbieżności w ustalaniu rzeczywistej wartości rynkowej gruntów zajętych pod inwestycję.	wyjaśniona	Zasady wyceny nieruchomości są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Wypłacane odszkodowania uwzględniają wartość rynkową nieruchomości, a w niektórych przypadkach również wartość odtworzeniową, gdy zachodzi potrzeba uwzględnienia kosztów umożliwiających odbudowanie utraconego mienia w innym miejscu. Wybór odpowiedniej metody jest uzależniony od charakteru nieruchomości oraz przepisów dotyczących konkretnego przypadku. W każdy wypadku wypłacone odszkodowanie ma pozwolić na odtworzenie utraconego majątku w nowym miejscu (niezależnie od przyjętej metody wyceny). Oznacza to, że albo będzie stosowana metoda odtworzeniowa bez amortyzacji albo stosowane będą dodatkowe mechanizmy kompensacyjne (np. dopłaty do odszkodowania, nieruchomości zastępcze o odpowiednim standardzie).
129	16.01.2025	e-mail	administracja samorządowa			1. Modernizację przepompowni melioracyjnej w msc. Niedary, która posiada przygotowaną dokumentację projektową.			nieuwzględniona	Poruszana kwestia z uwagi na skalę proponowanych działań nie wpisuje się w zakres Programu "Bezpieczna Wisła". Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętości wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem

										Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Przedmiotowa inwestycja nie jest częścią Programu "Bezpieczna Wisła" Wisła, niemniej jednak na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany również układ hydrograficzny na obszarze przyległym do Polderu i wypływ tego Polderu na działanie innych urządzeń hydrotechnicznych i zagrożenie powodziowego w przyległej Dolinie Wisły.
130	16.01.2025	e-mail	administracja samorządowa			2. Wykonanie przesłon prawego wału rzeki Wisły od msc. Ispina do msc. Świniary na odcinkach, które nie zostały zmodernizowane od powodzi z 201O r. Są to odcinki wałów na których występowały liczne przesiąki zabezpieczane doraźnie workami z piaskiem. Po 2010 r. zostały uszczelnione odcinki wału w msc. Grobla i msc. Świniary. Dla pełnego zabezpieczenia gminy konieczna jest naprawa wszystkich odcinków zawartych w wykazie szkód po powodziowych opracowanym w 201O r. przez ówczesną instytucję zarządzającą wałami przeciwpowodziowymi tj. MZMiUW w Krakowie.			wyjaśniona	Poruszana kwestia z uwagi na skalę proponowanych działań nie wpisuje się w zakres Programu "Bezpieczna Wisła". Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętości wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Przedmiotowa inwestycja nie jest częścią Programu "Bezpieczna Wisła" Wisła, niemniej jednak na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany również układ hydrograficzny na obszarze przyległym do Polderu i wypływ tego Polderu na działanie innych urządzeń hydrotechnicznych i zagrożenie powodziowego w przyległej Dolinie Wisły.

131	16.01.2025	e-mail	administracja samorządowa			3. Wykonanie przesłon lewego wału potoku Drwinka w km 0+000 - 0+900 w msc. Świniary i prawego wału potoku Drwinka w km 0=000 - 1+100 w msc. Niedary. PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Krakowie zlecił wykonanie dokumentacji projektowej na w/w odcinki w 2023 r.			wyjaśniona	Poruszana kwestia z uwagi na skalę proponowanych działań nie wpisuje się w zakres Programu "Bezpieczna Wisła". Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej obojętności wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Przedmiotowa inwestycja nie jest częścią Programu "Bezpieczna Wisła" Wisła, niemniej jednak na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany również układ hydrograficzny na obszarze przyległym do Polderu i wypływ tego Polderu na działanie innych urządzeń hydrotechnicznych i zagrożenie powodziowego w przyległej Dolinie Wisły.
132	16.01.2025	e-mail	administracja samorządowa			4. Zmodernizowanie prawego i lewego wału potoku Drwinka na odcinku przebiegającym przez teren Gminy Drwinia wraz z remontem śluz wałowych wykazanych w protokole szkód po powodzi z 2010 r.			wyjaśniona	Poruszana kwestia z uwagi na skalę proponowanych działań nie wpisuje się w zakres Programu "Bezpieczna Wisła". Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej obojętności wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni.

										Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Przedmiotowa inwestycja nie jest częścią Programu "Bezpieczna Wisła" Wisła, niemniej jednak na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany również układ hydrograficzny na obszarze przyległym do Polderu i wypływ tego Polderu na działanie innych urządzeń hydrotechnicznych i zagrożenie powodziowego w przyległej Dolinie Wisły.
133	16.01.2025	e-mail	administracja samorządowa			5. Wykonanie obustronnie obwałowanego suchego polderu przeciwpowodziowego na potoku Drwinka w msc. Dziewin (tzw. olszyny).			wyjaśniona	Poruszana kwestia z uwagi na skalę proponowanych działań nie wpisuje się w zakres Programu "Bezpieczna Wisła".Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej obojętności wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa.Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Przedmiotowa inwestycja nie jest częścią Programu "Bezpieczna Wisła" Wisła, niemniej jednak na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany również układ hydrograficzny na obszarze przyległym do Polderu i wypływ tego Polderu na działanie innych urządzeń hydrotechnicznych i zagrożenie powodziowego w przyległej Dolinie Wisły.

134	16.01.2025	e-mail	administracja samorządowa			6. Bieżącą konserwację koryta potoku Drwinka i Strumień oraz kanału Bieńkowskiego. Częstotliwość wykonywanych przez Wody Polskie w ostatnich latach prac konserwacyjnych nie pozwala na utrzymanie dobrego stanu wymienionych cieków.			wyjaśniona	Poruszana kwestia z uwagi na skalę proponowanych działań nie wpisuje się w zakres Programu "Bezpieczna Wisła". Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej obojętności wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Przedmiotowa inwestycja nie jest częścią Programu "Bezpieczna Wisła" Wisła, niemniej jednak na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany również układ hydrograficzny na obszarze przyległym do Polderu i wypływ tego Polderu na działanie innych urządzeń hydrotechnicznych i zagrożenie powodziowego w przyległej Dolinie Wisły.
135	16.01.2025	e-mail	administracja samorządowa			7. Odtworzenie umocnień brzegowych koryta potoku Drwinka na odcinku przebiegającym przez Gminę Drwinia..Brzegi potoku są w wielu miejscach oberwane, wykonane kilkadziesiąt lat temu zabezpieczenia nie spełniają już swojej roli. Od kilku lat poziom wody w korycie potoku Drwinka utrzymuje się na wysokim poziomie. Zjawisko to utrzymywało się także w 2024 r. pomimo braku większych opadów w okresie letnim. Powoduje to brak możliwości bieżącej konserwacji klap. Nadmieniamy, ze w latach wcześniejszych to zjawisko nie występowało.			wyjaśniona	Poruszana kwestia z uwagi na skalę proponowanych działań nie wpisuje się w zakres Programu "Bezpieczna Wisła". Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej obojętności wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni.

										Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Przedmiotowa inwestycja nie jest częścią Programu "Bezpieczna Wisła" Wisła, niemniej jednak na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany również układ hydrograficzny na obszarze przyległym do Polderu i wypływ tego Polderu na działanie innych urządzeń hydrotechnicznych i zagrożenie powodziowego w przyległej Dolinie Wisły.
136	16.01.2025	e-mail	administracja samorządowa			8. Modernizację lewego wału rzeki Raby na odcinku Niedary - Mikluszowice obejmującą remont śluz wałowych , wykonanie przesłon na odcinkach ujętych w wykazie szkód po powodzi z 201O r. Podwyższenie i poszerzenie korony wału na odcinkach tego wymagających.			wyjaśniona	Poruszana kwestia z uwagi na skalę proponowanych działań nie wpisuje się w zakres Programu "Bezpieczna Wisła". Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętości wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Przedmiotowa inwestycja nie jest częścią Programu "Bezpieczna Wisła" Wisła, niemniej jednak na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany również układ hydrograficzny na obszarze przyległym do Polderu i wypływ tego Polderu na działanie innych urządzeń hydrotechnicznych i zagrożenie powodziowego w przyległej Dolinie Wisły.

137		e-mail	administracja samorządowa			9. Odtworzenie zabezpieczenia ok. 50 m skarpy brzegowej na rzece Wiśle (odcinek w bezpośrednim sąsiedztwie projektowanego przez ZDW w Krakowie mostu Świniary - Sierosławice). Na wyżej wymienionym odcinku nastąpiło oberwanie się umocnień brzegowych. Stanowi to duże zagrożenie dla bardzo blisko przebiegającego wału przeciwpowodziowego. Prośba o naprawę tego odcinka była kierowana do RZGW w Krakowie już w listopadzie 2015 r. i do tej pory nie zostały podjęte prace zabezpieczające.			wyjaśniona	Poruszana kwestia z uwagi na skalę proponowanych działań nie wpisuje się w zakres Programu (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem”). Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętości wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Przedmiotowa inwestycja nie jest częścią Programu "Bezpieczna Wisła" Wisła, niemniej jednak na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany również układ hydrograficzny na obszarze przyległym do Polderu i wypływ tego Polderu na działanie innych urządzeń hydrotechnicznych i zagrożenie powodziowego w przyległej Dolinie Wisły.

138	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć inne możliwości bardziej popierane społecznie i ekonomicznie. Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Jako mieszkaniec Szczurowej jestem zdecydowanie przeciwny budowie polderu w tej lokalizacji. W udostępnionej dokumentacji nie wzięto pod uwagę mieszkańców którzy pozostaną poza polderem. Nie przedstawiono propozycji rekompensat za obniżenie wartości nieruchomości i gruntów zlokalizowanych w pobliżu polderu. Polder został zaprojektowany w terenie zwartej i gęstej zabudowy jaka jest np. w miejscowości Szczurowa. Z każdej strony zbiornik będzie otoczony zabudową i został zlokalizowany w minimalnej odległości od budynków mieszkalnych. W dokumentacji nie wzięto pod uwagę sytuacji gdy zbiornik pęknie i zaleje pobliskie miejscowości, co stanie się wtedy z mieszkańcami którzy mieszkają poza polderem. Budowa polderu spowoduje strach który będzie towarzyszył ludziom tu mieszkającym przez całe życie. Od urodzenia żyję w tej miejscowości i nie przypominam sobie sytuacji żeby kiedykolwiek miejsce w którym mieszkam było zagrożone powodzią, jeśli powstał by polder zagrożenie wzrośnie i kto wtedy ochroni nas - mieszkańców? Zaplanowany zbiornik w ogóle nie będzie chronił terenów naszej gminy. Mówią Państwo żeby poświęcić się dla dobra ogółu i patrzeć szerzej, a kto poświęci się dla nas?	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź

raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych Intencją PGW WP jest wdrożenie infrastruktury przeciwpowodziowej, polderów, gdzie eksploatacja gruntów w ich czaszach będzie powszechną praktyką, która będzie się wiązała jedynie z częściowym wyłączeniem gruntów z użytkowania (tereny przeznaczone pod zabudowę zapory czołowej polderu i wałów polderu). Wartym podkreślenia jest fakt, że budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej.

Przy coraz częstszych wezbraniach rzek, występowania powodzi, istnieje potrzeba budowania zabezpieczeń przeciwpowodziowych dostosowanych do zmian klimatycznych. Jednym z takich działań jest budowa polderów, które oprócz ochrony przeciwpowodziowej mogą spełniać jeszcze inne funkcje, w tym funkcję rolniczą. Dodatkowo, jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023).
Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. W prezentowanym Programie działań i Prognozie przedstawiono przykładowe zagospodarowanie polderów, uwzględniające również aspekty przyrodnicze. Sposób zagospodarowania polderów jest propozycją możliwą do wykorzystania na dalszym etapie tj. etapie projektowania polderu i możliwego jego zagospodarowania. Etap procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której konsultowane są dokumenty nie jest etapem, na którym dostępne są już szczegółowe rozwiązania projektowe.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na

										mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

139	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź

										raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

140	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	stateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

141	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

142	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

143	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna		Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

144	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

145	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczneUsunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

146	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III - zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa	Rozważyć budowę polderów o mniejszej pojemności na terenach niezamieszkałych.	Jestem mieszkańcem Szczurowej, zaczątem budowę domu na ternie tej miejscowości w niedalekiej odległości od planowanego polderu. Jestem zdecydowanie przeciwny planowanej lokalizacji polderu. Wody Polskie nie prowadziły żadnej kampanii informacyjnej dla mieszkańców informującej o planowanej inwestycji. Cały czas były wydawane pozwolenia na budowę w bliskiej odległości polderu ale też na jego zaplanowanym terenie. Czy Wody Polskie wezmą odpowiedzialność za straty jakie poniosą mieszkańcy z poza polderu, np utratę wartości nieruchomości? Z jakimi konsekwencjami będzie wiązać się ta inwestycja, czy mieszkańcy pozostający poza polderem będą mieć problem z ubezpieczeniem swoich nieruchomości? W dokumentacji planowanego polderu nie wzięto w ogóle pod uwagę co się stanie z mieszkańcami gdyby polder nie utrzymał takiej ilości wody i nastąpiło uszkodzenie polderu, które spowoduje zagrożenie życia oraz zalanie terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu "Bezpieczna Wisła", która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu "Bezpieczna Wisła", które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła". W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.

147	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

148	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

149	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąc wariant II , który zakłada budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3	Zmiana budowy polderu w innej lokalizacji. W rejonie niezamieszkałym , niezabudowanym.	Polder, który został zaproponowany na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji. Inwestorzy nie będą chcieli wkładać swoich środków pieniężnych w nowe inwestycje, co przełoży się na brak rozwoju Gminy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

150	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Opis obiektów z wariantu rekomendowanego: polder przepływowy Koszyce	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości

										nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”.Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

151	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3	Proszę rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej.	Nie uwzględniono sytuacji mieszkańców oraz przedsiębiorców przy tworzeniu dokumentów dot. budowy polderu. Na wartości stracą działki. Po zalaniu polderu będą rozwijać się choroby, przykre zapachy i ogromna ilość komarów.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do

										zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

152	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3.	Proszę rozważyć inne możliwości, które zostaną zaakceptowane społecznie i ekonomicznie.		wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

153	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.		wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w

										zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię". Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

154	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.		wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w

										zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię". Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

155	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Usunąć Wariant OP I wariant OP II wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całej gminy. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Co w przypadku osób posiadających nieruchomości w bliskiej bądź dalszej odległości od wału polderu? Posiadam wartościowe działki w tym budowlane w miejscowości Strzelce Wielkie, Strzelce Małe i Rajsko, które po zrealizowaniu tej inwestycji drastycznie stracą na wartości czy ktoś o tym pomyślał? Czy są przewidziane odszkodowania dla takich osób? W wypowiedziach waszych przedstawicieli ciągle jest mowa o trudnej sytuacji osób wysiedlanych ale tak naprawdę oni będą w lepszej sytuacji od tych, którzy zostaną i będą sąsiadować z wałami polderu. Czy pomyśleliście o tych setkach pozostałych osób? Czy zagwarantujecie nam, że chociażby koszt ubezpieczenia mienia przed powodzią nie zwiększy się drastycznie? Kto i w jakim czasie po zalaniu zajmie się posprzątaniem tego terenu ze śmieci, martwych zwierząt itp?	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”.Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z

										zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

156	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Opis obiektów z wariantu rekomendowanego: polder przepływowy Koszyce	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć możliwość budowy polderu w innej, mniej zurbanizowanej i niezurbanizowanej lokalizacji, lub rozważyć opcję kilku mniejszych polderów. Warto także przeanalizować inne rozwiązania, które będą bardziej uzasadnione z punktu widzenia społecznego i ekonomicznego.		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

157	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji.		wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w

										zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię". Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

158	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	USUNĄĆ WARIANT NR II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji.		wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w

										zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię". Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

159	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

160	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczneUsunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

161	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Nie dla polderu w gminie Szczurowa	zmiana lokalizacji polderu na tereny nie zaludnione, bądź nieużytki rolne	budowa polderu spowoduje degradację gminy, wyludnienie mieszkańców, teren stanie się mało atrakcyjny dla rozwoju gminy, w przypadku zalania polderu mogą rozwijać się różne choroby zakaźne,	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny

										jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

162	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Polder źle wpłynie na naszą gospodarkę w naszej gminie	Wybudować polder gdzie indziej	Polder spowoduje choroby , robactwa , brak pracy , rozwoju w naszej gminie	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

163	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln 3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V= 20,5 mln m3	Znalezienie miejsca na budowę polderu w innej lokalizacji mniej zurbanizowanej , rejonie nie zamieszkałym .		wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy

										oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

164	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

165	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant OP III.	Bezpieczeństwo przeciwpowodziowe jest ważne, jednak trzeba uwzględnić potrzeby wszystkich. Należałoby rozważyć powstanie polderów w okolicy niezamieszkałej.		wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

166	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant OP II.	Bezpieczeństwo przeciwpowodziowe jest ważne, jednak trzeba uwzględnić potrzeby wszystkich. Należałoby rozważyć powstanie polderów w okolicy niezamieszkałej.		wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

167	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	nie zgadzam się na utworzenie suchego polderu w gminie Szczurowa	inna lokalizacja	zniszczenie zbyt dużej liczby prywatnych mieszkań i domów, ludzi którzy pracowali na to całe życie. spowoduje zubożenie gminy, teren będzie mało atrakcyjny, w przypadku jakiegokolwiek nawet najmniejszego błędu w budowie obawa przed zalaniem pozostałych miejscowości gminy.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

										Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

168	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	nie dla polderu zalewowego w gminie Szczurowa	zmiana lokalizacji, na tereny mniej zaludnione	budowa polderu spowoduje wyniszczenie gminy, wyludnienie, tereny staną się mało atrakcyjne dla przedsiębiorców i zwykłych obywateli, będą się rozwijać choroby. konsekwencje budowy polderu odczują wszyscy mieszkańcy gminy.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

										Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

169	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.

170	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczneUsunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innym rejonie, w którym gdzie nie ma zabudowań i gdzie nie ma zakładów pracy.		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej

										użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.

171	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji gdzie nie ma zabudowań oraz przesiedlenia ludności	proponowany polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji terenów przeznaczonych pod inwestycję, jak również rozwijających się gospodarstw.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

172	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

173	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Znalezienie miejsca dla polderu w rejonie niezabudowanym	Polder doprowadzi do zubożenia i wyludnienia mieszkańców Gminy Szczurowa oraz braku zainteresowania Inwestorów w tym rejonie	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

174	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji "Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne", usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

175	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne.Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

176	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Nie wyrażam zgody na budowę polderu na terenie moich działek.	Budowa polderu wzdłuż aktualnie istniejącego wału po stronie gminy Koszyce.		wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

177	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne. Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.
178	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Wyrażam swój sprzeciw dotyczący budowy polderu.		Duża część terenów Włostowic oraz Książnic jest położona poniżej 184 mnpm a woda ze Szreniawy przy tej wysokości zaleje ich domy i pola uprawne. Wiem, że IQ osób projektujących i procedujących projekt jest na podobnym poziomie na jakim kształtują się maksymalne tempreatury w Polsce ale nie można zalewać i niszczyć dobytków innych osób w celu chronienia osób z Snadomierza.	wyjaśniona	Na wysokości miejscowości Włostowice zaplanowano budowę nowego wału przeciwpowodziowego, do wysokości bezpiecznego piętrzenia polderuRzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Obszar "otwarty" położony jest więc powyżej rzędnej piętrzenia terenu i nie zostanie zalany. Pozostałe tereny będę chronione planowanym wałem. Na obecnym etapie Programu wskazywane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne - Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.

179	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Nie wyrażam zgody na budowę polderu w moim sąsiedztwie.	Budowa polderu wzdłuż aktualnie istniejących wałów.		wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

180	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Budowa polderu w miejscu nie zagrażającego wysiedleniu tysięcy mieszkańców oraz ich gospodarstw	Utrata miejsc pracy poprzez nie rozwijające sie inwestycje, oraz bardzo mały napływ inwestorów dającym ludziom miejsca pracy, oraz brak możliwości rozwoju istniejących gospodarstw rolnych.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

181	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	utrata dochodów gospodarstw które żyją tylko z rolnictwa.	budowa polderu w innej lokalizacji - tereny leśne z daleka od gminy		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się

										przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych Intencją PGW WP jest wdrożenie infrastruktury przeciwpowodziowej, polderów, gdzie eksploatacja gruntów w ich czaszach będzie powszechną praktyką, która będzie się wiązała jedynie z częściowym wyłączeniem gruntów z użytkowania (tereny przeznaczone pod zabudowę zapory czołowej polderu i wałów polderu). Wartym podkreślenia jest fakt, że budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej.Przy coraz częstszych wezbraniach rzek, występowania powodzi, istnieje potrzeba budowania zabezpieczeń przeciwpowodziowych dostosowanych do zmian klimatycznych. Jednym z takich działań jest budowa polderów, które oprócz ochrony przeciwpowodziowej mogą spełniać jeszcze inne funkcje, w tym funkcję rolniczą. Dodatkowo, jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. W prezentowanym Programie działań i Prognozie przedstawiono przykładowe zagospodarowanie polderów, uwzględniające również aspekty przyrodnicze. Sposób zagospodarowania polderów jest propozycją możliwą do wykorzystania na dalszym etapie tj. etapie projektowania polderu i możliwego jego zagospodarowania. Etap procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której konsultowane są dokumenty nie jest etapem, na którym dostępne są już szczegółowe rozwiązania projektowe.

182	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

183	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	utrata wartości działek przez powstanie polderu	polder poza terenem gminy		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.

184	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	utrata miejsc pracy , poprzez likwidacje przedsiębiorstw	zmiana gminy powstania polderu		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.

185	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	przez polder utracę możliwość uprawy gruntu	proponuję przenieść miejsce powstania polderu poza teren gminy		wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

186	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Proponowane rozwiązanie jest bardzo inwazyjne dla lokalnej społeczności, przede wszystkim skazuje znaczną część mieszkańców gminy Szczurowa na opuszczenie dotychczasowych domostw i przesiedlenie. Dodatkowo potencjalna inwestycja drastycznie redukowałaby atrakcyjność gospodarczą regionu.	Potencjalnym rozwiązaniem jest rozważenie innych, niezaludnionych lokalizacji pod budowę polderów zalewowych oraz wzmocnienie istniejących obwałowań w rejonie gminy Szczurowa i Koszyce.	Powstanie ogromnego, liczącego 206 mln m3 objętości polderu w gminach Szczurowa i Koszyce łączy się z olbrzymim ryzykiem dla mieszkańców obu tych gmin jak i terenów sąsiednich. Każda tego rodzaju infrastruktura techniczna narażona jest na zawodność, co przy skali przedsięwzięcia może skutkować tragedią (przerwanie wałów i zalanie zakumulowaną wodą bardziej rozległego terenu niżby miało to miejsce przy przerwaniu samych wałów wiślanych).	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej

										użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”.Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

187	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	wyludnienie gminy, utrata wartości gruntu.	polder w innej gminie		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.

188	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Zgłaszam sprzeciw do budowy polderu zalewowego w Gminie Szczurowa	Kilka mniejszych polderów które nie zmuszą do wysiedlania ludzi		wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących.

189	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	zagrożenie dla pozostałej części gminy w sytuacji przerwania wału.	polder w innej gminie		wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

190	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Stanowcze nie dla budowy polderu w Gminie Szczurowa			wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

191	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3	Proszę o rozważenie budowy polderu w lokalizacji mniej zamieszkałej i mniej zurbanizowanej.	Proponowana budowa polderu na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji gminy oraz jej okolicy. Mieszkańcy obawiają się utraty swojego majątku na który pracowali ich przodkowie oraz oni sami na przestrzeni wielu lat, a nawet dekad. Realizacja tego przedsięwzięcia wiązałaby się także z wyburzeniem wielu budynków powodując tym samym stratę miejsc pracy dla wielu ludzi.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z

										zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

192	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3	Proszę o rozważenie budowy polderu w innej lokalizacji lub zbudowaniu kilku polderów o mniejszej pojemności.	Budowa polderu w gminie Szczurowa będzie negatywanie oddziaływała na mieszkańców. Część z nich straci swoje miejsca pracy, na wartości stracą działki i inne nieruchomości. Nie da się wyrazić słowami strachu odczuwanego przez mieszkańców gminy i jej okolic.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami,

										jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

193	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu na terenach niezamieszkałych.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji nie tylko tereny przeznaczone pod inwestycje ale również będzie wpływał bardzo niekorzystnie na tereny sąsiadujących miejscowości. W przedstawionym programie działań nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.. Nie uwzględniono sytuacji rolników, dla których praca w gospodarstwie stanowi jedyne źródło utrzymania.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z

										funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. Budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej, przy czym może zajść konieczność zmiany gatunków uprawianych roślin lub sposobu ich pielęgnacji. Budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mają za zadanie ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej oraz ochronę istniejących ekosystemów i krajobrazu. Zmniejszenie powierzchni przeznaczonej pod uprawę ograniczone jest jedynie w przypadku wystąpienia powodzi oraz w okresie prowadzenia prac porządkowych i utrzymaniowych po powodzi. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

194	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważyć budowę polderu na terenach niezamieszkałych.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji nie tylko tereny przeznaczone pod inwestycje ale również będzie wpływał bardzo niekorzystnie na tereny sąsiadujących miejscowości. Planowane inwestycje dające możliwości tworzenia nowych miejsc pracy zostaną wstrzymane. Stracą na wartości działki oraz nieruchomości. Nie wzięto pod uwagę sytuacji nie tylko przedsiębiorców ale także rolników, dla których praca w gospodarstwie stanowi jedyne źródło utrzymania. W przypadku rozszczelnienia lub uszkodzenia budowli zalane zostaną miejscowości całej gminy a także gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z

										funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

195	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	wykreślić wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	poszukać innych rozwiązań o mniejszym zakresie szkód społecznych i ekonomicznych. Rozważyć lokowanie tego typu inwestycji na terenach niezabudowanych	Budowa inwestycji wywoła nieodwracalne szkody, degradujące teren całej gminy i gmin sąsiednich. Spowoduje stopniowe wyludnianie się gminy Szczurowa, a w przypadku awarii stanowi bezpośrednie zagrożenie życia. Każdorazowe zalanie polderu będzie miało wpływ na zdrowie mieszkańców regionu, przykre zapachy, komary, padłe zwierzęta ptactwo roznoszące zarazki to realne zagrożenie. Nieruchomości w sąsiedztwie inwestycji stracą na wartości, inwestorzy przestaną inwestować. W dokumentach wskazujących ostateczne warianty wskazano teren jako zdegradowany, co jest oczywistą nieprawdą. Nie wzięto pod uwagę aktualnych kierunków zrównoważonego rozwoju gminy Szczurowa. Rozwiązanie jest nieekonomiczne i nieakceptowalnie społecznie.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy

										beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. W trakcie powodzi o konieczności napełniania polderu wodą zostaną powiadomione lokalne samorządy oraz mieszkańcy. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. W żadnym z opracowanych dokumentów dotyczących inwestycji w Gminie Szczurowa nie pojawiły się sformułowania mogące sugerować, że gmina jest w jakikolwiek sposób gorsza.. W naszych materiałach wykorzystano wyłącznie określenia i dane statystyczne, które pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), wraz z przywołaniem ich źródła. Dane te dotyczą wykształcenia mieszkańców, struktury gospodarczej oraz innych wskaźników społeczno-ekonomicznych i są prezentowane w sposób obiektywny, a także zestawiane z odpowiednimi wskaźnikami dla całego kraju. Wszystkie gminy objęte inwestycjami analizowane były w analogiczny sposób. Celem takiego podejścia jest przedstawienie sytuacji gmin w szerszym kontekście, co pozwala na rzetelną ocenę lokalnych uwarunkowań.

196	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	należy poszukać innych rozwiązań o mniejszym zakresie szkód społecznych i ekonomicznych. Rozważyć lokowanie tego typu inwestycji na terenach niezabudowanych	Budowa inwestycji wywoła nieodwracalne szkody, degradujące teren całej gminy i gmin sąsiednich. Spowoduje stopniowe wyludnianie się gminy Szczurowa, a w przypadku awarii stanowi bezpośrednie zagrożenie życia. Każdorazowe zalanie polderu będzie miało wpływ na zdrowie mieszkańców regionu, przykre zapachy, komary, padłe zwierzęta ptactwo roznoszące zarazki to realne zagrożenie. Nieruchomości w sąsiedztwie inwestycji stracą na wartości, inwestorzy przestaną inwestować. W dokumentach wskazujących ostateczne warianty wskazano teren jako zdegradowany, co jest oczywistą nieprawdą. Nie wzięto pod uwagę aktualnych kierunków zrównoważonego rozwoju gminy Szczurowa. Rozwiązanie jest nieekonomiczne i nieakceptowalnie społecznie.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków

										odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.W żadnym z opracowanych dokumentów dotyczących inwestycji w Gminie Szczurowa nie pojawiły się sformułowania mogące sugerować, że gmina jest w jakikolwiek sposób gorsza.. W naszych materiałach wykorzystano wyłącznie określenia i dane statystyczne, które pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), wraz z przywołaniem ich źródła. Dane te dotyczą wykształcenia mieszkańców, struktury gospodarczej oraz innych wskaźników społeczno-ekonomicznych i są prezentowane w sposób obiektywny, a także zestawiane z odpowiednimi wskaźnikami dla całego kraju. Wszystkie gminy objęte inwestycjami analizowane były w analogiczny sposób. Celem takiego podejścia jest przedstawienie sytuacji gmin w szerszym kontekście, co pozwala na rzetelną ocenę lokalnych uwarunkowań.

197	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

198	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

199	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu na terenach niezamieszkałych.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji nie tylko tereny przeznaczone pod inwestycje ale również będzie wpływał bardzo niekorzystnie na tereny sąsiadujących miejscowości. W przedstawionym programie działań nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.. Nie uwzględniono sytuacji rolników, dla których praca w gospodarstwie stanowi jedyne źródło utrzymania.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z

										funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. Budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej, przy czym może zajść konieczność zmiany gatunków uprawianych roślin lub sposobu ich pielęgnacji. Budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mają za zadanie ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej oraz ochronę istniejących ekosystemów i krajobrazu. Zmniejszenie powierzchni przeznaczonej pod uprawę ograniczone jest jedynie w przypadku wystąpienia powodzi oraz w okresie prowadzenia prac porządkowych i utrzymaniowych po powodzi. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

200	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu na terenach niezamieszkałych.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji nie tylko tereny przeznaczone pod inwestycje ale również będzie wpływał bardzo niekorzystnie na tereny sąsiadujących miejscowości. Planowane inwestycje dające możliwości tworzenia nowych miejsc pracy zostaną wstrzymane. Stracą na wartości działki oraz nieruchomości. Nie wzięto pod uwagę sytuacji nie tylko przedsiębiorców ale także rolników, dla których praca w gospodarstwie stanowi jedyne źródło utrzymania. W przypadku rozszczelnienia lub uszkodzenia budowli zalane zostaną miejscowości całej gminy a także gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z

funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. Budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej, przy czym może zajść konieczność zmiany gatunków uprawianych roślin lub sposobu ich pielęgnacji.
Budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mają za zadanie ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej oraz ochronę istniejących ekosystemów i krajobrazu. Zmniejszenie powierzchni przeznaczonej pod uprawę ograniczone jest jedynie w przypadku wystąpienia powodzi oraz w okresie prowadzenia prac porządkowych i utrzymaniowych po powodzi.
Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem.
Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.
Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą.
Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014).
W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.
Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).
Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z

										zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

201	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu na terenach niezamieszkałych.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji nie tylko tereny przeznaczone pod inwestycje ale również będzie wpływał bardzo niekorzystnie na tereny sąsiadujących miejscowości. W przedstawionym programie działań nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.. Nie uwzględniono sytuacji rolników, dla których praca w gospodarstwie stanowi jedyne źródło utrzymania.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. Budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej, przy czym może zajść konieczność zmiany gatunków uprawianych roślin lub sposobu ich pielęgnacji.Budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mają za zadanie ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej oraz ochronę istniejących ekosystemów i krajobrazu. Zmniejszenie powierzchni przeznaczonej pod uprawę ograniczone jest jedynie w przypadku wystąpienia powodzi oraz w okresie prowadzenia prac porządkowych i utrzymaniowych po powodzi.Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym.

										Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

202	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu na terenach niezamieszkałych.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji nie tylko tereny przeznaczone pod inwestycje ale również będzie wpływał bardzo niekorzystnie na tereny sąsiadujących miejscowości. Planowane inwestycje dające możliwości tworzenia nowych miejsc pracy zostaną wstrzymane. Stracą na wartości działki oraz nieruchomości. Nie wzięto pod uwagę sytuacji nie tylko przedsiębiorców ale także rolników, dla których praca w gospodarstwie stanowi jedyne źródło utrzymania. W przypadku rozszczelnienia lub uszkodzenia budowli zalane zostaną miejscowości całej gminy a także gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z

										funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. Budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej, przy czym może zajść konieczność zmiany gatunków uprawianych roślin lub sposobu ich pielęgnacji. Budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mają za zadanie ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej oraz ochronę istniejących ekosystemów i krajobrazu. Zmniejszenie powierzchni przeznaczonej pod uprawę ograniczone jest jedynie w przypadku wystąpienia powodzi oraz w okresie prowadzenia prac porządkowych i utrzymaniowych po powodzi. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

203	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Budowa polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

204	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

205	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

206	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Niezgadzam się na wysiedlenia rozbiór starych wałów na Uszewce I Grobce, niezgadzam się na budowę nowych wałow przeciw powódziwych.	Proponuję wycinkę drzew zakrzaczeń między wału istniejącej infrastruktury wodnej, naprawę przepustów istniejących nadsypanie istniejących wałów wyeliminowanie siedlisk bobrów i lisów oraz umiejscowie budowy polderu na terenie niezamieszkałym podmokłym oraz ona mniejszej powierzchni.	Niechęć uzasadniam tym iż nasze 30 ha gospodarstwo będzie się mieściło w miedzy wału planowanego polderu, zajmujemy się chodowla bydla i jest to nasze jedyne źródło utrzymania, jesteśmy w takim wieku że niewidzimy możliwości przeniesienia go w inne miejsce oraz przezawodowienia się na innny kierunek. Nierozbieranie starych wałów motywuje to tym że Grobka i Uszewka wylewa na wiosne, więc choćby nam pola zostały to uprawa na nich niebedzie możliwa, a budowa nowych zuborzy istniejąca glebę. Zostamie zatrzymana mozliwosc rozwoju naszego gospodarstwa. Nawsi jesteśmy jeden drugiemu potrzebni pomagamy sobie na wzajem , powstanie polderu pozrywa nasze dobre stosunki wiezy rodzinne, znajomości. Już ta sprawa powoduje stany depresyjne nerwowe co powoduje duży uszczerbek na zdrowiu. Jestem osobą mająca klaustrofobię i myślę o wale zasłaniający mi widok z okna wywoliluje stani paniki a co będzie jak powstanie Niechce polderu, a ja chce żyć NATO tu się przeprowadziłam niechce żyć w strachu przed wielka woda ktora będzie tuz za oknem naszej rodzinie zagrażała.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania Polderu będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych Intencją PGW WP jest wdrożenie infrastruktury przeciwpowodziowej, polderów, gdzie eksploatacja gruntów w ich czaszach będzie powszechną praktyką, która będzie się wiązała jedynie z częściowym wyłączeniem gruntów z użytkowania (tereny przeznaczone pod zabudowę zapory czołowej polderu i wałów polderu). Wartym podkreślenia jest fakt, że budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej.

207	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 min m3	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w rejonie.Oparty jest o błędne założenia do analizy - zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację Gminy szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu Gminy a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływa. Na terenie proponowanym przez polder i na terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje które w następstwie budowy poleru stają się zbędne będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie folderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

208	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce szczurowa o pojemności V = 206 milionów metrów sześciennych oraz budowę powiększonego folderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=50,5 mln m3	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne przeniesienie/ wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza folderem.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

209	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 min m3	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie	Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez nich inwestycji.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

210	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce szczurowa o pojemności V = 206 milionów metrów sześciennych oraz budowę powiększonego folderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=50,5 mln m3	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.
Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na

										mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

211	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładając budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji lub kilka polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycję, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Zasięgiem polder obejmie bardzo duży teren gminy, a na resztę regionu będzie miał negatywny wpływ. Na terenie na którym ma być budowany polder w tym momencie są wykonywane drogie inwestycje , które w momencie budowy stają się niepotrzebne.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

212	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładając budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V=206 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3 . Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilka polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Z budową polderu wiążą się ogromne koszty np. przeniesienie lub wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy jest to koszt nieuzasadniony. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości .Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności, w przypadku pęknięcia lub uszkodzenia wystąpi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.
Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na

										mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię". Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

213	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	zagrożenie zalaniem terenów całej gminy,skażenie środowiska,choroby,wyludnienie gminy	budowa polderu w terenie niezabudowanym	ogromne koszty społeczne,przesiedlenie mieszkanców	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

214	16.01.2025	ankieta on-line	administracja samorządowa	Program działań	Załączniki do projektu Programu działań	Wprowadzenie dodatkowych działań	W zadaniu znak W_GWW_1119 nie uwzględniono zadań ujętych na liście działań aPZRP dla Wisły dotyczących modernizacji istniejących wałów przeciwpowodziowych oraz budowy nowych odcinków na terenie Miasta Jasła. Zadania: W_GWW_1907, W_GWW_1201, W_GWW_1202, W_GWW_1203, W_GWW_1209, W_GWW_1258, W_GWW_1259, W_GWW_1260, W_GWW_1261, W_GWW_1262, W_GWW_1263, W_GWW_1269, W_GWW_1270 ujęte w liście działań aPZRP dla Wisły, w istotny sposób wpłyną na zabezpieczenie miasta Jasła przed powodzią, gdzie zgodnie z rys. 7 zamieszczonym w programie zagrożenie powodziowe na naszym terenie jest wysokie. Dlatego też domagamy się ujęcia w/w zadań w programie pn. „Bezpieczna Wisła”. Ponadto wnioskujemy o wprowadzenie do programu zadań związanych z modernizacją istniejących (wszystkich) obwałowań na terenie Miasta Jasła. Powodzie z ostatnich lat, a zwłaszcza z 2010 roku pokazała skalę zniszczeń (1/3 miasta Jasła znajdowała się pod wodą w wyniku powodzi). Natomiast zadanie W_GWW_2707 budowa muru lewostronnego rzeki Wisłoki przy moście w ciągu ul. Mickiewicza zabezpiecza tereny ogródków działkowych, natomiast nie zaplanowano niezbędnej inwestycji tj.: budowa kanału ulgi na rzece Wisłoce w okolicy mostu w ciągu ul. Mickiewicza w km 110 rzeki Wisłoki. Budowa kanału ulgi jest działaniem znacząco wpływającym na zabezpieczenie przeciwpowodziowe miasta Jasła, przez które przepływają rzeki: Wisłoka, Ropa, Jasiołka oraz Potok	Realizacja wnioskowanych działań zmniejszy zagrożenie powodziowe miasta znacząco poprawi jego bezpieczeństwo.	wyjaśniona	Wskazane w uwadze działania rekomendowane do realizacji w ramach "Programu Bezpieczna Wisła-Ekologicznie w Przyszłość". Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej obojętności wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Przedmiotowa inwestycja nie jest częścią Programu "Bezpieczna Wisła" Wisła, niemniej jednak na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany również układ hydrograficzny na obszarze przyległym do Polderu i wypływ tego Polderu na działanie innych urządzeń hydrotechnicznych i zagrożenie powodziowego w przyległej Dolinie Wisły.

							Warzycki. W związku z tym wnosimy o wprowadzenie zadania: budowa kanału ulgi na rzece Wisłoce w okolicy mostu w ciągu ul. Mickiewicza w km 110 rzeki Wisłoki do planowanych działań. Jednocześnie zwracamy uwagę na fakt, że zadanie W_GWW_1119 budowa polderu Kąty Myscowa, o którego realizację wnioskuje większość gmin powiatu jasielskiego, znacząco poprawi bezpieczeństwo naszego miasta zarówno w kwestii zabezpieczenia powodziowego jak i przeciwdziałania skutkom suszy oraz wpłynie na poziom wody w Wiśle. Zmiana			

215	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V =206,00mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności . Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycję, ale cała, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenie do analiz zupełnie pomijając obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycję, które w następstwie budowy polderu staja się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokument powstał w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się ocenić obaw i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą się szerzyć choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących

										polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

216	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu Przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V= 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisu programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności . Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycję, ale cała, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenie do analiz zupełnie pomijając obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycję, które w następstwie budowy polderu staja się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokument powstał w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się ocenić obaw i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą się szerzyć choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do

										usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

217	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V =206,00mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności . Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycję, ale cała, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenie do analiz zupełnie pomijając obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycję, które w następstwie budowy polderu staja się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokument powstał w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się ocenić obaw i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą się szerzyć choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących

										polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

218	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu Przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V= 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisu programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności . Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycję, ale cała, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenie do analiz zupełnie pomijając obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycję, które w następstwie budowy polderu staja się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokument powstał w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się ocenić obaw i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą się szerzyć choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących

										polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

219	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V =206,00mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności . Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycję, ale cała, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenie do analiz zupełnie pomijając obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycję, które w następstwie budowy polderu staja się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokument powstał w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się ocenić obaw i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą się szerzyć choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących

										polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

220	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu Przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V= 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisu programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności . Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycję, ale cała, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenie do analiz zupełnie pomijając obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycję, które w następstwie budowy polderu staja się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokument powstał w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się ocenić obaw i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą się szerzyć choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących

										polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

221	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V =206,00mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności . Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycję, ale cała, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenie do analiz zupełnie pomijając obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycję, które w następstwie budowy polderu staja się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokument powstał w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się ocenić obaw i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą się szerzyć choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do

										usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

222	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu Przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V= 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisu programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności . Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycję, ale cała, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenie do analiz zupełnie pomijając obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycję, które w następstwie budowy polderu staja się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokument powstał w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się ocenić obaw i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą się szerzyć choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, ze wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina Szczurowa, Koszyce), - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów

										gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli

										przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

223	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V =206,00mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności . Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycję, ale cała, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenie do analiz zupełnie pomijając obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycję, które w następstwie budowy polderu staja się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokument powstał w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się ocenić obaw i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą się szerzyć choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących

										polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

224	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu Przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V= 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisu programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności . Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie Gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycję, ale cała, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenie do analiz zupełnie pomijając obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycję, które w następstwie budowy polderu staja się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokument powstał w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się ocenić obaw i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą się szerzyć choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących

										polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

225	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Inne zagadnienia	Zgłaszam sprzeciw budowie polderu zalewowego w gminie Szczurowa. Uzasadnieniem jest brak społecznej akceptacji przez mieszkańców całej gminy Szczurowa. Budowa tego typu spowoduje szereg negatywnych konsekwencji takich tak jak np. obniżenie wartości gruntów w całej okolicy polderu, konieczność usunięcia z terenu inwestycji kilkuset mieszkańców oraz ich nieruchomości, zmniejszenie atrakcyjności terenów dla potencjalnych pracodawców, obawy mieszkańców nt. bezpieczeństwa. Przedstawiony przez RZGW plan nie uwzględnia zmiany potencjalnego zagrożenia powodziowego na terenie gminy- podczas spotkania z Radą Gminy Szczurowa nie padła odpowiedź na zadane przez mnie pytanie odnośnie obszaru potencjalnego zalania w przypadku uszkodzenia wałów napełnionego polderu. Istotnym jest również wpływ polderu na mniejsze rzeki wpływające do Wisły a płynące przez miejscowości gm. Szczurowa który również nie został doprecyzowany.	Rezygnacja z budowy polderu w gminie Szczurowa	Jw.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

226	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

227	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

228	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

229	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

230	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

231	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

232	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Budowa polderu w innym niezamieszkałym lub mniej zamieszkałym miejscu , lub budowa kilku polderów o mniejszej pojemności.	Jako osoba wywodząca się z tej miejscowości, mająca tutaj dom rodzinny w którym mieszka obecnie moja mama obawiam się skutków ekonomicznych i ekologicznych tego projektu. Jako współwłaściciel nieruchomości i działek znajdujących się na terenie gminy, obawiam się iż stracą one na wartości. Pracując na terenie gminy, boję się iż długofalowo gmina się wyludni a zakłady będą zamykane, a już na pewno nie będą powstawać nowe miejsca pracy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

233	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

234	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

235	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

236	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

237	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Zbudować polder w innym niezamieszkałym lub mniej zurbanizowanym miejscu lub zbudować kilka polderów o mniejszej pojemności.	Jako osoba wywodząca się z tej miejscowości, mająca tutaj dom rodzinny w którym mieszka obecnie moja mama obawiam się skutków ekonomicznych i ekologicznych tego projektu. Jako współwłaściciel nieruchomości i działek znajdujących się na terenie gminy, uważam że się iż stracą one na wartości. Nie rozumiem czemu nikt wcześniej nie informował nas o planach. Podjęlibyśmy wówczas inne decyzje co do inwestycji. Pracując na terenie gminy, boję się iż długofalowo gmina się wyludni a zakłady będą zamykane, a już na pewno nie będą powstawać nowe miejsca pracy. Mając tutaj prawie całą rodzinę widzę jak każdy , zwłaszcza osoby starsze denerwują się iż będą musiały mieszkać w sąsiedztwie polderu. odbija się to negatywnie na zdrowiu nas wszystkich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko.

										Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła”. W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.

238	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej. Nie na obszarze 1/5 gminy.	Polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji doprowadzi całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie do upadku. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Dokumenty powstały w oderwaniu od rzeczywistości . Nie da się wycenić obawy i strachu mojego i mojej rodziny, która będzie mieszkać blisko wału. Co z moimi działkami rolnymi oraz domem gdy polder będzie zalany. Czy przewidziano środki na odszkodowania.Która firma będzie ubezpieczać i za jakie pieniadze.Mój dobytek nie zostanie wykupiony jednak będę żyć na bombie , Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie mojego życia oraz zalania terenu całej gminy. Psychiczna degradacja człowieka.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

239	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej . Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

240	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Jestem sołtysem wsi Rzachowa a więc terenu, który według nas chorych planów ma być przygotowany ,czytaj- wyburzony na przyjęcie wielkiej wody w ramach budowy największego polderu p .t. Bezpieczna Wisła. Inwestycja ta niszczy nasz życiowy dobytek,na co my mieszkańcy wsi Rząchowa się nie zgadzamy. Będziemy bronić naszego dobytku, żadne środki finansowe nie są w stanie wynagrodzić naszego codziennego trudu. Czekamy na nowe, zapowiadane, bardziej realne propozycje. Jesteśmy zdeterminowani zaostrzyć nasz protest wrazie kontynuowania prac związanych z polderem na naszym terenie.			wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących.

241	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

242	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne. Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

243	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 min m3	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w rejonie.Oparty jest o błędne założenia do analizy - zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację Gminy szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu Gminy a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływa. Na terenie proponowanym przez polder i na terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje które w następstwie budowy poleru stają się zbędne będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie folderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne przeniesienie/ wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza folderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez nich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia nastąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalanie terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

244	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce Szczurowa o pojemności V = 206 milionów metrów sześciennych oraz budowę powiększonego folderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=50,5 mln m3	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w rejonie.Oparty jest o błędne założenia do analizy - zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację Gminy szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu Gminy a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływa. Na terenie proponowanym przez polder i na terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje które w następstwie budowy poleru stają się zbędne będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie folderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne przeniesienie/ wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza folderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez nich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia nastąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalanie terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących

										polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

245	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne. Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

246	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariany usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

247	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

248	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne. Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

249	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

250	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji "Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne" usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

251	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
252	16.01.2025	ankieta on-line	administracja samorządowa	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)	Powodem złożenia uwag jest planowana lokalizacja polderu przeciwpowodziowego na terenie Gminy Gręboszów w miejscowości Borusowa (polder prawobrzeżny).	Rezygnacja z budowy polderu w miejscowości Borusowa, Gmina Gręboszów.	Planowana lokalizacja przedsięwzięcia we wskazanym wyżej zakresie, w przypadku konieczności uruchomienia obiektu retencyjnego w lokalizacji BORUSOWA doprowadzi do zniszczenia terenu w zakresie prowadzonych działalności gospodarczych i prowadzonych upraw rolniczych oraz zniszczenia infrastruktury technicznej.	wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania w tym polder Borusowa zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). Jednocześnie pragniemy zaznaczyć, iż polder Borusowa jest jednym z 17 polderów proponowanych w ramach wariantu OP I, który nie jest rekomendowany w ramach „Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem".

253	16.01.2025	poczta tradycyjna	administracja samorządowa	Prognoza SOOŚ	Rozdział 1/podrozdział 1.3/str.25	Obszar realizacji polderu zajmowac będzie powierzchnię 460,61 ha i będzie obejmować 1047 działek katastralnych. Jest to bardzo duży obszar cenny dla mieszkańców/rolników gminy Padew Narodowa.	Wybranie innego wariantu operacyjnego - lokalizacja polderu poza ternem gminy Padew Narodowa	Polder Przykop zajmie bardzo duży teren - przeważająca część sołectw położonych przy brzegu rzeki Wisły - Przykop, Zaduszniki. Teren obecnie użytkowany jest rolniczo. Na jego części znajduje się także zabudowa mieszkalna i zagrodowa. Budowa polderu pozbawi mieszkańców/rolników możliwości uprawy ziemi, które od wielu pokoleń znajdują się we władaniu tych samych rodzin. Dodatkowo wskazać należy, że teren ten stanowią nażyźniejsze gleby w gminie Padew Narodowa (I i II klasa bonitacyjna).	wyjaśniona	Lokalizacja Polderu Przykop jest związana z koniecznością uzupełnienia retencji możliwej do zgromadzenia w Polderze Koszyce-Szczurowa. Wisła na odcinku będącym przedmiotem analiz Projektu - odcinek Wisły między Krakowem, a Zawichostem posiada wiele istotnych dopływów. Na tym odcinku poniżej zapory planowanego zbiornika Koszyce-Szczurowa wpadają Nidzica, Nida, Breń i Wisłoka. Osiągnięcie pożądanej redukcji zagrożenia powodziowego w szczególnie narażonym na powodzie rejonie wokół Sandomierza, wymagało znalezienia dodatkowej retencji. Warty wspomnienia jest fakt, że na całym odcinku Wisły między Krakowem, a Zawichostem przeważają tereny użytkowane rolniczo o wysokiej jakości, dobrych klasach bonitacji. Nadrzędnym celem przy lokalizowaniu działań, była też jak najmniejsza skala potencjalnych relokacji, przy możliwie największej do uzyskania pojemności retencyjnej. Pragniemy jednak nadmienić, że Projekt Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość jest na bardzo wczesnym etapie realizacji - etapie koncepcji. W przypadku realizacji inwestycji, szczególnie na etapie realizacji projektu budowlanego i wykonawczego lokalizacja i przebiegi działań mogą ulec zmianie. Rozwiązania dotyczące gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. W przypadku, w którym grunty w obszarze polderu nie będą podlegały wywłaszczeniu, nie wyklucza się możliwości prowadzenia gospodarki rolnej, na zasadach dostosowanych do wymogów gospodarowania wodą na polderze.
254	16.01.2025	poczta tradycyjna	administracja samorządowa	Prognoza SOOŚ	Rozdział 1/podrozdział 1.4.3/str.30-31	Zgodnie z przykładowym zagospodarowaniem terenu część gruntów zostanie przeznaczona na odtworzenie starorzecza oraz wykonanie zbiornikó wodnych. Uprawa ziem będzie mogła odbywać się tylko na małej części zajętego terenu.	Wybranie innego wariantu operacyjnego - lokalizacja polderu poza ternem gminy Padew Narodowa	Budowa polderu spowoduje utratę przez rolnikó cennych działek pod względem żyzności. Tylko niewielka część będzie mogła być wykorzystana na cele rolnicze, pozostała część będzie przeznaczona na odtworenie starorzecza.	wyjaśniona	W projekcie Programu działań i Prognozie przedstawiono przykładowe zagospodarowanie polderów, uwzględniające aspekty przyrodnicze. Sposób zagospodarowania polderów, jest propozycją możliwą do wykorzystania na dalszym etapie tj. etapie projektowania polderu i możliwego jego zagospodarowania. Etap procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której konsultowane są dokumenty nie jest etapem, na którym wskazuje się konkretne rozwiązania projektowe. Rozwiązania dotyczące gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych. W przypadku, w którym grunty w obszarze polderu nie będą podlegały wywłaszczeniu, nie wyklucza się możliwości prowadzenia gospodarki rolnej, na zasadach dostosowanych do wymogów gospodarowania wodą na polderze.
255	16.01.2025	poczta tradycyjna	administracja samorządowa	Prognoza SOOŚ	Rozdział 9/podrozdział 9.2.2/str.107	Planowany polder ma powstać na terenach zabudowanych. Na terenie planowanego polderu zajduje się zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa. Mieszkańcy będa zmuszeni do przesiedlenia. Likwidacji ulegnie cała infrastruktura techniczna m.in. sieci kanalizacyjne, wodociągowe, energetyczne, gazowe.	Wybranie innego wariantu operacyjnego - lokalizacja polderu poza ternem gminy Padew Narodowa	Budową polderu zostaną dotknięte osoby bezpośrednio zamieszkujące te tereny oraz osoby zamieszkujące w ich bezpośrednim otoczeniu, gdyż koncepcja polderu zakłada ich lokalizację na terenach istniejącej zabudowy mieszkalnej i zagrodowej. Mieszkańcy będa zmuszeni do przesiedlenia. Również cała infrastruktura techniczna (sieci), której koszty budowy pokryła gmina , przeznaczona zostanie do likwidacji.	wyjaśniona	Lokalizacja Polderu Przykop jest związana z koniecznością uzupełnienia retencji możliwej do zgromadzenia w Polderze Koszyce-Szczurowa. Wisła na odcinku będącym przedmiotem analiz Projektu - odcinek Wisły między Krakowem, a Zawichostem posiada wiele istotnych dopływów. Na tym odcinku poniżej zapory planowanego polderu Koszyce-Szczurowa wpadają Nidzica, Nida, Breń i Wisłoka. Osiągnięcie pożądanej redukcji zagrożenia powodziowego w szczególnie narażonym na powodzie rejonie wokół Sandomierza, wymagało znalezienia dodatkowej retencji. Warty wspomnienia jest fakt, że na całym odcinku Wisły między Krakowem, a Zawichostem przeważają tereny użytkowane rolniczo o wysokiej jakości, dobrych klasach bonitacji. Nadrzędnym celem przy lokalizowaniu działań, była też jak najmniejsza skala potencjalnych relokacji, przy możliwie największej do uzyskania pojemności retencyjnej. Pragniemy jednak nadmienić, że Projekt Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość jest na bardzo wczesnym etapie realizacji - etapie koncepcji. W przypadku realizacji inwestycji, szczególnie na etapie realizacji projektu budowlanego i wykonawczego lokalizacja i przebiegi działań mogą ulec zmianie.
256	16.01.2025	poczta tradycyjna	administracja samorządowa	Prognoza SOOŚ	Rozdział 9/podrozdział 9.9/str.177	Polder Przykop znajduje się w kompleksie glebowym pszennym bardzo dobrym zalicznym do I i II klasy bonitacyjnej. Gleby kompleksu pszennego sa glebami najlepszymi w kraju, sa zasobne w składniki pokarmowe, o głębokim poziomie próchniczym, dobrej strukturze, na których osiąga się wysokie plony. Lokalizacja polderu Przykop na wskazanym terenie uniemożliwi uprawianie tych cennych pod względem żyzności ziem. Budowa polderu uniemożliwi rolnikom uprawianie rolnictwa ekologicznego i korzystanie z ekoschematów unijnych.	Wybranie innego wariantu operacyjnego - lokalizacja polderu poza ternem gminy Padew Narodowa	Rolnicy obecnie gospodarujący na terenie planowanego polderu zostaną pozbawienia najżyźniejszych ziem. Ziemie te często stanowią jedyne źródło utrzymania. Planowany polder uniemożliwi rolnikom uprawianie części ziem. Dodatkowo rolnicy nie będa mieli pewności czy tereny te nie zostaną zalane podczas zagrożenia powodziowego - jeśli tak cała ich praca pójdzie na marne. Również regularne zalewanie polderu może spowodowac pojawienie się i kumulowanie różnych typów zanieczyszczeń na terenach, które będa okresowao zalewane. Akumulowanie się zanieczyszczeń prowadzić będzie do obniżenia się jakości gleb, a co za tym idzie ograniczenia możliwości uprawy terenów rolniczych. W przypadku zalania polderu wodą o utrzymywanie tej wody przez dłuższy czas zmianie ulegnie struktura gleby. Rolnicy, którzy prowadzą uprawy ekologiczne nie będa mogli tego robić w dalszym ciągu, gdyż zalanie terenów będzie nikorzystnie oddziaływać na glebę. Nie skorzystają oni też z	wyjaśniona	Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych Intencją PGW WP jest wdrożenie infrastruktury przeciwpowodziowej, polderów, gdzie eksploatacja gruntów w ich czaszach będzie powszechną praktyką, która będzie się wiązała jedynie z częściowym wyłączeniem gruntów z użytkowania (tereny przeznaczone pod zabudowę zapory czołowej polderu i wałów polderu). Wartym podkreślenia jest fakt, że budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej. Przy coraz częstszych wezbraniach rzek, występowania powodzi, istnieje potrzeba budowania zabezpieczeń przeciwpowodziowych dostosowanych do zmian klimatycznych. Jednym z takich działań jest budowa polderów, które oprócz ochrony przeciwpowodziowej mogą spełniać jeszcze inne funkcje, w tym funkcję rolniczą. Dodatkowo, jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. W prezentowanym Programie działań i Prognozie przedstawiono przykładowe zagospodarowanie polderów, uwzględniające również aspekty przyrodnicze. Sposób zagospodarowania polderów jest propozycją możliwą do wykorzystania na dalszym etapie tj. etapie projektowania polderu i możliwego jego zagospodarowania. Etap procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której konsultowane są dokumenty nie jest etapem, na którym dostępne są już szczegółowe rozwiązania projektowe. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu

								ekoschematów unijnych dla upraw ekologicznych.		uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a, b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019). Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych.
257	16.01.2025	poczta tradycyjna	administracja samorządowa	Prognoza SOOŚ	Rozdział 9/podrozdział 9.14/str.219	W północno-wschodnim fragmencie obszaru projektowanego polderu występuje kolizja ze złożem siarki o nazwie Baranó Sandomierski - Skopanie (złoże bilansowe kat. C). Budowa polderu uniemożliwi eksploatację złóż siarki.	Wybranie innego wariantu operacyjnego - lokalizacja polderu poza ternem gminy Padew Narodowa	Budowa polderu wpłynie negatywnie na eksploatację złóż i uniemożliwi wykorzystanie tych surowców. W chwili obecnej toczy się procedura administracyjne w sprawie uzyskania pozwolenia na wksploatację złóż siarki. Budowa polderu zablokuje to przedsięwzięcie.	wyjaśniona	Zgodnie z zapisami Prognozy eksploatacja złóż może być utrudniona bądź niemożliwa. Przejście fali wezbraniowej i zalanie obszaru odkrywki może powodować uwolnienie do środowiska znacznych ilości materiałów pędnych i płynów eksploatacyjnych z zalanych pojazdów i maszyn do eksploatacji złóż kopalin. W konsekwencji może dojść do zanieczyszczenia przypowierzchniowych poziomów wodonośnych oraz osunięcia zboczy odkrywek. Zmniejszenie i wypłaszczenie fali wezbraniowej w wyniku realizacji polderów będzie korzystnie oddziaływało na eksploatację złóż leżących poniżej planowanych działań. Zgodnie z analizą położenia obszaru polderu Przykop, kolizja z złożem siarki Baranów Sandomierski - Skopane, ma miejscy tylko na niewielkim fragmencie w północnej części polderu. Pragniemy jeszcze raz wspomnieć, że obecnie Program jest na bardzo wstępnym etapie i ostateczne przebiegi działań, będą znane dopiero po podjęciu ostatecznej decyzji o jego realizacji, na etapie przygotowania projektów budowlanego, wykonawczego i uzyskania PNRI (Pozwolenia na realizację inwestycji).
258		poczta tradycyjna	administracja samorządowa	Prognoza SOOŚ	Rozdział 13/podrozdział 13.2.1/str.234	Etap realizacji polderu przyczyni się do fragmentacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunkó zwierząt, związany będiz e z wycinką drzew i krzewów, może powodować czasowe oddziaływanie na populacje gatunków występujących w sąsziedztwie obszaru. Występowanie w obrębie planowanego obiektu siedliska fauny moga zostać zniszczone.	Wybranie innego wariantu operacyjnego - lokalizacja polderu poza ternem gminy Padew Narodowa	Budowa polderu przyczyni się do inerencji w siedliska przyrodnicze i siedliska zwierząt. Zwiększy się wysyko wprowadzenia gatunkó obcego pochodzenia oraz gatunkó inwazyjnych - gatunki inwazyjne uniemożliwiają odrodzenie się gatunkó rodzimych a w konsekwencji będa prowadzić do obniżenia bioróżnorodności obszaru. Na chwilę obecną nie wykonano szczegółowej inwentaryzacji środowiska przyrodniczego.	wyjaśniona	Lokalizacja Polderu Przykop jest związana z koniecznością uzupełnienia retencji możliwej do zgromadzenia w Polderze Koszyce-Szczurowa. Wisła na odcinku będącym przedmiotem analiz Projektu - odcinek Wisły między Krakowem, a Zawichostem posiada wiele istotnych dopływów. Na tym odcinku poniżej zapory planowanego zbiornika Koszyce-Szczurowa wpadają Nidzica, Nida, Breń i Wisłoka. Osiągnięcie pożądanej redukcji zagrożenia powodziowego w szczególnie narażonym na powodzie rejonie wokół Sandomierza, wymagało znalezienia dodatkowej retencji. Warty wspomnienia jest fakt, że na całym odcinku Wisły między Krakowem, a Zawichostem przeważają tereny użytkowane rolniczo o wysokiej jakości, dobrych klasach bonitacji. Nadrzędnym celem przy lokalizowaniu działań, była też jak najmniejsza skala potencjalnych relokacji, przy możliwie największej do uzyskania pojemności retencyjnej. Pragniemy jednak nadmienić, że Projekt Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość jest na bardzo wczesnym etapie realizacji - etapie koncepcji. W przypadku realizacji inwestycji, szczególnie na etapie realizacji projektu budowlanego i wykonawczego lokalizacja i przebiegi działań mogą ulec zmianie.
259	16.01.2025	poczta tradycyjna	administracja samorządowa	Prognoza SOOŚ	Rozdział 13/podrozdział 13.2.2.2/str.243	Polder Przykop realizowany będzie w otoczeniu obszaru Natura 2000 Tarnobrzeska Dolina Wisły	Wybranie innego wariantu operacyjnego - lokalizacja polderu poza ternem gminy Padew Narodowa	Realizacja przedsięwzięcia wpłynie negatywnie na przedmiotowy obszar - w szczególności na występujące tam siedliska przyrodnicze i gatunki zwierząt. Zwierzęta (głównie bezkręgowce, płazy, gady) nie będa w stanie opuścić obszaru objętego pracami budowlanymi zatem będą zagrożone. Wykonanie wykopów na etapie realizacji inwestycji będzie stanowić pułapkę dla niektórych gatunków. Etap budowy poldery wpłynie na ograniczenie miejsc bytowania i żerowani zwierząt, dla których środowiskiem życia jest rzeka i jej bezpośrednie otoczenie.	wyjaśniona	Lokalizacja Polderu Przykop jest związana z koniecznością uzupełnienia retencji możliwej do zgromadzenia w Polderze Koszyce-Szczurowa. Wisła na odcinku będącym przedmiotem analiz Projektu - odcinek Wisły między Krakowem, a Zawichostem posiada wiele istotnych dopływów. Na tym odcinku poniżej zapory planowanego zbiornika Koszyce-Szczurowa wpadają Nidzica, Nida, Breń i Wisłoka. Osiągnięcie pożądanej redukcji zagrożenia powodziowego w szczególnie narażonym na powodzie rejonie wokół Sandomierza, wymagało znalezienia dodatkowej retencji. Warty wspomnienia jest fakt, że na całym odcinku Wisły między Krakowem, a Zawichostem przeważają tereny użytkowane rolniczo o wysokiej jakości, dobrych klasach bonitacji. Nadrzędnym celem przy lokalizowaniu działań, była też jak najmniejsza skala potencjalnych relokacji, przy możliwie największej do uzyskania pojemności retencyjnej. Pragniemy jednak nadmienić, że Projekt Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość jest na bardzo wczesnym etapie realizacji - etapie koncepcji. W przypadku realizacji inwestycji, szczególnie na etapie realizacji projektu budowlanego i wykonawczego lokalizacja i przebiegi działań mogą ulec zmianie.

260	17.01.2025	e-mail	przedsiębiorca	Program działań		Dzień dobry, cieszę się z możliwości wzięcia udziału w konsultacjach dla projektu (https://bezpiecznawisla.pl/konsultacje/). Niniejszym wyrażam uznanie i pełne poparcie dla projektu, szczególnie w Wariancie OP III. Uważam, że skutecznie wykazano, iż negatywny wpływ przedsięwzięcia na środowisko będzie znacznie mniejszy niż ogromne korzyści gospodarcze, społeczne i środowiskowe jakie będą płynęły z realizacji projektu. Choć w przestrzeni medialnej pojawiają się głosy niezadowolenia podkreślające wybrane, negatywne elementy czy skutki, to nie zmienia to faktu, że istotą prowadzonego obecnie procesu jest ocena zbilansowanego skutku przedsięwzięcia. Zatem decyzja pozwalająca na realizację powinna być pozytywna tak długo, jak długo zbilansowany skutek wydaje się korzystny. Nie można tej decyzji podejmować tylko w oparciu o wybrane, negatywne skutki czy obawy. W przypadku analizowanego przedsięwzięcia zbilansowany skutek, analizowany jako wypadkowa zmian niekorzystnych i korzystnych wydaje się wyraźnie korzystny. Sprawa interesuje mnie z co najmniej 3 powodów: 1. Czynnie zajmuję się inżynierią i ochroną środowiska i analizuję liczne projekty kształtowania środowiska. Niniejszy projekt, choćby ze względu na skalę i możliwe korzyści, zasługuje na ogólnopolską uwagę (oraz poparcie!); 2. Siedziba mojej firmy znajduje się w Stężycy (miejscowość nad Wisłą w pow. ryckim, położona daleko poniżej prognozowanych budowli i urządzeń). Wielokrotnie widziałem, jak wody wezbraniowe Wisły zagrażają człowiekowi i trwałości ekosystemów w Stężycy i otoczeniu. Widziałem też, jak wody te zagrażają obszarom położonym wyżej – w tym okolicom Koszyc i Szczurowej. Uważam, że działania takie jak projektowane, zmierzające ku tzw. „spłaszczeniu” fali powodziowej zasługują na promocję ze względu na ich ogólny, pozytywny wpływ na gospodarkę i środowisko. 3. Obecnie mieszkam w Małopolsce (Kraków) i uważam, że nasza tkanka społeczna zasługuje na stabilną przyszłość w obliczu nasilających się katastrof przyrodniczych jak powodzie. Projektowane rozwiązania bezsprzecznie posłużą zwiększeniu stabilności naszego otoczenia – tak przyrodniczego jak i społecznego oraz zasługują na rychłą realizację.			wyjaśniona	Dziękujemy za przesłaną opinię, spostrzeżenia.

261	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Nie zgadzam się z budową Polderu zalewowego w gminie Szczurowa i Koszyce.	Budowa kilku małych polderow które nie ingerowalyby w takim stopniu w życie mieszkańców i nie prowadziły do wysiedlen tylu osob	Polder nie broni wyżej wymienionych gmin. Ważniejsze byłoby zadbać o istniejąca infrastrukturę wodna a nie budowanie nowej	wyjaśniona	Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano

										inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

262	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Wariant opary na przestarzałej nieaktualnej i nie obiektywnej diagnozie.. przez specjalistów głównie z rejonu Sandomierza który miałby być chroniony.Wariant nie akceptowalny do przyjęcia	Budowa polderów o mniejszej pojemności, poprawić gospodarkę melioracyjną i zadbać o umocnienie wałów. Rozważyć możliwości bardziej akceptowalne społecznie nie degradujące w tak dużej mierze społeczeństwa/gminy	Budowa polderu doprowadzi do zniszczenia gminy która jest jedną z najlepiej rozwijających się w rejonie.Przez ostatnie kilkanaście lat powstało wiele kosztownych inwestycji które teraz miałyby być zniszczone. Bliskie sąsiedztwo wałów polderu od domów będzie skutkowało po zalaniu i spuszczeniu wody do rzeki licznymi chorobami, robactwem i zagrożeniem epidemiologicznym. Rejon zostanie całkowicie zdegradowany i pozbawiony jakichkolwiek nadziei na przyszłość.Zostaną zniszczone bardzo żyzne ziemie które należałoby chronić i ocalić. Nie można segregować społeczeństwa na lepsze i gorsze jak w tym wypadku się stało .Ludzie z Gmin Szczurowa i Koszyce nie są gorsi od ludzi żyjących w Sandomierzu. Przystępując do realizacji starych planów i założeń powinno się przeprowadzić aktualną diagnozę przez specjalistów z różnych regionów kraju a nie z okolic która ma być polderem chroniona.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.W trakcie powodzi o konieczności napełniania polderu wodą zostaną powiadomione lokalne samorządy oraz mieszkańcy. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

263	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Nie zgadzam się na budowę Polderu zalewowego na terenie gmin szczurowa i Koszyce	Modernizacja istniejących wałów przeciwpowodziowych , pogłębienie koryt rzek. Lub budowa mniejszych zbiorników zalewowych	Polder w gminie szczurowa i Koszyce nie zapewni bezpieczeństwa mieszkańcom z naszych terenów.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

264	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III. Jest oparty na nie solidnej , nierzetelnej diagnozie. Budowa w tak dużym zakresie na terenie jednej gminy jest nie do przyjęcia i nieakceptowalna.	Budowa mniejszych polderów na terenach słabo zamieszkałych, zalesianie terenów, poprawa melioracji , wzmocnienie wałów przeciwpowodziowych	Gmina jest jedną z najlepiej rozwijających się gmin w rejonie. Podjęto wiele inwestycji na terenach przeznaczonych na polder, pozyskano nowych inwestorów, są tworzone nowe miejsca pracy. W miejscu przeznaczony na polder funkcjonują zakłady pracy które zatrudniają ludzi z gminy. Zbyt bliskie sąsiedztwo wałów polderu z zabudowaniami. Budowa spowoduje zubożenie i całkowitą degradację gminy. Nikt nie będzie chciał inwestować przy takim kolosie z obawy przed rozszczelnieniem i utratą dobytku. Co z mieszkańcami obok polderu czy ktoś wziął tych ludzi pod uwagę i ich sytuację w jakiej się znajdą? Jest to pomysł sprzeczny z jakimikolwiek zasadami moralnymi. To jest skazanie społeczeństwa na ubóstwo, biedę i przeznaczenie na straty.. Tak się nie postępuje. Ludzie z gmin Szczurowa i Koszyce nie są gorsi od ludzi w rejonie Sandomierza..	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z

										funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

265	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Wariant nie akceptowany i nie do przyjęcia. Powinien być usunięty z ze scenariuszy i zapisu programu	Budowa mniejszych polderów na terenach nie zamieszkałych, wzmacnianie wałów i szukanie rozwiązań bardziej akceptowalnych społecznie.	Wariant skazuje gminę Szczurowa na degradację i spowoduje zubożenie społeczeństwa. Gmina która jest rokującą gminą która a perspektywy na przyszłość zostanie zniszczona przez nieprzemyślane decyzje oparte na nie rzetelnych diagnozach i analizach przede wszystkim przestarzałych, nieaktualnych. Projekty na tak wielką skalę powinny być konsultowane przez różnych ekspertów z różnych regionów niezależnych od siebie. Papier przyjmie wszystko tylko cierpienia ludzi i ich krzywd nikt nie naprawi. Przy podejmowaniu takich decyzji trzeba brać najmniej inwazyjne warianty aby chronić swoich obywateli a nie niszczyć ich.. Jak mówi powiedzenie ,, punkt widzenia zależy od punktu siedzenia " usiądźcie na miejscu ludzi do przesiedlenia albo ludzi którzy mają żyć obok proponowanego polderu... którzy obawiać się będą o swój dobytek ale również bezpieczeństwo i zdrowie również psychiczne. Każdy wybiera swoje miejsce które uważa za bezpieczne gdzie mieszka się od dziecka a teraz decyzja jednego urzędnika może zniszczyć wszystko.. Jesteśmy nie gorsi niż inni Polacy i liczymy na wysłuchanie nas i branie pod uwagę zagrożeń dla naszego regionu jakie wiążą się z budową tak dużego polderu.. Stanowcze nie dla wariantu OP II i OP III	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

266	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Jestem przeciwko przesiedleniu blisko 800 ludzi, wyburzeniu 235 budynków, kościoła, dworu zabytkowego i zakładów pracy. Ludzie tutaj to jedna wspólna rodzina. Straty dla tutejszej ludności będą materialne i emocjonalne zbyt wielkie.	Przeniesienie polderu w inne miejsce nie zagrażające ludności. Pogłębianie i oczyszczanie Koryta rzeki Wisły.	Jako dziecko straciłam oboje moich rodziców. Jedyna rzecz jaka mi po nich pozostała jest dom w miejscowości przeznaczonej do zalania. Niniejsza sytuacja jest dla mnie ogromnym szokiem i obciążeniem emocjonalnym.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.

267	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Nie dla Proponowanego wariantu.Wariant należy usunąć z zapisów i scenariuszy.	Budowa mniejszych polderów na terenach niezamieszkałych, które będą akceptowalne społecznie.	Niemoralnym jest aby przeznaczyć jedne z lepszych gleb na zniszczenie.Na terenach przeznaczonych pod polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje co sugeruje że nie zweryfikowano aktualnej sytuacji. Projekt oparty jest na starych nieaktualnych , nierzetelnych diagnozach i analizach które powinny być zaktualizowane. Budowa polderu została podjęta zbyt pochopnie.Jak można przeznaczyć jedną z najlepiej rozwijających się gmin w rejonie na zniszczenie? Są to nieodpowiedzialne decyzje urzędników którzy nie są zaznajomieni z aktualną sytuacją i opierają się na starych , nieaktualnych danych. Ogromne koszty społeczne : przeniesienie, wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione i przede wszystkim nie moralne. Nikt nie patrzy na to że polder ma powstać obok zabudowań nikt nie liczy się z ludźmi którzy mieliby mieszkać koło tak ogromnego polderu. Stwarza to duże obciążenie psychiczne oraz po ewentualnym zalaniu ryzyko epidemii chorób. W razie niesprawności polderu zostanie zalana cała gmina. Jeśli powstanie polder Gmina która się wciąż rozwija i rokuje na przyszłość w przeciągu kilkunastu lat będzie najuboższą gminą w rejonie albo przestanie istnieć. Kilku urzędników zniszczy wszystko co ludzie budują przez lata.	wyjaśniona	Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach

										właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”.Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

268	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

269	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

270	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Stanowczy sprzeciw	Budowa mniejszych zbiorników pogłebienie koryta wisły	Mieszkam przy wale Uszwicy który ma być zewnętrznym wałem polderu, zgromadzenie tak wielkiej ilości wody będzie stanowić poważnie zagrożenie dla mieszkańców.Jakekolwie k uszkodzenie wału spowoduje katastrofalną w skutkach powódź nieporównywalną do 2010r.Niemozna wprowadzać zagrożenia jednym by uchronić innych.Gdyby zbiornik powstał w planowanej lokalizacji nasz gmina po kilku latach stanie się gminą wymarłą nikt o zdrowych zmysłach nie będzie chciał budować swojego domy czy prowadzić jakiej koleiek działalności w pobliżu tak dużego zagrożenia.Czynik ludzki będzie mieć bardzo duże znaczenie niedopilnowanie wału ,uszkodzenie przez lisy czy bobry doprowadzi do katastrofy tak jak to miało miejsce w 2010r.Zalewanie pól przez wodę doprowadzi do ich degradacji nie będą się nadawały do uprawy co doprowadzi do zubożenia miejscowych rolików .	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

271	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

272	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ponadto nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

273	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Inne zagadnienia	Stanowcze NIE polderowi a naszej gminie !!!	Polder można zbudować na terenach mniej zamieszkałych które są przy trasie od Koszyc na Sandomierz	1.Ten polder wcale nie będzie nas chronił tylko Sandomierz 2. W razie uszkodzenia takiego ogromnego wału jesteśmy wszyscy zalani 3. Żaden przedsiebiorca nie będzie chciał stworzyć tu swojej działalności a co za tym idzie brak miejsc nowych miejsc pracy 4. Po jakim czasie taki nowo wybudowany wał bedize w stanie utrzymać taki napór wody	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019). Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania

										dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
274	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.

275	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Protest przeciwko budowie polderu zalewowego w gminie Szczurowa.	Wybudowanie polderu zalewowego w innym miejscu, w którym są nieużytki rolne.	Protestuję przeciwko budowie polderu zalewowego w gminie Szczurowa, którego skutkiem będzie wysiedlenie mieszkańców, budynków gospodarczych, przedsiębiorstw i degradacja terenów rolnych. Budowa doprowadzi do zubożenia gminy oraz w razie powodzi do rozprzestrzeniania chorób zakaźnych, przykrych zapachów i ogromnej ilości komarów i innych insektów. W przypadku błędów popełnionych przy budowie ilość wody znajdująca się w zbiorniku może zalać wszystkie miejscowości gminy.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019). Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania

										dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
276	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.

277	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Inne zagadnienia	Nie zgadzam się na budowę polderu w gminie Szczurowa !!			wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

278	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Jestem przeciwny budowie polderu zalewowego w gminie Szczurowa	Zamiast jednego wielkiego polderu można wybudować parę małych zbiorników przy tym nie niszcząc nikogo domu i gospodarstwa. Można również bardziej zadbać o aktualny stan koryta rzeki i jej okolicy.	Nie chcę zmieniać miejsca zamieszkania, kocham te tereny i zrobię wszystko żeby tutaj zostać.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.
279	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.

280	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Sprzeciw dla budowy polderu w Gminie Szczurowa	Budowa mniejszych zbiorników na terenach niezamieszkałych	Od urodzenia mieszkam w miejscowości Górka. Gdyby polder powstał mój dom i cały dobytek zostałby przeznaczony do rozbiórki. Nie wyobrażam sobie wysiedlenia z mojej miejscowości. Mówię stanowcze nie dla budowy polderu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”.Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

281	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

282	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Odrzucić wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się

										maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

										Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

283	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Odrzucić wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się

										maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

										Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

284	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Z pozycji ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V= 206,00 mln m3. Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3. Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z nr Załącznika 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć wariant OP II oraz wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Żadna budowla nie daje 100% gwarancji wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

285	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant OP III w całości.	Rozważyć budowę polderu lub kilku/kilkunastu polderów w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej.	Realizacja wariantu OP III w ogromnym stopniu obciąża jedną gminę (gm. Szczurowa), co prowadzi do nierównomiernego rozłożenia kosztów społecznych i gospodarczych.Nie uwzględniono sytuacji mieszkańców sąsiadujących z planowaną lokalizacją polderu, w tym:•Ryzyka i obaw związanych z możliwością przerwania wałów polderu.•Utraty wartości nieruchomości znajdujących się w pobliżu.•Potencjalnego wzrostu składek ubezpieczeń majątkowych.Budowa polderu w tej lokalizacji doprowadzi do:•Spadku zainteresowania osiedlaniem się w gminie, co przyczyni się do wyludnienia.•Zniechęcenia przedsiębiorców do inwestowania w rozwój regionu.•Braku motywacji mieszkańców do budowy nowych domów i inwestowania w nieruchomości.Wybór innej lokalizacji pozwoliłby na bardziej sprawiedliwy podział kosztów społecznych i ograniczenie negatywnego wpływu na mieszkańców jednej gminy – Gminy Szczurowa.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

286	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant OP II w całości.	Rozważyć budowę polderu lub kilku/kilkunastu polderów w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej.	Realizacja wariantu OP II obciąża prawie wyłącznie jedną gminę (gm. Szczurowa), co prowadzi do nierównomiernego rozłożenia kosztów społecznych i gospodarczych. Nie uwzględniono sytuacji mieszkańców sąsiadujących z planowaną lokalizacją polderu, w tym: •Ryzyka i obaw związanych z możliwością przerwania wałów polderu. •Utraty wartości nieruchomości znajdujących się w pobliżu. •Potencjalnego wzrostu składek ubezpieczeń majątkowych. Budowa polderu w tej lokalizacji doprowadzi do: •Spadku zainteresowania osiedlaniem się w gminie, co przyczyni się do wyludnienia. •Zniechęcenia przedsiębiorców do inwestowania w rozwój regionu. •Braku motywacji mieszkańców do budowy nowych domów i inwestowania w nieruchomości. Wybór innej lokalizacji pozwoliłby na bardziej sprawiedliwy podział kosztów społecznych i ograniczenie negatywnego wpływu na mieszkańców jednej gminy – Gminy Szczurowa.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one

										przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

287	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Odrzucić wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się

										maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

										Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

288	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Odrzucić wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

289	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Odrzucić wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się

										maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

										Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

290		ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Odrzucić wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej

										potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

291	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Odrzucić wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się

										maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

										Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

292	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Odrzucić wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

293	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Nie wyrażam zgody na budowę polderu.	Nie wyrażam zgody	Nie wyrażam zgody	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

294	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Odrzucić wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się

										maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

										Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

295	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Odrzucić wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej

										potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

296	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Nie qyrażam zgody na budowę polderu	Nie wyrażam zgody	Nie wyrażam zgody	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

297	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Sprzeciw dla budowy polderu w Gminie Szczurowa	Budowa mniejszych zbiorników bez konieczności wysiedlenia ludzi.	Od zawsze mieszkam razem z rodziną w miejscowości Górka. Chory pomysł budowy polderu przewiduje wysiedlenie całej miejscowości. Nigdy nie wyrażę zgody na budowę tego polderu. Nie wyobrażam sobie że będę musiała razem z rodzina opuścić swój dom, majątek i dorabiać się wszystkiego na nowo. Mówię stanowcze NIE	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w

										formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

298	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Odrzucić wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się

										maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

										Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

299	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Odrzucić wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

300	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Wykreślić wariant OP III w całości	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji lub przyjąć wariant OP I lub opracować kolejny wariant obejmujący budowę kilkunastu mniejszych polderów	Ogromne koszty społeczne, finansowe obarczające prawie w całości tylko jedną gminę (gm. Szczurowa). Nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych w sąsiedztwie polderu i ryzyka (obawa, strach mieszkańców przed przerwaniem wałów polderu, utrata wartości nieruchomości, wzrost składek ubezpieczeń majątkowych, niechęć do osiedlania się na terenie gminy, wyludnienie gminy, niechęć przedsiębiorców do inwestowania, mieszkańców do budowania nowych domów)	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i

										wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

301	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Wykreślić wariant OP II w całości	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji lub przyjąć wariant OP I lub opracować kolejny wariant obejmujący budowę kilkunastu mniejszych polderów	Ogromne koszty społeczne, finansowe obarczające prawie w całości tylko jedną gminę (gm. Szczurowa). Nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych w sąsiedztwie polderu i ryzyka (obawa, strach mieszkańców przed przerwaniem wałów polderu, utrata wartości nieruchomości, wzrost składek ubezpieczeń majątkowych, niechęć do osiedlania się na terenie gminy, wyludnienie gminy, niechęć przedsiębiorców do inwestowania, mieszkańców do budowania nowych domów)	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak

										efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

302	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Odrzucić wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się

										maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

										Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

303	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Odrzucić wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

304	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)			Niebezpieczeństwo zatopienia domów, nie przyjemny zapach i wyludnienie ludzi.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

305	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Protest przeciwko budowie polderu zalewowego na terenie gminy Szczurowa.	Wybudowanie polderu w innym miejscu, mało zaludnionym, na nieużytkach rolnych.	Nie zgadzam się na wysiedlenie i zniszczenie budynków mieszkalnych i gospodarczych - dorobku naszych rodziców, przedsiębiorstw i terenów rolnych na obszarze gminy Szczurowa. Proponowana inwestycja doprowadzi do całkowitej degradacji całej gminy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W przypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko, w tym zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy Szczurowa i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach

										przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

306	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Odrzucić wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się

										maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

										Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

307	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Odrzucić wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

308	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Należałoby usunąć wariant drugi.Mozna utworzyć poldery mniejsze na niezamieszkanych terenach		Obawy przed zmniejszeniem obszaru gminy Gmina zostanie zdegradowana co wiąże się z ubóstwem gminy.Nikt nie będzie chciał inwestować w tak ubogą gminę.Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz, zupełnie pominięta obecna i przyszła sytuację gminy.Polder stwarza zagrożenie dla ludzi gdyż zabudowania są bardzo blisko wałów.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

309	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Odrzucić wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się

										maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

										Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

310	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Odrzucić wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej

										potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

311	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Sprzeciw wobec budowy polderu w Gminie Szczurowa	Budowa mniejszych zbiorników na terenach nie zamieszkałych. Uporządkowanie koryt rzek	Jestem mieszkańcem wsi Górka, która według pomysłu będzie przeznaczona do wysiedlenia i wyburzenia. Mieszkam tu z rodziną od zawsze. Tu się urodziłem i postanowiłem założyć rodzinę. Nie wyobrażam sobie że będę zmuszony do opuszczenia swojego domu i dorabiania się wszystkiego na nowo. Nigdy nie zgodzę się na ten pomysł i będę walczył w obronie mojej wioski i gminy. Dlaczego inni ludzie maja być bezpieczni naszym kosztem?! Mówię stanowcze NIE	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w

										formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

312	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Nie wyrażam zgody na budowę suchego polderu w gminie Szczurowa-Koszyce	Nie wyrażam zgody na budowę polderu w gminie Szczurowa - Koszyce	Nie wyrażam zgody na budowę polderu w gminie Szczurowa-Koszyce. Zabieracie ludziom zycie , miejsca pracy,domostwa i kulturowe dziedzictwo. Zdrowie również bo większości ludzi już straciło a co za tym też idzie straciliśmy wartości naszych ziem przez wasze komputerowe nędzne plany.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy

										kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

313	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Nie wyrażam zgody na budowę suchego polderu w gminie Szczurowa-Koszyce.	Nie wyrażam zgody na budowę suchego polderu w gminie Szczurowa-Koszyce	Zagrożenie dla mieszkańców całej gminy. Utrata miejsc pracy i całego majątku i istnienia .	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i

										konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

314	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Nie wyrażam zgody na budowę suchego polderu w gminie Szczurowa-Koszyce	Nie wyrażam zgody na budowę suchego polderu w gminie Szczurowa-Koszyce	Nie wyrażam zgody na budowę suchego polderu w gminie Szczurowa-Koszyce. Zabieracie nam całe nasze zycie	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

315	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Wariant należy usunąć	Propozycja zmian to budowa polderu w innej nie zamieszkanej lokalizacji lub budowa kilku mniejszych polderów	Planowany polder oparty jest na przestarzałe analizy i diagnozy obecnie nieaktualne.Gmina Szczurowa jest jedną na której ma powstać większość polderu jest jedną z najlepiej rozwijających się w terenie.Ziemie które mają być zabrane pod polder są najbardziej żyzne w całej gminie.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

316	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Protest przeciwko budowie polderu zalewowego w gminie Szczurowa.	Wybudowanie polderu zalewowego w innym miejscu, w którym są nieużytki rolne i o małym zaludnieniu.	Jestem przeciwna proponowanej inwestycji na terenie gminy Szczurowa, która zniszczy dorobek życia naszych dziadków i rodziców. Nasza gmina jest rozwojowa, a proponowana budowla doprowadzi do jej zubożenia i całkowitej degradacji.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

317	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Nie wyrażam zgody na budowę suchego polderu w gminie Szczurowa-Koszyce	Nie wyrażam zgody na budowę suchego polderu w gminie Szczurowa-Koszyce	Nie wyrażam zgody na budowę suchego polderu w gminie Szczurowa-Koszyce. Zabieracie nam nasze życie nasza przeszłości nasze dzieciństwo nasze spokój	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

318	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Nie wyrażam zgody na budowę suchego polderu w gminie Szczurowa-Koszyce	Nie wyrażam zgody na budowę suchego polderu w gminie Szczurowa-Koszyce	Zabieracie nam wszystko to co stworzyli nasi dziadkowie i pradziadkowie tu są nasze korzenie tu jest nasz dom	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

319	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 min m3	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w rejonie.Oparty jest o błędne założenia do analizy - zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację Gminy szczurowa	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej

										perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

320	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów z programu.Z załącznika numer Załącznik 1 rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego.Usunąć wariant OP II wraz z wariantem OP III	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne przeniesienie/ wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza folderem.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

321	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce szczurowa o pojemności V = 206 milionów metrów sześciennych oraz budowę powiększonego folderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=50,5 mln m3	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w rejonie.Oparty jest o błędne założenia do analizy - zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację Gminy szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu Gminy a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływa. Na terenie proponowanym przez polder i na terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje które w następstwie budowy poleru stają się zbędne będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie folderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

322	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	warianty ochrony przed powodzią uwzględniające uwarunkowania społeczne, ekonomiczne i środowiskowe	budowa w innej lokalizacji,	Wedle propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy

										beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

323	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Sprzeciw budowy polderu zalewowego w gminie Szczurowa	Budowa polderu w innym miejscu, w którym nie będzie konieczne wysiedlenie tylu mieszkańców	Mieszkam w Górce, razem z rodzicami prowadzimy gospodarstwo rolne i nie wyobrażam sobie zaczynania wszystkiego od nowa. Spędziłam tu całe życie o nie wyobrażam sobie przeprowadzki w inne miejsce, tu jest moje życie, tu jest mój dom	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w

										formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

324	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Utrata wiezi społecznych i rodzinnych. Przesiedlenie spowoduje uszczerbek na zdrowiu psychicznym dzieci (związanym ze zmianą miejsca, szkoły, znajomych) Trudności z adaptacją w nowym miejscu.	Polder powinien powstać w miejscu nie zamieszkałym. W przestrzeni dzikiej której nie brakuje wzdłuż koryta Wisły.	Nie dla polderu w gminie Szczurowa!.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

325	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie

										będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

326	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

327	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

328	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Negatywny wpływ na rozwój gminy. Upadek rolnictwa na terenie planowanego polderu.	Realizacja mniejszych polderów bez konieczności wysiedlania mieszkańców. Uregulowanie koryta rzeki,wycinka drzew blokujących przepływ wody.	Nie dla Polderu w gminie Szczurowa.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

329	16.01.2025	ankieta on-line	organizacja pozarządowa	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Wykonanie polderu zalewowego w gminie Szczurowa doprowadzi do nieodwracalnych zmian w rozwoju gminy pod względem inwestycyjnym, mieszkaniowym. Niedopuszczalne jest zdegradowanie 1/5 terenu gminy, tak ogromna ilość osób do przesiedlenia i wyburzenie domów, budynków gospodarczych, kilkunastu firm i obiektów użyteczności publicznej. Tak ogromne koszty społeczne i finansowe nie są mierzalne w żaden sposób i nie mają nic wspólnego z bezpieczeństwem mieszkańców gminy Szczurowa.	Wykonanie polderów zalewowych w innych lokalizacjach. Rozszerzenie obwałowań rzeki Wisły i jej dopływów w miejscach naj mniej "inwazyjnych" na odcinku między Krakowem a Zawichostem. Wykonanie polderów na dopływach(Raba, Uszwica, Dunajec)	Propozycja polderu zalewowego w gminie Szczurowa jest nieuzasadniona. Istnieje wiele innych miejsc na powstanie tego typu budowli, które będą w znacznie łagodniejszy sposób ingerować w przedsiębiorców, mieszkańców i rolnictwo. Rozszerzenie obwałowań jest jedynym i najkorzystniejszym rozwiązaniem tego problemu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych

powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji.
Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).
Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).
Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.
Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.
Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących.
Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem.
Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.
Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach

										glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

330	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Opis obiektów z wariantu rekomendowanego: polder przepływowy Koszyce	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczneUsunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznegoUsunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

331	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

332	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

333	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

334	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Protest przeciwko budowie polderu zalewowego na terenie gminy Szczurowa.	Wybudować polder w innej lokalizacji, niezamieszkałej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Protestuję przeciwko realizacji inwestycji hydrotechnicznej w postaci polderu na terenie naszej gminy. Nie zgadzam się na żadne wysiedlenia i zniszczenie dorobku rodzin. Budowa polderu spowoduje obniżenie ekonomicznej i gospodarczej wartości obszarów gminy i doprowadzi do całkowitej degradacji jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

335	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Jako mieszkaniec Szczurowej nie zgadzam się z proponowanym wariantem OP III i wnioskuję o wstrzymanie jego kontynuacji.	Proponuję utworzenie szeregu mniejszych polderów (wariant OP I), wzdłuż lini Wisły, które nie będą tak dalece ingerowały w środowisko oraz w życie ludności zamieszkującej nadwiślańskie tereny.	Tak duży polder spowoduje degradację środowiska włącznie z jego skażeniem po powodziowym. Szeroko rozumiane skutki dla mieszkańców gminy Szczurowa i okolicznych gmin będą zdecydowanie negatywne, nie wspominając o możliwych "cofkach" na dopływach Wisły i zalaniu (podtopieniu) tychże gmin. Co do przesiedleń mieszkańców, jest takie powiedzenie, że "starych drzew się nie przesadza"...	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i

										wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.Oddziaływania związane z realizacją polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa na obszary chronione oraz środowisko przyrodnicze wynikać będą głównie z zajęcia terenu pod zaporę czołową, obiekty towarzyszące oraz nowe obwałowania, a także zajęcia obszaru pod place budowy, drogi dojazdowe i zaplecza techniczne. Realizacja zapory czołowej wiązać się będzie z koniecznością wycinki drzew, krzewów i regulacją cieków. Dlatego na etapie opracowania prognozy wskazano działania minimalizujące, ograniczające wpływ etapu budowy na niniejsze obszary chronione i środowisko przyrodnicze. Pośrednim skutkiem funkcjonowania polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa będzie przywrócenie zalewów w części obszaru istniejącego międzywala (częściowa likwidacja obwałowań). W konsekwencji nastąpi przywrócenie aluwialnych warunków funkcjonowania cennych ekosystemów dolinowych, np. lasów łęgowych i pośredni pozytywny wpływ na występowanie w obszarze gatunków zwierząt związanych z terenami wodnymi i podmokłymi.Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.

336	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Jako mieszkaniec Szczurowej nie zgadzam się z proponowanym wariantem OP II i wnioskuję o wstrzymanie jego kontynuacji.	Proponuję utworzenie szeregu mniejszych polderów (wariant OP I), wzdłuż linii Wisły, które nie będą tak dalece ingerowały w środowisko oraz w życie ludności zamieszkującej nadwiślańskie tereny.	Tak duży polder spowoduje degradację środowiska włącznie z jego skażeniem po powodziowym. Szeroko rozumiane skutki dla mieszkańców gminy Szczurowa i okolicznych gmin będą zdecydowanie negatywne, nie wspominając o możliwych "cofkach" na dopływach Wisły i zalaniu (podtopieniu) tychże gmin. Co do przesiedleń mieszkańców, jest takie powiedzenie, że "starych drzew się nie przesadza"...	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak

										efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Oddziaływania związane z realizacją polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa na obszary chronione oraz środowisko przyrodnicze wynikać będą głównie z zajęcia terenu pod zaporę czołową, obiekty towarzyszące oraz nowe obwałowania, a także zajęcia obszaru pod place budowy, drogi dojazdowe i zaplecza techniczne. Realizacja zapory czołowej wiązać się będzie z koniecznością wycinki drzew, krzewów i regulacją cieków. Dlatego na etapie opracowania prognozy wskazano działania minimalizujące, ograniczające wpływ etapu budowy na niniejsze obszary chronione i środowisko przyrodnicze. Pośrednim skutkiem funkcjonowania polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa będzie przywrócenie zalewów w części obszaru istniejącego międzywala (częściowa likwidacja obwałowań). W konsekwencji nastąpi przywrócenie aluwialnych warunków funkcjonowania cennych ekosystemów dolinowych, np. lasów łęgowych i pośredni pozytywny wpływ na występowanie w obszarze gatunków zwierząt związanych z terenami wodnymi i podmokłymi. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.

337	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Protest przeciwko budowie polderu zalewowego w gminie Szczurowa.	Wybudować polder w mniej zurbanizowanej lokalizacji lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Protestuję przeciwko realizacji inwestycji polegającej na wybudowaniu polderu zalewowego na terenie gminy Szczurowa. Nie zgadzam się na wysiedlenie mieszkańców i zniszczenie budynków mieszkalnych, gospodarczych, zakładów pracy i terenów rolnych. Po zalaniu polderu lub po powodzi będą szerzyć się choroby, nieznośny odór i chmary komarów. W wypadku uszkodzenia budowli wystąpi zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

338	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Jako mieszkaniec Szczurowej nie zgadzam się z proponowanym wariantem OP II i wnioskuję o wstrzymanie jego kontynuacji.	Proponuję utworzenie szeregu mniejszych polderów (wariant OP I), wzdłuż linii Wisły, które nie będą tak dalece ingerowały w środowisko oraz w życie ludności zamieszkującej nadwiślańskie tereny.	Tak duży polder spowoduje degradację środowiska włącznie z jego skażeniem po powodziowym. Szeroko rozumiane skutki dla mieszkańców gminy Szczurowa i okolicznych gmin będą zdecydowanie negatywne, nie wspominając o możliwych "cofkach" na dopływach Wisły i zalaniu (podtopieniu) tychże gmin. Co do przesiedleń mieszkańców, jest takie powiedzenie, że "starych drzew się nie przesadza"...	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak

										efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Oddziaływania związane z realizacją polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa na obszary chronione oraz środowisko przyrodnicze wynikać będą głównie z zajęcia terenu pod zaporę czołową, obiekty towarzyszące oraz nowe obwałowania, a także zajęcia obszaru pod place budowy, drogi dojazdowe i zaplecza techniczne. Realizacja zapory czołowej wiązać się będzie z koniecznością wycinki drzew, krzewów i regulacją cieków. Dlatego na etapie opracowania prognozy wskazano działania minimalizujące, ograniczające wpływ etapu budowy na niniejsze obszary chronione i środowisko przyrodnicze. Pośrednim skutkiem funkcjonowania polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa będzie przywrócenie zalewów w części obszaru istniejącego międzywala (częściowa likwidacja obwałowań). W konsekwencji nastąpi przywrócenie aluwialnych warunków funkcjonowania cennych ekosystemów dolinowych, np. lasów łęgowych i pośredni pozytywny wpływ na występowanie w obszarze gatunków zwierząt związanych z terenami wodnymi i podmokłymi. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.

339	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Jako mieszkaniec Szczurowej nie zgadzam się z proponowanym wariantem OP II i wnioskuję o wstrzymanie jego kontynuacji.	Proponuję utworzenie szeregu mniejszych polderów (wariant OP I), wzdłuż linii Wisły, które nie będą tak dalece ingerowały w środowisko oraz w życie ludności zamieszkującej nadwiślańskie tereny.	Tak duży polder spowoduje degradację środowiska włącznie z jego skażeniem po powodziowym. Szeroko rozumiane skutki dla mieszkańców gminy Szczurowa i okolicznych gmin będą zdecydowanie negatywne, nie wspominając o możliwych "cofkach" na dopływach Wisły i zalaniu (podtopieniu) tychże gmin. Co do przesiedleń mieszkańców, jest takie powiedzenie, że "starych drzew się nie przesadza"...	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak

										efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Oddziaływania związane z realizacją polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa na obszary chronione oraz środowisko przyrodnicze wynikać będą głównie z zajęcia terenu pod zaporę czołową, obiekty towarzyszące oraz nowe obwałowania, a także zajęcia obszaru pod place budowy, drogi dojazdowe i zaplecza techniczne. Realizacja zapory czołowej wiązać się będzie z koniecznością wycinki drzew, krzewów i regulacją cieków. Dlatego na etapie opracowania prognozy wskazano działania minimalizujące, ograniczające wpływ etapu budowy na niniejsze obszary chronione i środowisko przyrodnicze. Pośrednim skutkiem funkcjonowania polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa będzie przywrócenie zalewów w części obszaru istniejącego międzywala (częściowa likwidacja obwałowań). W konsekwencji nastąpi przywrócenie aluwialnych warunków funkcjonowania cennych ekosystemów dolinowych, np. lasów łęgowych i pośredni pozytywny wpływ na występowanie w obszarze gatunków zwierząt związanych z terenami wodnymi i podmokłymi. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.

340	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant OP II wariant OPIII	Wybudowanie polderu w innym miejscu na niezaludnionych terenach	Proponowany polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie po za terenem polderu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

341	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Polder może zagrażać naszej gminie .	Polder niech sobie wybudują w Warszawie lub sandomierzu	Jeśli polder lub wały zostaną przerwane to nasza gmina całą zniknie z powierzchni ziemi	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

											Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).
342	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.
343	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.

344	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Inne zagadnienia	Sprzeciw budowie polderu na terenie gminy Szczurowa	Utworzenie kilku mniejszych zbiorników	Budowa polderu zagraża naszej gminie grozi to dużym bezrobociem wyludnieniem brakiem możliwości rozwoju	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

345	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Jestem przeciw polderowi bo on nie ma na zadaniu chronić naszej gminy wręcz przeciwnie zagraża	Polder wybudować w Warszawie lub Sandomierzu	Polder jest zagrożeniem dla naszej gminy jeżeli wał przeciw powodziowy został by przerwany to nie ma śladu po naszej gminie.Polskie wody nie robią tego dla gminy Szczurowa tylko by chronić Warszawę i Sandomierz	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

346	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

347	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Z pozycjiOstateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniającеuwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczneUsunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce -Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce -Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonegopolderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisówprogramu.Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią wzlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznegoUsunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniejzurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć innemożliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

348	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważenie budowy polderu w innej, niezamieszkałej lokalizacji lub stworzenie kilku mniejszych polderów o ograniczonej pojemności. Proponuję także rozważyć inne rozwiązania, które mogą być bardziej uzasadnione z punktu widzenia społecznego i ekonomicznego.	Na obszarze Gminy Szczurowa prowadzone są kosztowne inwestycje, które mają na celu poprawę warunków życia dla mieszkańców. Niemniej jednak budowa tak dużego polderu wiąże się z wyburzeniami i zniszczeniami, co może skutkować całkowitą degradacją gminy, która dotychczas rozwijała się w korzystnym kierunku. Jako mieszkaniec gminy Szczurowa, który pracuje zawodowo, nie potrafię sobie wyobrazić, że taka inwestycja mogłaby być realizowana w naszej okolicy. W dokumentacji dotyczącej polderu pominięto sytuację lokalnych przedsiębiorstw oraz koszty związane z realizowanymi projektami. Wartość nieruchomości w gminie Szczurowa spadnie, a gmina może się wyludnić, ponieważ nikt nie zdecyduje się na budowę domu w rejonie, gdzie planowane jest powstanie tak dużego polderu. Obawy i lęki mieszkańców związane z możliwością utraty własnych domów są nie do oszacowania i nie da się ich przeliczyć na żadne odszkodowanie. Żaden projekt budowlany nie zapewnia 100% pewności i bezpieczeństwa. W przypadku rozszczelnienia polderu zalana zostanie cała gmina oraz gminy sąsiednie. W momencie zalania takiego polderu będą szerzyć się choroby, komary oraz przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami,

										jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

349	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważenie budowy polderu w innej lokalizacji, która nie jest zamieszkała lub budowa kliku polderów o mniejszej pojemności. Proponuję również zastanowić się nad innymi opcjami, które są lepiej uzasadnione z perspektywy społecznej i ekonomicznej.	Na terenie Gminy Szczurowa realizowane są kosztowne inwestycje, które mają na celu poprawę warunków życia mieszkańców. Jednak budowa tak dużego polderu wiąże się z wyburzeniami i zniszczeniami, co może prowadzić do całkowitej degradacji gminy, która dotychczas rozwijała się w bardzo dobrym kierunku. Jako mieszkanka gminy Szczurowa, która pracuje zawodowo na tym terenie nie potrafię sobie wyobrazić, że taka inwestycja mogłaby mieć miejsce w naszej okolicy. W dokumentacji dotyczącej polderu zignorowano sytuację lokalnych przedsiębiorstw oraz koszty realizowanych inwestycji. Nieruchomości w gminie Szczurowa stracą na wartości, a gmina może się wyludnić, ponieważ nikt nie zechce budować swojego domu w rejonie, gdzie planowane jest powstanie tak ogromnego polderu. Obawy i lęki mieszkańców związane z możliwością utraty własnych domów są nie do oszacowania i nie da się ich przeliczyć na żadne odszkodowanie. Żaden projekt budowlany nie oferuje 100% pewności i bezpieczeństwa. W przypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami,

										jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.
350	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.

351	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności w innych lokalizacjach. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.
352	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.
353	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.
354	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.

355	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Propozycja zmian: Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne.

356	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)	Propozycja zmian:Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się

										przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne.

357	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.		wyjaśniona	Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano

										inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

358	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej tak aby jego budowa nie spowodowała degradacji społecznej i ekonomicznej wybranego terenu i jego mieszkańców.	Jestem rodowitą mieszkanką Szczurowej , pracującą na jej terenie. Planowana budowa polderu stanowi duży strach i nie pewność, w przypadku wystąpienia jego uszkodzenia, co będzie stanowiło bezpośrednie zagrożenia życia mojego i mojej rodziny przez zalanie i ewentualne późniejsze konsekwencje po zalaniu(zanieczyszczenie terenu, choroby, robactwo, nieprzyjemne zapachy). Przez sama budowę polderu na wartości stracą działki i nieruchomości które od lat gromadziła moja rodzina. Mieszkańcy terenów poza polderem są pominięci, a to oni są w najgorszej pozycji bo mogą stracić wszystko o co całe życie zabiegają, bo nikt nie jest w stanie nam zagwarantować 100 % wytrzymałości i sprawności powstałej budowy. Kategorycznie wyrażam swój sprzeciw przeciw budowie tak ogromnego obiektu na terenie mojego zamieszkania.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

359	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)	Budowa mniejszych polderów pozwala na ograniczenie ingerencji w ekosystemy. Zamiast przekształcać duże obszary, mniejsze poldery mogą być zlokalizowane w miejscach o mniejszej wartości przyrodniczej. Rozproszone poldery mogą lepiej współgrać z naturalnymi procesami hydrologicznymi, wspierając lokalne ekosystem. Lepsze dostosowanie do lokalnych potrzeb Mniejsze poldery można projektować z uwzględnieniem specyficznych potrzeb poszczególnych regionów. Dzięki temu można precyzyjniej reagować na lokalne zagrożenia powodziowe i minimalizować negatywne skutki dla społeczności. Takie rozwiązanie pozwala na uniknięcie masowych przesiedleń mieszkańców czy przekształcania dużych terenów rolniczych. Mniejsze poldery wymagają mniej kosztownych inwestycji w budowę i infrastrukturę. Koszty utrzymania takich polderów są niższe, ponieważ rozproszone systemy nie wymagają intensywnej konserwacji w jednym miejscu. W przypadku awarii, skutki są mniej dotkliwe finansowo i infrastrukturalnie niż w przypadku dużego polderu. Większa efektywność w zarządzaniu wodą Mniejsze poldery mogą być częścią rozproszonego systemu zarządzania wodą, który pozwala lepiej retencjonować wodę w różnych częściach zlewni. Takie rozwiązanie zapobiega nadmiernej koncentracji wody w jednym miejscu, co zmniejsza ryzyko powodzi na innych obszarach.Budowa dużego polderu często wymaga przekształcenia znacznych terenów, co wiąże się z koniecznością przesiedleń i zmian w użytkowaniu ziemi.		Istnieją mniej inwazyjne rozwiązania, jak retencja wód w mniejszych polderuch czy ochrona i odtwarzanie terenów naturalnych, które mogą lepiej służyć społeczności lokalnej i środowisku.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak

										efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Zaproponowano również realizację pilotażowych inwestycji związanych z uzyskaniem dodatkowej objętości retencyjnej w krajobrazie. Rozwiązania stanowią inicjalny pakiet działań ze wskazaną lokalizacją i rekomendowanym zakresem prac, który wymaga opracowania odpowiedniej dokumentacji technicznej w ramach kolejnego etapu realizacji Projektu - fazy wdrożeniowej. Działania te stanowią element rozważanych wariantów, w tym OP I i obejmują: • Odtworzenie starorzeczy, • Retencję rolniczą na gruntach zmeliorowanych, • Retencję bagien i mokradeł, • Zalesienia. Celem zadań pilotażowych ukierunkowanych na odtworzenie naturalnej retencji jest wykreowanie dobrych praktyk w zakresie m.in. rozwiązań technicznych i technologicznych, instytucjonalnych, metodyki powtarzalności przyjętych rozwiązań (osiągnięcie efektywności i

										korzyści skali). Działania mają wysoki potencjał z punktu widzenia m.in. aspektów środowiskowych, hydraulicznych i zgodności z przepisami Komisji Europejskiej (Nature Restoration Law). Dodatkowo, w ramach Programu działań, zaproponowano do wdrożenia innowacyjny sposób zagospodarowania czaszy polderów, np. poprzez utworzenie specjalnych obszarów podmokłych dla ptaków i oczek wodnych dla płazów.

360	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważenie możliwości budowy polderu w alternatywnej, niezamieszkałej lokalizacji lub zrealizowanie kilku mniejszych polderów o ograniczonej pojemności. Sugeruję także, aby przyjrzeć się innym rozwiązaniom, które mogłyby być bardziej uzasadnione z punktu widzenia społecznego i ekonomicznego.	Budowa takiego polderu wiąże się z ogromnymi kosztami społecznymi, takimi jak wywłaszczenie mieszkańców, przenoszenie ich oraz wyburzanie domów i zakładów pracy, co uważam za nieuzasadnione. Nie uwzględniono również sytuacji gospodarstw domowych znajdujących się poza obszarem polderu. Jako długoletnia mieszkanka gminy jestem przekonana, że taka inwestycja doprowadzi do degradacji całej gminy, a nie tylko terenów przeznaczonych do wysiedlenia. Powstanie takiego polderu stwarza zagrożenie dla całej gminy oraz gmin sąsiednich w przypadku jego rozszczelnienia, a żadna budowa nie gwarantuje 100% bezpieczeństwa.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami,

										jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

361	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Usunąć wariant II usunąć wariant IIIWarianty usunąć konsekwentnie	Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie. wybudować polder w innym miejscu na niezaludnionych terenach.	Wybudowany polder spowoduje degradacje gminy. Stracą na wartości działki i nieruchomości. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych po za polderem. Polder spowoduje idealne środowisko dla rozmnażania się insektów, które będą negatywnie wpływać na funkcjonowanie mieszkańców	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

362	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Nie wyrażam zgody ja budowę polderu. Nasza rodzina utrzymuje się z gospodarstwa rolnego, ktorego nie ma możliwości przeniesienia.	Wycofanie się z planowanej budowy polderu	Propozycja budzi sprzeciw społeczny mieszkańców	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019). Obecny etap prac jest na poziomie strategicznym, co oznacza, że szczegóły dotyczące organizacji procesu relokacji będą opracowywane na dalszych etapach, w ścisłej współpracy z mieszkańcami. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy relokowany będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach wsi zastępczych przygotowywanych przez Inwestora Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców. Szczegółowe informacje, w tym dotyczące nowych lokalizacji i sposobu ich przygotowania, zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: - w przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za

										ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.

363	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3.	Proponuję rozważenie opcji budowy polderu w alternatywnej, niezamieszkałej lokalizacji lub realizację kilku mniejszych polderów o ograniczonej pojemności. Warto również zbadać inne rozwiązania, które mogłyby okazać się bardziej uzasadnione z perspektywy społecznej i ekonomicznej.	Budowa takiego polderu wiąże się z ogromnymi kosztami społecznymi, takimi jak wywłaszczenie mieszkańców, ich relokacja oraz wyburzanie domów i zakładów pracy, co uważam w żaden sposób nieuzasadnione. Nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych znajdujących się poza granicami polderu. Jako długoletni mieszkaniec gminy jestem przekonany, że ta inwestycja doprowadzi do degradacji całego regionu, a nie tylko obszarów przeznaczonych do wysiedlenia. Powstanie takiego polderu stwarza ryzyko dla całej gminy w przypadku jego uszkodzenia, a żadna budowa nie zapewnia stuprocentowego bezpieczeństwa. W związku z tym wartość działek oraz innych nieruchomości w gminie spadnie, a nowi przedsiębiorcy nie będą chcieli inwestować w tym rejonie, co z kolei ograniczy możliwości mieszkańców do zdobycia nowych miejsc pracy. Budowa polderu jest nieracjonalna i nieekonomiczna.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami,

										jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

364	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu Koszyce-Szczurowa Usunąć wariant III zakładający budowę polderu Koszyce-Szczurowa Usunąć wariant OP II i wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, gdzie jest mniej mieszkańców lub gdzie nie ma mieszkańców.	Proponowany polder zniszczy środowisko, wysiedli ludności, doprowadzi do degradacji praktycznie całą gminę i więcej. Są to ogromne koszty społeczne oraz gospodarcze. Wyburzenie domów oraz zakładów pracy pozbawi ludzi dachu nad głową i to jest najważniejszy argument. Nie wzięto pod uwagę sytuacji mieszkańców oraz lokalnych przedsiębiorców. Ogromna liczba ludzi straci swój życiowy dobytek, a reszta terenu straci sporo na wartości. Stachu jaki w nas jest nie da się wycenić. Budowa nie została przemyślana.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one

										przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

365	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Dokonanie ponownej analizy terenów pod ewentualną budowę zawierającą tereny niezamieszkałe, mniej zurbanizowane, mniej rozwinięte ekonomicznie i społecznie, gdzie takowa budowa polderu nie będzie stanowić całkowitej degradacji lokalnej społeczności.	Ja, jako rodowita mieszkanka Szczurowej wyrażam sprzeciw budowie polderu na terenie mojej miejscowości i gminy, ponieważ doprowadzi to do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych na inwestycje, ale jej całej i być może sąsiednich miejscowości. Proponowany zasięg budowy ma objąć 1/5 jej terenu, co wymaga poniesienia dużych kosztów na wywłaszczenia ludności, wyburzanie zakładów pracy w tym nowo powstałych i dobrze prosperujących, dającym pracy wielu ludziom. Powstanie polderu na tym terenie jest nieekonomiczne i nieracjonalne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i nieruchomości – starcą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich. Kategorycznie nie wyrażam zgody na taką inwestycję na terenie Szczurowej.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

366	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważanie budowy polderu w innej lokalizacji.	Uważam, że proponowany w dokumentach polder spowoduje degradację całej miejscowości oraz regionu zarówno w sensie materialnym jak i społecznym. Mieszkańcy będą żyli w ciągłym strachu o swoje dobra materialne, niektórzy zostaną wysiedleni tracąc dorobek życia. Kwota odszkodowań nie pokryje utraconego mienia - szczególnie w przypadku osób starszych, którzy nie mają już czasu na to by zaczynać wszystko od nowa, dodatkowo z miejscem zamieszkania wiążą ich także więzy rodzinne, społeczne i kulturowe, które są bezcenne. Na terenie planowanej inwestycji funkcjonują zakłady pracy, które są ważnym elementem gospodarki lokalnej. Przymusowe zamknięcie tych zakładów spowoduje utratę miejsc pracy, co wpłynie nie tylko na mieszkańców gminy, ale również na osoby dojeżdżające z innych miejscowości. W rezultacie gmina może doświadczyć znacznego spadku dochodów z podatków, co dodatkowo pogłębi problemy finansowe regionu. Pracuję na terenie gminy Szczurowa, zatem moje miejsce pracy może być zagrożone w związku z realizacją planowanego przedsięwzięcia, co wzbudza mój głęboki niepokój o przyszłość zawodową i stabilność finansową.Dodatkowo planowałam zakup działki na terenie tej gminy, jednak w obliczu potencjalnego spadku wartości nieruchomości w wyniku realizacji tego projektu, decyzja taka staje się nieopłacalna.Chciałabym również zaznaczyć, że moja najbliższa rodzina mieszka na terenie tej gminy, co czyni mnie osobiście związaną z tym obszarem i jego przyszłością. Wszelkie decyzje mające wpływ na środowisko, jakość życia oraz rozwój gminy mają dla mnie kluczowe znaczenie.Mimo zapewnień nikt nie jest w stanie dać pełnej gwarancji, że budowla nie zostanie uszkodzona pod naporem tak dużej ilości wody.Wnoszę zatem o zlokalizowanie polderu w innym miejscu, gdzie nie kolidowałby z interesami lokalnej społeczności oraz nie wywoływał słusznego sprzeciwu. Są inne tereny, mniej zurbanizowane, z gorszymi kategoriami gruntów rolnych, które mogą zostać przeznaczone na ten cel.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Na etapie dalszych

										prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

367	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważanie budowy polderu w innej lokalizacji.	Uważam, że proponowany w dokumentach polder spowoduje degradację całej miejscowości oraz regionu zarówno w sensie materialnym jak i społecznym. Mieszkańcy będą żyli w ciągłym strachu o swoje dobra materialne, niektórzy zostaną wysiedleni tracąc dorobek życia. Kwota odszkodowań nie pokryje utraconego mienia - szczególnie w przypadku osób starszych, którzy nie mają już czasu na to by zaczynać wszystko od nowa, dodatkowo z miejscem zamieszkania wiążą ich także więzy rodzinne, społeczne i kulturowe, które są bezcenne. Na terenie planowanej inwestycji funkcjonują zakłady pracy, które są ważnym elementem gospodarki lokalnej. Przymusowe zamknięcie tych zakładów spowoduje utratę miejsc pracy, co wpłynie nie tylko na mieszkańców gminy, ale również na osoby dojeżdżające z innych miejscowości. W rezultacie gmina może doświadczyć znacznego spadku dochodów z podatków, co dodatkowo pogłębi problemy finansowe regionu. Pracuję na terenie gminy Szczurowa, zatem moje miejsce pracy może być zagrożone w związku z realizacją planowanego przedsięwzięcia, co wzbudza mój głęboki niepokój o przyszłość zawodową i stabilność finansową. Dodatkowo planowałam zakup działki na terenie tej gminy, jednak w obliczu potencjalnego spadku wartości nieruchomości w wyniku realizacji tego projektu, decyzja taka staje się nieopłacalna. Chciałabym również zaznaczyć, że moja najbliższa rodzina mieszka na terenie tej gminy, co czyni mnie osobiście związaną z tym obszarem i jego przyszłością. Wszelkie decyzje mające wpływ na środowisko, jakość życia oraz rozwój gminy mają dla mnie kluczowe znaczenie. Mimo zapewnień nikt nie jest w stanie dać pełnej gwarancji, że budowla nie zostanie uszkodzona pod naporem tak dużej ilości wody. Wnoszę zatem o zlokalizowanie polderu w innym miejscu, gdzie nie kolidowałby z interesami lokalnej społeczności oraz nie wywoływał słusznego sprzeciwu. Są inne tereny, mniej zurbanizowane, z gorszymi kategoriami gruntów rolnych, które mogą zostać przeznaczone na ten cel.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.

										Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

368	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Nie zgadzam się z zaproponowanym wariantem polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa.	Udrożnienie i wyczyszczenie koryt rzek	Udrożnienie oraz wyczyszczenie koryt pozwoli na zwiększenie przepustowości okolicznych kanałów.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź

										raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

369	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć warianty OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Gmina Sxczurowa jest obecnie prężnie rozwijającą się gminą, z mnóstwem inwestycji i pomysłami na przyszłość. Wyburzenie zakładów pracy, wywłaszczenie miesxkańców i likwidacja gospodarstw rolnych na terenie jest nieuzasadnione i budzi sprzeciw. Nie dla polderu zalewowego w naszej gminie.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Obecny dokument ma charakter strategiczny i opisuje ramowe założenia dotyczące inwestycji, w tym relokacji gospodarstw rolnych. Na tym etapie nie ma możliwości wskazania konkretnych lokalizacji dla nowych gospodarstw ani szczegółowego opisu gruntów, które mogłyby zostać przeznaczone na ten cel. Tego rodzaju analizy i charakterystyki zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji, przy czym kluczowe decyzje będą podejmowane w ścisłym porozumieniu z właścicielami gospodarstw. Proces relokacji będzie uwzględniał specyfikę istniejących gospodarstw, w tym walory użytkowanych gleb, aby jak najlepiej dopasować nowe tereny do potrzeb rolników. Jeżeli podjęta zostanie decyzja o realizacji Programu, szczegółowe informacje będą przygotowane w ramach dalszych etapów.

370	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3.	Rozważenie możliwości budowy polderu w alternatywnej, niezamieszkałej lokalizacji lub zrealizowanie kilku mniejszych polderów o ograniczonej pojemności. Sugeruję także, aby przyjrzeć się innym rozwiązaniom, które mogłyby być bardziej uzasadnione z punktu widzenia społecznego i ekonomicznego	Na terenie Gminy Szczurowa realizowane są kosztowne inwestycje mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Jednak budowa dużego polderu wiąże się z wyburzeniami i zniszczeniami, co może prowadzić do całkowitej degradacji gminy, która dotychczas rozwijała się w pozytywnym kierunku. Jako osoba pracująca i mieszkaniec gminy Szczurowa, trudno mi wyobrazić sobie, że taka inwestycja mogłaby być zrealizowana w naszej okolicy. W dokumentacji dotyczącej polderu zignorowano sytuację lokalnych firm oraz koszty związane z realizowanymi projektami. Wartość nieruchomości w gminie Szczurowa prawdopodobnie spadnie, co może prowadzić do wyludnienia, ponieważ nikt nie zdecyduje się na budowę domu w rejonie, gdzie planowane jest powstanie tak dużego polderu. Żaden projekt budowlany nie gwarantuje 100% bezpieczeństwa. W przypadku wystąpienia uszkodzeń może pojawić się duże ryzyko, w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania obszaru całej gminy i sąsiednich terenów. Choć intencje budowy polderu mają na celu ochronę ludności, nie można zapominać, że realizacja tak dużego projektu na terenie jednej gminy nie gwarantuje bezpieczeństwa dla jej mieszkańców. Nie można budować ochrony kosztem mieszkańców Szczurowej, ponieważ my również zasługujemy na bezpieczeństwo. Budowa takiego polderu jest nieuzasadniona i nieracjonalna.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami,

										jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

371	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Jest tylko jeden wariant polderu na terenie gminy Szczurowa	Utworzenie innych wariantów polderu, bez wyniszczenia tak dużej części gminy , przesiedlenia mieszkańców i zlikwidowania miejsc pracy dla mieszkańców gminy oraz uniemożliwienie rozwoju gminy	Budowa polderu wyniszczy dużą części gminy , przesiedlenia mieszkańców i zlikwidowanie miejsc pracy dla mieszkańców gminy oraz uniemożliwienie rozwoju gminy - brak inwestorów itp	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach

										przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

372	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	odejście od pomysłu	Przemyśleć budowę polderu w innym miejscu, które nie jest zamieszkane i znajduje się daleko od zabudowań.	Odczuwam strach związany z ewentualną awarią polderu. Mieszkam w niedalekiej okolicy, ryzyko jest dużo większe niż wylanie okolicznych rzek. Boje się o siebie, ale także o moich bliskich - rodzinę, sąsiadów. Nie wiadomo jaki stan będą miały okoliczne rzeki, które dotychczas nie wylewały.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

373	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	odejście od pomysłu	Przemyśleć budowę polderu w innym miejscu, które nie jest zamieszkane i znajduje się daleko od zabudowań.	Odczuwam strach związany z ewentualną awarią polderu. Mieszkam w niedalekiej okolicy, ryzyko jest dużo większe niż wylanie okolicznych rzek. Boje się o siebie, ale także o moich bliskich - rodzinę, sąsiadów. Nie wiadomo jaki stan będą miały okoliczne rzeki, które dotychczas nie wylewały.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

374	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Odstąpienie od planu: budowa polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Wybór innej lokalizacji tej inwestycji, na terenach niezamieszkałych, mniej rozwiniętych ekonomicznie i społecznie, lub budowa kilku mniejszych polderów.	Prowadzę działalność na terenie Szczurowej. Budowa polderu będzie w bliskiej odległości od jej lokalizacji. Planując budowę nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez nich inwestycji. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich. Wyrażam swój sprzeciw budowie polderu na terenie tak dobrze rozwiniętym ekonomicznie i społecznie.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

375	16.01.2025	ankieta on-line	przedsiębiorca	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant OP II z projektu	Rozważenie budowy polderu w miejscu nie zamieszkałym przez ludzi.	Proponowany polder zniszczy rozwijającą się gminę i negatywnie wpłynie na mieszkańców. Sytuacja ludzi w sąsiedztwie polderu ulegnie pogorszeniu, działki oraz nieruchomości stracą na wartości. Po ewentualnym zalaniu polderu będziemy mieli do czynienia z chorobami, komarami i przykrymi zapachami co utrudni życie mieszkańcom.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy

										beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

376	16.01.2025	ankieta on-line	przedsiębiorca	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant OP III z projektu	Rozważenie budowy polderu w miejscu nie zamieszkałym przez ludzi.9	Proponowany polder zniszczy rozwijającą się gminę i negatywnie wpłynie na mieszkańców. Sytuacja ludzi w sąsiedztwie polderu ulegnie pogorszeniu, działki oraz nieruchomości stracą na wartości. Po ewentualnym zalaniu polderu będziemy mieli do czynienia z chorobami, komarami i przykrymi zapachami co utrudni życie mieszkańcom.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

377	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Rezygnacja z wytypowanych ostatecznych wariantów ochrony przed powodzią Wariantu OP II i OP III. Zmiany dalszych części dokumentu będące konsekwencją wykreślenia w/w wariantów.	Wprowadzenie wariantów przewidujących budowę mniejszych polderów w innych lokalizacjach. Uwzględnienie w nich przede wszystkim wzmocnienie istniejących obwałowań.	Budowa polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa negatywnie wpłynie na atrakcyjność regionu, obniży wartość nieruchomości leżących w pobliżu planowanej inwestycji. Planowany do budowy obiekt będzie stanowił niebezpieczeństwo dla miejscowości na terenie gminy Szczurowa i Gminy Borzęcin. Konieczne jest wzmocnienie istniejących wałów, które są mocno zaniedbane - powodem powodzi w 2010r. było przerwanie wału.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętności wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych

										inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

378	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Odejście od pomysłu budowy polderu według wskazanego wariantu.	Wziąć pod uwagę inną opcje związaną z lokalizacją budowy polderu. Przede wszystkim na teren mniej zurbanizowany.	Budowa tak wielkiego polderu wiąże się z odczuwaniem ciągłego stresu, lęku. Mogą nasilać się zaburzenia lękowego związane z utratą dorobku życia/ziemi ojczystej/zmianę miejsca zamieszkania. Przyczyni się do utraty poczucia bezpieczeństwa. Znacznie obniży poziom życia mieszkańcom znajdujących się po drugiej stronie polderu. Wzrosną ubezpieczenia, teren stanie się nieatrakcyjny dla ewentualnych nowych nabywców ziem, drastycznie spadną ceny nieruchomości/ziem. Nastąpi degradacja rolnictwa, znikną miejsca pracy. Nowi inwestorzy zaczną się wycofywać z nowo planowanych inwestycji. Sytuacja ta może pogorszyć jeszcze drastyczniej proces wyludniania się. Pragnę zwrócić uwagę na wiele prac od których można zacząć poprawę bezpieczeństwa powodziowego jak czyszczenie koryt rzek itp. Zastanawiające jest, czy istnieje symulacja dotycząca awarii polderu, dokąd sięgnie woda? Jaki teren jest zagrożony? Dlaczego planując tak dużą i niebezpieczną inwestycje wydawano pozwolenia na budowę?	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

379	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Odejście od pomysłu budowy polderu według wskazanego wariantu.	Wziąć pod uwagę inną opcje związaną z lokalizacją budowy polderu. Przede wszystkim na teren mniej zurbanizowany.	Budowa tak wielkiego polderu wiąże się z odczuwaniem ciągłego stresu, lęku. Mogą nasilać się zaburzenia lękowego związane z utratą dorobku życia/ziemi ojczystej/zmianę miejsca zamieszkania. Przyczyni się do utraty poczucia bezpieczeństwa. Znacznie obniży poziom życia mieszkańcom znajdujących się po drugiej stronie polderu. Wzrosną ubezpieczenia, teren stanie się nieatrakcyjny dla ewentualnych nowych nabywców ziem, drastycznie spadną ceny nieruchomości/ziem. Nastąpi degradacja rolnictwa, znikną miejsca pracy. Nowi inwestorzy zaczną się wycofywać z nowo planowanych inwestycji. Sytuacja ta może pogorszyć jeszcze drastyczniej proces wyludniania się. Pragnę zwrócić uwagę na wiele prac od których można zacząć poprawę bezpieczeństwa powodziowego jak czyszczenie koryt rzek itp. Zastanawiające jest, czy istnieje symulacja dotycząca awarii polderu, dokąd sięgnie woda? Jaki teren jest zagrożony? Dlaczego planując tak dużą i niebezpieczną inwestycje wydawano pozwolenia na budowę?	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

380	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego. Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

381	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3.Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II oraz Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

382	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

383	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

384	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Nie zgadzam się na polder w Gminie Szczurowa	Proponuję budowę polderu w województwie świętokrzyskim	Gmina Szczurowa nie jest zagrożona przez Wisłę , tylko inne mniejsze rzeki	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź

										raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

385	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Zaprzestać konsultacji społecznych w sprawie budowy polderów w Szczurowej i Koszycach Kategorycznie zaprzestać planów budowy folderów w Gminie Szczurowej i Gminie Koszyce	Rozważyć budowę w innej lokalizacji mniej zamieszkałej Rozważyć inne możliwości akceptowalne społecznie Budowanie innych folderów o mniejszej pojemności wyjęcie pod uwagę naturalnych rozlewisk gdzie nie trzeba wysiedlać ludzi	Nie wzięto pod uwagę gospodarstw istniejących w planowanym polderze wszystkie będą musiały się zlikwidować w 100% jaki sytuacji tych spoza polderu Żadna budowa nie gwarantuje w 100% wytrzymałości i bezpieczeństwa Propozycja budowy polderu jest oderwana od rzeczywistości nie wzięto pod uwagę wielu aspektów przedsiębiorców zakładów pracy sytuacji zwykłych luludzi próbuję zbudować się zbiornik w centrum gminy na najlepszy glebach to jest katastrofa dla nie tylko Gminy Szczurowa ale też sąsiedni Gmin Ogromne koszty społeczne propozycje zmian budowy Polderu są nieuzasadnione Wody polskie w dramatyczny sposób zaniedbały i nadal zaniedbują obecną infrastrukturę to jest głównie rzeki wały. uszkodzone są brzegi rzek w wielu miejscach są osuwiska mniejsze rzeki są zarośnięte praktycznie ich nie widać. Pieniądze na budowę polderu przeznaczcie na obecną infrastrukturę regulacje rzek remonty wałów	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich

										nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

386	16.01.2025	ankieta on-line	administracja samorządowa	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o poj. V=20,5 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr Załącznik 1- Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego- Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Jako mieszkańcy uważamy, że brak jest celowości i uzasadnienia budowy tak potężnego polderu praktycznie na terenie jednej gminy. Według założeń będzie obejmował zasięgiem 1/5 jej obszaru. Doprowadzi do całkowitej degradacji terenów przeznaczonych pod rolnictwo i inwestycje. Wpłynie również negatywnie, pośrednio i bezpośrednio na pozostałą część Gminy Szczurowa. Na terenie wskazanym pod polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Nasuwa się wniosek, że dokumenty powstały bez porozumień i uzgodnień z instytucjami państwowymi i samorządowymi. Ogromne koszty społeczne : przeniesienie/ wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy, budowli sakralnych, podwyższenie wałów ochronnych na pobliskich rzekach, przebudowa mostów, są nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Stracą na wartości nasze działki i inne nieruchomości. Strach i obawy mieszkańców przed chorobami, epidemiami, komarami, fetorem rozkładających się organizmów martwych, po ewentualnym zalaniu spowoduje, że gmina będzie się wyludniać a pozostali jej mieszkań ubożeć. Co będzie za 20-30 lat? Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W przypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich. Czy Małopolskę i Polskę stać na wydane bez uzasadnionego celu tak ogromne pieniądze? Czy decydenci nie obawiają się odpowiedzialności za nieuzasadnione wydatki?	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

387	16.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany polder na terenie gminy Szczurowa to degradacja terenów inwestycyjnych jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Błędnie przeprowadzone analizy, brak wiedzy o jej aktualnym stanie rozwoju, objęcie swym zasięgiem 1/5 terenu gminy świadczy o tym, że projekt ten powstał w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem sam w sobie jest nieracjonalny i nieekonomiczny. Jednocześnie bezpośrednio negatywnie oddziałuje na pozostałe tereny Gminy. Obecnie w Gm. Szczurowa realizowane są liczne i drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Nie uwzględniono sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem, podobnie przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez nich inwestycji. Utrata na wartości działek i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Ogromne obawy i strach mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.Utrata więzi społecznych łączących mieszkańców prognozowanych do przesiedlenia/wywłaszczenia z osobami zamieszkującymi tereny pobliskie. W zdecydowanej większości są to relacje rodzinne, łączące ze sobą pokolenia bliskich sobie osób, budowane przez wiele lat, utrata takich więzi wpływa negatywnie na stan emocjonalny i psychiczny każdej ze stron i niesie ogromne straty w wielu dziedzinach życia społeczno-emocjonalno-ekonomicznego. Argumenty mówiące o ochronie mieszkańców terenów Gm. Szczurowa i Koszyce są absurdalne. Tereny wyznaczone pod budowę polderu nie były zalane przez Wisłę od wielu lat. Ostatnia powódź na terenie Górki i Rządchowej to lata ok1960r.(wywołana inną rzeką) a wcześniej to ok 1937r.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

388	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Wyrażam stanowczy sprzeciw wobec pomysłu budowy polderu zalewowego na terenie gminy Szczurowa, którego realizacja wiąże się z wysiedleniem mieszkańców wsi Górka - w tym również mojej rodziny! Uważam, że projekt ten został stworzony bezmyślnie i nie uwzględnia nawet w najmniejszym procencie strat nie tyle materialnych co moralnych jakie ponieśliby mieszkańcy terenu o którym mowa jeśli pomysł ten zostałby wdrożony.	Moim zdaniem w pierwszej kolejności pomysłodawcy budowy polderu winni dopełnić obowiązku utrzymania w należytym stanie koryt rzek i przyległych do nich gruntów (wycinka drzew, usunięcie krzewów i wykaszanie traw)	Wspomniane przeze mnie propozycje zmian przyniosłyby wyłącznie korzyści. Pomysł realizacji budowy polderu to z kolei wyłącznie strata widoczna na różnorodnych płaszczyznach! Strefa zaś w której mieści się strata moralna mieszkańców: nieoceniona!	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź

										raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

389	17.01.2025	ankieta on-line	organizacja pozarządowa	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Nie zgadzam się na budowę polderu w mojej miejscowości.	Proponuję poszukać innego rozwiązania które nie będzie przeszkadzało w spokojnym życiu każdego mieszkańca np. pogłębienie koryta Wisły o 1 metr na odcinku gdzie miał powstać planowany polder lub na całej długości rzeki gdzie przepływa przez tereny zalewowe	Dla mnie nie ma lepszego miejsca na świecie jak moja miejscowość w której mieszkam. Chcę żeby moi znajomi i przyjaciele budowali tutaj domy i wychowywali swoje dzieci tak jak było to nam dane. Nigdy nie zgodzimy się na zalanie tego pięknego miejsca gdzie się wychowywaliśmy i wspólnie pracowaliśmy nad poprawą życia mieszkańców angażując się w różne inicjatywy na rzecz rozwoju naszej pięknej miejscowości	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź

										raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.
390	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Rzedana spiętrzenia wody do 184 m zagraża bezpieczeństwu i podtopieniu praktycznie całej gm Szczurowa. Charakterystyka tego terenu nie pozwala na budowę polderu gdyż jedynie przesowa i zwieksza dotychczasowe zagrożenia powodziowe.	Rezygnacjia z budowy polderu	Zagrożenie powodziowe praktycznie całej gm Szczurowa.	wyjaśniona	Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego.

391	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant też usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji całej gminy. Zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Polder obejmie moje działki moją ojcowiznę ja będę mieszkać bezpośrednio przy wale . Przy największym zbiorniku wody w Polsce. Podsiąkajace wały, syf jaki zostanie po spuszczeniu wody. Jaka firma dokona ubezpieczenia mojego domu , moich działek rolnych dobrej klasy . Cena działek radykalnie spadła już. Psychiczna degradacja całej rodziny. ,	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

392	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	sprzeciw wobec polderu w gminie Szczurowa	zmiana lokalizacji / zmiana formatu	obawa przed przerwaniem polderu i zalania wsi Strzelce Wielkie , utrata majątku, dorobku życia.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

393	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

394	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

395	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant też usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej .	Degradacji całej gminy. Zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Polder obejmie działki moją ojcowiznę , będę mieszkać wraz z rodziną, bezpośrednio przy wale . Przy największym zbiorniku wody w Polsce. Podsiąkajace wały, syf jaki zostanie po spuszczeniu wody. Jaka firma dokona ubezpieczenia mojego domu , moich działek rolnych dobrej klasy . Cena działek radykalnie spadła już. Psychiczna degradacja całej rodziny. NIE PO 100 razy.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

396	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 - i konsekwentnie ze wszystkich zapisów programu oraz załączników.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej .	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji całej gminy, mojej rodziny. Jak żyć na bombie.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

397	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 i ze wszystkich zapisów.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej .	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji całej gminy. Zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, Kto buduje w Polsce i zabiera pod zbiornik taki obszar gminy. Gdzie tak w Polsce jest. Polder obejmie działki rolne moich rodziców, dziadków moja ojcowiznę Podsiąkajace wały, syf jaki zostanie po spuszczeniu wody. Jaka firma dokona ubezpieczenia działek rolnych dobrej klasy, domu . Cena działek radykalnie spadła już. Psychiczna degradacja całej rodziny. Polder bezpośrednio zagraża życiu mojej rodziny .	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

398	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 - i konsekwentnie ze wszystkich zapisów programu oraz załączników.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej .	Polder bezpośrednio zagraża życiu mojej rodziny . Bliska odległość wałów do mojego domu. Działki rolne moich rodziców dziadków będą nieużytkami. Kto za to zapłaci. Gdzie tak jest w Polsce.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

399	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy

										beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

400	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 - i konsekwentnie ze wszystkich zapisów programu oraz załączników.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej .	Polder bezpośrednio zagraża życiu mojej rodziny . Bliska odległość wałów do mojego domu. Działki rolne moich rodziców dziadków będą nieużytkami. Kto za to zapłaci. Gdzie tak jest w Polsce.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

401	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 i ze wszystkich zapisów.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej .	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji całej gminy. Zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, Kto buduje w Polsce i zabiera pod zbiornik taki obszar gminy. Gdzie tak w Polsce jest. Polder obejmie działki rolne moich rodziców, dziadków moja ojcowiznę Podsiąkajace wały, syf jaki zostanie po spuszczeniu wody. Jaka firma dokona ubezpieczenia działek rolnych dobrej klasy, domu . Cena działek radykalnie spadła już. Psychiczna degradacja całej rodziny. Polder bezpośrednio zagraża życiu mojej rodziny .	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

402	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

403	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

404	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 . Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II	Rozważyć budowę polderu na terenach niezamieszkałych lub kilku polderów o mniejszej pojemności	Wywłaszczenie mieszkańców, które wiąże się z ogromnymi kosztami. Utrata gospodarstw rolnych, które są niejednokrotnie jedynym źródłem utrzymania rodzin. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:
a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,
b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,
c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".
Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.
Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli

										osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

405	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Degradacja psychiczna społeczeństwa spowodowana strachem ludzi o swoje bezpieczeństwo, gdyż nikt nie jest w stanie zapewnić, że ta budowla będzie wytrzymała.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które

										stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

406	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant op 2 oraz wariant op 3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji nie zamieszkałej ,ewentualnie kilka mniejszych	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji i nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje ale cała jedna z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Ogromne koszty społeczne : przeniesienie /wywlaszczenie Zupełnie nie wzięto pod uwagę gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem Żadna budowa nie gwarantuje w 100% wytrzymałości i sprawności w wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one

										przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

407	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

408	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne, usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

409	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne, usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

410	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne, usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

411	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne, usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

412	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycjiOstateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne, usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

413	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne, usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

414	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne, usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

415	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III Propozycja zmian: Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie	Propozycja zmian: Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

416	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne, usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

417	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III	ROZWAŻYĆ BUDOWĘ POLDERU W NIEZAMIESZKAŁEJ LOKALIZACJI	PROPONOWANY POLDER TO ZBYT DUSZE KOSZTY SPOŁECZNE, STRACH MIESZKAŃCÓW POZOSTAJĄCYCH OBOK POLDERU, UTRATA MIEJSC PRACY , ATRAKCYJNOŚCI GMINY DLA NOWYCH INWESTORÓW, ROLNICTWA I MIESZKALNICTWA.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej

										perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

418	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa	ROZWAŻYĆ BUDOWĘ POLDERU W NIEZAMIESZKAŁEJ LOKALIZACJI	PROPONOWANY POLDER TO ZBYT DUSZE KOSZTY SPOŁECZNE, STRACH MIESZKAŃCÓW POZOSTAJĄCYCH OBOK POLDERU, UTRATA MIEJSC PRACY , ATRAKCYJNOŚCI GMINY DLA NOWYCH INWESTORÓW, ROLNICTWA I MIESZKALNICTWA.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które

										stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

419	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne, usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

420	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

421	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Konsekwentnie usunąć wariant II i wariant III	Rozważyć budowę w innym miejscu niezamieszkałej mniej zurbanizowanej.	Nie wzięto pod uwagę ludzi mieszkających poza polderem. Po zalaniu będą szerzyć się choroby, insekty , przykre zapachy. stracą na wartości działki	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. W trakcie powodzi o konieczności napełniania polderu wodą zostaną powiadomione lokalne samorządy oraz mieszkańcy. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

422	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

423	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

424	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

425	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

426	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego - Usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

427	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3.Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego - Usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniejzurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć innemożliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzido całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, alecałą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędnezałożenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminySzczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnieoddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadującychrealizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stająsię zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym żedokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych isamorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne inieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców,wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowychzlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ichinwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenempolderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykrezapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadkuuszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia orazzalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

428	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego - Usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

429	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego - Usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

									sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.		posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

430	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

431	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3	Trzeba rozważyć budowę polderu w miejscu niezamieszkanym.	Działki i nieruchomości w okolicy stracą na wartości, a zainteresowanie budową w tym rejonie znacznie spadnie. Nie ma pewności, że konstrukcja będzie całkowicie odporna na zniszczenia. W przypadku zalania cała gmina może zostać zatopiona. Dodatkowo nie uwzględniono sytuacji gospodarstw domowych położonych w pobliżu polderu. Polder zajmie 1/5 powierzchni gminy, a jego wpływ negatywnie odczują także pozostałe obszary. Na terenach przewidzianych pod polder oraz w ich sąsiedztwie prowadzone są obecnie różne inwestycje. Wyburzenie zakładów pracy spowoduje, że wiele osób straci swoje miejsca zatrudnienia.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

432	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3	Trzeba rozważyć budowę polderu w miejscu niezamieszkanym.	Działki i nieruchomości w okolicy stracą na wartości, a zainteresowanie budową w tym rejonie znacznie spadnie. Nie ma pewności, że konstrukcja będzie całkowicie odporna na zniszczenia. W przypadku zalania cała gmina może zostać zatopiona. Dodatkowo nie uwzględniono sytuacji gospodarstw domowych położonych w pobliżu polderu. Polder zajmie 1/5 powierzchni gminy, a jego wpływ negatywnie odczują także pozostałe obszary. Na terenach przewidzianych pod polder oraz w ich sąsiedztwie prowadzone są obecnie różne inwestycje. Wyburzenie zakładów pracy spowoduje, że wiele osób straci swoje miejsca zatrudnienia.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

433	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.
434	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.

435	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.
436	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.

437	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.
438	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	Inne zagadnienia	Wniosek o zaniechanie realizacji przedsięwzięcia, z uwagi na ustawowy obowiązek ochrony zabytków.	Zastosować inne rozwiązania ochrony przeciwpowodziowej, z uwzględnieniem: 1. Ochrony zabytków in situ. 2. Możliwości realizacji dalszych badań archeologicznych w świetle istniejących śladów zabytków późnego średniowiecza na tym terenie. 3. Ochrony i utrzymania kultury rolnej i wielowiekowych więzi społecznych.	1. Brak możliwości pogodzenia interesów przedmiotowego przedsięwzięcia z obecnym, istniejącym interesem dot. obowiązku ochrony obiektów zabytkowych wraz z ich integralnymi elementami materialnymi i niematerialnymi. 2.Konieczność kontynuowania działań w kierunku realizacji ochrony dziedzictwa kulturowego materialnego i niematerialnego w gminie Szczurowa. 3. Brak zgody lokalnej społeczności na utratę zabytków in situ (Uchwała Rady Gminy z grudnia 2024 r.).	wyjaśniona	Przeniesienie takich obiektów, jak zespół dworski, kościół może wiązać się z trudnościami technicznymi i finansowymi. Podczas prac budowalnych, bądź transportu może dojść do uszkodzenia lub zniszczenia dóbr kultury. Dlatego kluczowe jest, aby proces przenoszenia dóbr kultury był przeprowadzony w sposób ostrożny, z zachowaniem standardów konserwatorskich, które minimalizują ryzyko zniszczeń. Pozytywnym aspektem jest stworzenie możliwości ochrony i renowacji obiektów kulturowych, które w wyniku inwestycji mogą zostać odrestaurowane. Z uwagi na występujące m.in. stanowiska archeologiczne, powinno się przeprowadzić wyprzedzające badania archeologiczne, dla tych stanowisk, które mogą być zagrożone zniszczeniem oraz przeprowadzenie badań wykopaliskowych kontrolnych. W trakcie realizacji prac powinien zostać zapewniony nadzór eksperta archeologa. Zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych ustala wojewódzki konserwator zabytków w drodze decyzji, wyłącznie w takim zakresie, w jakim roboty budowlane lub roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, zniszczą lub uszkodzą zabytek archeologiczny. Prowadzenie badań archeologicznych wymaga wcześniejszego uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). Przy założeniu prowadzenia prac zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, potencjalne oddziaływanie negatywne dotyczące zabytków archeologicznych zostaną zminimalizowane. Ponadto należy podkreślić, że realizacja wariantu OP III, przyczyni się do ochrony zabytków znajdujących się na obszarach chronionych pośrednio takich, jak Baranów Sandomierski, Sandomierz i Tarnobrzeg (miast o istotnym znaczeniu dla polskiego dziedzictwa kulturowego).

439	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Stracą na wartości działki .	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

440	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Stracą na wartości działki .	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

441	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3	Budowa polderu w innej lokalizacji	Planowana inwestycja budzi we mnie poważne obawy ze względu na jej znaczące konsekwencje gospodarcze, społeczne i środowiskowe, które dotkną nie tylko mieszkańców gminy, ale również osoby związane z jej rozwojem i pracą na tym terenie. Jako mieszkaniec Niedzielisk nie mogę zaakceptować bezpośredniego zagrożenia dla mojego miejsca zamieszkania. Obecnie Gmina Szczurowa wyróżnia się atrakcyjnością zarówno jako miejsce do życia, jak i inwestowania, szczególnie na terenach strefy gospodarczej. Realizacja polderu znacząco zmieni tę sytuację.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

442	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3	Budowa polderu w innej lokalizacji	Planowana inwestycja budzi we mnie poważne obawy ze względu na jej znaczące konsekwencje gospodarcze, społeczne i środowiskowe, które dotkną nie tylko mieszkańców gminy, ale również osoby związane z jej rozwojem i pracą na tym terenie. Jako mieszkaniec Niedzielisk nie mogę zaakceptować bezpośredniego zagrożenia dla mojego miejsca zamieszkania. Obecnie Gmina Szczurowa wyróżnia się atrakcyjnością zarówno jako miejsce do życia, jak i inwestowania, szczególnie na terenach strefy gospodarczej. Realizacja polderu znacząco zmieni tę sytuację.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

443	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Utrata wartości działek i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Strach mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które

										stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

444	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

445	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczneUsunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP IIIPropozycja zmian:Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

446	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

447	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III Propozycja zmian: Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

448	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III Propozycja zmian: Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

449	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z programu działań usunąć całkowicie wariant II.	Wziąć pod uwagę wybudowanie polderu w mniej zasiedlonym, zurbanizowanym terenie. Wybudować kilka mniejszych polderów.	Nasza gmina w ostanich latach niezwykle się rozwinęła. Zainwestowano ogrmone środki w poprawę infrastruktury, podjęto wiele potrzebnych inwestycji. Wielu młodych ludzi powróciło z zagranicy, wybudowało tu swoje domy, wiążąc z tym regionem swoją przyszłość. Budowa polderu może doprowadzić do znacznej degradacji naszej gminy. Spadną ceny ziemi i nieruchomości z powodu obaw przed ewentualnym pęknięciem wałów polderu. Ucierpią rolnicy i przedsiębiorcy, którzy prowadzą inwestycje. W miejscowościach, które mają być wysiedlone prowadzone są kosztowne inwestycje, które w przypadku budowy polderu trzeba będzie wyburzyć. Ludzie obawią sie też sytuacji, kiedy polder będzie zalany, szerzenia się chorób, komarów, przykrych zapachów. W miescowościach położonych dalej od polderu strach budzi możliwość pęknięcia wałów, co mogłoby mieć katastrofalne skutki i stanowić bezpośrednie zagrożenie życia i utraty dorobku całego życia.	wyjaśniona	Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano

										inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Obecny dokument ma charakter strategiczny i opisuje ramowe założenia dotyczące inwestycji, w tym relokacji gospodarstw rolnych. Na tym etapie nie ma możliwości wskazania konkretnych lokalizacji dla nowych gospodarstw ani szczegółowego opisu gruntów, które mogłyby zostać przeznaczone na ten cel. Tego rodzaju analizy i charakterystyki zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji, przy czym kluczowe decyzje będą podejmowane w ścisłym porozumieniu z właścicielami gospodarstw. Proces relokacji będzie uwzględniał specyfikę istniejących gospodarstw, w tym walory użytkowanych gleb, aby jak najlepiej dopasować nowe tereny do potrzeb rolników. Jeżeli podjęta zostanie decyzja o realizacji Programu, szczegółowe informacje będą przygotowane w ramach dalszych etapów. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

450	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z programu działań usunąć całkowicie wariant II.	Wziąć pod uwagę wybudowanie polderu w mniej zasiedlonym, zurbanizowanym terenie. Wybudować kilka mniejszych polderów.	Nasza gmina w ostanich latach niezwykle się rozwinęła. Zainwestowano ogrmone środki w poprawę infrastruktury, podjęto wiele potrzebnych inwestycji. Wielu młodych ludzi powróciło z zagranicy, wybudowało tu swoje domy, wiążąc z tym regionem swoją przyszłość. Budowa polderu może doprowadzić do znacznej degradacji naszej gminy. Spadną ceny ziemi i nieruchomości z powodu obaw przed ewentualnym pęknięciem wałów polderu. Ucierpią rolnicy i przedsiębiorcy, którzy prowadzą inwestycje. W miejscowościach, które mają być wysiedlone prowadzone są kosztowne inwestycje, które w przypadku budowy polderu trzeba będzie wyburzyć. Ludzie obawią sie też sytuacji, kiedy polder będzie zalany, szerzenia się chorób, komarów, przykrych zapachów.W miescowościach położonych dalej od polderu strach budzi możliwość pęknięcia wałów, co mogłoby mieć katastrofalne skutki i stanowić bezpośrednie zagrożenie życia i utraty dorobku całego życia.	wyjaśniona	Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz

										Dolny na rzece Odrze.Obecny dokument ma charakter strategiczny i opisuje ramowe założenia dotyczące inwestycji, w tym relokacji gospodarstw rolnych. Na tym etapie nie ma możliwości wskazania konkretnych lokalizacji dla nowych gospodarstw ani szczegółowego opisu gruntów, które mogłyby zostać przeznaczone na ten cel. Tego rodzaju analizy i charakterystyki zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji, przy czym kluczowe decyzje będą podejmowane w ścisłym porozumieniu z właścicielami gospodarstw. Proces relokacji będzie uwzględniał specyfikę istniejących gospodarstw, w tym walory użytkowanych gleb, aby jak najlepiej dopasować nowe tereny do potrzeb rolników. Jeżeli podjęta zostanie decyzja o realizacji Programu, szczegółowe informacje będą przygotowane w ramach dalszych etapów.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”.Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

451	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

452	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

453	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Zwracam się z prośba o budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej albo kilku polderów o mniejszej pojemności bez konieczności wysiedlania ludzi.	Proponowany polder w gminie Szczurowa spowoduje konieczność przesiedlenia bardzo dużej ilości gospodarstw co doprowadzi do ich całkowitej likwidacji. Planowany polder swoim zasięgiem obejmuje bardzo dużą część gminy. Pozostałe tereny również stracą swoje możliwości rozwoju. Niestety nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw zlokalizowanych poza polderem. Uważam, że żadna taka inwestycja nie gwarantuje pełnej wytrzymałości. W przypadku uszkodzenia nastąpi bardzo duże ryzyko zagrożenia życia a także zalania całej gminy i gmin przyległych.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej

										perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

454	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

455	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Kategoryczny sprzeciw ingerencji w nasze życie i gospodarstwa. Budowa polderu zagraża bezpośrednio naszemu gospodarstwu i domowi.Do tej pory nie musieliśmy się martwić o zalanie. Kłamstwem jest że polder ma ochronić nas i naszą gminę. Budowa polderu wiąże się z życiem w strachu, czy wytrzymają wały i czy nagle podczas "zatrzymania" woda nie zniszczy dobytku całego naszego życia. Drastycznie też wzrosną nasze ubezpieczenia - dowiadywalismy się.Napełnienie polderu jakąkolwiek objętością wody będzie skutkowało drastycznym podniesieniem wód gruntowych, co oznacza podtopienia gospodarstw.Chcemy żyć spokojnie bez strachu.Cały czas mówicie Państwo o wysiedleniach a co z Nami? Którzy mamy mieć tak ogromny zbiornik tuż za domem?Czy ktokolwiek zastanawiał się nad naszym i naszych dzieci bezpieczeństwem i zdrowiem psychicznym?Kategorycznie nie zgadzamy się na zbiornik usytuowany na naszych działkach, terenach i gospodarstwach.	Zadbanie o istniejące wały, o drożność rzek i kanałów, które są obecnie bardzo przez Was zaniedbane.	Jak mamy spokojnie pozwolić na budowę tak ogromnego polderu jeśli nie potraficie Państwo zadbać o bieżące utrzymanie mniejszych zabezpieczeń przeciwpowodziowych.Dlaczego przez Państwa "projekt" My musimy ponosić ogromne dodatkowe koszty związane z ubezpieczeniem czy utratą tak żyznej ziemi ? Blokadą choćby nawet możliwości sprzedaży działek budowlanych, czy przekazaniem ich dzieciom dla lepszego startu lub zabezpieczeniem naszej starości.Pół roku temu dokupywalismy grunt pod drogę dojazdową do naszych działek z myślą o przyszłości naszych dzieci i ich ew budowę na tych działkach.Tracimy nasz dorobek i nasze spokojne życie.Od kilku miesięcy temat spędza nam sen z oczu co odbija się na zdrowiu.Nasze plany na rozwój i modernizację stanęły w miejscu.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości

										nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Obecny etap prac jest na poziomie strategicznym, co oznacza, że szczegóły dotyczące organizacji procesu relokacji będą opracowywane na dalszych etapach, w ścisłej współpracy z mieszkańcami. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy relokowany będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach wsi zastępczych przygotowywanych przez Inwestora Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców. Szczegółowe informacje, w tym dotyczące nowych lokalizacji i sposobu ich przygotowania, zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji. Planowany zbiornik w formie suchego polderu nie będzie napełniany na stałe – jego uruchomienie nastąpi wyłącznie w sytuacjach zagrożenia powodziowego. Nie przewiduje się, aby jego obecność powodowała trwałe podniesienie poziomu wód gruntowych ani podtopienia terenów położonych poza jego obszarem funkcjonalnym. Zbiornik zostanie zaprojektowany i wykonany zgodnie z obowiązującymi normami bezpieczeństwa hydrotechnicznego, a jego działanie będzie podlegało stałemu monitoringowi.Inwestycja ma na celu poprawę bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w regionie. Ograniczy ryzyko zalania terenów położonych poniżej planowanego polderu, obejmując ochroną znaczną liczbę mieszkańców oraz obiektów. W kolejnych cyklach planistycznych wpływ inwestycji zostanie uwzględniony w aktualizacjach map zagrożenia i ryzyka powodziowego.To właśnie na podstawie oficjalnych map zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego ubezpieczyciele podejmują decyzje dotyczące zakresu ochrony oraz wysokości składek. Sama lokalizacja nieruchomości w pobliżu zbiornika nie stanowi podstawy do automatycznego uznania jej za obszar podwyższonego ryzyka powodziowego.Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP) są aktualizowane co 6 lat, zgodnie z cyklem planistycznym wynikającym z przepisów prawa unijnego i krajowego. Na podstawie art. 171 ust. 5 ustawy – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, ze zm.), w dniu 7 września 2022 r. ogłoszono zaktualizowane mapy MZP i MRP, obejmujące m.in. zlewnie rzek, potoków oraz obszary sąsiadujące ze zbiornikami retencyjnymi. Mapy te są publicznie dostępne na stronie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz w serwisie geoportalu ISOK: https://mapy.isok.gov.pl.Uwagi dotyczące potrzeby utrzymania istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej, w tym wałów oraz drożności rzek i kanałów, zostaną przekazane do właściwych jednostek odpowiedzialnych za eksploatację tych urządzeń. Planowana inwestycja ma charakter uzupełniający i wzmacniający system ochrony przed powodzią, nie zastępuje natomiast bieżących obowiązków związanych z utrzymaniem istniejących zabezpieczeń.

456	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

457	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

458	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

459	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Stanowcze nie dla polderu w gminie Szczurowa	Wybudowanie mniejszych polderów w innej lokalizacji bez konieczności przesiedleń ludzi	Prowadzę rodzinne gospodarstwo rolne które znajduje się w całości na tym terenie i nie wyobrażam sobie innej pracy niż rolnictwo . Mam tu swoją rodzinę ,znajomych ,przyjaciół z którymi jestem bardzo związany i taka inwestycja jest niedoprzyjecia	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących.

Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem.

Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą.

Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014).

W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.

Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).

Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

Obecny dokument ma charakter strategiczny i opisuje ramowe założenia dotyczące inwestycji, w tym relokacji gospodarstw rolnych. Na tym etapie nie ma możliwości wskazania konkretnych lokalizacji dla nowych gospodarstw ani szczegółowego opisu gruntów, które mogłyby zostać przeznaczone na ten cel. Tego rodzaju analizy i charakterystyki zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji, przy czym kluczowe decyzje będą podejmowane w ścisłym porozumieniu z właścicielami gospodarstw. Proces relokacji będzie uwzględniał specyfikę istniejących gospodarstw, w tym walory użytkowanych gleb, aby jak najlepiej dopasować nowe tereny do potrzeb rolników. Jeżeli podjęta zostanie decyzja o realizacji Programu, szczegółowe informacje będą przygotowane w ramach dalszych etapów.

Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:

										a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

460	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Usunąć wariant III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Utrata wartości działek i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy.Strach mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

461	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)	Usunąć wariant II	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Utrata wartości działek i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Strach mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które

										stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

462	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Plan budowy polderu zalewowego w gminie Szczurowa	Całkowite odstąpienie od budowy polderu zalewowego na terenie gminy Szczurowa	Przeprowadzenie tej inwestycji spowoduje degradację gminy, zubożenie mieszkańców, wyludnienie gminy, nieodwracalne skutki społeczne i gospodarcze dla gminy i mieszkańców.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

463	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	optymalny dla gminy	jak wskazuje wariant	Szczurowa nie potrzebuje polderu	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

464	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Zaprzestać konsultacji i planów budowy polderu w gminie szczurowa i w gminie Koszyce	Wybudowanie kilku mniejszych folderów na terenach niezamieszkałych naturalnych rozlewiskach dzikich terenach proponuję również aby wziąć się za naprawę brzegów rzek wałów gdy są w katastrofalnym stanie proponuję zająć się bieżącymi zaniedbaniami ze strony wód polskich mniejsze rzeki praktycznie ich nie widać tak są zarośnięte krzakami	Nie wzięto pod uwagę bardzo dobrej sytuacji ekonomicznej Gminy Szczurowa sytuacji rolników sytuacji mieszkańców polder ma powstać na najlepszych ziemiach Gminy Szczurowa Żadna budowa nie daje 100% gwarancji ochrony Jako mieszkaniec Gminy obawiam się że w razie rozszczelnienia polderu gmina Szczurowa jak i sąsiednie gminy są w ogromnym niebezpieczeństwie o którym wody polskie nie mają pojęcia	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich

										nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

465	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Zaprzestać konsultacji społecznych w celu budowy polderu w Gminie Szczurowa i Gminie KoszyceKategorycznie zaprzestać planów budowy polderu w Gminie Szczurowa i w Gminie Koszyce	Rozważyć budowę kilku mniejszych polderów w innym miejscu na naturalnych rozlewiskach dzikich terenach w nie zaludnionych miejscach	Nie wzięto to pod uwagę rolników którzy będą musieli zlikwidować swoje gospodarstwa w 100% nie wzięto pod uwagę zakładów pracy i ich pracowników sytuacji ekonomicznej gminy planowany zbiornik ma powstać na najlepszy glebach gminnych i wiele innych czynników których nie wzięto to pod uwagę	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.W żadnym z opracowanych dokumentów dotyczących inwestycji w Gminie Szczurowa nie pojawiły się sformułowania mogące sugerować, że gmina jest w jakikolwiek sposób gorsza czy że jej mieszkańcy to jedynie niewykształceni rolnicy. W naszych materiałach wykorzystano wyłącznie określenia i dane statystyczne, które pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), wraz z przywołaniem ich źródła. Dane te dotyczą wykształcenia mieszkańców, struktury gospodarczej oraz innych wskaźników społeczno-ekonomicznych i są prezentowane w sposób obiektywny, a także zestawiane z odpowiednimi wskaźnikami dla całego kraju. Wszystkie gminy objęte inwestycjami analizowane były w analogiczny sposób. Celem takiego podejścia jest przedstawienie sytuacji gmin w szerszym kontekście, co pozwala na rzetelną ocenę lokalnych uwarunkowań.

466	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności ponad 200 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły.	Rozważyć budowę polderu w innej niezamieszkałej lokalizacji.	Planowany polder na terenie gminy Szczurowa, przedstawiony w dokumentach, spowoduje poważną degradację zarówno obszarów inwestycyjnych, jak i całej gminy, która w ostatnim czasie należy do najbardziej dynamicznie rozwijających się w regionie. Podstawą tych propozycji są błędne analizy, które całkowicie pomijają aktualną i przyszłą sytuację gminy. Na terenach przeznaczonych pod polder oraz w ich sąsiedztwie realizowane są kosztowne inwestycje, które w wyniku jego budowy staną się niepotrzebne, a nawet będą wymagały wyburzeń. Propozycja budowy polderu jest więc nieuzasadniona.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

467	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

468	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich. Degradacja psychiczna mojej rodziny	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

469	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

470	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

471	17.01.2025	poczta tradycyjna	osoba prywatna	Program działań	Każdy wariant uwzględniający budowę polderu w miejscowości Witów gmina Koszyce	Nie zgadzam się z projektem dotyczącym budowy suchego polderu wiadomości Witów gmina Koszyce a dokładniej nie uwzględnia do wysiedlenia mojej posesji w miejscowości Witów xx na działce nr xxx	Wysiedlenie mojej posesji.	W przedstawionym przez państwa projekcie dotyczącym budowy suchego polderu na terenie Gminy Koszyce moja posiadłość w miejscowości Witów xx na działce nr xxx nie jest brana pod uwagę jezeli chodzi o wysiedlenie. Nie mam pojęcia kto odpowiada za taką decyzję ponieważ w 2010 roku w momencie przerwania wału naprzeciwko mojej posesji brakowało 20 cm aby woda wdarła się do budynku. W przypadku osiągnięcia stanu Wisły na poziomie 184 m.n.p.m. jak państwo zakładają w projekcie pierwsze piętro mojej posesji będzie zalane. Nie wiem dlaczego nie zostało to sprawdzone podczas projektowania, ale taka sytuacja nie może miec miejsca. Potwierdzeniem mojej tezy jest mapa, która jest dostępna w Urzędzie naszej gminy gdzie zasięg polderu obejmuje 1/3 mojej posesji i nie jest ona uwaględniona do wysiedlenia. Nie wyobrażam sobie sytuacji aby moja posesja nie została wysiedlona w przypadku budowy jakiegokolwiek polderu w jej obrębie. Będąc świadomym tego jak będzie wyglądał teren polderu po spuszczenieu z niego wody (co pozostawi po sobie opadająca woda) nie akceptuję jakiegokolwiek projektu, który nie uwzględni mojej posesji do wysiedlenia.	wyjaśniona	Koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Ustawa Prawo wodne art. 176 definiuje odległość 50 m od stopy wału, w której zakazuje się wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów. Oznacza to, że w odległości 50 m od stopy wału wyznacza się strefę ochronną wału, w której takie obiekty nie powinny być lokalizowane. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ Wód Polskich może zwolnić od tego zakazu wnioskodawcę. Ww. przepis odnosi się do istniejących wałów. Przepisy prawa nie regulują kwestii minimalnej odległości pomiędzy projektowanym wałem, a istniejącymi zabudowaniami. Decyzje taką podejmuje indywidualnie projektant biorąc pod uwagę m.in.: warunki gruntowe, układ dróg dojazdowych i innych okoliczności faktycznych. Tym samym, na obecnym etapie Projektu (koncepcja) nie wyznaczono minimalnej odległości polderów od zabudowań mieszkalnych. Wyznaczenie jej wiążę się z wykonaniem pogłębionych analiz topograficznych, przebiegu sieci uzbrojenia terenu i lokalnych uwarunkowań, wymienionych powyżej. Tego typu analizy zostaną przeprowadzone na dalszych etapach projektowych. Obecny dokument ma charakter strategiczny i opisuje ramowe założenia dotyczące inwestycji, w tym relokacji gospodarstw rolnych. Na tym etapie nie ma możliwości wskazania konkretnych lokalizacji dla nowych gospodarstw ani szczegółowego opisu gruntów, które mogłyby zostać przeznaczone na ten cel. Tego rodzaju analizy i charakterystyki zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji, przy czym kluczowe decyzje będą podejmowane w ścisłym porozumieniu z właścicielami gospodarstw. Proces relokacji będzie uwzględniał specyfikę istniejących gospodarstw, w tym walory użytkowanych gleb, aby jak najlepiej dopasować nowe tereny do potrzeb rolników. Jeżeli podjęta zostanie decyzja o realizacji Programu, szczegółowe informacje będą przygotowane w ramach dalszych etapów
472	17.01.2025	e-mail	administracja samorządowa	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego(istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Umocnienie prawego brzegu rzeki Wisła na terenie Gminy Szczucin	Regulacja i umocnienie prawego brzegu Wisła w miejscowościach Laskówka Delastowska oraz Słupiec - Gmina Szczucin	Doszło do niebezpiecznego zbliżenia się brzegu rzeki Wisła do stopy prawego wału w miejscowościach Laskówka Delastowska oraz Słupiec. Ta sytuacja w przypadku wysokich stanów wód może prowadzić do przebić hydraulicznych co w konsekwencji może powodować uszkodzenia wału.	wyjaśniona	Bardzo dziękujemy za przesłaną uwagę. Wskazane w uwadze działania nie są elementem konsultowanego projektu, a zaproponowane działania zostaną przekazane do PGW WP. Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy tu nadmienić, że wszelkie działania związane z wpływem planowanego Polderu Koszyce-Szczurowa na układ hydrograficzny oraz bezpieczeństwo powodziowe terenów przyległych do zbiornika, będą przedmiotem dalszych prac projektowych. Określone również wtedy zostaną ilość i zasięg relokacji.
473	17.01.2025	e-mail	administracja samorządowa	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego(istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	budowa dróg serwisowych przy stopie wału rzeki Wisła	Wybudowanie brakującego fragmentu drogi technicznej - serwisowej wzdłuż wału wiślanego w miejscowości Łęka Szczucińska na działkach 121, 122, 123.	Obecnie przebiegająca droga serwisowa od mostu kończy się na rampie dz. 125 w dalszej części wał wiślany przylega do własności prywatnych i nie posiada dostępu do drogi, co w razie zagrożenia powodziowego stanowi duże niebezpieczeństwo, gdyż właśnie na tym odcinku byty prowadzone intensywne działania ratownicze w czasie powodzi z 2010 roku.	wyjaśniona	Bardzo dziękujemy za przesłaną uwagę. Wskazane w uwadze działania nie są elementem konsultowanego projektu, a zaproponowane działania zostaną przekazane do PGW WP. Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności

										retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy tu nadmienić, że wszelkie działania związane z wpływem planowanego Polderu Koszyce-Szczurowa na układ hydrograficzny oraz bezpieczeństwo powodziowe terenów przyległych do zbiornika, będą przedmiotem dalszych prac projektowych. Informujemy, iż wskazany problem polega na uregulowaniu stanu prawnego oraz zapewnieniu środków finansowych na inwestycję. Zarząd Zlewni jest w przedmiotowej sprawie w kontakcie z samorządem gminnym.
474	17.01.2025	e-mail	administracja samorządowa	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego(istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Wykonanie modernizacji obwałowań rzeki Breń wraz urządzeniami i obiektami towarzyszącymi oraz odmuleniem koryta na terenie gminy Szczucin	Podjęcie skutecznych działań zmierzających do poprawy fatalnego stanu obwałowań rzeki Breń stwarzającego bezpośrednie zagrożenie powodziowe dla mieszkańców powiatu w szczególności gminy Szczucin oraz podjęcia działań związanych z przywróceniem właściwych parametrów przepływu koryta poprzez jego oczyszczenie.	Obecny stan techniczny wałów odbiega standardem od jakichkolwiek norm bezpieczeństwa i zagraża bezpieczeństwu mieszkańców. Skala postępującej degradacji i wieloletnich zaniedbań stanu technicznego powoduje, że wały nie zapewniają właściwej ochrony przed powodzią i wymagają natychmiastowej modernizacji wraz z urządzeniami i obiektami towarzyszącymi.	wyjaśniona	Bardzo dziękujemy za przesłaną uwagę. Wskazane w uwadze działania nie są elementem konsultowanego projektu, a zaproponowane działania zostaną przekazane do PGW WP. Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy tu nadmienić, że wszelkie działania związane z wpływem planowanego Polderu Koszyce-Szczurowa na układ hydrograficzny oraz bezpieczeństwo powodziowe terenów przyległych do zbiornika, będą przedmiotem dalszych prac projektowych. Informujemy, iż na stałą i bieżącą obsługę wałów przeciwpowodziowych zawarte są umowy z firmami zewnętrznymi. W związku z tym wały są stale patrolowane oraz na bieżąco prowadzona jest ich konserwacja polegająca głównie na usuwaniu uszkodzeń spowodowanych przez bobry, lisy i inne zwierzęta. Wały podlegają również stałej kontroli i comiesięcznemu przeglądowi ze strony pracowników Nadzorów Wodnych. Aktualnie wszystkie wały posiadają ważne roczne oraz 5-letnie oceny stanu technicznego wykonywane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwową Służbę do spraw Bezpieczeństwa Budowli, które są wymagane zgodnie z ustawą Prawo budowlane. Na podstawie posiadanych aktualnych ocen stanu technicznego można stwierdzić, iż stan techniczny obwałowań na terenie gm. Szczucin jest dostateczny. W roku 2024 zakończono realizację zadania pn.: „Przebudowa wałów rzeki Nowy Breń, lewy w km 8+000-10+950, prawy w km 7+181-11+778, gm. Czermin, Wadowice Górne, pow. mielecki"
475	17.01.2025	e-mail	administracja samorządowa	Program działań	Charakterystyka stanu istniejącego(istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Wykonanie dojazdu oraz stanowiska pompowego w pobliżu śluzy wałowej prawego wału rzeki Wisła w miejscowości Szczucin.	Wykonanie dojazdu oraz budowa stanowiska dla pomp mobilnych w pobliżu śluzy watowej w miejscu ujścia rowu „Lubaskiego" w msc. Szczucin celem zapewnienia bezpiecznego korzystania przez służby ratownicze.	Budowa stanowiska dla pomp mobilnych dla odwodnienia terenów przylegających do rowu „Lubaskiego" w miejscowości Lubasz w sytuacji zamknięcia klap zwrotnych na śluzie wałowej w czasie wezbrań powodziowych w Wiśle.	wyjaśniona	Bardzo dziękujemy za przesłaną uwagę. Wskazane w uwadze działania nie są elementem konsultowanego projektu, a zaproponowane działania zostaną przekazane do PGW WP. Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy tu nadmienić, że wszelkie działania związane z wpływem planowanego Polderu Koszyce-Szczurowa na układ hydrograficzny oraz bezpieczeństwo powodziowe terenów przyległych do zbiornika, będą przedmiotem dalszych prac projektowych. W przedmiotowym temcie prowadzone były rozmowy między samorządem gminnym a Państowowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Krakowie.

476	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich. Degradacja psychiczna mojej rodziny	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych.

										Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

477	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych.

										Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

478	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności ponad 200 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły.	Rozważyć budowę polderu w innej niezamieszkałej lokalizacji.	Planowany polder na terenie gminy Szczurowa, przedstawiony w dokumentach, spowoduje poważną degradację zarówno obszarów inwestycyjnych, jak i całej gminy, która w ostatnim czasie należy do najbardziej dynamicznie rozwijających się w regionie. Podstawą tych propozycji są błędne analizy, które całkowicie pomijają aktualną i przyszłą sytuację gminy. Na terenach przeznaczonych pod polder oraz w ich sąsiedztwie realizowane są kosztowne inwestycje, które w wyniku jego budowy staną się niepotrzebne, a nawet będą wymagały wyburzeń. Propozycja budowy polderu jest więc nieuzasadniona.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

479	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Zaprzestać konsultacji społecznych w celu budowy polderu w Gminie Szczurowa i Gminie Koszyce Kategorycznie zaprzestać planów budowy polderu w Gminie Szczurowa i w Gminie Koszyce	Rozważyć budowę kilku mniejszych polderów w innym miejscu na naturalnych rozlewiskach dzikich terenach w nie zaludnionych miejscach	Nie wzięto to pod uwagę rolników którzy będą musieli zlikwidować swoje gospodarstwa w 100% nie wzięto pod uwagę zakładów pracy i ich pracowników sytuacji ekonomicznej gminy planowany zbiornik ma powstać na najlepszy glebach gminnych i wiele innych czynników których nie wzięto to pod uwagę	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. W żadnym z opracowanych dokumentów dotyczących inwestycji w Gminie Szczurowa nie pojawiły się sformułowania mogące sugerować, że gmina jest w jakikolwiek sposób gorsza czy że jej mieszkańcy to jedynie niewykształceni rolnicy. W naszych materiałach wykorzystano wyłącznie określenia i dane statystyczne, które pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), wraz z przywołaniem ich źródła. Dane te dotyczą wykształcenia mieszkańców, struktury gospodarczej oraz innych wskaźników społeczno-ekonomicznych i są prezentowane w sposób obiektywny, a także zestawiane z odpowiednimi wskaźnikami dla całego kraju. Wszystkie gminy objęte inwestycjami analizowane były w analogiczny sposób. Celem takiego

										podejścia jest przedstawienie sytuacji gmin w szerszym kontekście, co pozwala na rzetelną ocenę lokalnych uwarunkowań.

480	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Zaprzestać konsultacji i planów budowy polderu w gminie szczurowa i w gminie Koszyce	Wybudowanie kilku mniejszych folderów na terenach niezamieszkałych naturalnych rozlewiskach dzikich terenach proponuję również aby wziąć się za naprawę brzegów rzek wałów gdy są w katastrofalnym stanie proponuję zająć się bieżącymi zaniedbaniami ze strony wód polskich mniejsze rzeki praktycznie ich nie widać tak są zarośnięte krzakami	Nie wzięto pod uwagę bardzo dobrej sytuacji ekonomicznej Gminy Szczurowa sytuacji rolników sytuacji mieszkańców polder ma powstać na najlepszych ziemiach Gminy Szczurowa Żadna budowa nie daje 100% gwarancji ochrony Jako mieszkaniec Gminy obawiam się że w razie rozszczelnienia polderu gmina Szczurowa jak i sąsiednie gminy są w ogromnym niebezpieczeństwie o którym wody polskie nie mają pojęcia	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich

										nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

481	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

482	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

483	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji ostateczne warianty przed powodzią uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć:- wariant 2 zakładający budowę polderu przepływowego o pojemności v=206,00mln m3- wariant 3 zakładający budowę polderu przepływowego o pojemności v=206,00mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności v=20,5mln m3.Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr załącznik 1 - rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć wariant OP II oraz wariant OP III.	Zastanowić się nad budową polderu w innym miejscu, gdzie nie ma ludzi i/lub jest mniej zabudowań, albo nad budową kilku mniejszych polderów.Przemyśleć inne opcje, które mogą być lepsze dla społeczeństwa i ekonomii.	- Budowa polderu w gminie Szczurowa zniszczy tereny inwestycyjne i całą gminę, która jest jedną z najepiej rozwijających się gmin w regionie.-Polder zajmie 20% terenu gminy i negatywnie wpłynie na pozostałą część gminy.-Na terenach przeznaczonych pod polder i obok niego są drogie inwestycje, które staną się zbędne, będą wyburzane.- Dokumenty dotyczące polderu nie uwzględniają działań innych instytucji (np. zarząd dróg wojewódzkich nie jest świadomy planowanych zmian w zakresie ewentualnej przebudowy obwodnicy czy wyburzenia mostu w Górce), co czyni budowę polderu nieracjonalną i nieekonomiczną.- Koszty społeczne są ogromne: przeniesienie lub wywłaszczenie mieszkańców oraz wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.- Nie uwzględniono sytuacji gospodarstw domowych poza polderem. Nikt nie będzie chciał mieszkać w sąsiedztwie tak wielkiego polderu.- Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów ich inwestycji.- Nie uwzględniono sytuacji rolników, którzy posiadają duże ilości zwierząt i nie będą w stanie odtworzyć swojej hodowli w innym miejscu i stracą swój warsztat codziennej pracy.- Wartość działek i nieruchomości spadnie, co dotknie wszystkich mieszkańców.- Nie można wycenić obaw i strachu mieszkańców, szczególnie tych poza terenem polderu. Po zalaniu mogą pojawić się choroby, komary i nieprzyjemne zapachy.- Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości. W razie uszkodzenia istnieje duże ryzyko, w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania całej gminy i sąsiednich gmin.'	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

484	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	Inne zagadnienia	Wyrażam stanowczy sprzeciw w sprawie budowy polderu zalewowego na terenie gminy Szczurowa. Od pokoleń wraz z rodzicami, dziadkami i sąsiadami tutaj mieszkamy i utrzymujemy się z gospodarstwa, nie wyobrażam sobie zmiany miejsca zamieszkania w, którego przypadku musiałbym zaczynać wszystko od nowa.	Proponuję usiąść ze specjalistami i znalesc alternatywny sposób, ale nie na terenie gminy Szczurowa. Proszę o poszukanie innych terenów na ,których nie będzie trzeba burzyć domów i gospodarstw.	Podsumowując, chciałbym, abyście zmienili projekt i nie przesiedlali nas mieszkańców ponieważ boimy się o naszą przyszłość i żyjemy w ciągłym stresie i strachu. Jestem mieszkańcem miejscowości Górka w, ktorej mieszkam od urodzenia i w przyszłości chce tu założyć rodzinę i dalej prowadzić gospodarstwo, więc nalegam stanowczo na zmianę tego chorego pomysłu...	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w

										formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

485	17.01.2025	ankieta on-line	przedsiębiorca	Prognoza SOOŚ	Inne zagadnienia	Wyrażam swój zdecydowany sprzeciw w kwestii budowy polderu na terenie Gminy Szczurowa!	Wprowadzenie rozwiązań, które chronią ludność i społeczeństwo przed powodzią, ale jednocześnie nie są związane z wysiedleniami ludności! Rozumiem potrzebę wprowadzania systemów przeciwpowodziowych i retencyjnych. Uważam, że istnieją inne rozwiązania, które pozwolą osiągnąć wymierne i oczekiwane rezultaty co do ochrony ludzi przed powodzią.	Proponowane rozwiązania związane są z przesiedleniami wielu mieszkańców. Konieczne jest opuszczenie przez nich dotychczasowych domostw, gospodarstw, rolnicy zmuszeni są do opuszczenia swojej ziemi która uprawiają. Dla wielu z nich związane jest to z porzuceniem swojego miejsca pracy. Również dla mniejszych firm czy też osób prowadzących JDG powoduje to utratę rynku pracy na którym nie jednokrotnie działali od kilkunastu lat - od pokoleń. Wiele firm przez szereg lat pracowalo na swoją marke, jakość uslug i rozpoznawalność wśród danego społeczeństwa, a utrata przez Gminę obszaru, a co za tym idzie prawdopodobne też i ludności spowoduje załamanie rynku pracy dla lokalnych przedsiębiorców. Jako osoba prowadząca JDG i działająca na obszarze planowanego polderu od kilku lat utrace swoje miejsce pracy i obszar na którym wykonuje swoje usługi dla mieszkańców. Byt oraz przyszłość moja i mojej rodziny sa bardzo zagrożone, nie tylko poprzez niepewnosc finansową i materialną ale przede wszystkim poprzez kwestie psychiczne, mentalne gdyż trafimy poczucie bezpieczeństwa zawodowego.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które

										stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

486	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)		Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji.rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione ekonomicznie	proponowany w dokumentach polder doprowadzi do degradacji terenów przeznaczonych pod inwestycję,stracą na wartości działki i inne nieruchomości - straca wszyscy mieszkańcy.Nie uwzględniono sytuacji gospodarstw poza polderem,przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycję	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne.

487	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)		Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji,rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione ekonomicznie	proponowany w dokumentach polder doprowadzi do degradacji terenów przeznaczonych pod inwestycję,stracą na wartości działki i inne nieruchomości - straca wszyscy mieszkańcy.Nie uwzględniono sytuacji gospodarstw poza polderem,przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycję	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne.

488	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Nie zgadzamy się aby polder byl bez wałów od strony gminy Koszyce a w ogóle nie ma o czym dyskutować ponieważ najlepszej klasy grunty zostały przekazane na straty zagrożeń jest tak wiele że brak miejsca na to definitywnie nie zgadzamy się.	Szukajcie innego miejsca na największy polder w Półce aby móc się chlubić sławą		wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie

										rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych Intencją PGW WP jest wdrożenie infrastruktury przeciwpowodziowej, polderów, gdzie eksploatacja gruntów w ich czaszach będzie powszechną praktyką, która będzie się wiązała jedynie z częściowym wyłączeniem gruntów z użytkowania (tereny przeznaczone pod zabudowę zapory czołowej polderu i wałów polderu). Wartym podkreślenia jest fakt, że budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej.Przy coraz częstszych wezbraniach rzek, występowania powodzi, istnieje potrzeba budowania zabezpieczeń przeciwpowodziowych dostosowanych do zmian klimatycznych. Jednym z takich działań jest budowa polderów, które oprócz ochrony przeciwpowodziowej mogą spełniać jeszcze inne funkcje, w tym funkcję rolniczą. Dodatkowo, jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. W prezentowanym Programie działań i Prognozie przedstawiono przykładowe zagospodarowanie polderów, uwzględniające również aspekty przyrodnicze. Sposób zagospodarowania polderów jest propozycją możliwą do wykorzystania na dalszym etapie tj. etapie projektowania polderu i możliwego jego zagospodarowania. Etap procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której konsultowane są dokumenty nie jest etapem, na którym dostępne są już szczegółowe rozwiązania projektowe.

489	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Nie wyrażam zgody na budowę poleruje w naszej gminie.	Proszę o zprzestanie dązrenia do budowy polderu.	Gdy polder powstanie , NASZA GMINA, NASZE DOMOSTWA pomału będą wymierać. Jestem matką dwóch pelnoletnich synów który już komunikują,że jeśli będzie polder Oni nie pozostają TU, nie będą narażać swoich rodzin na strach związany z sąsiadującą "bombą ". Inwestować też nie ma nikt zamiaru w gminie zagrożonej w kataklizm. Firmy które chciały tu zainwestować już w tym momencie zaprzestają działań ,przez strach o swoje dobra. Nikt nie jest wstanie nam zagwarantować ,że wały polderu wytrzymają napur tak ogromnej ilości wody. Proszę nie tłumaczyć nam mieszkańcom że czekają nas same dobra z sasiedztwa polderu. Nie chcemy go tu u Nas w gminie,bo czeka nas zagłada.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących.

Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem.

Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą.

Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014).

W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.

Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).

Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.

										Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
490	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. 1. W opracowaniu brak informacji o wpływie inwestycji na infrastrukturę miejscowości, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie polderu, np. w Szczurowej. 2. Brak dokładnej mapy, która pozwalałaby wskazać odległość polderu od budynków mieszkalnych. 3. Brak informacji o odległości, w jakiej mogą być budowane domy od polderu suchego w Gminie Szczurowa. 4. Brak wskazań jakie zgody będą musieli uzyskać mieszkańcy posiadający działki budowlane w sąsiedztwie polderu. Brak informacji jakie normy bezpieczeństwa będą musiały spełniać nowo powstałe budynki. 5. W kosztach projektu nie uwzględniono długoterminowych kosztów społecznych i gospodarczych dla Gminy Szczurowa oraz mieszkańców.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	1. Tak duża inwestycja hydrotechniczna bez wątpienia będzie oddziaływać na sąsiednie miejscowości, które zostały zupełnie pominięte w opracowaniu. 2. Zaproponowano mieszkańcom udział w konsultacjach projektu, który zawiera bardzo pobieżne założenia i ogólnikowe stwierdzenia. Nie opisuje faktycznych skutków lokalizacji polderu w Gminie Szczurowa.	wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku

										funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.
491	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano

										inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia

										społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

492	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Żądam zaprzestania budowy polderu na terenie Gminy Szczurowa i Gminy Koszyce .Żądam zaprzestania robienia projektu w tym celu i zaprzestania konsultacji społecznych	Budowa kilku mniejszych polderów na terenach nie zamieszkałych dzikich rozlewiskach.	Budowa polderu nie daje nam gwarancji przed powodzią proszę zająć się remontem wałów. Ta inwestycja doprowadzi do degradacji Nie liczycie się z rolnikami którzy przez to zmuszeni będą likwidować swoje gosodarstwa źródło życia dla całej rodziny a także i Was bo przecież wszyscy musimy mieć chleb na który pracuje w pierwszej kolejności rolnik. Doprowadzi do likwidacji zakładów pracy i źródła utrzymania rodzin.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętości wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych Intencją PGW WP jest wdrożenie infrastruktury przeciwpowodziowej, polderów, gdzie eksploatacja gruntów w ich czaszach będzie powszechną praktyką, która będzie się wiązała jedynie z częściowym wyłączeniem gruntów z użytkowania (tereny przeznaczone pod zabudowę zapory czołowej polderu i wałów polderu). Wartym podkreślenia jest fakt, że budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej. Przy coraz częstszych wezbraniach rzek, występowania powodzi, istnieje potrzeba budowania zabezpieczeń przeciwpowodziowych dostosowanych do zmian klimatycznych. Jednym z takich działań jest budowa polderów, które oprócz ochrony przeciwpowodziowej mogą spełniać jeszcze inne funkcje, w tym funkcję rolniczą. Dodatkowo, jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. W prezentowanym Programie działań i Prognozie przedstawiono przykładowe zagospodarowanie polderów, uwzględniające również aspekty przyrodnicze. Sposób zagospodarowania polderów jest propozycją możliwą do wykorzystania na dalszym etapie tj. etapie projektowania polderu i możliwego jego zagospodarowania. Etap procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której konsultowane są dokumenty nie jest etapem, na którym dostępne są już szczegółowe rozwiązania projektowe.

493	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Sprzeciw wobec budowy polderu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji.	Duże obawy mieszkańców.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach

										przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

494	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Sprzeciw wobec budowy polderu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji.	Duże obawy mieszkańców.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

495	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całej jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Polder spowoduje brak poczucia bezpieczeństwa a tym samym brak chęci inwestowania przedsiębiorców w gminie Szczurowa. Obawy występują także w sąsiadującej gminie Borzęcin. Działki i inne nieruchomości zarówno w gminie Szczurowa jak i sąsiednich gminach utracą na wartości. Na terenie proponowanym na polder i terenach sąsiadujących realizowane były i są drogie inwestycje, które staną się zbędne lub będą musiały być wyburzane. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wałów wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i części gmin sąsiednich. Polder nie stanowi ochrony a zagrożenie dla nas i naszych rodzin mieszkających w sąsiedniej gminie - w niedalekiej odległości od polderu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących

										polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

496	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunięcie wariantu OP III zakładającego budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, poza terenem Gminy Szczurowa	Po doniesieniach o planach budowy polderu lokalna społeczność wyraziła jednoznaczny sprzeciw i okazała swoją dezaprobatę wobec w/w planów. Jako mieszkanka Szczurowej jestem w bezpośrednim zagrożeniu w sytuacji zawodności infrastruktury technicznej polderu zalewowego, co budzi obawy i niepokój.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

497	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Bardzo proszę zbudujcie sobie gdzieś indziej nasze dzieci nie będą mieć tu w naszej gminie Szczurowa żadnej przyszłości ,żaden inwestor nie będzie tutaj budował zakładów ,	Budowac na innym terenie	Ten polder zalewowy przyniesie dla naszej gminy same straty ludzie się wyludnia .Najlepiej kogoś wysiedlić ale trzeba popatrzyć też na ludzi bo to nasze dzieci ,kolejne pokolenia które chcecie zniszczyć	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

498	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych.Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczeniem mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy.W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

499	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

500	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

501	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

502	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

503	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	NIE WYRAŻAM ZGODY NA BUDOWĘ POLDERU W GMINIE SZCZUROWA.			wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach

										przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

504	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

505	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

506	17.01.2025	ankieta on-line	przedsiębiorca	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie. N terenie gminy Szczurowa wzmocnić obwałowania i infrastrukturę p.powodziwą.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

507	17.01.2025	ankieta on-line	przedsiębiorca	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie. N terenie gminy Szczurowa wzmocnić obwałowania i infrastrukturę p.powodziwą.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

508	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	NIE WYRAŻAM ZGODY NA BUDOWĘ POLDERU W GMINIE SZCZUROWA.			wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na bardzo wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, ze wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina Szczurowa, Koszyce), - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury Polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z

										2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

509	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	NIE WYRAŻAM ZGODY NA BUDOWĘ POLDERU W GMINIE SZCZUROWA.			wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na bardzo wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, ze wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina Szczurowa, Koszyce), - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu

										gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury Polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

510	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

511	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

512	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczeniem mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy. W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

513	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

514	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

515	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczeniem mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy. W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

516	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

517	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

518	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych.Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczeniem mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy.W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

519	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 20% terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym pod polder i terenach sąsiadujących realizowane są inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

520	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

521	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	1. Tak duża inwestycja hydrotechniczna bez wątpienia będzie oddziaływać na sąsiednie miejscowości, które zostały zupełnie pominięte w opracowaniu. 2. Zaproponowano mieszkańcom udział w konsultacjach projektu, który zawiera bardzo pobieżne założenia i ogólnikowe stwierdzenia. Nie opisuje faktycznych skutków lokalizacji polderu w Gminie Szczurowa.	wyjaśniona	Koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ

										powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

522	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 20% terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym pod polder i terenach sąsiadujących realizowane są inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

523	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

524	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

525	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 min m3	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w rejonie.Oparty jest o błędne założenia do analizy - zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację Gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu Gminy a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływa.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

526	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce, Szczurowa o pojemności V = 206 milionów metrów sześciennych oraz budowę powiększonego folderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=50,5 mln m3	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w rejonie.Oparty jest o błędne założenia do analizy - zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację Gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu Gminy a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływa.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

527	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

528	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej .Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

529	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

530	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

531		ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

532	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

533	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 min m3	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

534	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów z programu. Z załącznika numer Załącznik 1 rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego. Usunąć wariant OP II wraz z wariantem OP III	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia

										184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. W trakcie powodzi o konieczności napełniania polderu wodą zostaną powiadomione lokalne samorządy oraz mieszkańcy. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

535	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

536	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

537	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

538	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Nie wyrażam zgody na budowę polderu.	Proszę poldery budować na terenach nie zamieszkałych	Zubożenie gminy,	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach

										przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

539	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

540	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 min m3	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

541	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce Szczurowa o pojemności V = 206 milionów metrów sześciennych oraz budowę powiększonego folderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=50,5 mln m3	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne przeniesienie/ wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza folderem.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

542	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Nie zgadzam się na budowę polderu	Proszę budować poldery na terenach nie zamieszkałych	Zubożenie gminy, wysiedlenie dużej liczby mieszkańców	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019). Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury

										drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

543	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Nie wyrażam zgody na budowę polderu	Proszę budować poldery na terenach nie zamieszkałych		wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach

										przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

544	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

545	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

546	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Nie zgadzam się na budowę polderu	uregulować, pogłębić koryto Wisły i poprawić stan międzywałów	Nie pokazano żadnych działań mających chronić nasze miejscowości po budowie polderu ,uregulowań rzek uszewka, grobka, uszwica gdzie wlot do Wisły znacznie się przybliży się do naszych miejscowości , a Wody Polskie na dzień dzisiejszy nie potrafią naprawić niedrożnego przepustu na rzece Uszewka.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

547	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

548	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

549	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

550	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

551	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 20% terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym pod polder i terenach sąsiadujących realizowane są inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

552	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 20% terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym pod polder i terenach sąsiadujących realizowane są inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

553	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

554	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

555	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
556	17.01.2025	ankieta on-line	administracja samorządowa	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Gmina Pacanów podtrzymuje stanowisko braku zgody na lokalizację polderów zalewowych na terenie naszej gminy. Priorytetem są działania utrzymujące we właściwym stanie obwałowania oraz międzywala.	wykonanie obwałowania kanału „Strumień” na odcinku od Kars Dolnych do granicy z gminą Solec – Zdrój - regularna konserwacja w/w cieku wodnego i jego dopływów w okresie poprzedzającym czas intensywnych opadów deszczu - definitywne usunięcie zadrzewienia i zakrzaczenia między wałami Wisły - ustawiczna modernizacja wałów wiślanych i urządzeń towarzyszących		wyjaśniona	W ramach Programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość” nie rekomenduje się budowy żadnych polerów zalewowych na terenie Gminy Pacanów. Również poruszana kwestia - obwałowanie Kaanału Strumień, jak również roboty utrzymaniowe z uwagi na skalę proponowanych działań nie wpisuje się w zakres Programu. Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętości wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ

										na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.
557	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i

										relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

										Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

558	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczeniem mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy. W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

559	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Proszę o usunięcie warianu II , który zakłada budowę polderu Koszyce, Szczurowa oraz wariantu III zakładającego budowę poleru Szczurowa - Koszyce i Przykop	- budowa kilku mniejszych polderów-zmiana lokalizacji na mniej zasiedloną'	Obawiam się budowy polderu, gdyż mieszkam w miejscowości położonej niedaleko ewentualnych wałów. W razie przerwania wałów nasza miejscowość, podobnie jak inne, zostanie zniszczona przez wodę, będzie zagrożone nasze życie, dobytek wielu pokoleń. Nieprawdą jest , że jesteśmy gminą zacofaną i pozbawioną szans rozwoju. W ostatnich latach bardzo dużo sie zmieniło. Poczyniono wiele inwestycji, które sprawiły, że gmina doskonale sie rozwija, ludzie budują domy, powstają zakłady pracy. Jeśli powstanie polder, rozwój zostanie zahamowany. Ludzie będą się bać inwestować i budować na takim terenie. Już teraz słyszy się, że spada wartość nieruchomości i gruntów. Budowa polderu doprowadzio degradacji naszej gminy.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa,

										której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.W żadnym z opracowanych dokumentów dotyczących inwestycji w Gminie Szczurowa nie pojawiły się sformułowania mogące sugerować, że gmina jest w jakikolwiek sposób gorsza czy że jej mieszkańcy to jedynie niewykształceni rolnicy. W naszych materiałach wykorzystano wyłącznie określenia i dane statystyczne, które pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), wraz z przywołaniem ich źródła. Dane te dotyczą wykształcenia mieszkańców, struktury gospodarczej oraz innych wskaźników społeczno-ekonomicznych i są prezentowane w sposób obiektywny, a także zestawiane z odpowiednimi wskaźnikami dla całego kraju. Wszystkie gminy objęte inwestycjami analizowane były w analogiczny sposób. Celem takiego podejścia jest przedstawienie sytuacji gmin w szerszym kontekście, co pozwala na rzetelną ocenę lokalnych uwarunkowań.

560	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczeniem mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy. W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

561	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 20% terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym pod polder i terenach sąsiadujących realizowane są inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

562	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.
Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na

										mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

563	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 20% terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym pod polder i terenach sąsiadujących realizowane są inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

564	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne.Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.

565	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć II iIII ostateczny wariant ochrony przed powodzią	- budowa małych polderów - zmiana miejsca polderu - teren mniej zamieszkały'	Obawiam sie budowy polderu, bo zagrozi on rozwojowi naszej gminy. Ludzie nie będą chcieli budować tu swoich domów, a przedsiębiorcy przestaną inwestować w tym terenie. Ceny grutów i domów spadną. W razie przerwania wałów polderu grozi nam całkowita zagłada, zagożone będzie nasze życie i dobytek. Chcę też dodać, że nasza gmina w ostatnich latach rozwija się intensywnie. Polder może wszystko zatrzymać i zamiast rozwoju będziemy mieć degradację. Tego absolutnie nie chcemy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

566	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

567	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

568	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku mniejszych polderów. Rozważyć inne działania mające na celu poprawę obecnej sytuacji powodziowej, np. regulacja rzek, rozbudowa obwałowań.	Budowa polderu prowadzić będzie do sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla gminy Szczurowa oraz pośredniego zagrożenia dla gmin z nią sąsiadujących. Realizacja inwestycji negatywnie wpłynie na sytuację społeczną i gospodarczą regionu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
569	17.01.2025	ankieta on-line	administracja samorządowa	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OPI)	Powodem złożenia uwag jest planowana lokalizacja polderu przeciwpowodziowego na terenie Gminy Gręboszów w miejscowości Borusowa (polder prawobrzeżny).	Rezygnacja z budowy polderu w miejscowości Borusowa, Gmina Gręboszów	Planowana lokalizacja przedsięwzięcia we wskazanym wyżej zakresie, w przypadku konieczności uruchomienia obiektu retencyjnego w lokalizacji Borusowa doprowadzi do zniszczenia terenu w zakresie prowadzonych działalności gospodarczych i prowadzonych upraw rolniczych oraz zniszczenia infrastruktury technicznej.	wyjaśniona	Wariant uwzględniający budowę polderu Borusowa, był rozpatrywany w ramach Programu. Wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny, obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Wariant ten nie pozwala na zgromadzenie zakładanej pojemności retencyjnej. Dlatego zaproponowano wariant obejmujący budowę polderu przepływowego. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej, czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

570	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych.Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczeniem mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy.W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

571	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczeniem mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy. W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

572	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczeniem mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy. W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

573	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczeniem mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy. W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

574	17.01.2025	ankieta on-line	administracja samorządowa	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Ujęcie w planowanej koncepcji budowę wielofunkcyjnego polderu na rz. Breń w m. Żelazówka	Ujęcie w punkcie 6.3.2 potrzebę budowy polderu retencyjnego na rz. Breń w m. Żelazówka	Zadanie to jest ujęte już w - Planie Przeciwdziałania Skutkom Suszy - Lista zadań inwestycyjnych z PPI służących zwiększeniu retencji oraz wspierających przeciwdziałanie skutkom suszy - lista A; Budowa polderu retencyjnego „Żelazówka” w km 18 + 259 rzeki Breńka - Planie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły - Budowa polderu retencyjnego „Żelazówka” w km 18+259 rzeki Breńka W związku z powyższym ujęcie w „Programie działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym” tego zadania jest zasadne ponieważ stanowi uzupełnienie przyjętej koncepcji działania, która została wcześniej potwierdzona przeprowadzonymi analizami.	wyjaśniona	W ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość” (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem”) przygotowywany jest dokument pn. Koncepcja wariantowa dla Potoku Breń. Koncepcja zakłada budowę suchego zbiornika przeciwpowodziowego Żelazówka w dwóch wariantach różniących się rzędną piętrzenia. Wyniki koncepcji potwierdzają zasadność powstania zbiornika Żelazówka, jednak dalsze etapy realizacji uzależnione są od możliwości pozyskania środków finansowych na ten cel.
575	17.01.2025	ankieta on-line	administracja samorządowa	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Umocnienie prawego brzegu rzeki Wisła na terenie Gminy Szczucin	Regulacja i umocnienie prawego brzegu Wisła w miejscowościach Laskówka Delastowska oraz Słupiec - Gmina Szczucin.	Doszło do niebezpiecznego zbliżenia się brzegu rzeki Wisła do stopy prawego wału w miejscowościach Laskówka Delastowska oraz Słupiec. Ta sytuacja w przypadku wysokich stanów wód może prowadzić do przebić hydraulicznych co w konsekwencji może powodować uszkodzenia wału.	wyjaśniona	Bardzo dziękujemy za przesłaną uwagę. Wskazane w uwadze działania nie są elementem konsultowanego projektu, a zaproponowane działania zostaną przekazane do PGW WP. Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość” (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem”) szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy tu nadmienić, że wszelkie działania związane z wpływem planowanego Polderu Koszyce-Szczurowa na układ hydrograficzny oraz bezpieczeństwo powodziowe terenów przyległych do zbiornika, będą przedmiotem dalszych prac projektowych. Określone również wtedy zostaną ilość i zasięg relokacji.
576	17.01.2025	ankieta on-line	administracja samorządowa	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	budowa dróg serwisowych przy stopie wału rzeki Wisła	Wybudowanie brakującego fragmentu drogi technicznej – serwisowej wzdłuż wału wiślanego w miejscowości Łęka Szczucińska na działkach 121, 122, 123.	Obecnie przebiegająca droga serwisowa od mostu kończy się na rampie dz. 125 w dalszej części wał wiślany przylega do własności prywatnych i nie posiada dostępu do drogi, co w razie zagrożenia powodziowego stanowi duże niebezpieczeństwo, gdyż właśnie na tym odcinku były prowadzone intensywne działania ratownicze w czasie powodzi z 2010 roku.	wyjaśniona	Bardzo dziękujemy za przesłaną uwagę. Wskazane w uwadze działania nie są elementem konsultowanego projektu, a zaproponowane działania zostaną przekazane do PGW WP. Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość” (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem”) szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy tu nadmienić, że wszelkie działania związane z wpływem planowanego Polderu Koszyce-Szczurowa na układ hydrograficzny oraz bezpieczeństwo powodziowe terenów przyległych do zbiornika, będą przedmiotem dalszych prac projektowych. Informujemy, iż wskazany problem polega na uregulowaniu stanu prawnego oraz

										zapewnieniu środków finansowych na inwestycję. Zarząd Zlewni jest w przedmiotowej sprawie w kontakcie z samorządem gminnym.
577	17.01.2025	ankieta on-line	administracja samorządowa	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Wykonanie modernizacji obwałowań rzeki Breń wraz urządzeniami i obiektami towarzyszącymi orazodmuleniem koryta na terenie gminy Szczucin	Podjęcie skutecznych działań zmierzających do poprawy fatalnego stanu obwałowań rzeki Breń stwarzającego bezpośrednie zagrożenie powodziowe dla mieszkańców powiatuw szczególności gminy Szczucin oraz podjęcia działań związanych z przywróceniem właściwych parametrów przepływu koryta poprzez jego oczyszczenie.	Obecny stan techniczny wałów odbiega standardem od jakichkolwiek norm bezpieczeństwa i zagraża bezpieczeństwu mieszkańców. Skala postępującej degradacji i wieloletnich zaniedbań stanu technicznego powoduje, że wały nie zapewniają właściwej ochrony przed powodzią i wymagają natychmiastowej modernizacji wraz z urządzeniami i obiektami towarzyszącymi.	wyjaśniona	Bardzo dziękujemy za przesłaną uwagę. Wskazane w uwadze działania nie są elementem konsultowanego projektu, a zaproponowane działania zostaną przekazane do PGW WP. Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy tu nadmienić, że wszelkie działania związane z wpływem planowanego Polderu Koszyce-Szczurowa na układ hydrograficzny oraz bezpieczeństwo powodziowe terenów przyległych do zbiornika, będą przedmiotem dalszych prac projektowych.Informujemy, iż na stałą i bieżącą obsługę wałów przeciwpowodziowych zawarte są umowy z firmami zewnętrznymi. W związku z tym wały są stale patrolowane oraz na bieżąco prowadzona jest ich konserwacja polegająca głównie na usuwaniu uszkodzeń spowodowanych przez bobry, lisy i inne zwierzęta. Wały podlegają również stałej kontroli i comiesięcznemu przeglądowi ze strony pracowników Nadzorów Wodnych. Aktualnie wszystkie wały posiadają ważne roczne oraz 5-letnie oceny stanu technicznego wykonywane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwową Służbę do spraw Bezpieczeństwa Budowli, które są wymagane zgodnie z ustawą Prawo budowlane. Na podstawie posiadanych aktualnych ocen stanu technicznego można stwierdzić, iż stan techniczny obwałowań na terenie gm. Szczucin jest dostateczny.W roku 2024 zakończono realizację zadania pn.: „Przebudowa wałów rzeki Nowy Breń, lewy w km 8+000-10+950, prawy w km 7+181-11+778, gm. Czermin, Wadowice Górne, pow. mielecki"
578	17.01.2025	ankieta on-line	administracja samorządowa	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Wykonanie dojazdu oraz stanowiska pompowego w pobliżu śluzy wałowej prawego wału rzeki Wisła w miejscowości Szczucin	Wykonanie dojazdu oraz budowa stanowiska dla pomp mobilnych w pobliżu śluzy wałowej w miejscu ujścia rowu „Lubaskiego" w msc. Szczucin celem zapewnienia bezpiecznego korzystania przez służby ratownicze	Budowa stanowiska dla pomp mobilnych dla odwodnienia terenów przylegających do rowu „Lubaskiego" w miejscowości Lubasz w sytuacji zamknięcia klap zwrotnych na śluzie wałowej w czasie wezbrań powodziowych w Wiśle.	wyjaśniona	Bardzo dziękujemy za przesłaną uwagę. Wskazane w uwadze działania nie są elementem konsultowanego projektu, a zaproponowane działania zostaną przekazane do PGW WP. Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy tu nadmienić, że wszelkie działania związane z wpływem planowanego Polderu Koszyce-Szczurowa na układ hydrograficzny oraz bezpieczeństwo powodziowe terenów przyległych do zbiornika, będą przedmiotem dalszych prac projektowych. W przedmiotowym temcie prowadzone były rozmowy między samorządem gminnym a Państowowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Krakowie.

579	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczeniem mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy. W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

580	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczenie m mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy. W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

581	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczeniem mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy. W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

582	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczenie m mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy. W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

583	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunięcie II i III wariatnu ochrony przeciwpowodziowej	- zmiana lokalizacji - znalezieniu terenu mniej zasiedlonego- wybudowanie kilku małych polderów'	Jestem przeciwna budowie polderu. Nie przekonują mnie argumenty o rozwoju naszej gminy. Uważam, że będzie na odwrót. Nasza świetnie rozwijajaca się gmina ulegnie kompletnej degradacji, nikt nie będzie będzie tu inwestował. Spadnie zainteresowanie działkami, ludzie nie zechcą budować domów na takim niepewnym terenie, który w przypadku przerwania wałów polderu zostanie całkowicie zniszczony. Boimy się o nasze życie i dobytek. Boimy się też tego, co będzie po zalaniu polderu. Kiedy wody opadną będą się szerzyć choroby, będą dokuczać komary, a zapach będzie nie do zniesienia.Uważam , że powstanie polderu wiąże się ze zbyt wysokim kosztami. W miejscowościach do przesiedlenia trwają kosztowne inwestycje. Czy stać nas na takie marnotrawstwo?	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach

										właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

584	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczenie m mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy. W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

585	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Wariant usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub budowę kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji terenów jednej z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz – nie uwzględniono obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto, wedle przedstawionych propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, jednocześnie negatywnie oddziałując na całą Gminę w zakresie społeczno-gospodarczym. Na terenie proponowanym pod budowę polderu i terenach sąsiadujących prowadzone są inwestycje, których realizacja w następstwie budowy polderu staje się niecelowa. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Realizacja przedsięwzięcia pociągnie za sobą koszty społeczne związane z przeniesieniem/wywłaszczenie m mieszkańców, wyburzeniem zakładów pracy. W trakcie opracowania dokumentów nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Uszkodzenie polderu sprowadzi duże ryzyko bezpośredniego zagrożenia życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

586	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Budowa przedmiotowego polderu stanowi wielkie zagrożenie dla lokalnej społeczności. Zmusza przeszło 20% mieszkańców gminy Szczurowa do całkowitego przesiedlenia i opuszczenia swoich domów oraz gospodarstw. Przyczynia się również bezpośrednio do zmniejszenia atrakcyjności gospodarczej gminy.	Lokalizacja polderów w innych miejscach, niezurbanizowanych, niezaludnionych, nierozwiniętych gospodarczo. Wzmocnienie obwałowań rzeki Wisły oraz remont wałów na odcinku gminy Szczurowa.	Wybudowanie polderu nie zagwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W momencie uszkodzenia lub przerwania wystąpi ogromne ryzyko tj. bezpośrednie zagrożenie życia mieszkańców a także zalanie powierzchni całej gminy oraz gminy najbliżej położonych.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

587	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

588	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycjiOstateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczneusunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznegoUsunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

589	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

590	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

591	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.
592	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Proponowane metody analizy skutków realizacji Programu działań	1. Likwidacja części istniejących obwałowań -grobka, uszewka, uszwica	1. pozostawienie status quo w tej części oraz wzmocnienie istniejących podwójnych wałów	1. likwidacja dwóch wałów i budowanie w to miejsce jednego podnosi koszty i równocześnie zwiększa ryzyko powodzi dla miejscowości, które od obszaru planowanego polderu w chwili obecnej oddzielone są dwoma wałami.	wyjaśniona	Elementem budowy polderu Koszyce-Szczurowa są nowe wały przeciwpowodziowe - wały boczne, zapora czołowa, modernizacja istniejących wałów Wisły, Szreniawy, Uszwicy i Grobki oraz rozbiórka istniejących wałów. Jest to związane z tym w jaki sposób będzie uformowana czasza polderu, a usunięcie wałów wewnątrz zapewni usunięcie niepotrzebnych w trakcie eksploatacji Polderu piętrzeń. Należy nadmienić, że przebiegi tych wałów jak i sama budowa polderu jest obecnie na etapie koncepcji i może ulec zmianie w przypadku podjęcia decyzji o realizacji, przy przygotowaniu projektu budowlanego i wykonawczego.
593	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Proponowane metody analizy skutków realizacji Programu działań	2. Koszty zadania - 2,5 mld i ochrona ok. 140 000 ludzi. Dla porównania koszty budowy polderu racibórz 2,9mld i ochrona ok. 2,5 mln ludzi	2. rezygnacja z realizacji zadania w tym kształcie. zadanie jest przeszacowane do osiąganych efektów.	2. 20x droższe zadanie w przeliczeniu na 1 osobę - efekty zbyt małe do poniesionych kosztów. Należy zrewidować zasadność realizacji tej inwestycji i zestawić z kosztami i efektami innych możliwych rozwiązań	wyjaśniona	Rekomendowany do realizacji wariant OP III jest najbardziej opłacalnym rozwiązaniem. Analiza kosztów i korzyści pozwala na konstatację, iż znacząco przekroczona jest minimalna rekomendowana w literaturze wartość współczynnika korzyści do kosztów B/C (>1,2) i przewidywane zdyskontowane korzyści z realizacji przewyższają zdyskontowane koszty wdrożenia. Najwyższe wartości wykazuje wariant OP III: wskaźnik ENPV (Ekonomiczna wartość bieżąca netto) wynosi ok. 3,6 mld PLN, a stopa ERR (Ekonomiczna wewnętrzna stopa zwrotu) wynosi ok. 8,6%, a zatem wskaźniki są wyższe, niż w obu poprzednich wariantach. Współczynnik kosztów do korzyści wynosi ok. 2,36 co wskazuje na zasadność wdrożenia analizowanego wariantu. Również w analizie wielokryterialnej końcowa punktacja wariantów wskazuje, że najwyższy wynik osiągnął wariant OP III, który sumarycznie osiągnął najwyższy stopień spełnienia kryteriów spośród analizowanych wariantów.
594	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Proponowane metody analizy skutków realizacji Programu działań	3. Brak prognozy danych/map zalanych terenów w przypadku pęknięcia wału przy całkowitym wypełnieniu polderu. Nie wiadomo jak dużo ludzi zostanie objętych zwiększonym ryzykiem powodzi.	Należy wykonać takie symulacje i ilość ludzi zagrożonych powodzią ze względu na budowę polderu odjąć od zakładach 140 000 ludzi chronionych przez polder	Globalna liczba ludzi chronionych przez ten polder będzie mniejsza. Wzrosną więc koszty jednostkowe co tym bardziej uzasadnia rozważnie celowości prowadzenia tej inwestycji w zakładanym zakresie	wyjaśniona	Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
595	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Proponowane metody analizy skutków realizacji Programu działań	4. W dokumencie jest mowa o wysiedleniach mieszkańców oraz ich nowym miejscu zamieszkania, przeniesieniu kościoła itd. itp. W dokumencie nie ma wskazanej lokalizacji posadowienia nowych miejscowości lub wybudowania osiedla w istniejących miejscowościach.	Przed podjęciem konsultacji, przed prezentacją programu takie sprawy powinny być opisane, scharakteryzowane	Brak takiego opisu potęguje brak podstawowego zaufania do projektu	wyjaśniona	Obecny etap prac jest na poziomie strategicznym, co oznacza, że szczegóły dotyczące organizacji procesu relokacji będą opracowywane na dalszych etapach, w ścisłej współpracy z mieszkańcami. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy relokowany będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach wsi zastępczych przygotowywanych przez Inwestora. Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców. Szczegółowe informacje, w tym dotyczące nowych lokalizacji i sposobu ich przygotowania, zostaną opracowane na etapie przygotowania inwestycji do realizacji.
596	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Proponowane metody analizy skutków realizacji Programu działań	5. W planowanych do likwidacji wsiach funkcjonują gospodarstwa rolne operujące na kilkunastu, kilkudziesięciu ha. Brak w opisie wskazania nowych lokalizacji dla tych gospodarstw	Przed podjęciem konsultacji, przed prezentacją programu takie sprawy powinny być opisane, scharakteryzowane. Grunty przeznaczone pod nowe gospodarstwa powinny być scharakteryzowane pod kątem istotnym dla ich uprawy oraz skonfrontowane z walorami obecnie uprawianymi glebami, które w wyniku planowanej inwestycji przestaną być uprawiane	Brak takiego opisu potęguje brak podstawowego zaufania do projektu	wyjaśniona	Obecny dokument ma charakter strategiczny i opisuje ramowe założenia dotyczące inwestycji, w tym relokacji gospodarstw rolnych. Na tym etapie nie ma możliwości wskazania konkretnych lokalizacji dla nowych gospodarstw ani szczegółowego opisu gruntów, które mogłyby zostać przeznaczone na ten cel. Tego rodzaju analizy i charakterystyki zostaną opracowane na etapie przygotowania inwestycji do realizacji, przy czym kluczowe decyzje będą podejmowane w ścisłym porozumieniu z właścicielami gospodarstw. Proces relokacji będzie uwzględniał specyfikę istniejących gospodarstw, w tym walory użytkowanych gleb, aby jak najlepiej dopasować nowe tereny do potrzeb rolników. Jeżeli podjęta zostanie decyzja o realizacji Programu, szczegółowe informacje będą przygotowane w ramach dalszych etapów.
597	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Proponowane metody analizy skutków realizacji Programu działań	6. w dokumencie wspomniana jest kwestia wypłaty odszkodowań za konieczność opuszczenia domów, gospodarstw. Nigdzie nie ma wspomniane czy kwestią wyboru miejsca nowego zamieszkania, budowy domu, budynków gospodarczych, zakupu gruntów pod nowe gospodarstwo ma się	Przed podjęciem konsultacji, przed prezentacją programu takie sprawy powinny być opisane, scharakteryzowane	Brak takiego opisu potęguje brak podstawowego zaufania do projektu	wyjaśniona	Obecny etap projektu jest na poziomie strategicznym, co oznacza, że szczegóły dotyczące organizacji procesu przesiedleń będą opracowywane na etapie dalszych prac projektowych, w ścisłej współpracy z mieszkańcami. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy wysiedlony będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach nowej wsi przygotowywanej przez Inwestora. Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców. Szczegółowe informacje, w

						zajmować każdy wysiedlony z osobna czy będzie to koordynowane przez inwestora				tym dotyczące nowych lokalizacji i sposobu ich przygotowania, zostaną opracowane na etapie dalszych prac projektowych.
598	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Proponowane metody analizy skutków realizacji Programu działań	7. Brak analizy skutków przeprowadzenia inwestycji pod względem zasięgu nowego terenu zalewowego w kontekście zwiększenia ryzyka powodziowego co będzie skutkowało wzrostem składek ubezpieczeń majątku pozostałych mieszkańców lub nawet odmowy ubezpieczenia.	Taką analizę należy przeprowadzić. Zasięgnąć opinii TU, poznać poziom wzrostu składek i określenia zasad rekompensaty tych wzrostów, gdyż wzrost ryzyka powodziowego nie jest spowodowany decyzjami lokalizacyjnymi właścicieli domów/gospodarstw a decyzją administracyjną o budowie polderu	Może się okazać, że wszystkie pozostałe w gminie Szczurowa nieruchomości będą nieubezpieczalne lub stawki będą zaporowe. W związku, że taka sytuacja nie jest zawinioną przez mieszkańców należy znaleźć rozwiązanie tego problemu	wyjaśniona	Planowany zbiornik w formie suchego polderu nie będzie napełniany na stałe – jego uruchomienie nastąpi wyłącznie w sytuacjach zagrożenia powodziowego. Nie przewiduje się, aby jego obecność powodowała trwałe podniesienie poziomu wód gruntowych ani podtopienia terenów położonych poza jego obszarem funkcjonalnym. Zbiornik zostanie zaprojektowany i wykonany zgodnie z obowiązującymi normami bezpieczeństwa hydrotechnicznego, a jego działanie będzie podlegało stałemu monitoringowi. Inwestycja ma na celu poprawę bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w regionie. Ograniczy ryzyko zalania terenów położonych poniżej planowanego polderu, obejmując ochroną znaczną liczbę mieszkańców oraz obiektów. W kolejnych cyklach planistycznych wpływ inwestycji zostanie uwzględniony w aktualizacjach map zagrożenia i ryzyka powodziowego. To właśnie na podstawie oficjalnych map zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego ubezpieczyciele podejmują decyzje dotyczące zakresu ochrony oraz wysokości składek. Sama lokalizacja nieruchomości w pobliżu zbiornika nie stanowi podstawy do automatycznego uznania jej za obszar podwyższonego ryzyka powodziowego. Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP) są aktualizowane co 6 lat, zgodnie z cyklem planistycznym wynikającym z przepisów prawa unijnego i krajowego. Na podstawie art. 171 ust. 5 ustawy – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, ze zm.), w dniu 7 września 2022 r. ogłoszono zaktualizowane mapy MZP i MRP, obejmujące m.in. zlewnie rzek, potoków oraz obszary sąsiadujące ze zbiornikami retencyjnymi. Mapy te są publicznie dostępne na stronie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz w serwisie geoportalu ISOK: https://mapy.isok.gov.pl. Uwagi dotyczące potrzeby utrzymania istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej, w tym wałów oraz drożności rzek i kanałów, zostaną przekazane do właściwych jednostek odpowiedzialnych za eksploatację tych urządzeń. Planowana inwestycja ma charakter uzupełniający i wzmacniający system ochrony przed powodzią, nie zastępuje natomiast bieżących obowiązków związanych z utrzymaniem istniejących zabezpieczeń.
599	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka ocenianego dokumentu (projekt Programu działań)	Brak analizy zachowań mieszkańców, którzy mają być wysiedleni - czy będą chcieli się osiedlić ponownie na terenie gminy Szczurowa czy też opuszczą ten teren potęgując zapaść demograficzną i gospodarczą jaką wywoła realizacja tej inwestycji	Taką analizę należy przedstawić przed rozpoczęciem konsultacji	Gmina Szczurowa boryka się z ujemnym przyrostem naturalnym. Brak analizy w tej kwestii nie pozwala na podjęcie decyzji biznesowych dla tych, którzy jeszcze myślą o uruchamianiu nowych firm na tym terenie gdyż może się okazać, że na miejscu nie będzie odpowiednio dużych zasobów ludzkich do pracy	wyjaśniona	Analiza oddziaływania na społeczeństwo została przeprowadzona i uwzględnia kwestie związane z demografią, migracjami oraz potencjalnymi skutkami społecznymi i gospodarczymi realizacji inwestycji. W jej ramach oceniono m.in. wpływ na lokalną strukturę demograficzną, w tym ryzyko dalszego spadku liczby ludności oraz możliwości relokacji mieszkańców w obrębie gminy Szczurowa.
600	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka ocenianego dokumentu (projekt Programu działań)	9. Brak analizy zachowania obecnych oraz przyszłych (tych którzy już kupili grunty na terenie strefy gospodarczej) firm ze względu na spotęgowanie ryzyka powodziowego i zbliżenie go na odległość mniejszą niż 500-1000m.	Taką analizę należy przedstawić przed rozpoczęciem konsultacji i rozpoczęciem kolejnego etapu projektowania	Budowa polderu i potencjalne zgromadzenie olbrzymiej ilości wody w pobliżu istniejącej SAG powoduje wzrost ryzyka gospodarczego dla tych firm - powódź ze względu na przerwanie wału polderu, powódź w wyniku braku możliwości odprowadzenia wód miejscowych ze względu na spiętrzenie wód wewnątrz polderu. Takie ryzyko spowoduje rezygnację z lokalizacji nowych biznesów na terenie gminy Szczurowa	wyjaśniona	Analiza oddziaływania budowy polderu, na gospodarkę została przeprowadzona w ramach oceny oddziaływania na społeczeństwo. Budowa polderu znacząco zmniejszy ryzyko powodzi wynikające z wezbrań rzeki. Dzięki inwestycji ryzyko powodziowe zostanie znacząco zredukowane, co może zwiększyć atrakcyjność regionu dla nowych inwestorów.
601	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka ocenianego dokumentu (projekt Programu działań)	10. Brak uwzględnienia budowy zbiorników retencyjnych na rzece Uszwica, która jest odpowiedzialna za powodzie na terenie gminy Szczurowa w ciągu ostatnich 50 lat. Dla mieszkańców gminy Szczurowa, Borzęcin i Brzesko Uszwica jest realnym zagrożeniem. W roku 2010 duża część gminy Szczurowa - między Uszwicą a Uszewką- została zalana przez wody Uszwicy, która wylała w miejscowości Bielcza. Podobnie było w roku 1997.	10. Projekt planowanej inwestycji powinien być powiązany z budową zbiorników retencyjnych na wszystkich dopływach Wisły	10. Od roku 1934 jeśli nie wszystkie to znakomita większość powodzi jakie nawiedziły gminę Szczurowa nie były efektem przerwania wałów Wisły a jej dopływów. Klasycznym tego przykładem są powodzie z lat 1997 i 2010. Plan budowy 3 zbiorników suchych na rzece Uszwicy nie doczekał się dotąd realizacji. Budowa planowanego polderu w gminie Szczurowa bez regulacji przepływu wody na Uszwicy jedynie spotęguje problemy powodziowe gminy Szczurowa	wyjaśniona	Przedmiotowe inwestycja w postaci zbiorników na rzece Uszwicy nie są częścią Programu "Bezpieczna Wisła" Wisła i ze względu na skalę proponowanych działań nie wpisuje się w zakres Programu. Niemniej jednak na etapie dalszych prac projektowych zostanie przeanalizowany również układ hydrograficzny na obszarze przyległym do Polderu i wypływ tego Polderu na działanie innych urządzeń hydrotechnicznych i zagrożenie powodziowego w przyległej Dolinie Wisły. Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle

										(rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.
602	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	Proponowane metody analizy skutków realizacji Programu działań	11. Brak analizy wpływu polderu na gospodarkę gminy - jak się zachowają pozostali mieszkańcy i firmy	11. Taka analiza winna być zrobiona gdyż bez tego ciężko podejmować jakiekolwiek decyzje.	11. Nie wiedząc jak zachowają się pozostali mieszkańcy i firmy nie można określić czy budowa polderu będzie obojętna dla życia gospodarczego czy też spowoduje totalną degradację pozostałem części gminy	wyjaśniona	Analiza oddziaływania budowy polderu, na gospodarkę została przeprowadzona w ramach oceny oddziaływania na społeczeństwo. Budowa polderu znacząco zmniejszy ryzyko powodzi wynikające z wezbrań rzeki. Dzięki inwestycji ryzyko powodziowe zostanie znacząco zredukowane, co może zwiększyć atrakcyjność regionu dla nowych inwestorów.
603	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	Proponowane metody analizy skutków realizacji Programu działań	12. Brak analizy wpływu na przyszłe przychody gminy. Brak przewidzianych rekompensat dla gminy ze względu na potencjalną utratę przychodów, wpływów. Brak ukazanych źródeł tych wpływów. Brak wskazania odpowiedzialnego za przygotowanie terenów pod nowe wsie, koordynatora, wykonawcę itd.	12. Takie analizy i informacje winny znajdować się w dokumencie wyjściowym, przed przystąpieniem do tzw. konsultacji.	12. Brak tej jak i innych w/w analiz jest kompromitujący dla całego prezentowanego przez Wody Polskie dokumentu ws. budowy polderu na terenie gminy Szczurowa	wyjaśniona	Obecny dokument przedstawia strategiczne założenia projektu, a szczegółowe analizy, takie jak wpływ inwestycji na przyszłe przychody gminy, konkretne mechanizmy rekompensat (inne, niż przewidziane ustawą), źródła dochodów, czy odpowiedzialność za przygotowanie terenów pod nowe wsie, zostaną opracowane na etapie dalszych prac projektowych. Na tym etapie nie ma możliwości przedstawienia wszystkich szczegółowych danych, ponieważ są one uzależnione od dalszych decyzji projektowych i konsultacji z lokalnymi władzami oraz mieszkańcami.
604	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Prognoza SOOŚ	Proponowane metody analizy skutków realizacji Programu działań	13. Brak wielu innych analiz, o których nie wspominam ze względu na ograniczenie ilość zgłoszonych uwag do 10, powoduje, że prezentowany dokument na tą chwilę nie nadaje się do dalszego procedowania, a zwłaszcza do podejmowania decyzji o daleko idących konsekwencjach i skutkach gdyż nie rozpatrzono w nim nawet najbardziej podstawowych dla społeczności, która ma mieszkać w bezpośrednim sąsiedztwie spraw, problemów, ryzyk. Przed podjęciem decyzji, która będzie miała wpływ na środowisko, gospodarkę, demografię, rolnictwo i wiele wiele innych sfer materiał analityczny musi być rozpatrzony o wile bardziej aspektowo niż ten prezentowany.			wyjaśniona	W ramach przygotowania dokumentu została przeprowadzona ocena oddziaływania na społeczeństwo, która obejmuje kluczowe aspekty związane z wpływem inwestycji na środowisko, gospodarkę, demografię, rolnictwo oraz inne istotne sfery funkcjonowania lokalnej społeczności. Analiza ta była ukierunkowana na zidentyfikowanie potencjalnych ryzyk oraz wskazanie kierunków działań minimalizujących ich skutki. Szczegółowe analizy, które będą uwzględniać dodatkowe aspekty oraz konkretne rozwiązania, zostaną przeprowadzone na etapie dalszych prac projektowych.
605	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.
606	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.

607	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Nie zgadzam się na budowę polderu w Gminie Szczurowa, gdyż jest on nie potrzebny i będzie zagrażam pozostałym mieszkańcom tej gminy.	Proszę należycie konserwować i utrzymywać w dobrym stanie technicznym przepusty, śluzy koryta rzek. Wycinać drzewa i krzaki kosić międzywala i wały. Wisła nam nie zagraża.	Budowa tak wielkiego polderu jest bez sensu ekonomicznego i społecznego. Wyłączenie 1/5 obszaru tak wspaniale rozwijającej się gminy spowoduje jej kłopoty a może nawet powolny upadek, gdyż nikt nie będzie chciał inwesyować w takiej gminie.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź

										raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

608	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Jestem przeciwny budowie polderu w wersji III, gdyż zgromadzenie rak wielkiej ilości wody w jednym miejscu spowoduje olbrzymie zagrożenie dla mieszkańców naszej gminy. Dlaczego to my mamy ponosić tak wielkie koszty tych nierozsądnych działań.	Proszę rozważyć budowę kilku mniejszych polderów, a nie jednego dużego. Olbrzymie środki pieniężne proszę przeznaczyć na utrzymanie i wzmocnienie już istniejących wałów oraz całej infrastruktury wodnej.	Budując ten nieszczęsny polder zniszczymy całe dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze gminy Szczurowa, skłócimy mieszkańców oraz spowodujemy nieodwracalne zmiany. Nam żyje się tu dobrze i nie potrzebujemy zmian, które zniszczą środowisko.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Oddziaływania związane z realizacją polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa na obszary chronione oraz środowisko przyrodnicze wynikać będą głównie z zajęcia terenu pod zaporę czołową, obiekty towarzyszące oraz nowe obwałowania, a także zajęcia obszaru pod place budowy, drogi dojazdowe i zaplecza techniczne. Realizacja zapory czołowej wiązać się będzie z koniecznością wycinki drzew, krzewów i regulacją cieków. Dlatego na etapie opracowania prognozy wskazano działania minimalizujące, ograniczające wpływ etapu budowy na niniejsze obszary chronione i środowisko przyrodnicze. Pośrednim skutkiem funkcjonowania polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa będzie przywrócenie zalewów w części obszaru istniejącego międzywala (częściowa likwidacja obwałowań). W konsekwencji nastąpi przywrócenie aluwialnych warunków funkcjonowania cennych ekosystemów dolinowych, np. lasów łęgowych i pośredni pozytywny wpływ na występowanie w obszarze gatunków zwierząt związanych z terenami wodnymi i podmokłymi.

609	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP I)	Usunąć wariant OP II oraz wariant O0P III	Rozważyc budowę w miejscu gdzie nie jest teren zamieszkały	Ogromne koszty budowy, brak jakiejkolwiek gwarancji że nie zostanie to uszkodzone i nie zaleje sąsiednich wiosek i gmin, strach ludzi którzy musieli by zostać wysiedleni ale i okolicznych mieszkańców	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

610	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant OP II oraz OP III	Budowla polderu w miejscach mniej zaludnionych gdzie ludzie nie będą tracić swoich domów	Obawa ludzi, ogromne koszty budowy, brak gwarancji bezpieczenstwa	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które

										stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

611	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant OP II oraz OP III	Budowa w innym miejscu z dala od domów.	Strata na wartościach działek, strach o bezpieczeństwo, brak gwarancji że budowa nie zostanie naruszona i nie zaleje okolicznych wiosek i gmin	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

612	17.01.2025	ankieta on-line	osoba prywatna	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant OP II oraz OPIII	Wybudowanie polderu na innym terenie	Obawa o bezpieczeństwo, strach ludzi przed wysiedleniem, brak gwarancji na to że Polder będzie bezpieczny	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

613	17.01.2025	e-mail	administracja samorządowa	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OPII i OPIII)	Stanowisko Rady Gminy Szczurowa wyrażające sprzeciw wobec planowanej budowy polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa (załączono do formularza) STANOWISKO Rady Gminy Szczurowa wyrażające sprzeciw wobec planowanej budowy polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa Rada Gminy Szczurowa wraz z Wójtem Gminy Szczurowa, w związku z przedstawionymi nam planami budowy na terenie naszej Gminy polderu zalewowego, w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły, wyraża stanowczy sprzeciw wobec planów dotyczących powstania polderu na terenie Gminy Szczurowa. Na wstępie pragniemy podkreślić nasze oburzenie i rozczarowanie faktem, iż zarówno mieszkańcy Gminy Szczurowa, jak również Samorząd Gminy na żadnym etapie nie zostali włączeni w proces decyzyjny dotyczący lokalizacji planowanej inwestycji – budowy polderu zalewowego. Pomimo iż to właśnie na mieszkańców naszej Gminy spada cały ciężar oraz skutki planowanych działań, dowiadują się oni o planowanej inwestycji jako ostatni. Podjęcie jednostronnej decyzji procedowania tak ogromnego przedsięwzięcia – z całkowitym pominięciem stanowiska mieszkańców Gminy Szczurowa oraz Samorządu Gminy – jest działaniem niedopuszczalnym i w żadnej mierze nieakceptowalnym przez naszą lokalną społeczność. Należy zaznaczyć, iż budowa polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa niesie za sobą destrukcyjne dla naszej Gminy skutki zarówno pod względem społecznym, kulturowym, historycznym, przyrodniczym, jak i gospodarczym, z tego powodu, iż między innymi: 1. prawie 20% powierzchni Gminy Szczurowa zostanie przeznaczone pod polder zalewowy; 2. całkowicie znikną z powierzchni Gminy trzy miejscowości – Górka, Kopacze Wielkie oraz Rząchowa, co pociągnie za sobą wyburzenie blisko 235 budynków mieszkalnych wraz z towarzyszącymi im zabudowaniami gospodarczymi; 3. blisko 800 mieszkańców będzie zmuszonych do przesiedlenia, również poza teren Gminy Szczurowa – co z kolei spowoduje wyludnienie Gminy wskutek konieczności przesiedlenia oraz licznych ograniczeń dla pozostałych mieszkańców w bliskim sąsiedztwie polderu; 4. zmniejszą się możliwości rozwojowe Gminy Szczurowa poprzez spadek atrakcyjności i wartości terenów pod budownictwo jednorodzinne i przemysłowo-usługowe, a także terenów rolniczych; 5. zostaną zlikwidowane setki miejsc pracy wskutek relokacji poza teren Gminy Szczurowa przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie przeznaczonym pod budowę polderu zalewowego; 6. degradacji oraz pogorszeniu ulegną warunki dla rolnictwa wskutek zmniejszenia powierzchni przeznaczonych pod uprawy oraz możliwego skażenia pól uprawnych; 7. dojdzie do trwałego zniszczenia zabytków, miejsc kultu religijnego, a także	Stanowisko Rady Gminy Szczurowa wyrażające sprzeciw wobec planowanej budowy polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa (załączono do formularza) STANOWISKO Rady Gminy Szczurowa wyrażające sprzeciw wobec planowanej budowy polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa Rada Gminy Szczurowa wraz z Wójtem Gminy Szczurowa, w związku z przedstawionymi nam planami budowy na terenie naszej Gminy polderu zalewowego, w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły, wyraża stanowczy sprzeciw wobec planów dotyczących powstania polderu na terenie Gminy Szczurowa. Na wstępie pragniemy podkreślić nasze oburzenie i rozczarowanie faktem, iż zarówno mieszkańcy Gminy Szczurowa, jak również Samorząd Gminy na żadnym etapie nie zostali włączeni w proces decyzyjny dotyczący lokalizacji planowanej inwestycji – budowy polderu zalewowego. Pomimo iż to właśnie na mieszkańców naszej Gminy spada cały ciężar oraz skutki planowanych działań, dowiadują się oni o planowanej inwestycji jako ostatni. Podjęcie jednostronnej decyzji procedowania tak ogromnego przedsięwzięcia – z całkowitym pominięciem stanowiska mieszkańców Gminy Szczurowa oraz Samorządu Gminy – jest działaniem niedopuszczalnym i w żadnej mierze nieakceptowalnym przez naszą lokalną społeczność. Należy zaznaczyć, iż budowa polderu zalewowego na	Stanowisko Rady Gminy Szczurowa wyrażające sprzeciw wobec planowanej budowy polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa (załączono do formularza) STANOWISKO Rady Gminy Szczurowa wyrażające sprzeciw wobec planowanej budowy polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa Rada Gminy Szczurowa wraz z Wójtem Gminy Szczurowa, w związku z przedstawionymi nam planami budowy na terenie naszej Gminy polderu zalewowego, w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły, wyraża stanowczy sprzeciw wobec planów dotyczących powstania polderu na terenie Gminy Szczurowa. Na wstępie pragniemy podkreślić nasze oburzenie i rozczarowanie faktem, iż zarówno mieszkańcy Gminy Szczurowa, jak również Samorząd Gminy na żadnym etapie nie zostali włączeni w proces decyzyjny dotyczący lokalizacji planowanej inwestycji – budowy polderu zalewowego. Pomimo iż to właśnie na mieszkańców naszej Gminy spada cały ciężar oraz skutki planowanych działań, dowiadują się oni o planowanej inwestycji jako ostatni. Podjęcie jednostronnej decyzji procedowania tak ogromnego przedsięwzięcia – z całkowitym pominięciem stanowiska mieszkańców Gminy Szczurowa oraz Samorządu Gminy – jest działaniem niedopuszczalnym i w żadnej mierze nieakceptowalnym przez naszą lokalną społeczność. Należy zaznaczyć, iż budowa polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa niesie za sobą destrukcyjne dla naszej Gminy skutki zarówno pod względem społecznym, kulturowym, historycznym, przyrodniczym, jak i gospodarczym, z tego powodu, iż między innymi: 1. prawie 20% powierzchni Gminy Szczurowa zostanie przeznaczone pod polder zalewowy; 2. całkowicie znikną z powierzchni Gminy trzy miejscowości – Górka, Kopacze Wielkie oraz Rząchowa, co pociągnie za sobą wyburzenie blisko 235 budynków mieszkalnych wraz z towarzyszącymi im zabudowaniami gospodarczymi; 3. blisko 800 mieszkańców będzie zmuszonych do przesiedlenia, również poza teren Gminy Szczurowa – co z kolei spowoduje wyludnienie	wyjaśniona	W odpowiedzi na pismo znak: UG.IV.0002.9.1.2024 z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie sprzeciwu Rady Gminy Szczurowa oraz protestu mieszkańców gminy Szczurowa wobec planowanej budowy polderu zalewowego wynikającej z Kontraktu 5.7.2: Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem - "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość", Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarzad Gospodarki Wodnej w Krakowie odnosząc się do zawartego w piśmie zarzutu o braku wiedzy gminy co do planowanych działań związanych z ograniczeniem zagrożenia i ryzyka powodziowego na terenie gmin położonych na tzw. odcinku Wisły sandomierskiej informuje, że konferencja inaugurująca projekt „Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość”, w ramach którego powstał ww. „Program działań retencyjnych…”, odbyła się już 23 maja 2023 r. w Krakowie. Uczestniczyli w niej przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, organizacji ekologicznych, administracji rządowej oraz naukowcy i eksperci. Na ww. konferencji poinformowano co będzie celem realizowanego projektu tj. opracowanie planu działań minimalizujących ryzyko powodziowe w gminach położonych na odcinku tzw. Wisły sandomierskiej. Jednocześnie od początku realizacji Projektu uruchomiona została strona https://bezpiecznawisla.pl/, gdzie na bieżąco można przeczytać informacje dotyczące poszczególnych etapów prac. W ramach projektu w okresie czerwiec-lipiec 2023 roku w Urzędach Wojewódzkich odbyły się również spotkania przedstawicieli RZGW w Krakowie oraz Konsultanta z przedstawicielami gmin, które leżą na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią objętym projektem oraz władzami województw małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego. Celem spotkań było omówienie problemów i możliwości rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i walki ze skutkami suszy. Uczestnicy spotkania, wraz z zaproszeniem wysłanym przez właściwy Urząd Wojewódzki poprzez system ePUAP, otrzymali ankietę, dotyczącą problematyki Projektu. Spotkanie w Krakowie odbyło się 7 lipca 2023 r. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim, przy ul. Basztowej 22, w którym brał udział również Wójt Gminy Szczurowa. 14 maja 2024 r. w Sandomierzu odbyła się II Konferencja, na której zaprezentowano wyniki przeprowadzonych analiz dotyczących ryzyka powodziowego i zagrożenia suszą na obszarze realizacji projektu oraz propozycje rozwiązań dla zdiagnozowanych problemów, w tym planowanego polderu przepływowego Szczurowa-Koszyce. W spotkaniu uczestniczyła m.in. Zastępca Wójta Gminy Szczurowa. Na ww. spotkania wysyłane były każdorazowo zaproszenia do wszystkich interesariuszy projektu, w tym do Gminy Szczurowa. Ponadto przed przystąpieniem do konsultacji społecznych, w dniu 4 października 2024 r. w Szczurowej przedstawiciele dyrekcji Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie zaprezentowali członkom Rady Gminy Szczurowa wstępne plany lokalizacji polderu przepływowego Szczurowa-Koszyce. Kolejnym krokiem, zgodnym z przyjętym w projekcie harmonogramem działań, były rozpoczęte w dniu 29 listopada 2024 r. szeroko promowane konsultacje społeczne, których ideą jest zaprezentowanie założeń projektu nie tylko samorządom, ale przede wszystkim mieszkańcom. Spotkania konsultacyjne, które odbywają się na terenach potencjalnej inwestycji są pierwszymi spotkaniami z mieszkańcami. Z uwagi na prośbę mieszkańców gminy Szczurowa proces konsultacji został wydłużony i zakończy się w dniu 17 stycznia 2025 r. Dodatkowo, wychodząc na przeciw oczekiwaniom mieszkańców, w miejscowości Szczurowa przewidziano dodatkowe spotkanie konsultacyjne w dniu 14 stycznia 2025 r. Kolejne spotkania, w tym indywidualne, będą odbywały się zgodnie z potrzebami samorządów i mieszkańców. Podkreślamy, że decyzja o planowanej inwestycji czy też jej zakresie nie jest przesądzona, a każdy mieszkaniec ma możliwość wnoszenia uwag i wniosków zarówno do przedmiotowej inwestycji, jak i całego projektu działań. Zwracamy uwagę, że analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze realizowanego Projektu, głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym oraz jego aktualizacji, wykazały, iż istniejąca ochrona czynna jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Projektu, aby nie transferować ryzyka na obszary położone poniżej, tj. do regionu wodnego Środkowej Wisły wraz z Warszawą. Ma to znaczenie zwłaszcza zważywszy na uwarunkowania hydrologiczno – meteorologiczne i orograficzne terenu południowych zlewni Górnej Wisły, gdzie duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów takich jak: Raba, Dunajec, Wisłoka i San. Zapewnić to mogą w skuteczny sposób obiekty retencyjne zlokalizowane bezpośrednio na rzece Wiśle, a nie jej dopływach. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie stojąc na stanowisku, że bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców doliny Wisły jest najważniejsze, w pierwszej kolejności we wcześniejszych latach opracował projekt tzw. 5.7.1., którego wynikiem jest opracowany „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”. W ramach programu jw. zaplanowano szereg polderów i zbiorników (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie powodziowe dla Krakowa. Działania te są w stanie zmniejszyć też w ograniczonym zakresie przepływy powodziowe poniżej Krakowa. Możliwości retencyjne wypracowane w ramach przedmiotowego programu nie są jednak wystarczające do zapewnienia tym terenom optymalnego poziomu bezpieczeństwa. W związku z powyższym celem RZGW w Krakowie jest znalezienie możliwych lokalizacji nowych, potencjalnych obiektów retencyjnych a następnie sprawdzenie ich skuteczności dla szeregu wariantów planistycznych. Potencjalna lokalizacja obiektów wybrana została w oparciu o wizyty terenowe, numeryczny model terenu, ortofotomapę, bazę danych obiektów topograficznych i skany map topograficznych. Istotnym aspektem przy wyborze lokalizacji działań retencyjnych było uzyskanie redukcji zagrożenia powodziowego w zidentyfikowanych obszarach problemowych wzdłuż Wisły. Wody Polskie szukając dodatkowych lokalizacji pod retencję biorą pod uwagę wszystkie ww. czynniki. Jednak z uwagi na istniejące już zagospodarowanie przestrzenne trudno jest

						miejsc historycznych zlokalizowanych na terenach przeznaczonych pod polder; 8. z wielką siłą narastać będą problemy społeczno-gospodarcze oraz finansowe lokalnej społeczności. Wielki niepokój budzi również sprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańców Gminy. Wisła – na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci – nie stanowiła zagrożenia dla życia i bezpieczeństwa mieszkańców tego terenu (za wyjątkiem sytuacji, kiedy nie dopilnowano należytego stanu technicznego wałów); zagrożenie stanowiły natomiast mniejsze rzeczki typu Uszwica, Raba, Oszewka, Gróbka itd. Płaskie ukształtowanie terenu Gminy Szczurowa (teren wybitnie równinny), przy jakimkolwiek przerwaniu wałów, z planowaną pojemnością polderu 206 milionów m³ spowoduje całkowite zatopienie nie tylko naszej Gminy, ale także miejscowości wchodzących w skład gmin sąsiadujących. Zadać należy pytanie, czy dokonując analizy terenów wzdłuż Wisły, nie znaleziono terenów niezamieszkałych lub też z mniejszą ilością zaludnienia, na których można by zlokalizować poldery bez tak ogromnych skutków obciążających wyłącznie jedną Gminę? Podkreślić należy, że w planowaniu budowy polderu zalewowego w ogóle nie uwzględniono stanowiska samorządu Gminy Szczurowa oraz stanowiska mieszkańców tej Gminy. O planowanej inwestycji uzyskaliśmy lakoniczne informacje dopiero w maju 2024 roku. Na zaproszenie Samorządu Gminy Szczurowa, w dniu 4 października 2024 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz Kierownikiem Projektu SWECO Polska, którzy poinformowali nas o planowanej inwestycji oraz próbowali odpowiedzieć na pytania mieszkańców Gminy. Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, iż pomimo kierowanych do Wód Polskich próśb o przedstawienie analiz i dokumentacji związanej z planowaniem budowy polderu na terenie Gminy Szczurowa, nie zostały one samorządowi Gminnemu przedstawione do dnia dzisiejszego. Natomiast, jak wynika z korespondencji prowadzonej pomiędzy Wójtem Gminy Szczurowa, a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, decyzja o lokalizacji polderu zalewowego nie została poprzedzona szczegółowymi analizami. Planowanie budowy polderu zalewowego uwzględniać powinno udział społeczeństwa, a przynajmniej jej przedstawicieli, czego nie uczyniono w tym przypadku. Mając na uwadze powyższe argumenty, wyrażamy stanowczy sprzeciw wobec planów dotyczących powstania tak ogromnej inwestycji – polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa, jednocześnie apelujemy o dokonanie rzetelnej analizy związanej ze znalezieniem takich miejsc na lokalizację polderu, które nie będą wzbudzały tak ogromnego sprzeciwu społecznego. Apel ten kierujemy do wszystkich instytucji i organów, mających wpływ na procesy decyzyjne, realizacyjne oraz finansowe, o rzetelną i zgodną z prawem analizę związaną z przedstawionymi w stanowisku argumentami dotyczącymi sprzeciwu przeciwko lokowaniu na terenie Gminy	terenie Gminy Szczurowa niesie za sobą destrukcyjne dla naszej Gminy skutki zarówno pod względem społecznym, kulturowym, historycznym, przyrodniczym, jak i gospodarczym, z tego powodu, iż między innymi: 1. prawie 20% powierzchni Gminy Szczurowa zostanie przeznaczone pod polder zalewowy; 2. całkowicie znikną z powierzchni Gminy trzy miejscowości – Górka, Kopacze Wielkie oraz Rząchowa, co pociągnie za sobą wyburzenie blisko 235 budynków mieszkalnych wraz z towarzyszącymi im zabudowaniami gospodarczymi; 3. blisko 800 mieszkańców będzie zmuszonych do przesiedlenia, również poza teren Gminy Szczurowa – co z kolei spowoduje wyludnienie Gminy wskutek konieczności przesiedlenia oraz licznych ograniczeń dla pozostałych mieszkańców w bliskim sąsiedztwie polderu; 4. zmniejszą się możliwości rozwojowe Gminy Szczurowa poprzez spadek atrakcyjności i wartości terenów pod budownictwo jednorodzinne i przemysłowo-usługowe, a także terenów rolniczych; 5. zostaną zlikwidowane setki miejsc pracy wskutek relokacji poza teren Gminy Szczurowa przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie przeznaczonym pod budowę polderu zalewowego; 6. degradacji oraz pogorszeniu ulegną warunki dla rolnictwa wskutek zmniejszenia powierzchni przeznaczonych pod uprawy oraz możliwego skażenia pól uprawnych; 7. dojdzie do trwałego zniszczenia zabytków, miejsc kultu religijnego, a także miejsc historycznych zlokalizowanych na terenach przeznaczonych pod polder; 8. z wielką siłą narastać będą problemy społeczno-gospodarcze oraz finansowe lokalnej społeczności. Wielki niepokój budzi również sprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańców Gminy. Wisła – na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci – nie stanowiła zagrożenia dla życia i bezpieczeństwa mieszkańców tego terenu (za wyjątkiem sytuacji, kiedy nie dopilnowano należytego stanu technicznego wałów); zagrożenie stanowiły natomiast mniejsze rzeczki typu Uszwica, Raba, Oszewka, Gróbka itd. Płaskie ukształtowanie terenu Gminy Szczurowa (teren wybitnie równinny), przy jakimkolwiek przerwaniu wałów, z planowaną pojemnością polderu 206 milionów m³ spowoduje całkowite zatopienie nie tylko naszej Gminy, ale także miejscowości wchodzących w skład gmin sąsiadujących. Zadać należy pytanie, czy dokonując analizy terenów wzdłuż Wisły, nie znaleziono terenów niezamieszkałych lub też z mniejszą ilością zaludnienia, na których można by zlokalizować poldery bez tak ogromnych skutków obciążających wyłącznie jedną Gminę? Podkreślić należy, że w planowaniu budowy polderu zalewowego w ogóle nie uwzględniono stanowiska samorządu Gminy Szczurowa oraz stanowiska mieszkańców tej Gminy. O planowanej inwestycji uzyskaliśmy lakoniczne informacje dopiero w maju 2024 roku. Na zaproszenie Samorządu Gminy Szczurowa, w dniu 4		zaplanować działania przeciwpowodziowe, które zostałyby zaakceptowane przez mieszkańców terenów wytypowanych do lokalizacji przyszłych inwestycji. Podkreślić należy, że podejmowanie decyzji o powstaniu takich inwestycji nie jest łatwe, jednak wrześniowa powódź w Kotlinie Kłodzkiej (2024), po raz kolejny pokazała jak ważne jest zrozumienie i solidarność z samorządami oraz mieszkańcami. Pamiętajmy, że podjęcie decyzji o realizacji inwestycji takich jak suchy polder może zapewnić w przyszłości bezpieczeństwo tysiącom mieszkańców. Jako inwestor mamy świadomość, że w przypadku przesiedleń musimy zapewnić przesiedlanym osobom oraz przedsiębiorcom warunki co najmniej takie jak przed realizacją inwestycji, zaś sama inwestycja powinna dawać gminom objętym inwestycją szanse na jeszcze lepszy rozwój regionu. Działania zaradcze w tym zakresie zostały przewidziane, w przypadku wspólnej decyzji o realizacji tego przedsięwzięcia. Jako Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie stoimy na stanowisku, że bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców doliny Wisły jest najważniejsze. Mając na uwadze, że zgodnie z art. 163. 1. Prawa Wodnego ochrona przed powodzią jest zadaniem nie tylko Wód Polskich, ale również organów administracji rządowej i samorządowej. Mimo Państwa sprzeciwu wobec rekomendowanych rozwiązań Programu zachęcamy do konsensualnych rozmów i dyskusji, celem wypracowania rozwiązania, które poprawi bezpieczeństwo powodziowe mieszkańców na odcinku Wisły Sandomierskiej i jednocześnie będzie akceptowane społecznie. Jednocześnie RZGW Kraków podkreśla, iż będzie spotykał się z mieszkańcami zgodnie z ich potrzebami, nawet z każdą zainteresowaną osobą indywidualnie, tak aby wyjaśnić założenia Programu oraz możliwe rozwiązania w przypadku przesiedleń.

						Szczurowa tak ogromnej inwestycji – polderu zalewowego.	terenach przeznaczonych pod polder; 8. z wielką siłą narastać będą problemy społeczno-gospodarcze oraz finansowe lokalnej społeczności. Wielki niepokój budzi również sprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańców Gminy. Wisła – na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci – nie stanowiła zagrożenia dla życia i bezpieczeństwa mieszkańców tego terenu (za wyjątkiem sytuacji, kiedy nie dopilnowano należytego stanu technicznego wałów); zagrożenie stanowiły natomiast mniejsze rzeczki typu Uszwica, Raba, Oszewka, Gróbka itd. Płaskie ukształtowanie terenu Gminy Szczurowa (teren wybitnie równinny), przy jakimkolwiek przerwaniu wałów, z planowaną pojemnością polderu 206 milionów m³ spowoduje całkowite zatopienie nie tylko naszej Gminy, ale także miejscowości wchodzących w skład gmin sąsiadujących. Zadać należy pytanie, czy dokonując analizy terenów wzdłuż Wisły, nie znaleziono terenów niezamieszkałych lub też z mniejszą ilością zaludnienia, na których można by zlokalizować poldery bez tak ogromnych skutków obciążających wyłącznie jedną Gminę? Podkreślić należy, że w planowaniu budowy polderu zalewowego w ogóle nie uwzględniono stanowiska samorządu Gminy Szczurowa oraz stanowiska mieszkańców tej Gminy. O planowanej inwestycji uzyskaliśmy lakoniczne informacje dopiero w maju 2024 roku. Na zaproszenie Samorządu Gminy Szczurowa, w dniu 4 października 2024 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz	października 2024 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz Kierownikiem Projektu SWECO Polska, którzy poinformowali nas o planowanej inwestycji oraz próbowali odpowiedzieć na pytania mieszkańców Gminy. Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, iż pomimo kierowanych do Wód Polskich próśb o przedstawienie analiz i dokumentacji związanej z planowaniem budowy polderu na terenie Gminy Szczurowa, nie zostały one samorządowi Gminnemu przedstawione do dnia dzisiejszego. Natomiast, jak wynika z korespondencji prowadzonej pomiędzy Wójtem Gminy Szczurowa, a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, decyzja o lokalizacji polderu zalewowego nie została poprzedzona szczegółowymi analizami. Planowanie budowy polderu zalewowego uwzględniać powinno udział społeczeństwa, a przynajmniej jej przedstawicieli, czego nie uczyniono w tym przypadku. Mając na uwadze powyższe argumenty, wyrażamy stanowczy sprzeciw wobec planów dotyczących powstania tak ogromnej inwestycji – polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa, jednocześnie apelujemy o dokonanie rzetelnej analizy związanej ze znalezieniem takich miejsc na lokalizację polderu, które nie będą wzbudzały tak ogromnego sprzeciwu społecznego. Apel ten kierujemy do wszystkich instytucji i organów, mających wpływ na procesy decyzyjne, realizacyjne oraz finansowe, o rzetelną i zgodną z prawem analizę związaną z przedstawionymi w stanowisku argumentami dotyczącymi sprzeciwu przeciwko lokowaniu na terenie Gminy Szczurowa tak ogromnej inwestycji – polderu zalewowego.		

							Kierownikiem Projektu SWECO Polska, którzy poinformowali nas o planowanej inwestycji oraz próbowali odpowiedzieć na pytania mieszkańców Gminy. Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, iż pomimo kierowanych do Wód Polskich próśb o przedstawienie analiz i dokumentacji związanej z planowaniem budowy polderu na terenie Gminy Szczurowa, nie zostały one samorządowi Gminnemu przedstawione do dnia dzisiejszego. Natomiast, jak wynika z korespondencji prowadzonej pomiędzy Wójtem Gminy Szczurowa, a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, decyzja o lokalizacji polderu zalewowego nie została poprzedzona szczegółowymi analizami. Planowanie budowy polderu zalewowego uwzględniać powinno udział społeczeństwa, a przynajmniej jej przedstawicieli, czego nie uczyniono w tym przypadku. Mając na uwadze powyższe argumenty, wyrażamy stanowczy sprzeciw wobec planów dotyczących powstania tak ogromnej inwestycji – polderu zalewowego na terenie Gminy Szczurowa, jednocześnie apelujemy o dokonanie rzetelnej analizy związanej ze znalezieniem takich miejsc na lokalizację polderu, które nie będą wzbudzały tak ogromnego sprzeciwu społecznego. Apel ten kierujemy do wszystkich instytucji i organów, mających wpływ na procesy decyzyjne, realizacyjne oraz finansowe, o rzetelną i zgodną z prawem analizę związaną z przedstawionymi w stanowisku argumentami dotyczącymi sprzeciwu przeciwko lokowaniu na terenie Gminy Szczurowa tak			

								ogromnej inwestycji – polderu zalewowego.			

614	17.01.2025	e-mail	administracja samorządowa	Program działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OPII i OPIII)	Uwagi mieszkańców wyartykułowane w petycji (załączono do formularza) PETYCJA - PROTEST przeciwko budowie na terenie Gminy Szczurowa polderu zalewowego Jako mieszkańcy Gminy Szczurowa, stanowczo sprzeciwiamy się budowie na terenie naszej Gminy przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie" ,,WIELKIEGO" polderu zalewowego, w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Wnioskujemy kategorycznie o zaprzestanie procedowania jakichkolwiek postępowań związanych z tym przedsięwzięciem. W maju 2024 roku pojawiły się pierwsze lakoniczne informacje w przedmiotowej sprawie, nikomu nie przyszło do głowy by wcześniej zapytać mieszkańców o zdanie. Dopiero na zaproszenie samorządu 4 października 2024 r. - podczas wspólnego posiedzenia Komisji Rady Gminy Szczurowa - przedstawiciele Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie" oraz Kierownik Projektu SWECO Polska po raz pierwszy próbowali odpowiedzieć na pytania mieszkańców naszej Gminy. Należy zaznaczyć iż budowa polderu zakłada: • przeznaczenie prawie 20% terenu gminy Szczurowa pod polder zalewowy; • przesiedlenie mieszkańców miejscowości: Górka, Kopacze Wielkie, Rządkowa oraz zachodniej części Szczurowej, tj. blisko 800 osób; • wyburzenia ok. 235 budynków wraz z zabudowaniami gospodarczymi; • wyburzenie kościoła; • wyburzenie obiektu zabytkowego itp. Przedsięwzięcie wzbudza silny sprzeciw społeczny, zarówno osób bezpośrednio zamieszkałych na terenach przeznaczonych pod polder zalewowy, jak i tych których życie będzie skupiać się w sąsiedztwie tego polderu. Budowa polderu spowoduje nieodwracalne szkody przyrodnicze, kulturowe, historyczne i gospodarcze. Powstanie polderu wiązać się będzie w szczególności z: • nieodwracalnym zniszczeniem więzi społecznych; • wyludnieniem Gminy; • wyłączeniem dużego obszaru gminy z dotychczasowego użytkowania; • utratą wartości nieruchomości; • utratą inwestorów i nowych miejsc pracy na terenie naszej Gminy; • relokacją poza teren naszej Gminy dotychczasowych zakładów pracy; • ograniczeniem działalności rolniczej wskutek możliwego skażenia pól uprawnych; • wstrzymaniem planowanych inwestycji społecznie użytecznych, których lokalizacja miała znajdować się na terenach przeznaczonych pod budowę polderu; • zubożeniem mieszkańców; • ograniczeniem rozwoju Gminy; • zniszczeniem powstałej na tym terenie sieci dróg.	Uwagi mieszkańców wyartykułowane w petycji (załączono do formularza) PETYCJA - PROTEST przeciwko budowie na terenie Gminy Szczurowa polderu zalewowego Jako mieszkańcy Gminy Szczurowa, stanowczo sprzeciwiamy się budowie na terenie naszej Gminy przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie" ,,WIELKIEGO" polderu zalewowego, w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Wnioskujemy kategorycznie o zaprzestanie procedowania jakichkolwiek postępowań związanych z tym przedsięwzięciem. W maju 2024 roku pojawiły się pierwsze lakoniczne informacje w przedmiotowej sprawie, nikomu nie przyszło do głowy by wcześniej zapytać mieszkańców o zdanie. Dopiero na zaproszenie samorządu 4 października 2024 r. - podczas wspólnego posiedzenia Komisji Rady Gminy Szczurowa - przedstawiciele Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie" oraz Kierownik Projektu SWECO Polska po raz pierwszy próbowali odpowiedzieć na pytania mieszkańców naszej Gminy. Należy zaznaczyć iż budowa polderu zakłada: • przeznaczenie prawie 20% terenu gminy Szczurowa pod polder zalewowy; • przesiedlenie mieszkańców miejscowości: Górka, Kopacze Wielkie, Rządkowa oraz zachodniej części Szczurowej, tj. blisko	Uwagi mieszkańców wyartykułowane w petycji (załączono do formularza) PETYCJA - PROTEST przeciwko budowie na terenie Gminy Szczurowa polderu zalewowego Jako mieszkańcy Gminy Szczurowa, stanowczo sprzeciwiamy się budowie na terenie naszej Gminy przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie" ,,WIELKIEGO" polderu zalewowego, w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Wnioskujemy kategorycznie o zaprzestanie procedowania jakichkolwiek postępowań związanych z tym przedsięwzięciem. W maju 2024 roku pojawiły się pierwsze lakoniczne informacje w przedmiotowej sprawie, nikomu nie przyszło do głowy by wcześniej zapytać mieszkańców o zdanie. Dopiero na zaproszenie samorządu 4 października 2024 r. - podczas wspólnego posiedzenia Komisji Rady Gminy Szczurowa - przedstawiciele Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie" oraz Kierownik Projektu SWECO Polska po raz pierwszy próbowali odpowiedzieć na pytania mieszkańców naszej Gminy. Należy zaznaczyć iż budowa polderu zakłada: • przeznaczenie prawie 20% terenu gminy Szczurowa pod polder zalewowy; • przesiedlenie mieszkańców miejscowości: Górka, Kopacze Wielkie, Rządkowa oraz zachodniej części Szczurowej, tj. blisko 800 osób; • wyburzenia ok. 235 budynków wraz z zabudowaniami gospodarczymi; • wyburzenie kościoła; • wyburzenie obiektu zabytkowego itp. Przedsięwzięcie wzbudza silny sprzeciw społeczny, zarówno osób bezpośrednio zamieszkałych na terenach przeznaczonych pod polder zalewowy, jak i tych których życie będzie skupiać się w sąsiedztwie tego polderu. Budowa polderu spowoduje nieodwracalne szkody przyrodnicze, kulturowe, historyczne i gospodarcze. Powstanie polderu wiązać się będzie w szczególności z: • nieodwracalnym zniszczeniem więzi	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

						Perspektywa obarczenia mieszkańców Gminy Szczurowa całym ciężarem ochrony przeciwpowodziowej w regionie górnej Wisły między Krakowem, a Zawichostem budzi społeczny niepokój i stanowczy sprzeciw przeciwko takim działaniom. Budowa infrastruktury przeciwpowodziowej jest konieczna, jednak w tym wszystkim należy zachować zdrowy rozsądek, nie powodując tak daleko idących szkód dla jednej gminy. Niezależnie od powyższego, wielkim oburzeniem i zaniepokojeniem napawa nas fakt, iż my - mieszkańcy Gminy Szczurowa, praktycznie jako ostatni dowiadujemy się o planowanej inwestycji na terenie naszej Gminy. Zadać należy pytanie, czy nie powinno być tak, że pierwsze kroki i informacje o planowanej inwestycji winny być przekazane właśnie nam, mieszkańcom Gminy Szczurowa? Czujemy wielkie rozgoryczenie, rozczarowanie i frustrację z powodu marginalizacji nas, których w największym stopniu dotyka planowana przez „Wody Polskie" inwestycja. Nadmienić należy również, że Gmina Szczurowa kilkukrotnie wystosowała do Wód Polskich prośby o przekazanie materiałów, analiz oraz rzetelnych informacji potwierdzających zasadność i racjonalność budowy tak wielkiej inwestycji na jej terenie. Do dnia dzisiejszego taka dokumentacja nie została przekazana, co więcej z pozyskanych informacji wynika, że takowa dokumentacja jest dopiero w fazie opracowań. Tutaj należy zadać pytanie, skąd zatem pomysł i podjęte działania związane z lokalizacją tej inwestycji na terenie Gminy Szczurowa?	800 osób; • wyburzenia ok. 235 budynków wraz z zabudowaniami gospodarczymi; • wyburzenie kościoła; • wyburzenie obiektu zabytkowego itp. Przedsięwzięcie wzbudza silny sprzeciw społeczny, zarówno osób bezpośrednio zamieszkałych na terenach przeznaczonych pod polder zalewowy, jak i tych których życie będzie skupiać się w sąsiedztwie tego polderu. Budowa polderu spowoduje nieodwracalne szkody przyrodnicze, kulturowe, historyczne i gospodarcze. Powstanie polderu wiązać się będzie w szczególności z: • nieodwracalnym zniszczeniem więzi społecznych; • wyludnieniem Gminy; • wyłączeniem dużego obszaru gminy z dotychczasowego użytkowania; • utratą wartości nieruchomości; • utratą inwestorów i nowych miejsc pracy na terenie naszej Gminy; • relokacją poza teren naszej Gminy dotychczasowych zakładów pracy; • ograniczeniem działalności rolniczej wskutek możliwego skażenia pól uprawnych; • wstrzymaniem planowanych inwestycji społecznie użytecznych, których lokalizacja miała znajdować się na terenach przeznaczonych pod budowę polderu; • zubożeniem mieszkańców; • ograniczeniem rozwoju Gminy; • zniszczeniem powstałej na tym terenie sieci dróg. Perspektywa obarczenia mieszkańców Gminy Szczurowa całym ciężarem ochrony przeciwpowodziowej w regionie górnej Wisły między Krakowem, a Zawichostem budzi społecznych; • wyludnieniem Gminy; • wyłączeniem dużego obszaru gminy z dotychczasowego użytkowania; • utratą wartości nieruchomości; • utratą inwestorów i nowych miejsc pracy na terenie naszej Gminy; • relokacją poza teren naszej Gminy dotychczasowych zakładów pracy; • ograniczeniem działalności rolniczej wskutek możliwego skażenia pól uprawnych; • wstrzymaniem planowanych inwestycji społecznie użytecznych, których lokalizacja miała znajdować się na terenach przeznaczonych pod budowę polderu; • zubożeniem mieszkańców; • ograniczeniem rozwoju Gminy; • zniszczeniem powstałej na tym terenie sieci dróg. Perspektywa obarczenia mieszkańców Gminy Szczurowa całym ciężarem ochrony przeciwpowodziowej w regionie górnej Wisły między Krakowem, a Zawichostem budzi społeczny niepokój i stanowczy sprzeciw przeciwko takim działaniom. Budowa infrastruktury przeciwpowodziowej jest konieczna, jednak w tym wszystkim należy zachować zdrowy rozsądek, nie powodując tak daleko idących szkód dla jednej gminy. Niezależnie od powyższego, wielkim oburzeniem i zaniepokojeniem napawa nas fakt, iż my - mieszkańcy Gminy Szczurowa, praktycznie jako ostatni dowiadujemy się o planowanej inwestycji na terenie naszej Gminy. Zadać należy pytanie, czy nie powinno być tak, że pierwsze kroki i informacje o planowanej inwestycji winny być przekazane właśnie nam, mieszkańcom Gminy Szczurowa? Czujemy wielkie rozgoryczenie, rozczarowanie i frustrację z powodu marginalizacji nas, których w największym stopniu dotyka planowana przez „Wody Polskie" inwestycja. Nadmienić należy również, że Gmina Szczurowa kilkukrotnie wystosowała do Wód Polskich prośby o przekazanie materiałów, analiz oraz rzetelnych informacji potwierdzających zasadność i racjonalność budowy tak wielkiej inwestycji na jej terenie. Do dnia dzisiejszego taka dokumentacja nie została przekazana, co więcej z pozyskanych informacji wynika, że takowa dokumentacja jest dopiero w fazie opracowań. Tutaj należy zadać pytanie, skąd zatem pomysł i podjęte		Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019). Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna

							społeczny niepokój i stanowczy sprzeciw przeciwko takim działaniom. Budowa infrastruktury przeciwpowodziowej jest konieczna, jednak w tym wszystkim należy zachować zdrowy rozsądek, nie powodując tak daleko idących szkód dla jednej gminy. Niezależnie od powyższego, wielkim oburzeniem i zaniepokojeniem napawa nas fakt, iż my - mieszkańcy Gminy Szczurowa, praktycznie jako ostatni dowiadujemy się o planowanej inwestycji na terenie naszej Gminy. Zadać należy pytanie, czy nie powinno być tak, że pierwsze kroki i informacje o planowanej inwestycji winny być przekazane właśnie nam, mieszkańcom Gminy Szczurowa? Czujemy wielkie rozgoryczenie, rozczarowanie i frustrację z powodu marginalizacji nas, których w największym stopniu dotyka planowana przez „Wody Polskie" inwestycja. Nadmienić należy również, że Gmina Szczurowa kilkukrotnie wystosowała do Wód Polskich prośby o przekazanie materiałów, analiz oraz rzetelnych informacji potwierdzających zasadność i racjonalność budowy tak wielkiej inwestycji na jej terenie. Do dnia dzisiejszego taka dokumentacja nie została przekazana, co więcej z pozyskanych informacji wynika, że takowa dokumentacja jest dopiero w fazie opracowań. Tutaj należy zadać pytanie, skąd zatem pomysł i podjęte działania związane z lokalizacją tej inwestycji na terenie Gminy Szczurowa?	działania związane z lokalizacją tej inwestycji na terenie Gminy Szczurowa?		zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. W ramach projektu w okresie czerwiec-lipiec 2023 roku w Urzędach Wojewódzkich odbyły się spotkania przedstawicieli RZGW w Krakowie oraz Konsultanta z przedstawicielami gmin, które leżą na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią objętym projektem oraz władzami województw małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego. Celem spotkań było omówienie problemów i możliwości rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i walki ze skutkami suszy. Uczestnicy spotkania, wraz z zaproszeniem wysłanym przez właściwy Urząd Wojewódzki poprzez system ePUAP, otrzymali ankietę, dotyczącą problematyki Projektu. Spotkanie w Krakowie odbyło się 7 lipca 2023 r. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim, przy ul. Basztowej 22, w którym brał udział również Wójt Gminy Szczurowa. Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła”. W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.

615	17.01.2025	e-mail	administracja samorządowa	Program działań	Rozdział 5-9/ str. 36-111	Z wytypowanych ostatecznych wariantów ochrony przed powodzią usunąć wariant OP II i wariant OP III Usunąć wszystkie zapisy dotyczące budowy polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa.	Wprowadzić zapisy dotyczące: 1.Nowych wariantów zabezpieczeń przeciwpowodziowych w terenach niezamieszkałych mniej zurbanizowanych, polderów o mniejszej pojemności poza granicami Gminy Szczurowa. 2.Umocnienia istniejących wałów przeciwpowodziowych.	Wariant OP II i OP III powodują degradację społeczno-ekonomiczną Gminy Szczurowa. Decyzja dotycząca budowy polderu Szczurowa-Koszyce zapadła w bardzo krótkim czasie, bez konsultacji z Gminą. Nietrafnie zdiagnozowano aktualną sytuację społeczno-gospodarczą Gminy. W ostatnich latach Gmina stworzyła warunki do rozwoju społecznego i gospodarczego poprzez budowę sieci dróg, Strefy Aktywności Gospodarczej, inwestycje w oświatę, kulturę i sport. Gmina jest na etapie, kiedy inwestycje te zaczynają przynosić efekty, w postaci m.in. nowych miejsc pracy. Stała się atrakcyjnym ośrodkiem życia dla mieszkańców. Wiele inwestycji poprawiających jakość życia mieszkańców jest w trakcie realizacji. Nadmienić należy, że przy opracowywaniu dokumentu powinni brać udział przedstawiciele Gminy oraz innych organizacji działających w regionie. Interesariusze zadania nie mieli wpływu na dobór kryteriów oceny wariantów, które miały decydujący wpływ na wybór wariantu ochrony przed powodzią. Brak również dokumentów źródłowych pozwalających na rzetelną ocenę wyników analiz. Mając na uwadze powyższe, przeprowadzona w dokumencie analiza jest obarczona błędami i powinna być przeprowadzona ponownie.	wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. W żadnym z opracowanych dokumentów dotyczących inwestycji w Gminie Szczurowa nie

										pojawiły się sformułowania mogące sugerować, że gmina jest w jakikolwiek sposób gorsza czy że jej mieszkańcy to jedynie niewykształceni rolnicy. W naszych materiałach wykorzystano wyłącznie określenia i dane statystyczne, które pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), wraz z przywołaniem ich źródła. Dane te dotyczą wykształcenia mieszkańców, struktury gospodarczej oraz innych wskaźników społeczno-ekonomicznych i są prezentowane w sposób obiektywny, a także zestawiane z odpowiednimi wskaźnikami dla całego kraju. Wszystkie gminy objęte inwestycjami analizowane były w analogiczny sposób. Celem takiego podejścia jest przedstawienie sytuacji gmin w szerszym kontekście, co pozwala na rzetelną ocenę lokalnych uwarunkowań. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła”. W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.

616	17.01.2025	e-mail	administracja samorządowa	Prognoza SOOŚ	Rozdział 1-18/ str. 1-340	Z dokumentu sunąć zapisy dotyczące wariantu OP II i wariantu OP III. Usunąć wszystkie zapisy dotyczące budowy polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa.	Uwzględnić zapisy dotyczące nowych rozwiązań wariantowych.	Wariant OP II i OP III powodują degradację społeczno-ekonomiczną Gminy Szczurowa. Decyzja dotycząca budowy polderu Szczurowa-Koszyce zapadła w bardzo krótkim czasie, bez konsultacji z Gminą. Nietrafnie zdiagnozowano aktualną sytuację społeczno-gospodarczą Gminy. W ostatnich latach Gmina stworzyła warunki do rozwoju społecznego i gospodarczego poprzez budowę sieci dróg, Strefy Aktywności Gospodarczej, inwestycje w oświatę, kulturę i sport. Gmina jest na etapie, kiedy inwestycje te zaczynają przynosić efekty, w postaci m.in. nowych miejsc pracy. Stała się atrakcyjnym ośrodkiem życia dla mieszkańców. Wiele inwestycji poprawiających jakość życia mieszkańców jest w trakcie realizacji. Nadmienić należy, że przy opracowywaniu dokumentu powinni brać udział przedstawiciele Gminy oraz innych organizacji działających w regionie. Interesariusze zadania nie mieli wpływu na dobór kryteriów oceny wariantów, które miały decydujący wpływ na wybór wariantu ochrony przed powodzią. Brak również dokumentów źródłowych pozwalających na rzetelną ocenę wyników analiz. Mając na uwadze powyższe, przeprowadzona w dokumencie analiza jest obarczona błędami i powinna być przeprowadzona ponownie.	wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. W żadnym z opracowanych dokumentów dotyczących inwestycji w Gminie Szczurowa nie

										pojawiły się sformułowania mogące sugerować, że gmina jest w jakikolwiek sposób gorsza czy że jej mieszkańcy to jedynie niewykształceni rolnicy. W naszych materiałach wykorzystano wyłącznie określenia i dane statystyczne, które pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), wraz z przywołaniem ich źródła. Dane te dotyczą wykształcenia mieszkańców, struktury gospodarczej oraz innych wskaźników społeczno-ekonomicznych i są prezentowane w sposób obiektywny, a także zestawiane z odpowiednimi wskaźnikami dla całego kraju. Wszystkie gminy objęte inwestycjami analizowane były w analogiczny sposób. Celem takiego podejścia jest przedstawienie sytuacji gmin w szerszym kontekście, co pozwala na rzetelną ocenę lokalnych uwarunkowań. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła”. W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.
617	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			1. Materiał poddany konsultacjom nie zawiera hydrogramów obniżenia maksymalnych rzędnych zwierciadła wody, a także obniżenia max natężeń przepływu wody wzdłuż profilu podłużnego Wisły. Dane takie powinny być pokazane z krokiem co najmniej 5 kilometrów. W efekcie uniemożliwia jego merytoryczną weryfikację. Ponadto brakuje w nim wyników w postaci wykresów redukacji maksymalnych rzędnych zwierciadła wody oraz max przeływów wody w charakterystycznych profilach (poprzecznych).		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	1. W Załączniku 1 do Programu Działań, przedstawiono opis rozpatrywanych wariantów planistycznych. Dla każdego wariantu wykonano w programie MIKE symulacje hydrauliczne przepływu wód i przedstawiono tabelarycznie uzyskane redukcje przepływów wraz z obniżeniem poziomu zwierciadła wody na poszczególnych profilach poprzecznych. Uwaga o braku wykresów z wielkością redukcji przepływu i napełnienia jest niezasadna, gdyż dane te prezentowane są w formie tabelarycznej.

618	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			2. W dokumentacji brakuje analizy oddziaływania proponowanych rozwiązań w stosunku do dużych historycznych powodzi. W tym konkretnym przypadku optymalnie do badań symulacyjnych należało wykorzystać hydrogramy stanów i przepływów zaobserwowane podczas powodzi w maju 2010 roku. Symulacje oparte o wartości o określonych prawdopodobieństwie wystąpienia są obarczone błędami.		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	2. Analiza hydrauliczna została opracowana dla 3 scenariuszy przepływów prawdopodobnych tj. 10, 1, i 0.2%. Z uwagi na podobieństwo fali powodziowej z 2010 r. do przepływu p=1%, model hydrauliczny był kalibrowany do warunków wezbrania z 2010 r.
619	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			3. W wariancie OP III uwzględniono powiększony polder Przykop o pojemności 20,5 mln m3, który poddano modelowaniu. Polder powstał w wyniku połączenia dwóch mniejszych polderów: Przykop 1 o poj. 7,266 mln m3 i Przykop 2 o poj. 3,67 mln m3. Z kolei w wariantach OP I i II uwzględniono dwa mniejsze poldery, uzyskując w ten sposób mniejszą efektywność proponowanych rozwiązań. W związku z tym należy poddać ponownej analizie warianty I i II z uwzględnieniem połączonego polderu Przykop		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	3. Na podstawie rozważań i szeregu analiz wytypowano następujące warianty, spośród których wskazany zostanie wariant rekomendowany do realizacji: • Wariant OP I – Poldery wzdłuż Wisły (17 szt.) o łącznej pojemności 101,9 mln m3. • Wariant OP II – Tylko polder Koszyce - Szczurowa o pojemności 206,0 mln m3. • Wariant OP III – Polder Koszyce - Szczurowa i polder Przykop. Lokalizacja polderu Przykop rozważana była jedynie w wariancie OP I i OP III, przy czym w OP I były to dwie mniejsze pojemności, a w OP III jedna większa. Na tej podstawie można porównać skalę oddziaływań obu rozwiązań w tej lokalizacji. Wariant z większą pojemnością uzyskuje lepszą redukcję zagrożenia powodziowego poniżej lokalizacji Przykop.
620	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			4. W Programie działań pominięto szereg możliwych rozwiązań, które prawdopodobnie pozwoliłyby uniknąć szkodliwego dla środowiska i społeczności lokalnych suchego polderu (polderu przepływowego). Dlatego należy uwzględnić w modelowaniu dodatkowe warianty uwzględniające listę bardziej przyjaznych dla ludzi i środowiska rozwiązań. Działania te obejmują nowe poldery oraz boczne. zbiorniki retencyjne (kompletnie pominięte w analizie), wyposażone w odpowiednie kanały zasilające. Poniżej zamieszczamy listę potencjalnych miejsc tego typu obiektów, gdzie współrzędne geograficzne stanowią przybliżoną lokalizację ich wlotów: • 50.191511, 20.668774 (rejon Natkowa), • 50.298382, 20.873640 (Nowy Korczyn), • 50.303936, 20.913556 (Nowy Korczyn) z wałem pierścieniowym wokół Kępy Bolesławskiej, • 50.369041, 21.235446 (Czermin), • 50.384416, 21.266068 (Borowa), • 50.495273, 21.451866 (Łoniów), • 50.511213, 21.567965 (Baranów Sandomierski), • 50.549659, 21.618036 (Przewłoka). Analiza wariantowa powinna obejmować również powyższe miejsca potencjalnej		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	4. Zgłoszona uwaga o pominięciu w Programie tzw. bocznych zbiorników retencyjnych jest niezasadna. W praktyce to właśnie polderu lokalizowane wzdłuż cieku głównego, za teren wałów przeciwpowodziowych są zbiornikami bocznymi. Nie można odnieść się do przedstawionych w uwadze potencjalnych lokalizacji obiektów ochrony przeciwpowodziowej. Opisane są one jedynie jedną współrzędną, bez wskazania potencjalnego zasięgu i oczekiwanego napełnienia wodą.

						lokalizacji obiektów ochrony przeciwpowodziowej.				
621	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			5. Istotnie uszczuplono powierzchnię, a co za tym idzie pojemność retencyjną postulowanego przez inwestora polderu Borów. Wnioskujemy o jego powiększenie i powtórne dokonanie modelowania.		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	5. Lokalizacja polderu Borów została dopasowana tak, by ograniczyć skale potencjalnych kolizji z zabudową mieszkaniową, i gospodarczą i komunikacyjną.
622	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			6. W analizie pominięto możliwość przekształcenia „Jeziora Tarnobrzeskiego” (wsp. geogr. 50.535454, 21.622653) w boczny zbiornik retencyjny. Zdajemy sobie sprawę, że może to wymagać dodatkowych analiz fizyczno-chemicznych, ale perspektywa uzyskania kolejnych milionów metrów sześciennych wody jest warta podjęcia tego typu wysiłku. Dlatego wnioskujemy o uwzględnienie go w dalszej analizie wariantowej.		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	6. Jezioro Tarnobrzeskie powstało w wyniku przekształcenia wyrobiska górniczego w teren zbiornika wodnego. Aktualnie posiada ono już ustabilizowaną linię brzegu, która została w znacznym stopniu wykorzystana poprzez zabudowę rekreacyjną. Nie jest to zbiornik przepływowy. Woda w zbiorniku jest zgromadzono głównie w wyniku zasilania wodami gruntowymi, więc nie można uzyskać na nim rezerwy powodziowej poprzez zrzuty wyprzedzające. Z tych względów jezioro Tarnobrzeżskie nie może pełnić funkcji zbiornika bocznego dla rzeki Wisły.

623	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			7. Szacujemy, że realizacja postulowanych przez nas działań wymienionych w punktach 4-6 pozwoli na uzyskanie pojemności retencyjnej powyżej 100 mln m3. Wszystko będzie zależało od głębokości prowadzonych robót ziemnych, a także ilości przesiedlanych osób, która i tak będzie dużo niższa od tej w gminie Szczurowa.		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	7. Nie można odnieść się do tej uwagi. Trudno zweryfikować przedstawione szacunki, a w uwagach nie przedstawiono lokalizacji i zasięgu proponowanych potencjalnych działań przeciwpowodziowych.
624	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			8. Pomimo deklaracji inwestora o stosowaniu „zielonej hydrotechniki”, bezpośrednio w dolinie Wisły nie wskazano miejsc obejmujących możliwą relokację obwałowań. Do kluczowych miejsc należą m.in.: • rejon miejscowości Podraje 50.294134, 20.846702, • Wiśnicz -Przewóz 50.021194, 19.521331, • rejon Puszczy Niepołomickiej 50.110956, 20.351199, • rejon Osieku 50.495273, 21.451866. Za niepokojące należy równocześnie uznać plany wycinki ok. 60 ha lasów, żeby uzyskać na niektórych odcinkach kilkucentymetrowe obniżenie rzędnych zwierciadła wód. Wnioskujemy o rezygnację z tych planów, a także uwzględnienie w modelowaniu relokacji obwałowań i wyjaśnienie czy i w jaki sposób uwzględniono jego oddziaływanie na obniżenie rzędnych fali powodziowej.		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	8. W Załączniku 1 do Programu Działań przedstawiono opis wariantowania rozpatrywanych działań przeciwpowodziowych. Jednym z rozważanych działań były likwidacje lub odsunięcia obwałowań np. odcinek lewobrzeżnych wałów we wsi Piotrowice przy ujściu Nidzicy, czy dwa odcinki lewobrzeżnych wałów Wisły przed ujściem Czarnej w Połańcu. Dodatkowo analizowano możliwość wykonania kanałów ulgi wzdłuż Wisły. Działania takie obniżały poziom wody Wisły między wałami o kilka centymetrów. Dopiero rozbiórka i odsunięcie wałów na długości kilkudziesięciu i kilku set kilometrów było by rozwiązaniem, które istotnie obniża poziom zwierciadła wody. Takie rozwiązanie jednak wymaga ogromnych nakładów finansowych i wiąże się z przesiedleniem kilkudziesięciu tysięcy mieszkańców, których zabudowania zlokalizowane są wzdłuż istniejących wałów.
625	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			9. W analizie uwzględniono wyłącznie suchy zbiornik w Szczurowej. Pominięto natomiast możliwość wykonania dwóch mniejszych polderów bez konieczności wysiedlania mieszkańców lub z ograniczonym wykupem gospodarstw domowych. Ta kwestia również wymaga modyfikacji i powtórnego modelowania.		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	9. Nie można odnieść się do tej uwagi. Nie przedstawiono lokalizacji wspomnianych w uwadze „dwóch mniejszych polderów”.

626	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			10. W programie nie uwzględniono możliwości funkcjonowania polderów w postaci obiektów niesterowalnych. Wyjątek stanowi suchy zbiornik Szczurowa zwany przez inwestora polderem przepływowym. W każdym razie, przy tak dużej ilości projektowanych obiektów, włączając te znajdujące się przed Krakowem, mogą one zwiększyć prawdopodobieństwo ryzyka powodzi. Ponadto wyposażanie wszystkich polderów w urządzenia sterowalne niepotrzebnie podnosi koszty projektu.		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	10. Wszystkie poldery rozważane w wariantach są obiektami sterowalnymi. Oznacza to, że operator będzie mógł decydować o momencie rozpoczęcia gromadzenia wody i czasie jej odpływu z polderu. Jedynie obiekty sterowalne umożliwiają przechwycenia szczytu fali, i uzyskanie oczekiwanego obniżenia kulminacji przepływu. W przypadku obiektów niesterowalnych istnieje duże ryzyko, że zostaną napełnione samoczynnie przed szczytem fali powodziowej. W efekcie ich potencjał retencyjny zostanie zmarnowany.
627	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			11. W ocenie skutków społeczno-materialnych nie uwzględniono wpływu budowy suchego polderu (polderu przepływowego) na tradycyjną żeglugę. Ponieważ proponowane rozwiązania będą bazować na rozwiązaniach polderu Racibórz już dziś można stwierdzić, że budowa suchego polderu w Szczurowej z uwagi na zwiększone prędkości wody uniemożliwi małym jednostkom korzystanie z Wisły.		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	Jak zapisano w dokumencie Programu, swobodny przepływ w korycie cieku będzie utrzymywany do około 1100 m/3s) poniżej zapory przepływ powodziowy Q1% - prawdopodobieństwo wystąpienia raz na 100 lat, to 2160 m3/s. Utrzymywanie swobodnego przepływu w Wiśle o takiej wartości umożliwi małym jednostkom przepływanie. Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych.
628	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			12. Nieprawdziwe jest stwierdzenie że „Eksploatacja zapory nie powinna stanowić przeszkody w przemieszczaniu się ryb, organizmów wodnych". Ponieważ projektowane jest piętrzenie jest podobne do polderu raciborskiego eksploatacja przegrody uniemożliwi migrację wielu cennym gatunkom ryb w tym gatunkom chronionym. W efekcie odcięte zostanie kilkanaście tysięcy kilometrów dorzecza Wisły, w tym zlewni Raby, Soły i Skawy. Patrząc na doświadczenia polderu w Raciborzu możemy stwierdzić, że wartość prędkości może przekroczyć 3 m/s. To uniemożliwi pokonywanie rzeki nie tylko przez młodociane osobniki ryb, ale również przez dorosłe postacie. Zagrożona będzie populacja chronionego prawem unijnym bolenia będącego przedmiotem ochrony wielu obszarów Natura 2000. W Prognozie błędnie zdiagnozowano oddziaływanie i jego konsekwencje na obszary Natura2000, a także na gatunki objęte ścisłą ochroną prawną.		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	Analizując aktualne wstępne założenia polderu, eksploatacja zapory nie powinna stanowić przeszkody w przemieszczaniu się ryb, organizmów wodnych. Przy większych wezbraniach krótkotrwałe retencjonowanie wody w czaszy polderu nie powinno mieć znaczącego negatywnego wpływu na ryby. Polder nie będzie skutkował trwałą zmianą warunków występowania ryb, w związku z brakiem trwałego oddziaływania na prędkość przepływu wody, brak zmian w zakresie trofii wód i warunków sedymentacji w korycie, utrzymane zostaną podstawowe warunki fizyko-chemiczne wody, co nie wpłynie na zmianę zespołu ryb zasiedlających ten odcinek koryta rzeki. Doszczegółowienie analiz nastąpi na etapie opracowania projektu budowlanego, wówczas przeprowadzona będzie analiza oddziaływania w ramach uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uwzględniając zaprojektowane rozwiązania polderu. Analizując wstępne założenia projektu, na etapie eksploatacji polderu poza okresami powodziowymi (czyli przez znaczącą część czasu), rzeka swobodnie przepływać będzie istniejącym korytem przez urządzenia upustowe i tym samym zapewniona zostanie swobodna migracja ichtiofauny w górę i w dół cieku. Dlatego eksploatacja polderu nie powinna wpływać na osiągnięcie celów środowiskowych związanych z migracją organizmów wodnych wyznaczonych w szczególności dla Wisły w PGW: „zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisła w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisła w obrębie JCWP (dla troci wędrownej).

629	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			13. W Programie nie uwzględniono skumulowanych oddziaływań planowanego suchego polderu Szczurowa łącznie z pozostałymi stopniami i zaporą zlokalizowanymi na górnej Wiśle, czy w Połańcu, a także zaporami na Rabie, Sole i Skawie.		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	13. Budowa planowanego polderu Szczurowa- Koszyce nie zmieni zasadniczo warunków wodnych i środowiskowych w dolinie Wisły. Woda w polderze będzie gromadzona jedynie w przypadku występowania przepływów powodziowych, co powiązane będzie z gromadzeniem wody w pozostałych obiektach retencyjnych całej zlewni Górnej Wisły.
630	17.01.2025	e-mail	organizacja pozarządowa			14. Zdjęcia satelitarne, a także dokumentacja fotogrtaficzna prowadzona przez mieszkańców wskazują, że budowie suchych zbiorników w Kotlinie Kłodzkiej towarzyszyło przetwarzanie znacznych ilości odpadów (prawdopodobnie wydobywczych i energetycznych). W związku z tym wnosimy o uzupełnienie raportu z SOOŚ o informacje nt. wpływu realizacji planowanych zbiorników na system ochrony środowiska i gospodarowania odpadami w Polsce, w szczególności: • ilości i rodzaju odpadów planowanych do wykorzystania, • oddziaływania procesu deponowania odpadów i zdeponowanych odpadów na środowisko, • uszczuplenie przychodów budżetu państwa -wpływów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z tytułu braku opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska (za składowanie odpadów).		Podsumowanie: Na chwilę obecną zdecydowanie lepszym wariantem jest wariant OP I tj. bez budowy suchego polderu (polderu przepływowego). Różnice rzędnych w przekroju mostu w Sandomierzu względem rzędnych wariantu OP III wynoszą tylko 12 cm. Dlatego należy szukać bardziej efektywnych rozwiązań, jeżeli chcemy skutecznie chronić Sandomierz przed powodzią. Na pewno nie należy do nich dalsze podwyższanie obwałowań, wycinka drzew czy budowa suchego polderu kosztem jednej gminy. W związku z powyższym rekomendujemy wariant OP I, poszerzony o dodatkowe lokalizacje polderów i zbiorników bocznych z uwzględnieniem potencjału retencyjnego polderu tarnobrzeskiego.	wyjaśniona	Wykonana analiza odziaływania na etapie procedury strategicznej uwzględnia aspekty wskazywane w obowiązującej ustawie OOŚ oraz wskazania co do zakresu i stopnia szczegółowości uzgodnione z odpowiednimi organami: Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Głównym Inspektorem Sanitarnym. Kwestie gospodarki odpadami oceniane i analizowane są na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
631	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			PGW Wody Polskie w ramach konsultowanego programu „Bezpieczna Wisła” jako wariant preferowany do realizacji uznały ten, który obejmuje budowę suchego polderu na Wiśle „Koszyce – Szczurowa” oraz polderu Przykop (wariant OP III). Wariant OP II zakłada budowę samego polderu. Tylko wariant OP I uwzględnia inne działania niż budowę polderu przepływowego na Wiśle – 17 bocznych polderów zaplanowanych lokalnie od Chobotu do Annopola. Jednocześnie budowa polderu przepływowego z zaporą czołową na Wiśle to inwestycja generująca najsilniejsze negatywne oddziaływania społeczne, a zarazem przyrodnicze, przy dosyć ograniczonej i nie do końca znanej funkcji przeciwpowodziowej.	W treści uwagi	W treści uwagi	wyjaśniona	W trakcie opracowania programu “Bezpieczna Wisła” przeanalizowano szereg dostępnych opracowań ukierunkowanych na zmniejszenie zagrożenia powodziowego na terenie Regionu Wodnego Górnej Wisły, poniżej Krakowa, jak również zaproponowane nowe rozwiązania. Wszystkie rozpatrywane scenariusze były dostępne dla zainteresowanych na stronie internetowej Projektu w Załączniku 1 do Programu działań. Wybór wariantu rekomendowanego, oparty w końcowej fazie analitycznej na trzech wariantach, został poprzedzony analizą efektywności poszczególnych wariantów planistycznych, tj. analizą kosztów i korzyści, która została przeprowadzona dla propozycji o najmniejszym oddziaływaniu społecznym i relatywnie najniższych kosztach kolizji z istniejąca infrastrukturą. We wszystkich wariantach osiągnięta jest minimalna rekomendowana w literaturze wartość współczynnika korzyści do kosztów B/C (>1,2), zatem na podstawie wskaźników efektywności można skonstatować, iż wszystkie warianty są efektywne ekonomicznie i przewidywane zdyskontowane korzyści z realizacji przewyższają zdyskontowane koszty wdrożenia. Najwyższe wartości wykazuje wariant OP III. Wskaźniki efektywności ekonomicznej, obliczone dla każdego wariantu planistycznego w ramach analizy kosztów i korzyści, zostały implementowane do analizy wielokryterialnej jako jedno z kryteriów oceny wariantów. Do wyboru wariantu optymalnego posłużyła więc analiza wielokryterialna, stanowiąca kolejny krok w ocenie efektywności rozpatrywanych wariantów. Wyniki analizy wielokryterialnej przedstawiono w rozdziale 8.2 Programu działań. Wynik tej analizy określa wariant OP III jako najskuteczniejszy.

632	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			Budowa polderu przepływowego w m. Szczurowa generuje bardzo wysokie koszty społeczne. Według opisu wariantu OP II (tylko zbiornik) do usunięciajest aż 245 budynków mieszkalnych, co ma się przekładać na 770 osób do wysiedlenia, dla warrantu OP III (zbiornik + polder Przykop) 248 domów i 779 osób, w porównaniu do wariantu OP I (poldery boczne), gdzie jest to 10 domów i 51 osób (np. s 224-225 Prognoza SOOŚ). Te 770 osób, to głównie mieszkańcy gminy Szczurowa, w której zbiornik objąłby znaczną powierzchnię gminy (ok. 20-25%). Mieszkańcy Szczurowej nie akceptują inwestycji, o czym świadczą liczne protesty, w tym ten, który odbył się 14 stycznia br. na moście Szczurowa-Koszyce i wokół budynku, w którym miał być przeprowadzone konsultacje społeczne projektu. https://krakow.tvp.pl/84520848/mieszkancy- protestuja-przeciwko-budowie-polderu- przeciwpowodziowego	Rezygnacja z wariantów OP II I III	Jak w uwadze – wysokie, nieakceptowalne koszty społeczne	wyjaśniona	Wariant OP I (poldery boczne) wiąże się z niższymi kosztami społecznymi, jednak jego skuteczność w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego została oceniona jako ograniczona. Wariant OP III, mimo wyższych kosztów społecznych, jest bardziej efektywny pod względem ochrony przed powodzią. W wariancie tym zaproponowano dodatkowe działania kompensacyjne, które zminimalizują negatywne skutki społeczne realizacji polderu. Protesty mieszkańców są ważnym sygnałem, który uwzględniamy w procesie konsultacji społecznych. Prowadzimy działania mające na celu dialog z mieszkańcami i przekazanie pełnych informacji dotyczących planowanej inwestycji oraz potencjalnych działań łagodzących skutki społeczne. Jeśli podjęta zostanie decyzja o realizacji Projektu, priorytetem będzie przygotowanie szczegółowego planu przesiedleń oraz wsparcie mieszkańców w procesie relokacji.
633	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			na stronie głównej konsultacji społecznych „Bezpieczna Wisła” https://bezpiecznawisla.pl/konsultacje/ podane są informacje, że wariant inwestorski ma „zwiększyć bezpieczeństwo przeciwpowodziowe około 140 tys. osób”. Liczby osób rzekomo chronionych przez budowę polderu Koszyce-Szczurowa są jednak przesadzone i bazują na nierealnych założeniach. Ów 140 tys. osób dotyczą czegoś co autorzy Programu i SOOŚ nazwali „strefą ochrony pośredniej”, która zakłada nierealny scenariusz zniszczenia wszystkich wałów, ale nie zbiorników czy polderów budowanych w ramach Programu BW i uwzględnia w sposób bardzo dowolny osoby, które „doświadczają pośrednich skutków powodzi”. Cytując zał. 1 do Programu „Oznacza to, że mieszkańcy, przedsiębiorstwa i infrastruktura na tych obszarach mogą odczuwać negatywne konsekwencje związane z powodzią, takie jak przerwy w dostawach prądu, gazu, wody pitnej oraz zakłócenia w funkcjonowaniu dróg, mostów i transportu publicznego. Strefy te mogą także obejmować obszary, gdzie występują problemy z odpływem wód, przeciążeniem systemów kanalizacyjnych, co skutkuje lokalnymi podtopieniami. Obejmują obszary, na których w wyniku powodzi mogą wystąpić ograniczenia w dostępie do usług publicznych, takich jak opieka zdrowotna, edukacja czy działalność administracyjna.” (s. 45). Administracja publiczna nie powinna firmować argumentów bazujących na nierealnych i nieweryfikowalnych scenariuszach.	Podać realne możliwości przedsięwzięć projektu odnośnie funkcji przeciwpowodziowych.	W uwadze.	wyjaśniona	Program „Bezpieczna Wisła” opiera założenia dotyczące obszarów chronionych przed powodzią na rzeczywistych sytuacjach kryzysowych wynikających z ostatnich powodzi (m.in.: 1997, 2010), w tym również doświadczenia z ostatniej powodzi w dorzeczu Odry z września 2024 roku, której skutki będą usuwane jeszcze w kolejnych latach i dalej a dotyczą całego województwa dolnośląskiego. Osoby i podmioty gospodarcze narażone na skutki powodzi znajdują się bezpośrednio w strefie zagrożenia powodziowego (zalane wodą), ale zjawisko to oddziałuje negatywnie na całe regiony, ludzi tam mieszkających, gospodarkę, infrastrukturę, itd. Zastosowane podejście wykorzystujące pochodzący z Map Zagrożenia i Ryzyka Powodziowego (https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP) wariant awarii obwałowań jest scenariuszem rozpatrywanym w pracach analitycznych i projektowych związanych z gospodarka wodną. Zastosowany scenariusz ten jest więc całkowicie realny i weryfikowalny. Pośrednie skutki wystąpienia powodzi są niepodważalnym efektem, jaki towarzyszy zjawiskom powodziowym, dotykającym wszystkich mieszkańców gmin dotkniętych powodzią, nie tylko właścicieli zalanych nieruchomości, obejmującym m.in.: • Zniszczenia infrastruktury: Uszkodzenie dróg, mostów, systemów transportowych i sieci energetycznych. • Problemy zdrowotne: Wzrost chorób zakaźnych z powodu zanieczyszczenia wody oraz zagrożenia dla zdrowia psychicznego mieszkańców. • Straty ekonomiczne: Utrata dochodów przez przedsiębiorstwa, zwłaszcza te lokalne, które muszą zmagać się z przerwami w działalności. Małe przedsiębiorstwa mogą być szczególnie dotknięte przez powodzie, ponieważ ich zasoby i zapasy mogą zostać zniszczone. Skutki te mogą prowadzić do utraty miejsc pracy i zmniejszenia dochodów lokalnych społeczności. • Przemieszczenie ludności: Ewakuacja osób z terenów zagrożonych, co może prowadzić do długoterminowego przemieszczenia. • Zagrożenie dla środowiska: Zanieczyszczenie gleby i wód gruntowych, zniszczenie siedlisk dla dzikich zwierząt. • Wzrost kosztów ubezpieczeń: Zwiększenie składek ubezpieczeniowych dla osób i firm w obszarach narażonych na powodzie. • Zmiany w polityce przestrzennej: Konieczność wprowadzenia nowych regulacji dotyczących budownictwa i zagospodarowania terenu. • Skutki dla zdrowia publicznego: Zagrożenia zdrowotne związane z powodziami wynikają z zanieczyszczenia wody i gleby, co może prowadzić do wybuchu chorób zakaźnych. Długotrwałe narażenie na wilgoć może również prowadzić do problemów związanych z pleśnią i innymi alergenami. • Ekonomiczne skutki dla rolnictwa: Powodzie mogą zniszczyć uprawy i zasoby zwierzęce, co negatywnie wpływa na dochody rolników i dostawy żywności. Dodatkowe koszty związane z odbudową mogą obciążyć lokalne gospodarki. • Wpływ na sektor mieszkaniowy: Zniszczenie domów i budynków mieszkalnych prowadzi do konieczności zapewnienia tymczasowego zakwaterowania dla poszkodowanych rodzin. Koszty odbudowy domów mogą być ogromne, a proces ten może trwać wiele lat. • Skutki psychologiczne: Doświadczenie powodzi i związane z nią straty mogą prowadzić do stresu, traumy i innych problemów zdrowia psychicznego. Wsparcie psychologiczne i społecznościowe jest często niezbędne dla ofiar powodzi. Potwierdzenie dalekosiężnego oddziaływania powodzi znajduje się w licznych raportach Komisji Europejskiej dotyczących pośrednich skutków powodzi, takich jak np.: 1. "Floods Directive: Special Report" - Europejski Trybunał Obrachunkowy (2018). Link: [ECA Special Report](https://op.europa.eu/webpub/eca/special reports/floods-directive-25-2018/en/) 2. "Floods" - Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Komisja Europejska. Link: [Floods – European Commission](https://environment.ec.europa.eu/topics/water/floods_en) 3. "Health Effects of Flooding" - Europejska Agencja Środowiska. Link: [Health Effects of Flooding](https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/observatory/evidence/health-effects/flooding) 4. "Assessing the impact of floods on European regions" - Wspólne Centrum Badawcze (2022).

										Link: [JRC Report](https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC132103/JRC132103_01.pdf)
634	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			Bardziej realistyczne przeciwpowodziowe założenia niż w punkcie powyżej (4) znajdują się w Prognozie SOOŚ – wynika z nich, że konkretny wariant pomaga chronić mieszkańców w następującym zestawieniu: OP I - 737 budynków mieszkalnych, OP II - 1214, OP III – 1390 (s. 289-290 Prognozy), na wszystkie budynki mieszkalne w strefie zalewu (prawdopodobnie wezbrania q1%, choć tej wartości nie podano), których jest 1718. W porównaniu do rzekomych 140 tys. osób, wariant OP III (preferowany) pomagałby chronić de facto 20-30 razy mniej osób niż w oficjalnych komunikatach. Jednocześnie, z treści rozdz. 16.9 Prognozy SOOŚ wynika, że niekoniecznie są to budynki całkowicie ochronione przed zalaniem, tylko również te w których obniżono poziom zalania. Tym samym nadal nie mamy realnych danych ile przy jakim wezbraniu de facto mieszkańców byłoby realnie chronionych przed powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na sto lat (q1%), a na taką wodę projektowany jest polder przepływowy Koszyce- Szczurowa.	Urealnić również te liczby osób ochronionych przez zbiornik Koszyce-Szczurowa – rozdzielić te budynki w których woda powodziowa zostanie tylko obniżona (zalew) od tych faktycznie uratowanych od zalania.	W uwadze.	wyjaśniona	Dane podane w tabeli 86 w Prognozie SOOŚ – liczba chronionych budynków (ochrona bezpośrednia) po realizacji wariantów, przedstawia liczbę obiektów bezpośrednio chronionych przed powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia p=1% (raz na sto lat). Realizacja rekomendowanego wariantu wpływa również pozytywnie na minimalizowanie szkód powodziowych poprzez obniżenie poziomu zwierciadła wody (budynki nadal pozostają zalane, ale wodą o niższej głębokości), natomiast w dokumencie Prognozy SOOŚ wykonawca nie podaje ich liczby, nie wykorzystuje jej też do analiz ekonomicznych, szczególnie efektywności projektu, zgodnie z metodyką projektu, która jest tożsama ze stosowaną w opracowaniu Map Zagrożenia i Ryzyka Powodziowego.

635	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			Nawet gdyby podane na s. 289-290 Prognozy SOOŚ dane uznać za realne, skuteczność ochrony budynków mieszkalnych przed zalaniem w stosunku do budynków przeznaczonych do wysiedlenia jest zdecydowanie najgorsza w wariantach ze zbiornikiem (OP II i OP III) w porównaniu do polderów bocznych (OP I): • OP III – 248 domów wysiedlonych do (częściowo) ochronionych 1390, stosunek 1:5,6 • OP II – 245 do 1214 = stosunek 1:4,95 • OP I – 10 do 737, stosunek 1:73,7 Czyli skuteczność wariantów polderów bocznych jeśli chodzi o budynki do wysiedlenia w stosunku do ochronionych jest kilkunastokrotnie większa w wariancie OP I.	Zbiornik suchy Koszyce-Szczurowa ma bardzo niską skuteczność przeciwpowodziową jeśli weźiemy pod uwagę liczbę domów wysiedlonych do „uratowanych”	W uwadze.	wyjaśniona	Efektywność wariantów nie jest badana stosunkiem osób relokowanych do chronionych w wyniku realizacji projektu. Zgodnie z powszechnie stosowaną metodą w podobnych analizach (tożsamą z aMZPiMRP), stosunkiem osób i budynków zalanych w wariancie W0 – przed realizacją inwestycji, do wariantów inwestycyjnych. • W wariancie W0 zagrożonych zalaniem jest 1718 budynków • W wariancie OP I 981 (737 chronionych – 42,9%) • W wariancie OP II 504 (1214 chronionych – 70,7%) • W wariancie OP III 328 (1390 chronionych – 80,1%) Dodatkowo należy nadmienić, że na analizę efektowności danego projektu składa się analiza wielokryterialna, a nie tylko zbadanie jednego ze wspomnianych kryteriów. W przypadku Programu, zastosowano analizę wykorzystującą 8 kryteriów: • Skuteczność osiągania celów zarządzania ryzykiem powodziowym • Efektywność ekonomiczna • Zapewnienia finansowe • Kryterium zgodności z RDW • Zakres i stopień negatywnego oddziaływania na środowisko • Możliwe konflikty społeczne związane z realizacją działań • Znaczenie dla realizacji strategii adaptacji do zmian klimatu • Kryterium synergii – osiągnięcie celów z innych krajowych dokumentów planistycznych Wyniki analizy wielokryterialnej przedstawiono w rozdziale 8.2 Programu działań. Wynik tej analizy określa wariant OP III jako najskuteczniejszy. Należy nadmienić, że osoby podlegające relokacji nie mogą być traktowane jako zagrożone powodzią, gdyż są one relokowane na tereny, które zagrożone powodzią nie są.
636	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			Realne oddziaływanie na obniżenie fali powodziowej przez zbiornik suchy Koszyce- Szczurowa drastycznie spada już 10 km poniżej planowanej lokalizacji zapory, czyli po tym jak do Wisły wpada rzeka Dunajec. Zgodnie z tabelą z zał. I do Programu (s. 40-41) redukcja fali powodziowej q1% spada z 30% do 12%, a obniżenie wysokość fali z 1,2 m do 0,6 m. W Sandomierzu, który ma być przez program „Bezpieczna Wisła” chroniony zbiornik nie ma już żadnego realnego wpływu – ok. 3% redukcji fali i wysokości 18-19 cm. Zgodnie z danymi IMGW wysokość fali powodzi z maja 2010 r. wynosiła w tym przekroju (Sandomierz) 843 cm. Jednocześnie na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki, na 50 km rzeki nie zaproponowano żadnych alternatywnych rozwiązań (brak ich w innych wariantach). Pokazuje to, z jednej strony małą skuteczność redukcji fali przez planowany zbiornik i budzi wątpliwości co do przedstawionych wyników ochrony osiedli ludzkich, jak i zaniechanie problemu wezbrań powodziowych na istotnym odcinku rzeki (Nida – Wisłoka) przez twórców programu. Szczególnie, że rozważano pierwotnie nawet usunięcia wałów na tym odcinku (w okolicy Połańca).	Zbiornik suchy nie pełni funkcji przeciwpowodziowej poniżej ujścia Wisłoki, a więc i w Sandomierzu. Dlatego postuluje się rozwój wariantu OP I.	W uwadze	wyjaśniona	Wybór miejsca lokalizacji polderu przepływowego, był oparty na analizie topograficzno - hydrologicznej, tak by zlokalizować go przed ujściem Dunajca do Wisły (co potwierdza zadane pytanie). Jedynie taka lokalizacja polderu, na cieku głównym, pozwala na efektywną transformację fali powodziowej i retencję ponad 200 mln m3 wody (analogicznie do podobnych rozwiązań przeciwpowodziowych, które sprawdziły się podczas powodzi we wrześniu 2024 r. w dorzeczu Odry, czyli zbiornika Racibórz). Równie istotnym elementem analiz lokalizacyjnych było także zagospodarowanie terenu pod planowany polder (w tym ilości budynków i osób do potencjalnej relokacji, obecności obiektów użyteczności publicznej oraz kolizji z infrastrukturą techniczną) i zapewnienie jak najmniejszego oddziaływania społecznego realizacji inwestycji. Przy lokalizacji zbiornika lub polderu przepływowego kluczowym jest optymalne wykorzystanie potencjału retencyjnego szerokiej doliny rzecznej, która zostaje wykorzystana jako czasza do akumulacji wód powodziowych. Optymalnym rozwiązaniem jest w tym przypadku obecność węzła hydrograficznego, czyli miejsca, gdzie do Wisły uchodzą liczne dopływy m.in. Raba, Szreniawa, Uszwica. Dzięki temu odpływ z Wisły zostanie zredukowany o ok. 1000 m3/s dla przepływu wody stuletniej, zanim dojdzie do połączenia Wisły z Dunajcem, który jest istotnym elementem zasilającym Wisłę na odcinku powyżej Tarnobrzega oraz Sandomierza i wpływającym na wzrost zagrożenia powodziowego (w tym zmniejszone prawdopodobieństwo awarii wałów - powódź 2010, awarie wałów w Szczurowej i Sandomierzu). Należy mieć na względzie, że efekt działania każdego zbiornika czy polderu ulega stopniowej redukcji wraz z postępującym biegiem cieku i w pewnym momencie staje się niezauważalny. W tym świetle kluczowym parametrem oprócz procentowej redukcji wielkości przepływu maksymalnego jest przyrost powierzchni zlewni. Polder zamyka zlewnię o powierzchni ponad 12 tys. km2, podczas kiedy wspomniany wodowskaz Sandomierz to zlewnia blisko trzykrotnie większa (32 tys. km2). Siłą rzeczy wpływ polderu Koszyce-Szczurowa na wysokości Sandomierza nie może być wyraźny z powodu ilości wody dopływającej z obszaru zlewni różnicowej na tym odcinku. Oprócz zmniejszenia wielkości przepływu maksymalnego (w analizowanym przypadku Q1% o blisko 1000 m3/s) warto również ocenić skuteczność planowanego polderu w kontekście przesunięcia kulminacji fali dla Q1% o 41 godzin. Na wejściu do polderu objętość fali wynosi 1,235 mld m3, poniżej polderu do Wisły uchodzi Dunajec, którego objętość fali w ujściowym przekroju w przyjętym scenariuszu hydrologicznym wynosi aż 1,177 mld m3. Przesunięcie czasowe fal wezbraniowych jest więc kluczowe z punktu widzenia zapobiegania nałożeniu się wezbrania na Wiśle i Dunajcu, co wywołuje niebezpieczne w skutkach podpiętrzenie. Stąd wynika skokowa utrata efektywności polderu przepływowego, na którą jednak należy spoglądać ze świadomością roli Dunajca w kształtowaniu się wezbrania na tym odcinku Wisły i kluczowej funkcji polderu Koszyce-Szczurowa w maksymalnej możliwej redukcji przepływu na Wiśle zanim dojdzie do połączenia z Dunajcem. Elementem uzupełniającym prace polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa jest polder w m. Przykop (20 mln m3 pojemności), sterowany, współpracujący kaskadowo w ścięciu fali kulminacyjnej.

637	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			Istnieje możliwość rozwinięcia wariantu OP I (poldery boczne), tak aby przy niewielkich kosztach społecznych, był on znacznie skuteczniejszy przeciwpowodziowo. Wynika to z samej dokumentacji Programu. Dla przykładu, w wariancie OP III mamy, oprócz polderu w Szczurowej, jeden polder boczny Przykop o pojemności 20,5 mln m3, a w wariancie OP I w tym samym miejscu mamy dwa poldery Przykop (1 i 2) o łącznej pojemności dwa razy mniejszej – 10 mln m3. Różnicę stanowią też trzy gospodarstwa do przesiedlenia. Odpowiednio rozwinięta koncepcja (np. 1 polder zamiast 3 w Chwałowicach), w tym o odsunięcia lub odcinkowe likwidacje wałów (np. Połaniec) mogą znacznie poprawić skuteczność wariantu OP I. Zaletą wielu polderów w stosunku do polderu w Szczurowej, jest oddziaływanie na dłuższym odcinku (od Chobotu poniżej Krakowa aż do Annopola). Poldery mogą obniżyć wysokość fali powodziowej lokalnie, na odcinku (w przekroju) gdzie są posadowione.	Powinno się wybrać do realizacji wariant OP I jednak po jego rozwinięciu, a są do tego możliwości.	W uwadze	wyjaśniona	Jak przytoczono w odpowiedziach na poprzednie pytania, wariant OP I jest najmniej efektywnym wariantem pod kątem redukcji stanu przepływów i stanu wody – 80cm w rejonie wodowskazu Sierosławice. W przypadku wariantów OP II i OP III – 120 cm. Dalej na kolejnym z punktów kontrolnych na wysokości Sandomierza wariant OP I pozwala na redukcję stanu wody o 16 cm, podczas gdy dla wariantu OP III jest to 28 cm. Niebagatelnym pozostaje również wspomniany fakt konkretnej lokalizacji Polderu Koszyce-Szczurowa w węźle hydrograficznym, gdzie do Wisły uchodzą liczne dopływy m.in. Raba, Szreniawa, Uszwica. Jak również wspomniano w odpowiedzi na pytanie 6, pozwala to na znaczną redukcję fali na Wiśle, przed połączeniem z Dunajcem, który jak pokazały doświadczenia poprzednich powodzi jest istotnym elementem wpływającym na wzrost zagrożenia powodziowego. Dlatego też w wariancie OP III dla poniesienia efektu redukcji zagrożenia powodziowego zaproponowano Polder Przykop, w ten sposób uzyskując redukcję stanu wody o 28 cm w przekroju mostu drogowego w Sandomerzu, w stosunku do 16 cm dla wariantu OP I, składającego się z wielu polderów wzdłuż analizowanego odcinka Wisły – zgodnie z rekomendacją przedstawianą w pytaniu. Obszar zlewni rzeki Wisły poniżej proponowanej zapory polderu, jest bardzo gęsto zabudowany. Na obu brzegach Wisły zabudowa rozmieszczona jest wzdłuż wałów mimo że nie zlokalizowano tam dużych ośrodków miejskich. Na wysokości wspomnianego w uwadze Połańca (m.in. zlewnia Kanału Strumień), prowadzono już prace studialne dotyczące potencjalnej lokalizacji polderów i skala relokacji była w tym przypadku dużo większa, niż w omawianym Programie Bezpieczna Wisła. Dodatkowo są to tereny cenne rolniczo, usytuowano tam m.in. dużo gospodarstw towarowych zajmujących się produkcją warzyw i owoców (szklarnie). Oprócz wskazanych w wariancie OP I lokalizacji polderów, pozostały tylko jednostkowe przypadki miejsc gdzie można byłoby odsunąć/zlikwidować obwałowanie bez generowania kosztów społecznych w postaci relokacji. Szereg przeprowadzonych dla tego odcinka Wisły studiów przypadku (co również przewija się w odpowiedzi na uwagi z niniejszego pisma) nie pozwoliło na uzyskanie podobnych wielkości redukcji przepływu i stanu wody, jak w przypadku proponowanego polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa na Wiśle. Zgadzamy się, co pokazują zarówno wyniki Programu Bezpieczna Wisła, jak również praktyka, że lokalizowanie kolejnych małych polderów jest zasadne i wpłynie na obniżenie zagrożenia powodziowego. Pozwoliłoby to z pewnością na uzyskanie jeszcze lepszych efektów redukcji zagrożenia, niż w przypadku wariantu OP III i mogłoby stanowić jego uzupełnienie, np. tworząc wariant OP III bis. Niemniej jednak, tylko realizacja Polderu Koszyce-Szczurowa pozwoli na ograniczenie zagrożenia powodziowego na odcinku Wisły od ujścia Uszwicy do Annopola i jest ona jak najbardziej zasadna.
638	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			Oddziaływania skumulowane, opisane w Prognozie OOŚ, miały wg treści dokumentu uwzględniać również inwestycje z programów strategicznych jak Plan zarządzania ryzykiem powodziowym, Plan przeciwdziałania skutkom suszy, Program przeciwdziałania niedoborowi wody, Plan gospodarowania wodami. Jednak w załączniku 9 SOOŚ, w którym miała być przedstawiona kumulacja oddziaływań, znalazły się nie nazwy, ale same kody przedsięwzięć. Nie wiadomo zatem, jakie to są przedsięwzięcia i gdzie ich szukać. Karkołomna weryfikacja na podstawie kodów wskazuje, że wzięto pod uwagę praktycznie tylko te ujęte w Planie Zarządzania Ryzykiem Powodzi (aPZRP) – z wyjątkiem 2 inwestycji dotyczących dopływów niewielkich Wisły ujętych w zał. 10 IIaPGW. Nie wzięto pod uwagę zatem innych inwestycji, z którymi przedsięwzięcie to może negatywnie oddziaływać, np. budowa stopni wodnych poniżej Krakowa, a jeśli wzięto to nie wiadomo w jakim zakresie. Nie wzięto także pod uwagę wykonanych i planowanych do wykonania prac utrzymaniowych, w tym ujętych w planach utrzymania wód (w tym samym czasie trwa procedura SOOŚ do aktualizacji PUW). Dodatkowo w załączniku 9 znajdują się tylko skrócone wyniki rzekomo przeprowadzonych ocen skutków – a nie samych ocen. Mimo tych poważnych uchybień, z oceny skumulowanej wynika, że najgorszymi środowiskowo wariantami pod kątem oddziaływań na cele środowiskowe jednolitych części wód powierzchniowych, korytarze ekologiczne i obszary chronione, są te uwzględniające budowę polderu przepływowego (polderu suchego) w m. Szczurowa.	Nie ma pewności jakie inwestycje i wjaki sposób wzięto pod uwagę przy ustalaniu oddziaływan skumulowany. Nie wiadomo ró•nież jak odbyła się sama ocena, bo nie zostao to opisane w Prognozie SOOŚ. Konieczne zatem jest uzupełnienie tego tematu, także o pełne nazwy przedsięwzięć i właściwą ocenę skutków.	W treści uwagi	wyjaśniona	Przy analizie oddziaływań skumulowanych uwzględniono działania przewidziane w dokumentach strategicznych takich jak: Plan Zarządzania Ryzykiem Powodzi, Plan przeciwdziałania skutkom suszy, Program przeciwdziałania niedoborowi wody, Plan gospodarowania wodami, jak również inwestycje przewidziane przez RZGW Kraków i Rzeszów (PPI). Brano pod uwagę działania/inwestycje, które mogą prowadzić do skumulowanego oddziaływania z ocenianymi wariantami (OP I, OP II i OP III). W załączniku nr 9 zebrano inwestycje, które mogą powodować efekt skumulowany z działaniami przewidzianymi w ramach ocenianych wariantów. Dodatkowo przy ocenach oddziaływania uwzględniono oceny wpływu przedstawione w ramach przeprowadzonych ocen oddziaływania na środowisko (wykonanych w ramach poszczególnych prognoz oddziaływania na środowisko). Oceny te były przeprowadzone na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wzięto pod uwagę inwestycje planowane do realizacji z ww. dokumentów, jednakże wpływ skumulowany dotyczył inwestycji z PZRP i PGW. Podstawę oceny oraz przyjętą metodykę przedstawiono w ostatniej kolumnie tabel (załącznik nr 9). Należy również podkreślić, iż przeprowadzone oceny wykonywane są na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i pozwalają na zidentyfikowanie możliwego wpływu skumulowanego. W sytuacji realizacji Programu działań, dla każdej inwestycji przeprowadzana będzie odrębna ocena oddziaływania na środowisko, w tym uszczegółowiona ocena wpływu skumulowanego. W Prognozie zwrócono uwagę, że na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w ramach sporządzanej dokumentacji środowiskowej wykonywana będzie analiza oddziaływań skumulowanych. Będzie to etap potwierdzenia/zweryfikowania zidentyfikowanych oddziaływań na etapie procedury strategicznej. Przyjęte w tabelach w załączniku nr 9 ID działania jest tożsame z numerami działań wykazanymi w rozporządzeniu w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły. W nawiązaniu do uwagi oraz w celu ułatwienia identyfikacji inwestycji, w załączniku nr 9 wprowadzono słownik inwestycji. Zapisy Planów utrzymania wód nie zostały uwzględnione w Prognozie, z uwagi na pokrywający się termin opracowania dokumentów PUW i ich Prognoz oraz Programu działań. Konsultacje PUW rozpoczęły się 7 stycznia 2025 r., natomiast Prognoza dla Programu działań została opracowana i upubliczniona 29 listopada 2024 r., co uniemożliwiło uwzględnienie wyników opracowywanych PUW w niniejszej Prognozie.

639	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			Kumulacja oddziaływań opisana w prognozie SOOŚ nie uwzględnia kumulacji oddziaływań względem zakładanych celów, jakie spełniać ma program „Bezpieczna Wisła”. Zdecydowana większość przedsięwzięć z którymi kumulowane mają być te oddziaływania, to budowy, rozbudowy i przebudowy wałów wzdłuż Wisły i jej dopływów (na odcinkach przyujściowych). Oznacza to, że inwestycje te mogą i powinny niwelować zagrożenia powodziowe przy przepływach przed którymi chronić ma ludzi zbiornik suchy (OP II i OP III). Z drugiej strony może się okazać, że do realizacji celów Bezpiecznej Wisły konieczne są zmiany w projektach inwestycji dotyczących wałów np. uwzgledniające planowane poldery, czy konieczność zmiany przebiegu takich wałów (rozszerzenie międzywala). Bez takiej analizy nie można rzetelnie ocenić skuteczności przeciwpowodziowej przedsięwzięć planowanych w ramach konsultowanego społecznie Programu.	Powinno wziąć się pod uwagę również skumulowany wpływ z innymi przedsięwzięciami (przede wszystkim RZGW!) na cel Programu, czyli ochronę przeciwpowodziową. Te inneprzedsięwzięcia to zwłaszcza przebudowy i rozbudowy wałów.	W uwadze	wyjaśniona	Realizacja Programu działań może ograniczyć konieczność realizacji innych inwestycji związanych z budową/rozbudową/przebudową wałów. Budowa polderu Koszyce-Szczurowa o pojemności 206 mln m3, obniży rzędną zwierciadła wody w międzywalu Wisły na znacznym jej odcinku. W ten sposób ograniczone zostaną długości wałów do podniesienia. Z uwagi, na aktualny etap procedury strategicznej i konieczność przenalizowania możliwych oddziaływań skumulowanych rozważa się najbardziej niekorzystne rozwiązania. Zatem działając z zasadą przezorności zidentyfikowano wpływ skumulowany rozważając potencjalnie wszystkie planowane inwestycje.
640	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			Opis skutków przyrodniczych realizacji wariantów OP II i III, choć wskazuje na możliwe negatywne oddziaływania na środowisko (większe niż OP I), w tym na obszary Natura 2000, inne obszary chronione także te o znaczeniu dla ochrony ekosystemów wodnych oraz cele środowiskowej dla JCWP, to jednak są one w większości bagatelizowane – zakłada się, że oddziaływania będą np. przejściowe, a kwestie te zostaną szczegółowo omówione na etapach uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Tak postąpiono choćby z opisem oddziaływań na obszar Natura 2000 „Dębówka nad rzeką Uszewką” PLH120066 (s. 241), czy z opisem presji na hydromorfologię koryta Wisły po wybudowaniu polderu. Wskaźnik HIR wg opracowania się wręcz polepsza o 0,1 (zał. 6) dla JCWP „Wisła od Raby do Nidy” na której ma być ulokowany zbiornik (sic!). Nie wzięto przy tym pod uwagę jak silna może być zakładana regulacja rzeki, ciągłe utrzymywania koryta po wybudowaniu polderu, oraz że zapewnienie ciągłości Wisły nie jest takie oczywiste, gdyż jak napisano w Programie działań (s. 56) jest dopiero wstępna koncepcja zapory czołowej. Doświadczenia Zbiornik Racibórz Dolny pokazują, że zapewnienie swobody żeglugi i migracji organizmów wodnych przez światło planowanej zapory może być problematyczne. Przy ocenie wpływu na środowisko polderu przepływowego oraz polderu Przykop (OP III) nie uwzględniono również założenia, że „dopuszcza się” prowadzenie „działalności gospodarczej np. kopalni kruszywa”. (s. 58 i 71). Jest to element, który może znacząco negatywnie wpłynąć na siedliska przyrodnicze, takie jak łąki czy starorzecza w obszarach Natura 2000, a także generować dalsze negatywne oddziaływania na lokalne społeczności (transport, hałas, zapylenie). Należałoby wyjaśnić kwestie jak dokonywano ocen, których wyniki przedstawiono w SOOŚ oraz wziąć pod uwagę wszystkie aspekty oddziaływań na elementy środowiskowe, w szczególności kwestie zagospodarowania koryt cieków oraz terenów ujętych w polderach i/lub zbiorniku.	Konieczna jest ponowna analiza wpływu Programu na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem dopuszczanych rozwiązań technicznych – opis ten zgodnie z zasadą przezorności powinien definiować możliwe negatywne wpływy w obliczu niepewności środków technicznych jakie będą przyjęte, a nie wariant optymistyczny.	W uwadze	wyjaśniona	Przeprowadzone oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze oraz jednolite części wód zostały dostosowane do stopnia szczegółowości ocenianego dokumentu, tj. projektu Programu działań. Jak przytoczono w uwadze, na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oceny zostaną doprecyzowane, będzie to etap opracowania rozwiązań projektowych i doszczegółowienia wykonanej oceny wpływu. Analizując wstępne założenia projektu Programu działań przeprowadzono oceny wpływu wykazując możliwy wpływ na obszary chronione, w tym na obszar Natura 2000 PLH120066 Dębówka nad rzeką Uszewką. Płaty łąk stanowiące przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 PLH120066 Dębówka nad rzeką Uszewką, w granicach polderu, występują w postaci niewielkich powierzchniowo enklaw siedliska, wzdłuż uregulowanego koryta Uszewki. W sąsiedztwie miejsc prac związanych z formowaniem wałów bocznych polderu jest zlokalizowany jeden płat siedliska o powierzchni ok. 0,65 ha. Dodatkowe elementy obiektu, które planowane są do wykonania w przyszłości jak urządzenia kontrolno-pomiarowe, drogi techniczne, budynek zaplecza obsługi technicznej dla stałego personelu obsługi polderu, ciąg pieszo-rowerowy na koronie zapory, ścieżki edukacyjne i rowerowe w czaszy polderu, nie będą lokalizowane w płatach siedliska, zatem nie występuje nawet potencjalne zagrożenia ich naruszenia w związku z realizacja obiektu. Analizując aktualne zapisy projektu Programu działań i zakres przewidywanych prac w obrębie obszaru Natura 2000, przewiduje się, że oddziaływania te będą miały charakter nieznaczący z punktu widzenia celów ochrony obszaru Natura 2000.. W granicach polderu zlokalizowana jest niewielka części obszaru, który może być sporadycznie zalewany wodami gromadzonymi w polderze. W normalnych warunkach funkcjonowania łąki stanowiące siedlisko przyrodnicze 6410 i siedliska gatunków modraszków i czerwończyka nieparka będą podlegały ekspensywnemu użytkowaniu zgodnie z warunkami zachowania siedliska i siedlisk gatunków, nie dojdzie do ich fizycznego zniszczenia, ani trwałej zmiany warunków wodnych, które mogłyby doprowadzić do przekształcenia w kierunku innych siedlisk. Należy mieć na uwadze, iż zarówno siedlisko 6410 jak i oba gatunki modraszków oraz czerwończyk nieparek występują naturalnie w dolinach rzecznych, które podlegają okresowym zalewom rzek, które w przypadku rzek nizinnych także mogą trwać do kilkunastu dni. Gatunki modraszków w obrębie obszaru Natura 2000 funkcjonują na zasadzie metapopulacji, tym samym nawet w przypadku napełnienia polderu i zalania części łąk, w bezpośrednim sąsiedztwie istnieją odpowiednie siedliska, które pozostają chronione w granicach obszaru Natura 2000, jednak nie są zlokalizowane w granicach i polderu i nie są zagrożone nawet potencjalnymi oddziaływaniami związanymi z wystąpieniem powodzi. Ponadto w Prognozie wskazano działania minimalizujące, ograniczające wpływ oraz zaproponowano możliwy sposób zagospodarowania polderu, wykorzystując potencjał przyrodniczy obszaru. Przykładowy sposób zagospodarowania polderów nie uwzględnia działalności gospodarczej np. kopalni kruszywa. W konsultowanych dokumentach zapisano, że dopuszcza się, przy zgodzie i w porozumieniu z administratorem polderów, prowadzenie działalności rolniczej oraz działalności gospodarczej np. kopalni kruszywa. By móc taką działalność prowadzić (kopalnia kruszywa) niezbędne byłoby uzyskanie pozwoleń, w tym uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W załączniku nr 6 do Prognozy wykonano ocenę na JCWP opartą na Hydromorfologicznym Indeksie Rzecznym. Wynik końcowy multimetriksu HIR (Hydromorfologiczny Indeks Rzeczny) pozwalający oszacować stan hydromorfologiczny cieku wskazuje, że w skali JCWP istotne zmiany (obniżenie oceny o 1 klasę dotyczyć może JCWP Uszwica od Borowego do ujścia (RW200011213969), w obrębie której obecne obwałowania przeciwpowodziowe stanowią źródło presji hydromorfologicznych determinującej stan wód w JCWP. Natomiast, zmiany w zakresie regulacji koryta Wisły w rejonie zapory nie są na tyle istotne by spowodować obniżenie wskaźnika HIR dla JCWP Wisła od Raby do Nidy (RW2000122159). Parametr PPH1 mówiący o wyprostowaniu trasy cieku otrzymał wartość 5 co wskazuje na to, rzeka jest prosta bądź łamana na 50-75% długości w ocenianej JCWP. Przyjęte założenia na etapie koncepcji, na tym fragmencie nie spowoduje podniesienia tego wskaźnika do > 75% długości wyprostowanej trasy cieku w ocenianej JCWP. W odniesieniu do pozostałych JCWP wskaźnik HIR pozostaje bez zmian bądź ulega

										nieznacznej poprawie z uwagi na zmianę użytkowania terenu doliny rzecznej (parametr PRH4 wartości składowej oceny HIR). Obecnie około 50% obszaru polderu stanowią grunty orne. Zaproponowany sposób zagospodarowania czaszy polderu w kierunku zwiększenia potencjału przyrodniczego, z takimi działaniami jak: odtwarzanie starorzeczy, regeneracja lasów łęgowych, odtwarzanie użytków zielonych użytkowanych przez wypas bądź koszenie, może generować oddziaływania pozytywne, w szczególności na ekosystemy od wód zależne i obszary chronione. Oceny te dostosowano do szczegółowości obecnego Projektu. Zwrócono uwagę na możliwe zmiany wskaźnika HIR, co wykazano w załączniku nr 6. Doszczegółowienie przedstawionych analiz może nastąpić na etapie, kiedy będą znane dokładane rozwiązania projektowe i uzyskiwana będzie decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.
641	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			Na podstawie ww. uwag wnoszę o wybór do dalszych prac studialnych programu „Bezpieczna Wisła" wariantu OP I jednak w rozszerzonej formie o dalsze działania/przedsięwziecia, jak zwiększenie powierzchni polderów, rozszerzenia międzywala, czy odcinkowe likwidacje wałów. Taki ulepszony wariant nadal będzie wykazywał znacznie mniejsze negatywne skutki społeczne i środowiskowe, w stosunku do preferowanego wariantu OP III oraz wariantu OP II. Kwestie rzeczywistego oddziaływania przeciwpowodziowego wymagają powtórnej analizy z uwzględnieniem realnego wpływu na ochronę przed falą wezbraniową oraz mając na uwadze inne przedsięwzięcia planowane, realizowane i zrealizowane, które mogą prowadzić do osiągnięcia tych samych celów, co program „Bezpieczna Wisła". Obecnie w żaden sposób nie można wykluczyć znaczącego negatywnego wpływu na obszary Natura 2000 oraz na cele środowiskowe w rozumieniu Ramowej Dyrektywy Wodnej preferowanego wariantu z budową polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa. Warianty uwzględniające budowę polderu są też społecznie nieakceptowalne, zwłaszcza przez lokalną społeczność.	Wybór i dalsze rozwinięcie wariantu OP I	W treści wniosku – proponowane warianty OP II i OP III są obecnie nierealne do realizacji, choćby ze względu na brak akceptacji społecznej i oddziaływania środowiskowe, a także konieczność ponownego przeanalizowania realnych celów programów zakresie przeciwpowodziowym.	wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne - Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost.
642	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			1. Wariantem inwestorskim PGW Wody Polskie w ramach konsultowanego programu „Bezpieczna Wisła" jest ten obejmujący budowę polderu przepływowego (suchego polderu) na Wiśle „Koszyce – Szczurowa" oraz polderu Przykop (wariant OP III). Wariant OP II zakłada budowę samego polderu. Tylko wariant OP I uwzględnia inne działania niż budowę polderu przepływowego na Wiśle – 17 mniejszych, bocznych polderów zaplanowanych lokalnie od Niepołomic do Annopola. Jednocześnie budowa polderu przepływowego z zaporą czołową na Wiśle to inwestycja generująca najsilniejsze negatywne oddziaływania społeczne, a zarazem przyrodnicze, przy ograniczonej funkcji przeciwpowodziowej.			wyjaśniona	W trakcie opracowania programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano szereg dostępnych opracowań ukierunkowanych na zmniejszenie zagrożenia powodziowego na terenie Regionu Wodnego Górnej Wisły, poniżej Krakowa, jak również zaproponowane nowe rozwiązania. Wszystkie rozpatrywane scenariusze były dostępne dla zainteresowanych na stronie internetowej Projektu w Załączniku 1 do Programu działań. Wybór wariantu rekomendowanego, oparty w końcowej fazie analitycznej na trzech wariantach, został poprzedzony analizą efektywności poszczególnych wariantów planistycznych, tj. analizą kosztów i korzyści, która została przeprowadzona dla propozycji o najmniejszym oddziaływaniu społecznym i relatywnie najniższych kosztach kolizji z istniejąca infrastrukturą. We wszystkich wariantach osiągnięta jest minimalna rekomendowana w literaturze wartość współczynnika korzyści do kosztów B/C (>1,2), zatem na podstawie wskaźników efektywności można skonstatować, iż wszystkie warianty są efektywne ekonomicznie i przewidywane zdyskontowane korzyści z realizacji przewyższają zdyskontowane koszty wdrożenia. Najwyższe wartości wykazuje wariant OP III. Wskaźniki efektywności ekonomicznej, obliczone dla każdego wariantu planistycznego w ramach analizy kosztów i korzyści, zostały implementowane do analizy wielokryterialnej jako jedno z kryteriów oceny wariantów. Do wyboru wariantu optymalnego posłużyła więc analiza wielokryterialna, stanowiąca kolejny krok w ocenie efektywności rozpatrywanych wariantów.

										Wyniki analizy wielokryterialnej przedstawiono w rozdziale 8.2 Programu działań. Wynik tej analizy określa wariant OP III jako najskuteczniejszy.
643	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			2. Według danych z dokumentacji przedstawionej do konsultacji społecznych budowa polderu – polderu w m. Szczurowa generuje bardzo wysokie koszty społeczne. Według wariantu OP II (tylko zbiornik) do usunięcia jest aż 245 budynków mieszkalnych, co ma się przekładać na 770 osób do wysiedlenia, dla warrantu OP III (zbiornik + polder Przykop) 248 domów i 779 osób, w porównaniu do wariantu OP I (poldery boczne), gdzie jest to 10 domów i 51 osób.Te 770 osób, to głównie mieszkańcy gminy Szczurowej, w której zbiornik objąłby znaczną powierzchnię gminy (ok. 20-25%). Mieszkańcy Szczurowej nie akceptują inwestycji, o czym świadczą liczne protesty, w tym ten, który odbył się 14 stycznia br. na moście Szczurowa-Koszyce i wokół budynku, w którym miał być przeprowadzone konsultacje społeczne projektu. https://krakow.tvp.pl/84520848/mieszkancy-protestuja-przeciwko-budowie-polderu-przeciwpowodziowego			wyjaśniona	Wariant OP I (poldery boczne) wiąże się z niższymi kosztami społecznymi, jednak jego skuteczność w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego została oceniona jako ograniczona. Wariant OP III, mimo wyższych kosztów społecznych, jest bardziej efektywny pod względem ochrony przed powodzią. W wariancie tym zaproponowano dodatkowe działania kompensacyjne, które zminimalizują negatywne skutki społeczne realizacji polderu. Protesty mieszkańców są ważnym sygnałem, który uwzględniamy w procesie konsultacji społecznych. Prowadzimy działania mające na celu dialog z mieszkańcami i przekazanie pełnych informacji dotyczących planowanej inwestycji oraz potencjalnych działań łagodzących skutki społeczne. Jeśli podjęta zostanie decyzja o realizacji Projektu, priorytetem będzie przygotowanie szczegółowego planu przesiedleń oraz wsparcie mieszkańców w procesie relokacji.
644	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			3. Znajdujące się w przestrzeni publicznej liczby osób rzekomo chronionych przez budowę polderu Koszyce-Szczurowa są bardzo mocno przesadzone, ponieważ bazują na nierealnych założeniach. Nawet na stronie głównej konsultacji społecznych „Bezpieczna Wisła" https://bezpiecznawisla.pl/konsultacje/ podane są informacje, że wariant inwestorski ma „zwiększyć bezpieczeństwo przeciwpowodziowe około 140 tys. osób". Informacje te są powielane przez media oraz przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej. Jednak owe 140 tys. osób dotyczą czegoś co autorzy Programu i SOOŚ nazwali „strefą ochrony pośredniej", która zakłada nierealny scenariusz zniszczenia wszystkich wałów, ale nie zbiorników czy polderów budowanych w ramach Programu i uwzględnia w sposób bardzo dowolny osoby, które „doświadczają pośrednich skutków powodzi". Cytując zał. 1 do Programu „Oznacza to, że mieszkańcy, przedsiębiorstwa i infrastruktura na tych obszarach mogą odczuwać negatywne konsekwencje związane z powodzią, takie jak przerwy w dostawach prądu, gazu, wody pitnej oraz zakłócenia w funkcjonowaniu dróg, mostów i transportu publicznego. Strefy te mogą także obejmować obszary, gdzie występują problemy z odpływem wód, przeciążeniem systemów kanalizacyjnych, co skutkuje lokalnymi podtopieniami. Obejmują obszary, na których w wyniku powodzi mogą wystąpić ograniczenia w dostępie do usług publicznych, takich jak opieka zdrowotna, edukacja czy działalność administracyjna." (s. 45). Organy zaufania publicznego jakim jest również PGW Wody Polskie nie powinny używać argumentów bazujących na nierealnych i nieweryfikowalnych scenariuszach.			wyjaśniona	Program „Bezpieczna Wisła" opiera założenia dotyczące obszarów chronionych przed powodzią na rzeczywistych sytuacjach kryzysowych wynikających z ostatnich powodzi (m.in.: 1997, 2010), w tym również doświadczenia z ostatniej powodzi w dorzeczu Odry z września 2024 roku, której skutki będą usuwane jeszcze w kolejnych latach i dalej a dotyczą całego województwa dolnośląskiego. Osoby i podmioty gospodarcze narażone na skutki powodzi znajdują się bezpośrednio w strefie zagrożenia powodziowego (zalane wodą), ale zjawisko to oddziałuje negatywnie na całe regiony, ludzi tam mieszkających, gospodarkę, infrastrukturę, itd. Zastosowane podejście wykorzystujące pochodzący z Map Zagrożenia i Ryzyka Powodziowego (https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP) wariant awarii obwałowań jest scenariuszem rozpatrywanym w pracach analitycznych i projektowych związanych z gospodarka wodną. Zastosowany scenariusz ten jest więc całkowicie realny i weryfikowalny. Pośrednie skutki wystąpienia powodzi są niepodważalnym efektem, jaki towarzyszy zjawiskom powodziowym, dotykającym wszystkich mieszkańców gmin dotkniętych powodzią, nie tylko właścicieli zalanych nieruchomości, obejmującym m.in.: • Zniszczenia infrastruktury: Uszkodzenie dróg, mostów, systemów transportowych i sieci energetycznych. • Problemy zdrowotne: Wzrost chorób zakaźnych z powodu zanieczyszczenia wody oraz zagrożenia dla zdrowia psychicznego mieszkańców. • Straty ekonomiczne: Utrata dochodów przez przedsiębiorstwa, zwłaszcza te lokalne, które muszą zmagać się z przerwami w działalności. Małe przedsiębiorstwa mogą być szczególnie dotknięte przez powodzie, ponieważ ich zasoby i zapasy mogą zostać zniszczone. Skutki te mogą prowadzić do utraty miejsc pracy i zmniejszenia dochodów lokalnych społeczności. • Przemieszczenie ludności: Ewakuacja osób z terenów zagrożonych, co może prowadzić do długoterminowego przemieszczenia. • Zagrożenie dla środowiska: Zanieczyszczenie gleby i wód gruntowych, zniszczenie siedlisk dla dzikich zwierząt. • Wzrost kosztów ubezpieczeń: Zwiększenie składek ubezpieczeniowych dla osób i firm w obszarach narażonych na powodzie. • Zmiany w polityce przestrzennej: Konieczność wprowadzenia nowych regulacji dotyczących budownictwa i zagospodarowania terenu. • Skutki dla zdrowia publicznego: Zagrożenia zdrowotne związane z powodziami wynikają z zanieczyszczenia wody i gleby, co może prowadzić do wybuchu chorób zakaźnych. Długotrwałe narażenie na wilgoć może również prowadzić do problemów związanych z pleśnią i innymi alergenami. • Ekonomiczne skutki dla rolnictwa: Powodzie mogą zniszczyć uprawy i zasoby zwierzęce, co negatywnie wpływa na dochody rolników i dostawy żywności. Dodatkowe koszty związane z odbudową mogą obciążyć lokalne gospodarki. • Wpływ na sektor mieszkaniowy: Zniszczenie domów i budynków mieszkalnych prowadzi do konieczności zapewnienia tymczasowego zakwaterowania dla poszkodowanych rodzin. Koszty odbudowy domów mogą być ogromne, a proces ten może trwać wiele lat. • Skutki psychologiczne: Doświadczenie powodzi i związane z nią straty mogą prowadzić do stresu, traumy i innych problemów zdrowia psychicznego. Wsparcie psychologiczne i społecznościowe jest często niezbędne dla ofiar powodzi.

										Potwierdzenie dalekosiężnego oddziaływania powodzi znajduje się w licznych raportach Komisji Europejskiej dotyczących pośrednich skutków powodzi, takich jak np.: 1. "Floods Directive: Special Report" - Europejski Trybunał Obrachunkowy (2018). Link: [ECA Special Report](https://op.europa.eu/webpub/eca/special reports/floods-directive-25-2018/en/) 2. "Floods" - Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Komisja Europejska. Link: [Floods – European Commission](https://environment.ec.europa.eu/topics/water/floods_en) 3. "Health Effects of Flooding" - Europejska Agencja Środowiska. Link: [Health Effects of Flooding](https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/observatory/evidence/health-effects/flooding) 4. "Assessing the impact of floods on European regions" - Wspólne Centrum Badawcze (2022). Link: [JRC Report](https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC132103/JRC132103_01.pdf)
645	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			4. Bardziej realistyczne przeciwpowodziowe założenia znajdują się w Prognozie SOOŚ – wynika z nich, że konkretny wariant pomaga chronić mieszkańców w następującym zestawieniu: OP I - 737 budynków mieszkalnych, OP II - 1214, OP III – 1390 (s. 289-290 Prognozy), na wszystkie budynki mieszkalne w strefie zalewu (prawdopodobnie wezbrania q1%, choć tej wartości nie podano), których jest 1718. W porównaniu do rzekomych 140 tys. osób, wariant OP III (preferowany) pomagałby chronić de facto 20-30 razy mniej osób niż w oficjalnych komunikatach. Jednocześnie, z treści rozdz. 16.9 Prognozy SOOŚ wynika, że niekoniecznie są to budynki całkowicie ochronione przed zalaniem, tylko również te w których obniżono poziom zalania. Tym samym nadal nie mamy realnych danych ile przy jakim wezbraniu de facto mieszkańców byłoby realnie chronionych przed powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na sto lat (q1%), a na taką wodę projektowany jest polder przepływowy Koszyce-Szczurowa.			wyjaśniona	Dane podane w tabeli 86 w Prognozie SOOŚ – liczba chronionych budynków (ochrona bezpośrednia) po realizacji wariantów, przedstawia liczbę obiektów bezpośrednio chronionych przed powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia p=1% (raz na sto lat). Realizacja rekomendowanego wariantu wpływa również pozytywnie na minimalizowanie szkód powodziowych poprzez obniżenie poziomu zwierciadła wody (budynki nadal pozostają zalane, ale wodą o niższej głębokości), natomiast w dokumencie Prognozy SOOŚ wykonawca nie podaje ich liczby, nie wykorzystuje jej też do analiz ekonomicznych, szczególnie efektywności projektu, zgodnie z metodyką projektu, która jest tożsama ze stosowaną w opracowaniu Map Zagrożenia i Ryzyka Powodziowego.

646	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			5. Nawet gdyby ww. wartości uznać za prawdziwe, to skuteczność ochrony budynków mieszkalnych przed zalaniem w stosunku do wysiedleń jest zdecydowanie najgorsza w wariantach ze zbiornikiem (OP II i OP III) w porównaniu do polderów bocznych (OP I). · OP III – 248 domów wysiedlonych do (częściowo) ochronionych 1390, stosunek 1:5,6 · OP II – 245 do 1214 = stosunek 1:4,95 · OP I – 10 do 737, stosunek 1:73,7 Czyli skuteczność wariantów polderów bocznych jeśli chodzi o budynki do wysiedlenia w stosunku do ochronionych jest kilkunastokrotnie większa w wariancie OP I.			wyjaśniona	Efektywność wariantów nie jest badana stosunkiem osób relokowanych do chronionych w wyniku realizacji projektu. Zgodnie z powszechnie stosowaną metodą w podobnych analizach (tożsamą z aMZPiMRP), stosunkiem osób i budynków zalanych w wariancie W0 – przed realizacją inwestycji, do wariantów inwestycyjnych. • W wariancie W0 zagrożonych zalaniem jest 1718 budynków • W wariancie OP I 981 (737 chronionych – 42,9%) • W wariancie OP II 504 (1214 chronionych – 70,7%) • W wariancie OP III 328 (1390 chronionych – 80,1%) Dodatkowo należy nadmienić, że na analizę efektowności danego projektu składa się analiza wielokryterialna, a nie tylko zbadanie jednego ze wspomnianych kryteriów. W przypadku Programu, zastosowano analizę wykorzystującą 8 kryteriów: • Skuteczność osiągania celów zarządzania ryzykiem powodziowym • Efektywność ekonomiczna • Zapewnienia finansowe • Kryterium zgodności z RDW • Zakres i stopień negatywnego oddziaływania na środowisko • Możliwe konflikty społeczne związane z realizacją działań • Znaczenie dla realizacji strategii adaptacji do zmian klimatu • Kryterium synergii – osiągnięcie celów z innych krajowych dokumentów planistycznych Wyniki analizy wielokryterialnej przedstawiono w rozdziale 8.2 Programu działań. Wynik tej analizy określa wariant OP III jako najskuteczniejszy. Należy nadmienić, że osoby podlegające relokacji nie mogą być traktowane jako zagrożone powodzią, gdyż są one relokowane na tereny, które zagrożone powodzią nie są.
647	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			6. Realne oddziaływanie na obniżenie fali powodziowej przez zbiornik suchy Koszyce-Szczurowa drastycznie spada już 10 km poniżej planowanej lokalizacji zapory, czyli po tym jak do Wisły wpada Dunajec. Zgodnie z tabelą z zał. I do Programu (s. 40-41) redukcja fali powodziowej q1% spada z 30% do 12%, a wysokość z 1,2 m do 0,6 m. W Sandomierzu, który ma być przez program „Bezpieczna Wisła" chroniony zbiornik nie ma już żadnego realnego wpływu – ok. 3% redukcji fali i wysokości 18-19 cm. Zgodnie z danymi IMGW wysokość fali powodzi z maja 2010 r. wynosiła w tym przekroju (Sandomierz) 843 cm. Jednocześnie na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki, na 50 km rzeki nie zaproponowano żadnych alternatywnych rozwiązań (brak ich w innych wariantach). Pokazuje to, z jednej strony małą skuteczność redukcji fali przez planowany zbiornik i budzi wątpliwości co do przedstawionych wyników ochrony osiedli ludzkich, jak i zaniechanie problemu wezbrań powodziowych na istotnym odcinku rzeki (Nida – Wisłoka) przez twórców programu. Szczególnie, że rozważano pierwotnie nawet usunięcia wałów na tym odcinku (w okolicy Połańca).			wyjaśniona	Wybór miejsca lokalizacji polderu przepływowego, był oparty na analizie topograficzno - hydrologicznej, tak by zlokalizować go przed ujściem Dunajca do Wisły (co potwierdza zadane pytanie). Jedynie taka lokalizacja polderu, na cieku głównym, pozwala na efektywną transformację fali powodziowej i retencję ponad 200 mln m3 wody (analogicznie do podobnych rozwiązań przeciwpowodziowych, które sprawdziły się podczas powodzi we wrześniu 2024 r. w dorzeczu Odry, czyli zbiornika Racibórz). Równie istotnym elementem analiz lokalizacyjnych było także zagospodarowanie terenu pod planowany polder (w tym ilości budynków i osób do potencjalnej relokacji, obecności obiektów użyteczności publicznej oraz kolizji z infrastrukturą techniczną) i zapewnienie jak najmniejszego oddziaływania społecznego realizacji inwestycji. Przy lokalizacji zbiornika lub polderu przepływowego kluczowym jest optymalne wykorzystanie potencjału retencyjnego szerokiej doliny rzecznej, która zostaje wykorzystana jako czasza do akumulacji wód powodziowych. Optymalnym rozwiązaniem jest w tym przypadku obecność węzła hydrograficznego, czyli miejsca, gdzie do Wisły uchodzą liczne dopływy m.in. Raba, Szreniawa, Uszwica. Dzięki temu odpływ z Wisły zostanie zredukowany o ok. 1000 m3/s dla przepływu wody stuletniej, zanim dojdzie do połączenia Wisły z Dunajcem, który jest istotnym elementem zasilającym Wisłę na odcinku powyżej Tarnobrzega oraz Sandomierza i wpływającym na wzrost zagrożenia powodziowego (w tym zmniejszone prawdopodobieństwo awarii wałów - powódź 2010, awarie wałów w Szczurowej i Sandomierzu). Należy mieć na względzie, że efekt działania każdego zbiornika czy polderu ulega stopniowej redukcji wraz z postępującym biegiem cieku i w pewnym momencie staje się niezauważalny. W tym świetle kluczowym parametrem oprócz procentowej redukcji wielkości przepływu maksymalnego jest przyrost powierzchni zlewni. Polder zamyka zlewnię o powierzchni ponad 12 tys. km2, podczas kiedy wspomniany wodowskaz Sandomierz to zlewnia blisko trzykrotnie większa (32 tys. km2). Siłą rzeczy wpływ polderu Koszyce-Szczurowa na wysokości Sandomierza nie może być wyraźny z powodu ilości wody dopływającej z obszaru zlewni różnicowej na tym odcinku. Oprócz zmniejszenia wielkości przepływu maksymalnego (w analizowanym przypadku Q1% o blisko 1000 m3/s) warto również ocenić skuteczność planowanego polderu w kontekście przesunięcia kulminacji fali dla Q1% o 41 godzin. Na wejściu do polderu objętość fali wynosi 1,235 mld m3, poniżej polderu do Wisły uchodzi Dunajec, którego objętość fali w ujściowym przekroju w przyjętym scenariuszu hydrologicznym wynosi aż 1,177 mld m3. Przesunięcie czasowe fal wezbraniowych jest więc kluczowe z punktu widzenia zapobiegania nałożeniu się wezbrania na Wiśle i Dunajcu, co wywołuje niebezpieczne w skutkach podpiętrzenie. Stąd wynika skokowa utrata efektywności polderu przepływowego, na którą jednak należy spoglądać ze świadomością roli Dunajca w kształtowaniu się wezbrania na tym odcinku Wisły i kluczowej funkcji polderu Koszyce-Szczurowa w maksymalnej możliwej redukcji przepływu na Wiśle zanim dojdzie do połączenia z Dunajcem. Elementem uzupełniającym prace polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa jest polder w m. Przykop (20 mln m3 pojemności), sterowany, współpracujący kaskadowo w ścięciu fali kulminacyjnej.

648	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			7. Istnieje możliwość rozwinięcia wariantu OP I (poldery boczne), tak aby przy niewielkich kosztach społecznych, był on znacznie skuteczniejszy przeciwpowodziowo. Wynika to z samej dokumentacji Programu. Dla przykładu, w wariancie OP III mamy, oprócz polderu w Szczurowej, jeden polder boczny Przykop o pojemności 20,5 mln m3, a w wariancie OP I w tym samym miejscu mamy dwa poldery Przykop (1 i 2) o łącznej pojemności dwa razy mniejszej – 10 mln m3. Różnicę stanowią też trzy gospodarstwa do przesiedlenia. Odpowiednio rozwinięta koncepcja (np. 1 polder zamiast 3 w Chwałowicach), w tym o odsunięcia lub odcinkowe likwidacje wałów (np. Połaniec) mogą znacznie poprawić skuteczność wariantu OP I. Zaletą wielu polderów w stosunku do polderu w Szczurowej, jest oddziaływanie na dłuższym odcinku (od Chobotu poniżej Krakowa aż do Annopola). Poldery mogą obniżyć wysokość fali powodziowej lokalnie, na odcinku (w przekroju) gdzie są posadowione.			wyjaśniona	Jak przytoczono w odpowiedziach na poprzednie pytania, wariant OP I jest najmniej efektywnym wariantem pod kątem redukcji stanu przepływów i stanu wody – 80cm w rejonie wodowskazu Sierosławice. W przypadku wariantów OP II i OP III – 120 cm. Dalej na kolejnym z punktów kontrolnych na wysokości Sandomierza wariant OP I pozwala na redukcję stanu wody o 16 cm, podczas gdy dla wariantu OP III jest to 28 cm. Niebagatelnym pozostaje również wspomniany fakt konkretnej lokalizacji Polderu Koszyce-Szczurowa w węźle hydrograficznym, gdzie do Wisły uchodzą liczne dopływy m.in. Raba, Szreniawa, Uszwica. Jak również wspomniano w odpowiedzi na pytanie 6, pozwala to na znaczną redukcję fali na Wiśle, przed połączeniem z Dunajcem, który jak pokazały doświadczenia poprzednich powodzi jest istotnym elementem wpływającym na wzrost zagrożenia powodziowego. Dlatego też w wariancie OP III dla poniesienia efektu redukcji zagrożenia powodziowego zaproponowano Polder Przykop, w ten sposób uzyskując redukcję stanu wody o 28 cm w przekroju mostu drogowego w Sandomerzu, w stosunku do 16 cm dla wariantu OP I, składającego się z wielu polderów wzdłuż analizowanego odcinka Wisły – zgodnie z rekomendacją przedstawianą w pytaniu. Obszar zlewni rzeki Wisły poniżej proponowanej zapory polderu, jest bardzo gęsto zabudowany. Na obu brzegach Wisły zabudowa rozmieszczona jest wzdłuż wałów mimo że nie zlokalizowano tam dużych ośrodków miejskich. Na wysokości wspomnianego w uwadze Połańca (m.in. zlewnia Kanału Strumień), prowadzono już prace studialne dotyczące potencjalnej lokalizacji polderów i skala relokacji była w tym przypadku dużo większa, niż w omawianym Programie Bezpieczna Wisła. Dodatkowo są to tereny cenne rolniczo, usytuowano tam m.in. dużo gospodarstw towarowych zajmujących się produkcją warzyw i owoców (szklarnie). Oprócz wskazanych w wariancie OP I lokalizacji polderów, pozostały tylko jednostkowe przypadki miejsc gdzie można byłoby odsunąć/zlikwidować obwałowanie bez generowania kosztów społecznych w postaci relokacji. Szereg przeprowadzonych dla tego odcinka Wisły studiów przypadku (co również przewija się w odpowiedzi na uwagi z niniejszego pisma) nie pozwoliło na uzyskanie podobnych wielkości redukcji przepływu i stanu wody, jak w przypadku proponowanego polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa na Wiśle. Zgadzamy się, co pokazują zarówno wyniki Programu Bezpieczna Wisła, jak również praktyka, że lokalizowanie kolejnych małych polderów jest zasadne i wpłynie na obniżenie zagrożenia powodziowego. Pozwoliłoby to z pewnością na uzyskanie jeszcze lepszych efektów redukcji zagrożenia, niż w przypadku wariantu OP III i mogłoby stanowić jego uzupełnienie, np. tworząc wariant OP III bis. Niemniej jednak, tylko realizacja Polderu Koszyce-Szczurowa pozwoli na ograniczenie zagrożenia powodziowego na odcinku Wisły od ujścia Uszwicy do Annopola i jest ona jak najbardziej zasadna.
649	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			8. Oddziaływania skumulowane, opisane w Prognozie OOŚ, miały wg. treści dokumentu uwzględniać również inwestycje z programów strategicznych jak Plan Zarządzania Ryzykiem Powodzi, Plan przeciwdziałania skutkom suszy, Program przeciwdziałania niedoborowi wody, Plan gospodarowania wodami. Jednak w załączniku nr 9 SOOŚ, w którym miała być przedstawiona kumulacja oddziaływań, znalazły się nie nazwy, ale same kody przedsięwzięć. Nie wiadomo zatem, jakie to są przedsięwzięcia i gdzie ich szukać. Karkołomna weryfikacja na podstawie kodów wskazuje, że wzięto pod uwagę praktycznie tylko te ujęte w Planie Zarządzania Ryzykiem Powodzi (aPZRP) – z wyjątkiem 2 inwestycji dotyczących dopływów niewielkich Wisły ujętych w zał. 10 IIaPGW. Nie wzięto pod uwagę zatem innych inwestycji, z którymi przedsięwzięcie to może negatywnie oddziaływać, np. budowa stopni wodnych poniżej Krakowa, a jeśli wzięto to nie wiadomo w jakim zakresie. Nie wzięto także pod uwagę wykonanych i planowanych do wykonania prac utrzymaniowych, w tym ujętych w planach utrzymania wód (w tym samym czasie trwa procedura SOOŚ do aktualizacji PUW). Dodatkowo w załączniku nr 9 znajdują się tylko skrócone wyniki rzekomo przeprowadzonych ocen skutków – a nie samych ocen. Mimo tych poważnych uchybień, z oceny skumulowanej wynika, że najgorszymi środowiskowo wariantami pod kątem oddziaływań na cele środowiskowe jednolitych części wód powierzchniowych, korytarze ekologiczne i obszary chronione, są te uwzględniające budowę polderu przepływowego (polderu) w m. Szczurowa.			częściowo uwzględniona	Przy analizie oddziaływań skumulowanych uwzględniono działania przewidziane w dokumentach strategicznych takich jak: Plan Zarządzania Ryzykiem Powodzi, Plan przeciwdziałania skutkom suszy, Program przeciwdziałania niedoborowi wody, Plan gospodarowania wodami, jak również inwestycje przewidziane przez RZGW Kraków i Rzeszów (PPI). Brano pod uwagę działania/inwestycje, które mogą prowadzić do skumulowanego oddziaływania z ocenianymi wariantami (OP I, OP II i OP III). W załączniku nr 9 zebrano inwestycje, które mogą powodować efekt skumulowany z działaniami przewidzianymi w ramach ocenianych wariantów. Dodatkowo przy ocenach oddziaływania uwzględniono oceny wpływu przedstawione w ramach przeprowadzonych ocen oddziaływania na środowisko (wykonanych w ramach poszczególnych prognoz oddziaływania na środowisko). Oceny te były przeprowadzone na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wzięto pod uwagę inwestycje planowane do realizacji z ww. dokumentów, jednakże wpływ skumulowany dotyczył inwestycji z PZRP i PGW. Podstawę oceny oraz przyjętą metodykę przedstawiono w ostatniej kolumnie tabel (załącznik nr 9). Należy również podkreślić, iż przeprowadzone oceny wykonywane są na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i pozwalają na zidentyfikowanie możliwego wpływu skumulowanego. W sytuacji realizacji Programu działań, dla każdej inwestycji przeprowadzana będzie odrębna ocena oddziaływania na środowisko, w tym uszczegółowiona ocena wpływu skumulowanego. W Prognozie zwrócono uwagę, że na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w ramach sporządzanej dokumentacji środowiskowej wykonywana będzie analiza oddziaływań skumulowanych. Będzie to etap potwierdzenia/zweryfikowania zidentyfikowanych oddziaływań na etapie procedury strategicznej. Przyjęte w tabelach w załączniku nr 9 ID działania jest tożsame z numerami działań wykazanymi w rozporządzeniu w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły. W nawiązaniu do uwagi oraz w celu ułatwienia identyfikacji inwestycji, w załączniku nr 9 wprowadzono słownik inwestycji. Zapisy Planów utrzymania wód nie zostały uwzględnione w Prognozie, z uwagi na pokrywający się termin opracowania dokumentów PUW i ich Prognoz oraz Programu działań. Konsultacje PUW rozpoczęły się 7 stycznia 2025 r., natomiast Prognoza dla Programu działań została opracowana i upubliczniona 29 listopada 2024 r., co uniemożliwiło uwzględnienie wyników opracowywanych PUW w niniejszej Prognozie.

650	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			9. Kumulacja oddziaływań opisana w prognozie SOOŚ nie uwzględnia kumulacji oddziaływań względem zakładanych celów, jakie spełniać ma program „Bezpieczna Wisła". Zdecydowana większość przedsięwzięć z którymi kumulowane mają być te oddziaływania, to budowy, rozbudowy i przebudowy wałów wzdłuż Wisły i jej dopływów (na odcinkach przyujściowych). Oznacza to, że inwestycje te mogą i powinny niwelować zagrożenia powodziowe przy przepływach przed którymi chronić ma ludzi zbiornik suchy (OP II i OP III). Z drugiej strony może się okazać, że do realizacji celów Bezpiecznej Wisły konieczne są zmiany w projektach inwestycji dotyczących wałów np. uwzględniające planowane poldery, czy konieczność zmiany przebiegu takich wałów (rozszerzenie międzywala). Bez takiej analizy nie można rzetelnie ocenić skuteczności przeciwpowodziowej przedsięwzięć planowanych w ramach konsultowanego społecznie Programu.			wyjaśniona	Realizacja Programu działań może ograniczyć konieczność realizacji innych inwestycji związanych z budową/rozbudową/przebudową wałów. Budowa polderu Koszyce-Szczurowa o pojemności 206 mln m3, obniży rzędną zwierciadła wody w międzywalu Wisły na znacznym jej odcinku. W ten sposób ograniczone zostaną długości wałów do podniesienia. Z uwagi, na aktualny etap procedury strategicznej i konieczność przenalizowania możliwych oddziaływań skumulowanych rozważa się najbardziej niekorzystne rozwiązania. Zatem działając z zasadą przezorności zidentyfikowano wpływ skumulowany rozważając potencjalnie wszystkie planowane inwestycje.
651	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			10. Opis skutków przyrodniczych realizacji wariantów OP II i III, choć wskazuje na możliwe negatywne oddziaływania na środowisko (większe niż OP I), w tym na obszary Natura 2000, inne obszary chronione także te o znaczeniu dla ochrony ekosystemów wodnych oraz cele środowiskowej dla JCWP, to jednak są one w większości bagatelizowane – zakłada się, że oddziaływania będą np. przejściowe, a kwestie te zostaną szczegółowo omówione na etapach uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Tak postąpiono choćby z opisem oddziaływań na obszar Natura 2000 „Dębówka nad rzeką Uszewką" PLH120066 (s. 241), czy z opisem presji na hydromorfologię koryta Wisły po wybudowaniu polderu. Wskaźnik HIR wg opracowania się wręcz polepsza o 0,1 (zał. 6) dla JCWP „Wisła od Raby do Nidy" na której ma być ulokowany zbiornik. Nie wzięto przy tym pod uwagę jak silna może być zakładana regulacja rzeki, ciągłe utrzymywania koryta po wybudowaniu polderu, oraz że zapewnienie ciągłości Wisły nie jest takie oczywiste, gdyż jak napisano w Programie działań (s. 56) jest dopiero wstępna koncepcja zapory czołowej. Doświadczenia Zbiornik Racibórz Dolny pokazują, że zapewnienie swobody żeglugi i migracji organizmów wodnych przez światło planowanej zapory może być problematyczne. Przy ocenie wpływu na środowisko polderu przepływowego oraz polderu Przykop (OP III) nie uwzględniono również założenia, że „dopuszcza się" prowadzenie „działalności gospodarczej np. kopalni kruszywa". (s. 58 i 71). Jest to element, który może znacząco negatywnie wpłynąć na siedliska przyrodnicze, takie jak łąki czy starorzecza w obszarach Natura 2000, a także generować dalsze negatywne oddziaływania na lokalne społeczności (transport, hałas, zapylenie). Należałoby wyjaśnić kwestie jak dokonywano ocen, których wyniki przedstawiono w SOOŚ oraz wziąć pod uwagę wszystkie aspekty oddziaływań na elementy środowiskowe, w szczególności kwestie zagospodarowania koryt cieków oraz terenów ujętych w polderach i/lub zbiorniku			wyjaśniona	Przeprowadzone oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze oraz jednolite części wód zostały dostosowane do stopnia szczegółowości ocenianego dokumentu, tj. projektu Programu działań. Jak przytoczono w uwadze, na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oceny zostaną doprecyzowane, będzie to etap opracowania rozwiązań projektowych i doszczegółowienia wykonanej oceny wpływu. Analizując wstępne założenia projektu Programu działań przeprowadzono oceny wpływu wykazując możliwy wpływ na obszary chronione, w tym na obszar Natura 2000 PLH120066 Dębówka nad rzeką Uszewką. Płaty łąk stanowiące przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 PLH120066 Dębówka nad rzeką Uszewką, w granicach polderu, występują w postaci niewielkich powierzchniowo enklaw siedliska, wzdłuż uregulowanego koryta Uszewki. W sąsiedztwie miejsc prac związanych z formowaniem wałów bocznych polderu jest zlokalizowany jeden płat siedliska o powierzchni ok. 0,65 ha. Dodatkowe elementy obiektu, które planowane są do wykonania w przyszłości jak urządzenia kontrolno-pomiarowe, drogi techniczne, budynek zaplecza obsługi technicznej dla stałego personelu obsługi polderu, ciąg pieszo-rowerowy na koronie zapory, ścieżki edukacyjne i rowerowe w czaszy polderu, nie będą lokalizowane w płatach siedliska, zatem nie występuje nawet potencjalne zagrożenia ich naruszenia w związku z realizacja obiektu. Analizując aktualne zapisy projektu Programu działań i zakres przewidywanych prac w obrębie obszaru Natura 2000, przewiduje się, że oddziaływania te będą miały charakter nieznaczący z punktu widzenia celów ochrony obszaru Natura 2000.. W granicach polderu zlokalizowana jest niewielka części obszaru, który może być sporadycznie zalewany wodami gromadzonymi w polderze. W normalnych warunkach funkcjonowania łąki stanowiące siedlisko przyrodnicze 6410 i siedliska gatunków modraszków i czerwończyka nieparka będą podlegały ekspensywnemu użytkowaniu zgodnie z warunkami zachowania siedliska i siedlisk gatunków, nie dojdzie do ich fizycznego zniszczenia, ani trwałej zmiany warunków wodnych, które mogłyby doprowadzić do przekształcenia w kierunku innych siedlisk. Należy mieć na uwadze, iż zarówno siedlisko 6410 jak i oba gatunki modraszków oraz czerwończyk nieparek występują naturalnie w dolinach rzecznych, które podlegają okresowym zalewom rzek, które w przypadku rzek nizinnych także mogą trwać do kilkunastu dni. Gatunki modraszków w obrębie obszaru Natura 2000 funkcjonują na zasadzie metapopulacji, tym samym nawet w przypadku napełnienia polderu i zalania części łąk, w bezpośrednim sąsiedztwie istnieją odpowiednie siedliska, które pozostają chronione w granicach obszaru Natura 2000, jednak nie są zlokalizowane w granicach i polderu i nie są zagrożone nawet potencjalnymi oddziaływaniami związanymi z wystąpieniem powodzi. Ponadto w Prognozie wskazano działania minimalizujące, ograniczające wpływ oraz zaproponowano możliwy sposób zagospodarowania polderu, wykorzystując potencjał przyrodniczy obszaru. Przykładowy sposób zagospodarowania polderów nie uwzględnia działalności gospodarczej np. kopalni kruszywa. W konsultowanych dokumentach zapisano, że dopuszcza się, przy zgodzie i w porozumieniu z administratorem polderów, prowadzenie działalności rolniczej oraz działalności gospodarczej np. kopalni kruszywa. By móc taką działalność prowadzić (kopalnia kruszywa) niezbędne byłoby uzyskanie pozwoleń, w tym uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W załączniku nr 6 do Prognozy wykonano ocenę na JCWP opartą na Hydromorfologicznym Indeksie Rzecznym. Wynik końcowy multimetriksu HIR (Hydromorfologiczny Indeks Rzeczny) pozwalający oszacować stan hydromorfologiczny cieku wskazuje, że w skali JCWP istotne zmiany (obniżenie oceny o 1 klasę dotyczyć może JCWP Uszwica od Borowego do ujścia (RW200011213969), w obrębie której obecne obwałowania przeciwpowodziowe stanowią źródło presji hydromorfologicznych determinującej stan wód w JCWP. Natomiast, zmiany w zakresie regulacji koryta Wisły w rejonie zapory nie są na tyle istotne by spowodować obniżenie wskaźnika HIR dla JCWP Wisła od Raby do Nidy (RW2000122159). Parametr PPH1 mówiący o wyprostowaniu trasy cieku otrzymał wartość 5 co wskazuje na to, rzeka jest prosta bądź łamana na 50-75% długości w ocenianej JCWP. Przyjęte założenia na etapie koncepcji, na tym fragmencie nie spowoduje podniesienia tego wskaźnika do > 75% długości wyprostowanej trasy cieku w ocenianej JCWP. W odniesieniu do pozostałych JCWP wskaźnik HIR pozostaje bez zmian bądź ulega nieznacznej poprawie z uwagi na zmianę użytkowania terenu doliny rzecznej (parametr PRH4 wartości składowej oceny HIR). Obecnie około 50% obszaru polderu stanowią grunty orne. Zaproponowany sposób zagospodarowania czaszy polderu w kierunku zwiększenia

										potencjału przyrodniczego, z takimi działaniami jak: odtwarzanie starorzeczy, regeneracja lasów łęgowych, odtwarzanie użytków zielonych użytkowanych przez wypas bądź koszenie, może generować oddziaływania pozytywne, w szczególności na ekosystemy od wód zależne i obszary chronione. Oceny te dostosowano do szczegółowości obecnego Projektu. Zwrócono uwagę na możliwe zmiany wskaźnika HIR, co wykazano w załączniku nr 6. Doszczegółowienie przedstawionych analiz może nastąpić na etapie, kiedy będą znane dokładane rozwiązania projektowe i uzyskiwana będzie decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.
652	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			11.Dodatkowo na uwagę zasługuje fakt, iż Wisła jest ostatecznym odbiornikiem wód opadowych z całego swojego dorzecza. Zatrzymywanie wody w korycie, czyli najniżej położonym punkcie terenu jest trudne i mało skuteczne, a w dodatku bardzo drogie . W ochronie przeciwpowodziowej należy się skupić na miejscach gdzie woda opadowa trafia na grunt. Wymaga to współpracy z samorządami na poziomie gmin. W przypadku Wisły, w przeciwieństwie do polderu Racibórz Dolny, całe dorzecze leży na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, co za tym idzie mamy jako kraj wpływ na to co się dzieje z wodą opadową. Konieczna jest współpraca na szczeblu regionalnym prowadząca do zwiększenia naturalnej retencji. Kierunkiem który należy obrać jest renaturyzacja, a nie regulacja.			wyjaśniona	Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z projektu 5.7.1 (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Ta inwestycja ma niezwykłe znaczenie dla bezpieczeństwa nie tylko mieszkańców Krakowa, ale i terenów położonych wokół Wisły. Budowa 11 polderów i 2 zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętości wód powodziowych. Jednak wraz z biegiem Wisły poniżej Krakowa następuje wzrost przepływu wody w dolinie Wisły na skutek licznych dopływów rzecznych. Z tego powodu konieczne jest lokalizowanie kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach prac nad Programem analizowane były nie tylko rozwiązania zabezpieczające tereny przed powodzią od strony Wisły, ale także rozważano i zarekomendowano do wdrożenia działania służące zatrzymaniu wody na terenach sieci melioracyjnych w zlewniach poszczególnych dopływów do Wisły. Do wdrożenia wybrano teren rolniczy zlokalizowany w zlewni rzeki Wschodnia, województwo świętokrzyskie, w pobliżu miejscowości Strzelce. Łączna pojemność retencyjna takiego działania pilotażowego wynosi 68 008 m3 (dla porównania pojemność retencyjna projektowanego polderu wynosi 206 mln m3). Działania takie są skalowalne i będą stanowić podstawę do kolejnych wdrożeń, indywidualnie lub w ramach większego projektu retencji krajobrazowej lub retencji na obszarach rolniczych. Należy jednak podkreślić, że takie rozwiązania sprawdzają się przy mniej intensywnych deszczach, a w przypadku wystąpienia długotrwałych i intensywnych opadów następuje niekontrolowany odpływ do koryta Wisły. Niewątpliwie działania z zakresu tzw. „małej retencji” powinny stanowić integralną część całego systemu zarządzania wodami w regionie, natomiast zgodnie z przeprowadzonymi analizami, ale także doświadczeniami z powodzi historycznych w kraju i zagranicą, nie są w stanie w pełni zabezpieczyć określonych terenów przed zdarzeniami powodziowymi pokroju 2010 lub 2024 (Dolny i Górny Śląsk). Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian

										klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.
653	17.01.2025	e-mail	osoba prywatna			Mając powyższe na uwadze wnoszę, aby wariantem programu „Bezpieczna Wisła", który powinien być dalej brany pod uwagę w kierunku realizacji, jest wariant OP I. Istnieje jednak duża potrzeba oraz możliwość jego rozwinięcia o dalsze działania, jak zwiększenie powierzchni polderów, rozszerzenia międzywala, czy odcinkowe likwidacje wałów. Taki ulepszony wariant nadal będzie wykazywał znacznie mniejsze negatywne skutki społeczne i środowiskowe, w stosunku do preferowanego wariantu OP III oraz wariantu OP II.			wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią).Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne - Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.
654	17.01.2025	ePUAP	organizacja pozarządowa			1. Wariantem inwestorskim PGW Wody Polskie w ramach konsultowanego programu „Bezpieczna Wisła" jest ten obejmujący budowę polderu przepływowego (suchego polderu) na Wiśle „Koszyce – Szczurowa" oraz polderu Przykop (wariant OP III). Wariant OP II zakłada budowę samego polderu. Tylko wariant OP I uwzględnia inne działania niż budowę polderu przepływowego na Wiśle – 17 mniejszych, bocznych polderów zaplanowanych lokalnie od Niepołomic do Annopola. Jednocześnie budowa polderu przepływowego z zaporą czołową na Wiśle to inwestycja generująca najsilniejsze negatywne oddziaływania społeczne, a zarazem przyrodnicze, przy ograniczonej funkcji przeciwpowodziowej.			wyjaśniona	W trakcie opracowania programu “Bezpieczna Wisła” przeanalizowano szereg dostępnych opracowań ukierunkowanych na zmniejszenie zagrożenia powodziowego na terenie Regionu Wodnego Górnej Wisły, poniżej Krakowa, jak również zaproponowane nowe rozwiązania. Wszystkie rozpatrywane scenariusze były dostępne dla zainteresowanych na stronie internetowej Projektu w Załączniku 1 do Programu działań. Wybór wariantu rekomendowanego, oparty w końcowej fazie analitycznej na trzech wariantach, został poprzedzony analizą efektywności poszczególnych wariantów planistycznych, tj. analizą kosztów i korzyści, która została przeprowadzona dla propozycji o najmniejszym oddziaływaniu społecznym i relatywnie najniższych kosztach kolizji z istniejąca infrastrukturą. We wszystkich wariantach osiągnięta jest minimalna rekomendowana w literaturze wartość współczynnika korzyści do kosztów B/C (>1,2), zatem na podstawie wskaźników efektywności można skonstatować, iż wszystkie warianty są efektywne ekonomicznie i przewidywane zdyskontowane korzyści z realizacji przewyższają zdyskontowane koszty wdrożenia. Najwyższe wartości wykazuje wariant OP III. Wskaźniki efektywności ekonomicznej, obliczone dla każdego wariantu planistycznego w ramach analizy kosztów i korzyści, zostały implementowane do analizy wielokryterialnej jako jedno z kryteriów oceny wariantów. Do wyboru wariantu optymalnego posłużyła więc analiza wielokryterialna, stanowiąca kolejny krok w ocenie efektywności rozpatrywanych wariantów. Wyniki analizy wielokryterialnej przedstawiono w rozdziale 8.2 Programu działań. Wynik tej analizy określa wariant OP III jako najskuteczniejszy.

655	17.01.2025	ePUAP	organizacja pozarządowa			2. Według danych z dokumentacji przedstawionej do konsultacji społecznych budowa polderu – polderu w m. Szczurowa generuje bardzo wysokie koszty społeczne. Według wariantu OP II (tylko zbiornik) do usunięcia jest aż 245 budynków mieszkalnych, co ma się przekładać na 770 osób do wysiedlenia, dla warrantu OP III (zbiornik + polder Przykop) 248 domów i 779 osób, w porównaniu do wariantu OP I (poldery boczne), gdzie jest to 10 domów i 51 osób. Te 770 osób, to głównie mieszkańcy gminy Szczurowej, w której zbiornik objąłby znaczną powierzchnię gminy (ok. 20-25%). Mieszkańcy Szczurowej nie akceptują inwestycji, o czym świadczą liczne protesty, w tym ten, który odbył się 14 stycznia br. na moście Szczurowa-Koszyce i wokół budynku, w którym miał być przeprowadzone konsultacje społeczne projektu. https://krakow.tvp.pl/84520848/mieszkancy-protestuja-przeciwko-budowie-polderu-przeciwpowodziowego			wyjaśniona	Wariant OP I (poldery boczne) wiąże się z niższymi kosztami społecznymi, jednak jego skuteczność w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego została oceniona jako ograniczona. Wariant OP III, mimo wyższych kosztów społecznych, jest bardziej efektywny pod względem ochrony przed powodzią. W wariancie tym zaproponowano dodatkowe działania kompensacyjne, które zminimalizują negatywne skutki społeczne realizacji polderu. Protesty mieszkańców są ważnym sygnałem, który uwzględniamy w procesie konsultacji społecznych. Prowadzimy działania mające na celu dialog z mieszkańcami i przekazanie pełnych informacji dotyczących planowanej inwestycji oraz potencjalnych działań łagodzących skutki społeczne. Jeśli podjęta zostanie decyzja o realizacji Projektu, priorytetem będzie przygotowanie szczegółowego planu przesiedleń oraz wsparcie mieszkańców w procesie relokacji.
656	17.01.2025	ePUAP	organizacja pozarządowa			3. Znajdujące się w przestrzeni publicznej liczby osób rzekomo chronionych przez budowę polderu Koszyce-Szczurowa są bardzo mocno przesadzone, ponieważ bazują na nierealnych założeniach. Nawet na stronie głównej konsultacji społecznych „Bezpieczna Wisła" https://bezpiecznawisla.pl/konsultacje/ podane są informacje, że wariant inwestorski ma „zwiększyć bezpieczeństwo przeciwpowodziowe około 140 tys. osób". Informacje te są powielane przez media oraz przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej. Jednak owe 140 tys. osób dotyczą czegoś co autorzy Programu i SOOŚ nazwali „strefą ochrony pośredniej", która zakłada nierealny scenariusz zniszczenia wszystkich wałów, ale nie zbiorników czy polderów budowanych w ramach Programu i uwzględnia w sposób bardzo dowolny osoby, które „doświadczają pośrednich skutków powodzi". Cytując zał. 1 do Programu „Oznacza to, że mieszkańcy, przedsiębiorstwa i infrastruktura na tych obszarach mogą odczuwać negatywne konsekwencje związane z powodzią, takie jak przerwy w dostawach prądu, gazu, wody pitnej oraz zakłócenia w funkcjonowaniu dróg, mostów i transportu publicznego. Strefy te mogą także obejmować obszary, gdzie występują problemy z odpływem wód, przeciążeniem systemów kanalizacyjnych, co skutkuje lokalnymi podtopieniami. Obejmują obszary, na których w wyniku powodzi mogą wystąpić ograniczenia w dostępie do usług publicznych, takich jak opieka zdrowotna, edukacja czy działalność administracyjna." (s. 45). Organy zaufania publicznego jakim jest również PGW Wody Polskie nie powinny używać argumentów bazujących na nierealnych i nieweryfikowalnych scenariuszach.			wyjaśniona	Program „Bezpieczna Wisła" opiera założenia dotyczące obszarów chronionych przed powodzią na rzeczywistych sytuacjach kryzysowych wynikających z ostatnich powodzi (m.in.: 1997, 2010), w tym również doświadczenia z ostatniej powodzi w dorzeczu Odry z września 2024 roku, której skutki będą usuwane jeszcze w kolejnych latach i dalej a dotyczą całego województwa dolnośląskiego. Osoby i podmioty gospodarcze narażone na skutki powodzi znajdują się bezpośrednio w strefie zagrożenia powodziowego (zalane wodą), ale zjawisko to oddziałuje negatywnie na całe regiony, ludzi tam mieszkających, gospodarkę, infrastrukturę, itd. Zastosowane podejście wykorzystujące pochodzący z Map Zagrożenia i Ryzyka Powodziowego (https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP) wariant awarii obwałowań jest scenariuszem rozpatrywanym w pracach analitycznych i projektowych związanych z gospodarka wodną. Zastosowany scenariusz ten jest więc całkowicie realny i weryfikowalny. Pośrednie skutki wystąpienia powodzi są niepodważalnym efektem, jaki towarzyszy zjawiskom powodziowym, dotykającym wszystkich mieszkańców gmin dotkniętych powodzią, nie tylko właścicieli zalanych nieruchomości, obejmującym m.in.: • Zniszczenia infrastruktury: Uszkodzenie dróg, mostów, systemów transportowych i sieci energetycznych. • Problemy zdrowotne: Wzrost chorób zakaźnych z powodu zanieczyszczenia wody oraz zagrożenia dla zdrowia psychicznego mieszkańców. • Straty ekonomiczne: Utrata dochodów przez przedsiębiorstwa, zwłaszcza te lokalne, które muszą zmagać się z przerwami w działalności. Małe przedsiębiorstwa mogą być szczególnie dotknięte przez powodzie, ponieważ ich zasoby i zapasy mogą zostać zniszczone. Skutki te mogą prowadzić do utraty miejsc pracy i zmniejszenia dochodów lokalnych społeczności. • Przemieszczenie ludności: Ewakuacja osób z terenów zagrożonych, co może prowadzić do długoterminowego przemieszczenia. • Zagrożenie dla środowiska: Zanieczyszczenie gleby i wód gruntowych, zniszczenie siedlisk dla dzikich zwierząt. • Wzrost kosztów ubezpieczeń: Zwiększenie składek ubezpieczeniowych dla osób i firm w obszarach narażonych na powodzie. • Zmiany w polityce przestrzennej: Konieczność wprowadzenia nowych regulacji dotyczących budownictwa i zagospodarowania terenu. • Skutki dla zdrowia publicznego: Zagrożenia zdrowotne związane z powodziami wynikają z zanieczyszczenia wody i gleby, co może prowadzić do wybuchu chorób zakaźnych. Długotrwałe narażenie na wilgoć może również prowadzić do problemów związanych z pleśnią i innymi alergenami. • Ekonomiczne skutki dla rolnictwa: Powodzie mogą zniszczyć uprawy i zasoby zwierzęce, co negatywnie wpływa na dochody rolników i dostawy żywności. Dodatkowe koszty związane z odbudową mogą obciążyć lokalne gospodarki. • Wpływ na sektor mieszkaniowy: Zniszczenie domów i budynków mieszkalnych prowadzi do konieczności zapewnienia tymczasowego zakwaterowania dla poszkodowanych rodzin. Koszty odbudowy domów mogą być ogromne, a proces ten może trwać wiele lat. • Skutki psychologiczne: Doświadczenie powodzi i związane z nią straty mogą prowadzić do stresu, traumy i innych problemów zdrowia psychicznego. Wsparcie psychologiczne i społecznościowe jest często niezbędne dla ofiar powodzi. Potwierdzenie dalekosiężnego oddziaływania powodzi znajduje się w licznych raportach Komisji Europejskiej dotyczących pośrednich skutków powodzi, takich jak np.: 1. "Floods Directive: Special Report" - Europejski Trybunał Obrachunkowy (2018). Link: [ECA Special Report](https://op.europa.eu/webpub/eca/special reports/floods-directive-25-2018/en/) 2. "Floods" - Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Komisja Europejska. Link: [Floods – European Commission](https://environment.ec.europa.eu/topics/water/floods_en) 3. "Health Effects of Flooding" - Europejska Agencja Środowiska. Link: [Health Effects of Flooding](https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/observatory/evidence/health-effects/flooding)

										4. "Assessing the impact of floods on European regions" - Wspólne Centrum Badawcze (2022). Link: [JRC Report](https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC132103/JRC132103_01.pdf)
657	17.01.2025	ePUAP	organizacja pozarządowa			4. Bardziej realistyczne przeciwpowodziowe założenia znajdują się w Prognozie SOOŚ – wynika z nich, że konkretny wariant pomaga chronić mieszkańców w następującym zestawieniu: OP I - 737 budynków mieszkalnych, OP II - 1214, OP III – 1390 (s. 289-290 Prognozy), na wszystkie budynki mieszkalne w strefie zalewu (prawdopodobnie wezbrania q1%, choć tej wartości nie podano), których jest 1718. W porównaniu do rzekomych 140 tys. osób, wariant OP III (preferowany) pomagałby chronić de facto 20-30 razy mniej osób niż w oficjalnych komunikatach. Jednocześnie, z treści rozdz. 16.9 Prognozy SOOŚ wynika, że niekoniecznie są to budynki całkowicie ochronione przed zalaniem, tylko również te w których obniżono poziom zalania. Tym samym nadal nie mamy realnych danych ile przy jakim wezbraniu de facto mieszkańców byłoby realnie chronionych przed powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na sto lat (q1%), a na taką wodę projektowany jest polder przepływowy Koszyce-Szczurowa.			wyjaśniona	Dane podane w tabeli 86 w Prognozie SOOŚ – liczba chronionych budynków (ochrona bezpośrednia) po realizacji wariantów, przedstawia liczbę obiektów bezpośrednio chronionych przed powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia p=1% (raz na sto lat). Realizacja rekomendowanego wariantu wpływa również pozytywnie na minimalizowanie szkód powodziowych poprzez obniżenie poziomu zwierciadła wody (budynki nadal pozostają zalane, ale wodą o niższej głębokości), natomiast w dokumencie Prognozy SOOŚ wykonawca nie podaje ich liczby, nie wykorzystuje jej też do analiz ekonomicznych, szczególnie efektywności projektu, zgodnie z metodyką projektu, która jest tożsama ze stosowaną w opracowaniu Map Zagrożenia i Ryzyka Powodziowego.

658	17.01.2025	ePUAP	organizacja pozarządowa			5. Nawet gdyby ww. wartości uznać za prawdziwe, to skuteczność ochrony budynków mieszkalnych przed zalaniem w stosunku do wysiedleń jest zdecydowanie najgorsza w wariantach ze zbiornikiem (OP II i OP III) w porównaniu do polderów bocznych (OP I). · OP III – 248 domów wysiedlonych do (częściowo) ochronionych 1390, stosunek 1:5,6 · OP II – 245 do 1214 = stosunek 1:4,95 · OP I – 10 do 737, stosunek 1:73,7 Czyli skuteczność wariantów polderów bocznych jeśli chodzi o budynki do wysiedlenia w stosunku do ochronionych jest kilkunastokrotnie większa w wariancie OP I.			wyjaśniona	Efektywność wariantów nie jest badana stosunkiem osób relokowanych do chronionych w wyniku realizacji projektu. Zgodnie z powszechnie stosowaną metodą w podobnych analizach (tożsamą z aMZPiMRP), stosunkiem osób i budynków zalanych w wariancie W0 – przed realizacją inwestycji, do wariantów inwestycyjnych. • W wariancie W0 zagrożonych zalaniem jest 1718 budynków • W wariancie OP I 981 (737 chronionych – 42,9%) • W wariancie OP II 504 (1214 chronionych – 70,7%) • W wariancie OP III 328 (1390 chronionych – 80,1%) Dodatkowo należy nadmienić, że na analizę efektowności danego projektu składa się analiza wielokryterialna, a nie tylko zbadanie jednego ze wspomnianych kryteriów. W przypadku Programu, zastosowano analizę wykorzystującą 8 kryteriów: • Skuteczność osiągania celów zarządzania ryzykiem powodziowym • Efektywność ekonomiczna • Zapewnienia finansowe • Kryterium zgodności z RDW • Zakres i stopień negatywnego oddziaływania na środowisko • Możliwe konflikty społeczne związane z realizacją działań • Znaczenie dla realizacji strategii adaptacji do zmian klimatu • Kryterium synergii – osiągnięcie celów z innych krajowych dokumentów planistycznych Wyniki analizy wielokryterialnej przedstawiono w rozdziale 8.2 Programu działań. Wynik tej analizy określa wariant OP III jako najskuteczniejszy. Należy nadmienić, że osoby podlegające relokacji nie mogą być traktowane jako zagrożone powodzią, gdyż są one relokowane na tereny, które zagrożone powodzią nie są.
659	17.01.2025	ePUAP	organizacja pozarządowa			6. Realne oddziaływanie na obniżenie fali powodziowej przez zbiornik suchy Koszyce-Szczurowa drastycznie spada już 10 km poniżej planowanej lokalizacji zapory, czyli po tym jak do Wisły wpada Dunajec. Zgodnie z tabelą z zał. I do Programu (s. 40-41) redukcja fali powodziowej q1% spada z 30% do 12%, a wysokość z 1,2 m do 0,6 m. W Sandomierzu, który ma być przez program „Bezpieczna Wisła" chroniony zbiornik nie ma już żadnego realnego wpływu – ok. 3% redukcji fali i wysokości 18-19 cm. Zgodnie z danymi IMGW wysokość fali powodzi z maja 2010 r. wynosiła w tym przekroju (Sandomierz) 843 cm. Jednocześnie na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki, na 50 km rzeki nie zaproponowano żadnych alternatywnych rozwiązań (brak ich w innych wariantach). Pokazuje to, z jednej strony małą skuteczność redukcji fali przez planowany zbiornik i budzi wątpliwości co do przedstawionych wyników ochrony osiedli ludzkich, jak i zaniechanie problemu wezbrań powodziowych na istotnym odcinku rzeki (Nida – Wisłoka) przez twórców programu. Szczególnie, że rozważano pierwotnie nawet usunięcia wałów na tym odcinku (w okolicy Połańca).			wyjaśniona	Wybór miejsca lokalizacji polderu przepływowego, był oparty na analizie topograficzno - hydrologicznej, tak by zlokalizować go przed ujściem Dunajca do Wisły (co potwierdza zadane pytanie). Jedynie taka lokalizacja polderu, na cieku głównym, pozwala na efektywną transformację fali powodziowej i retencję ponad 200 mln m3 wody (analogicznie do podobnych rozwiązań przeciwpowodziowych, które sprawdziły się podczas powodzi we wrześniu 2024 r. w dorzeczu Odry, czyli zbiornika Racibórz). Równie istotnym elementem analiz lokalizacyjnych było także zagospodarowanie terenu pod planowany polder (w tym ilości budynków i osób do potencjalnej relokacji, obecności obiektów użyteczności publicznej oraz kolizji z infrastrukturą techniczną) i zapewnienie jak najmniejszego oddziaływania społecznego realizacji inwestycji. Przy lokalizacji zbiornika lub polderu przepływowego kluczowym jest optymalne wykorzystanie potencjału retencyjnego szerokiej doliny rzecznej, która zostaje wykorzystana jako czasza do akumulacji wód powodziowych. Optymalnym rozwiązaniem jest w tym przypadku obecność węzła hydrograficznego, czyli miejsca, gdzie do Wisły uchodzą liczne dopływy m.in. Raba, Szreniawa, Uszwica. Dzięki temu odpływ z Wisły zostanie zredukowany o ok. 1000 m3/s dla przepływu wody stuletniej, zanim dojdzie do połączenia Wisły z Dunajcem, który jest istotnym elementem zasilającym Wisłę na odcinku powyżej Tarnobrzega oraz Sandomierza i wpływającym na wzrost zagrożenia powodziowego (w tym zmniejszone prawdopodobieństwo awarii wałów - powódź 2010, awarie wałów w Szczurowej i Sandomierzu). Należy mieć na względzie, że efekt działania każdego zbiornika czy polderu ulega stopniowej redukcji wraz z postępującym biegiem cieku i w pewnym momencie staje się niezauważalny. W tym świetle kluczowym parametrem oprócz procentowej redukcji wielkości przepływu maksymalnego jest przyrost powierzchni zlewni. Polder zamyka zlewnię o powierzchni ponad 12 tys. km2, podczas kiedy wspomniany wodowskaz Sandomierz to zlewnia blisko trzykrotnie większa (32 tys. km2). Siłą rzeczy wpływ polderu Koszyce-Szczurowa na wysokości Sandomierza nie może być wyraźny z powodu ilości wody dopływającej z obszaru zlewni różnicowej na tym odcinku. Oprócz zmniejszenia wielkości przepływu maksymalnego (w analizowanym przypadku Q1% o blisko 1000 m3/s) warto również ocenić skuteczność planowanego polderu w kontekście przesunięcia kulminacji fali dla Q1% o 41 godzin. Na wejściu do polderu objętość fali wynosi 1,235 mld m3, poniżej polderu do Wisły uchodzi Dunajec, którego objętość fali w ujściowym przekroju w przyjętym scenariuszu hydrologicznym wynosi aż 1,177 mld m3. Przesunięcie czasowe fal wezbraniowych jest więc kluczowe z punktu widzenia zapobiegania nałożeniu się wezbrania na Wiśle i Dunajcu, co wywołuje niebezpieczne w skutkach podpiętrzenie. Stąd wynika skokowa utrata efektywności polderu przepływowego, na którą jednak należy spoglądać ze świadomością roli Dunajca w kształtowaniu się wezbrania na tym odcinku Wisły i kluczowej funkcji polderu Koszyce-Szczurowa w maksymalnej możliwej redukcji przepływu na Wiśle zanim dojdzie do połączenia z Dunajcem. Elementem uzupełniającym prace polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa jest polder w m. Przykop (20 mln m3 pojemności), sterowany, współpracujący kaskadowo w ścięciu fali kulminacyjnej.

660	17.01.2025	ePUAP	organizacja pozarządowa			7. Istnieje możliwość rozwinięcia wariantu OP I (poldery boczne), tak aby przy niewielkich kosztach społecznych, był on znacznie skuteczniejszy przeciwpowodziowo. Wynika to z samej dokumentacji Programu. Dla przykładu, w wariancie OP III mamy, oprócz polderu w Szczurowej, jeden polder boczny Przykop o pojemności 20,5 mln m3, a w wariancie OP I w tym samym miejscu mamy dwa poldery Przykop (1 i 2) o łącznej pojemności dwa razy mniejszej – 10 mln m3. Różnicę stanowią też trzy gospodarstwa do przesiedlenia. Odpowiednio rozwinięta koncepcja (np. 1 polder zamiast 3 w Chwałowicach), w tym o odsunięcia lub odcinkowe likwidacje wałów (np. Połaniec) mogą znacznie poprawić skuteczność wariantu OP I. Zaletą wielu polderów w stosunku do polderu w Szczurowej, jest oddziaływanie na dłuższym odcinku (od Chobotu poniżej Krakowa aż do Annopola). Poldery mogą obniżyć wysokość fali powodziowej lokalnie, na odcinku (w przekroju) gdzie są posadowione.			wyjaśniona	Jak przytoczono w odpowiedziach na poprzednie pytania, wariant OP I jest najmniej efektywnym wariantem pod kątem redukcji stanu przepływów i stanu wody – 80cm w rejonie wodowskazu Sierosławice. W przypadku wariantów OP II i OP III – 120 cm. Dalej na kolejnym z punktów kontrolnych na wysokości Sandomierza wariant OP I pozwala na redukcję stanu wody o 16 cm, podczas gdy dla wariantu OP III jest to 28 cm. Niebagatelnym pozostaje również wspomniany fakt konkretnej lokalizacji Polderu Koszyce-Szczurowa w węźle hydrograficznym, gdzie do Wisły uchodzą liczne dopływy m.in. Raba, Szreniawa, Uszwica. Jak również wspomniano w odpowiedzi na pytanie 6, pozwala to na znaczną redukcję fali na Wiśle, przed połączeniem z Dunajcem, który jak pokazały doświadczenia poprzednich powodzi jest istotnym elementem wpływającym na wzrost zagrożenia powodziowego. Dlatego też w wariancie OP III dla poniesienia efektu redukcji zagrożenia powodziowego zaproponowano Polder Przykop, w ten sposób uzyskując redukcję stanu wody o 28 cm w przekroju mostu drogowego w Sandomerzu, w stosunku do 16 cm dla wariantu OP I, składającego się z wielu polderów wzdłuż analizowanego odcinka Wisły – zgodnie z rekomendacją przedstawianą w pytaniu. Obszar zlewni rzeki Wisły poniżej proponowanej zapory polderu, jest bardzo gęsto zabudowany. Na obu brzegach Wisły zabudowa rozmieszczona jest wzdłuż wałów mimo że nie zlokalizowano tam dużych ośrodków miejskich. Na wysokości wspomnianego w uwadze Połańca (m.in. zlewnia Kanału Strumień), prowadzono już prace studialne dotyczące potencjalnej lokalizacji polderów i skala relokacji była w tym przypadku dużo większa, niż w omawianym Programie Bezpieczna Wisła. Dodatkowo są to tereny cenne rolniczo, usytuowano tam m.in. dużo gospodarstw towarowych zajmujących się produkcją warzyw i owoców (szklarnie). Oprócz wskazanych w wariancie OP I lokalizacji polderów, pozostały tylko jednostkowe przypadki miejsc gdzie można byłoby odsunąć/zlikwidować obwałowanie bez generowania kosztów społecznych w postaci relokacji. Szereg przeprowadzonych dla tego odcinka Wisły studiów przypadku (co również przewija się w odpowiedzi na uwagi z niniejszego pisma) nie pozwoliło na uzyskanie podobnych wielkości redukcji przepływu i stanu wody, jak w przypadku proponowanego polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa na Wiśle. Zgadzamy się, co pokazują zarówno wyniki Programu Bezpieczna Wisła, jak również praktyka, że lokalizowanie kolejnych małych polderów jest zasadne i wpłynie na obniżenie zagrożenia powodziowego. Pozwoliłoby to z pewnością na uzyskanie jeszcze lepszych efektów redukcji zagrożenia, niż w przypadku wariantu OP III i mogłoby stanowić jego uzupełnienie, np. tworząc wariant OP III bis. Niemniej jednak, tylko realizacja Polderu Koszyce-Szczurowa pozwoli na ograniczenie zagrożenia powodziowego na odcinku Wisły od ujścia Uszwicy do Annopola i jest ona jak najbardziej zasadna.
661	17.01.2025	ePUAP	organizacja pozarządowa			8. Oddziaływania skumulowane, opisane w Prognozie OOŚ, miały wg. treści dokumentu uwzględniać również inwestycje z programów strategicznych jak Plan Zarządzania Ryzykiem Powodzi, Plan przeciwdziałania skutkom suszy, Program przeciwdziałania niedoborowi wody, Plan gospodarowania wodami. Jednak w załączniku nr 9 SOOŚ, w którym miała być przedstawiona kumulacja oddziaływań, znalazły się nie nazwy, ale same kody przedsięwzięć. Nie wiadomo zatem, jakie to są przedsięwzięcia i gdzie ich szukać. Karkołomna weryfikacja na podstawie kodów wskazuje, że wzięto pod uwagę praktycznie tylko te ujęte w Planie Zarządzania Ryzykiem Powodzi (aPZRP) – z wyjątkiem 2 inwestycji dotyczących dopływów niewielkich Wisły ujętych w zał. 10 IIaPGW. Nie wzięto pod uwagę zatem innych inwestycji, z którymi przedsięwzięcie to może negatywnie oddziaływać, np. budowa stopni wodnych poniżej Krakowa, a jeśli wzięto to nie wiadomo w jakim zakresie. Nie wzięto także pod uwagę wykonanych i planowanych do wykonania prac utrzymaniowych, w tym ujętych w planach utrzymania wód (w tym samym czasie trwa procedura SOOŚ do aktualizacji PUW). Dodatkowo w załączniku nr 9 znajdują się tylko skrócone wyniki rzekomo przeprowadzonych ocen skutków – a nie samych ocen. Mimo tych poważnych uchybień, z oceny skumulowanej wynika, że najgorszymi środowiskowo wariantami pod kątem oddziaływań na cele środowiskowe jednolitych części wód powierzchniowych, korytarze ekologiczne i obszary chronione, są te uwzględniające budowę polderu przepływowego (polderu) w m. Szczurowa.			częściowo uwzględniona	Przy analizie oddziaływań skumulowanych uwzględniono działania przewidziane w dokumentach strategicznych takich jak: Plan Zarządzania Ryzykiem Powodzi, Plan przeciwdziałania skutkom suszy, Program przeciwdziałania niedoborowi wody, Plan gospodarowania wodami, jak również inwestycje przewidziane przez RZGW Kraków i Rzeszów (PPI). Brano pod uwagę działania/inwestycje, które mogą prowadzić do skumulowanego oddziaływania z ocenianymi wariantami (OP I, OP II i OP III). W załączniku nr 9 zebrano inwestycje, które mogą powodować efekt skumulowany z działaniami przewidzianymi w ramach ocenianych wariantów. Dodatkowo przy ocenach oddziaływania uwzględniono oceny wpływu przedstawione w ramach przeprowadzonych ocen oddziaływania na środowisko (wykonanych w ramach poszczególnych prognoz oddziaływania na środowisko). Oceny te były przeprowadzone na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wzięto pod uwagę inwestycje planowane do realizacji z ww. dokumentów, jednakże wpływ skumulowany dotyczył inwestycji z PZRP i PGW. Podstawę oceny oraz przyjętą metodykę przedstawiono w ostatniej kolumnie tabel (załącznik nr 9). Należy również podkreślić, iż przeprowadzone oceny wykonywane są na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i pozwalają na zidentyfikowanie możliwego wpływu skumulowanego. W sytuacji realizacji Programu działań, dla każdej inwestycji przeprowadzana będzie odrębna ocena oddziaływania na środowisko, w tym uszczegółowiona ocena wpływu skumulowanego. W Prognozie zwrócono uwagę, że na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w ramach sporządzanej dokumentacji środowiskowej wykonywana będzie analiza oddziaływań skumulowanych. Będzie to etap potwierdzenia/zweryfikowania zidentyfikowanych oddziaływań na etapie procedury strategicznej. Przyjęte w tabelach w załączniku nr 9 ID działania jest tożsame z numerami działań wykazanymi w rozporządzeniu w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły. W nawiązaniu do uwagi oraz w celu ułatwienia identyfikacji inwestycji, w załączniku nr 9 wprowadzono słownik inwestycji. Zapisy Planów utrzymania wód nie zostały uwzględnione w Prognozie, z uwagi na pokrywający się termin opracowania dokumentów PUW i ich Prognoz oraz Programu działań. Konsultacje PUW rozpoczęły się 7 stycznia 2025 r., natomiast Prognoza dla Programu działań została opracowana i upubliczniona 29 listopada 2024 r., co uniemożliwiło uwzględnienie wyników opracowywanych PUW w niniejszej Prognozie.

662	17.01.2025	ePUAP	organizacja pozarządowa			9. Kumulacja oddziaływań opisana w prognozie SOOŚ nie uwzględnia kumulacji oddziaływań względem zakładanych celów, jakie spełniać ma program „Bezpieczna Wisła". Zdecydowana większość przedsięwzięć z którymi kumulowane mają być te oddziaływania, to budowy, rozbudowy i przebudowy wałów wzdłuż Wisły i jej dopływów (na odcinkach przyujściowych). Oznacza to, że inwestycje te mogą i powinny niwelować zagrożenia powodziowe przy przepływach przed którymi chronić ma ludzi zbiornik suchy (OP II i OP III). Z drugiej strony może się okazać, że do realizacji celów Bezpiecznej Wisły konieczne są zmiany w projektach inwestycji dotyczących wałów np. uwzględniające planowane poldery, czy konieczność zmiany przebiegu takich wałów (rozszerzenie międzywala). Bez takiej analizy nie można rzetelnie ocenić skuteczności przeciwpowodziowej przedsięwzięć planowanych w ramach konsultowanego społecznie Programu.			wyjaśniona	Realizacja Programu działań może ograniczyć konieczność realizacji innych inwestycji związanych z budową/rozbudową/przebudową wałów. Budowa polderu Koszyce-Szczurowa o pojemności 206 mln m3, obniży rzędną zwierciadła wody w międzywalu Wisły na znacznym jej odcinku. W ten sposób ograniczone zostaną długości wałów do podniesienia. Z uwagi, na aktualny etap procedury strategicznej i konieczność przenalizowania możliwych oddziaływań skumulowanych rozważa się najbardziej niekorzystne rozwiązania. Zatem działając z zasadą przezorności zidentyfikowano wpływ skumulowany rozważając potencjalnie wszystkie planowane inwestycje.
663	17.01.2025	ePUAP	organizacja pozarządowa			10. Opis skutków przyrodniczych realizacji wariantów OP II i III, choć wskazuje na możliwe negatywne oddziaływania na środowisko (większe niż OP I), w tym na obszary Natura 2000, inne obszary chronione także te o znaczeniu dla ochrony ekosystemów wodnych oraz cele środowiskowej dla JCWP, to jednak są one w większości bagatelizowane – zakłada się, że oddziaływania będą np. przejściowe, a kwestie te zostaną szczegółowo omówione na etapach uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Tak postąpiono choćby z opisem oddziaływań na obszar Natura 2000 „Dębówka nad rzeką Uszewką" PLH120066 (s. 241), czy z opisem presji na hydromorfologię koryta Wisły po wybudowaniu polderu. Wskaźnik HIR wg opracowania się wręcz polepsza o 0,1 (zał. 6) dla JCWP „Wisła od Raby do Nidy" na której ma być ulokowany zbiornik. Nie wzięto przy tym pod uwagę jak silna może być zakładana regulacja rzeki, ciągłe utrzymywania koryta po wybudowaniu polderu, oraz że zapewnienie ciągłości Wisły nie jest takie oczywiste, gdyż jak napisano w Programie działań (s. 56) jest dopiero wstępna koncepcja zapory czołowej. Doświadczenia Zbiornik Racibórz Dolny pokazują, że zapewnienie swobody żeglugi i migracji organizmów wodnych przez światło planowanej zapory może być problematyczne. Przy ocenie wpływu na środowisko polderu przepływowego oraz polderu Przykop (OP III) nie uwzględniono również założenia, że „dopuszcza się" prowadzenie „działalności gospodarczej np. kopalni kruszywa". (s. 58 i 71). Jest to element, który może znacząco negatywnie wpłynąć na siedliska przyrodnicze, takie jak łąki czy starorzecza w obszarach Natura 2000, a także generować dalsze negatywne oddziaływania na lokalne społeczności (transport, hałas, zapylenie). Należałoby wyjaśnić kwestie jak dokonywano ocen, których wyniki przedstawiono w SOOŚ oraz wziąć pod uwagę wszystkie aspekty oddziaływań na elementy środowiskowe, w szczególności kwestie zagospodarowania koryt cieków oraz terenów ujętych w polderach i/lub zbiorniku			wyjaśniona	Przeprowadzone oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze oraz jednolite części wód zostały dostosowane do stopnia szczegółowości ocenianego dokumentu, tj. projektu Programu działań. Jak przytoczono w uwadze, na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oceny zostaną doprecyzowane, będzie to etap opracowania rozwiązań projektowych i doszczegółowienia wykonanej oceny wpływu. Analizując wstępne założenia projektu Programu działań przeprowadzono oceny wpływu wykazując możliwy wpływ na obszary chronione, w tym na obszar Natura 2000 PLH120066 Dębówka nad rzeką Uszewką. Płaty łąk stanowiące przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 PLH120066 Dębówka nad rzeką Uszewką, w granicach polderu, występują w postaci niewielkich powierzchniowo enklaw siedliska, wzdłuż uregulowanego koryta Uszewki. W sąsiedztwie miejsc prac związanych z formowaniem wałów bocznych polderu jest zlokalizowany jeden płat siedliska o powierzchni ok. 0,65 ha. Dodatkowe elementy obiektu, które planowane są do wykonania w przyszłości jak urządzenia kontrolno-pomiarowe, drogi techniczne, budynek zaplecza obsługi technicznej dla stałego personelu obsługi polderu, ciąg pieszo-rowerowy na koronie zapory, ścieżki edukacyjne i rowerowe w czaszy polderu, nie będą lokalizowane w płatach siedliska, zatem nie występuje nawet potencjalne zagrożenia ich naruszenia w związku z realizacja obiektu. Analizując aktualne zapisy projektu Programu działań i zakres przewidywanych prac w obrębie obszaru Natura 2000, przewiduje się, że oddziaływania te będą miały charakter nieznaczący z punktu widzenia celów ochrony obszaru Natura 2000.. W granicach polderu zlokalizowana jest niewielka części obszaru, który może być sporadycznie zalewany wodami gromadzonymi w polderze. W normalnych warunkach funkcjonowania łąki stanowiące siedlisko przyrodnicze 6410 i siedliska gatunków modraszków i czerwończyka nieparka będą podlegały ekspensywnemu użytkowaniu zgodnie z warunkami zachowania siedliska i siedlisk gatunków, nie dojdzie do ich fizycznego zniszczenia, ani trwałej zmiany warunków wodnych, które mogłyby doprowadzić do przekształcenia w kierunku innych siedlisk. Należy mieć na uwadze, iż zarówno siedlisko 6410 jak i oba gatunki modraszków oraz czerwończyk nieparek występują naturalnie w dolinach rzecznych, które podlegają okresowym zalewom rzek, które w przypadku rzek nizinnych także mogą trwać do kilkunastu dni. Gatunki modraszków w obrębie obszaru Natura 2000 funkcjonują na zasadzie metapopulacji, tym samym nawet w przypadku napełnienia polderu i zalania części łąk, w bezpośrednim sąsiedztwie istnieją odpowiednie siedliska, które pozostają chronione w granicach obszaru Natura 2000, jednak nie są zlokalizowane w granicach i polderu i nie są zagrożone nawet potencjalnymi oddziaływaniami związanymi z wystąpieniem powodzi. Ponadto w Prognozie wskazano działania minimalizujące, ograniczające wpływ oraz zaproponowano możliwy sposób zagospodarowania polderu, wykorzystując potencjał przyrodniczy obszaru. Przykładowy sposób zagospodarowania polderów nie uwzględnia działalności gospodarczej np. kopalni kruszywa. W konsultowanych dokumentach zapisano, że dopuszcza się, przy zgodzie i w porozumieniu z administratorem polderów, prowadzenie działalności rolniczej oraz działalności gospodarczej np. kopalni kruszywa. By móc taką działalność prowadzić (kopalnia kruszywa) niezbędne byłoby uzyskanie pozwoleń, w tym uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W załączniku nr 6 do Prognozy wykonano ocenę na JCWP opartą na Hydromorfologicznym Indeksie Rzecznym. Wynik końcowy multimetriksu HIR (Hydromorfologiczny Indeks Rzeczny) pozwalający oszacować stan hydromorfologiczny cieku wskazuje, że w skali JCWP istotne zmiany (obniżenie oceny o 1 klasę dotyczyć może JCWP Uszwica od Borowego do ujścia (RW200011213969), w obrębie której obecne obwałowania przeciwpowodziowe stanowią źródło presji hydromorfologicznych determinującej stan wód w JCWP. Natomiast, zmiany w zakresie regulacji koryta Wisły w rejonie zapory nie są na tyle istotne by spowodować obniżenie wskaźnika HIR dla JCWP Wisła od Raby do Nidy (RW2000122159). Parametr PPH1 mówiący o wyprostowaniu trasy cieku otrzymał wartość 5 co wskazuje na to, rzeka jest prosta bądź łamana na 50-75% długości w ocenianej JCWP. Przyjęte założenia na etapie koncepcji, na tym fragmencie nie spowoduje podniesienia tego wskaźnika do > 75% długości wyprostowanej trasy cieku w ocenianej JCWP. W odniesieniu do pozostałych JCWP wskaźnik HIR pozostaje bez zmian bądź ulega nieznacznej poprawie z uwagi na zmianę użytkowania terenu doliny rzecznej (parametr PRH4 wartości składowej oceny HIR). Obecnie około 50% obszaru polderu stanowią grunty orne. Zaproponowany sposób zagospodarowania czaszy polderu w kierunku zwiększenia

										potencjału przyrodniczego, z takimi działaniami jak: odtwarzanie starorzeczy, regeneracja lasów łęgowych, odtwarzanie użytków zielonych użytkowanych przez wypas bądź koszenie, może generować oddziaływania pozytywne, w szczególności na ekosystemy od wód zależne i obszary chronione. Oceny te dostosowano do szczegółowości obecnego Projektu. Zwrócono uwagę na możliwe zmiany wskaźnika HIR, co wykazano w załączniku nr 6. Doszczegółowienie przedstawionych analiz może nastąpić na etapie, kiedy będą znane dokładane rozwiązania projektowe i uzyskiwana będzie decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.
664	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim

										krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”.Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z

										wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

665	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

666	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

667	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

668	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Z pozycji ostateczne warianty ochrony przed powodzią ,uwzględniające uwarunkowania społeczne ,środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce -Szczurowa o pojemności V=206,00mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przekop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5mln m3Warianty konsekwentnie usunąć ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu .Z załącznika nr Załącznik1-Rozpatrywanie wariantów ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć wariant OP II oraz Op III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

669	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	wykreślić wariant z opracowania	uwzględnić procedowanie usytuowania polderu poza terenem gminy Szczurowa.	pod potrzeby polderu założono zbyt duży obszar gminy, mieszkańcy poza obiektem zostaną na terenie zdegradowanym, miejscowość będzie się wyludniać, co będzie zmniejszać komfort życia. mieszkańcy poniosą duże straty w związku z obniżeniem się wartości gruntów. Obecnie prowadzi się dużo inwestycji w regionie które przyczyniają się do rozwoju gminy Szczurowa i gmin sąsiednich, a które po wybudowaniu polderu staną się bezcelowe. Jest to wariant nieekonomiczny i przygotowany na podstawie złych założeń do analiz	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach

										przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

670	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	wykreślić wariant z opracowania	uwzględnić procedowanie usytuowania polderu poza terenem gminy Szczurowa.	pod potrzeby polderu założono zbyt duży obszar gminy, mieszkańcy poza obiektem zostaną na terenie zdegradowanym, miejscowość będzie się wyludniać, co będzie zmniejszać komfort życia. mieszkańcy poniosą duże straty w związku z obniżeniem się wartości gruntów. Obecnie prowadzi się dużo inwestycji w regionie które przyczyniają się do rozwoju gminy Szczurowa i gmin sąsiednich, a które po wybudowaniu polderu staną się bezcelowe. Jest to wariant nieekonomiczny i przygotowany na podstawie złych założeń do analiz	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

671	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)		Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkalnej, mniej zabudowanej.	Proponowany polder na teranie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji środowiska i wyludnienia tego terenu. Wiele poważnych inwestycji zostało zrealizowanych aby teraz przestały istnieć. To praca ludzi i zainwestowanych pieniędzy pójdzie w błoto.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

672	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)		Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Dokumenty powstały bez porozumienia z mieszkańcami gminy Szczurowa jak również z władzami samorządowymi co widać było na spotkania z przedstawicielami projektu.	wyjaśniona	Koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż

										mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej, czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. W ramach projektu w okresie czerwiec-lipiec 2023 roku w Urzędach Wojewódzkich odbyły się spotkania przedstawicieli RZGW w Krakowie oraz Konsultanta z przedstawicielami gmin, które leżą na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią objętym projektem oraz władzami województw małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego. Celem spotkań było omówienie problemów i możliwości rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i walki ze skutkami suszy. Uczestnicy spotkania, wraz z zaproszeniem wysłanym przez właściwy Urząd Wojewódzki poprzez system ePUAP, otrzymali ankietę, dotyczącą problematyki Projektu. Spotkanie w Krakowie odbyło się 7 lipca 2023 r. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim, przy ul. Basztowej 22, w którym brał udział również Wójt Gminy Szczurowa. Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła”. W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.

673	17.01.2025	ankieta on-line	przedsiębiorca	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	usunąć wariant z dalszego procedowania	rozważyć zabezpieczenie istniejących wałów przeciwpowodziowych, lokować polder poza terenem gminy Szczurowa na obszarach niezamieszkałych	wariant zakłada bardzo szkodliwe rozwiązania dla regionu, nie uwzględnia potrzeb i kierunków rozwoju przedsiębiorczości. Zostaną zlikwidowane zakłady pracy, część ogłosi upadłość poprzez stagnacje gospodarczą. Sam pomysł budowy polderu wzbudził duży niepokój społeczny, spada zainteresowanie nieruchomościami. Jako przedsiębiorcy obawiamy się o swoje firmy, a mieszkańcy o pracę. Brak udziału lokalnej społeczności w pracach nad dokumentem doprowadziło do nietrafnych i zbyt pochopnych wniosków na których oparto całą ideę budowy polderu.	wyjaśniona	Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętości wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże

										planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

674	17.01.2025	ankieta on-line	przedsiębiorca	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	usunąć wariant z dalszego procedowania	rozważyć zabezpieczenie istniejących wałów przeciwpowodziowych, lokować polder poza terenem gminy na obszarach niezamieszkałych	wariant zakłada bardzo szkodliwe rozwiązania dla regionu, nie uwzględnia potrzeb i kierunków rozwoju przedsiębiorczości. Zostaną zlikwidowane zakłady pracy, część ogłosi upadłość poprzez stagnacje gospodarczą. Sam pomysł budowy polderu wzbudził duży niepokój społeczny, spada zainteresowanie nieruchomościami. Jako przedsiębiorcy obawiamy się o swoje firmy, a mieszkańcy o pracę. Brak udziału lokalnej społeczności w pracach nad dokumentem doprowadziło do nietrafnych i zbyt pochopnych wniosków na których oparto całą ideę budowy polderu.	wyjaśniona	Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętości wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa.Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy

										potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

675	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy

										beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

676	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.
Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na

										mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

677	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III			wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

678	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

679	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Jestem przeciwny budowie suchego polderu na terenie gminy Szczurowa, gdyż zamiast nas zabezpieczyć przed powodzią może być wielkim niebezpieczeństwem dla mieszkańców. oraz wielkim zagrożeniem. Polder ten zniszczy naszą gminę i doprowadzi ją do tego, ze będzie skansenem Europy.	Proponuję jeżeli już musza powstać poldery, kilka na odcinku od Krakowa do Sandomierza. Niech powstanie np. 10 mniejszych polderów i one wyłapią wodę płynącą Wisłą. Poza tym widzę olbrzymie zaniedbania na wałach wiślanych i źle prowadzoną gospodarkę w międzywalach.	Wybudowanie tak wielkiego polderu spowoduje regres naszej prężnie rozwijającej się gminy Szczurowa i spowoduje odpływ nowych i już działających inwestorów, zubożenie społeczeństwa i regres w rolnictwie.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

680	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Nie zgadzam się na budowę polderu typu polder na terenie naszej gminy. Powstanie tej inwestycji spowoduje zahamowanie jej rozwoju a nawet cofanie się do tyłu. Gmina przyjazna mieszkańcom stanie się ich utrapieniem, bo nie da się w niej żyć.	Zadaję pytanie : czy potrzebne są takie zmiany i ingerencje w środowisko przyrodnicze. Budujcie wiele mniejszych i przez to mniej niebezpiecznych zbiorników i polderów i dbajcie należycie o urządzenia melioracyjne i rzeczne. Koście wały i je przeglądajcie oraz naprawiajcie.	Jako mieszkaniec gminy Szczurowa jestem przeciwny budowie tego polderu, gdyż on nie zwiększy naszego bezpieczeństwa tylko doprowadzi do nieodwracalnych zmian przyrodniczych, kulturowych, ekonomicznych i społecznych.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy

										kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Oddziaływania związane z realizacją polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa na obszary chronione oraz środowisko przyrodnicze wynikać będą głównie z zajęcia terenu pod zaporę czołową, obiekty towarzyszące oraz nowe obwałowania, a także zajęcia obszaru pod place budowy, drogi dojazdowe i zaplecza techniczne. Realizacja zapory czołowej wiązać się będzie z koniecznością wycinki drzew, krzewów i regulacją cieków. Dlatego na etapie opracowania prognozy wskazano działania minimalizujące, ograniczające wpływ etapu budowy na niniejsze obszary chronione i środowisko przyrodnicze. Pośrednim skutkiem funkcjonowania polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa będzie przywrócenie zalewów w części obszaru istniejącego międzywala (częściowa likwidacja obwałowań). W konsekwencji nastąpi przywrócenie aluwialnych warunków funkcjonowania cennych ekosystemów dolinowych, np. lasów łęgowych i pośredni pozytywny wpływ na występowanie w obszarze gatunków zwierząt związanych z terenami wodnymi i podmokłymi.

681	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Propozycja zmiany dotyczy w szczególności budowy polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej lub budowy kilku polderów o mniejszej pojemności, aby zminimalizować skutki dla mieszkańców w obrębie polderu a także poza nim.	Planowany polder obejmuje bardzo duży obszar gminy Szczurowa oraz wiąże się z przesiedleniem setek jego mieszkańców. Biorąc pod uwagę charakter gminy, jej tradycje oraz walory przyrodnicze jest to koncepcja bardzo dotkliwa w takim rozmiarze. Ponadto będąc mieszkanką sąsiedniej miejscowości przy planowanym polderze, odczuwam obawy co do bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości sąsiednich w razie jego uszkodzenia.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

682	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa oraz budowę powiększonego polderu Przykop	Rozważyć budowę polderu w innej, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lokalizacji lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Tworząc projekt budowy polderu zupełnie, nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Osobiście mieszkam w miejscowości Szczurowa, dokładnie jakieś 200 metrów od miejsca. gdzie planowo miałby powstać wał. Co w sytuacji, kiedy tak jak w tym roku w Stroniu Śląskim wał nie wytrzyma. To nieprawdopodobne co wydarzyło się tam przy pojemności polderu 10 razy mniejszego. Powiedzą Państwo, że tamten polder był wiekowy, ale ten również kiedyś taki będzie i zgadzając się na budowę polderu w naszej miejscowości, narażamy życie i zdrowie przyszłym pokoleniom (jeśli takowe pozostaną w Szczurowej, bo przy takiej inwestycji każdy będzie stąd uciekał) Idąc Państwa tokiem myślenia. Jeśli jednak coś pójdzie nie tak, woda zaleje polder, a wały nie wytrzymają już przy najbliższej okazji? Pod wodą znajdzie się nie tylko cała gmina Szczurowa, ale również gmina Brzesko, czy też Borzęcin. To narażanie zdrowia i życia tysięcy mieszkańców. Kiedy polder by powstał, mieszkańcy będą żyć w ciągłym poczuciu życia na minie przeciwpancernej, która niewiadomo kiedy wybuchnie. Mówią Państwo, że czasami trzeba poświęcić się dla większego ogółu, kto jednak ochroni i poświeci się dla nas?	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak

										efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

683	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 W opracowaniu brak informacji o wpływie inwestycji na infrastrukturę miejscowości, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie polderu, np. w Szczurowej. 2. Brak dokładnej mapy, która pozwalałaby wskazać odległość polderu od budynków mieszkalnych. 3. Brak informacji o odległości, w jakiej mogą być budowane domy od polderu suchego w Gminie Szczurowa. 4. Brak wskazań jakie zgody będą musieli uzyskać mieszkańcy posiadający działki budowlane w sąsiedztwie polderu. Brak informacji jakie normy bezpieczeństwa będą musiały spełniać nowo powstałe budynki. 5. W kosztach projektu nie uwzględniono długoterminowych kosztów społecznych i gospodarczych dla Gminy Szczurowa oraz mieszkańców.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

684	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3W opracowaniu brak informacji o wpływie inwestycji na infrastrukturę miejscowości, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie polderu, np. w Szczurowej.2. Brak dokładnej mapy, która pozwalałaby wskazać odległość polderu od budynków mieszkalnych.3. Brak informacji o odległości, w jakiej mogą być budowane domy od polderu suchego w Gminie Szczurowa.4. Brak wskazań jakie zgody będą musieli uzyskać mieszkańcy posiadający działki budowlane w sąsiedztwie polderu. Brak informacji jakie normy bezpieczeństwa będą musiały spełniać nowo powstałe budynki.5. W kosztach projektu nie uwzględniono długoterminowych kosztów społecznych i gospodarczych dla Gminy Szczurowa oraz mieszkańców.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią).Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

685	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

686	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	W związku z ogromnym zasięgiem planowanego polderu rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie w innej lokalizacji.	Biorąc pod uwagę zauważalny rozwój gminy pod względem infrastruktury oraz perspektywie powstawania nowych zakładów pracy, budowa polderu o takim zasięgu może wpłynąć negatywnie. Co więcej przesiedlenie tak dużej liczby mieszkańców jest dotkliwe społecznie. Mieszkańcy poza polderem martwią się o swoje bezpieczeństwo.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Obecny dokument ma charakter strategiczny i opisuje ramowe założenia dotyczące inwestycji, w tym relokacji gospodarstw rolnych. Na tym etapie nie ma możliwości wskazania konkretnych lokalizacji dla nowych gospodarstw ani szczegółowego opisu gruntów, które mogłyby zostać przeznaczone na ten cel. Tego rodzaju analizy i charakterystyki zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji, przy czym kluczowe decyzje będą podejmowane w ścisłym porozumieniu z właścicielami gospodarstw. Proces relokacji będzie uwzględniał specyfikę istniejących gospodarstw, w tym walory użytkowanych gleb, aby jak najlepiej dopasować nowe tereny do potrzeb rolników. Jeżeli podjęta zostanie decyzja o realizacji Programu, szczegółowe informacje będą przygotowane w ramach dalszych etapów. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

687	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności w innej lokalizacji. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Ludzie stracą dorobek życia, bo spadną ceny nieruchomości, działek, itd. Poza tym żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich. Gmina prężnie się rozwija. Budowa polderu pogrąży Gminę i Mieszkańców. Zwiększy się bezrobocie. Rolnicy stracą gospodarstwa. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

688	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Usunąć go konsekwentnie.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności w innej lokalizacji. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Ludzie stracą dorobek życia, bo spadną ceny nieruchomości, działek, itd. Poza tym żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich. Gmina prężnie się rozwija. Budowa polderu pogrąży Gminę i Mieszkańców. Zwiększy się bezrobocie. Rolnicy stracą gospodarstwa. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

689	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Jako mieszkanka gminy wyrażam obawę o to że:- po powstaniu polderu stracą na wartości posiadane przeze mnie nieruchomości,- obawiam się kosztów ubezpieczeń nieruchomości,- do dziś dnia nie wiem gdzie dokładnie będzie przebiegać wał.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i

										wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko.Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.

690	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

691	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

692	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)				wyjaśniona	Uwaga została usunięta z uwagi na niecenzuralne treści.
693	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od

										rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów

										Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

694	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

695	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności w innej lokalizacji. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Ludzie stracą dorobek życia, bo spadną ceny nieruchomości, działek, itd. Poza tym żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich. Gmina prężnie się rozwija. Budowa polderu pogrąży Gminę i Mieszkańców. Zwiększy się bezrobocie. Rolnicy stracą gospodarstwa. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

696	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności w innej lokalizacji. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Ludzie stracą dorobek życia, bo spadną ceny nieruchomości, działek, itd. Poza tym żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich. Gmina prężnie się rozwija. Budowa polderu pogrąży Gminę i Mieszkańców. Zwiększy się bezrobocie. Rolnicy stracą gospodarstwa. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

697	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Planowana inwestycja jaką jest budowa polderu w gminie Szczurowa będzie miała negatywny wpływ na życie mieszkańców gminy, którzy będą musieli żyć w sąsiedztwie ogromnego polderu.	Wybudowanie polderu na innym terenie lub kilku mniejszych.	Gmina Szczurowa jest obecnie miejscowością, która dynamicznie się rozwija, budowanych jest wiele nowych domów. Planowany polder spowoduje strach u mieszkańców, którzy za oknem będą mieli ogromne wały, ceny ich domów i działek spadną, ponieważ nikt nie będzie chciał zamieszkać, ani budować nowych domów w naszej gminie.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.

698	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Jako przyszła mieszkanka gminy Szczurowa (miejscowości Niedzieliska) czuje się zobowiązana walczyć o tą piękną gminę, która na przestrzeni lat zmienia się w szybkim tempie tylko na lepsze. Jako iż planowany zbiornik nie tylko zmusi mieszkańców (z Górki i okolic) do kolosalnych zmian w ich życiu, utraty swoich majątków oraz rezygnację z dotychczasowych planów, wpłynie na okoliczne wioski, między innymi Niedzieliska i wszystkie z nimi sąsiadujące miejscowości. Na własnym przykładzie mogę zagwarantować, że żaden z inwestorów czy przedsiębiorców nie zaryzykuje otwarcia interesu na terenach zagrożonych zalaniem. Pomysł polderu, który nie gwarantuje bezpieczeństwa gminie, w której ma się znaleźć, jest przykładem kompletnego braku szacunku oraz umniejszeniem wartości mieszkańców żyjących w tym że obszarze. Informacje, które dotarły do mieszkańców gminy Szczurowa, powinny być przedyskutowane i ich mieszkańcami. Budując zbiornik w tym obszarze, zamkniecie drogę ludziom, którzy planowali przyszłość z tą gminą, otwierając własne biznesy, kupując działki pod budowę domu - inwestując pieniądze, których już nie odzyskają. Apeluję o dialog z mieszkańcami i otwartą dyskusję na temat wszelkich planów inwestycyjnych. Tylko wtedy, kiedy będziemy wspólnie analizować skutki decyzji, możemy mieć pewność, że wybrane rozwiązania będą służyły dobru całej społeczności.	Apeluję o dialog z mieszkańcami i otwartą dyskusję na temat wszelkich planów inwestycyjnych. Tylko wtedy, kiedy będziemy wspólnie analizować skutki decyzji, możemy mieć pewność, że wybrane rozwiązania będą służyły dobru całej społeczności.	Budowa polderu retencyjnego w obszarze gminy Szczurowa, mimo że ma na celu ochronę większych miast, takich jak Sandomierz i Kielce, może mieć katastrofalne skutki dla naszej gminy. Należy pamiętać, że lokalna społeczność nie ma na celu tylko minimalizowania ryzyka powodziowego, ale także zapewnienia stabilności gospodarczej i społecznej. Zmiany związane z tak dużą inwestycją mogą prowadzić do utraty domów, gruntów, a także przyszłych planów inwestycyjnych mieszkańców. Tak poważne zmiany, zwłaszcza przy braku odpowiednich zabezpieczeń dla naszej gminy, mogą w przyszłości stworzyć problem nierówności społecznych oraz załamać lokalną gospodarkę, która w dużej mierze opiera się na małych przedsiębiorstwach, rolnictwie i turystyce. Zatem, w trosce o przyszłość mieszkańców i zrównoważony rozwój regionu, konieczne jest podjęcie alternatywnych rozwiązań, które zapewnią skuteczną ochronę przed powodziami, ale nie będą niosły za sobą tak drastycznych skutków społecznych i gospodarczych.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej

										perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła”. W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu.

699	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Planując budowę polderu zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie da się wycenić naszych obawy i strachu mieszkańców szczególnie nas mieszkających poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Stracą na wartości nasze działki i i inne nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak

										efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

700	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Poprawić drożność rzek dopływowych np. Uszewki, Gróki Raby, ponieważ są zarośnięte i niedrożne. Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
701	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)				wyjaśniona	Uwaga została usunięta z uwagi na niecenzuralne treści.

702	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Budowa polderu spowoduje zatrzymanie rozwoju gminy, która obecnie prężnie się rozwija i podejmowanie jest wiele działań na ich terenie. Wszystkie miejscowości gminy są zamieszkałe, więc budowa polderu spowoduje niebezpieczeństwo dla mieszkańców, którzy będą musieli mieszkać bezpośrednio obok tego dużego polderu. W Polsce znajduje się wiele mniej zasiedlonych terenów, gdzie koszty ekonomiczne i społeczne takiej inwestycji nie byłyby aż tak wysokie.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

703	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne. Usunąć wariant II	proponuje wybudować na nieużytkach a nie w gminie szczurowa w miejscach najbardziej zaludnionych	folder doprowadzi do degradacji środowiska, gmina stawia na wiele inwestycji, budują się zakłady pracy dla lokalnej społeczności, powstają domy jednorodzinne	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.
704	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.

705	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Nieetyczne jest zmuszenie tak dużej ilości mieszkańców do przesiedleń i zmiany swojego życia. Zarówno gmina cały czas prowadzi różne inwestycje jak i jej mieszkańcy. Ludność od lat inwestuje w swoje budynki mieszkalne i dba o lokalne środowisko, więc zniszczenie dorobku życia tak wielu osób nie powinno mieć miejsca.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla

										lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.

706	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne. Usunąć wariant II	zachęcam spojrzeć na mape bądź satelite google i się zastanowić czy wysiedlanie mieszkańców to dobry pomysł gdy w pobliżu jest pełno nieużytków	degradacja środowiska, zmniejszenie wartości kulturowej, wartości działek i nieruchomości, zmniejszona imigracja ludności (mniej ludzi zechce się osiedlać na stałe w gminie Szczurowa). Polder spowodowałby brak dostępu do gminy Koszyce, wiele rodzin (1/5 gminy) straciłoby dostęp do pobliskiej szkoły, miejsc pracy.	wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych

										dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

707	17.01.2025	ankieta on-line	przedsiębiorca	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne.Usunąć wariant II	wybudowanie polderu w innym miejscu, a nie w gminie Szczurowa i Koszyce. Wybudujcie najlepiej w Krakowie koło Wisły, bo co roku się wylewa :) Będzie atrakcja turystyczna - zalew krakowski	Wybudowanie polderu spowoduje straty dla mojej firmy Mirex oraz innych przedsiębiorstw. Otwierając firmę chciałem zapewnić dostęp do moich usług m.in. dla lokalnej społeczności, polder znacznie uniemożliwi mi rozwój firmy, bądź doprowadzi do zamknięcia - zmniejszy się liczba klientów (1/5gminy Szczurowa oraz Koszyce)	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.

708	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne. Usunąć wariant II	zaprzestanie działań w gminie Szczurowa dot. budowie polderu zalewowego	Ja, jako osoba wkraczająca w dorosłość i kończąca szkołę średnią chciałabym wciąż mieszkać w mojej spokojnej gminie. Polder zalewowy zakłada, że mój dom będzie graniczył z wałem. Powoduje to u mnie uczucie strachu oraz doprowadzi do ucieczki z miejscowości. Czy ktoś pomyślał o młodych? Czy zastanawialiście się co może się stać emerytom, którzy w razie przerwania wału stracą cały dorobek życia, nie będą w stanie się zabezpieczyć, mogą zginąć samotnie bez pomocy? Bo ta pomoc przychodzi zawsze za późno.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa,

										której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

709	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Polder ma powstać na 8ha mojej ziemi na której uprawiam zboża, owoce i ważywa dla moich dzieci . Ziemia jest w posiadaniu mojej rodziny od pradziada. Zniszczycie całe moje gospodarstwo rolne wszystko co mam i co dostałem od mojego taty, o co on dbał całe swoje życie i o co ja dbam 40 lat. Nie będę miał nawet kawałka ziemi żeby posadzić jakikolwiek owoc lub warzywo dla swojej rodziny. To jest całe moje życie i moja ojcowizna która została mi po nim. Wszystkie ciągniki i maszyny które posiadam będę musiał sprzedać bo nie będę miał co uprawić. Dom który posiadam i który remontuje cały czas w który włożyłem wszyskie pieniądze które zarobilismy z moja żoną na emigracji będzie stał parenście metrów od polderu zalewowego. Nie wyobrażam sobie życia swojego, mojej żony oraz dwójki moich dzieci mieszkając koło tak ogromnego polderu. Życia w ciągłym strachu oraz obawami że coś sie stanie. Że nas zaleje miliony litrów wody. Jak można będzie żyć w ciągłym strachu.	Proszę o zmianę projektu polderu zalewowego. Przecież są tereny w zdłuż Wisły które są niezamieszkałe a ziemię są słabej jakości i na których można zrobić parę małych polderów zalewowych. Nie musicie zrujnować całej naszej Gminy i zamieniać naszego życia w STRACH.	Pogorszenie jakości życia. Strach przed zalanie mojego domu i gospodarstwa. Spadek wartości nieruchomości oraz ziemi. I upadek mojego gospodarstwa rolnego.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa,

										której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych Intencją PGW WP jest wdrożenie infrastruktury przeciwpowodziowej, polderów, gdzie eksploatacja gruntów w ich czaszach będzie powszechną praktyką, która będzie się wiązała jedynie z częściowym wyłączeniem gruntów z użytkowania (tereny przeznaczone pod zabudowę zapory czołowej polderu i wałów polderu). Wartym podkreślenia jest fakt, że budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mogą ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej. Przy coraz częstszych wezbraniach rzek, występowania powodzi, istnieje potrzeba budowania zabezpieczeń przeciwpowodziowych dostosowanych do zmian klimatycznych. Jednym z takich działań jest budowa polderów, które oprócz ochrony przeciwpowodziowej mogą spełniać jeszcze inne funkcje, w tym funkcję rolniczą. Dodatkowo, jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. W prezentowanym Programie działań i Prognozie przedstawiono przykładowe zagospodarowanie polderów, uwzględniające również aspekty przyrodnicze. Sposób zagospodarowania polderów jest propozycją możliwą do wykorzystania na dalszym etapie tj. etapie projektowania polderu i możliwego jego zagospodarowania. Etap procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której konsultowane są dokumenty nie jest etapem, na którym dostępne są już szczegółowe rozwiązania projektowe. Obecny dokument ma charakter strategiczny i opisuje ramowe założenia dotyczące inwestycji, w tym relokacji gospodarstw rolnych. Na tym etapie nie ma możliwości wskazania konkretnych lokalizacji dla nowych gospodarstw ani szczegółowego opisu gruntów, które mogłyby zostać przeznaczone na ten cel. Tego rodzaju analizy i charakterystyki zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji, przy czym kluczowe decyzje będą podejmowane w ścisłym porozumieniu z właścicielami gospodarstw. Proces relokacji będzie uwzględniał specyfikę istniejących gospodarstw, w tym walory użytkowanych gleb, aby jak najlepiej dopasować nowe tereny do potrzeb rolników. Jeżeli podjęta zostanie decyzja o realizacji Programu, szczegółowe informacje będą przygotowane w ramach dalszych etapów. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

710	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Całkowita degradacja gminy oraz ludzi żyjących poza polderem. Nasze działki i domy stracą na wartości, przedsiębiorcy nie będą zainteresowani inwestowaniem na tym terenie. Gdzie tyle wysiedlonych rodzin znajdzie miejsca na swoje domy i gospodarstwa?	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami,

										jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Obecny etap prac jest na poziomie strategicznym, co oznacza, że szczegóły dotyczące organizacji procesu relokacji będą opracowywane na dalszych etapach, w ścisłej współpracy z mieszkańcami. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy relokowany będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach wsi zastępczych przygotowywanych przez Inwestora Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców. Szczegółowe informacje, w tym dotyczące nowych lokalizacji i sposobu ich przygotowania, zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji. Obecny dokument ma charakter strategiczny i opisuje ramowe założenia dotyczące inwestycji, w tym relokacji gospodarstw rolnych. Na tym etapie nie ma możliwości wskazania konkretnych lokalizacji dla nowych gospodarstw ani szczegółowego opisu gruntów, które mogłyby zostać przeznaczone na ten cel. Tego rodzaju analizy i charakterystyki zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji, przy czym kluczowe decyzje będą podejmowane w ścisłym porozumieniu z właścicielami gospodarstw. Proces relokacji będzie uwzględniał specyfikę istniejących gospodarstw, w tym walory użytkowanych gleb, aby jak najlepiej dopasować nowe tereny do potrzeb rolników. Jeżeli podjęta zostanie decyzja o realizacji Programu, szczegółowe informacje będą przygotowane w ramach dalszych etapów. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

711	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	1.Konsultacje ze specjalistami, którzy potrafią regulować rzeki i kanały np. w Holandii. 2.Udrożnić dopływy Wisły, bo mniejsze rzeki nie posiadają lustra wody", gdyż są tak zarośnięte!!!! 3. Podjąć decyzję o budowie mniejszych polderów w innych mniej zaludnionych miejscach.	W planach nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Jak mają funkcjonować ludzie, sąsiadujący z kilkumetrowym wałem, za którym w każdej chwili mogą pojawić się miliony litrów wody, a przecież żadna budowla daje 100% pewności swojego przetrwania!!!! Wał będzie przebiegał prawie na całej swojej długości obok gęsto zaludnionych domów.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak

										efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

712	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Udrożnić zarośnięte dopływy Wisły.Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

713	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

714	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Ostateczne warianty przed powodzią uwzględniające uwarunkowania społeczne środowiskowe i ekonomiczne usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego szczurowa -koszyce o pojemnosci v=206.00mln m warianty usunąć konsekwentnie że wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu usunąć wariant zOPII i OP III	Rozważyć budowę polderu w innej nie zamieszkałej lokalizacji mniej zurbanizowane lub kilka polderòw o mniejszej pojemnosci rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie		wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

715	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	POWOŁĄC EKIPĘ FACHOWCÓW A NIE UPRAWIAĆ POLITYKI	POSZERZENIE KORYTA RZEK WYKASZANIE WAŁÓW WZNOWIENIE PRZEPOMPOWNI	GMINA TRACI INWESTORÓW MIEJSC A PRACY ZMUSZANIE MIESZKAŃCÓW DO WYPROWADZ KI NISZCZENIE POLSKI ROLNIKÓW MARNOTRASTWO PIENIĘDZY OKRADANIE MIESZKAŃCÓW Z ICH WŁASNOŚCI DLA SWOICH KORZYŚCI .JAK MNIE TO NIE DOTYCZY TO MOŻNA NISZCZYĆ ZDRADA POLSKI	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

716	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

717	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która

										niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

718	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Żyjemy w wolnym kraju i każdy człowiek sam o sobie decyduje gdzie chce mieszkać a wy ludziom narzucacie z góry że mają się wynieść z tych terenów, z własnych domów, zrezygnować z własnych gospodarstw, ze zdrowej żywności... Chcecie zmusić ludzi do przeprowadzki do miast i do jedzenia gorszej żywności z krajów Mercosur Jeśli tak bardzo chcecie chronić Sandomierz, Zawichost to zróbcie polder na terenie województwa świętokrzyskiego bo już były takie plany więc jaki jest problem żeby powrócić do dawnych projektów np. w gminie Połaniec czy Korczyn są może zlokalizujecie nowe miejsca właśnie w tamtym województwie.... Ludzie są na tym świecie przez chwilę więc dajcie im przeżyć w spokoju to krótkie życie....	Naprawa obwałowania, śluz, udrażnianie rowów, regulacja dopływów Wisły bo są w tragicznym stanie....		wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

719	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Zagrożenie epidemiologiczne w przypadku polderu wodnego. Ciężki sprzęt do budowy i późniejszej eksploatacji naraziłby na zniszczenie dróg i pobliskich gospodarstw.	Zrobienie mniejszych zbiorników na terenach niezamieszkałych	Ciągły strach przed powodzią. Plaga owadów, niechcianych zwierząt. Spadek wartości nieruchomości . Przerwanie więzów rodzinnych, tradycji przekazywania gospodarstw następnym pokoleniom. Wyjazd młodych ludzi ze wsi do miast.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. W trakcie powodzi o konieczności napełniania polderu wodą zostaną powiadomione lokalne samorządy oraz mieszkańcy. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

720	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	poszerzenie koryta rzek koszenie wałów uruchamianie przepąpowni ,	ROZWAŻYĆ BUDOWĘ POLDERU W INNEJ LOKALIZACJII	PROPONOWANY POLDER DOPROWADZI DO DEGRADACJII GMINY STRACĄ NA WARTOŚCI DZIAŁKI A CO ZA TYM IDZIE STRACĄ udowa nie gwarantuje 100 wytrzymałości i sprawności przykład powodzi w 2024 skala ogromna zniszczeń a też wmawiano mieszkańca bezpieczeństwo	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.

721	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Uwagi dotyczą polderu w wersji II i III w Gminie Szczurowa: 1. W opracowaniu brak informacji o wpływie inwestycji na infrastrukturę miejscowości, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie polderu, np. w Szczurowej. 2. Brak dokładnej mapy, która pozwalałaby wskazać odległość polderu od budynków mieszkalnych. 3. Brak informacji o odległości, w jakiej mogą być budowane domy od polderu suchego w Gminie Szczurowa. 4. Brak wskazań jakie zgody będą musieli uzyskać mieszkańcy posiadający działki budowlane w sąsiedztwie polderu. Brak informacji jakie normy bezpieczeństwa będą musiały spełniać nowo powstałe budynki. 5. W kosztach projektu nie uwzględniono długoterminowych kosztów społecznych i gospodarczych dla Gminy Szczurowa oraz mieszkańców.	Budowa polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	1. Tak duża inwestycja hydrotechniczna bez wątpienia będzie oddziaływać na sąsiednie miejscowości, które zostały zupełnie pominięte w opracowaniu. 2. Zaproponowano mieszkańcom udział w konsultacjach projektu, który zawiera bardzo pobieżne założenia i ogólnikowe stwierdzenia. Nie opisuje faktycznych skutków lokalizacji polderu w Gminie Szczurowa.	wyjaśniona	Na obecnym etapie Programu konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie dalszych prac projektowych. Podkreślamy jednocześnie, że rekomendowana retencja polderowa pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla blisko 140 tys. mieszkańców, właścicieli i zarządców infrastruktury komunalnej oraz przedsiębiorców, a także otwarcie na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy blisko 100 tys. hektarów terenów w dolinie Wisły. Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania jak również z mieszkańcami pobliskich terenów w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

722	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Nie dla poleruje w gminie Szczurowa	Budowa zbiorników retencyjnych mniejszych lub większych oraz pogłębienie korytarz rzeki, naprawa wałów i ich podniesienie, wycinka drzew i krzewów hamujących przepływ mas wody. Przecież wszystko można zrobić aby nas ochronić. Wysiedlając ludzi doprowadzicie do samobójstw,do depresji. Wielu ludzi się nie podniesie. W Górce mieszka moja mama która ma 79 lat i co ? Starych drzew się nie przesadza i to bedzie dla niej gwoździ do trumny tego chcą Wody Polskie. Całe swoje życie mieszka przy wale wiślanym ,wiele widziała i przeszła i teraz na stare lata wyjazd?! NIE ZGADZAMY SIE!!!	Tak nie możecie postąpić bo to jest niezgodne z prawami człowieka	wyjaśniona	Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętości wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa.Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukci wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie

										na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

723	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji lub kilku polderów o mniejszej pojemności	Budowa polderu o tak dużym rozmiarze budzi niepokój z uwagi na zajęcie nim znacznego terytorium gminy. Młodzi w obawie przed zagrożeniem związanym z uszkodzeniem polderu, zmniejszeniem wartości nieruchomości i innych skutków z tym związanych mogą rezygnować z zamiaru osiedlania się w miejscowościach przyległych do granic polderu. Sam jestem zaniepokojony zagrożeniem ewentualnego zalania miejscowości przyległej biorąc pod uwagę ogromny obszar planowanego polderu.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które

										stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

724	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Jestem mieszkańcem gminy Szczurowa, dokładnie miejscowości Niedzieliska i czuję się zobowiązany do działania na rzecz tej pięknej okolicy, która z każdym rokiem zmienia się na lepsze. Pomysł budowy polderu wodnego, który może dotknąć mieszkańców Górki i okolicznych wiosek, w tym również Niedzielisk, wiąże się z wieloma trudnymi konsekwencjami. Wiele osób może stanąć przed koniecznością rezygnacji z planów życiowych, utraty majątku czy zmiany dotychczasowego stylu życia. Tego typu inwestycja wpłynie nie tylko na bezpośrednich mieszkańców, ale na całą społeczność okolicznych miejscowości. Z doświadczenia wiem, że inwestorzy i przedsiębiorcy nie będą skłonni do lokowania kapitału w rejonach zagrożonych zalaniem. Projekt polderu, który nie zapewnia realnego bezpieczeństwa dla naszej gminy, wydaje się być nierozważnym posunięciem, które nie szanuje wartości mieszkańców tej ziemi. Wszystkie informacje, które trafiły do lokalnej społeczności, powinny być przedyskutowane z mieszkańcami, bo tylko wspólna rozmowa daje szansę na wypracowanie najlepszych rozwiązań. Budowa polderu w tej okolicy może utrudnić rozwój osobom, które planowały przyszłość związaną z inwestowaniem w gminie, otwieraniem nowych firm czy budowaniem domów. Pieniądze, które zostałyby zainwestowane w te projekty, mogą zostać stracone bezpowrotnie. Zachęcam do otwartego dialogu i wspólnej analizy wszelkich planów inwestycyjnych. Tylko w ten sposób możemy mieć pewność, że decyzje będą podejmowane z myślą o dobru całej społeczności.			wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu “Bezpieczna Wisła”, które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła”. W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow

										- www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

725	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Wnoszę o całkowite usunięcie z programu II i III wariantu ochrony przeciwpowodziowej	Można wybudować kilka mniejszych polderów lub zmienić lokalizację na mniej zaludnioną i zurbanizowaną.	Jako mieszkaniec dynamicznie rozwijającej się gminy Szczurowa nie mogę się zgodzić na jej całkowitą degradację, do której może doprowadzić budowa polderu. Obawiam się, że przedsiębiorcy przestaną inwestować w naszej gminie, ludzie przestaną kupować działki i budować domy. Grunty i domy stracą na wartości. Nikt rozsądny nie będzie chciał wiązać się z terenem, który w razie pęknięcia wałów polderu ulegnie całkowitemu zniszczeniu. Nawet gdyby ten scenariusz się nie spełnił, to i tak w razie zalania polderu grożą nam komary, nieprzyjemne zapachy, a może nawet i choroby. Nie podoba mi się też perspektywa wysiedlenia tylu ludzi i zniszczenia obiektów, które dopiero co zostały wybudowane lub wyremontowane, co pochłonęło ogromne środki finansowe. Nie stać nas na taką rozrzutność w tych niepewnych czasach. Mam nadzieję, że uda się znaleźć jakieś rozsądne rozwiązanie i nie narażać naszej społeczności na życie w nieustannym poczuciu zagrożenia.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.

726	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206.00mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących

										polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

727	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

728	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant OP II	Znaleźć inną lokalizację mniej zaludniona .	Obawa że wybudowane wały mogą nie utrzymać wody która kiedyś w nich się będzie znajdowała i będzie to zagrażało wszystkim mieszkańcom	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

729	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant OP III	Znaleźć inną lokalizację mniej zaludnioną lub budowa kilku małych folderów na terenach jak najmniej zaludnionych i zabudowanych.	Obawa że wybudowane wały mogą nie utrzymać wody która kiedyś w nich się będzie znajdowała i będzie to zagrażało wszystkim mieszkańcom	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

730	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowana budowa polderu na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej jej degradacji stracą nie tylko tereny przeznaczone pod inwestycje, ale straci cała obecnie najlepiej rozwijająca się gmina w regionie. Przy opracowaniu założeń do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane, zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, plagi komarów . Żadna budowla nie zagwarantuje 100% wytrzymałości. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.

Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

										Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię". Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

731	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowana budowa polderu na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej jej degradacji stracą nie tylko tereny przeznaczone pod inwestycje, ale straci cała obecnie najlepiej rozwijająca się gmina w regionie. Przy opracowaniu założeń do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane, zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, plagi komarów . Żadna budowla nie zagwarantuje 100% wytrzymałości. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy oraz gmin sąsiednich	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.

Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

										Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię". Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

732	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)		WYBUDOWANIE POLDERU W INNEJ LOKALIZACJII POSZERZENIE KORYTA RZEK I KOSZENIE ROWÓW WZNOWIENIE PRZEPĄPOWNI	degradacja gminy marnotrastwo pieniędzy obecnie są realizowanie inwestycje, brak 100 %gwarancjii wytrzymałości i sprawności dowiodła tego powódz 2024 mieszkańcą też w mawiano gwarancję 100%.nie uwzględniono sytuacjii sytuacjii przedsiębiorców i kosztów gospodarstw domowych,SPADEK WARTOŚCI DZIAŁEK A CO MA W KONSEKWENCJ ZUBOŻENIE MIESZKAŃCÓW 'ZNISZCZENIE ROLNIKÓW JESTEŚMY PRZECIESZ POLAKAMI A DLA SWOICH KORZYŚCI NISZCZYCIE KRAJ	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie

										rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

733	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Wnioskuję o definitywne usunięcie OP II i OP III	Proszę rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji np. niezamieszkałej.	Budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W przypadku uszkodzenia wystąpi bardzo duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

734	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Należy usunąć wariant II, który zakłada budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m³. Należy również usunąć wariant III, obejmujący budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m³ oraz powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m³. Warianty te powinny zostać konsekwentnie usunięte ze wszystkich wcześniejszych scenariuszy, zapisów programu oraz powiązanych dokumentów, aby zapewnić ich spójność oraz uniknąć ewentualnych niejasności w dalszych etapach realizacji. Dodatkowo, z załącznika nr 1: "Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego" należy wyeliminować wariant OP II oraz wariant OP III, uwzględniając ich potencjalny wpływ na zapisane cele i rekomendacje w dokumencie. Zmiana ta pozwoli na klarowne określenie priorytetów i optymalizację działań w zakresie ochrony przed powodzią, zgodnie z przyjętymi założeniami.	Rozważyć alternatywne rozwiązania, takie jak budowa polderu w innej lokalizacji – niezamieszkałej i mniej zurbanizowanej – co pozwoliłoby na minimalizację negatywnych skutków społecznych oraz uproszczenie procedur administracyjnych. Alternatywą może być również realizacja kilku mniejszych polderów o mniejszej pojemności, które łącznie zapewnią odpowiednią ochronę przeciwpowodziową. Należy także rozważyć inne opcje działań bardziej uzasadnionych społecznie i ekonomicznie, takich jak inwestycje w systemy retencji wód, modernizację istniejących rozwiązań lub wzmocnienie naturalnych form ochrony przeciwpowodziowej.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa może doprowadzić do poważnej degradacji nie tylko obszarów planowanych pod inwestycje, ale również całej gminy, która należy do najszybciej rozwijających się w regionie. Projekt opiera się na błędnych założeniach, a w analizach całkowicie pominięto obecną i prognozowaną sytuację gminy. Według założeń polder ma obejmować aż 20% powierzchni gminy, a jego realizacja wpłynie negatywnie na pozostałe tereny. Obszary, na których planowana jest budowa polderu oraz ich sąsiedztwo, są miejscem realizacji kosztownych inwestycji. Po wdrożeniu projektu wiele z nich stanie się zbędnych, a część infrastruktury będzie musiała zostać wyburzona lub przebudowana. Świadczy to o oderwaniu projektu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, co czyni jego realizację nieracjonalną i nieekonomiczną. Koszty społeczne są ogromne – przewiduje się konieczność przesiedlenia lub wywłaszczenia mieszkańców oraz wyburzenia zakładów pracy, co nie znajduje żadnego uzasadnienia. Pominięto również analizę wpływu na gospodarstwa domowe znajdujące się poza terenem polderu, a także na przedsiębiorców, których inwestycje poniosą ogromne straty. W wyniku realizacji projektu wartość działek oraz nieruchomości na terenie gminy spadnie, dotykając wszystkich mieszkańców. Ponadto, nie sposób wycenić poczucia strachu i niepewności, szczególnie wśród osób mieszkających poza obszarem polderu. Po potencjalnym zalaniu mogą wystąpić problemy zdrowotne, plaga komarów i uciążliwe zapachy, które dodatkowo pogorszą jakość życia. Warto zaznaczyć, że żadna budowla hydrotechniczna nie gwarantuje 100% niezawodności. W przypadku uszkodzenia polderu ryzyko zalania całej gminy, a także terenów sąsiednich, będzie ogromne, co może stanowić bezpośrednie zagrożenie życia mieszkańców.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź

										raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.

735	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Nie można krzywdzić ludzi i im zabierać domy i cały dorobek życia!!!"USZCZĘŚLIWIAĆ "LUDZI NA SIŁĘ...NIE TRZEBA!!!! 😳	Mniejsze poldery i TAM...gdzie nie ma zabudowań..!!!!!!!!!!!	Trzeba dbać o dobro drugiego człowieka,a nie Mu szkodzić!!!!	wyjaśniona	Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały

										problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

736	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usuń wariant II przewidujący budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności 206 mln m³. Usuń wariant III obejmujący budowę polderu Koszyce-Szczurowa (206 mln m³) oraz powiększenie polderu Przykop wzdłuż Wisły (20,5 mln m³). Usuń te warianty również z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr 1 (Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni) usuń wariant OP II i OP III.	Chodzi o rozważenie alternatywnych lokalizacji lub rozwiązań dla budowy polderu, które mogą być bardziej korzystne z punktu widzenia społecznego i ekonomicznego. Zamiast stawiać polder w miejscu, które jest gęsto zabudowane lub zamieszkałe, można pomyśleć o miejscu, które jest mniej zurbanizowane lub w ogóle niezamieszkałe. Można także rozważyć budowę kilku mniejszych polderów zamiast jednego dużego. Mniejsze poldery mogą być łatwiejsze do zarządzania, tańsze w budowie i mniej uciążliwe dla lokalnych mieszkańców. Takie rozwiązanie mogłoby być korzystniejsze, jeśli chodzi o społeczną akceptację i zmniejszenie ryzyka dla ludzi oraz kosztów związanych z budową i utrzymaniem. Ważne jest, by brać pod uwagę zarówno potrzeby społeczne, jak i ekonomiczne, i poszukać rozwiązania, które będzie bardziej opłacalne i bezpieczne dla mieszkańców i środowiska.	Zła lokalizacja: Polder ma obejmować znaczną część gminy, co może doprowadzić do degradacji terenów przeznaczonych pod inwestycje, w tym budowy zakładów pracy. Inwestycje te, po wybudowaniu polderu, staną się niepotrzebne, co może wymusić ich wyburzenie lub przebudowę. Błędne założenia w analizach: Dokumenty związane z projektem polderu zostały przygotowane bez uwzględnienia bieżącej sytuacji gminy oraz przyszłych planów rozwoju. To sprawia, że cała inwestycja może być nieefektywna i nieracjonalna. Koszty społeczne: Budowa polderu wiązałaby się z koniecznością przenoszenia lub wywłaszczania mieszkańców, a także wyburzaniem zakładów pracy. Te zmiany generują ogromne koszty społeczne, które wydają się nieuzasadnione. Brak uwzględnienia innych interesariuszy: Projekt nie uwzględnia sytuacji gospodarstw domowych i przedsiębiorstw znajdujących się poza terenem polderu, które również będą narażone na negatywne konsekwencje. Zmniejszenie wartości działek i nieruchomości może wpłynąć na życie mieszkańców i przedsiębiorców. Obawy mieszkańców: Mieszkańcy, szczególnie ci, którzy żyją poza terenem polderu, mogą odczuwać lęk i niepewność związaną z ryzykiem zalania. Dodatkowo, takie zagrożenie może prowadzić do problemów zdrowotnych, jak rozprzestrzenianie się chorób, komarów i nieprzyjemnych zapachów. Wszystkie te czynniki wskazują na to, że projekt polderu może mieć poważne konsekwencje zarówno dla ludzi, jak i dla gospodarki gminy. W związku z tym warto rozważyć alternatywne rozwiązania, które będą bardziej odpowiednie społecznie i ekonomicznie, jak na przykład mniejsze poldery w innych lokalizacjach lub bardziej efektywne metody ochrony przed powodziami.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich

										nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. W trakcie powodzi o konieczności napełniania polderu wodą zostaną powiadomione lokalne samorządy oraz mieszkańcy. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

737	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznegoUsunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Poszerzyć koryto Wisły, zbudować zbiorniki retencyjne na rzekach takich Uszwica i innych dopływach Wisły.Poszukać innych rozwiązań nie ingerujących tak bardzo w życie mieszkańców.	Proponowany polder jest kuriozalnym projektem opartym o nieprawdziwe dane społeczne i infrastrukturalne.Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki, stracą wszyscy mieszkańcy gminy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Może spowodować traumę u moich dzieci.Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Może to spowodować epidemię szerzącą się na całe województwo a nawet kraj.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności, zwłaszcza w raz jej starzeniem. Żadne symulacje ani obliczenia nie zagwarantują jej wytrzymałości. W przypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i terenów sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”.Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w

										wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

738	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Wykonanie polderu zalewowego w gminie Szczurowa jest niedopuszczalne, nie wzięto pod uwagę ogromnych strat ekonomicznych i społecznych. W przypadku realizacji inwestycji pozostała część gminy znacząco zubożeje, grunty stracą na wartości, pracę stracą setki osób. Całkowicie wycofają się inwestorzy którzy zamierzali zainwestować w naszej gminie. w przypadku samej budowli, to żadna konstrukcja nie zapewnia pełnej odporności i niezawodności. W przypadku uszkodzenia istnieje poważne ryzyko, w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz możliwość zalania obszaru całej gminy i sąsiednich gmin. Nie sposób oszacować wartości obaw i strachu, jakie towarzyszą mieszkańcom, zwłaszcza tym żyjącym poza obszarem polderu. W przypadku potencjalnego zalania mogą pojawić się poważne konsekwencje zdrowotne, takie jak rozprzestrzenianie się chorób, nasilenie problemu z komarami oraz uciążliwe, nieprzyjemne zapachy. Tego rodzaju sytuacje nie tylko wpływają na komfort życia, ale również mogą mieć długotrwałe skutki dla zdrowia i jakości środowiska w okolicy.	Rozważenie budowy polderu w innej lokalizacji, szczególnie w miejscach mniej zurbanizowanych lub niezamieszkałych, może przynieść wiele korzyści zarówno społecznych, jak i środowiskowych. Alternatywą mogłoby być także stworzenie kilku mniejszych polderów o niższej pojemności, co pozwoliłoby na lepsze rozłożenie ryzyka i elastyczniejsze zarządzanie wodami opadowymi. Tego typu rozwiązania warto ocenić w kontekście: Uwarunkowań społecznych: Przeniesienie inwestycji do obszarów mniej zamieszkanych zmniejszyłoby konieczność przesiedleń oraz potencjalne konflikty z lokalną społecznością. Aspektów ekonomicznych: Budowa kilku mniejszych polderów może być tańsza w realizacji i utrzymaniu niż jednego dużego, zwłaszcza jeśli uwzględni się koszty ewentualnych rekompensat dla mieszkańców. Wpływu na środowisko: Rozmieszczenie polderów w miejscach o niższym stopniu urbanizacji mogłoby zmniejszyć ingerencję w istniejące ekosystemy oraz lepiej współgrać z naturalnymi procesami hydrologicznymi. Elastyczności zarządzania: Kilka mniejszych polderów daje możliwość bardziej precyzyjnego reagowania na lokalne potrzeby związane z ochroną przeciwpowodziową. Warto również rozważyć inne opcje, takie jak zrównoważone systemy zarządzania wodą, renaturyzacja rzek, czy inwestycje w	Dokumenty zostały opracowane bez uwzględnienia działań podejmowanych przez inne instytucje państwowe oraz samorządowe. W związku z tym realizacja projektu budowy polderu wydaje się być zarówno nieuzasadniona pod względem racjonalności, jak i nieopłacalna z ekonomicznego punktu widzenia. Brak współpracy i koordynacji między różnymi podmiotami prowadzi do ryzyka podejmowania decyzji, które nie tylko nie przynoszą oczekiwanych korzyści, ale również mogą generować zbędne koszty oraz negatywnie wpływać na skuteczność zarządzania zasobami publicznymi.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

							zieloną infrastrukturę. Takie rozwiązania mogą być bardziej efektywne, a jednocześnie lepiej wpisywać się w potrzeby społeczne i środowiskowe.			posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne.

739	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	wykreślić wariant z opracowania	zabezpieczyć, wyremontować istniejące wały	ostatnia powódź na terenie gminy wystąpiła w związku z przerwaniem wałów, proszę więc je zabezpieczyć a nie proponować tak drogie rozwiązanie kosztem mieszkańców gminy Szczurowa. Dane w dokumentach są nie prawdziwe, a o te dane oparto całą analizę	wyjaśniona	Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętości wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże

										planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

740	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	wykreślić wariant z opracowania	zabezpieczyć, wyremontować istniejące wały	ostatnia powódź na terenie gminy wystąpiła w związku z przerwaniem wałów, proszę więc je zabezpieczyć a nie proponować tak drogie rozwiązanie kosztem mieszkańców gminy Szczurowa. Dane w dokumentach są nieprawdziwe	wyjaśniona	Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętości wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże

										planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

741	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II,III defintywnie	Wybudujcie polder na terenie nie zamieszkałym przez ludzi	300 ludzi straci dach na głową i zostaną usunięci ze swojego środowiska naturalnego	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

742	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln M3Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5mln m3Warianty usunąc konsekwentnie że wczesniejszych scenariuszy i zapisów programu .Z załącznika nr Załacznik 1- Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznegoUsunąc wariant OP II oraz wariant OP III	Rozważyc budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej ,mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyc inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie.Oparty jest o błędne założenie do analiz-zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa.Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy,a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne , bedą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie przez wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiebiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycje.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości -stracą wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu .Po ewentualnym zalaniu bedą szerzyć się choroby , komary i przykre zapachy .Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałość i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich .	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

743	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II Usunąć wariant III	Wybudowanie polderu w innym miejscu na niezabudowanych terenach	Żadna budowa nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,
- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),
- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,
- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.
Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

744	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	wnioskuje o wykreślenie wariantu z opracowania	wyremontować wały, przenieść polder w miejsca które ma chronić	nie prawidłowo oszacowane koszty, bez konsultacji z mieszkańcami. W terenie płaskim nie powinno się lokować takich inwestycji zagrażają bowiem bezpośrednio życiu ludzi.	wyjaśniona	Na obecnym etapie prac konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz oddziaływanie planowanej infrastruktury na społeczeństwo i środowisko. Pierwsze informacje na temat planów realizacji polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa zostały przekazane społeczeństwu na II Konferencji realizowanej w ramach Programu "Bezpieczna Wisła", która została zorganizowana przez Wody Polskie 14 maja 2024 roku w Sandomierzu, na której obecni byli przedstawiciele gmin Koszyce i Szczurowa. W październiku 2024 roku odbyły się kolejne spotkania z radnymi Gminy Szczurowa i przedstawicielami Gminy Koszyce. Od 29 listopada 2024 roku trwały oficjalne konsultacje programu inwestycyjnego, przeprowadzane w ramach Programu "Bezpieczna Wisła", które zakończyły się w dniu 17 stycznia 2025 roku. W ramach konsultacji zorganizowano 5 spotkań w tym 2 w Szczurowej (10 grudnia oraz 14 stycznia), w Sandomierzu (9 grudnia), w Koszycach (11 grudnia) i Przykopie (12 grudnia), gdzie społeczność lokalna miała możliwość zapoznania się z założeniami Programu „Bezpieczna Wisła". W okresie konsultacji społecznych udostępnione zostały dokumenty. Istniała możliwość ich pobrania na stronach: - www.gov.pl/web/wody-polskie-krakow - www.gov.pl/web/wody-polskie-rzeszow - www.bezpiecznawisla.pl/konsultacje Podkreślamy, że z każdym, którego bezpośrednio lub pośrednio dotyczyć będzie kwestia j realizacji inwestycji, Inwestor będzie rozmawiał i konsultował się indywidualnie. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również otwarte na spotkania z mieszkańcami terenów, na których przewidziane są działania inwestycyjne w celu rozpoznania potrzeb i obaw poszczególnych grup osób, wynikające z realizacji Programu. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

										Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Proponowany Program działań skupia się na realizacji działań umożliwiających osiąganie celu Programu tj. zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno-ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Wisły na odcinku Kraków – Zawichost. W Programie działań uwzględniono efekt realizacji planowanych polderów i zbiorników przeciwpowodziowych wynikających z poprzedzającego przedmiotowy Program, Program 5.7.1, który ma na celu zabezpieczenie obszaru Małej i Górnej Zachodniej Wisły tj. na odcinku Wisły powyżej Krakowa. Cel ten jest realizowany poprzez maksymalne zwiększenie sterowanej retencji powodziowej na tym odcinku, czyli magazynowanie możliwie jak największej objętości wód powodziowych. Budowa polderów i zbiorników wielozadaniowych między Krakowem a Oświęcimiem pozwoli obniżyć falę powodziową na Wiśle w rejonie Mostu Dębnickiego o 80 cm, a w związku z przejęciem części wód powodziowych niewątpliwe ograniczy również częściowo ryzyko powodziowe poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. Budowa nowych wałów przeciwpowodziowych i podnoszenie wysokości już istniejących wałów bez zapewnienia dodatkowej retencji jest działaniem, które w obecnych warunkach klimatycznych jest nieefektywne i nieskuteczne. W przypadku budowy dużych obiektów retencyjnych obniżony zostanie poziom wód powodziowych na terenach położonych poniżej, a tym samym zmniejsza się ryzyko awarii istniejących obwałowań. Zauważyć należy, że niezależnie do rekomendowanych w Programie działań, prowadzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie bieżący monitoring stanu technicznego oraz konserwacja istniejących wałów przeciwpowodziowych. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne.

745	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

746	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

747	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowana budowa polderu w sąsiedniej Gminie doprowadzi do całkowitej jej degradacji. Najbardziej stracą na znaczeniu tereny przeznaczone pod inwestycje, Ponadto wedle propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część gminy jak i również gmin sąsiednich będzie miał negatywnie oddziaływanie Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ponadto są to ogromne koszty społeczne jak przeniesienie, wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy .Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców nie tylko gminy Szczurowa ale również sąsiednich szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

748	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Wariant usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowana budowa polderu w sąsiedniej Gminie doprowadzi do całkowitej jej degradacji. Najbardziej stracą na znaczeniu tereny przeznaczone pod inwestycje, Ponadto wedle propozycji polder będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część gminy jak i również gmin sąsiednich będzie miał negatywnie oddziaływanie Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ponadto są to ogromne koszty społeczne jak przeniesienie, wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy . Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców nie tylko gminy Szczurowa ale również sąsiednich szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

749	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polder przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3	Rozważyć budowę polder w innej lokalizacji niezamieszkałej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Projekt oparty jest o błędne założenia do analiz. Pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Dokumenty zostały opracowane w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych. Stracą na wartości nieruchomości, a strachu mieszkańców nie sposób wycenić. Budowla ta nie gwarantuje 100% wytrzymałości.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które

										stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

750	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polder przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polder Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3	Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany projekt polder uwzględnia obszar 1/5 terenu gminy Szczurowa a będzie negatywnie oddziaływał na pozostałą część gminy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

751	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Załączniki do projektu Programu działań	Usunąć wariant OP II i wariant OP III	Rozważyć budowę polderu w innej niezamieszkałej lokalizacji.	Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców oraz gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami

										inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

752	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne.Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3.Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce Szczurowa o poj. 206 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o poj. V=20,5 mln m3.Warianty usunąć konsekwentnie z wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr 1 rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego usunąć Wariant OP II i OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społeczne i ekonomiczne.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz - zupełnie pominiętą obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nie racjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione.Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowa nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności.W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań

										wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”.Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

753	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające Uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się Gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz - zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości - starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

									terenu całej gminy i gmin sąsiednich.		posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

754	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami

										inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

755	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego. Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się Gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz - zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości - starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

									terenu całej gminy i gmin sąsiednich.		posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

756	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3. Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się Gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz - zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadującychrealizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych.

										Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

757	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Konsekwentnie usunąć warianty że wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć inne miożliwości bardziej uzasadnione ekonomicznie i społeczne.	Nie wzięto pod uwagę sytuacji przedsiębiorstw, gospodarstw domowych, odremontowanych szkół i wielu innych inwestycji powstałych już na terenie gminy dla potrzeb i wygody mieszkańców.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

758	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Wnoszę o rezygnację z wariantów 2 i 3 projektu. Prowadzę działalność gospodarczą na terenie planowanego polderu zalewowego w gminie Szczurowa. Biorąc pod uwagę charakter mojej pracy, prowadzę warsztat samochodowy nie mogę wyprowadzić się z rodziną poza teren gminy. Większość klientów z którymi współpracuje pochodzi z tego terenu. Wyprowadzka z tego terenu spowoduje utratę klientów. Jest to jedyne źródło utrzymania moje i mojej rodziny.	Wnoszę o rezygnację z wariantów 2 i 3. Wzięcie pod uwagę wariant 1.		wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich

										potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Wybór wariantu OP III, obejmującego budowę polderów Koszyce–Szczurowa i Przykop, został dokonany na podstawie kompleksowej analizy technicznej, ekonomicznej i środowiskowej. Wariant ten zapewnia optymalny poziom ochrony przeciwpowodziowej, a rezygnacja z niego wiązałaby się z istotnym obniżeniem poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w regionie. Na obecnym, wstępnym etapie planowania przewiduje się opracowanie rozwiązań umożliwiających wsparcie przedsiębiorców, którzy w wyniku realizacji inwestycji będą zmuszeni do zaprzestania działalności na dotychczasowym terenie. Planowane formy wsparcia obejmują m.in. możliwość uzyskania działki zamiennej dostosowanej do charakteru działalności i lokalnych warunków, pomoc w przeniesieniu zakładu (zarówno techniczną, jak i finansową), a także odszkodowanie według pełnej wartości odtworzeniowej. Zakładane są również rekompensaty za zakłócenia w prowadzeniu działalności (m. in. rekompensata za dochód utracony lub zmniejszony w związku z relokacją działalności).

759	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego. Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się Gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz - zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

									zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.		posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

760	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Kategorycznie nie wyrażam zgody na budowę polderu na terenie Gminy Szczurowa i Gminy Koszyce	Rozważyć budowę polderu na innym terenie nie zabudowanym dzikich rozlewiskach wyremontować dotychczasowe wały udrożnić rowy i rozważyć inne możliwości bez wysiedlania mieszkańców	Pozbawicie nas źródła naszych dochodów po wysiedleniu nie jesteśmy w stanie odbudować tego co mamy dlatego kategorycznie się sprzeciwiam	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

761	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Sprzeciw do budowy suchego polderu na terenie gminy Szczurowa	Wybudowanie innych mniejszych polderów, które nie będą niosły za sobą wysiedlenia i wyburzenia trzech miejscowości.	Jako mieszkanka miejscowości Górka, która prowadzi gospodarstwo rolne obawiam się o przyszłość związaną z wysiedleniem oraz mieszkanie w pobliżu polderu.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

762	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią (wstępne warianty planistyczne, Scenariusz 1, Scenariusz 2, Scenariusz 3)	Wyrażam sprzeciw wobec budowy polderu w gminie Szczurowa. Budowa tego polderu niesie ze sobą o wiele więcej negatywów niż korzyści. Zapewne jest inna droga wyjścia niż budowanie tak wielkiego polderu na terenach zamieszkałych.	Liczę na Wasze kompetencję i znalezienie innego rozwiązania	-W razie kataklizmu zbyt duże zagrożenie dla wielu wiosek- uważam, że będzie to zrobione po najniższej lini i będzie mnóstwo niedociągnięć'	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi.Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

763	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

764	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

765	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i innych nieruchomości – starca wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu.Po ewentualnym zalaniubędą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu

										udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.
766	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)				wyjaśniona	Przesłany formularz nie zawierał żadnych uwag/wniosków.

767	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, ze wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina Szczurowa, Koszyce), - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze

										Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

768	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, ze wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina Szczurowa, Koszyce), - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost.Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej

										jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

769	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant OP II w całości	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji lub przyjąć wariant OP I lub opracować kolejny wariant obejmujący budowę kilkunastu mniejszych polderów	Realizacja wariantu OP I w całości obciąża prawie wyłącznie gm. Szczurowa, co prowadzi do nierównomiernego rozłożenia kosztów społecznych i gospodarczych. Nie uwzględniono sytuacji mieszkańców sąsiadujących z planowaną lokalizacją polderu, w tym: • Ryzyko związane z możliwością przerwania wałów polderu. • Utraty wartości nieruchomości w pobliżu. • prawdopodobne wzrosty składek ubezpieczeń majątkowych. Budowa polderu w tej lokalizacji doprowadzi do: • mniejszego zainteresowania osiedlaniem się w gminie, co przyczyni się do wyludnienia. • Zniechęcenia przedsiębiorców do inwestowania na terenie gminy . • Braku motywacji mieszkańców do budowy nowych domów i inwestowania w nieruchomości.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, ze wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina Szczurowa, Koszyce), - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów

gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

770	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant OP III w całości	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji lub przyjąć wariant OP I lub opracować kolejny wariant obejmujący budowę kilkunastu mniejszych polderów	Realizacja wariantu OP I w całości obciąża prawie wyłącznie jedną gminę (gm. Szczurowa), co prowadzi do nierównomiernego rozłożenia kosztów społecznych i gospodarczych. Nie uwzględniono sytuacji mieszkańców sąsiadujących z planowaną lokalizacją polderu, w tym: • Ryzyka i obaw związanych z możliwością przerwania wałów polderu. • Utraty wartości nieruchomości znajdujących się w pobliżu. • Potencjalnego wzrostu składek ubezpieczeń majątkowych. Budowa polderu w tej lokalizacji doprowadzi do: • Spadku zainteresowania osiedlaniem się w gminie, co przyczyni się do wyludnienia. • Zniechęcenia przedsiębiorców do inwestowania w rozwój regionu. • Braku motywacji mieszkańców do budowy nowych domów i inwestowania w nieruchomości.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, ze wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina Szczurowa, Koszyce), - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów

gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi.
Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).
Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.
Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl.
Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań.

Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność.
Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków

										technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

771	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	W związku z planowaną budowa polderu jako mieszkaniec terenu położonego w niedużej odległości od planowej inwestycji wyrażam obawy o zdrowie moje i moich bliskich w razie przerwania obwałowań polderu ludzie nie będą w stanie bezpiecznie ewakuować się z terenów położonych w bliskiej odległości polderu . Mieszkańcy Woli Przemykowskiej ,Woli Rogowskiej zostaną w szybkim czasie odcięci od dróg ewakuacji. Tereny w bliskiej odległości polderu stracą na wartości.	Zaprzestanie budowy polderu w gminie Szczurowa . Odszkodowania dla mieszkańców terenów sąsiadujących z polderem Wykup terenów położonych w odległości bliskiej polderu.	Jakość budowy obiektów hydrotechnicznych na terenie polski jest na bardzo złym poziomie . Brak należytej konserwacji wraz z niska jakością obwałowań doprowadzi krótkim czasie do katastrofy Projekt bezpieczna Wisła jest pisany przez ludzi bez kompetencji i odpowiedniego wykształcenia zarządzany przez ludzi z łapanki oraz minowania politycznego !	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i rozwój infrastruktury. Priorytetem jest, aby inwestycja była przeprowadzona w sposób minimalizujący negatywne skutki dla społeczności lokalnej, z zachowaniem przejrzystości procedur i wsparciem indywidualnych potrzeb mieszkańców. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz Dolny. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących

										polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.

772	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)		Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji ,niezamieszkałej lub kilku innych polderów o mniejszej pojemności .		wyjaśniona	Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż

										mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.

773	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln na m3 .Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5mln m3. Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Usunąć wariant OP II oraz wariant OP IIIZ załącznika nr Załącznik 1 -rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, nie zamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie	Proponowane w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionieOparty jest o błędne założenia do analiz-zupełnie pominiętą i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5terenu gminy,a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych,a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładu pracy są nieuzasadnione.Nieuwzględnio no sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i innych nieruchomości -stracą wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie po za terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiadujących.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, ze wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina Szczurowa, Koszyce), - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost.Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej

										jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

774	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę poleruje przepływowego koszyce-szczurowa o pojemności V=206,00mln na m3 .Usunąć wariant III zakładający budowę poleruje przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206,00 mln na m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3 . Warianty usunąć konsekwentnie że wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu .Usunąć wariant OPII oraz wariant OPIII Z załącznika nr Załącznik 1-rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni w raz z wynikami modelowania hydraulicznego	Rozwarzyć budowę poleruje w innej lokalizacji ,niezamieszkałej ,mniej zurbaizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności .Rozwarzyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie	Proponowany w dokumentach poleruje na terenie gminy Szczurowa doprowadź do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje ,ale całą ,jedną z najlepiej z rozwijającej się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz -zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu gminy ,a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał. Na terenie proponowanym przez poleruje i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje które w następstwie budowy poleru stają się zbędne ,będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a za tem powstanie poleru jest nie racjonalne i nie ekonomiczne . Ogromne koszty społeczne:przeniesienie /wywłaszczenie mieszkańców , wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartośći działki i innych nieruchomości-stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby ,komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100%wytrzymałość i isprawnośći . W wypadku uszkodzenia wystąpi durze ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiadujących.	wyjaśniona	okalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, ze wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina Szczurowa, Koszyce), - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Wariant OP I uwzględniający budowę 17 polderów przeciwpowodziowych był rozpatrywany jako wariant możliwej do uzyskania retencji na terenach niezabudowanych, bez konieczności relokacji osób zamieszkujących te tereny. Poprzez realizację wariantu możliwe jest uzyskanie 102 mln m3 retencji wód powodziowych, jednak wyniki modelowania hydraulicznego wskazują, że jest to wariant najmniej efektywny dla odcinka Wisły na odcinku od ujścia Dunajca do ujścia Sanu. Na tym odcinku Wisły obserwuje się najmniejszą redukcję przepływów i stanów wody w punktach kontrolnych. Dopiero na odcinku poniżej Sanu dostępne są niezabudowane tereny o bardzo dużej pojemności retencyjnej (łączna pojemność polderów Chwałowice 1-3, Borów i Janiszów to 36,13 mln m3) ale ich wpływ na redukcję przepływów powodziowych będzie odczuwalny dla terenów położonych w regionie wodnym środkowej Wisły, poniżej wodowskazu Zawichost. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze

										Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

775	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206.00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206.00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20.5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej.	Polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje ale całą jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuacje gminy. Na terenie polderu oraz sąsiadujących są realizowane drogie inwestycje które po wybudowaniu polderu będą zbędne lub nawet wyburzane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione Nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości Obawa i strach mieszkańców poza terenem polderu. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym

										unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby

										wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

776	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)		Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji niezamieszkałej lub kilku polderów o mniejszej pojemności . Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.		wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

777	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206.00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206.00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20.5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej.	Polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje ale całą jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuacje gminy. Na terenie polderu oraz sąsiadujących są realizowane drogie inwestycje które po wybudowaniu polderu będą zbędne lub nawet wyburzane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione Nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości Obawa i strach mieszkańców poza terenem polderu. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym

										unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby

										wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

778	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)		Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji niezamieszkałej lub kilku polderów o mniejszej pojemności . Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.		wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach

										przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

779	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206.00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V=206.00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20.5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej.	Polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje ale całą jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analiz zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuacje gminy. Na terenie polderu oraz sąsiadujących są realizowane drogie inwestycje które po wybudowaniu polderu będą zbędne lub nawet wyburzane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione Nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości Obawa i strach mieszkańców poza terenem polderu. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym

										unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby

										wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

780	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)		Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji niezamieszkałej lub kilku polderów o mniejszej pojemości.		wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

781	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Inne zagadnienia	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ergonomiczne. Usunąć wariant II zakładający budowę pod folderu przepływowego Koszyce – Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3. Warianty usunąć ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Usunąć wariant III zakładający budowę pod folderu przepływowego Koszyce – Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego podfolderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3.. Warianty usunąć ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu	Rozważyć budowę folderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku pod folderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Sprzeciwiam się wobec planów budowy polderu zalewowego na terenie naszej gminy. Taka inwestycja wpłynie negatywnie na nasze gospodarstwa, lokalną przedsiębiorczość rozwój gospodarczy gminy oraz jakość życia w naszej społeczności. Rozważyć inny wariant jak w propozycji zmian.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź

										raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

782	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)		Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji niezamieszkałej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.		wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

783	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ergonomiczne. Usunąć wariant II zakładający budowę pod folderu przepływowego Koszyce – Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3. Warianty usunąć ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Usunąć wariant III zakładający budowę pod folderu przepływowego Koszyce – Szczurowa o pojemności V=206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego podfolderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=20,5 mln m3.. Warianty usunąć ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu	Rozważyć budowę folderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku pod folderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Sprzeciwiam się wobec planów budowy polderu zalewowego na terenie naszej gminy. Taka inwestycja wpłynie negatywnie na nasze gospodarstwa, lokalną przedsiębiorczość rozwój gospodarczy gminy oraz jakość życia w naszej społeczności. Rozważyć inny wariant jak w propozycji zmian.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie

										rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

784	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)		Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji niezamieszkałej		wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

785	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)		Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji niezamieszkałej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.		wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

786	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Odrzucić propozycje budowy polderu na terenie Gmin Szczurowa i Koszyce.Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany polder na terenie gminy Szczurowa to degradacja terenów inwestycyjnych, zniszczenie i zaprzepaszczenie działań i inwestycji przeprowadzonych, prowadzonych i planowanych. Analizy wyssane z palca, kłamliwe i nieprawdziwe dot. mieszkańców, terenów i sytuacji społeczno-ekonomiczno-materialnej nie mają nic do rzeczywistości. Założenia projektu niszczą 1/5 terenu gminy co powoduje zniszczenie i zaprzepaszczenie potencjału całego jej terenu a także wpływa negatywnie na cały Powiat Brzeski i Województwo Małopolskie a tym samym cały południowy wschód kraju. Koszty społeczne jakie niesie budowa polderu są nie do ocenienia, żadnego rodzaju zapłaty nie są w stanie tego zrekompensować. Zniszczenie więzi społecznych, wywołuje strach, niepewność, „pcha" ludzi do dramatycznych zachowań i decyzji, których w normalnych warunkach nigdy by nie podjęli, wpędza w stany depresyjne i wzmacnia choroby natury fizycznej, wyniszcza psycho-fizycznie i emocjonalnie. Dodatkowo stanowi ogromne zagrożenie dla wszystkich wokół, bowiem żadna budowla nie chronię w 100% a zwłaszcza zbiornik wodny, którego użyteczność można sprawdzić jedynie w sytuacji najgorszego zagrożenia. Wody Polskie nie dbają o obecnie podległe im rzeki, zbiorniki, obserwujemy to na co dzień w swojej okolicy zatem jaką mamy pewność, ze planowana budowa będzie bezpieczna a później odpowiednio konserwowana i zabezpieczana? Z doświadczenia i obserwacji wiemy, że żadną!Tereny planowane do budowy nie były zalane od ponad 60 lat (wówczas zalała inna rzeczą, małą o która obecnie „dbają" Wody Polskie) a wcześniej to prawie 90 lat!!Wisła nie jest traktowana jako zagrożenie na tutejszych terenach. To co miało miejsce w 2010r. w pobliskich miejscowościach (poza planowanym polderem ale na terenie Gm. Szczurowa) wynikało również z zaniedbania zabezpieczeń. Proszę zadbać o to o co należy i jest obecnie już a nie wtrącać się w życie mieszkańców i dyktować im swoją „lepszą" wizję, która wcale wg nich i dla nich lepsza nie jest!!!	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

787	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Odrzucić propozycje budowy polderu na terenie Gmin Szczurowa i Koszyce.Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany polder na terenie gminy Szczurowa to degradacja terenów inwestycyjnych, zniszczenie i zaprzepaszczenie działań i inwestycji przeprowadzonych, prowadzonych i planowanych. Analizy wyssane z palca, kłamliwe i nieprawdziwe dot. mieszkańców, terenów i sytuacji społeczno-ekonomiczno-materialnej nie mają nic do rzeczywistości. Założenia projektu niszczą 1/5 terenu gminy co powoduje zniszczenie i zaprzepaszczenie potencjału całego jej terenu a także wpływa negatywnie na cały Powiat Brzeski i Województwo Małopolskie a tym samym cały południowy wschód kraju. Koszty społeczne jakie niesie budowa polderu są nie do ocenienia, żadnego rodzaju zapłaty nie są w stanie tego zrekompensować. Zniszczenie więzi społecznych, wywołuje strach, niepewność, „pcha" ludzi do dramatycznych zachowań i decyzji, których w normalnych warunkach nigdy by nie podjęli, wpędza w stany depresyjne i wzmacnia choroby natury fizycznej, wyniszcza psycho-fizycznie i emocjonalnie. Dodatkowo stanowi ogromne zagrożenie dla wszystkich wokół, bowiem żadna budowla nie chronię w 100% a zwłaszcza zbiornik wodny, którego użyteczność można sprawdzić jedynie w sytuacji najgorszego zagrożenia. Wody Polskie nie dbają o obecnie podległe im rzeki, zbiorniki, obserwujemy to na co dzień w swojej okolicy zatem jaką mamy pewność, ze planowana budowa będzie bezpieczna a później odpowiednio konserwowana i zabezpieczana? Z doświadczenia i obserwacji wiemy, że żadną!Tereny planowane do budowy nie były zalane od ponad 60 lat (wówczas zalała inna rzeczą, małą o która obecnie „dbają" Wody Polskie) a wcześniej to prawie 90 lat!!Wisła nie jest traktowana jako zagrożenie na tutejszych terenach. To co miało miejsce w 2010r. w pobliskich miejscowościach (poza planowanym polderem ale na terenie Gm. Szczurowa) wynikało również z zaniedbania zabezpieczeń. Proszę zadbać o to o co należy i jest obecnie już a nie wtrącać się w życie mieszkańców i dyktować im swoją „lepszą" wizję, która wcale wg nich i dla nich lepsza nie jest!!!	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

788	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Z pozycjiOstateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczneUsunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu.Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznegoUsunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Odrzucić propozycje budowy polderu na terenie Gmin Szczurowa i Koszyce.Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany polder na terenie gminy Szczurowa to degradacja terenów inwestycyjnych, zniszczenie i zaprzepaszczenie działań i inwestycji przeprowadzonych, prowadzonych i planowanych. Analizy wyssane z palca, kłamliwe i nieprawdziwe dot. mieszkańców, terenów i sytuacji społeczno-ekonomiczno-materialnej nie mają nic do rzeczywistości. Założenia projektu niszczą 1/5 terenu gminy co powoduje zniszczenie i zaprzepaszczenie potencjału całego jej terenu a także wpływa negatywnie na cały Powiat Brzeski i Województwo Małopolskie a tym samym cały południowy wschód kraju. Koszty społeczne jakie niesie budowa polderu są nie do ocenienia, żadnego rodzaju zapłaty nie są w stanie tego zrekompensować. Zniszczenie więzi społecznych, wywołuje strach, niepewność, „pcha" ludzi do dramatycznych zachowań i decyzji, których w normalnych warunkach nigdy by nie podjęli, wpędza w stany depresyjne i wzmacnia choroby natury fizycznej, wyniszcza psycho-fizycznie i emocjonalnie. Dodatkowo stanowi ogromne zagrożenie dla wszystkich wokół, bowiem żadna budowla nie chronię w 100% a zwłaszcza zbiornik wodny, którego użyteczność można sprawdzić jedynie w sytuacji najgorszego zagrożenia. Wody Polskie nie dbają o obecnie podległe im rzeki, zbiorniki, obserwujemy to na co dzień w swojej okolicy zatem jaką mamy pewność, ze planowana budowa będzie bezpieczna a później odpowiednio konserwowana i zabezpieczana? Z doświadczenia i obserwacji wiemy, że żadną!Tereny planowane do budowy nie były zalane od ponad 60 lat (wówczas zalała inna rzeczą, małą o która obecnie „dbają" Wody Polskie) a wcześniej to prawie 90 lat!!Wisła nie jest traktowana jako zagrożenie na tutejszych terenach. To co miało miejsce w 2010r. w pobliskich miejscowościach (poza planowanym polderem ale na terenie Gm. Szczurowa) wynikało również z zaniedbania zabezpieczeń. Proszę zadbać o to o co należy i jest obecnie już a nie wtrącać się w życie mieszkańców i dyktować im swoją „lepszą" wizję, która wcale wg nich i dla nich lepsza nie jest.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co

										uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta.Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty.Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji:a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu,b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce,c) Odszkodowanie w formie „dom za dom", czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię".Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań.Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

789	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Z pozycji Ostateczne warianty ochrony przed powodzią, uwzględniające uwarunkowania społeczne, środowiskowe i ekonomiczne Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu. Z załącznika nr Załącznik 1 - Rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego Usunąć Wariant OP II oraz wariant OP III	Odrzucić propozycje budowy polderu na terenie Gmin Szczurowa i Koszyce.Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany polder na terenie gminy Szczurowa to degradacja terenów inwestycyjnych, zniszczenie i zaprzepaszczenie działań i inwestycji przeprowadzonych, prowadzonych i planowanych. Analizy wyssane z palca, kłamliwe i nieprawdziwe dot. mieszkańców, terenów i sytuacji społeczno-ekonomiczno-materialnej nie mają nic do rzeczywistości. Założenia projektu niszczą 1/5 terenu gminy co powoduje zniszczenie i zaprzepaszczenie potencjału całego jej terenu a także wpływa negatywnie na cały Powiat Brzeski i Województwo Małopolskie a tym samym cały południowy wschód kraju. Koszty społeczne jakie niesie budowa polderu są nie do ocenienia, żadnego rodzaju zapłaty nie są w stanie tego zrekompensować. Zniszczenie więzi społecznych, wywołuje strach, niepewność, „pcha" ludzi do dramatycznych zachowań i decyzji, których w normalnych warunkach nigdy by nie podjęli, wpędza w stany depresyjne i wzmacnia choroby natury fizycznej, wyniszcza psycho-fizycznie i emocjonalnie. Dodatkowo stanowi ogromne zagrożenie dla wszystkich wokół, bowiem żadna budowla nie chronię w 100% a zwłaszcza zbiornik wodny, którego użyteczność można sprawdzić jedynie w sytuacji najgorszego zagrożenia. Wody Polskie nie dbają o obecnie podległe im rzeki, zbiorniki, obserwujemy to na co dzień w swojej okolicy zatem jaką mamy pewność, ze planowana budowa będzie bezpieczna a później odpowiednio konserwowana i zabezpieczana? Z doświadczenia i obserwacji wiemy, że żadną!Tereny planowane do budowy nie były zalane od ponad 60 lat (wówczas zalała inna rzeczą, małą o która obecnie „dbają" Wody Polskie) a wcześniej to prawie 90 lat!!Wisła nie jest traktowana jako zagrożenie na tutejszych terenach. To co miało miejsce w 2010r. w pobliskich miejscowościach (poza planowanym polderem ale na terenie Gm. Szczurowa) wynikało również z zaniedbania zabezpieczeń. Proszę zadbać o to o co należy i jest obecnie już a nie wtrącać się w życie mieszkańców i dyktować im swoją „lepszą" wizję, która wcale wg nich i dla nich lepsza nie jest.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

790	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 min m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce szczurowa o pojemności V = 206 milionów metrów sześciennych oraz budowę powiększonego folderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=50,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów z programu. Z załącznika numer Załącznik 1 rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego. Usunąć wariant OP II wraz z wariantem OP III	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w rejonie.Oparty jest o błędne założenia do analizy - zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację Gminy szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu Gminy a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływa. Na terenie proponowanym przez polder i na terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje które w następstwie budowy poleru stają się zbędne będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie folderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne przeniesienie/ wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza folderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez nich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia nastąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalanie terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących

										polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Krótkotrwała stagnacja wody nie wpłynie znacząco na występowanie związków odorowych, ponieważ w warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Aby takie procesy mogły zachodzić potrzebny jest odpowiedni czas oraz wysoka temperatura. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe — powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi. Administrator polderu będzie monitorował czas napełniania i stan jakości wód gromadzonych na terenie polderu. Po opróżnieniu polderu z wody, administrator zobowiązany będzie do identyfikacji potencjalnych zagrożeń środowiskowych oraz do usunięcia nagromadzonych nieczystości. Wszystkie prace prowadzone będą we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

791	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m3 oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m3	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy. Polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą gminę.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane

										najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

792	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Usunąć wariant II zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce - Szczurowa o pojemności V = 206,00 min m3 Usunąć wariant III zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce szczurowa o pojemności V = 206 milionów metrów sześciennych oraz budowę powiększonego folderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V=50,5 mln m3 Warianty usunąć konsekwentnie ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów z programu. Z załącznika numer Załącznik 1 rozpatrywane warianty ochrony przed powodzią w zlewni wraz z wynikami modelowania hydraulicznego. Usunąć wariant OP II wraz z wariantem OP III	Rozważyć budowę folderów innej lokalizacji niezamieszkałej mniej zurbanizowanej lub kilku folderów o mniejszej pojemności rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycje, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w rejonie.Oparty jest o błędne założenia do analizy - zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację Gminy szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swym zasięgiem 1/5 terenu Gminy a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływa. Na terenie proponowanym przez polder i na terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje które w następstwie budowy poleru stają się zbędne będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie folderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne. Ogromne koszty społeczne przeniesienie/ wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza folderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez nich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości - stracą wszyscy mieszkańcy Nie da się wycenić obawy i strachu mieszkańców szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia nastąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalanie terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Z dostępnych analiz wynika, że lokalny spadek wartości nieruchomości w przypadku funkcjonowania w sąsiedztwie budowli hydrotechnicznych może być ograniczony lub wręcz odwrócony w dłuższej perspektywie, jeśli inwestycja zapewnia realne korzyści, takie jak wzrost bezpieczeństwa powodziowego i poprawę jakości infrastruktury. Za przykład może posłużyć efekt oddziaływania polderu Racibórz Dolny na dolinę Odry i zlokalizowaną zabudowę w jej otoczeniu. We wrześniu 2024 r. w wyniku gromadzenia wód w polderze Racibórz Dolny, zredukowano przepływy Odry i obniżono poziomy wód powodziowych, co uchroniło przed zalaniem m.in. takie miasta jak Kędzierzyn Koźle, Opole i Wrocław. Znacznie też obniżono ryzyko przerwania obwałowań wzdłuż Odry poniżej polderu Racibórz. Również w przypadku realizacji zbiornika Świnna Poręba na rzece Skawie doszło w 2010 r. do ograniczenia potencjalnych terenów zalewowych poniżej tego zbiornika przeciwpowodziowego. W efekcie chronione tereny mogą być zagospodarowywane, a ich wartość wzrasta. Każdy przypadek niekorzystnego oddziaływania będzie rozpatrywany indywidualnie. Nie przewiduje się jednorazowych odszkodowań z tytułu uciążliwości związanych z funkcjonowaniem polderu dla osób, które nie są wywłaszczane. Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia, że inwestycja wpłynęła na obniżenie wartości nieruchomości, podejmowane będą konsultacje z mieszkańcami, aby wspólnie wypracować sposoby rekompensaty. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora). Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

793	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Srzeciwiam sie budowie polderu	Zaprzestanie działań zwiazanych z budową polderu.	Inicjatywa ta wpłynie negatywnie na wielu mieszkańców gminy Szczurowa.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi,- Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach

										przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy.Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym.Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b).Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

794	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP II)	Zmiana obszaru wybranego pod obszar zalewowy	Zmiana obszaru wybranego pod obszar zalewowy na mniej zaludniony	Wybór tej lokalizacji sprawi, iż prężnie rozwijająca się gmina poniesie wysokie koszty społeczne i ekonomiczne, będąc gminą znacznie zaludnioną.	wyjaśniona	Wyjaśniamy, iż koncepcja budowy polderu Koszyce-Szczurowa jest efektem przeprowadzonych w ramach programu "Bezpieczna Wisła - ekologicznie w przyszłość" (pełna nazwa: „Program działań retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem") szeregu analiz modelowych związanych z możliwością uzyskania jak największej retencji przeciwpowodziowej uzupełniającej dotychczasowa retencję w regionie Wodnym Górnej Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły. Obszar Programu dotyczył odcinka między Krakowem a Zawichostem. Działania prezentowane w ramach efektów Programu są na wstępnym etapie planistycznym. Ich konkretny kształt oraz zastosowane technologie mogą zostać zmodyfikowane na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego. Na obecnym etapie prac celem nadrzędnym było poszukiwanie rozwiązań najkorzystniejszych pod względem uzyskania zamierzonego celu tj. znaczącego zwiększenia pojemności retencjonowanych wód powodziowych na rozpatrywanym odcinku Wisły Kraków – Zawichost i zapewnienie kontynuacji rozpoczętego już Programu inwestycyjnego 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmującego zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz innych lokalnych działań m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym – zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły w okolicach tego węzła uchodzą takie rzeki jak: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym, gdyż przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie byłoby możliwe w przypadku innych lokalizacji. Dodatkowo za zlokalizowaniem w tym miejscu polderu przepływowego przemawia fakt, iż wg obowiązujących obecnie map zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.), teren ten położony jest na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego określające obszary, które mogą ulec zalaniu w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%), jak również mapy ryzyka powodziowego prezentowane są na Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP). Należy pamiętać, że pokazane na mapach jw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat), zgodnie z zapisami art. 166 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne uwzględnia się we wszystkich dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. w planie ogólnym gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, czy też decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie planowana w dokumentach jw. zabudowa i planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlega znacznym ograniczeniom, a nawet całkowitemu zakazowi. Ponadto lokalizowanie na obszarach jw. nowych obiektów budowlanych wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Zwracamy także uwagę, iż w trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla mienia oraz zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Wybór miejsca potencjalnej lokalizacji polderu wynika również z możliwości uzyskania regulacji i ograniczenia przepływu wód powodziowych na Wiśle przed ujściem rzeki Dunajec. Polder o dużej pojemności to gwarancja uzyskania istotnej sterowanej retencji, która zostanie wykorzystana w sytuacji kształtowania się dużego wezbrania na Wiśle. Należy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe w tym przekroju posiadały objętość setek milionów metrów sześciennych, dlatego proponowany polder przepływowy musi cechować się maksymalną pojemnością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Obiekt ten będzie w stanie wyraźnie zmniejszyć przepływ powodziowy o około 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku analizowany polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.

										Na etapie dalszych prac projektowych docelowe rozwiązania dotyczące sposobu gospodarowania gruntami na obszarze polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami lub użytkownikami tych gruntów. Część gruntów bezpośrednio zajmowanych pod budowę infrastruktury polderu będzie podlegała procedurze zgodnej z ustawą przeciwpowodziową z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 484.). Tym samym, decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, zwana dalej PNRI zatwierdzi podziały nieruchomości oraz określi działki, które zostaną wywłaszczone i staną się własnością Skarbu Państwa z dniem uzyskania ostateczności decyzji PNRI. Dotyczyło to będzie jednak jedynie części działek. Dla pozostałych gruntów wspólnie z ich obecnymi właścicielami wypracowane zostaną rozwiązania, na podstawie których możliwe będzie kontunuowanie działalności rolniczej dla osób dotychczas ją prowadzących. Do zadań polderu przeciwpowodziowego należy przetrzymanie wody powodziowej w jak najkrótszym czasie. Woda stagnująca w polderze (krótkotrwale 2-7 dni), co należy podkreślić, nie ma wpływu na degradację chemiczną wód gruntowych i pitnych, ponieważ powierzchnia ziemi w polderze przeciwpowodziowym stanowi naturalny filtr, barierę, który skutecznie chroni wody gruntowe przed wtórnym zanieczyszczeniem. Jeśli woda powodziowa jest wysoko zmineralizowana (bogata w związki mineralne), to występujące substancje osadzają się na powierzchni ziemi, wnikają w pory glebowe, a wchodząc do kompleksu sorpcyjnego gruntu, czynią go jeszcze bardziej żyznym. Jest to tzw. efekt Nilu. W wyniku czasowego zalewania polderu wodą powodziową (nie zanieczyszczoną) i w konsekwencji naniesienia substancji ilastej, pylastej tworzą się żyźniejsze warstwy gleby, które mogą i powinny być wykorzystane rolniczo (Warachowska, Zwoliński 2023). Dla przykładu, w Małopolsce często obserwujemy w międzywalu uprawy rolnicze, np. kukurydzy. Zaznaczyć należy, że woda powodziowa może nieść pewien ładunek zanieczyszczeń chemicznych (np. biogeny, metale ciężkie), jednak jest on bardzo rozcieńczony i nie przyczynia się do zwiększenia zawartości tych zanieczyszczeń na powierzchni ziemi czy polderu. Woda powodziowa, z racji bardzo dużej jej objętości i dużej prędkości przepływu, generalnie transportuje śladowe ilości substancji zanieczyszczających, więc nie wpłynie na przekroczenia dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń w wodach gruntowych, powierzchniowych oraz w samych gruntach, określonych w obowiązujących standardach glebowych i wodnych (Prawo Wodne 2017; Rozporządzenie MŚ 2016; Rozporządzenie MZ 2017), co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek i inni 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto badania wykazały, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek i inni 2014). W czasie powodzi istnieje również ryzyko wprowadzenia do polderu, a stamtąd do gleby i wód gruntowych ścieków z różnych systemów kanalizacji. Ścieki pochodzące z systemów kanalizacyjnych zawierają dużo zawiesin ogólnych, w tym substancji organicznych (związki na bazie węgla), nutrientów (składników pokarmowych, np. azot, fosfor) oraz mikroorganizmów (bakterie, wirusy, grzyby itp.). Systemy kanalizacyjne, szamba zawierają także zanieczyszczenia o charakterze bytowym i gospodarczym. Aby zapobiec namnażaniu się zanieczyszczeń o charakterze bytowym, należy glebę i osady niezwłocznie zaorać (dostarczyć tlen) oraz zwapnować (proces dezynfekcji gleby). Te dwa proste zabiegi, jak orka i wapnowanie zabezpieczą teren polderu przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń biologicznych (Antonkiewicz 2025; Antonkiewicz, Gworek 2023; Antonkiewicz, Paśmionka 2024a,b). Ważnym natomiast jest fakt, że ścieki pochodzące z terenów rolniczych, gospodarstw rolniczych, zawierają dużo substancji użyźniających, i mogą być wykorzystywane do nawadniania i odżywiania roślin (Kalisz, Sałbut 1999; Kud 2013). Wody zalewowe na polderach posiadają dużą zdolność do samooczyszczania, i proces ten polega na sedymentacji zawiesin, rozkładzie zanieczyszczeń organicznych i ich mineralizacji a następnie pobraniu w postaci soli mineralnych przez rośliny (Kołwzan i inni 2005; Kud 2013). Należy mieć na uwadze, że ścieki bytowe prawidłowo oczyszczone i poddane procesowi dezynfekcji stanowią cenne źródło wody dla roślin. W wielu miastach w Polsce (np. Kraków) ściekami oczyszczonymi podlewa się pasy zieleni miejskiej i zieleńce (skwery). Tym bardziej, że prawo do rolniczego usuwania ścieków, pod warunkiem zachowania standardów, dopuszczalnych limitów, nie zabrania, a wręcz przeciwnie dopuszcza do ich rolniczego wykorzystania (Rozporządzenie MGMiŻŚ 2019).

795	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Proponowany w dokumentach polder na terenie gminy Szczurowa doprowadzi do całkowitej degradacji nie tylko terenów przeznaczonych pod inwestycję, ale całą, jedną z najlepiej rozwijających się gmin w regionie. Oparty jest o błędne założenia do analizy – zupełnie pominięto obecną i przyszłą sytuację gminy Szczurowa. Ponadto wedle propozycji będzie obejmował swoim zasięgiem 1/5 terenu gminy, a na pozostałą część będzie bezpośrednio negatywnie oddziaływał.	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obaw i strachu mieszkańców, szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

796	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II, zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m³. Usunąć wariant III, zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m³ oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m³.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

797	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie.	Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane.	Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem. • Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji. Stracą na wartości działki i inne nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy. Nie da się wycenić obaw i strachu mieszkańców, szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy. Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły

										posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Wariant OP III został w pierwszej kolejności zweryfikowany pod względem efektywności ekonomicznej w analizie kosztów i korzyści, a następnie wyłoniony jako wariant rekomendowany w analizie porównawczej, przeprowadzonej przy użyciu analizy wielokryterialnej. Analiza kosztów i korzyści i analiza wielokryterialna zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką zastosowaną w dokumencie strategicznym, jakim są Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Zdyskontowane korzyści z okresu analizy przekraczają zdyskontowane koszty, obliczone wskaźniki efektywności ekonomicznej potwierdzają, że wariant ten jest zasadny i efektywny. Z kolei analiza wielokryterialna pozwoliła na wskazanie wariantu OP III jako najbardziej optymalnego, biorąc pod uwagę kryteria powodziowe, środowiskowe, społeczne i ekonomiczne. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

798	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Usunąć wariant II, zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m³.Usunąć wariant III, zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m³ oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m³.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

799	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Usunąć wariant II, zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m³. Usunąć wariant III, zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m³ oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m³.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

800	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Wyrażam sprzeciw powstaniu polderu.	Dla mnie i dla moich bliskich, żadna zmiania nie jest dobra. Jedyba propozycja z mojej strony, to zaprzestanie budowy polderu na terenie gminy Szczurowa.	Dla mojej rodziny, jak i dla okreslonej części mieszkańców gminy Szczurowa, powstanie polderu liczy sie ze bardzo duzym stesem,obawą o przyszłość, zaczynaniem wszystkiego odnowa. Tu jest moje miejsce, dom,gospodarstwo, tu chcę sie zestarzeć.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa"), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Na etapie dalszych prac projektowych, proponowane będą działania kompensacyjne dla lokalnych społeczności, takie jak budowa nowej wioski w ścisłej współpracy z mieszkańcami, jak również nowej infrastruktury mieszkaniowej, komunalnej, turystycznej i drogowej; programy adaptacyjne dla dzieci i młodzieży; utworzenie lokalnych centrów wsparcia społecznego, w tym dla wrażliwych grup społecznych (osoby starsze i z niepełnosprawnością) mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji, jak polder Racibórz Dolny, pokazują wzrost wartości nowych nieruchomości oraz poprawę jakości życia mieszkańców, co korzystnie wpłynęło na lokalną gospodarkę i społeczność, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które

										stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Obecny dokument ma charakter strategiczny i opisuje ramowe założenia dotyczące inwestycji, w tym relokacji gospodarstw rolnych. Na tym etapie nie ma możliwości wskazania konkretnych lokalizacji dla nowych gospodarstw ani szczegółowego opisu gruntów, które mogłyby zostać przeznaczone na ten cel. Tego rodzaju analizy i charakterystyki zostaną opracowane, na etapie przygotowania inwestycji do realizacji, przy czym kluczowe decyzje będą podejmowane w ścisłym porozumieniu z właścicielami gospodarstw. Proces relokacji będzie uwzględniał specyfikę istniejących gospodarstw, w tym walory użytkowanych gleb, aby jak najlepiej dopasować nowe tereny do potrzeb rolników. Jeżeli podjęta zostanie decyzja o realizacji Programu, szczegółowe informacje będą przygotowane w ramach dalszych etapów. Na etapie dalszych prac projektowych wywłaszczenie będzie prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o szczególnych warunkach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych oraz, w przypadku pozyskania finansowania z Banku Światowego, zgodnie z wymaganiami tej instytucji. Na obecnym etapie zakłada się, że osoby wywłaszczone będą mogły wybrać odszkodowanie w jednej z następujących opcji: a) Odszkodowanie pieniężne w wysokości pozwalającej na odtworzenie utraconych budynków w nowym miejscu, b) Działka zamienna oraz środki finansowe na odbudowę domu na nowej działce, c) Odszkodowanie w formie „dom za dom”, czyli przekazanie osobie zainteresowanej nowego domu w nowej wsi. W przypadku rolników – odszkodowanie pieniężne lub odszkodowanie w formie „ziemia za ziemię”. Docelowy katalog działań kompensacyjnych i łagodzących będzie ustalony w ścisłym uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi w ramach dedykowanych konsultacji społecznych oraz indywidualnych spotkań. Wysokość odszkodowania będzie ustalana przez biegłych rzeczoznawców majątkowych i będzie uwzględniała nie tylko wartość gruntu, ale też budynków, nasadzeń, budowli i itp. i stanowiących własność wywłaszczanego. Na etapie dalszych prac projektowych polderu i konieczności relokacji, odszkodowania z tytułu zajęć nieruchomości zostaną wypłacone odszkodowanym w całości lub w części (zaliczka na odszkodowanie) przed rozpoczęciem prac związanych z budową polderu. Wypłata odszkodowania w niespornej części oznacza, że jeżeli osoba wywłaszczona nie zgodzi się z wysokością odszkodowania zaproponowaną przez Inwestora, może wystąpić o ustalenie odszkodowania przez Wojewodę oraz, ewentualnie, skorzystać z drogi sądowej. W takim przypadku Inwestor będzie proponował zainteresowanym zaliczkę na odszkodowanie w wysokości ustalonej z zainteresowaną stroną (np. 70% wysokości odszkodowania zaproponowanej przez Inwestora).

801	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II, zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m³. Usunąć wariant III, zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m³ oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m³.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

802	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Usunąć wariant II, zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m³. Usunąć wariant III, zakładający budowę polderu przepływowego Koszyce-Szczurowa o pojemności V = 206,00 mln m³ oraz budowę powiększonego polderu Przykop wzdłuż Wisły o pojemności V = 20,5 mln m³.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji, niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności.	Na terenie proponowanym przez polder i terenach sąsiadujących realizowane są drogie inwestycje, które w następstwie budowy polderu stają się zbędne, będą wyburzane lub przebudowywane. Świadczy to o tym, że dokumenty powstały w oderwaniu od działań innych instytucji państwowych i samorządowych, a zatem powstanie polderu jest nieracjonalne i nieekonomiczne.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

803	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.Stracą na wartości działki i inne nieruchomości – stracą wszyscy mieszkańcy.Nie da się wycenić obaw i strachu mieszkańców, szczególnie poza terenem polderu. Po ewentualnym zalaniu będą szerzyć się choroby, komary i przykre zapachy.Żadna budowla nie gwarantuje 100% wytrzymałości i sprawności. W wypadku uszkodzenia wystąpi duże ryzyko w tym bezpośrednie zagrożenie życia oraz zalania terenu całej gminy i gmin sąsiednich.	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji	Ogromne koszty społeczne: przeniesienie/wywłaszczenie mieszkańców, wyburzenie zakładów pracy są nieuzasadnione. Zupełnie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowy zlokalizowanych poza polderem.Nie uwzględniono sytuacji przedsiębiorców i kosztów prowadzonych przez ich inwestycji.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych.We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody.W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły.Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły.Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego.Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych.Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca.W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej.Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty:- Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią),- Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku,- Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji.Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również

										ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%).Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego.Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze.Koszty społeczne związane z wywłaszczeniami oraz wpływem na zakłady pracy zostały uwzględnione w dotychczasowych analizach. Na etapie dalszych prac projektowych będą one przedmiotem szczegółowych badań. Podobnie, jak w przypadku relokacji będzie uwzględniana także na dalszych etapach prac. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu. Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

804	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Charakterystyka stanu istniejącego (istniejący system przeciwpowodziowy, obszary problemowe)	usunąć wariant OP II i wariant OPIII	Rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji	Proponowany polder powoduje ogromne koszty społeczne - wywłaszczenie mieszkańców. W projekcie nie wzięto pod uwagę sytuacji gospodarstw domowych zlokalizowanych w najbliższej okolicy oraz rolników uprawiających pola.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Sytuacja gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem polderu również została uwzględniona w ocenach oddziaływań. Planuje się przeprowadzenie dalszych konsultacji z mieszkańcami, aby uwzględnić ich potrzeby i obawy oraz zaprojektować działania minimalizujące potencjalne negatywne skutki inwestycji. Wszystkie decyzje zostaną podjęte z poszanowaniem lokalnej społeczności i na podstawie szczegółowych analiz technicznych oraz społeczno-gospodarczych.

805	17.01.2025	ankieta on-line	Osoba prywatna	Programu działań	Ostateczne warianty ochrony przed powodzią (wariant OP III)	Usunąć wariant II i III zakładające budowę polderu przepływowego Koszyce Szczurowa o pojemności V-206,00mln m3, oraz budowę polderu Przykop o pojemności V 20,5mln m3. Warianty usunąć ze wcześniejszych scenariuszy i zapisów programu	rozważyć budowę polderu w innej lokalizacji niezamieszkałej, mniej zurbanizowanej lub kilku polderów o mniejszej pojemności. Rozważyć inne możliwości bardziej uzasadnione społecznie i ekonomicznie	Budowa Polderów na terenie Gminy Szczurowa i Koszyce spowoduje zbyt duże koszty społeczne, Poprzednie analizy warunków były błędne gdyż Gmina Szczurowa obecnie bardzo się rozwinęła i teraz są to jedne z najlepiej doinwestowanych w ostaniach latach obszary gminy.	wyjaśniona	Podstawowy problem zagrożenia powodziowego w zlewni Górnej Wisły to niedobór sterowanej retencji w systemie ochrony przed powodzią, która umożliwiłaby zmniejszenie fali powodziowej w dolinie Wisły. Związane jest to z brakiem możliwości rozbudowy i podwyższania istniejących obwałowań. Wraz ze wzrostem wartości przepływów w dolinie Wisły podnosi się poziom wód i dochodzi do sytuacji, gdzie istniejące wały są przelewane i dochodzi do ich awarii. Na chwilę obecną na znacznych odcinkach wały posiadają już wysokość dochodzącą do 6-8 m, a ich dalsze podwyższanie zwiększy poziom ryzyka i zagrożenia dla terenów przyległych w przypadku ich awarii. Duże wysokości i natężenie opadów oraz krótkie czasy spływów wpływają na koncentrację fal z dopływów tj. Raby, Dunajca, Wisłoki i Sanu. Zapewnienie możliwości transformacji fali powodziowej poprzez sterowaną retencję, na przedmiotowym odcinku Wisły umożliwi redukcję wezbrania do wielkości umożliwiającej bezpieczne przeprowadzenie przez teren międzywala ograniczony istniejącymi wałami oraz zapobieżenie równoczesnej kulminacji fal powodziowych z południowych dopływów Wisły. Analizy prowadzone od kilkunastu lat w obszarze Programu , głównie po powodzi w 2010 r., a szczególnie te prowadzone zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej w ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, wykazały, iż istniejąca retencja jest niewystarczająca do redukcji przepływu wód powodziowych na Wiśle i nawet z szeroko realizowaną w ostatnich latach ochroną bierną (głównie modernizacja i podwyższanie obwałowań), niezbędne jest zwiększenie retencji wód w obszarze Programu. Brak dodatkowej retencji i realizacja jedynie inwestycji w zakresie podwyższania obwałowań jest niewystarczające i nieskuteczne w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. Należy podkreślić, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych. We wcześniejszym projekcie w zlewni Wisły powyżej Krakowa (Projekt 5.7.1), zaplanowano 11 polderów wzdłuż Wisły i 2 zbiorniki na jej dopływach (łącznie o pojemności retencyjnej ok. 50 mln m3), które w skuteczny sposób zminimalizują zagrożenie dla Krakowa, jak również zmniejszą przepływy powodziowe na Wiśle poniżej Krakowa. Jednak wraz z przyrostem zlewni Wisły oraz dodatkowym zasilaniem wodami dopływów zlokalizowanymi poniżej Krakowa następuje sukcesywny zanik oddziaływania wygospodarowanej powyżej Krakowa retencji. W związku z powyższym konieczne jest lokalizowanie na odcinku pomiędzy Krakowem i Sandomierzem kolejnych polderów i zbiorników, które będą mogły retencjonować nadmiarowe ilości wody. W ramach Programu "Bezpieczna Wisła" przeanalizowano wszystkie działania retencyjne na obszarze zlewni Górnej Wisły na odcinku od Krakowa do Zawichostu z listy działań Programu Planowanych Inwestycji Wód Polskich (PPI), aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowych dla dorzecza Wisły (aPZRP) oraz Analizy Programów Inwestycyjnych (API) opracowanych przez RZGW W Krakowie. Wyniki analiz pokazują, że rozpatrywane dotychczas zbiorniki w zlewniach dopływów do Wisły, ze względu na znaczne oddalenie od doliny Wisły nie mają większego wpływu na redukcję przepływu i rzędnych zwierciadła wody na Wiśle (rozpatrywano odcinek od Krakowa do Zawichostu). Są to głównie działania o zasięgu lokalnym. Zbiorniki przeciwpowodziowe zlokalizowane na dopływach mają wysoką efektywność na odcinku poniżej, która maleje jednak wraz z przyrostem powierzchni zlewni. Im bardziej lokalizacja zbiornika oddalona jest od ujścia cieku, tym mniejszy jest jego wpływ na odbiornik. Mając na uwadze powyższe, zdecydowano o konieczności wskazania do budowy polderów bezpośrednio w dolinie Wisły. Budowa mniejszych obiektów przeciwpowodziowych na dopływach do Wisły ma ograniczony zasięg oddziaływania hydraulicznego, a efekt redukcji wezbrania uzyskany na dopływie nie przenosi się bezpośrednio na Wisłę. Mała retencja jest ważnym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym, jednakże ma znaczenie zasadniczo tylko w skali lokalnej, co jest niewystarczające w przypadku wystąpienia powodzi o prawdopodobieństwie p=1% (raz na 100 lat) w dolinie Wisły. Należy podkreślić dodatkowo, że doliny dopływów Wisły są już mocno zabudowane i niemożliwe jest ulokowanie w nich wystarczającej liczby obiektów retencyjnych bez większego niż analizowany obecnie zakres oddziaływania społecznego. Poldery o dużej pojemności to gwarancja uzyskania sterowanej retencji, która będzie mogła być efektywnie wykorzystana w sytuacji kształtowania się wezbrania na Wiśle. Jest to także rozwiązanie tańsze (z uwzględnieniem kosztów społecznych pozyskania nieruchomości i relokacji mieszkańców) pod względem inwestycyjnym (nakłady inwestycyjne) od rozproszonych rozwiązań retencyjnych, trudnych do wdrożenia instytucjonalnie, o niskiej elastyczności w zakresie eksploatacyjnym i wymogu ciągłego dostosowania do zmian klimatycznych. Musimy wziąć pod uwagę, że historyczne fale wezbraniowe na analizowanym odcinku Wisły posiadały objętość setek milionów m3, dlatego potencjalny polder musi cechować się maksymalną objętością możliwą do uzyskania w istniejących warunkach terenowych. Rozpatrywany polder Koszyce-Szczurowa będzie w stanie wyraźnie ograniczyć przepływ powodziowy o 1000 m3/s (w przypadku wystąpienia powodzi raz na 100 lat) i nie dopuścić do połączenia z odpływem wód powodziowych ze zlewni Dunajca. To wyraźne ograniczenie przepływu na Wiśle wskutek gromadzenia wód w polderze pozwoli na opóźnienie ich odpływu o około 41 godzin i pozwoli w pierwszej kolejności na spływ wód powodziowych z Dunajca. W takim przypadku polder Koszyce-Szczurowa zadziała analogicznie jak już funkcjonujący polder Racibórz Dolny na Odrze, który ogranicza nakładanie się przepływów powodziowych Odry z odpływem ze zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów,

										które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Budowa polderu stworzy potencjalne korzyści dla gminy i nie spowoduje zahamowania rozwoju gospodarczego. Może stać się impulsem dla rozwoju ekonomicznego gminy i wesprzeć lokalną gospodarkę. Po pierwsze, realizacja Programu uwzględnia mechanizmy kompensacyjne, które mają na celu zredukowanie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Obejmują one m.in. zapewnienie rekompensat finansowych za wywłaszczone grunty oraz odpowiednie wsparcie dla osób i przedsiębiorstw, które mogą zostać dotknięte inwestycją. Tereny znajdujące się w obrębie polderu mogą być dalej użytkowane, np. rolniczo, co ogranicza straty w dochodach właścicieli. Po drugie, inwestycja przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w całym regionie, co w dłuższej perspektywie może podnieść jego atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów. Dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego, gmina zyska lepsze warunki do stabilnego rozwoju, co jest istotnym czynnikiem dla firm planujących działalność na tym obszarze. Ponadto, gmina będzie mogła korzystać z efektów dodatkowych działań inwestycyjnych towarzyszących budowie polderu, takich jak poprawa lokalnej infrastruktury drogowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej czy energetycznej. Infrastruktura techniczna zmodernizowana i zrealizowana w ramach inwestycji przyniesie korzyści całej społeczności, poprawiając komfort życia i rozwój gospodarczy.

806	17.01.2025	ePUAP	osoba prywatna			Jako mieszkańcy Gminy Koszyce wyrażamy sprzeciw dotyczący budowy polderu obejmującego część terenu gminy Koszyce w ramach Programy działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisłyi Górnej Wisły między Krakowem a Zawichostem. Wnosimy o zaprzestanie prac nad projektem w aktualnym kształce oraz wnosimy o przygotowanie infrastruktury dającej zabezpieczenie przeciwpowodziowe terenu Gminy Koszyce. W myśl za tym pragniemy przedstawić obawy ziązane z tak dużą inwestycją hydrologiczną dotykającą mieszkańców w aspekcie bezpieczeństwa, ochrony życia i zdrowia jak również pod względem gospodarczym i społecznym, m.in.: 1. Zagrożenie mieszkańców gminy Koszyce w przypadku katastrofy spowodowanej awarią infrastruktury, tj. pęknięciem obwałowań czy zapory czołowej polderu. Planowana pojemność polderu 206 mln m3 zgromadzona na powierzchni ok. 3577 ha spowoduje spiętrzenie wody od 5 do 9 m do wysokości 184 m n.p.m. Opór zgromadzonej wody w przypadku awarii może spowodować katastrofalne w skutkach powodzie obejmujące teren miejscowości takich jak Koszyce, Włostowice, Sokołowice, Witów, Książnice Małe i Książnice Wielkie aż po granice administracyjne gminy Proszowice i Nowe Brzesko (Czajęczyce, Majkowice), jak również miejscowości poniżej zapory czołowej Przemyków, Piotrowice. Brak symulacji przedstawiającej zagrożone tereny w przypadku awarii infrastruktury hydrologicznej powoduje niepewność i obawy.			wyjaśniona	Lokalizacja planowanego polderu przepływowego została wybrana ze względu na następujące aspekty: - Uruchomienie nowych możliwości w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, które obecnie zagrożone są zalewaniem wodami powodziowymi, a wskutek realizacji inwestycji objętych Programem będą poddane ochronie, przy jednoczesnym unowocześnieniu infrastruktury technicznej i komunalnej na terenach bezpośrednio objętych działaniami inwestycyjnymi, - Możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie jest to obszar szczególnego zagrożenia powodzią), - Charakterystyczny układ hydrograficzny, wymagający uregulowania, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem powodziowym –zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią w 2010 roku, - Ukształtowanie doliny Wisły, predysponowane do zapewnienia dodatkowej retencji. Obszar proponowanego polderu przepływowego Koszyce – Szczurowa stanowi duży węzeł hydrograficzny. Do Wisły uchodzą tutaj następujące rzeki: Raba, Szreniawa, Nidzica, Gróbka, Uszewka oraz Uszwica, a powyżej znajduje się również ujście Drwinki. Umiejscowienie polderu w takim terenie stanowi optymalne założenia pod względem technicznym – przegrodzenie Doliny Wisły zaporą czołową polderu pozwala na uzyskanie dużych pojemności retencyjnych przy stosunkowo niewielkiej wysokości napełnienia wodą, co nie jest tak efektywne w przypadku innych lokalizacji. W trakcie powodzi 2010 r. znaczna część terenów gminy Szczurowa wzdłuż Wisły została zalana wodą powodując straty dla życia, zdrowia i mienia ludzi. Należy podkreślić, że znaczna część obszaru planowanego polderu pokrywa się z wyznaczonymi oficjalnie obszarami zagrożenia powodziowego. Zakres tych obszarów opublikowany jest na mapach zagrożenia i mapach ryzyka powodziowego, prezentowanych w internetowym Hydroportalu (źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP), gdzie dostępne są mapy zagrożenia powodziowego – określające obszary, które mogą być zalane w przypadku wystąpienia powodzi o określonych prawdopodobieństwach (niskim – powódź raz na 500 lat – 0,2%; średnim – powódź raz na 100 lat – 1%; wysokim – powódź raz na 10 lat – 10%). Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (powódź raz na 100 lat i powódź raz na 10 lat) ograniczają możliwości zabudowy tych terenów i wprowadzane są do wielu dokumentów planistycznych, w tym m.in. do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy. Lokalizowanie na tych terenach nowych obiektów budowlanych lub przebudowa już istniejącej zabudowy wymaga każdorazowo uzyskania pozwolenie wodnoprawnego. Więcej dostępnych informacji na temat istniejących dokumentów planistycznych lub etapów realizacji kolejnych aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego można znaleźć na stronach Wód Polskich: www.powodz.gov.pl. Od 2010 roku wykonano dla regionu wodnego Małej i Górnej Wisły wiele analiz i koncepcji, natomiast wszystkie rozwiązania skupione wokół dopływów Wisły nie rozwiązywały problemu powodzi na samej Wiśle, wręcz nawet go potęgowały, w przypadku uszczelniania ochrony biernej na dopływach. Konieczne zatem było zaproponowanie działań, które w istotny sposób zretencjonują nadmiar wód powodziowych, mogących wygenerować straty, w tym co gorsza w sposób niekontrolowany poprzez np. przerwanie obwałowania. Dlatego kilka lat temu podjęto decyzję o kompleksowym rozwiązaniu problemu zagrożenia powodziowego na Wiśle, wskutek której przygotowano i rozpoczęto już program inwestycyjny 5.7.1. (pełna nazwa: „Program działań nietechnicznych i retencyjnych stanowiący element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły (zlewnia powyżej Krakowa), z uwzględnieniem ochrony przed powodzią miasta Krakowa”), obejmujący zaprojektowanie i budowę 11 polderów i 2 zbiorników powyżej Krakowa oraz zaplanowano inne lokalne działania m.in. w zlewni Prądnika i Skawinki. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy gmin położonych w dolinie Wisły poniżej Krakowa są beneficjentami tychże planowanych działań. Zaproponowany Program działań jest drugim krokiem podejmowanych działań retencyjnych dotyczących Wisły. W latach 2019-2024 zaplanowano i uzgodniono program inwestycyjny 5.7.1, który ma zostać zrealizowany powyżej Krakowa i stanowić będzie podstawę dla redukcji zagrożenia powodziowego poniżej Krakowa na obszarze tzw. Wisły Sandomierskiej czyli od Krakowa do Zawichostu. Wymiernymi korzyściami Programu jest redukcja strat powodziowych, zapewnienie warunków do rozwoju gospodarczego, analogicznie do sytuacji, która jest zauważalna po oddaniu do eksploatacji polderu Racibórz Dolny na rzece Odrze. Wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. Rzędna korony wałów tworzących polder zostanie wyniesiona min. 1,0 – 2,0 m nad poziom wskazanego poziomu piętrzenia 184,00 m n.p.m. Dokładna rzędna korony obwałowań zostanie ustalona na etapie opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej. Gwarancją nieprzekroczenia tego poziomu wody będzie zlokalizowana w zaporze czołowej sterowana budowla upustowa, której zadaniem będzie podniesienie bądź obniżenie poziomu wody w polderze. Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej, jak również na etapie realizacji robót i ich nadzorowania, wykorzystane zostaną najnowsze osiągnięcia techniczne i technologie, które stosowane są przy projektowaniu i wykonywaniu współczesnych budowli przeciwpowodziowych. Zapora czołowa oraz wały tworzące polder wykonane zostaną z zagęszczonych gruntów, z zastosowaniem przesłon przeciwfiltracyjnych zarówno na skarpach jak i w gruncie pod nasypami wałów, co gwarantować będzie ich szczelność. Symulacje potencjalnych awarii polderu przeprowadzone zostaną na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu i będą wykorzystane w celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa planowanego polderu.

										Konieczność wykonania symulacji skutków potencjalnej awarii polderu wynika z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Na mocy tych przepisów analogiczna analiza została sporządzona na etapie projektowania suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.
807	17.01.2025	ePUAP	osoba prywatna			PETYCJA mieszkańców gminy Koszyce 2. Brak informacji o zabezpieczeniu miasta Koszyce od strony Rynku. Miasto zlokalizowane jest tuż przy rzece Szreniawie, nad którą w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się siedziba OSP Koszyce, zakład przemysłowy, usługi i budynki mieszkalne. Spiętrzenie wody bez zabezpieczenia Miasta spowoduje zalanie znacznej jego części. Niewyobrażalne jest również wybudowanie walu o nachyleniu 1:3, proponowanym w opracowaniach, z uwagi na brak miejsca czy posadowienie muru oporowego, gdyż mogłoby to spowodować konieczność wyburzeń znacznej części ulicy Kościuszki, ul. Moniuszki czy ul. Czystej w Koszycach. Cofka z rzeki Szreniawy stanowi bezpośrednie zagrożenie powodziowe od ujścia do Wisły w Sokołowicach po granice administracyjne gminy wzdłuż Szreniawy.			wyjaśniona	Na obecnym etapie konsultowane są wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na środowisko. Na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu, równolegle będą prowadzone szczegółowe prace projektowe związane z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym miasta Koszyce od napływających wód ze zlewni rzeki Szreniawy. Projektowane zabezpieczenia będą stanowić częściowo rolę wałów cofkowych polderu chroniących od zalewu gromadzonych wód z Wisły. Na chwilę obecną nie jest przesądzone czy w tej lokalizacji będą to tylko wały ziemne o nachyleniu 1: 3.
808	17.01.2025	ePUAP	osoba prywatna			PETYCJA mieszkańców gminy Koszyce 3. Głównymi beneficjentami programu są miasta poniżej polderu: Nowy Korczyn, Połaniec, Sandomierz. Aktualnie mapy zagrożenia powodziowego obejmują znaczną część gminy Koszyce. W miejscowościach takich jak Wilów, Sokołowice, Koszyce, Włostowice, Małkowice, Śledziska, Przemyków zagrożenie powodziowe, zgodnie z ww. mapami, powoduje, że na tych terenach brak jest możliwości rozwoju: budowy nowych nieruchomości, przedsiębiorstw. Mapy określają zagrożenie powodziowe w wyniku awarii aktualnych obwałowań. W przypadku budowy polderu jeszcze większa część miejscowości może być wyłączona z rozwoju. Zrozumiała jest ochrona ww. beneficjentów spoza regionów posiadających m.in.			wyjaśniona	W udzielonej odpowiedzi nr 1 wskazano, że wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. W wyniku realizacji polderu tereny, które zostaną zabezpieczone wałami polderu lub też zmniejszony zostanie zasięg wód powodziowych zyskają ochronę i możliwość rozwoju. Natomiast te grunty gminy Szczurowa i Koszyce, które są niezbędne do budowy i funkcjonowania polderu będą mogły być wykorzystane na cele rolnicze i środowiskowe. Konsultowany obecnie program działań ma charakter wstępnej koncepcji, której celem jest przekazanie społeczeństwu informacji o zamierzeniach inwestycyjnych i rozpoczęcie dialogu z interesariuszami. Dokładne oddziaływanie planowanej infrastruktury i szczegółowy plan pozyskania nieruchomości będzie opracowany w trakcie wykonywania prac projektowych. W nakładach inwestycyjnych Projektu zostały ujęte koszty wyburzeń obecnej infrastruktury.

						elektrociepłownie, hutę, jednak niekoniecznie „zatopienie” znacznej części dwóch gmin. Koncepcja jest niedoszacowana zarówno w obszarze oddziaływania, jak i wyburzeniach nieruchomości koniecznych do powstania planowanej infrastruktury.				
809	17.01.2025	ePUAP	osoba prywatna			PETYCJA mieszkańców gminy Koszyce 4. Brak informacji o lokalizacji wsi zastępczej. Na jakich gruntach, skąd zostaną pozyskane, w jakiej odległości od obecnych miejsc zamieszkania. Mieszkańcy nie mają pewności, co się z nimi stanie w przypadku wysiedlenia, gdzie trafią. Powoduje to stres i znaczne pogorszenie nastroju mieszkańców zarówno zagrożonych wysiedleniem, jak i tych, co zgodnie z koncepcją zostaną tuż za granicą polderu.			wyjaśniona	Należy podkreślić, iż intencją PGW WP w trakcie procesu konsultacji Programu z interesariuszami jest jego transparentność oraz uwzględnienie potrzeb społeczności lokalnych. Stąd oczekiwania dotyczące przekazania rekomendacji w zakresie kluczowych warunków brzegowych i spostrzeżeń dotyczących ew. uzgodnień związanych z szeroko rozumianymi zagadnieniami realizacji Programu, w tym przede wszystkim komponentu lokalizacyjnego i społecznego. Na obecnym etapie prace nad projektem znajdują się na poziomie strategicznym, co oznacza, że konkretne lokalizacje wsi zastępczych oraz szczegóły dotyczące gruntów jeszcze nie zostały określone. Alternatywne lokalizacje będą dostosowane do potrzeb mieszkańców i powinny się znajdować co do zasady blisko obecnych miejsc zamieszkania, minimalizując tym samym zakłócenia w życiu społecznym i zawodowym, co będzie przedmiotem indywidulanych konsultacji z osobami narażonymi na skutki realizacji polderu. Planowanie wsi zastępczych będzie realizowane na dalszych etapach, w ścisłej współpracy z mieszkańcami i Gminami. Już podczas konsultacji społecznych wyjaśniono, że każdy relokowany będzie miał możliwość wyboru między samodzielnym poszukiwaniem nowego miejsca zamieszkania lub ziemi zamiennej, a opcją relokacji w ramach wsi zastępczych przygotowywanych przez Inwestora. Decyzje w tym zakresie będą uzgadniane indywidualnie, aby najlepiej dopasować rozwiązania do potrzeb mieszkańców oraz zapewnić jak najwyższą jakość życia w nowych lokalizacjach. Szczegółowe informacje, w tym dotyczące nowych lokalizacji i sposobu ich przygotowania, zostaną opracowane, jeśli projekt przejdzie do fazy realizacyjnej. Równocześnie osoby pozostające w sąsiedztwie polderu również zostaną objęte wsparciem i będą miały możliwość udziału w konsultacjach społecznych i indywidualnych spotkaniach.
810	17.01.2025	ePUAP	osoba prywatna			PETYCJA mieszkańców gminy Koszyce 5. Zagrożenie mieszkańców brakiem dostępu do wody pitnej z wodociągu gminnego Witów. Studnie głębinowe zaopatrujące mieszkańców w wodę wodociągową zgodnie z koncepcją znajdują się w granicy polderu, co spowoduje wyłączenie studni z użytkowania. Budowa polderu wygeneruje dla Samorządu koszty poszukiwania i lokalizacji nowego ujęcia. Jednak z uwagi na trudny charakter gminy Koszyce pod względem występowania wód gruntowych, na których można zlokalizować nowe studnie, budowa ujęcia może być utrudniona, a nawet niemożliwa.			wyjaśniona	W przypadku realizacji polderu, na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu, Inwestor zobowiązany jest uwzględnić i rozwiązać skutecznie wszystkie zaistniałe kolizje z infrastrukturą techniczną, w tym również kolizje ze wskazanym ujęciem wody. Koszty przebudowy, budowy i likwidacji z kolidującą infrastrukturą techniczną zostaną sfinansowane przez inwestora odpowiedzialnego za budowę polderu zalewowego i są ujęte w szacowanym koszcie realizacji inwestycji.
811	17.01.2025	ePUAP	osoba prywatna			PETYCJA mieszkańców gminy Koszyce 6. Gmina Koszyce jest gminą typowo rolniczą, w związku z zajęciem gruntów pod polder pogorszeniu ulegną warunki dla rolnictwa wskutek zmniejszenia powierzchni przeznaczonych pod uprawy. Rolnictwo na terenie gminy stanowią zwykle małe gospodarstwa, jak również wielkoobszarowe gospodarstwa rolne, których praca na roli to główne źródło utrzymania. Budowa polderu może spowodować pogorszenie sytuacji finansowej tych gospodarstw. W opinii przedstawicieli Wód Polskich obszar polderu w okresie, w którym pozostaje suchy, można uprawiać rolniczo, jednakże ziemia w polderze może ulec skażeniu w wyniku naniesionych zanieczyszczeń, co wyklucza ich dalsze uprawy.			wyjaśniona	Budowa polderu jest jednym z rozwiązań, które mają za zadanie ograniczyć ryzyko powodziowe, a jednocześnie umożliwić utrzymanie produkcji rolnej oraz ochronę istniejących ekosystemów i krajobrazu. Zmniejszenie powierzchni przeznaczonej pod uprawę ograniczone jest jedynie w przypadku wystąpienia powodzi oraz w okresie prowadzenia prac porządkowych i utrzymaniowych po powodzi. W przypadku powodzi obejmujących duże powierzchnie, niosące przez wody powodziowe ew. zanieczyszczenia nie zawsze można zidentyfikować, bo intensywnie przepływająca woda często niesie różny ładunek zanieczyszczeń, z nieznanych źródeł. Natomiast ważnym podkreślenia jest fakt, że ładunek ten jest „rozcieńczony”, co w konsekwencji nie spowoduje zanieczyszczenia gleb polderu w stopniu uniemożliwiającym lub wykluczającym produkcję rolniczą. Potwierdzeniem tej tezy są badania Kucharzewskiego i innych (2003), którzy stwierdzili, że w wyniku powodzi w wierzchniej warstwie gleb województwa dolnośląskiego zawartość metali ciężkich w gruntach zmniejszyła się od 8 do 26% w porównaniu do zawartości w glebach przed powodzią. W innych badaniach stwierdzono nieznaczne podwyższenie zawartości metali ciężkich w glebie w porównaniu do zawartości przed powodzią, ale nie nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych limitów określonych w standardach glebowych i naturalnych zawartości (Bednarek et al. 2014; Kabata-Pendias, Pendias 1999; Rozporządzenie MŚ 2016). Ponadto wykazano, że po powodzi z 2010 r. nie stwierdzono znaczącego pogorszenia właściwości fizykochemicznych gleb, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jakość i plonowanie uprawianych roślin, w tym drzew i krzewów owocowych (Bednarek et al. 2014). Istotnym działaniem jest szybkie odprowadzenie wody z polderu, aby uniknąć warunków beztlenowych, w których rozwijają się bakterie. Ponadto rekomenduje się natychmiastowe dotlenienie gleby polderu poprzez orkę, kultywatorowanie czy też bronowanie. Mechaniczne przerwanie warstwy nieprzepuszczalnej osadu dotleni wierzchnią warstwę gleby, wpłynie na jej zwiększenie żyzności i zapobiegnie procesom gnilnym, z jednoczesnym ograniczeniem wydzielania się gazów złowonnych. Kolejnym zabiegiem dezynfekującym teren polderu, o

										użytkowaniu rolniczym, będzie zabieg wapnowania, który w zasadzie zniszczy wszystkie chorobotwórcze mikroorganizmy oraz pasożyty przewodu pokarmowego. W warunkach krótkotrwałego braku tlenu nie będą zachodziły procesy beztlenowego rozkładu materii organicznej. Woda, która niezwłocznie odpłynie z polderu udostępni miejsca - pory glebowe – powietrzu, który dotleni to środowisko i jednocześnie może odżywić polder związkami próchnicznymi i mineralnymi czyniąc go jeszcze żyźniejszym.
812	17.01.2025	ePUAP	osoba prywatna			PETYCJA mieszkańców gminy Koszyce7. Gmina Koszyce zlokalizowana jest w dosyć specyficznym miejscu pod względem powodziowym. Na wysokości miejscowości Jaksice do Wisły ma ujście rzeka Raba (prawy dopływ), w Sokołowicach Szreniawa (lewy dopływ), w Przemykowie – Uszwica (prawy dopływ) a w Piotrowicach – Nidzica (lewy dopływ). Na odcinku tylko ok. 19 km rzeki Wisły wpływają do niej aż cztery duże rzeki, które zagrażają bezpieczeństwu powodziowemu zarówno mieszkańcom Gminy Koszyce, jak i mieszkańcom Gminy Szczurowa, co widoczne było zarówno w 1997 r., jak i w 2010 r. Zdając sobie sprawę z istniejącego zagrożenia powodziowego na naszym obszarze, ale także z ilości wody spiętrzonej w planowanym zbiorniku, który nie daje lokalnej społeczności bezpośredniego bezpieczeństwa powodziowego, wnosimy o przetężenie analizy i zabezpieczenie terenów naszej gminy, aby to także nasi mieszkańcy czuli się bezpiecznie pod względem zagrożenia powodziowego. Mając na uwadze powyższe, wyrażamy sprzeciw wobec budowy polderu zalewowego w ramach Programu działań retencyjnych stanowiących element zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Zachodniej Wisły i Górnej Wschodniej Wisły między Krakowem a Zawichostem na terenie Gminy Koszyce oraz wnosimy o ponowną analizę dotyczących lokalizacji miejsc, w których mogą powstać zbiorniki, które nie wzbudzą tak ogromnego sprzeciwu lokalnej społeczności, a będą mogły zapewnić bezpieczeństwo przeciwpowodziowe także tym regionom, w których zostaną zlokalizowane. Zbiornik w tej lokalizacji, w przedstawionej formie i zasięgu oddziaływania, nie przekłada się bezpośrednio na ochronę mieszkańców gminy Koszyce. Pamiętając historyczne powodzie w naszym regionie, wiemy, jak bardzo ważna jest ochrona przeciwpowodziowa, wobec czego konieczne jest, aby powstawała infrastruktura hydrologiczna zabezpieczająca region, nie budząca jednak tak wielu kontrowersji. Apelujemy o modernizację istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej, budowę nowej dającej bezpieczeństwo przeciwpowodziowe mieszkańcom na obszarze Gminy Koszyce oraz, co za tym idzie, aktualizację map zagrożenia powodziowego, dających możliwości rozwoju gminy.Powyższy apel przekazujemy do wszystkich instytucji i organów mających wpływ na procesy decyzyjne w stosunku do planowanej inwestycji budowy polderu na terenie Gminy Koszyce.			wyjaśniona	Na etapie sporządzania dokumentacji projektowej polderu, równolegle będą prowadzone szczegółowe prace projektowe związane z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym miasta Koszyce od rzeki Szreniawy. Projektowane zabezpieczenia będą stanowić częściowo rolę wałów cofkowych polderu chroniących od zalewu wód Wisły.Rolą budowy polderu zalewowego na terenie gminy Szczurowa i Koszyce jest zagospodarowanie gruntów, które w dużym zakresie znajdują się na terenach zalewowych. Właśnie to specyficzne ukształtowanie terenu usytuowanego w obszarze odcinków ujściowych Raby, Szreniawy i Uszwicy pozwala wykorzystać dostępną w tym miejscu pojemność doliny Wisły w celach gromadzenia nadmiaru wód powodziowych. W wyniku realizacji polderu zredukowany znacznie zostanie przepływ wód w korycie Wisły, a tym sam zmniejszy się poziom wód na odcinku ujściowym rzeki Nidzicy. W udzielonej odpowiedzi nr 1 wskazano, że wszystkie obiekty tworzące proponowany polder (tj. zapora czołowa, wały boczne i cofkowe polderu, przepompownie) będą nową infrastrukturą. Przy jej budowie będą zachowane najwyższe standardy bezpieczeństwa i trwałości budowli. W wyniku realizacji polderu tereny gminy Szczurowa i Koszyce, które zostaną zabezpieczone wałami polderu lub też zmniejszony zostanie zasięg wód powodziowych zyskają ochronę i możliwość rozwoju. Natomiast te grunty, które są niezbędne do budowy i funkcjonowania polderu będą mogły być wykorzystane na cele rolnicze i środowiskowe.

813	11.01.2025	poczta tradycyjna	organizacja pozarządowa			Uwaga nr 1 Problem konieczności przeprowadzania ustawicznych prac utrzymaniowych i remontowych urządzeń regulacyjnych. Autorzy „projektu Programu Działań” pominęli fakt iż zlewnia i koryto rzeki Wisły w Małopolsce charakteryzują się silnym przekształceniem hydromorfologicznym, będącym wynikiem procesów urbanizacyjnych oraz stosowanych w XIX i XX wieku zabiegów regulacyjnych, mających na celu zapobieganie katastrofalnym powodziom, które stale występowały na tym terenie. Proces erozji dennej i bocznej zwłaszcza koryta rzeki Wisły został wzmożony poprzez: - pobór rumowiska z koryta rzeki dla zaspokojenia potrzeb budownictwa i przemysłu, - zmniejszenia masy rumowiska dopływającego z obszaru zlewni wskutek zatrzymywania go przez zbiorniki retencyjne i zapory przeciwrumowiskowe realizowane na obszarze zlewni, - uszkodzenia opasek brzegowych (tam podłużnych) i ostróg rzecznych (tam poprzecznych) na Wiśle, które mają bardzo istotny wpływ na stabilność brzegów rzeki i wałów przeciwpowodziowych oraz filarów mostów. Zabudowa regulacyjna ma na celu wyrównanie rozkładu prędkości wody w korycie, dzięki temu nie tworzą się odsypiska w nurcie oraz zatory lodowe. Nie dopuszcza ona do dużych odchyleń nurtu od trasy regulacyjnej, zapobiega erozji brzegów i uformowaniu się drugorzędnego koryta z wodą płynącą u podstawy wałów. Takie zjawisko jest bardzo niebezpieczne dla stabilności wałów, bo pod ich podstawą płynie w czasie powodzi strumień wody o dużej prędkości skierowany skośnie do brzegu. Dlatego tak ważne jest prowadzenie ustawicznych prac utrzymaniowych i remontowych zabudowy regulacyjnej na Wiśle, dzięki której poprzez skoncentrowanie nurtu rzeki przez system ostróg normalizuje się przepływ wód poniżej wody brzegowej, jak i przepływ wielkich wód, zwiększają się głębokości oraz stabilizuje się koryto i brzegi rzeki. Konsekwencją ustawicznych prac utrzymaniowych i remontowych zabudowy regulacyjnej będzie ograniczenie deformacji bocznej koryta rzeki oraz koncentracja nurtu. Rzeka pozbawiona możliwości meandrowania i erozji bocznej, odkłada transportowany materiał w polach między ostrogami, gdzie w części zaprądowej znajdują się miejsca cyrkulacji wody ze wstecznym prądem odkładającym osady piaszczyste, które w zależności od warunków lokalnych należy zwrócić do głównego konta. W rezultacie transport rumowiska rzecznego (wleczonego i zawieszonego) będzie bardziej zbilansowany i kontrolowany.			wyjaśniona	Budowa planowanego polderu Szczurowa- Koszyce nie zmieni zasadniczo warunków przepływu rumowiska wleczonego. Woda w polderze będzie gromadzona jedynie w przypadku występowania przepływów powodziowych, a w normalnych i niskich warunkach przepływ Wisły będzie całkowicie swobodny. W ten sposób zostanie zachowana migracja ryb, transport rumowiska i żegluga śródlądowa.

814	11.01.2025	poczta tradycyjna	organizacja pozarządowa			Uwaga nr 2 Problem konieczności utrzymania ciągłości liniowej drogi wodnej. Z niezrozumiałej przyczyny Autorzy „projektu Programu Działań" całkowicie zignorowali obowiązujące Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 maja 2002 r. w sprawie klasyfikacji śródlądowych dróg wodnych (DZ.U. z 2002 Nr 77 poz. 695), gdzie Droga Wodna Górnej Wisły została zakwalifikowana następująco. Odcinek Wisły od km 0+000 do km 92+600: - od ujścia rzeki Przemszy do połączenia z Kanałem Łączańskim dł.37,5 km, klasa drogi wodnej IV - Kanał Łączański o dł. 17,5 km klasa drogi wodnej II - od ujścia Kanału Łączańskiego w miejscowości Skawina do stopnia wodnego „Przewóz" w Krakowie dł. 34,3 km, klasa drogi wodnej III. Na tym odcinku Wisły zostały wybudowane następujące stopnie wodne: „Dwory", „Smolice", „Zespół obiektów Hydrotechnicznych Łaczany-Skawina", „Kościuszko", „Dąbie" i „Przewóz". Odcinek Wisły od km 92+600 do km 295+200: - od stopnia wodnego „Przewóz" w Krakowie do ujścia rzeki Sanny w Annopolu, dł. 203 km drogi wodnej klasy Ib, gdzie warunki nawigacyjne z powodu zaniedbań w utrzymaniu oraz remontach zabudowy regulacyjnej są nieustabilizowane i bezpieczne uprawianie żeglugi możliwe jest obecnie przy stanach wody w rzece określanych jako górna strefa stanów średnich. Droga Wodna Górnej Wisły liczy około 280 kilometrów, zaczyna się poniżej ujścia Przemszy do Wisły - kilometr 0+600 szlaku żeglownego i sięga aż do ujścia Sanny kilometr 295+200 szlaku żeglownego. W związku z powyższym omawiany dokument musi zostać uzupełniony o brakujące zagadnienia dotyczące utrzymania możliwości żeglugi na rzece Wiśle.			wyjaśniona	Budowa planowanego polderu Szczurowa- Koszyce nie zmieni zasadniczo warunków prowadzenia żeglugi na Wiśle. Woda w polderze będzie gromadzona jedynie w przypadku występowania przepływów powodziowych, a w normalnych i niskich warunkach przepływ Wisły będzie całkowicie swobodny. W konstrukcji zapory czołowej wykonane zostanie specjalne przęsło umożliwiające przepływ jednostkom pływającym, na wzór obecnie funkcjonującego zbiornika Racibórz, gdzie zachowana została funkcja żeglowności Odry.
815	11.01.2025	poczta tradycyjna	organizacja pozarządowa			Uwaga nr 3 Problem konieczności uwzględnienia planów budowy stopnia wodnego Niepołomice. Podobnie jak w poprzednim punkcie Autorzy „projektu Programu Działań" całkowicie zignorowali obowiązujące Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. (Dz.U. 2021 poz. 1615) w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy, zawierające plan realizacji budowy stopnia wodnego „Niepołomice", co jest jednym z elementów zadania mającego na celu przeciwdziałanie skutkom suszy na odcinku doliny rzeki Wisły między stopniem wodnym „Przewóz" a ujściem Raby. Według opracowania z roku 2021 pt..- „Analiza występowania zjawiska i skutków suszy na odcinku doliny rzeki Wisły pomiędzy Stopniem Wodnym Przewóz a ujściem Raby wraz ze wskazaniem technicznych działań mitygujących, ze szczególnym uwzględnieniem budowy Stopnia Wodnego Niepołomice"' określono wstępną koncepcję techniczną budowy stopnia wodnego „Grabie" w km 827+000 Wisły (km 97+050 drogi wodnej), wysokość piętrzenia H=3,6 m i stopnia wodnego „Niepołomice-Tarnówka" w km 819+750 Wisły (km 107+050 drogi wodnej) wysokość piętrzenia H=3,0 m.			wyjaśniona	Planowana budowa polderu Szczurowa-Koszyce nie będzie oddziaływać na ewentualny stopień wodny Niepołomice, który miałby zostać zlokalizowany powyżej planowanego polderu. Zasięg oddziaływania planowanego polderu sięgnie jedynie przekroju ujścia Raby do Wisły. Powyżej ujścia spływ wód w Wiśle nie będzie już zakłócony przez gromadzone wody w polderze Szczurowa-Koszyce.

816	11.01.2025	poczta tradycyjna	organizacja pozarządowa			Wniosek nr 1 Do „projektu Programu Działań” należy wpisać zadanie: - prowadzenie ustawicznych prac utrzymaniowych i remontowych urządzeń regulacyjnych na Wiśle od Krakowa do Zawichostu (w tym czyszczenie pól międzyostrogowych).			wyjaśniona	Prace utrzymaniowe i remontowe nie są przedmiotem Programu Działań. Takie działania są realizowane w ramach bieżącej działalności Wód Polskich i innych podmiotów, które są wskazane jako właściciele lub użytkownicy poszczególnych urządzeń wodnych.
817	11.01.2025	poczta tradycyjna	organizacja pozarządowa			Wniosek nr 2 Urządzenia sekcji przelewowej przez którą przeprowadzane będą wody podczas normalnej eksploatacji polderu Koszyce-Szczurowa oraz wody powodziowe m**uszą być wyposażone w śluzę żeglugową** o długości 190 m, szerokości 12 m i głębokości na progu 4,0 m (tj. wymiary analogiczne do gabarytów planowanych śluz stopni wodnych „Grabie i „Niepołomice-Tarnówka”). Sekcja przelewowa powinna pracować jak klasyczny stopień wodny tj. piętrzyć wodę w korycie rzeki. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 maja 2002 r. w sprawie klasyfikacji śródlądowych dróg wodnych (Dz.U. 2022 poz. 1170) na podstawie § 7 pkt. 1 Przy rozbudowie śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu regionalnym klasy Ia, Ib, i II - jako warunki projektowe przyjmuje się wielkości odpowiadające co najmniej maksymalnym wartościom parametrów klasyfikacyjnych i warunków eksploatacyjnych, przewidzianych dla klasy bezpośrednio wyższej. Droga Wodna Górnej Wisły należy do infrastruktury podwójnego zastosowania (tj. logistyka cywilna i wojskowa) dla potrzeb przewozów ładunków wojskowych przez żeglugę śródlądową, czyli zarówno ładunków ciężarowych (np. skrzynie z amunicją) jak i ładunków objętościowych (tj. transport sztuk ciężkich i ponadgabarytowych). Projekty i prace mające wpływ na ciągłość liniową oraz utrzymanie odpowiednich głębokości tranzytowych o wartości min. 1,60 m na szlaku żeglownym powinny być uzgodnione z Szefostwem Transportu i Ruchu Wojsk - Centrum Koordynacji Ruchu Wojsk.			wyjaśniona	Budowa planowanego polderu Szczurowa- Koszyce nie zmieni zasadniczo warunków prowadzenia żeglugi na Wiśle. Woda w polderze będzie gromadzona jedynie w przypadku występowania przepływów powodziowych, a w normalnych i niskich warunkach przepływ Wisły będzie całkowicie swobodny. W konstrukcji zapory czołowej wykonane zostanie specjalne przęsło umożliwiające przepływ jednostkom pływającym, na wzór obecnie funkcjonującego zbiornika Racibórz, gdzie zachowana została funkcja żeglowności Odry.
818	11.01.2025	poczta tradycyjna	organizacja pozarządowa			Wniosek nr 3 Należy wykorzystać hydroenergetycznie potencjał piętrzenia w postaci wybudowania przy okazji inwestycji małej elektrowni wodnej.			wyjaśniona	Polder Koszyce-Szczurowa funkcjonować będzie jako polder suchy, napełniany jedynie w przypadku wystąpienia wezbrań powodziowych. W warunkach niskiego i średniego przepływu woda będzie przez zaporę czołową przepływać swobodnie, nie przewiduje się wykonywania trwałych progów piętrzących wodę, stąd w ramach tej inwestycji nie planuje się budować elektrowni wodnej.
819	11.01.2025	poczta tradycyjna	organizacja pozarządowa			Wniosek nr 4 W celu wykorzystania gospodarczego czaszy zbiornika i zwiększenia jego pojemności retencyjnej należy uwzględnić dopuszczenie podmiotów prywatnych do kontrolowanej eksploatacji kruszyw na mokro tj. przy wykorzystaniu jednostek pływających wraz z możliwością odwozu pozyskanych kruszyw transportem wodnym. Równocześnie nasze Stowarzyszenie nie wnosi zastrzeżeń co do możliwości ewentualnych niezbędnych wywłaszczeń pod warunkiem wprowadzenia programów dobrowolnych przejęć gruntów np. w sposób analogiczny do programu CPK.			wyjaśniona	Rozwiązania dotyczące gospodarowania gruntami na obszarze Polderu zostaną wypracowane wspólnie z właścicielami tych gruntów na etapie dalszych prac projektowych.
819	23.12.2024	poczta tradycyjna	administracja samorządowa	Program działań		W nawiązaniu do publicznej wypowiedzi Pana Wojewody Krzysztofa Jana Klęczara w Radiu Kraków prosimy o przedstawienie nowych propozycji rozwiązań ochrony przeciwpowodziowej, które będą przedstawione na konsultacjach z mieszkańcami Gminy Szczurowa.			wyjaśniona	W ramach Programu działań konsultowane były prezentowane wstępne założenia lokalizacyjne oraz potencjalne oddziaływanie planowanej infrastruktury technicznej na społeczeństwo i środowisko. Przedstawione w ramach Programu działania zostały wytypowane w oparciu o wielomiesięczne analizy (topograficzne, hydrologiczne, hydrauliczne, środowiskowe i ekonomiczne), uwzględniające realną możliwość obniżenia zagrożenia powodziowego dla miast i wsi zlokalizowanych wzdłuż Wisły, na odcinku Kraków – Zawichost, z jednoczesnym wzmocnieniem istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej w miejscach lokalizacji proponowanych działań (gmina: Szczurowa, Koszyce) oraz możliwość otwarcia na inwestycje nowych terenów, które poprzez modernizację i budowę nowych budowli przeciwpowodziowych zniosą ograniczenia zabudowy na tych terenach i zmienią ich status (obecnie wskazanych jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią). Należy podkreślić, że granice proponowanych działań mogą ulec modyfikacji na etapie

										dalszych prac projektowych. Konkretny kształt polderu może zostać zmodyfikowany na późniejszych etapach, w szczególności w trakcie opracowania projektów budowlanego i wykonawczego.